

UNIVERSAL
LIBRARY

OU-232909

UNIVERSAL
LIBRARY

فَهْرِسُ مَضَامِينِ خَيْرِ الْمَوْاعِظِ

صفحة	مضمون	صفحة	مضمون
١٢٤	بَابُ مَا جَاءَ فِي رِثَاةِ تَارِكِ الصَّلَاةِ	٢	رَبِّاجَةُ الْكِتَابِ
١٣٠	بَابُ تَعْمِيلِ الصَّلَاةِ	٣	فِي ثَنَاءِ اللَّهِ حَلَّ ذِكْرُهُ وَمَعَرَّ اسْمُهُ
١٣٣	بَابُ فَضْلِ الْأَذَانِ إِجَابَةً لِلْمُؤَذِّنِ	١٥	فِي مَدْحِ النَّبِيِّ الْقَرِيبِ
١٣٤	بَابُ فَضْلِ الصَّلَاةِ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ	٢٨	كِتَابُ الْإِيمَانِ
١٥١	بَابُ الذِّكْرِ بَعْدَ الصَّلَاةِ	٣٦	بَابُ لُكْبَائِرِ وَعَلَامَاتِ الْفَاقِ
١٥٥	بَابُ تَعْمِيرِ الْمَسَاجِدِ	٥١	بَابُ فِي الْوَسْوَاسَةِ
١٦٥	بَابُ فَضِيلَةِ الْجَمَاعَةِ	٥٦	بَابُ الْإِيمَانِ بِالْقَدَرِ
١٤٠	بَابُ اِتِّمَارِ الْجَمَاعَةِ	٦٦	بَابُ الْأَغْنِيَاءِ بِالْكِتَابِ لِسِتَّةِ
١٤٣	بَابُ تَسْوِيَةِ الصَّفِّ	٨٤	كِتَابُ الْعِلْمِ
١٤٧	بَابُ السُّتْرَةِ وَاتِّمَارِ الرَّؤُوفِ بَيْنَ يَدَيْهِ	٨٤	بَابُ مَا جَاءَ فِي فَضْلِ عِلْمٍ وَعِلْمَاءِ
١٨٠	بَابُ السُّنَنِ	١٠٣	بَابُ مَا جَاءَ فِي عِلْمٍ بِالْعَمَلِ وَتَتَرِ الْعِلْمِ
١٨٢	بَابُ صَلَاةِ التَّهَجُّدِ وَالشَّعْرِ بِخَيْرٍ	١١٠	كِتَابُ الطَّهَارَةِ
	عَلَى قِيَامِ اللَّيْلِ	١١٦	بَابُ آدَابِ الْخَلَاءِ
١٨٩	بَابُ صَلَاةِ الصُّحَى	١١٨	بَابُ السُّؤَالِ
١٩٢	بَابُ التَّكْوِينِ	١٢٠	كِتَابُ الصَّلَاةِ
١٩٥	بَابُ الْجُمُعَةِ	١٢١	بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّزْنِينِ فِيهَا

٢٠٥	بَابُ بَيَانِ اَثَرِ تَرْكِ الْجُمُعَةِ	٣١٢	بَابُ فَضْلِ الصَّدَقَةِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى
٢٠٩	بَابُ الْعَيْدِ بْنِ	٣٢٤	بَابُ أَفْضَلِ الصَّدَقَةِ
٢١٢	كِتَابُ الْجَنَازَةِ	٣٣٣	كِتَابُ صِيَامِ رَمَضَانَ وَفِيهِ كَيْلَانُهُ
٢١٣	بَابُ عِبَادَةِ الْمُرِيضِ	٣٣١	بَابُ السَّحْرِ وَالْإِفْطَارِ
٢١٩	بَابُ مَا جَاءَ فِي أَجْرِ الْمَصَائِبِ إِذَا صُدِرَ عَلَيْهَا	٣٣٢	بَابُ صِيَامِ التَّطَوُّعِ
٢٣٢	بَابُ تَمَيُّنِ الْمَوْتِ وَذِكْرُهُ	٣٥١	بَابُ فَضِيلَةِ لَيْلَةِ الْقَدْرِ
٢٣٢	بَابُ مَا يُقَالُ عِنْدَ مَنْ حَضَرَهُ الْمَوْتُ	٣٥٥	بَابُ فَيَامِ شَهْرِ رَمَضَانَ وَكَيْلَةِ النُّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ
٢٣٢	بَابُ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ وَمَا يُلْحَقُ الْمَيِّتَ بَعْدَ مَوْتِهِ	٣٦٠	بَابُ الْأَعْتِكَافِ
٢٤٤	بَابُ غَسْلِ الْمَيِّتِ وَتَكْفِيئِهِ	٣٦١	كِتَابُ فَضَائِلِ الْقُرْآنِ
٢٤٩	بَابُ الشُّبْهِ بِالْجَنَازَةِ وَالصَّلَاةُ عَلَيْهِ	٣٤٢	بَابُ تَفْضِيلِ فَضَائِلِ سُورَةِ الْقُرْآنِ وَأَيَاتِهِ
٢٤٦	بَابُ دَفْنِ الْمَيِّتِ	٣٥٥	كِتَابُ الدَّعَوَاتِ
٢٤٨	بَابُ الْبُكَاءِ عَلَى الْمَيِّتِ فِي بَيَانِ أَجْرٍ مِنْ صَبْرٍ عَلَى مَوْتِ أَوْ كَلَامِهِ	٣٥٩	بَابُ ذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَالْقُرْبِ إِلَيْهِ
٢٩١	بَابُ نِيَاةِ رَأْسَةِ الْقُبُورِ	٣٧١	بَابُ أَسْمَاءِ اللَّهِ الْمُحْسَنِي
٢٩٣	كِتَابُ التَّارِكَةِ	٣٧٤	بَابُ ثَوَابِ التَّسْبِيحِ وَالتَّحْمِيدِ وَالْتَكْوِينِ وَالتَّهْلِيلِ
٢٩٨	بَابُ مَنْ لَا يَحِلُّ لَهُ الْمَسْأَلَةُ وَمَنْ يَحِلُّ لَهُ	٣٨٣	بَابُ الْإِفْطَاقِ وَكَرَاهِيَةِ الْأَمْسَاكِ

٢٤٢	كِتَابُ النِّكَاحِ	٢١١	كِتَابُ الْحَجِّ
٢٤٤	بَابُ النَّظَرِ إِلَى الْمُخْطُوبَةِ وَ بَيَانِ الْعَقْرِ رَأْسِ	٢١٩	بَابُ فَضَائِلِ مَكَّةَ تَرَادَهَا اللَّهُ تَعَالَى شَرَفًا
٢٨١	بَابُ الْمُبَاشَرَةِ	٢٢٢	بَابُ فَضَائِلِ الْمَدِينَةِ تَرَادَهَا اللَّهُ تَعَالَى كَرَامَةً
٢٨٣	بَابُ التَّوَلَّى لِمَنْ وَبَيَانِ إِجَابَةِ الدَّعْوَةِ	٢٢٦	بَابُ مَنَاقِبِ الْفَرَنْسِيِّ وَالْعَرَبِ
٢٨٤	بَابُ الْقَسَمِ	٢٣٢	فِي فَضَائِلِ الْيَمَنِ
٢٨٤	بَابُ عَشْرَةِ النِّسَاءِ وَمَا لِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ الْحَقُّ وَنِسْبَتُ	٢٣٣	فِي فَضْلِ الْعَجَمِ
٢٩٣	بَابُ الطَّلَاقِ	٢٣٥	فِي فَضْلِ الشَّامِ
٢٩٥	بَابُ حَقِّ الْمَمْلُوكِ عَلَى سَيِّدِهِ وَحَقِّهِ عَلَى الْمَوْلَى	٢٣٨	بَابُ الْكَسْبِ طَلَبِ الْحَلَالِ
٥٠٢	كِتَابُ الْعُقُورِ	٢٣٥	بَابُ الْمَسَاهَلَةِ فِي الْعَامَلَةِ
٥٠٢	بَابُ الْإِيمَانِ	٢٣٨	بَابُ الرِّبَا
٥٠٨	بَابُ فِي النُّذُورِ	٢٥٣	بَابُ الْأَخْتِكَارِ
٥١٠	كِتَابُ الْقِيَاصِ	٢٥٢	بَابُ الْأَمْلاكِ وَالْإِنْظَارِ وَ التَّشْدِيدِ فِي الدِّينِ
٥١٩	بَابُ مَا لَا يَصْنَعُونَ مِنَ الْحِنَايَاتِ	٢٦١	بَابُ الْقَصَبِ
٥٢٢	بَابُ تَسْوِيرِ الدُّرِّ وَالشُّطْرَيْنِ وغيره	٢٦٥	بَابُ الْأُرْثَانِ
٥٢٥	بَابُ إِقَامَةِ الْحُدُودِ	٢٦٦	بَابُ فِي الصَّخْرِ وَالْهَدْيَةِ
		٢٦٩	بَابُ الدَّصِيَّةِ
		٢٧١	بَابُ الْأَجَارَةِ

٥٢٤	بَابُ اشْرَاقِ التَّوْبَاتِ	٦١١	بَابُ ذِكْرِ الْكَلْبِ
٥٣٢	بَابُ اشْرَاقِ الْمَوَالِيقِ	٦١٣	بَابُ تَنْقِيلِ الْمُؤْذِيَّاتِ
٥٣٦	بَابُ الشَّرَاقَةِ	٦١٤	بَابُ الْأَطْعَمَةِ
٥٣٦	بَابُ الْمُسْكِرَاتِ وَوَعِيدِ شَارِبِهَا	٦٢٣	بَابُ الْأَشْرَبَةِ وَبَيَانِ أَوَائِنِ الدَّهَبِ وَالْفِضَّةِ
٥٣٣	بَابُ الشَّفَاعَةِ فِي الْحُدُودِ	٦٢٤	بَابُ الصِّيَافَةِ
٥٣٧	كِتَابُ الْأَمَارَةِ وَالْقَضَاءِ	٦٣	بَابُ فِي ذِكْرِ بَابِ السَّيِّئِ صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالتَّهْمِ عَنِ الْإِسْبَالِ وَالْأَحْمَرِ وَالْحَدِيدِ وَ جُلُودِ السَّبَاعِ وَتَوْبِ الشُّهَدَةِ
٥٣٥	بَيَانُ ثَوَابِ الْعَادِلِينَ		
٥٥١	بَيَانُ وَعِيدِ الْوَلَاةِ الظَّالِمِينَ		
٥٢٠	بَيَانُ مَا عَلَى الْقَضَاةِ		
٥٦٢	بَابُ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ	٦٣٤	بَابُ الْخَاتَمِ وَالْحُلِيِّ وَالْأَجْرَاسِ
٥٦٤	بَابُ الْعَلَمِ	٦٣٢	بَابُ الْحَمِي وَالشَّوَارِبِ وَالتَّهْمِ عَنْ نَقِيفِ السَّيِّئِ وَذِكْرِ الْخِضَابِ وَالْقَرَامِجِ وَالْإِكْتِحَالِ وَالْمُخَنِّبِينَ وَالْمُتَرَجِّلَةَ وَالْوَصْلِ وَالْوُسْمِ
٥٤٢	بَابُ الْغَضَبِ وَالْكِبْرِ		
٥٤٩	كِتَابُ الْجِهَادِ		
٥٩٢	بَابُ ثَوَابِ الْإِمَانَةِ عَلَى الْجِهَادِ		
٥٩٥	بَابُ اشْرَاقِ تَارِكِ الْجِهَادِ	٦٥٠	بَابُ النَّصَاوِيذِ
٥٩٤	بَابُ مَنَاقِبِ الشَّهَادَةِ وَالشُّهَدَاءِ	٦٥٣	بَابُ الْغَالِ وَالْخَيْطَةِ
٦٠٢	بَابُ أَصْنَافِ الشُّهَدَاءِ	٦٥٥	بَابُ الْكُفَّانَةِ
٦٠٩	كِتَابُ الْقَيْدِ وَالذَّبَائِحِ	٦٥٦	بَابُ الرُّوْبَا

هَذَا بَيَانٌ وَكَعْظٌ عَظِيمٌ لِلْمُتَّقِينَ

قَدْ طُبِعَ النَّصْفُ الْأَوَّلُ مِنْ هَذِهِ الْكِتَابِ بِمُسْتَيْطَانٍ نَافِعٍ كُلِّ الْمُنْعِطِ وَالْأَوَّلِ

بِاسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْأَوَّلُ مِنْ هَذِهِ الْكِتَابِ بِمُسْتَيْطَانٍ نَافِعٍ كُلِّ الْمُنْعِطِ وَالْأَوَّلِ

وَالْمُطَبَعُ فِي بَلَدَةِ صَيْدِيَّةِ الْقَيْنِ وَالْأَوَّلُ مِنْ هَذِهِ الْكِتَابِ بِمُسْتَيْطَانٍ نَافِعٍ كُلِّ الْمُنْعِطِ وَالْأَوَّلِ

Handwritten marginal notes in Urdu script, written diagonally across the top and right sides of the page. The text is dense and covers a significant portion of the margins.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شروع سے کہہ رہا تھا خدا بخشنده مہربان۔

الحمد لله الذي خلق السموات والارض و انزل من السماء ماء فخرج

بہ سے تیش خدا اگر آئندہ آسمان و زمین و فرود آورد از آسمان آب پس بیرون آورد

بہ من السحاب رزقا لكم هو الذي يرسلكم البرق خوفا و طمعا و ينزل من

بجلی اذان انواع بیوہ روزی برای شما آت اگر سے نماید شمار برق برای پیدا کردن تہوں اسید و بر پیدا رو

السحاب الثقال و يسبحم الرعد بحمده و الملائكة من خيفته لا اله الا هو يحيي و يميت و لكم رب ايات ثم الاولين فاذا قضى امرا

ابرا سے گران و بہا کی یاد میکند رعد بہستایش او و فرشتگان از ترس او نمیت و پہنچ بہو

لا اله الا هو يحيي و يميت و لكم رب ايات ثم الاولين فاذا قضى امرا

مرا و زندہ میکند و می میراند پروردگار شہادت و پروردگار مردان بخشنش شہادت پس چون میکند کار سے

فانما يقول له كن فيكون يعذب من يشاء و يرحم من يشاء و اليه تغلبون

پس چہ این نیست کہ بگوید یا و را بشوئی میشود عذاب کند ہر کہ را کہ خواہد و رحم کند ہر کہ را کہ خواہد و سب کو او بزرگو اند و خواہد

Handwritten marginal notes in Urdu script, written vertically along the right side of the page. The text is dense and covers a significant portion of the right margin.

Handwritten marginal notes in Urdu script, written diagonally across the bottom of the page. The text is dense and covers a significant portion of the bottom margin.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّمَ لَهُمْ سَازِجًا مِّنَ السَّمَاءِ

و آنست که ساخت آفتاب را درخشانند و ماه را روشن و مقرر ساخت برای او منزل و تابانید

عَدَّةَ السِّنِّينَ وَالْحِسَابِ إِنْ يَشَاءُ يُذْهِبْكُمْ أَيْهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِالْآخَرِينَ

شمار سالها و حساب را اگر خواهد و در کند شمارا ای مردمان و بوجود آورد دیگران را

وكان الله على ذلك قديرًا تبارك الذي نزل الفرقان على عبده

وہست خدا براین کار توانا بسیار بابرکت است آنکہ فرود آورد فرقان را بر بندۂ خویش

لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ۖ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ۚ

ترسانده عالميانرا هر آينه آمد غلغلا از جانب خدا نور و كتاب روشن بسببان پدايت

بِهِ اللَّهُ مِنْ أَتْبَعِ رِضْوَانَهُ سَبِيلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

و بیرون می آرد ایشانرا از تاریکیها بسوی روشنایی خدا که طلب رضا گرد بسوسه راه نجات

بِأَذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ

بحکم خود در راه می نماید ایشانرا بسوی راه راست هر آینه نعمت فراوان داد خدا بمومنان انگاه که فرستاد

فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُم

برای ایشان میخواند

الكتب والحكمة وإن كانوا من قبل في ضلال مبين فامضوا

کتاب علم و ہر ایشہ ایشان بودند پیش ازین در گراہیہ ظاہر پس ایمان آرید

يَا اللَّهُ ورسوله النبي الأمي الذي ينير بالله وكلماته واتبعوه لعلكم

و بچہ سبہ اولاد بنی اسی وقت آنکہ نصرتی سے غایب خدا را و سخنان او را و پیردی گنبد او را تا بود که شما

تَهْتَدُونَ أَحْمَدُ رَسُولَ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَتَتْهُمْ أُولَئِكَ قُلُوبُهُمْ لَمَّا جَاءَهُمُ الرِّسَالُ بَيِّنَاتٍ مِّنْ رَبِّهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وینچیز خداست و لانا که همراه او است این بخت از بزرگان

بينهم زهدا يستغفون فضلا من الله ورضوانا سيماهم

در میان حدودی بنی الیشار الروع لشنگان و سخته کما لنگان می طلبند و فضل را از حد او و حسنودی بر نشان صلاح اینی

1. 22

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

12

2

19

10

35

1

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

فِي وَجْهِهِمْ مِنْ أَشْرِ السَّجُودِ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

در روی ایشان است از اثر سجود هر آئینه خدا و فرشتگان او درود میفرستند بر پیغمبر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ

ای مسلمانان درود فرستید بروی و سلام سلام گفتنی و سبقت کنندگان خستیان

مِنَ الْمُجَاهِدِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَّغَبِي اللَّهُ عَنْهُمْ

از مهاجران و انصار و پیروی ایشان کردند بنیکوکاری خوشنودند خدا از انجا

وَرَضَوْنَاهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا

و عسود سد بدایت از وی و اماده ساخت برای ایشان بوستانمانی لمیر و نذریران جو یا جاوید باشند در احیا

أَبْدَا ذَلِكَ الْفَوْزَ الْعَظِيمَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا

اینکه یک یزدانی بر سر
 ای پروردگار بیاور مرا و برادران ما را که سبقت کردند بر ما

بِإِيْمَانٍ رَبَّنَا اتِّخِمْ لَنَا نُورًا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّا نَكَوْ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

[illegible]

يَسْتَعِزُّ بِاللَّهِ جَلَّ دَرَجَةُ وَجْهِهِ وَكَرَّمَ وَجْهَهُ

الحمد لله الذي له ما في السموات وما في الأرض وله الحمد في الآخرة

همه ستایش خدا تر است که بدست او است آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و مراد راست ستایش و بد آفرت

وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ يَعْلَمُ مَا يَلْجِئُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ

و اوست با حکمت آگاه ۰ سے دانہ انچہ درے آید بر زمین ۰ و انچہ برے آید از دمی و انچہ فرود می آید ۰

من السماء وما يعرِّج فيها وهو الرحيم الغفور يدع السموات

از آسمان و آنچه بالا می‌رود در روی و اوست مهربان آمرزنده آفریننده آسمانها

وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۚ وَهُوَ

وزیرین است و چون میکند کارے پس جبر این بست که میگوید اورا بنسوخ پس میشود و اوست

[illegible]

اللَّهُ مَعَ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّ مَافِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمْدَةٌ
 ابوسعید است با خدا و اگر آنچه در زمین است از درختان قلمها شوند و دریا اسبابی آن
 مِنْ بَعْدِهَا سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
 از پس او هفت دریا دیگر بیایان برسند سخنان خدا بر این خدا غالب با کلمات است
 فَسَبِّحْ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
 پس بگفت آنکه بدست اوست بادشاهی هر چیز و بسوی او باز گرداننده شود
 وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 روایت است از ابی هریره رضی الله تعالی عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لِلَّهِ مِائَةَ رَحْمَةٍ أَنْزَلَ مِنْهَا رَحْمَةً وَاحِدَةً بَيْنَ الْجَنِّ
 و سلم مر خدا ایستادست صد رحمت فرود آورده است از ان صد رحمت یک رحمت را میان
 وَالْإِنْسِ وَالْبَهَائِمِ وَالْهَوَامِ فِيهَا يَتَعَاطَفُونَ وَيُهَايِتِرَاحُونَ
 بریان و ادیان و میان جانداران و منبذی های روی زمین بان رحمت آنها هر یک یک است بر یکدیگر
 وَبِهَا تَغُطُّ الْوُحُوشُ عَلَى وَلَدِهَا وَآخَرُ اللَّهِ تِسْعًا وَتِسْعِينَ رَحْمَةً
 و با رحمت می جنبانند بر یکدیگر و بان رحمت مهر باورند جانورانشی بر فرزندان خود و پس گذاشته است خدای تعالی نود و نهم
 بِرَحْمَتِهَا عِبَادَةُ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَفِي رِوَايَةٍ يُسَلِّمُ عَنْ
 که هم میکنند بان رحمتها بندگان خود را از رحمت متفق علیه و در روایتی هم از سلمان فارسی
 سَلْمَانَ خَوْفٌ وَفِي آخِرِهِ قَالَ فَإِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ أَكْمَلَهَا بِهَذِهِ الرَّحْمَةِ
 اندان این آیه است و در آخرش اینها بدست گرفت پس چون باشد روز قیامت تمام میگردد از این باین بدست
 وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 روایت است از وی رضی الله تعالی عنه گفت فرمود پیغام بر خدا رحمت خدا باد و در
 وَسَلَّمَ لَوْ يَعْلَمُ الْمُؤْمِنُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْعُقُوبَةِ مَا طَمَعُ رَحْمَتَهُ
 و سلام اگر بداند مؤمن چیز را که نزد خداست از طمع نکند به رحمت خدا

۱۰
 حیدر سرک
 حیدر سرک

أَحَدٌ وَلَوْ يَعْلَمُ الْكَافِرُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مَا قَطَعَ مِنْ جَنَّتِهِ أَحَدٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ
روایت است از یونس و اگر بدانند کافر چقدر بر آن است که نزد خداست از رحمت نامید کرده است از رحمت او هیچ کس از کافران
وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
روایت است از وی رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم
يَدُلُّهُ مَلَكٌ لَا تَقِضُهَا نَفَقَةٌ سَحَابٌ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ أَرَأَيْتُمْ مَا اتَّفَقَ
دست غایت خداست این بسیار از او هیچ نفقه عطای ریزنده و دل ننده در شب و روز
مَذْخُوقِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ فَإِنَّهُ لَمْ يَغِضْ مَا فِي يَدِهِ وَكَانَ عَرِشُهُ
در یک جهت در اتفاق و عطا کرده است و می تواند از آن باز که بید کرده است آسمان و زمین را پس بدستی که عطا او کند شایسته کرد
عَلَى الْمَاءِ وَبِيدِهِ الْمِيزَانُ يَخْفِضُ وَيَرْفَعُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ
دست او بود و بید کردن آسمان و زمین و عرش و بر آید است در دست ترا و دست میکند و بر میدارد ترا و در اتفاق علیه
وَعَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَامَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
روایت است از ابی موسی رضی الله تعالی عنه گفت اسناد میان ما پیغمبر خدا صلی الله علیه
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِخَمْسِ كَلِمَاتٍ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَنَامُ وَ
برای و عطا و تذکره و پنج سخن پس گفت آنحضرت بدستی که خدا تعالی خواب
لَا يَنْبَغِي أَنْ يَنَامَ يَخْفِضُ الْقِسْطَ وَيَرْفَعُ الْيَقِيَّةَ يَرْفَعُ إِلَيْهِ عَمَلُ
نمیکنند و می نزد او را که خواب کند است میکند نظار او بالا میبرد و از او برشته میشود بسوی درگاه و حق
الَّيْلِ قَبْلَ عَمَلِ النَّهَارِ وَعَمَلُ النَّهَارِ قَبْلَ عَمَلِ اللَّيْلِ حِجَابُهُ النُّورُ
شب پیش از عملهای روز و بر آید است میشود عمل در پیش از عمل شب برده می تواند از رحمت
لَوْ كُشِفَتْ لَأَخَوَتْ سُبُحَاتُ وَجْهِهِ مَا أَتَتْهُ إِلَيْهِ بَصَرَةٌ
اگر برداشتی این پرده از بر آید بسوی نور روی وی هر چقدر که رسید بسوی او بگردد بصر خدا
مِنْ خَلْقِهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
که خلق خدا چنانچه رواه مسلم و روایت است از ابی ذر رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا

مسلم
متفق
و این خبر را از پیغمبر
و آن خبری است که
راحت است بسوی
و این خبر را از پیغمبر
بگرفتند و از پیغمبر
مسلم بخبر گرفتند
چندین بار در پیغمبر
افراد او را از آن خبر
که می بیند خدا را که
همه چیز را در پیش
بن حدیث و یکدیگر
بنابر این خبر
بما صاحب این کتاب
بما صاحب این کتاب
چندین بار در پیغمبر
و صاحب این کتاب

صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ یَقُولُ اللہُ تَعَالٰی یَا عِبَادِی کُلُّکُمْ ضَالٌّ
یعنی اللہ علیہ وسلم میگوید خدای تعالی ای بنده گان من همه شما گمراہید
 اِلَّا مَنْ هَدَیْتُ فَاَسْتَلُوْنِی الْہُدٰی اَہْدِکُمْ وَکُلُّکُمْ فُقْرًا اِلَّا
مگر آن کسی که راہ نمودم من اورا پس سوال کنید از من راہ راست بنمایم شما را راہ را و ہر شما فقیر است
 مَنْ اَغْنِیْتُ فَسْتَلُوْنِی اَمْرٌ زُقْلَمٌ وَکُلُّکُمْ مُذْنِبٌ اِلَّا مَنْ عَافِیْتُ
مگر کسی کہ غنی گردانم من اورا پس سوال کنید از من کہ زرقم ہم شما و ہر شما گناہگارانید مگر کسی کہ مغفرت دهم من
 فَمَنْ عَلِمَ اَنِّیْ ذُو قُدْرَةٍ عَلَی الْمَغْفِرَةِ فَاَسْتَغْفِرْ لِنَفْسِکَ
اورا پس کسی کہ بداند کہ من خداوند قدرتم برابر زمین گناہان پس طلب آمرزش کند از من می کند
 وَلَا اَبٰی وَاَلُوْا اَوْ لَکُمْ وَاِخْرَکُمْ وَحِیْکُمْ وَمِیْتِکُمْ وَرَطْبِکُمْ
اورا ہر گاہ کارم و اگر برستی کہ اول شما و آخر شما و زنہ شما و مردہ شما و تر شما
 وَاِیَّاسَکُمْ اِجْتَمِعُوْا عَلَی اَنْتَقٰی قَلْبِ عَبْدِ مِّنْ عِبَادِی مَا اَزْدَادَ
و شک شما جمع شوند برتر شدہ تر دل بندہ از بندگان من زیادہ کردانہ
 ذٰلِکَ فِیْ مُلْکِی جُنَاحَ بَعُوْضَةٍ وَاَوْ لَکُمْ وَاِخْرَکُمْ وَحِیْکُمْ
آن در ملک من مقدار بازوی پشه و اگر برستی کہ اول شما و آخر شما و زنہ شما
 وَمِیْتِکُمْ وَرَطْبِکُمْ وَاِیَّاسَکُمْ اِجْتَمِعُوْا عَلَی اَشَقٰی قَلْبِ عَبْدِ
و مردہ شما و تر شما و شک شما جمع شوند بر بدبخت ترین دل بندہ
 مِّنْ عِبَادِی مَا نَقَصَ ذٰلِکَ مِنْ مُلْکِی جُنَاحَ بَعُوْضَةٍ وَاَلُوْا
از بندگان من کم نکردانہ آن از ملک من مقدار بازوی پشه و اگر برستی
 اَوْ لَکُمْ وَاِخْرَکُمْ وَحِیْکُمْ وَمِیْتِکُمْ وَرَطْبِکُمْ وَاِیَّاسَکُمْ اِجْتَمِعُوْا
کہ اول شما و آخر شما و زنہ شما و مردہ شما و تر شما و شک شما جمع شوند
 فِیْ صَعِیْدٍ وَّاحِدٍ فَسَالَتْ کُلُّ اِنْسَانٍ مِّنْکُمْ مَا بَلَغَتْ اُمِیَّتَہُ
ہر یک روی زمین پس سوال کند بر آدمی از شما چیزی کہ نہایت آرزوی اوست

یکا
 خجسته
 دل آن بندہ
 سر از میان
 ببرد

فَاعْطَيْتُ كُلَّ سَائِلٍ مِّنْكُمْ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُّلكِي إِلَّا كَمَا

پس بدم بر سائل را هر چه خواهد که کم کند آن از ملک من

لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ مَرَّ بِالْبَحْرِ فَنَحَسَ فِيهِ إِبْرَةً ثُمَّ رَفَعَهَا ذَلِكَ

یکی از شما در دریا پس فرو برد در آن سوزنی را بستر بردارد آن سوزن را

بِأَنِّي جَوَادٌ مَا جَدُّ أَفْعَلُ مَا أَرِيدُ عَطَايَ كُلَّامٍ وَعَذَابِي كُلَّامٍ

آن بجهت آنکه من بخندم که بخشایش کننده بزرگم بگویم هر چه میخواهم و دادن من سخن است و عذاب من سخن است

إِنَّمَا أَمْرِي إِشْيَىٰ وَإِذَا أَرَدْتُ أَنْ أَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ رَوَاهُ أَحْمَدُ

بست کار من چیزی و وقتی خواهم که اینک بگویم مرا چیزی را نشو پس میشود و چیزی را بگوید

وَالْتَرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا

این حدیث را احمد و ترمذی و ابن ماجه و روایت است از عبد الله بن عمر رضی الله عنهما

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَطْوِي اللَّهُ السَّمَوَاتِ

گفت فرمود و غیر خدا صلی الله علیه و سلم پیچید خدای تعالی آسمان را

يَوْمَ الْقِيَمَةِ ثُمَّ يَأْخُذُ هُنَّ بِيَدِ الْيَمْنَىٰ ثُمَّ يَقُولُ أَنَا الْمَلِكُ

روز قیامت تلپ تلپ بگیرد و آسمانها بپست راست خود باز میگردد منم پادشاه

أَيُّ الْجَبَّارُونَ أَيْنَ الْمُتَكَبِّرُونَ ثُمَّ يَطْوِي الْأَرْضَ خَمِينَ لِيُشَاهِلَهُ

کجا اند جبر کننده گان و کجا اند تکبر کننده گان پست پیچد زمین را را بپست چپ خود

وَفِي رِوَايَةٍ يَأْخُذُ هُنَّ بِيَدِ الْأُخْرَىٰ ثُمَّ يَقُولُ أَنَا الْمَلِكُ أَيْنَ

و در روایت دیگرست که بگیرد و آنها را بپست دیگر خود پست میگردد منم پادشاه کجا اند

الْمُتَكَبِّرُونَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ ابْنِ الدَّبَلِيِّ قَالَ أَتَيْتُ

تکبر کننده گان روایت کرد این حدیث را مسلم و روایت است از فرزند دبلوی گفت که آمدم

أَبِي بَنْ كَعْبٍ فَقُلْتُ لَهُ قَدْ وَقَعَ فِي نَفْسِي شَيْءٌ مِنَ الْقَدَرِ

ز دایی ابن کعب پس گفتم مرا و را بچاقوق در افتاد در دل من چیزی است از قضا و قدر

خَدِثْنِي لَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يَذْهَبَهُ مِنْ قَلْبِي فَقَالَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ

پس حدیثی بخوان مرا شاید که خدا شایسته برودان کلام از دل من پس گفت اگر برآیند خدایت

حَدَّبَ أَهْلَ سَمَوَاتِهِ وَأَهْلَ أَرْضِهِ عَذِّبَهُمْ وَهُوَ غَيْرُ ظَالِمٍ

خدا بیکرد تمام آسمانان را و زمینان را خدا بکند ایشان را و حال آنکه وی مظلوم

لَهُمْ وَلَوْ رَجَعَهُمْ كَانَتْ رَحْمَتُهُ خَيْرًا لَهُمْ مِنْ أَعْمَالِهِمْ

کنند رحمت بر ایشان را و اگر رحمت بیکرد بر آنها بود رحمت او بهتر بر ایشان از عملهای ایشان

الْحَدِيثُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنِ ابْنِ ذَرِيٍّ

تا آخر حدیث رواه احمد و ابو داود و ابن ماجه روایت است از ابی ذر

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَمُورُ بِي عَنْ

گفت فرمود منبر خدا صلی الله علیه وسلم میگوید

اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِنَّهُ قَالَ يَا عِبَادِي لَا تَتَّخِذُوا حُرْمَتِ الظُّلْمِ

خدا تبارک و تعالی گفت ای بندگان من تحقیق که من حرام گردانیده ام

عَلَى نَفْسِي وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ وَحَرِّمًا فَلَا تَطْلُمُوا يَا عِبَادِي كُلَّكُمْ

بر نفس خود و گردانیده ام ظلم را در میان شما حرام پس ظلم نه کنید بر یکدیگر ای بندگان من

يَا لَأَمِّنَ هَدِيَّتُهُ فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِكُمْ يَا عِبَادِي كُلَّكُمْ جَائِعٌ

که امیدم که سیراب نمودم و ای طلب هدایت کنید از من که هدایت کنم شمار ای بندگان من همه شمار

لَأَمِّنَ أَطْعَمْتُهُ فَاسْتَطْعِمُونِي أَطْعَمَكُمُ يَا عِبَادِي كُلَّكُمْ عَائِسٌ

که سیراب نمودم از من طلب طعام کنید از من که طعام کنم شمار ای بندگان من همه شمار

يَا لَأَمِّنَ كَسَوْتُهُ فَاسْتَكْسِبُونِي اكْسِبَكُمُ يَا عِبَادِي كُلَّكُمْ

که لباس پوشانم و ای طلب کسوت کنید از من که کسوت کنم شمار ای بندگان من همه شمار

تَخَطَّيْتُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَأَنَا أَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا

نگاه میکنم شب و روز و من میامرزم همه گناهان را

کلیه بندگان را
مرا شایسته
برودان کلام
از دل من
پس گفت
اگر برآیند
خدایت

فَاَسْتَغْفِرُونِي اَغْفِرْ لَكُمْ يَا عِبَادِي اِنَّكُمْ لَمُتَّبِعُونَ

پس طلبا عرض کنند از من که بیاورم شمارای بندگان من تحقیق که شما هرگز نمیرسید

ضَرِّي فَتَضَرُّونِي وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِي فَتَتَفَعَّلُونِي يَا عِبَادِي

کنند مرا تا که کند رسانید مرا و هرگز نمی رسید سود مرا تا سود رسانید مرا ای بندگان من

لَوْ اَنَّ اَوَّلَكُمْ وَاٰخِرَكُمْ وَاَنْشَكُمْ وَجَعَلَكُمْ كَانُوا عَلٰى اَقْنٰ

اگر باشد اول شما و آخر شما و آدمیان شما و جنان شما باشند بر بر بزرگترین

قَلْبٍ رَجُلٍ وَّاحِدٍ مِّثْلَكُمْ مَا زَادَ ذٰلِكَ فِیْ مُلْكِيْ شَيْئًا يَا عِبَادِيْ

دل یکمرد از شما زیاده نمی کند آن در ملک من چیزی را ای بندگان من

لَوْ اَنَّ اَوَّلَكُمْ وَاٰخِرَكُمْ وَاَنْشَكُمْ وَجَعَلَكُمْ كَانُوا عَلٰى الْفَجْرِ

اگر باشد اول شما و آخر شما و آدمیان شما و جنان شما باشند برکن و کند زمین

قَلْبٍ رَجُلٍ وَّاحِدٍ مِّثْلَكُمْ مَا نَقَصَ ذٰلِكَ مِنْ مُلْكِيْ شَيْئًا يَا عِبَادِيْ

دل یکمرد از شما کم نمی کند آن از ملک من چیزی را ای بندگان من

لَوْ اَنَّ اَوَّلَكُمْ وَاٰخِرَكُمْ وَاَنْشَكُمْ وَجَعَلَكُمْ قَامُوا فِیْ صَوْبِ

اگر باشد اول شما و آخر شما و آدمیان شما و جنان شما باشند در روی زمین

وَاحِدٍ فَسَلُّونِي فَاَعْطَيْتُ كُلَّ اِنْسَانٍ مَا نَقَصَ ذٰلِكَ مِنِّيْ

پس سوال کنید مرا پس بدهم هر آدمی را کم نکند آن از من

عِنْدَ اِلَهِكُمْ يَنْقُصُ الْخَيْطُ اِذَا ادْخَلَ الْبَحْرَ يَا عِبَادِيْ اِنَّمَا هِيَ

نزد ایله شما کم میگرداند سوزن چون درآورد و شود در ای بندگان من نیست آن

اِنَّمَا لَكُمْ اُحْصِيَهَا عَلَيْكُمْ ثُمَّ اَوْفَيْتُمْ اِيَّاهَا مِنْ وَجَدَ خَيْرًا

فقط شما بد کردیهای که شمارم بر شما بر تمام رسیدم شما از ای آن اعمال پس کسیک باید نمی را

فَلْيَحْمَدِ اللّٰهَ مِنْ وَجَدَ غَيْرَ ذٰلِكَ فَلَا يَكُونُ مَوْلَا نَفْسِهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

پس باید از شکر کند خدا را و کسیک باید غیر شکر را پس باید که گویش نکند که نفس خود را رواه مسلم

فِي مَدْحِ النَّبِيِّ الْقُرَيْشِيِّ الْهَاشِمِيِّ الْمَكِّيِّ صَلَوَةُ
اللَّهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ

البته تحقیق آمده است بشما پیغمبری از قبیل شما دشوار است بروی هر پنج شما
 علیکم یا مؤمنین سرور رحیم و ما یَنطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ
 برداشت شما بسلامتان شفقت کننده مهربان است و سخن نگوید از خواهش نفس نیست

هَوَلًا وَجِي يَوْحَىٰ قَالَ اللَّهُ تَعَالَىٰ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا
 ان سخن مکرده می که بسوی او و مژده میزد فرمود خدا می شناسد بر اینست ما را می شناسد ترا سخن مژده دهنده

وَنَزَّلْنَا مُوسَىٰ بِرَأْسِهِ الْكِتَابَ وَنَاظَرْنَا عَنْ أَصْحَابِ الْحَيِّمِ ثُمَّ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
در رساننده و بر سر او نواهی شد از اهل دوزخ و فرو داد آورده است خدا بر تو کتاب

وَالْحِكْمَةَ وَعِلْمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ

عَظِيمًا وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَمَا كَانَ لِلَّهِ
بِرَّازٍ وَنَافِلَةٍ تَوَدُّعًا لَكَ

لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
انسان را تو در میان ایشان باشی و من فرستادم تا ترا که رحمت برای عالمیان -

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَدَاعِمًا
ای پیغمبر برآیند و ستادیم ترا گواهی دهنده و مفرزه دهنده و ترساننده و خواننده

إلى الله ياذنهم وسر أجامئير أو لبشر المؤمنين بأن لهم
بسوى خدا حكم او خبر انوشن و بشارت ده مومنان را بالانك ايشانرا

مِنْ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ۖ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ

از جانب خدا بخشایش بزرگ بگو که اسی مردمان هر آینه من فرستاده خدا ام بسوی

جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

همه شما انچه او را است بادشاهی آسمانها و زمین بخت محمود مگر از نده میکند

يَحْيَىٰ وَاهْمِيَّتُهُ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ

دومی پیرانه اوست که بر تلخخت در ناخواندگان پینامیرا از قوم ایشان

يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ

میخواهد برباکان آیات اوراد پاک میکند ایشانرا دمی آهوز دایشنا کتاب و دانش

وَأِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ

و اگر چه ایشان بودند پیش ازین در کمر اہی ظاهر - ہر آنہ خدا و فرشتگان او درود

يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

پس خواند بر پیغامبر ای مسلمانان درود بخوانید بروی اسلام گویند سلام گفتی

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ابی هریره رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

اناسيد و لادام يوم القيمة و اول من يشق عنه القبر

من همه دارم فرزندان اودم زود رعایت و محبت کسی ام که نگاهت خدایت از وی فر

وَأَوَّلُ شَائِعٍ وَأَوَّلُ مُشْفِعٍ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ

مؤمنین سینه شفاعت کنند و ام و حسین سبک قبول کرده شود شفاعت دوی را و ام و حسین است از ابی سعید

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم أناس يدركهم يوم القيمة

من بهر زندان آدمم روز قیامت

وَلَا تُخْزِي بِيَدِي لِوَاءِ الْحَمْدِ وَلَا تُخْزِي وَمَا مِنْ بِي يَوْمَئِذٍ آدَمُ

وینگویم بگریوی عروبت من است رایت که دینت عروبت هیچ بگریوی در روز قیامت چه دم

الحمد لله

فہرست کتب و رسائل

وَمَنْ سِوَاهُ الْإِثْمِ لَوَ آتَىٰ وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ يَنْشُقُّ عَنْهُ الْأَرْضُ

و چه سواى دوست مگر آنکه در زیر لواحقى من در آيد و من آنم که نخستين شكافه شود و از حقى رهن

وَلَا فِيهِ سَرَاةُ التِّرْمِذِيِّ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ

دست مخز رواه ترمذی در روایت است از جابر که آنحضرت صلی الله علیه

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَنَا قَائِدُ الْمُرْسَلِينَ وَلَا فَخْرَ وَأَنَا خَاتِمُهُ

و مودن پیتوا نے مرسلینم ویت فخر و من عام

النَّاسِ وَلَا فخرَ وَأَنَا أَوَّلُ شَائِعٍ وَمُشْفَعٍ وَلَا فَخْرٍ

الانبياء و ميت فخر و من سين شفاعت كنده و شفاعت قبول رويان نام و

رَوَاهُ الزُّمَيْدِيُّ وَعَنْ النَّسِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

رواه ترمذی و روایت است از انس رض گفت فرمود پیغمبر خدا $\text{صلی الله علیه و آله}$

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا أَوَّلُ النَّاسِ خُرُوجًا دَابَعْتُوا وَأَنَا

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ خَيْرِ مَرُومٍ ارزومی بر و آمدن از قبر و قتل بر لخته شود از قریب

قَالَ هُمْ اِذَا وَقَعُوا اَوَّاخِطِي بِهِمْ اِذَا اَلِصْتَوَا اَنَا مَسْتَشْفِعُ

سیو اردوم و فتنه بنامید برگاه خدا و من خطبه خواننده ایستم و عیله حکم خوانند از من است و این سخن را

إِذَا جِئْتُمْ أَوْ أَمْسَيْتُمْ فَخُذُوا مِنْ زَكَاةِ الَّتِي أُتِيْتُمْ بِهَا لِكُلِّ مَسْكِينٍ مِنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهََ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ حَيَاتُكُمْ وَأَنْتُمْ بِهِ تُحْيَوْنَ

[illegible]

يَوْمَئِذٍ بِيَدِي وَلَوْ أَلْحَدُ يَوْمَئِذٍ بِيَدِي وَآنَا الْكَرَّةُ وَلَدِ

از روز چهلست من باشد و گویای کند در آن روز یک من باشد من بزرگترین سبزه آن

ادم علی رابی یطوف علی الفخاریم کانهم یبض ملنون

[illegible]

أولولو مشقرواه الترمذی والداری وعنه

پاسخ به کسی بر آنکه بگوید: در این راه چندی داری و در این راه

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا أَوَّلُ شَفِيعٍ فِي

نَفْسٍ فَرَسُولِي بَابِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ ثَمَنِينَ كَسَمْتُ كَرِثَاتٍ كَرْدِ

الْجَنَّةِ لَمْ يَصْدَقْ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ مَا صَدَّقْتُ وَإِنَّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ

بَشِيرٍ بَقِيَّةٍ كَرْدِ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

نَبِيًّا مَا صَدَّقْتُ مِنْ أُمَّتِهِ إِلَّا رَجُلٌ وَاحِدٌ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

بِشْرِ بْنِ بَشِيرٍ كَرْدِ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

جَبْرِ بْنِ مُطْعِمٍ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

أَزْجَرِ بْنِ مُطْعِمٍ كَرْدِ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

إِنَّ لِي أَسْمَاءً أَنَا مُحَمَّدٌ وَأَنَا أَحْمَدُ وَأَنَا الْمَاحِي الَّذِي يَمْحُو اللَّهُ

تَحْقِيقُ كَرْدِ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

بِي الْكَفْرِ وَأَنَا الْحَاشِرُ الَّذِي يُحْشَرُ النَّاسُ عَلَى قَدَمِي وَأَنَا

بُجُودِ مَنْ كَفَرَ وَأَنَا مَنْ مَاتَ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

الْعَاقِبُ الْعَاقِبُ الَّذِي لَيْسَ بَعْدَهُ نَبِيٌّ مَتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

عَاقِبِ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَحْمَةٌ

أَزْجَرِ بْنِ مُطْعِمٍ كَرْدِ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

مَهْدَاةٌ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي هُرَيْرَةَ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ عَمْرِو

دَرَاهِمَ يَفْتَهُ رَوَاهُ دَرَاهِمُ وَابْنُ أَبِي هُرَيْرَةَ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ

بْنُ قَيْسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ نَحْنُ

بَنِي قَيْسٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

الْآخِرُونَ وَنَحْنُ السَّابِقُونَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَإِنِّي قَائِلٌ قَوْلًا غَيْرَ فَرَحٍ

بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ بَشِيرٍ

اِبْرَاهِيْمُ خَلِيْلُ اللهِ وَمُوسٰى صَفِيُّ اللهِ وَاَنَا جَبِيْبُ اللهِ وَمَعِيَ
 کہ ابراہیم خلیل اللہ ہے موسیٰ برگزیدہ خداست و من محبوب خدا ام و با من بہ
 نِوَاءُ الْحَمْدِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَئِنَّ اللهَ وَعَدَانِي فِيْ اُمَّتِيْ وَاَجَارَهُمْ
 لواہی حمد روز قیامت و تحقیق خدا تعالیٰ وعدہ کردہ را بابت من و امان داد ایشان را
 مِنْ ثَلَاثٍ لَا يَعْصِيهِمْ لِسْنَةٌ وَلَا يَسْتَاْصِلُهُمْ عُدُوٌّ وَلَا يَحْمِلُهُمْ
 از سہ چیز در شکر و ایشان را بقسط سال و ہلال نیکو داند این نژاد شمنان و جمع نمی کنند
 عَلٰى ضَلَالَةٍ سَرَّاهُ الدَّارُ وَعَنْ اِبْنِ عَبَّاسٍ قَالَ اِنَّ اللهَ تَعَالٰى
 ایشان را بر گمراهی رواہ ثرمی روایت است از ابن عباس گفت تحقیق کہ خدا تعالیٰ
 فَضَّلَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْاَنْبِيَاءِ وَعَلٰى اَهْلِ السَّمَاءِ
 فضیلت محمد صلی اللہ علیہ وسلم را بر پیغمبران و بر اہل آسمان
 فَقَالُوْا يَا اَبَا عَبَّاسٍ بِمَ فَضَّلَهُ عَلَى اَهْلِ السَّمَاءِ قَالَ اِنَّ اللهَ تَعَالٰى
 گفتند ای ابا عباس بچہ چہ فضل داد خدا انحضرت را بر اہل آسمان گفت تحقیق کہ خدا تعالیٰ
 قَالَ لَاهْلِ السَّمَاءِ وَمَنْ يَقْلُ مِنْهُمْ اِنِّىْ اِلَهٌ مِنْ دُوْنِهِمْ فَبَذَلَكَ
 فرمود و فرشتگان را اینکلام و کسی کہ گوید از فرشتگان کہ من خدا ام جز خدا بس انکس یادش
 بَخْرِيْهِ جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ بَخْرٰى الظُّلُمٰتِ وَقَالَ اللهُ تَعَالٰى لِمُحَمَّدٍ
 مبدیم اور را دوزخ بخمین بادش مبدیم ظلمات را و فرمود خدا تعالیٰ مرا انحضرت
 صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِيْنًا لِّيَغْفِرَ لَكَ اللهُ
 صلی اللہ علیہ وسلم را تحقیق کرتی و ادیم ترا فتح ظاہر تا بیا مرز و مرزهای حق
 مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَاَخَّرَ قَالُوْا اَوْ مَا فَضَّلَهُ عَلٰى الْاَنْبِيَاءِ
 ہر چه پیش رفته از گناہ تو و ہر چه خیر کی پس آید گفتند و بہت فضل محمد را بر انبیا
 قَالَ قَالَ اللهُ تَعَالٰى وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا يَلْسَانُ قَوْمِهِ
 گفت فرمود خدا تعالیٰ و نفرستادیم ما هیچ پیغمبر را مگر زبان قوم او

۱۹
 غفر لہم الذنوب
 ۱۹

لَيَبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلَّ اللَّهُ مِنْ شَاءَ الْآيَةِ وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ

تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ كُنْ بِرَأْيِ قَوْمِ خُودُسْ كَمَا هُوَ مُكَرَّمٌ خَدَّاهُ كَرَامَتُهُ رَاسُ الْوُجُوهِ نَامُ آيَةٍ وَكُفْتُ خَدَّاهُ مَرْحَمَةُ صَلَواتِ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمَا أَسْأَلُكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ فَأَرْسَلَهُ إِلَى الْجَنَّةِ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَنُفُوسِنا دِيمِنا مَأْمُورٌ بِرَأْيِ كَافَّةٍ أَوْ مِثْلِنا بَسْ فَزَادَ خَدَّاهُ رَاسُ الْوُجُوهِ نَامُ آيَةٍ وَكُفْتُ خَدَّاهُ مَرْحَمَةُ صَلَواتِ

وَالنَّاسِ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ الْعَبَّاسِ أَنَّهُ جَاءَهُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ

وَأَدَمِيا رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَروایت است از عباس است که وی آمد سوی آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَكَانَتْهُ سَمِعَ شَيْئًا فَقَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْمُنْبَرِ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَسْ كَوْبَاكُ عَبَّاسِ شَنِيدَهُ بُوْدُ جِزْرِ رَاسِ الْوُجُوهِ نَامُ آيَةٍ وَكُفْتُ خَدَّاهُ مَرْحَمَةُ صَلَواتِ

فَقَالَ مَنْ أَنَا فَقَالُوا أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَنَا

بَسْ فَرَمُودُ كُنْ كَيْسَمِ بَسْ كَقَدِّ صَحَابَةِ نَوْبِغِمِرِ خَدَّاهُ صَلَواتِ الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَمُودُ كُنْ

مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ فَجَعَلَنِي فِي

مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ امْ تَحْقِيقُ كَهْدَاهُ تَعَالَى سِدَاهُ كَرْدُ خَلْقِ رَاسِ الْوُجُوهِ نَامُ آيَةٍ وَكُفْتُ خَدَّاهُ مَرْحَمَةُ صَلَواتِ

خَيْرِهِمْ ثُمَّ جَعَلَهُمْ فِي رَقَّتَيْنِ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ فَرَقَّةً ثُمَّ جَعَلَهُمْ

مَرَادُ بَهْتَرِينِ اِيْشان بَهْتَرُ كَرْدَانِدَ اَوَمِيا ن رَاوُ كَرْدَ بَسْ كَرْدَانِدَ مَرَادُ بَهْتَرِينِ فَرَقَةُ اِيْشان بَهْتَرُ كَرْدَانِدَ اِيْشان

قَبَائِلَ فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمْ قَبِيلَةً ثُمَّ جَعَلَهُمْ بَنِيًّا ثُمَّ جَعَلَنِي

قَبِيلَهُ بَسْ كَرْدَانِدَ مَرَادُ بَهْتَرِينِ اِيْشان اَرُو قَبِيلَهُ بَهْتَرُ كَرْدَانِدَ اِيْشان فَخَانِدَها بَسْ كَرْدَانِدَ اِيْشان

فِي خَيْرِهِمْ بَنِيًّا فَأَنَا خَيْرُهُمْ نَفْسًا وَخَيْرُهُمْ بَنِيًّا رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

دَرْ بَهْتَرِينِ خَانِدَها اِيْشان بَسْ مِنْ بَهْتَرِينِ اِيْشان اَرُو نَفْسِ وَبَهْتَرِينِ اِيْشان اَرُو نَفْسِ رَوَاهُ تِرْمِذِيُّ

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِثْلُ

دَرْوایت است از ابی هریره گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وَسَلَّمَ مِثْلُ

وَمِثْلُ الْأَنْبِيَاءِ كَمِثْلِ قَصْرِ أَحْسَنَ بُنْيَانَهُ تَرَكَ مِنْهُ مَوْضِعٌ

وَمِثْلُ بَهْتَرِانِ سَابِقِ مَجْمُوعِ كَمِثْلِ كَوَشِكِي است که یکد کرده شد بنای او گذاشته شد از آن جا

وَمِثْلُ بَهْتَرِانِ سَابِقِ مَجْمُوعِ كَمِثْلِ كَوَشِكِي است که یکد کرده شد بنای او گذاشته شد از آن جا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَيْسَهُ فَوَاطَفَ بِهِ النَّظَارُ يُعْجَبُونَ مِنْ حُسْنِ بُنْيَانِهِ إِلَّا مَوْضِعَ

خشت پس گرداگر گشتند نظر کنندگان در حالیکه تعجب میکردند از خوبی بنای آن مگر جایی

تِلْكَ اللَّيْنَةُ فَكُنْتُ أَنَا سَدَدْتُ مَوْضِعَ اللَّيْنَةِ خُتَمِي بِي

آن خشت که خالی مانده پس بود من که بستم جایی آن خشت را ختم کردم بدین

الْبُنْيَانُ وَخُتَمِي الرَّسُلُ وَفِي رِوَايَةٍ فَأَنَا اللَّيْنَةُ وَأَنَا خَاتِمَتُهُ

بنای و ختم کردم بدین پیغمبران و در روایت دیگر پس منم مثل آن خشت و من ختم کننده

النَّبِيِّينَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

پیغمبران ام متفق علیست و روایت است از انس رض گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَى بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَاسْتَفْتَحَ

صلی الله علیه وسلم ای آیم در بهشت را روز قیامت پس طلب کنم گشایش در

فَيَقُولُ الْخَازِنُ مَنْ أَنْتَ فَاقُولُ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَقُولُ

پس میگوید داروغ بهشت که تو کیستی پس میگویم من محمد صلی الله علیه وسلم پس میگوید یا رسول الله

بَلَّغْ أَمْرًا أَنْ لَا أَفْتَحَ لِأَحَدٍ قَبْلَكَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ الْعَرَبِاضِ

بسیار تو امر کرده ام که نه کشایم برای کسی پیش از تو رواه مسلم و در آئینت از عرباض

بْنِ سَارِيٍّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ

ابن ساریه رض از پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم بحقیق انختم فی قبری

إِنِّي عِنْدَ اللَّهِ مَكْتُوبٌ خَاتِمُ النَّبِيِّينَ وَإِنَّ أَدَمَ لَمُجْدَلٍ

که تحقیق من نزد خدا نوشته شده ام خاتم پیغمبران حال آنکه آدم را نیز افشاده بود

فِي طِينَتِهِ وَسَاخِطُكُمْ بِأَوَّلِ أَمْرِي دَعَوْا إِبْرَاهِيمَ وَبَشَارَةُ

در گل خود و قریب است که خبر دهم شمارا به نخست کار خود و ما را ابراهیم است و او شخزی

عِيسَى وَرُؤْيَا أُمِّي الَّتِي رَأَتْ حِينَ وَضَعْتَنِي وَقَدْ خَرَجَ لَهَا نَوْرٌ

عیسی است و خواب مادر من است که دید و گفتی که زاید مرا و تحقیق برادر مرا زاده شدنی

أَمَّا هَؤُلَاءِ فَصَوْرُ الشَّامِرَةِ أَهْ فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَرَوَاهُ

که ظاهر شد برای آنکه از آن روز که شکلی شام

أَحْمَدُ عَنْ أَبِي أَمَامَةَ مِنْ قَوْلِهِ سَأَخْبِرُكُمْ بِالْحَقِّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

احمد از ابی امامه از قول او که سا خبر کم هست تا آخر و روایت است از ابی هریره

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فَاكْسِي حُلَّةً مِنْ حُلَلِ

از پیغمبر صلی الله علیه وسلم گفت پس پوشانیده بمشوم من حله از حله های

الْجَنَّةِ ثُمَّ اقْضَوْهُ عَنْ يَمِينِ الْعَرْشِ لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ الْخَلَائِقِ

بهشت بپستری می یتم من از جانب راست عرش نیست کسی از خلق

يَقُومُ ذَلِكَ الْمَقَامَ غَيْرِي رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَفِي رِوَايَةٍ

که باشد در آن مقام بجز من رواه ترمذی و در روایت

جَامِعِ الْأَصُولِ عَنْهُ أَنَا أَوَّلُ مَنْ يَنْشُقُّ عَنْهُ الْأَرْضَ فَالْكِسِي

جامع اصول اینست که من اول آنکس ام که شگافه میبرد از وی زمین پس پوشانیده

وَعَنْ أَبِي بِنِ كَعْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا

و روایت است از ابی بن کعب از پیغمبر صلی الله علیه وسلم فرمود آنحضرت چون

كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ كُنْتُ إِمَامَ النَّبِيِّينَ وَخَطِيبَهُمْ وَصَاحِبَ

باشد روز قیامت باشم پیشوا ای پیغمبران و باشم خطیب ایشان و خداوند

شَفَاعَتَهُمْ غَيْرَ فَخْرٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى

شفاعت می آید این بجز آنکه فخر کنم رواه ترمذی و روایت است از نبی صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ سَلُوا اللَّهَ فِي الْوَسِيلَةِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ

الله علیه وسلم فرمود بخواهید از خدا برای من وسیله گفتند ای پیغمبر خدا

وَمَا الْوَسِيلَةُ قَالَ أَعْلَى دَرَجَةٍ فِي الْجَنَّةِ لَا يَنَالُهَا إِلَّا رَجُلٌ

و هست وسیله فرمود وسیله بلند ترین پایه است در بهشت نمی یابد آنرا مگر یک مرد

وَاحِدٌ أَرْجُو أَنْ أَكُونَ أَنَا هُوَ وَآهَ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

امید میدارم که باشم من آن مرد رواه ترمذی و روایت است از

وَأَيْلَةَ بْنِ الْأَسْقَعِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وایشان بن اسقع گفت شنیدم پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى كِنَانَةَ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ وَاصْطَفَى

که میگفت که بمحقق که خدا برگزید کنان را از اولاد اسمعیل و برگزید

قُرَيْشًا مِنْ كِنَانَةَ وَاصْطَفَى مِنْ قُرَيْشٍ بَنِي هَاشِمٍ وَاصْطَفَى

قریش را از کنان و برگزید از قریش بنی هاشم را و برگزید مرا

مِنْ بَنِي هَاشِمٍ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَفِي رَوَايَةٍ لِلتِّرْمِذِيِّ أَنَّ اللَّهَ اصْطَفَى

از بنی هاشم رواه مسلم و در روایت ترمذی انقدر زیاده کرد بمحقق خدا برگزید

مِنْ وَلَدِ إِبْرَاهِيمَ إِسْمَاعِيلَ وَاصْطَفَى مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ بَنِي كِنَانَةَ

از فرزند ابراهیم اسمعیل را و برگزید از اولاد اسمعیل بنی کنان را

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ أُنْبِيَاءٍ

و روایت است از او گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم نیست از پیامبران

مِنْ بَنِي إِدْرِيسَ إِلَّا قَدْ أُعْطِيَ مِنَ الْآيَاتِ مَا مِثْلُهُ أَمِنْ عَلَيْهِ الْبَشَرُ

بنی ادریس پیغمبر که بمحقق داده شد از معجزات بمعجزه که مثل می در اعجاز ایاان آورده اند بر او

وَأَمَّا كَانَ الَّذِي أُوتِيَتْ وَحْيًا أَوْحَى اللَّهُ إِلَيَّ فَأَرْجُو أَنْ

و جز این نیست بمعجزه که داده شده ام من روحی است که فرستاده است خدا که من پس امید میدارم که

أَكُونَ أَكْثَرَهُمْ تَابِعًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ

باشم من اکثر پیغمبران از روی تاب جان روزیوم قیامت متفق علیه و روایت است از

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فَضَّلْتُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ

محقق پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم فرمود فضیلت داده شدم من بر پیغمبران

لَيْسَتْ أُعْطِيَتْ جَوَامِعُ الْكَلِمِ وَلِصَرَّتْ بِالرَّغْبِ أَجَلَتْ

بشش چیز داده شدیم کلمات جامع را و لغت داده شدیم برغب و حلال گردید

إِلَى الْغَنَائِمِ وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهْرًا وَأُرْسِلَتْ

برای غنیمت ها و گردانیده شد برای من همه زمین مسجد و پاک و فرستاده شد ام

إِلَى الْخَلْقِ كَافَّةً وَخُتِمَ بِي النَّبِيُّونَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

بسوی تمام خلق و ختم کرده شدند بمن پیغمبران رواه مسلم و روایت از

ثَوْبَانَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ

ثوبان گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم بتحقیق خدا

زَوَى لِي الْأَرْضَ فَرَأَيْتُ مَشَارِقَهَا وَمَغَارِبَهَا وَأَنَّ أُمَّتِي

جمع آورد برای من زمین را پس دیدم من بلاد مشرق و مغرب را و برای من امت

سَيَبْلُغُ مُلْكُهَا مَا زَوَى لِي مِنْهَا وَأُعْطِيَتْ الْكَثَرِينَ

نزدیک است که برسد بادشاهی این آنقدر که فراهم آورده شد برای من زمین و داده شد مراد و بلیغ

الْأَصْرَ وَالْأَبْيَضَ الْحَدِيثَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ أَيْدَا

سرخ و سفید تا آخر حدیث و روایت است از ابی هریره گفت گفتند صحابه ای

رَسُولُ اللَّهِ مَتَى وَجِبَتْ لَكَ السُّبُحَةُ قَالَ وَادَمُ بَيْنَ الرُّوحِ

پیغمبر خدا کی لازم شد ترا نبوت فرمود در آنحال که آدم میان روح

وَالْجَسَدِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ قَالَ لَقِيتُ

و جسد بود رواه ترمذی و روایت است از عطاء بن یسار گفت ملاقات کردم

عَبْدَ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ قُلْتُ أَخْبِرْنِي عَنْ صِفَةِ

عبد الله ابن عمرو بن عاص را گفتن خبر ده مرا از بعضی صفات

رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الثَّوْرَةِ قَالَ أَجَلٌ وَاللَّهِ

پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم که در ثوریت است گفت آدمی سؤگند بخدا

إِنَّهُ لَمَوْصُوفٌ فِي التَّوَكُّلِ بِبَعْضِ صِفَتِهِ فِي الْقُرْآنِ

تحقیق کہ آنحضرت وصف کرده شده است در تورات بعض صفات و س که در قرآن است

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَحَرًّا

ای پیغمبر ما فرستادیم ترا گواهی دهنده و بشارت دهنده و بیم کننده و پناه

لِلْأُمِّيِّينَ أَنْتَ عَبْدِي وَرَسُولُكَ سَمَّيْتُكَ الْمُتَوَكِّلَ لَيْسَ بِفِطْرٍ

مربوب را تو بنده خاص من و پیغمبر من هستی نام نهاده ام ترا متوکل گرفت درشت خو

وَلَا غَلِيظٌ وَلَا صَغَابٌ فِي الْأَسْوَاقِ وَلَا يَدْفَعُ بِالسَّيِّئَةِ

و نه درشت سخن و نه آواز بلند کننده در بازار و نه دور کند به بدی

السَّيِّئَةِ وَلَكِنْ يَعْفُو وَيَغْفِرُ وَلَنْ يَقْبِضَهُ اللَّهُ حَتَّى يُقِيمَ

بدی را و لیکن در گذر میکند و می پوشد و هرگز قبض نمیکند خداست او را تا آنکه درست نکند

بِهِ أُمَّةٌ الْعَوَجَاءُ بَانَ يَقُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَيُقِيمُ بِهَا عَيْنًا

بوجود و دین قوم کج را که بگویند لا اله الا الله و تا آنکه می کشد بیضا باین کلمه

عَمِيًّا وَإِذَا نَاصِمًا وَقُلُوبًا غُلْفًا رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَكَذَا الدَّرَاقِمِيُّ

کور را و گوشه ای کر را و دلهای را گنمی نهد رواه بخاری و همچنین روایت کرد دارقیمی

عَنْ عَطَاءِ بْنِ سَلَامٍ خُوٍّ وَعَنْ حَبَابٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ

از عطاء بن سلام خوی و عن حباب آن روایت است از جابر رضی الله عنه پیغمبر صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي لَتَمَامِ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ

علیه و سلم فرمود هر آینه خدا فرستاد مرا برای تمام خوبه های نیک

وَكَمَالِ مَحَاسِنِ الْأَفْعَالِ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَعَنْ

و برای کامل گردانیدن نیک اعمال رواه فی شرح السنة و روایت است از

كَعْبٍ يَحْكِي عَنِ التَّوَكُّلِ قَالَ جَدُّ مَلِكُو بِالْحَمْدِ رَسُولُ اللَّهِ

کعب رضی حکایت میکند از تورات گفت که یافتم من نوشته که محمد رسول الله

عَبْدِي الْمُخْتَارَ لَا فَظًا وَلَا غَلِيظًا وَلَا صَخَابًا فِي الْأَسْوَاقِ

بند و برگزیده من است نه سخت خوب است و نه درشت سخن و نه آواز بلند گسسته در بازار

وَلَا يَجْزِي بِالْسَيِّئَةِ السَّيِّئَةُ وَلَٰكِنْ يَّعْفُو وَيُغْفِرُ مَوْلَاهُ

و یاراش نمیدهد بدی را بدی را او لیکن محو میکند و میبخشد ولادت او

بِمَلَّةٍ وَهَجْرَتِهِ بِطَيْبَةٍ وَمُلْكِهِ بِالسَّامِ وَأُمَّتِهِ الْحَمَادُونَ

ملکت و ہجرت او بدینہ و بادشاہی او در شام و امت و کے بسیار حمد گویند

يُحَدِّثُونَ اللَّهَ فِي السَّرَائِ وَالضَّرَائِ يُحَدِّثُونَ اللَّهَ فِي كُلِّ

محمد میگویند مرخارا در شادی و غمی محمد میگویند مرخارا در هر

مَنْزِلَةً وَيُلْزِمُونَهُ عَلَى كُلِّ شَرْفٍ رِعَاةً لِلشُّمُوسِ يُصَلُّونَ

و تلمیہ سلو مند خدا را در هر حال بلند رعایت کنندگان آفتاب را میگردانند

الصَّلَاةَ إِذَا جَاءَ وَقْتُهَا يَتَازَرُونَ عَلَى انْصَافِهِمْ

نماز یوں آمد وقت نماز از ار می بندند بر مہائے خود

وَيَتَوَضَّؤْنَ عَلَى أَطْرَافِهِمْ مُنَادِيَهُمْ يُنَادِي فِي جَوْ

و وضع می کنند بر اطراف خود آواز کنند و ایشان آواز می کنند در میان

السَّامِ صَفَّهُمْ فِي الْقِتَالِ وَصَفَّهُمْ فِي الصَّلَاةِ سَوَاءٌ لَهُمْ

و صفی ستیزان و کانیان و صفی ستیزان و کانیان

اللَّهُ دَوِّيْ كَدَوِي الْقَطْرِ هَذِهِ لَفْظُ الْمَصَابِيحِ

تَمِيلُ رِيَّ لَدَرِي سَلِّ عِدَّةً عَمَّا يَكُونُ شَيْخُ

در تب اواز پست مانند اواز مس شهید این عطف مصابیح است

وَرَوَى الْإِسْرَامِيُّ مَعَ تَغْفُتٍ لَسَرُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ

روى الدارنى عن غير يسير من عبد الله بن مسعود

وَرَوَاهُ لَرْدُ دَارِ كَيْ بَانْدَسِي بَعِيهِ رَا عِبْدُ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ

فَاَلَمْ تَكُنْ فِي التَّوَكُّلِ صِفَةً مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

لِ مَلَكُوتِ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وہ کہتا ہے۔ یہاں پہلے شیعہ فرقہ کے لوگ تھے اور پھر
اب ان کے مخالفین نے آکر رہنے لگے۔

وَعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَدْفَنُ مَعَهُ قَالَ أَبُو مُدُودٍ قَدْ بَقِيَ

واینکه عیسی بن مریم دفن خواهد شد با آنحضرت گفت ابو مدود تحقیق باقی مانده است

فِي الْبَيْتِ مَوْضِعٌ قَبْرِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ

در همان آنحضرت جاس یقبر رواه ترمذی و روایت است از ابن عباس

قَالَ جَلَسَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

گفت نشستند بودند مردان از یاران رسول خدا صلی الله علیه وسلم

فَخَرَجَ حَتَّى إِذَا دَنَا مِنْهُمْ سَمِعَهُمْ يَتَذَكَّرُونَ قَالَ بَعْضُهُمْ

پس برودن آمد آنحضرت تا آنکه چون نزدیک شد آنحضرت ایشان را شنید صحبتی را که تذکره میکردند گفت بعضی ایشان

إِنَّ اللَّهَ أَخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا وَقَالَ آخِرُ مُوسَى

تحقیق که خدا استگرفت ابراهیم را دوست و گفت دیگر که موسی

كَلِمَهُ تَكْلِيمًا وَقَالَ آخِرُ عِيسَى كَلِمَةُ اللَّهِ وَرُوحَهُ

سخن کرد خدا و را سخن کردی و گفت دیگر که عیسی کلمه خدا و روح خداست

وَقَالَ آخِرُ آدَمَ أَصْطَفَاهُ اللَّهُ فَخَرَجَ عَلَيْهِمْ رَسُولُ

و گفت دیگر که آدم برگزیده و پیرا خدا پس ناگاه بیرون آمد برایشان پیغمبر

اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَالَ قَدْ سَمِعْتُ كَلَامَكُمْ

خدا صلی الله علیه وسلم و فرمود تحقیق شنیدم من سخن شما را

وَمَجَّبَكُمْ أَنْ يُنَادِيَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلُ اللَّهِ وَهُوَ كَذَلِكَ وَمُوسَى

و تعجب آوردن شما را که ابراهیم دوست خداست و موسی

يَحْيَى اللَّهُ وَهُوَ كَذَلِكَ وَعِيسَى رُوحَهُ وَكَلِمَتُهُ وَهُوَ

همراز خداست و موسی، همچنین است و عیسی روح خدا و کلمه خداست و موسی

كَذَلِكَ وَآدَمُ أَصْطَفَاهُ اللَّهُ وَهُوَ كَذَلِكَ وَأَنَا حَبِيبُ اللَّهِ

همچنین است و آدم برگزیده خداست و موسی، همچنین است آگاه باشید من دوست خدا ام

وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى الْأَرْضِ الْعَصِ لَكَيْلًا

يَعْلَمُ مِنْ بَعْدِ عِلْمِ شَيْءٍ أَمْ لَا

وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

وَالْمُعِيزُ الْإِسْحَاقُ وَيَعْقُوبُ وَالْأَسْبَاطُ

وَمَا أَوْتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ

مِنْ رَبِّهِمْ لَا نَفَرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ

وَنَحْرُهُ لَهُ مُسْلِمُونَ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ

و ۶ خدا را منقادیم سوال میکنند ترا از قیامت

سلامت باشم ایوب صبیح یا رانا
از حال ما یکدیگر یا با
و شورت کرد بجهت
از غلبه ایشان مسخره
که از کوفه ببرد تا ایشان از
سلام از کوفه بعلیت نزد ایشان
از کوفه ببرد تا ایشان از
سلام از کوفه بعلیت نزد ایشان

در این کتاب
 از کتابخانه
 مجلس شورای
 اسلامی
 تهران
 شماره ثبت
 ۱۳۴۵
 تاریخ ثبت
 ۱۳۴۵

ایقان در نزدیک پروردگار ایقان امرزش و روزی نیک

[illegible]

9

قَالَ الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنْ

فرمود انحضرت اسلام امنيت كه گواهي مي دهنه كه نيست همچو عبوديتي كه خدا و چه تحقيق

محمد رسول الله و تقيم الصلاة و تقرب عني

محمد فرستاده خداست و بر پادار پید نماز را و بهمهید

الزَّكَاةَ وَصَوْمَ رَمَضَانَ وَتَحِجَّ الْبَيْتِ إِنْ

زکوٰۃ را در روز داری بمان رمضان و بگذاری مناسک حج ما اگر

اَسْتَطَعْتُ الْيَدِ سَبِيلًا قَالَ صَدَقْتَ فَجِئْنَا

میتوانی بسوی راه گفت آفر دست گفتی پس شگفت داشتیم

لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ قَالَ فَخَابَ رِيءُ عَدِ الْجِيَانِ

حال آفر در کامی پیر انحضرت را و تصدیق میکند او گفت آفر دسب خبر ده ما را از ایامان

دوسری طہارۃ النکاح تقویٰ النساء و صلوٰۃ

وہی ہے جو ان کے دل میں پیدا ہوا ہے۔

عزیز و محترم ہوں۔

بسم الله الرحمن الرحيم

مفتی محمد رفیع

سوال و جواب

۱۰۰
 وصال آن بختیروز
 و کلام آن نقیض
 بیان این عجب تمام از خار
 بختیروز است که در میان
 وصال آن بختیروز
 و کلام آن نقیض
 بیان این عجب تمام از خار
 بختیروز است که در میان

عَنْهَا يَا عَلِيٍّ مِمَّنِ السَّائِلِينَ قَالَ فَأَخْبِرْنِي

از قیامت واناته از کسی که پرسنده است گفت پس خبر ده مرا

عَرُّ أَمْرًا أَتَى قَالِ إِنَّ تَلَدَ أُمَمَ رِيَسِيهَا

از علامت های قیامت فرمود اینک بزرگترین کمزری خود را

وَأَنْ تَرَى الْكُفَّاتِ الْعَرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ

و بدین بیان برهنه نشان فقر است چنانندگان

الشَّاءِ نَسَطًا وَلُحْمًا فِي الْبَنِيَانِ قَالَ شَمُّ

گوسفند انرا از یاد می کنند گان بر سگید مگر در بنام گفت عمر خاستر

انطلق فلست مملًا ثم قال لي يا عمر

روان شد پس در جنگ کرد و در بیابانی دراز باز فرسود و آنحضرت را ایامی حکم شد

اَتَدْرِى مِنَ الشَّائِلِ قُلْتُ اللهُ وَسُؤَالُهُ

ایا در می یابی که بود سنابل گفتیم خدا و رسول خدا

عَلَّمَ قَالِ فَإِنَّهُ جَبْرِئِيلُ أَنْتَ لَمْ يَعْلَمْ

دانش است فرمود پس این سال من جبرئیل بود او شمار دارد و اینکه تعبیر میکند

دِينِكُمْ وَرَأَى مِصْرَ مُسْلِمٍ وَرَأَى أَبُو هُرَيْرَةَ

بشهادین شمار آوردیت کرد انرا اسلم و روایت کرد اینجیث را ابوهریره

اِخْتَلَفَ فِيهِ اِذَا رَاَيْتَ الْحَفَاةَ الْعَرَاةَ

اخلاص نے کہ با حدیث عمر اردو در حدیث ابو ہریرہؓ کہ چون بینی تو بر منہ

اشارہ واصل نمود
 از صدق نوبت الی استد
 جمیع معانی تصدیق کرده اند
 طریقت و ان اشارت و تصوف
 بآن راجع است که بقوله
 و کلام لازم یکدیگر را در صورت
 بدیهه است تمامی پذیرد و صورت
 نپذیرد و وجه تصوف بی فتنه
 صوفی نپذیرد زیرا که احکام
 صوفی شناخته نشود و فتنه
 بی فتنه نگردد و زیرا که
 اصول نام

بی صدق تو بتائی پذیرد و در
نی ایمان هیچ نگرود و مشال روح
و جسد که هیچ کدام نه دیگر
بهر دو نگرود و کمال پذیرد و ازینجا
فرمود امام مالک علیه من تقفوا
و کو تقفوا فقد تزدق
و من تقفوا فلا یقصی
فقد تقفوا و من یقصی

[illegible]

[illegible]

۲

نصف کبریا بفرستاده
نام عریض است از آن
ایمان را خلاق و غلام
و اجابت و سندن و سختان
و آداب و برون از حجاب
شایخ است شایسته باین
و قواعد ایمان را جمع باین
که فرموده است و مجمل باین
بوجود نماید از عدد و حصار
ست اصل احکام و تکمیل
و تحصیل سعادت و اوست بنیاد
و سعادت و تحصیل کمال علمی
و سعادت و اعتقاد و شقاوت
بعون و اعتقاد و شقاوت
و سعادت و اعتقاد و شقاوت

وَأَيُّهَا الزُّكُوفُ وَالْحُجُّ وَصَوْرُ رَمَضَانَ
و رسوم دادن زکوة چهارم حج و پنج روزه ماه رمضان
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ
متفق علیه است و روایت است از ابی هریره رفته گفت
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
فرمود پیا می خدا صلی الله علیه و سلم
الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ شُعْبَةً فَأَفْضَلُهَا
ایمان بفتاد و چن شایخ است پس از ضلعتون شعبها این
قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَدْنَاهَا إِمَامَةُ الْأَذَى
گفتن لا اله الا الله کلمه عزیزترین شعبها دور کردن از این کلمه
عَنِ الصَّحَابِ وَالْحَيَاءِ وَشُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ
از راه و شرم داشتن شعبه عظیمه است از ایمان
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ
متفق علیه است و روایت است از عب الله بن
عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
عمر و رفته گفت فرمود رسول الله صلی الله علیه و سلم
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُسْلِمُونَ
علیه سلم مسلمان کامل گشته است که سلامت مانند مسلمانان

۳۹

وَأَيُّهَا الزُّكُوفُ وَالْحُجُّ وَصَوْرُ رَمَضَانَ
و رسوم دادن زکوة چهارم حج و پنج روزه ماه رمضان
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ
متفق علیه است و روایت است از ابی هریره رفته گفت
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
فرمود پیا می خدا صلی الله علیه و سلم
الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ شُعْبَةً فَأَفْضَلُهَا
ایمان بفتاد و چن شایخ است پس از ضلعتون شعبها این
قَوْلُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَدْنَاهَا إِمَامَةُ الْأَذَى
گفتن لا اله الا الله کلمه عزیزترین شعبها دور کردن از این کلمه
عَنِ الصَّحَابِ وَالْحَيَاءِ وَشُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ
از راه و شرم داشتن شعبه عظیمه است از ایمان
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ
متفق علیه است و روایت است از عب الله بن
عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
عمر و رفته گفت فرمود رسول الله صلی الله علیه و سلم
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُسْلِمُونَ
علیه سلم مسلمان کامل گشته است که سلامت مانند مسلمانان

اولین و از راه و شرم داشتن شعبه عظیمه است از ایمان
مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ
متفق علیه است و روایت است از عب الله بن
عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
عمر و رفته گفت فرمود رسول الله صلی الله علیه و سلم
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُسْلِمُونَ
علیه سلم مسلمان کامل گشته است که سلامت مانند مسلمانان

و من لسانه و يده و لهما جوهان هجر مانه
 از زبان و دوازده دهن و هجرت كنده كسي است كه عزم كند هجر را كسي كرده است
 الله عنه و كاه البخاري و عمر انقضا
 خدا ازان روايت كرد بخاري اين حديث را از انس است گفت
 قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تقبل
 فرمود پيامبر خدا صلى الله عليه وسلم ايمان نماند
 احدكم حتى اكون احب اليه من والديه
 يكي از شما تا آنكه به من دوست داشته باشم تر بسوي اواز پدرش
 و ولده و الناس اجمعين متفق عليه و عن
 و فرزند پدرش همه مردم متفق عليه است و روايت است
 ابى هريرة رضي قال قال رسول الله صلى
 اذا ابى بريره نفر گفت فرمود پيامبر خدا صلى
 الله عليه وسلم و الذي انفس محمد
 الله عليه وسلم سوگند بچي كه يك نجات از محمد

من لسانه و يده و لهما جوهان هجر مانه
 از زبان و دوازده دهن و هجرت كنده كسي است كه عزم كند هجر را كسي كرده است
 الله عنه و كاه البخاري و عمر انقضا
 خدا ازان روايت كرد بخاري اين حديث را از انس است گفت
 قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تقبل
 فرمود پيامبر خدا صلى الله عليه وسلم ايمان نماند
 احدكم حتى اكون احب اليه من والديه
 يكي از شما تا آنكه به من دوست داشته باشم تر بسوي اواز پدرش
 و ولده و الناس اجمعين متفق عليه و عن
 و فرزند پدرش همه مردم متفق عليه است و روايت است
 ابى هريرة رضي قال قال رسول الله صلى
 اذا ابى بريره نفر گفت فرمود پيامبر خدا صلى
 الله عليه وسلم و الذي انفس محمد
 الله عليه وسلم سوگند بچي كه يك نجات از محمد

و من لسانه و يده و لهما جوهان هجر مانه
 از زبان و دوازده دهن و هجرت كنده كسي است كه عزم كند هجر را كسي كرده است
 الله عنه و كاه البخاري و عمر انقضا
 خدا ازان روايت كرد بخاري اين حديث را از انس است گفت
 قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تقبل
 فرمود پيامبر خدا صلى الله عليه وسلم ايمان نماند
 احدكم حتى اكون احب اليه من والديه
 يكي از شما تا آنكه به من دوست داشته باشم تر بسوي اواز پدرش
 و ولده و الناس اجمعين متفق عليه و عن
 و فرزند پدرش همه مردم متفق عليه است و روايت است
 ابى هريرة رضي قال قال رسول الله صلى
 اذا ابى بريره نفر گفت فرمود پيامبر خدا صلى
 الله عليه وسلم و الذي انفس محمد
 الله عليه وسلم سوگند بچي كه يك نجات از محمد

و من لسانه و يده و لهما جوهان هجر مانه
 از زبان و دوازده دهن و هجرت كنده كسي است كه عزم كند هجر را كسي كرده است
 الله عنه و كاه البخاري و عمر انقضا
 خدا ازان روايت كرد بخاري اين حديث را از انس است گفت
 قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا تقبل
 فرمود پيامبر خدا صلى الله عليه وسلم ايمان نماند
 احدكم حتى اكون احب اليه من والديه
 يكي از شما تا آنكه به من دوست داشته باشم تر بسوي اواز پدرش
 و ولده و الناس اجمعين متفق عليه و عن
 و فرزند پدرش همه مردم متفق عليه است و روايت است
 ابى هريرة رضي قال قال رسول الله صلى
 اذا ابى بريره نفر گفت فرمود پيامبر خدا صلى
 الله عليه وسلم و الذي انفس محمد
 الله عليه وسلم سوگند بچي كه يك نجات از محمد

[illegible]

عَلَيْكَ الْآدَخِلَ الْجَنَّةَ قُلْتُ وَلَنْ زَنِي
براینکه گمانم که درمی آید آن بند بخت را نعمت اگر چه زنا کرده باشد
وَلَنْ سَرَقَ قَالَ وَلَنْ زَنِي وَلَنْ سَرَقَ
دزدی کرده باشد گفت اگر چه زنا کرده باشد و اگر چه دزدی کرده باشد
قُلْتُ وَلَنْ زَنِي وَلَنْ سَرَقَ قَالَ وَلَنْ زَنِي
نعمت اگر چه زنا کرده باشد و اگر چه دزدی کرده باشد گفت اگر چه زنا کرده باشد
وَلَنْ سَرَقَ قُلْتُ وَلَنْ زَنِي وَلَنْ سَرَقَ
اگر چه دزدی کرده باشد گفت نعمت اگر چه زنا کرده باشد و اگر چه دزدی کرده باشد
قَالَ وَلَنْ زَنِي وَلَنْ سَرَقَ عَلَى سَرْعٍ أَنْفِ
گفت اگر چه زنا کرده باشد و اگر چه دزدی کرده باشد و اگر چه دزدی کرده باشد
إِنِّي ذِي وَكَانَ أَبُو ذَرٍّ إِذَا حَدَّثَ بِهَذَا
ای ابو ذر بود و درستی که بیان میکرد این حدیث را
قَالَ وَلَنْ سَرَعًا أَنْفِ إِنِّي ذِي مُتَّقٍ عَلَيْهِ
بیگفت اگر چه خاک اوده شود بر این ابو ذر زنی متقین علیه است

[illegible][illegible]

الجنة قال بلى وللمن ليسر مفتح الاول له اختار

بہشت گفت آری ولیکن نیست کلیدے مگر آنکہ مرا ورا و ندان بہت

فَإِنْ جِئْتُمْ بِمُفْتَحٍ لَهُ فَآسِنَانِ فَتَحَكَ وَالْأَلْفُفَتْحُ لَكَ

پس اگر آری تو ظلمی را که مرا و دوزخ را است کشاده می شود بر تو و اگر کشاده می شود بر من

رواه البخاري في صحيحه باب في عذاب آتية هريفة

رواه بخاری در ترجمه باب روایت است از لای همسیره رحم

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَحْسِنَ

گفت فرمود بیجا مبر خدا صلی الله علیه وسلم چون نیک گردانند

أَحَدِكُمْ إِذَا مَاتَ فَمِنْكُمْ حَسَنَةٌ تَعْمَلُهَا تَكُنْ بِقَبْرِ

یہی از مشما اسلام خود را بر سر کار نک که ممکنه اورا نوشته می شود

أَمْذَاهَا إِلَى السَّبْعِ ثُمَّ ضَعُفَتْ كُلُّ سِتَّةٍ يَوْمًا

برای دریافت بیشتر

وَكُنْتُ مُشَاهِدًا حَتَّى لَقِيَ اللَّهَ مُشْفِقًا عَلَيْهِ وَعَنْ

نوشته می شود یکی پس از دیگری تا دم مرگ دلخواه خدا متفق علیه روایت است از

إِلَى إِمَامَةٍ أَنْ تَجْلِسَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى

اولاً احوال و رفاه و درستی که مردی برسد مغایر خدا را صلوات الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا الْإِيمَانُ قَالَ إِذَا اسْتَرْتَكَ

علمه سلم چیست نشان ایسان فرمود چون شاد گرد اند ترا

حَسْبُكَ وَسَاءَ لَكَ سَعَتُكَ فَإِنَّهُ مِنْ

عاشق من وافر و گنج دانسته عورتی - نور محمدی اما

قَالَ يَا رَسُوْلَ اللهِ فَمَا الْاِسْمُ فَقَالَ

گفت ای پیغام خدا

مجلس اول در روز دوشنبه ۱۳۰۲

[illegible]

۱۳۰۲

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

۱۰۰
 چویدر زوایان کز
 دوشمن و دشمندار
 گزیند او را بر چنگ
 و رانند بر چنگ
 نیکو کار و دانا
 باسلام گرفت او را
 خود و عمل کرد
 در انجمن
 علی و کمال گرفت
 دیو و دیوانه
 تود و دیوانه
 است با کمال
 اوست غنیمت
 و غنیمت
 ۱۰۱
 چویدر زوایان کز
 دوشمن و دشمندار
 گزیند او را بر چنگ
 و رانند بر چنگ
 نیکو کار و دانا
 باسلام گرفت او را
 خود و عمل کرد
 در انجمن
 علی و کمال گرفت
 دیو و دیوانه
 تود و دیوانه
 است با کمال
 اوست غنیمت
 و غنیمت

إِذَا حَاكَ فِي صَمْرُكَ قَدْ عَرُوكَ أَحْمَدُ

چون بخالد دسینہ 'تو جہیز' پس بگزار آنکار را روایت کرد و آنرا احمد

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ قَالَ قَالَ

در وایت است از عباس ابن نجیب المطالب رف گفت فرمود

سَوَّلَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاكَ طَعْمٌ

پیغمبر اسلام صلی اللہ علیہ وسلم

لَا يُمَانِ بِرَبِّي بِاللَّهِ رَبَّائِي وَإِلَاسِدِي

ایمان آیمکس که باطنی باشد با خدا از روی یزد و دگار و ماسلام از روی

وَبِحَمْدِ صَلَّيَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَسُولِ

وہابی صاحب الدین علیہ وسلم (از: ۱۶۱۵)

وَأَمَّا مَسْئَلَةُ الْكُنَاءِ وَعَلَامَاتِ الْبِغَافِ

[illegible]

الذي

[illegible][illegible]

الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم منتهى الحجة والبرهان على كل من كفر بالله ورسوله

انسان سائنس کا ایک بڑا گڑبڑ ہے۔

[illegible]

[The page contains dense handwritten Persian script in two columns. The right column begins with "بسم الله الرحمن الرحيم" and continues with religious or philosophical text. The left column also contains dense script. A large number "۲۶" is written in the center of the page.]

عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَرْبِّيَنَّ وَلَا يَرْبِيَنَّ

باین شرط که نکند شریک با خدا چیزی را و نکند دزدی و نکند زنا

وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُمْ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ

و نیک شند او را و خود را و پیش نیارند سخن دروغ

يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلِهِمْ وَلَا يَعْنِيهِمْ

که بپسته باشد آنرا در میان دستهای خویش پائهای خویش را فرمائی بکنند ترا

فِي مَعْدُونٍ فَبَايَعَهُمْ وَأَسْتَغْفِرُ لَهُمْ سَالِئُ لَهِ

در کار نیک پس جمعیت قبول کن از ایشان و طلب آمرزش کن بر ایشان

إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ

ہر آئینہ خدا امزگار ہے این است ہر آئینہ خدا نے آموزد آئینا

يُشْرِكُ بِهِ وَيُغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ مِنْ شَيْءٍ

که شریک آرد بخدای وحی آموزد غیر شریک را هر که را خواهد

وَمِنْ بَشَرِكْ يَا لَلَّهِ فَقَدْ ضَلَّ لَجَعِيدًا

و هر که شریک مقرر کند با خدا بر این عهد کرده است که هر چه از او بخواهد در نهایت صلاح است

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله

۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰-۲۱-۲۲-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۳۲-۳۳-۳۴-۳۵-۳۶-۳۷-۳۸-۳۹-۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴-۴۵-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰-۵۱-۵۲-۵۳-۵۴-۵۵-۵۶-۵۷-۵۸-۵۹-۶۰-۶۱-۶۲-۶۳-۶۴-۶۵-۶۶-۶۷-۶۸-۶۹-۷۰-۷۱-۷۲-۷۳-۷۴-۷۵-۷۶-۷۷-۷۸-۷۹-۸۰-۸۱-۸۲-۸۳-۸۴-۸۵-۸۶-۸۷-۸۸-۸۹-۹۰-۹۱-۹۲-۹۳-۹۴-۹۵-۹۶-۹۷-۹۸-۹۹-۱۰۰

صلى الله عليه وسلم اجنبوا السبع المؤقتا

الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم

مفتی محمد رفیع

[illegible][illegible][illegible]

دردی بریدم
فی سرف و دعا نشوید
در بمانای زینا
نوک زخم کون
خوشین و دور
چون بین
کودن و سرف
عین و زخم
بیه و زخم

مجلس شورای اسلامی

قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَاهُنَّ قَالَ لَشَرٌّ

گفتند صحابه ای پیغمبر خدا چه چیز اند این هفت فرمود شرک آوردن

بِاللَّهِ وَالسَّحَرُ وَمَقْتُلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ

با خدا و جادو کردن و کشتن ذاتیکه حرام کرده است

اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَكْلُ الْبَوَا وَآكُلِ الْيَتِيمِ

خدا را مگر بحق و خوردن ربا و خوردن مال یتیم را

وَالنَّوَثِيُّ وَبِقَرِّ الرَّحْفِ قَدْفُ الْمُحْصَنَةِ

دیش و داون روز جنگ و دشنام دادن بزنان پارسا

الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ مَتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ

مسلمان غافل از بد کرداری مسلمانان متفق علیه است و بر علیه

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

که گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ

زنا نمیکند زنا کننده در هنگامی که زنا میکند و حال آنکه او مومن است

Handwritten marginal notes in Persian script, likely commentary or additional text related to the main passage. The text is dense and covers the entire page, including the margins.

وَلَا يَسْرِقُ السَّارِقُ حِينَ يَسْرِقُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَا يَشْرِبُ الْخَمْرَ

دزد می نیکند دزدی کنند و هنگامی که دزدی میکند و حال آنکه مو من است و نه می تواند شراب آگهی

حِينَ يَشْرِبَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَا يُنْتَهَبُ فِيهِ النَّاسُ

هنگامی که مینوشد و حال آنکه وی مومن است و غارت نمیکند کسی غارت کردنی که برسد از مرد

إِلَيْهِ فِيهَا ابْصَارُ رَمَحِينَ يَنْتَهِبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَا يُغْنِي

بسوی آن غارت کننده در آن غارت کردن پیشبای خود را تکیه غارت میکند و آنکه در آن غارت

أَحَدَكُمْ حِينَ يَغْلُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَإَيَّاكُمْ إِنِّي أَكْرَمُ مُتَّقِي عَلَيْهِ

یکی از شما از غنیمت اینها یکدیگر خیانت میکند و حال آنکه و می آموخت پس در درید خود را ازین گناه متقن علیه است

وَفِي رِوَايَةِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَلَا يَقْتُلُ حِينَ يَقْتُلُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ

دورودیت ابن عباس است، نمیکند بیکیس، بلکه یکیکند، و حالانکه می مومن است

قَالَ عَلِيٌّ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ كَيْفَ يَنْزِعُ الْإِيمَانُ مِنْهُ

گفت عکرمه گفتیم من مرا بن عباس را چگونه کشیده میشود امان از بن شخص

قَالَ هَكَذَا أَوْشَبَكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ ثُمَّ أَخْرَجَهَا فَإِنْ كَابَ

گفت اینچنین دقتیک کرد میان الحشائین خود پسترازم بیزن ادر د انکشتا طایس

عَادَ إِلَيْهِ هَذَا وَشَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ وَقَالَ

از توبه کرد و برکت از ان معصیت باز میکرد و ایمان سبزه‌ی تشبیه کرد میان انگشتان خود و گفت است

أَبُو عَبَّادٍ لِلَّهِ لَا يَكُونُ هَذَا أَمُومِيًّا تَامًّا وَلَا يَكُونُ

ابو عبد الله بخاری نبی باشد این شخص مومن کامل و نبی باشد

لَهُ تَقْدِيرُ الْإِيمَانِ هَذَا لَفْظُ الْبُخَّارِيِّ وَعَنْ ابْنِ مَهْزُومٍ

مراد انور ایمان این عبارت بخارے است روایت است از ابوہریرہ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِخَارُنِي الْعَبْدُ

محنت فرزند پیمبر خدا علی علیہ السلام چون زنا کند نبندد

بسم الله الرحمن الرحيم

۱۲. سید محمد باقر

عروہان سچو مردان ارشد سوسہ ادا شدہ جس رویدہ

مَنْ كُنْ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا خَالِصًا وَمَنْ كَانَ فِيهِ
 خَصْلَةٌ مِّنْهُمْ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِّنَ الْإِيمَانِ
 حَتَّى يَدْعَهَا إِذَا آمَنَ خَانَ وَإِذَا حَدَّثَ كَذَبَ
 وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ
 بَابُ فِي الْوَسْوَاسَةِ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
 الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسُّوهُ بِهِ نَفْسُهُ
 وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ
 الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ
 النَّاسِ إِلَهُ النَّاسِ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ

در این کتاب که در بیان احوال و سیرت ائمه است
و در بیان فضائل و مناقب ایشان است
و در بیان احادیث و روایات ایشان است
و در بیان کلمات و جملات ایشان است
و در بیان آثار و صنایع ایشان است
و در بیان عادات و آداب ایشان است
و در بیان خصال و صفات ایشان است
و در بیان کمالات و بزرگواری ایشان است
و در بیان شجاعت و دلیری ایشان است
و در بیان سخاوت و بخشش ایشان است
و در بیان قناعت و تواضع ایشان است
و در بیان صبر و استقامت ایشان است
و در بیان وفاء و ایمنی ایشان است
و در بیان محبت و دوستی ایشان است
و در بیان عدل و انصاف ایشان است
و در بیان حکمت و تدبیر ایشان است
و در بیان علم و فضل ایشان است
و در بیان قدرت و عظمت ایشان است
و در بیان جلال و شرف ایشان است
و در بیان کرامت و جلالت ایشان است
و در بیان شوکت و بزرگواری ایشان است
و در بیان هیبت و ترسناکی ایشان است
و در بیان غلبه و برتری ایشان است
و در بیان اقتدار و تسلط ایشان است
و در بیان نفوذ و رسوخ ایشان است
و در بیان اثر و تاثیر ایشان است
و در بیان فساد و تباهی ایشان است
و در بیان زوال و انحطاط ایشان است
و در بیان فنا و نیستی ایشان است

جَاءَ نَاسٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

اندو جماعت از باران پرمیبر خدا صلی اللہ علیہ

وَسَلَّمَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَأَلُوهُ

اسم بسوی یغنیسم خدا صلی الله علیه وسلم پس پرستیدند آنحضرت را

بجینین یراییم در ذوق تابی خود از دوسواس خبر کیه سخت بزرگ سدا رجا از کوه

بِهِ قَالَ أَوْ قَدْ وَجَدْتُمُوهُ قَالُوا نَعَمْ قَالَ ذَاكَ

از گفتن این تحقیق یافتند شما از گفتن آن گفت این

مفصّل ایمان است رواه مسلم وروایت است از ابن مسعود رضی

فَقَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

گفتند بودیم سید خدا علی السلام

ما میدارم من احدی را و عدو دل به فریاد

بِزَيْنِ الْجَنِّ وَقَرِيبُهُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ قَالُوا وَإِيَّاكَ

رضیاع قرین وی از فریگان گفتند صحابه و خود را را و میکنی

بَارِسُوں اللہ فان ولایا ی ولین اللہ اعاسی
 فاینبیہ خدا فرسود و خود را نیز دال این حکم مدارم و کن خدا یاری دادم

مقام: شور

...مجلسه ...

بسم الله واطاب وجزان رافقه اذان گویند که همه محل استعان و از امام علی علیه السلام روایت است که هر که این دعا را بخواند...

عَلَيْكَ فَاسْكُمُ فَلَا يَأْمُرُنِي إِلَّا خَيْرًا وَهَامُكُمُ
 وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَهْرُجُ عَلَى
 مِنَ الْإِنْسَانِ يَهْرُجُ الدَّمُ مُتَقَوِّيًا عَلَيْهِ
 وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ ابْلِيسَ يَضَعُ عَرْشَهُ
 عَلَى الْمَاءِ ثُمَّ يَبْعَثُ سَرَّاءَ يَأْكُلُ يَسْتَوِزُ النَّاسَ
 فَأَوْثَانُهُمْ مِنْهُ مَنَزِلَةٌ أَكْثَرُهُمْ فِتْنَةً يَحْيَى
 أَحَدُهُمْ فَيَقُولُ فَعَلْتُ كَذَا وَكَذَا فَيَقُولُ
 أَحَدُهُمْ فَيَقُولُ فَعَلْتُ كَذَا وَكَذَا فَيَقُولُ

در این دعا...

بسم الله واطاب وجزان رافقه اذان گویند که همه محل استعان و از امام علی علیه السلام روایت است که هر که این دعا را بخواند...

عَنِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ بَابُ الْإِيمَانِ بِالْقَدَرِ
 وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ
 وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرُوجِ وَالْجَبَرُ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ
 وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ مِنْ ثَرَى إِلَّا فِي
 كِفْلٍ مَعَهُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْكَاشِفُ
 وَسُوءُ الْبُصْطِ وَالْإِيمَانُ بِالْقَدَرِ
 وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخْلُقَ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ
 وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يَخْلُقَ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ

9

مُبِينٌ وَعَبْدُ اللَّهِ بِعَشْرٍ وَضَعُ قَالَ

روشن است و روایت است از عبداللہ بن عمر رضی اللہ عنہما گفت فرمود

سَوَّلَ اللهُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَتَبَ اللهُ

پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم نوشت خدا تعالیٰ

مَقَادِيرُ الْخَلَائِقِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

اقدار خلائق را پیش از پیدا کردن آسمانها وزمین

لِخَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ قَالَ كَانَ عَمْرُوهُ عَلَى الْمَاءِ

پنجاه هزار سال گفت و بود عرش خدا بر آب

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ

رواه مسلم وروایت است از ابی هریره رضی گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَحَبُّ أَدْرُو

پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم مباحثه کردند یکدیگر را آدم و

مُوسَىٰ عِنْدَ رَبِّهِمَا فِي سَاءِ آدَمٍ مَوْسِقٍ أَلَمْ يَسْمَعْ أَتِلَا

موسیٰ نزدیک پروردگارشان پس غالباً حجت اوم پرگفت موبتوان ادبی

الَّذِي خَلَقَكَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَفِيكَ مِنْ بَرٍّ مُوحَّدٍ

که بد اگر خدا ترا از دست قدرت خود و میماید تو از روح خود

وَأَسْرَأَكَ مَا عَلَيْكَ مَا فِي جَنَّتِهِ

وایکدیگر را می شناسند و واسطه است این

و ساجد کبریا بید سر اسرار کمال خود در و ساجد کبریا و در کمال

10

در عالم برزخ و در عالم حیات

و در میان اینها که این خدای عز و جل را در آینه دل خود مشاهده می کند و در آینه دل خود مشاهده می کند و در آینه دل خود مشاهده می کند

پیمن بنی اولادہ بودک

فرو صفا و نوری اشعار بنیز زمره افتاد و در سر با وجود دار قیصر و مرتبه که تو دشتی زمره با است این بر سر

بر سر این کتاب در بیان فضیلت و کمالات آن

[illegible]

△△

آنست بعضی علم که بود و بود
 بگو بود انتقاده انداخت
 که درین است دلیل است گفت
 آب خنوق اندیش از عشق
 دامن و این جز گفته که در ادب
 در بیانست بلکه این بی است
 دیگر عشق چنانکه وی بجهان و فلک
 فایده و محنت که مراد و بیایند
 گفته اند که بودن عشق دروید
 بنوا علم ۱۲
 کرد و قصه است که بایست که گو

[illegible]

كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَىٰ أَنْ أَعْمَلَهُ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَنِي يَا رَبِّعَالِ
 نوشت خدا بر من که بچشم آنرا پیش از آنکه پدید کند مرا بچشم
 سَنَةً قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 سال فرمود پیغمبر خدا صلّی الله علیه
 وَسَلَّمَ فَخَرَّ آدَمُ مَوْسَىٰ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ
 و سلم پس غالب آدم بر موسی رواه مسلم و روایت است
 إِبْرَاهِيمَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 از ابی هریرة رَضِيَ الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلّی الله علیه
 وَسَلَّمَ مَا مِنْ مَوْلُودٍ إِلَّا يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ فَأَبَوَاهُ
 و سلم نیست هیچ زائیده شده مگر آنکه زائیده میشود بر فطرت پس را پدر
 يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا أَوْ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا أَوْ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا
 یهودی می گرداندند او را یا نصرانی یا مجوسی یا زرتشتی یا زاینده میشود
 الْبَهِيمَةِ جَمْعًا هَلْ تَحْسُنُونَ فِيهَا مِنْ
 چهار پاییه چهار پا به تمام کامل در اعصای ایامی عبید شهادت ان بهایم هیچ بهیمنه
 جَدَّاءَ ثُمَّ يَقُولُ فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ
 اگر پیش بریده پسر گرفت و خواند این آیه را لازم گیرد بیافتد خدا کبریا کرده است
 عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ
 و میا نرا بر آن نیست تغییر پیدا این خدای را این مقتضای دین و امت است

۴
 کتبه الله على ان عمله قبل ان يتخلفني بارتعان
 نوشت خدا بر من که بچشم آنرا پیش از آنکه پیداکند مرا بچشم
 سنة قال رسول الله صلى الله عليه
 سال فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه
 وسلم فخر آدم موسى رواه مسلم وعنه
 و سلم پس غالب آدم بر موسی رواه مسلم و روایت است
 اینهمه بر آنکه قال قال رسول الله صلى الله عليه
 از ابی هریرة روایت گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه
 وسلم ما من مولود الا يولد على الفطرة فابواه
 که مسلم نیست بیهوش زاینده شده مگر آنکه زاینده میشود بر فطرت پس یا یهود
 یا نصاری یا مجوسی سنا زنده و را چنانکه زاینده میشود
 اليهم بهيمة جمعاهل تحسون فيهم
 چهار پایی بهمار تمام کامل در اعصاب ایامی جمید شما و آن چهار پایی بهیمه
 جداء ثم يقول فطرة الله التي فطر الناس
 اگر گوش بریده پست گرفت و خواند این آیه را لازم گیر دریافت خدا که بریده است
 عليها لا تبدل خلقك لذلك الدين القيم
 و میا نرا بر آن نیست تغییر پیدا این خدای را این مقتضای دین و امت است

९

خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

براه از خانه بر ما پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم
وَحَنُّ نَسَارِعَ فِي الْقَدْرِ فَعَضِبَ حَتَّى احْمَرَّتْ

وَجْهَهُ حَتَّىٰ كَانَا فِي فِي وَجْنَتِيهِ حَب

رومی مبارک وی گویا نمکسته خنده است در هر دو رخسار و او نهان
الرُّمَّانُ فَقَالَ ابْهَذَا امْرُؤُتُكُمْ امْرُؤُ هَذَا

اندرین گفت آیا باین امر کرده شده است شمار یا باین

خبر رسیده شده ام من بسوی شما بیا که شدند که بنیاد بود و در منزل است

مَنْ عَمِلَ لِنَفْسِهِ يَجْعَلْ لَهَا سَعَةً مِّنْ رَّحْمَتِي

واجب بیگره دامن برشمار که نزاع بخنید در این امر

ترندی دروایت است از عبداللہ ابن عمرؓ گفت
سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: «مَنْ سَلَّ

شہید من پیغمبر محمد رسول اللہ علیہ وسلم

۲۱
 خُرج عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَخُنْ تَنَازَعُ فِي الْقَدْرِ فَغَضِبَ حَتَّى أَهْرَأَ
 وَجْهَهُ حَتَّى كَانَا فِي فِي وَجْنَتِهِ حَبُّ
 الرُّمَّانِ فَقَالَ إِيْذَا أُمِرْتُ بِهَذَا
 أُرْسِلْتُ إِلَيْكُمْ إِنَّمَا هَلَاكُ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ
 حِينَ تَنَازَعُوا فِي هَذَا الْأَمْرِ عَزَمْتُ عَلَيْكُمْ
 التَّزَمُّدِي وَعَمْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ
 سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 خُجِرَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَخُنْ تَنَازَعُ فِي الْقَدْرِ فَغَضِبَ حَتَّى أَهْرَأَ
 وَجْهَهُ حَتَّى كَانَا فِي فِي وَجْنَتِهِ حَبُّ
 الرُّمَّانِ فَقَالَ إِيْذَا أُمِرْتُ بِهَذَا
 أُرْسِلْتُ إِلَيْكُمْ إِنَّمَا هَلَاكُ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ
 حِينَ تَنَازَعُوا فِي هَذَا الْأَمْرِ عَزَمْتُ عَلَيْكُمْ
 التَّزَمُّدِي وَعَمْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ
 سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وَكُلُّ نَبِيٍّ حَبَابُ الزَّائِدِ فِي كِتَابِ

و هر بنیبه ی قبول کرده شده و او عای از آن را آورده کننده

اللَّهُ وَالْمُكَذِّبُ يَقْدِرُ اللَّهُ وَالْمُسْلِمُ

خدا دوم کذب کننده بقدر الهی سوم غلبه نمانده بر مردم

يَا جَبْرُوتَ لِيَعْرِضَ مَنْ أَذَلَهُ اللَّهُ وَ

ای جبرئیل را که می آید از آن که خدا او را

يَذِلُّ مَنْ أَعَزَّهُ اللَّهُ وَالْمُسْتَحِلُّ حَرَمٌ

و خوار گرداند کس که عزیز گردانیده است او را خدا حرام است

اللَّهُ وَالْمُسْتَحِلُّ مِنْ عِزِّي مَا حَرَّمَ اللَّهُ

خدا را چه محال است از اهل قرابت من چیزی را که حرام گردانیده است خدا

ایشان را تا دلائل عبرت و قدرت ند بیند بعد از امام احمد فرمود که ایاف و اعظم از قتل آل رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم است -

۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸

[illegible]

عنه في قوله جيرانه
كتاب بديع واجامع
تقريب السنين قلائد
تقريب حجت استاذ
مفرد في لغو وادب
مفرد في شعر وادب
واصول فقه مسطور
والتحسين وبتصانيف
وغيره وغل

२

درفتنه نیکو از دشمنان
مراد اخلاقی است از صحبت
این بود و بدعت و گرفتن
روایات از ایشان زیرا که
حدیث بدعتی است و در حدیث
بصحت اگر تصدیق شد
قبول است و صحبت لسان
که بر این است و بعضی گفتند
از شرح که معلوم است بصرف
از دین مردود است و بر
غافلان

فَاَيَّاكُمْ وَاَيَّاهُمْ لَا يُضِلُّوْكُمْ وَلَا يُفْتِنُوْكُمْ

دور دارید خود را از ایشان و ایشان را از خود ناگمراه نگردانید و رفتن نیستند از شما را

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

زواه سلمه وروایت است از وی گفت فرمود بنمید خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَسَلَّمْ كَفَى بِالْمَرْءِ كَذِبًا

صلی اللہ علیہ وسلم بیست و نواں باب

أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

انیکہ حدیث کند هر چیز را که شنیده است ۱۱۱۱ مسلم

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ

در روایت است از ابی هریره رضی الله عنه

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

فرمود پیمبر خدا صلی الله علیه و سلم

مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ

کسیکه بخواند بسوی راد راست باشد اورا از جبر مقدر

اَجُورٍ مِّن تَبِعَةٍ لَا يَنْقُصُ ذَٰلِكَ مِنْ

مزدبائی گسانیکه پیروی میکنند اورا کم نمیکند این از

أَجُورِهِمْ شَيْئًا وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ

اجرای ایشان چیز برار کسیکه بخواند کبریا بفرست

و در کتاب غرر الحیثیہ
 از فاضل العزیز
 و در کتاب غرر الحیثیہ
 از فاضل العزیز
 و در کتاب غرر الحیثیہ
 از فاضل العزیز

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ
الْإِيمَانَ كِبَارُ الرُّسُلِ إِلَى الْمَدِينَةِ كَمَا تَأْتِي الْحَيَّةُ إِلَى الْحَرَا
مُتَّقُونَ عَلَيْهِ وَعَنِ الْعَرَبِ بَاضِ بْنِ سَارِيَةَ قَالَ فِي
حَدِيثِهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَعَلَيْكُمْ بِسُنَنِ
وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْدِيِّينَ تَمَسَّكُوا بِهَا
وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِدِ وَإِنَّا كَرِهْنَا مَعَدَنَاتِ الْأُمُورِ
قَالَ كُلُّ مَعَدَنَاتٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعٍ ضَلَالَةٌ رَوَاهُ أَحْمَدُ
وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يُؤْمِنُ
مَنْ

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ
الْإِيمَانَ كِبَارُ الرُّسُلِ إِلَى الْمَدِينَةِ كَمَا تَأْتِي الْحَيَّةُ إِلَى الْحَرَا
مُتَّقُونَ عَلَيْهِ وَعَنِ الْعَرَبِ بَاضِ بْنِ سَارِيَةَ قَالَ فِي
حَدِيثِهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَعَلَيْكُمْ بِسُنَنِ
وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْدِيِّينَ تَمَسَّكُوا بِهَا
وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِدِ وَإِنَّا كَرِهْنَا مَعَدَنَاتِ الْأُمُورِ
قَالَ كُلُّ مَعَدَنَاتٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعٍ ضَلَالَةٌ رَوَاهُ أَحْمَدُ
وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يُؤْمِنُ
مَنْ

است الى يوم القيامة وادنى بدعت سيئه مكروه واعلى سيئه كفر كذا في مائة المسائل ١٢

فصل الخطاب

أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُونَهُوَ أَهْ تَبْعًا لِمَا جِئْتُ بِهِ

سراوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَّةِ وَعَنْ بِلَالِ بْنِ الْحَارِثِ

ادایت کرد و شرح سنه اینجندیت را در دست است از بلال ابن عمار
المزنی ^{رض} قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

مَرْزِي رَضِيَ عَنْهُ قَالَ فَرَزَ اللَّهُ بِمَنْزِلَةِ خَدَا
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَحْيَا سُنَّةٍ مِنْ سُنَّتِي

علیه وسلم کیسه زنده گرداند سستی ارستهای مرا
قَدْ اَمِيتَ بَعْدُ فَاِنَّ لَهُ مِنْ لَاجِرٍ مِثْلَ اَجُورِ

کہ بہ یقین سیرانیدہ نندہ است پس ازین پس بدرستیکہ مراور از خود انقدر

کسانکه کار میکنند بآن سنت بی آنکه کم کرده شود از مردمانی ایشان

چون کسی که بدعت پیدا کرد بدعت ضلالت که راضی نیست از آن بدعت ضلالت

و بعضی سختی
کجا با باد و دانه
در بخت بد
که خصلت بد
مردم و مردم

وہی ہے جو کہ ہم نے پہلے ہی میں دیکھا ہے۔

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

وَوَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَهِيَ الْجَمَاعَةُ وَإِنَّ سَيِّحُجَّ
وایل یک ملت در بهشت آن سبی به جماعت است و بدستی که شان نیت بدست و غنی
فِي أُمَّتِي أَقْوَامٌ تَتَجَارَى بِهَرِّ تِلْكَ الْأَهْوَاءِ
در است من کرده های که روان میشود با ایشان آن اهل
كَمَا يَتَجَارَى الْكَلْبُ بِصَاحِبِهِ لَا يَبْقَى مِنْهُ عِرْقٌ
چنانکه سرایت میکند گزیدن گم مرصاحب خود را باقی نماند از صاحب
وَلَا مَفْصَلٌ لَّا دَخَلَهُ وَعَنْ أَبِي عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ
و ندیدی که در می آید در آن در است از این عمر رضی الله عنه گفت مر نمود
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَجْمَعُ
بنیبر خدا صلے الله علیه و سلم بدر تیکه کردی ارد خدا
أُمَّتِي أَوْ قَالَ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
است من یا با گفت است محمد صلے الله علیه و سلم
عَلَى ضَلَالَةٍ وَيَدَّ اللَّهُ عَلَى الْجَمَاعَةِ وَمَنْ شَذَّ شَذَّ
برگرمای دوست احسان جماعت است و یک تبهانند از جماعت انداخته شد

وَوَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَهِيَ الْجَمَاعَةُ وَإِنَّ سَيِّحُجَّ
وایل یک ملت در بهشت آن سبی به جماعت است و بدستی که شان نیت بدست و غنی
فِي أُمَّتِي أَقْوَامٌ تَتَجَارَى بِهَرِّ تِلْكَ الْأَهْوَاءِ
در است من کرده های که روان میشود با ایشان آن اهل
كَمَا يَتَجَارَى الْكَلْبُ بِصَاحِبِهِ لَا يَبْقَى مِنْهُ عِرْقٌ
چنانکه سرایت میکند گزیدن گم مرصاحب خود را باقی نماند از صاحب
وَلَا مَفْصَلٌ لَّا دَخَلَهُ وَعَنْ أَبِي عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ
و ندیدی که در می آید در آن در است از این عمر رضی الله عنه گفت مر نمود
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَجْمَعُ
بنیبر خدا صلے الله علیه و سلم بدر تیکه کردی ارد خدا
أُمَّتِي أَوْ قَالَ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
است من یا با گفت است محمد صلے الله علیه و سلم
عَلَى ضَلَالَةٍ وَيَدَّ اللَّهُ عَلَى الْجَمَاعَةِ وَمَنْ شَذَّ شَذَّ
برگرمای دوست احسان جماعت است و یک تبهانند از جماعت انداخته شد

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

2

ہرگز ترک نہ کرنا دشمن
وہ کیلئے چاکر ہو جائے
بدان دین و حسن
و نوافل خیرات خواہد
والا دروغیض و اجتناب
دریک صورت وار
و بغیر فقرہ ادا کہ مراد
امور معروف و نہی کفر
کہ در زمان نبوت و کعب
پان زبان بود یعنی نام
ت اسلام نوی
نوی
داود

أَجْرُمَائَةِ شَهِيدٍ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي كِتَابِ الزُّهْدِ لَهُ مِنْ

مزد و ثواب صد شہید رواہ بیہقی در کتاب الزہد لفظ لہ بغیر از نا

حَدِيثُ ابْنِ عَبَّاسٍ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

از حدیث ابن عباس رضی و روایت است از ابی هریرة که گفت فرمود رسول الله

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَسَلَّمَ إِنَّكُمْ فِي زَمَانٍ مَرَّتْ مِنْكُمْ عَشْرٌ

صلی الله علیه وسلم بدستگاه شمار در زمانی هستند که هر یک بکند از شمار هم حصه

مَا لَمْ يَكُنْ فِي زَمَانِ رَسُولِ اللَّهِ مِنْهُ لَعْنَةٌ

وہاں سے ایک عورت بھی گھر آئی۔

اچھا امر لکھو دے دے اس بڑاں نکال سو دپس کی اپنی رائے ہر کہ جسے از ایساں درہم

ما امر به بخاروا له اليرمدي و عن قتادة بن بديل

انچه امر کرده نده است بدان نجات یابد رواه ترمذی در روایت است از معاذ ابن جبل

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الشَّيْطَانَ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم بدرستی که شیطان

ذُئِبَ الْإِنْسَانُ كَذِبُ الْغَنَمِ يَأْخُذُ الشَّاذِلَ وَالْقَاصَّةَ

وَلَا تَدْرُسْ أَهْلَ الْبَيْتِ وَلَا تَكُنْ مِمَّنْ يَتَّبِعُونَ الْأَهْلَ الْبَيْتِ

وَاللَّاحِقَةُ السَّاعَةُ ۚ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَشْكُرَ لَهُ إِلَّا بِرَحْمَتِهِ

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَحْمَةٍ مِنَّا لِيُبَيِّنَ لَكُمْ آيَاتِنَا فَتَدَارَكُوا أَلَمًا لَّيِّنًا

العامة رواه احمد وسن ابني دیر قال قال

دکتر برادر احمد در دایت است از ابی ذر رفت گفت سر مود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ فَرَادَى الْجَمَاعَةِ

پیغمبر اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کسیکے عداوتی کرد جماعت را

شَبْرًا فَقَدْ خَلَعَ رِبْقَةَ الْإِسْلَامِ مِنْ عُنُقِهِ رَوَاهُ أَحْمَدُ

مقدار یک شیرین به تحقیق بر کشتن ریف اسلام را از گردن خود رواه احمد

مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

وہی دہلاؤ گا

بسم الله الرحمن الرحيم

بیان زان بود چنانچه
 بود دولت اسلاطین
 و اماراد و اجانت از مسلمانی
 چنانچه استماع و قبول
 منوع کجا بود چنانچه
 زکام و مرضی مجال
 بود بخلاف آخر زان که
 بنقض نیست اگر اندک
 از ان هم بود و آنچه
 و موجب اجبر است
 اعتبار اجماع
 و جمیع است
 اتفاق کل در تمام احکام
 واقع بلکه ممکن نیست
 جماعت را مقدار یک
 پس تحقیق بر کتب
 از کردن خود و این
 از پیوسته و این
 سند العلماء و قس
 سوال میفرمایند منظور
 سوره بیان الت که سوال
 بسیار کردن از مخالف
 از رویه و بیاض
 بلکه تفاوت

وَقِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَتَى الْكُونُ
 وگفتند در پیغمبر خدا را صلوات الله علیه و سلم کی بمش
 مُمْئِنًا وَفِي لَفْظٍ آخِرٍ مُمْئِنًا صَادِقًا قَالَ إِذَا أَحْبَبْتَ
 مومن در لفظ آخر مومن صادق گفت چون دوست داشته باشی
 اللَّهُ فَقِيلَ وَمَتَى أَحَبَّ اللَّهُ فَقَالَ إِذَا أَحْبَبْتَ رَسُولَهُ
 خدا را پس گفته شد کی با تو که دوست دارم خدا پس فرمود چون دوست داشته باشی پیغمبر
 فَقِيلَ وَمَتَى أَحَبَّ رَسُولَهُ قَالَ إِذَا اتَّبَعْتَ طَرِيقَهُ
 پس گفته شد کی دوست دارم پیغمبر را فرمود چون پیروی کنی طریقه او را
 وَأَسْتَعْمَلْتَ سُنَّتَهُ وَأَحْبَبْتَ حَبِيبَهُ وَأَبْغَضْتَ بَعْضَهُ
 و عمل کنی سنت او را دوست داری که پیغمبر دوستی می داری دشمنی را که پیغمبر دشمنی می کند
 وَوَالَيْتَ بَوَلايَتَهُ وَعَادَيْتَ بَعْدَاوِيَتَهُ وَتَفَاوَتْ
 دوست شوی بدوستی دهی و عداوت کنی عداوت وی و متفاوت است
 النَّاسُ فِي الْإِيمَانِ عَلَى قَدَرٍ تَفَاوَتْهُمْ فِي مَحَبَّتِي
 مردمان در ایمان بمقدار تفاوت ایشان در محبت من

وَقِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَتَى الْكُونُ
 وگفتند در پیغمبر خدا را صلوات الله علیه و سلم کی بمش
 مُمْئِنًا وَفِي لَفْظٍ آخِرٍ مُمْئِنًا صَادِقًا قَالَ إِذَا أَحْبَبْتَ
 مومن در لفظ آخر مومن صادق گفت چون دوست داشته باشی
 اللَّهُ فَقِيلَ وَمَتَى أَحَبَّ اللَّهُ فَقَالَ إِذَا أَحْبَبْتَ رَسُولَهُ
 خدا را پس گفته شد کی با تو که دوست دارم خدا پس فرمود چون دوست داشته باشی پیغمبر
 فَقِيلَ وَمَتَى أَحَبَّ رَسُولَهُ قَالَ إِذَا اتَّبَعْتَ طَرِيقَهُ
 پس گفته شد کی دوست دارم پیغمبر را فرمود چون پیروی کنی طریقه او را
 وَأَسْتَعْمَلْتَ سُنَّتَهُ وَأَحْبَبْتَ حَبِيبَهُ وَأَبْغَضْتَ بَعْضَهُ
 و عمل کنی سنت او را دوست داری که پیغمبر دوستی می داری دشمنی را که پیغمبر دشمنی می کند
 وَوَالَيْتَ بَوَلايَتَهُ وَعَادَيْتَ بَعْدَاوِيَتَهُ وَتَفَاوَتْ
 دوست شوی بدوستی دهی و عداوت کنی عداوت وی و متفاوت است
 النَّاسُ فِي الْإِيمَانِ عَلَى قَدَرٍ تَفَاوَتْهُمْ فِي مَحَبَّتِي
 مردمان در ایمان بمقدار تفاوت ایشان در محبت من

وَقِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَتَى الْكُونُ
 وگفتند در پیغمبر خدا را صلوات الله علیه و سلم کی بمش
 مُمْئِنًا وَفِي لَفْظٍ آخِرٍ مُمْئِنًا صَادِقًا قَالَ إِذَا أَحْبَبْتَ
 مومن در لفظ آخر مومن صادق گفت چون دوست داشته باشی
 اللَّهُ فَقِيلَ وَمَتَى أَحَبَّ اللَّهُ فَقَالَ إِذَا أَحْبَبْتَ رَسُولَهُ
 خدا را پس گفته شد کی با تو که دوست دارم خدا پس فرمود چون دوست داشته باشی پیغمبر
 فَقِيلَ وَمَتَى أَحَبَّ رَسُولَهُ قَالَ إِذَا اتَّبَعْتَ طَرِيقَهُ
 پس گفته شد کی دوست دارم پیغمبر را فرمود چون پیروی کنی طریقه او را
 وَأَسْتَعْمَلْتَ سُنَّتَهُ وَأَحْبَبْتَ حَبِيبَهُ وَأَبْغَضْتَ بَعْضَهُ
 و عمل کنی سنت او را دوست داری که پیغمبر دوستی می داری دشمنی را که پیغمبر دشمنی می کند
 وَوَالَيْتَ بَوَلايَتَهُ وَعَادَيْتَ بَعْدَاوِيَتَهُ وَتَفَاوَتْ
 دوست شوی بدوستی دهی و عداوت کنی عداوت وی و متفاوت است
 النَّاسُ فِي الْإِيمَانِ عَلَى قَدَرٍ تَفَاوَتْهُمْ فِي مَحَبَّتِي
 مردمان در ایمان بمقدار تفاوت ایشان در محبت من

این کتاب است که در آن
 از صفت و سبادت فیضی نامی
 گفت ای عزیز تو که
 گفت صفیان و تو که
 اگر تو را می دانستی
 این را می دانستی
 این سر تا سر
 ای شیخ من
 بعد از خود من
 در راه خود
 ۱۶
 این کتاب است که در آن
 از صفت و سبادت فیضی نامی
 گفت ای عزیز تو که
 گفت صفیان و تو که
 اگر تو را می دانستی
 این را می دانستی
 این سر تا سر
 ای شیخ من
 بعد از خود من
 در راه خود
 ۱۶
 این کتاب است که در آن
 از صفت و سبادت فیضی نامی
 گفت ای عزیز تو که
 گفت صفیان و تو که
 اگر تو را می دانستی
 این را می دانستی
 این سر تا سر
 ای شیخ من
 بعد از خود من
 در راه خود
 ۱۶

صَاحِبِ الْمَطَالِيعِ فِي هَذِهِ الْأَحَادِيثِ الْأَرْبَعَةِ لَا

صاحب المطالع درین چهار حدیث

أَعْرِفُهَا وَلَمْ أَجِدْهَا كِتَابَ الْعِلْمِ إِنَّمَا خَشِيَ اللَّهُ

نیتنا سم اینها را ادیان فتم این بر چهار را جز این نیست که نیتنا را خدا

مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ أَلَا تَعْمَلُ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ

علمان از نیکوگان اودشتابی کمن بخواندن قرآن پیش از آنکه

أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي عِلْمًا

انجام رسانیده شود بسوی تو می آید و اگر ای پسر دگر من نیز آید

[illegible]

وہی ہے جو کہ "میں نے اپنے رب سے سوال کیا کہ میں تم کو اپنا دوست بنوں تو فرمایا کہ میں تم کو اپنا دوست نہیں بناؤں گا۔"

کتابخانه عمومی

۲۰۰۰

بسم الله الرحمن الرحيم

مجلس ۱۰۰

عالم اولیاد عالم جلیلان

بسم الله الرحمن الرحيم

حال کے مالک خواہد بیکار رہیں و آخری از صحبت ایشان برسد و قیاس باید کرد

فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالْحَيَاتَانِ فِي جَوْفِ الْمَاءِ
 در آسمان است و هر که در زمین است و در میان آب
 وَإِنَّ فَضْلَ الْعَالَمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ لِكَلَّةِ
 در بر شمس نیست عالم بر عابد همچو فضل ماه
 الْبَدْرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ وَإِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ
 چهاردهم است بر بانی همه کواکب و بر شمس عالمیان و وارثان
 الْأَنْبِيَاءِ وَإِنَّ الْأَنْبِيَاءَ كَمَا يُورَثُونَ أَدْنَارًا وَلَا دِرْهَمًا
 پیغمبران اند و بر شمس پیغمبران وارثند مگر دانه نثار را و نه درهم را
 وَأَنَّمَا وَرَثَةُ الْعِلْمِ مَنْ أَخَذَهُ اخْذَ بَحْظٍ وَأَفْرَأَ رَوَاهُ
 و نگذاشته اند باریست مگر علم را پس کسی که گرفت علم را گرفت نصیب تمام رواه
 أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابُودَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَ
 احمد و ترمذی و ابوداود و ابن ماجه و
 الدَّارِمِيُّ وَسَمَاءُ التِّرْمِذِيُّ قَيْسُ بْنُ كَثِيرٍ
 دارمی و قاسم و بنت را و ابی ترمذی و قیس بن کثیر
 وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 در روایت است از ابی هریره گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ
 علیه و سلم چون بمیرد آدمی بریده میشود و از او هر عملی که میکند

در آسمان است و هر که در زمین است و در میان آب
 در بر شمس نیست عالم بر عابد همچو فضل ماه
 چهاردهم است بر بانی همه کواکب و بر شمس عالمیان و وارثان
 پیغمبران اند و بر شمس پیغمبران وارثند مگر دانه نثار را و نه درهم را
 و نگذاشته اند باریست مگر علم را پس کسی که گرفت علم را گرفت نصیب تمام رواه
 احمد و ترمذی و ابوداود و ابن ماجه و
 دارمی و قاسم و بنت را و ابی ترمذی و قیس بن کثیر
 در روایت است از ابی هریره گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات
 علیه و سلم چون بمیرد آدمی بریده میشود و از او هر عملی که میکند

در آسمان است و هر که در زمین است و در میان آب
 در بر شمس نیست عالم بر عابد همچو فضل ماه
 چهاردهم است بر بانی همه کواکب و بر شمس عالمیان و وارثان
 پیغمبران اند و بر شمس پیغمبران وارثند مگر دانه نثار را و نه درهم را
 و نگذاشته اند باریست مگر علم را پس کسی که گرفت علم را گرفت نصیب تمام رواه
 احمد و ترمذی و ابوداود و ابن ماجه و
 دارمی و قاسم و بنت را و ابی ترمذی و قیس بن کثیر
 در روایت است از ابی هریره گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات
 علیه و سلم چون بمیرد آدمی بریده میشود و از او هر عملی که میکند

در آسمان است و هر که در زمین است و در میان آب
 در بر شمس نیست عالم بر عابد همچو فضل ماه
 چهاردهم است بر بانی همه کواکب و بر شمس عالمیان و وارثان
 پیغمبران اند و بر شمس پیغمبران وارثند مگر دانه نثار را و نه درهم را
 و نگذاشته اند باریست مگر علم را پس کسی که گرفت علم را گرفت نصیب تمام رواه
 احمد و ترمذی و ابوداود و ابن ماجه و
 دارمی و قاسم و بنت را و ابی ترمذی و قیس بن کثیر
 در روایت است از ابی هریره گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات
 علیه و سلم چون بمیرد آدمی بریده میشود و از او هر عملی که میکند

عزت و جاه و مقام و دنیا و آخرت

[illegible]

مؤمنان را بسیار نظر حق است بهشت و نه فرا هم آیند گروهی در خانه از خانه های خدا

وَمَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعِدًّا فَلْيَتَّبِعُوهُ مَقْعَدُهَا مِنَ النَّارِ

دهر که دروغ بر بند دین نهاد ایس باید که بگیرد جای نشست خود را از آتش

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْهُ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

رواه بخاری هم از وی روایت است گفت مراد و پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ نَفْسٍ عَنْ مُؤْمِنٍ كَرِبَةٍ

صلی الله علیه وسلم یکبارگی از نفس دهد و در گردان ساز مسلمانان اندوهناک

مِنْ كَرْبِ الدُّنْيَا نَفْسٌ لِّلَّهِ عَنْهُ كَرِبَةٌ مِنْ

از اندوه دنیای دنیا اسایش دهد و در گرداند خدا تعالی از آن کس اندوه را از

كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ يُسِّرْ عَلَى مَعْصِيٍّ لَيْسَ بِكَ لِلَّهِ عَلَيْكَ

از اندوه یاد روز قیامت کسیکه آسان گرداند کار دشمنی در پیشگاه خداوند آسان گرداند بهر حقیقت

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَنْ سَتَرَ مَسِيلًا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي

در دنیا و آخرت کسیکه پنهان نماید راه حق را پنهان نمود او را انداخته اند

الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ

در دنیا و آخرت خدا تواسی در یاری کردن بنده است تا دم که ننده

فِي عَوْنِ أَخِيهِ وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ

در یاری کردن برادر خود است کسیکه بود روی طلب کند علم را سهل نماید حق تعالی

لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ وَمَا جُمِعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ

او را به هر طریق از راهی که خواهد بود جمع کرد و هر چه از خانه های خدا

مَوْحُوا رَبِّسَانِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ وَمَا جُمِعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ

محو کنند راهی که باشد بهشت و هر چه از خانه های خدا

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ وَأَهْلَ السَّمَوَاتِ

عنه وسلم بدستگاه خدا تعالی و فرشتگان او و آسمانیان

وَالْأَرْضِ حَتَّى الْمَلَائِكَةُ فِي حُجْرٍ هَا وَحَتَّى الْحَوِيتِ لَيَعْمَلُونَ

و زمینان تا مورچه در سوراخ خود و تا ماهی هر آینه در دریا میزنند

عَلَى مُعَلِّمِ النَّاسِ الْخَيْرِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

بر تعلیم کننده خیر مردم را رواه ترمذی و روایت است

أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

از ابی هریره رفته گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

الْكَلِمَةُ الْحَكِيمَةُ ضَالَّةُ الْحَكِيمِ فَيُحِثُّ وَجَدَهَا فَهَوَّ

سخن علم و حکمت چیز گم نه حکیم است پس بر ماکه یافت آنکه را پس حکیم

أَحَقُّ بِهَا رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

سزاوارتر است بانکه رواه ترمذی و ابن ماجه و روایت است

ابن عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن عباس رفته گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

وَسَلَّمَ فَقِيهٌ وَاحِدٌ أَشَدَّ عَلَى الشَّيْطَانِ مِنَ الْفَرَسِ

و سلم یک فقیه سخت تر است بر شیطان از خراز

عَابِدِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبْنُ مَاجَةَ وَعَنْ النَّسَائِيِّ

عابد رواه ترمذی و ابن ماجه و روایت است از نسائی

Handwritten marginal notes in Persian script, including commentary and additional text, written in various directions around the main text.

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ طَلَبُ الْعِلْمِ
 فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَوَضَعَ الْعِلْمُ عِنْدَ غَيْرِ أَهْلِهِ
 كَقِفْلٍ الْخَنَازِيرِ الْجَوْهَرِ وَاللُّوْلُؤِ وَالذَّهَبِ
 رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَرَوَى الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ
 إِلَى قَوْلِهِ مُسْلِمٌ وَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ مَشْهُورٌ
 وَإِسْنَادُهُ ضَعِيفٌ وَقَدْ رَوَى مِنْ أَوْجُهٍ كَثْرًا ضَعِيفٌ
 وَعَنْ النَّسَائِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ خَرَجَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ فَهُوَ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ رَوَاهُ الزُّمَرِيُّ وَالذَّارِقِيُّ
 خَدَّاسْتُ نَاكِلَامُ بَارِزُغَنِي رَوَاهُ تَرْذِي دَارِ سَ

۹۴

३

95

[illegible]

أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ مُعَاوِيَةَ قَالَ إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هُوَ عِرَاقُ طُحَاتٍ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ
أَبِي هُرَيْرَةَ رَوَايَةُ يَوْشِكُ أَنْ يَصْرَبَ النَّاسُ كِبَادَ
الْأَيْلِ يَطْلُبُونَ الْعِلْمَ فَلَا يَجِدُونَ أَحَدًا أَعْلَمَ
مِنْ عَلِيٍّ الْمَدِينَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ
 ابو داود در روایت است از معاویه که گفت بدرستی که منبر خاتم
 علیهم السلام بهی که در آن غار طحلات یعنی رنخا طحلات رواه ابو داود و روایت
 از ابی هریره رواته یوشک که بزرگوار است که بزرگوار مردم مگر ک
 الا یل یطوبون العلم فلا یجدون احدا اعلم
 شتر از او در استخاک که طالب می کنند علم را پس نیابند هیچ یکی را دانای
 از عالم مدینه منوره رواه ترمذی

۹۷

(Extensive marginalia in Persian script, including commentary and additional text, written in various directions around the central block.)

و روایت است از وی در آنچه سید عالم از پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم ایضاً روایت فرمود
 قال ان الله عز وجل بعث هذه الامم على راس كل
 پیغمبر خدا تحقیق خدا برای نفع این امت بر سر هر
 و اما در سنه من تجدید لها دنهار و آه ابود و دوعین
 صد سالگی کسی را که نومی گرداند برای این سن در راه ابود و روایت از
 احسن بر سلا قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم
 حسن از وی رسول گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم
 من جاءه الموت وهو يطلب العلم ليحيي به الاسلام
 سیکه باید او را بموت حال آنکه وی طلب کند علم را تا زنده گردد و اندان علم دین اسلام
 فبينه وبين النجيين درجة واحدة في الجنة رواه
 پس میان او و میان نجیبان یکپایه تفاوت است در جنت رواه
 الدارمی و عمر و ائله بن الاسقع قال قال رسول الله
 دارمی و روایت است از واکم بن اسقع که گفت فرمود پیغمبر خدا
 صلی الله علیه و سلم من طلب العلم فادركه الجنة
 رسولی الله علیه و سلم سیکه بخود علم دین را پس یابد آنرا باشد مراد او را
 فدا من الاجر فان لم يدركه كان له كفل من الاجر
 دو نصف است توای پس اگر دریافت آن علم را باشد مراد او را یک ثواب

و روایت است از وی در آنچه سید عالم از پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم ایضاً روایت فرمود
 قال ان الله عز وجل بعث هذه الامم على راس كل
 پیغمبر خدا تحقیق خدا برای نفع این امت بر سر هر
 و اما در سنه من تجدید لها دنهار و آه ابود و دوعین
 صد سالگی کسی را که نومی گرداند برای این سن در راه ابود و روایت از
 احسن بر سلا قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم
 حسن از وی رسول گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم
 من جاءه الموت وهو يطلب العلم ليحيي به الاسلام
 سیکه باید او را بموت حال آنکه وی طلب کند علم را تا زنده گردد و اندان علم دین اسلام
 فبينه وبين النجيين درجة واحدة في الجنة رواه
 پس میان او و میان نجیبان یکپایه تفاوت است در جنت رواه
 الدارمی و عمر و ائله بن الاسقع قال قال رسول الله
 دارمی و روایت است از واکم بن اسقع که گفت فرمود پیغمبر خدا
 صلی الله علیه و سلم من طلب العلم فادركه الجنة
 رسولی الله علیه و سلم سیکه بخود علم دین را پس یابد آنرا باشد مراد او را
 فدا من الاجر فان لم يدركه كان له كفل من الاجر
 دو نصف است توای پس اگر دریافت آن علم را باشد مراد او را یک ثواب

و روایت است از وی در آنچه سید عالم از پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم ایضاً روایت فرمود
 قال ان الله عز وجل بعث هذه الامم على راس كل
 پیغمبر خدا تحقیق خدا برای نفع این امت بر سر هر
 و اما در سنه من تجدید لها دنهار و آه ابود و دوعین
 صد سالگی کسی را که نومی گرداند برای این سن در راه ابود و روایت از
 احسن بر سلا قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم
 حسن از وی رسول گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم
 من جاءه الموت وهو يطلب العلم ليحيي به الاسلام
 سیکه باید او را بموت حال آنکه وی طلب کند علم را تا زنده گردد و اندان علم دین اسلام
 فبينه وبين النجيين درجة واحدة في الجنة رواه
 پس میان او و میان نجیبان یکپایه تفاوت است در جنت رواه
 الدارمی و عمر و ائله بن الاسقع قال قال رسول الله
 دارمی و روایت است از واکم بن اسقع که گفت فرمود پیغمبر خدا
 صلی الله علیه و سلم من طلب العلم فادركه الجنة
 رسولی الله علیه و سلم سیکه بخود علم دین را پس یابد آنرا باشد مراد او را
 فدا من الاجر فان لم يدركه كان له كفل من الاجر
 دو نصف است توای پس اگر دریافت آن علم را باشد مراد او را یک ثواب

[illegible]

ایضاً محمد اجماع بن عبد اللہ اصغر چارم
نوری حافظ

صاحب تاج

مصلوکی حاصل کر دے اور عہدہ سنبھال لے

۱۰۰

عظیم علی شاہ صاحب
زلی بابت اوستاد دینی ساری
تحدث اوجام

تقریر کرتے ہوئے فرمایا کہ:

مستور و از این جهت
این قوم را بنام مستور
نامیده اند.

کتابت سن و کتابت لایسنس
کتابت سن و کتابت لایسنس
کتابت سن و کتابت لایسنس

باعت و شمع و کافور و صندل و گلاب و زعفران و ...

وَأَمَّا بَعِثْتُ مَعَهَا ثُمَّ جَلَسَ فِيهِمْ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ أَبِي

و فرستاده شد ام من گراموزنده علم این نشست آنحضرت در میان بقیع رواج داری و روایت است از ابی

الَّذِي قَالَ سُبِّحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا حَدَّثَ الْعِلْمَ الَّذِي

درود ارفم گفت پرسیده اند از ان حضرت علیه السلام و سلم که بصیرت نهایت علمی که

إِذَا بَلَغَهُ الرَّجُلُ كَانَ فِيهِهَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

چون برسد مرد امرتیه را باشد در اعدا و نقیاس فرمود بخیمبر خدا صلوات الله علیه وسلم

مَنْ حَفِظَ عَلَى أُمَّتِي رَابِعِينَ حَدِيثًا فِي أَمْرِ دِينٍ بَعَثَهُ اللَّهُ فِيهِ

اسکے یاد کرو برسانید برامت من عجل مدیث از کار دین ایشان انگیزد خدا تعالیٰ اور اور ز سر و نقسا

وَكُنْتُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ شَافِعًا وَشَهِيدًا وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ

دہشتم سن اور ازربیات شفاعت کنندہ و گواہی دہندہ و روایت است از اسرار این مالک

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذَا تَذِيرٌ مِنْكُمْ

گفت فرمود پشمنه خداست و سلمه آباد را بد که گشت زراعت

خود اقاله الله ورسوله أعلم قال الله تعالى اجدوا ثم انا

از روی عجب و کرم گفتند معجزه خدا و رسول خدا را تا بهر است گفت کمال تر از روی خود است تعالی است لیکن من

أَجُودُ بَنِي دَمٍ وَأَجُودُهُمْ مِّنْ بَعْدِي رَجُلٌ عَلِمَ عِلْمًا فَانْشَرَهُ

حوادث ترا از میان آدمیان حوادثی را بنویسم که حاصل کرد علم را پس نشر کرد علم را

بِأَنَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمِيرٌ وَاحِدٌ أَوْ قَالَ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ وَعَنْهُ

می ادر روز قیامت قیما نند امیر کے کہ ہمراہ او تالعیان ما شفق ما گفت را و در ما نند امیر و در روز قیامت

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مِنْهُمَا لَشُعْبَان

در شنگه غیب فدا صلے اند علم و سلم فرمود در جلس سرے شونہ

منهم في العلم لا يستع منه ومنهم في الدنيا يستع

یہی حسہ یوں در علم سیر نمی شود از تکمیل علم دوسرہ یوں در دنیا سیر نہیں ہو

علم کلام ابن عربی
 علما کبار از سلف و خلف
 انجمن است تصنیف کرده
 امیدوار منتفاعت و شهادت
 اخذ کنند فی الدار و الدیور
 آفرینند و در مرقده مقصور
 شسته اند و در این حدیث
 را بنین چل حدیث
 با ایشان الرجاء یاد کردند
 و مستعین آن نه غیبت دار

مِنْهَا رَوَى الْبَيْهَقِيُّ لِأَحَادِيثِ الثَّلَاثَةِ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ قَالَ

ازان روایت کرده بیهقی این سه احادیث را در شعب الایمان گفت

قَالَ الْإِمَامُ أَحْمَدُ فِي حَدِيثِ أَبِي الدَّرْدَاءِ هَذَا مِنْ شَهْوَةٍ فِيمَا

گفت امام احمد در حدیث ابی درداء من این حدیث شهوات است در بیان

بَيْنَ النَّاسِ وَلَيْسَ لَهُ إِسْنَادٌ صَحِيحٌ وَعَنْ عَوْنٍ قَالَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ

مردم در نیست مروری اسناد صحیح و روایت از عون گفت گفت عبد الله

بْنُ مَسْعُودٍ مِنْهُمْ مَنْ لَا يَشْبَعَانِ صَاحِبُ الْعِلْمِ وَصَاحِبُ الدُّنْيَا

ابن مسعود رضا دو حریص سیر نمی شوند اهل علم و اهل دنیا

وَلَا يَسْتَوِيَانِ أَمَّا صَاحِبُ الْعِلْمِ فَيَزِدُّهُ رِضًا لِلرَّحْمَنِ وَأَمَّا

و برابر نیستند این هر دو اما صاحب علم پس زیاده میکند خوشنودی خدا مهربان را و لیکن

صَاحِبُ الدُّنْيَا فَيَتَمَادَى فِي الطَّغْيَانِ تَقَرَّرَ عَبْدُ اللَّهِ كَلَّا إِنَّ

صاحب دنیا پس نهایت برود در سرکش باز خواند عبد الله این آیت را خطا هرگز

الْإِنْسَانُ لَظَنِي أَنْ تَرَاهُ اسْتَغْنَى قَالَ وَقَالَ الْآخِرَ

آدمی از حد میگذرد و فتنه می بیند خود را تو نگرفته گفت و گفت باری دیگر

لَأَنَّمَا يَحْشَى اللَّهُ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْهُ

جز این نیست که می ترسند از خدا عالمان از بس که گاه او رواه دارمی و مرویت از وی

مُرْسَلًا قَالَ سَأَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ رَجُلَيْنِ

از وی مرسل گفت پرسید شد پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم از حال دو مرد

كَانَا فِي بَنِي إِسْرَءِيلَ أَحَدُهُمَا كَانَ عَالِمًا يُصَلِّي الْمَلَكُوبَةَ ثُمَّ

که بودند در فرزندان یعقوب یکی ازان دو مرد بود عالم که میگذاشت نماز فرض را بستر

يَجْلِسُ فَيَعْلَمُ النَّاسَ الْخَيْرَ وَالْآخِرَ يَصُومُ النَّهَارَ وَيَقُومُ

نشست پس می آموخت مردم را علم و مرد دیگر روزه میداشت بروز و نماز میگذاشت

اللَّيْلِ أَيُّهَا أَفْضَلُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَضْلُ هَذَا
 در شب که ام یکنه این دومر و فاضلترت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم نزدیک تو ابان
 الْعَالِمِ الَّذِي يُصَلِّيُ الْمَلَكُوتِيَّةَ ثُمَّ يَجْلِسُ فَيُعَلِّمُ النَّاسَ الْخَيْرَ عَلَى
 عالم که مفتش است که میگذارد نماز فرض را بستر می نشست و تعلیم میکرد مردم را علم بران
 الْعَابِدِ الَّذِي يُصُومُ النَّهَارَ وَيَقُومُ اللَّيْلَ كَفَيْتُ عَلَى أَدْنَاكُمْ
 مرد عابد که روزه میداشت بروز و نماز میگذارد شب همچو فضل من است بر مردیکست بایر تر است از شما
 رَوَاهُ الدَّرَا بَابُ مَا جَاءَ فِي عِلْمٍ بِالْأَعْمَلِ وَشَرَارِ الْعُلَمَاءِ
 رواه دارمی باب احاد یشکه واروده است در علم بلا عمل و بدترین علماء
 أَقْرَأْتُ مِنَ اتِّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمِهِ وَخَتَمَ
 ایادیدی کسی را که معبود خود گرفته است خواستش نفس خود را و گمراه کرد او را خدا با وجود دانش و مهر نهار
 عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ
 بر گوش او و دل او و پیدا کرد بر چشم او پرده پس کیست که راه نماید او را
 بَعْدَ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ أَتَاْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ
 بعد از خدا ایای پند نمی گیرید ایای میفرمایید مردمان را بنیکوکاری و فراموش میکنید
 أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تُلَوِّنُ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ
 خویشین را و شما میخواهید کتاب ایای تمیید در روایت از ابی هریره
 قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَثَلُ عِلْمٍ لَا يَنْتَفِعُ بِهِ
 گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم مثال علم که نفع گرفته نمی شود
 كَمَثَلِ كَنْزٍ لَا يُنْفَقُ مِنْهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ سَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَالدَّرَا
 همچو حال گنجی است که داده نمی شود از وی در راه خدا رواه احمد و دارمی
 وَعَنْ عَلِيٍّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْشَكَ
 در روایت است از علی رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم نزدیک است

در کتاب
 در کتاب

در کتاب
 در کتاب

أَنْ يَأْتِيَ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ لَا يَبْقَى مِنَ الْإِسْلَامِ إِلَّا اسْمُهُ

که بیاورد بر مردم روزگاری که باقی نماند از دین مگر نام او

وَلَا يَبْقَى مِنَ الْقُرْآنِ إِلَّا رِسْمُهُ مَسَاجِدُهُمْ عَامِرَةٌ وَهِيَ خَرَابٌ

و باقی نماند از قرآن مگر آئین وی مسجد ایشان آباد است و محل آن مسجد خراب

مِنْ أَلْهَدَىٰ عُلَمَاءُ هُمْ شَرُّ مَنْ تَحْتَ أَدِيمِ السَّمَاءِ مِنْ عِنْدِهِمْ

از هدایت دانشمندان ایشان بدترین مردم اند زیر آسمان اند از نزد ایشان

تَخْرُجُ الْفِتْنَةُ وَفِيهِمْ تَعَوُّدٌ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

بیرون می آید فتنه و باز هم در ایشان باز می گردد روایت کرد بیهقی در شعب ایمان این حدیث را

وَعَنْ أَبِي بَرْزَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و مرویات از ابی بزره گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

تَعَوُّدٌ يَا أَبَا اللَّهِ مِنْ حُبِّ الْحَزَنِ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

پناه جوئید بخدا از حُب حزن گفتند ای پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ وَمَا حُبُّ الْحَزَنِ قَالَ قَدْ فِي جَهَنَّمَ يَتَعَوَّدُ مِنْهُ جَهَنَّمُ كُلُّ

در سلم و بهین حُب حزن فرمود وادی است در دوزخ پناه میجوید از وی دوزخ هر

يَوْمٍ أَرْبَعٌ مِائَةً مَرَّةً قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَنْ يَدْخُلُهَا قَالَ

روز چهار صد مرتبه گفته شد ای پیغمبر خدا که می در آید آنرا فرمود

الْفَرَّاءُ الْمُرَأَوْنُ بِأَعْمَالِهِمْ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَكَذَا ابْنُ مَاجَةَ

زید بن حنبلان را بکنند گمان بعملای خود رواه ترمذی و همچنین ابن ماجه

وَرَدَ فِيهِ وَلَنْ مِنْ أَلْبَضُ الْقُرَّاءِ إِلَى اللَّهِ الَّذِينَ يَرَوْنَ الْأُمَرَ

در زود کرد و آنحضرت این کلام را و بهر سبب از جمله دشمنان شد و ترسیدند که آن گمان اند که طاعت میکنند که از

قَالَ ابْنُ مَرْجٍ يَعْنِي الْجَوْرَةَ وَعَنِ الْحَسَنِ قَالَ الْعِلْمُ عِلْمَانِ

گفت مجری علم را به امر جابرانند و روایت است از حسن گفت علم دو علم است

فَعَلِمَ فِي الْقَلْبِ فَذَلِكَ الْعِلْمُ النَّافِعُ وَعَلِمَهُ عَلَى اللِّسَانِ فَذَلِكَ حُجَّةٌ

پس کیم علم است که در دل است پس آن علم است سودمند و دیگر علم است که بر سر زبان است پس این علم محبت

اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى ابْنِ أَدَمَ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَمْرُو بْنُ زَيْدٍ

خدا است بر آدمیان که بدان الزام خواهد داد این آدم را رواه الکذا و روایت است از زیاد بن

حَدِيثُ قَالَ لِي عَمْرُو بْنُ زَيْدٍ هَلْ تَعْرِفُ مَا يَهْدِمُ الْإِسْلَامَ قُلْتُ لَا قَالَ

هدیر که گفت مرا عمر بن زید ای من شناسی چه چیزی شکست بناید اسلام را گفت من نمی شناسم گفت ع

يَهْدِمُهُ زَلَّةُ الْعَالِمِ وَجَدَالُ الْمُنَافِقِ بِالْكِتَابِ وَحُكْمُ الْأَئِمَّةِ

می شکست بناید اسلام را لغزشیدن عالم و نزاع منافقان بکتاب خدا و حکم کردن امرای جور

الْمُضِلِّينَ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَمْرُو بْنُ زَيْدٍ قَالَ إِنَّ بَيْنَ

که گمراه کننده گان خلق اند رواه دارمی و مرویت از ابی دردار گفت بدستیک از جمله

أَشَرِّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ مَنْزِلَةُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَالِمٌ لَا يَنْتَفِعُ بِعِلْمِهِ رَوَاهُ

بدترین مردمان نزد خدا اینجاست از روی مرتبه روز قیامت عالمی است که فایده نمیکند از علم خود رواه

الدَّارِمِيُّ وَعَمْرُو بْنُ زَيْدٍ قَالَ سَأَلَ رَجُلٌ النَّبِيَّ

دارمی و روایت است از احوض بن حکیم از پدر خود گفت پرسیدم که پیغمبر خدا را

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الشَّرِّ فَقَالَ لَا تَسْأَلُونِي عَنِ الشَّرِّ وَسَلُونِي

صلی الله علیه وسلم از بدی پس فرمود پرسیدم را از شر و پرسیدم را

عَنِ الْخَيْرِ يَقُولُهَا ثَلَاثًا ثُمَّ قَالَ لَا إِنْ شَرَّ الشَّرِّ شَرُّ أَرْبَابِ الْعُلَمَاءِ وَإِنْ

از خیر فرمود این کلمات سه بار بپرس فرمود بداند که بدترین بدترین بدان بندگان علماء اند و بدترین که

خَيْرُ الْخَيْرِ خَيْرُ أَرْبَابِ الْعُلَمَاءِ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَمْرُو بْنُ زَيْدٍ

نیکترین نیکان نیکان علماء اند رواه دارمی و مرویت از سفیان بدستی که عمر بن

الْخَطَّابُ قَالَ لِكُتُبٍ مِنْ أَرْبَابِ الْعِلْمِ قَالَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ بِمَا يَعْمَلُونَ

خطاب گفت مرا کتب را که گویند خداوند عالم گفت آنکسان اند که عمل میکنند با آنچه علم دارند

قَالَ فَمَا أَخْرَجَ الْعِلْمَ مِنْ قُلُوبِ الْعُلَمَاءِ قَالَ الطَّمَعُ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

گفت پس چه چیز بود که از علم از دلها بیرون کرد گفت طمع بیرون می کند روادار است

وَعَنْ لَاحِشٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفَةُ الْعِلْمِ

وَرَوَيْتُ عَنْ زُهَيْرٍ حَدَّثَنَا عَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ عِلْمَ

النِّسْبَانِ وَرِصَاعَتَهُ أَنْ تُحَدِّثَ بِهِ غَيْرَ أَهْلِهِمْ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ مُرْسَلًا

نمروشی است و صانع گردانیدن علم اینست که حدیث کنی علم را بغیر اهل علم روادار است بطریق مرسل

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ صَانُوا الْعِلْمَ

وَرَوَيْتُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ صَانُوا الْعِلْمَ

وَوَضَعُوهُ عِنْدَ أَهْلِهِمْ لَسَادُّوا بِهِمْ أَهْلَ زَمَانِهِمْ وَلَكِنْهُمْ يَذَلُّونَهُ

و این نهادن علم را نزد اهل آن هر آینه ممتزج می شود و بسبب علم اهل زمان خود را و لیکن اهل علم در بافتن علم

لَا أَهْلَ الدُّنْيَا لِيُنَالُوا بِهِ مِنْ دُنْيَاهُمْ فَهَانُوا عَلَيْهِمْ سَمِعْتُ نَبِيَّكُمْ

مر اهل دنیا را تا بیایند بدان علم چیزی که از دنیا ایشان پس غوار شد نزد اهل دنیا شنیدیم پیغمبر شما را

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ جَعَلَ الْهُمُومَ هَمًّا وَاحِدًا هَمًّا آخِرِيَّةً

صلی الله علیه و سلم میفرمود کسی که بگذارد از قصد یا خود یک قصد که قصد آخرت است

كَفَاهُ اللَّهُ هَمَّ دُنْيَاةٍ وَمَنْ تَشَعَّبَتْ بِهِ الْهُمُومُ أَحْوَالُ الدُّنْيَا

بسنده کند او را خدا تنها مقصود دنیا ویرا و کسی که پریشان گرداند او را مقصود او که احوال دنیا است

لَمْ يُبَالِ اللَّهُ فِي آيٍ أَوْدَيْتَ هَا هَلَكَ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

بنا کرد خداوند خدا که در کدام یکی از او دنیا را بیاورد و دنیا هلاک گردد روادار ابن ماجه و روایت است از

ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ بَنِي آدَمَ

ابن عباس روایت گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه و سلم بدینند بعضی مردم را

مِنْ أُمَّتِي سَيَتَفَقَّهُونَ فِي الدِّينِ وَيَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ وَيَقُولُونَ

از امت من نزدیک باشد که فقه شوند در دین و خوانند قرآن را و بگویند

ثَانِي الْأَمْرَاءَ فَضَيَّبَ مِنْ دُنْيَاهُمْ وَغَزَاهُمْ بِدِينِيَا وَلَا يَكُونُ

می آیم امرارا پس میرسیم چهره از دنیا ایشان و گزاهم از دین با دین خود و نمی شود

ذَلِكَ كَمَا لَا يَجْتَنِي مِنَ الْقِتَادِ إِلَّا الشُّوْكَ كَذَلِكَ لَا يَجْتَنِي مِنَ قُرْآنِهِ

آن چنانکه چیده نمی شود از دشت خاردار مگر خار همچنین حاصل نمی شود از قرب آمدن

الْأَقَالِ مُحَمَّدُ بْنُ الصَّبَاحِ كَأَنَّهُ لَيَعْنِي الْخَطَا يَا رَوَاهُ ابْنُ مَاجٍ وَعَنْهُ

مگر گفت محمد بن صباح گویا میخواهد از ان گناهان را رواه ابن ماجه و روایت از او

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ يَقْضَى عَلَيْهِ

گفت فرمود پیغمبر خدا ص الله علیه و سلم بدینیکه نخستین مردیکه که علم کرده شود بدو

يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَجُلٌ اسْتَشْهَدَ فَأَيُّ بِيهِ فَعَرَفَهُ نِعْمَةً فَعَرَفَهَا فَقَالَ

روز قیامت مردیست که گفته شده باشد خبر پس شناساند خدایا از نعمت خود را پس شناساند نعمت خود را پس شناساند

فَمَا عَمِلْتُ فِيهَا قَالَ قَاتَلْتُ فِيكَ حَتَّى اسْتَشْهَدْتُ قَالَ كَذِبَتْ

تا خود پس بگو چه عمل کردی از کار این نعمت بگو یا از کارزار کردم براسه تو تا آنکه گفته شدم میگوید خدا دروغ گفتی

وَلَكِنَّكَ قَاتَلْتَ لِأَنْ يُقَالَ جَرِيٌّ فَقَدْ قِيلَ ثُمَّ أَمْرٌ بِهِ فَسُحِبَ

ولیکن تو کارزار کردی برای اینکه گفته شود که فلان را کشته شد پس تحقیق گفته شد بهتر امر کرده شود و محبت و کینه

عَلَى وَجْهِهِ حَتَّى الْفِي فِي النَّارِ وَرَجُلٌ تَعْلَمُ الْعِلْمَ وَعَلَيْهِ وَقَرَأَ

بر روی خود تا آنکه انداخته شود و دانش و دوزخ و دیگر مردیکه آموخت علم را و امر از انید از او خواند

الْقُرْآنَ فَأَيُّ بِيهِ فَعَرَفَهُ نِعْمَةً فَعَرَفَهَا قَالَ فَمَا عَمِلْتُ فِيهَا قَالَ

قرآن را پس بگو چه عمل کردی از کار این نعمت بگو یا از کارزار کردم براسه تو تا آنکه گفته شدم میگوید خدا دروغ گفتی

تَعْلَمُ الْعِلْمَ وَعَلَيْهِ وَقَرَأْتُ فِيكَ الْقُرْآنَ قَالَ كَذِبَتْ وَلَكِنَّكَ

آموخت علم را و امر از انید از او خواندم قرآن را در دماغ تو میگوید خدا دروغ گفتی ولیکن تو

تَعْلَمُ الْعِلْمَ لِيُقَالَ إِنَّكَ عَالِمٌ وَقَرَأْتُ الْقُرْآنَ لِيُقَالَ هُوَ قَارِي

علم آموختی تا آنکه گفته شود تحقیق که تو عالمی و خواندی قرآن را تا بگویند مردم که فلان خواننده قرآن است

فَقَدْ قِيلَ تَرَامِرِيهِ فَسَجَّ عَلَى وَجْهِهِ حَتَّى الْتَقَى فِي النَّارِ وَرَجُلٌ وَسِعَ

پیشتر گفتم پسر مرا که شعله بجست و کپک بشود بر روی نا آنگاه اذخاسته شود و در دوزخ و دیگر و دیگر که فرغانه گویند است

اللَّهُ عَلَيْهِ الرِّزْقُ وَأَعْطَاهُ مِنْ أَصْنَافِ الْمَالِ كُلِّهِ فَأَتَى بِهِ فَعَرَفَهُ نِعْمَةً

خدا بر وی روزی و داده است و او را گویند از گونا گوسه مال همه مال پس آورد و پسر شناسا ندخل او را نعمت خدا

فَعَرَفَهَا قَالَ فَمَا عَمِلْتَ فِيهَا قَالَ مَا تَرَكْتُ مِنْ سَبِيلٍ يُحِبُّ أَنْ يُنفَقَ

پیشتر بدان نعمت ما را میگوید پس چه عمل کردی که این نعمت را نذر کنی من هیچ را بی را که دوست دارم تو که مرصن کرده شود

فِيهَا إِلَّا أَنْفَقْتُ فِيهَا لَكَ قَالَ كَذَبْتَ وَلَكِنَّكَ فَعَلْتَ لِيَقَالَ هُوَ

در آن مگر آنکه صرف کردم در آن به رضای تو میگوید خداست در دوزخ گفتی و لیکن تو در دوزخ این کار تا که گفته شود که او

جَوَادٌ فَقَدْ قِيلَ تَرَامِرِيهِ فَسَجَّ عَلَى وَجْهِهِ ثُمَّ الْتَقَى فِي النَّارِ سَرَّوَاهُ

سخنی است پس تحقیق گفته شد پسر مرا که ده شود بجست و کپک بشود بر روی نا آنگاه اذخاسته شود و در دوزخ رواه

مُسْلِمٌ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

مسلم و روایت است از عبد الله بن عمرو گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبِضُ الْعِلْمَ أَنْتَرَا عَايِنْتَرَعُهُ مِنَ الْجِبَادِ وَلَكِنْ يَنْقُصُ

و مسلم بدرستی که خدا بیست گیرد علم را بطریق کشیدن که بکشند آنرا از دست بندگان و لیکن باز میگیرد

الْعِلْمَ يَقْبِضُ الْعُلَمَاءُ حَتَّى إِذَا الْمُرِيقُ عَالِمًا اخْتَدَّ النَّاسُ رُءُوسًا

علم را بپیرانین علمار تا آنکه چون باقی نگذارد هیچ عالمی را میگیرند مردم سران

جَهْلًا لَا تَسْأَلُوهُ فَاتُوا بغيرِ عِلْمٍ فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

قوم جاهلان را پس پرسیده شوند پس فتوی بدهند به علم پس خود هم گمراه میشوند و دیگران را که میگویند متفق علیهم و رواه

أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ سِئِلَ عَنْ عِلْمٍ

ابن هریره گفت فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم کسی که پرسیده شود از علمی

عِلْمُهُ تَرَكْتَهُ الْجَمْعُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُلْجَأُ مِنْ نَارٍ سَرَّوَاهُ أَحْمَدُ

که میداند آنرا پسر مرا که ده شود بجست و کپک بشود بر روی نا آنگاه اذخاسته شود و در دوزخ از آتش دوزخ رواه احمد

وَابُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَرَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ عَنْ النَّسَائِيِّ وَعَنْ كَعْبِ بْنِ

و ابوداود و ترمذی و رواه ابن ماجه از انس بن مالک و روایت از کعب بن

مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ لِيُجَارِيَ بِهِ

مالک بن مکن فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم کسیکه طلب کند علم را تا که بر این کند علم را

الْعِلْمَ أَوْ لِيُجَارِيَ بِهِ السُّفَهَاءَ أَوْ يُصِرَّ بِهِ وَجْهَهُ النَّاسِ إِلَيْهِ أَدْخَلَهُ

بأن یا آنکه بداند که بآن علم جاهلان را یا بگرداند بآن علم روی مردم بسوی خود در آورده

اللَّهُ النَّارَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَرَوَى ابْنُ مَاجَةَ عَنْ ابْنِ عُثْرٍ وَعَنْ

هذا در آتش دوزخ رواه ترمذی و روایت کرد ابن ماجه از ابن عمر بن و روایت از

ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قُلَّ فِي الْقُرْآنِ

ابن عباس بن گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم هر که کم بود در قرآن تفسیر

بِرَأْيِهِ فَلْيَتَّبِعْهُ مَقْعِدُهُ مِنَ النَّارِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ ابْنِ عُثْرٍ

از خفای خود پس باید که بگردد بجا نشن خود را از آتش رواه ترمذی و روایت است از ابی هریره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَقَلَّمَ عِلْمًا مَّا يُنْتَفَعُ بِهِ

گفت فرمود رسول خدا صلی الله علیه وسلم کسیکه بیاموزد علمی را از منبر علی که طلب کند بفرمان

وَجَهَ اللَّهُ لَا يَتَعَلَّمُهُ إِلَّا لِيُصِيبَ بِهِ عَرَضًا مِنَ الدُّنْيَا لَمْ يَجِدْ عَرَفَ

ذات الهی نیاموزد آن علم را مگر آنکه برسد به سبب آن علم مشایخ را از دنیا نیاید آنکس که

الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَعْنِي رِجْهًا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ

بهشت روز قیامت رواه احمد و ابوداود و ابن ماجه

وَعَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت از اسامه بن زیدم گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

يُجَاعَرُ بِالرَّجُلِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَيُلْقَى فِي النَّارِ فَتُذَلَّقُ أَقْبَابُهُ فِي النَّارِ

آورده می شود به مرد روز قیامت پس انداخته شود در آتش پس بیرون آید برعت رود و او در آتش

فَيُطْفِئُ فِيهَا كَاطْنِ الْحِمَارِ بِرَحَاهُ فَيَجْتَمِعُ أَهْلُ النَّارِ عَلَيْهِ فَيَقُولُونَ أَيُّ

پرسا میزند گردود و ای خود بخود اس کردن خرابیای خود پس رو آیند اهل دوزخ بر آنروز پس بگویند ای

فَلَا نُمَاسَانَاكَ الْيَسَّ كُنْتَ تَأْمُرُنَا بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَيْنَا عَنِ الْمُنْكَرِ

فلان چه حالت است ایانوده تو که امر میکردی مارا بمعروف و نهی میکردی مارا از منکر

قَالَ كُنْتُ أَمُرُكُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَلَا آتِيهِ وَأَنْهَيْكُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَنْتُمْ

میکردید امر نمودم من را امر میکردم شما را بمعروف و خود نمیکردم آنرا و نهی میکردم شما را از منکر و خود نمیکردم آنرا

مُتَّقِينَ عَلَيْهِ وَعَنْ النَّبِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

متقین علیه و روایت از آنست که پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم گفت

رَأَيْتُ لَيْلَةً أُسْرِي بِرَجُلٍ لَا تَقْرُضُ شِفَاهُ هُمْ بِمَقَارِبِضٍ مِنْ نَارٍ

دیدم من شبی که سیر کنانید مرا مردمانی که بزبانه میزد بهای ایشان از مقراض ایستادن

قُلْتُ مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جَبْرِئِيلُ قَالَ هَؤُلَاءِ خُطَبَاءُ مَنْ أُمِّتِكَ

گفتم من کیستند ایشان ای جبرئیل گفت ایشان خطیبانند از امت تو که

يَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَيَنْسَوْنَ أَنْفُسَهُمْ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ

بودند امرکنندگان مردم را باینکه و فراموش میکردند ذاتهای خود را رواه در شرح سنه

كِتَابُ الطَّهَارَةِ

این کتاب طهارت است

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ

ای مسلمانان چون برخیزید بسجده نماز پس بشوید رویهای خود را و دستهای خود را

إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلُكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ

تا آرنج مسح کنید سرهای خود را و میگویند با پای خود را تا پشتانگ و اگر باشد

جُنُبًا فَاطْمَأْنِنُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ

باجابت پس مثل کنید و اگر باشد بیمار یا مسافر یا بیاید یکی از شما

مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمْ تَسْتَمِ النَّسَاءُ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا
 از غلط جا یا ساس کرده باشید زنان را پس نیاید آب را پس قصد کنید خاک
 طیباً فامسحوا بوجوهكم وایدیکم منه ما یرید الله لیجعل علیکم
 پاک را پس مسح کنید بر روی و باز خود دوست یا خود از آن خاک نسیخه از خدا شکر که مشروع کند بر شما
 مِنْ حَرَجٍ وَلَکِنْ یُرِیدُ لِيُطَهِّرَکُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَیْکُمْ لَعَلَّکُمْ
 مشتق و لیکن میخواهد که پاک سازد شما را و تمام کند نعمت خود را بر شما تا شکر
 تَشْکُرُونَ وَعَنْ أَبِي هُرَیْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ
 شکر کنید و روایت از ابی هریره گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم
 الْأَادُکُمْ عَلَى مَا يَحْكُمُ اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا وَیَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ قَالُوا بَلَى
 ایاه نمایم شما را بر علمای که محو میکند خدا شایسته بستان گناهان را و بلند میکند از سبیل مرتبه را گفتند آری
 یَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ سَبَاعُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ وَكَثْرَةُ الْخُطَى إِلَى
 او نما ای پیغمبر خدا فرمود تمام و کمال کردن وضو در هنگام مشقت و بسیار گامها در رفتن بسوی
 الْمَسَاجِدِ وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ فَذَلِكُمْ الرِّبَاطُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ
 مسجد و انتظار نماز بعد از نماز پس اینست رباط رواه مسلم
 وَعَنْ عُثْمَانَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ مَنْ
 وروای است از عثمان رواه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم کسی که
 قَوْضًا فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ خَرَجَتْ خَطَايَاهُ مِنْ جَسَدِهِ حَتَّى يَخْرُجَ مِنْ
 وضو کند و نیک کند وضو را می بر آید گناهان او از بدن او تا آنکه بر آید از
 تَحْتِ أَظْفَارِهِ مُتَقَنَّ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَیْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 زیر ناخنهای او متقن علیه و روایت است از ابی هریره رواه گفت فرمود پیغمبر خدا
 صَلَّى اللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ إِذَا تَوَضَّأَ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ أَوْ الْمُسْلِمُ فغَسَلَ وَجْهَهُ
 صلی الله علیه وسلم چون وضو میکند بنده مؤمن یا مسلم پس می شوی و در وضو

در رباط
 رباط همان چیزیست
 رباطی که در میان
 رباط و رباط است
 رباطی که در میان
 رباط و رباط است

خَرَجَ مِنْ وَجْهِهِ كُلَّ خَطِيئَةٍ نَظَرَ إِلَيْهَا بِعَيْنِهِ مَعَ الْمَاءِ أَوْ مَعَ آخِرِ

بیرون می آید از روی وی هر گناه که نظر کرده است بسوی آن گناه هر دو چشم خود همراه آب یا با آخر

قَطْرِ الْمَاءِ فَإِذَا غَسَلَ يَدَيْهِ خَرَجَ مِنْ يَدَيْهِ كُلَّ خَطِيئَةٍ بَطَسَتْهَا

قطره از قطره آب پس چون می شوید هر دو دست خود را بیرون می آید از دست و هر گناه که بگرفت آن گناه را

يَدَاهُ مَعَ الْمَاءِ أَوْ مَعَ آخِرِ قَطْرِ الْمَاءِ فَإِذَا غَسَلَ رِجْلَيْهِ خَرَجَ كُلُّ

هر دو دست او همراه آب یا همراه آخر قطره از قطره آب پس چون می شوید هر دو پا به خود بیرون می آید هر

خَطِيئَةٍ مَشَتْهَا رِجْلَاهُ مَعَ الْمَاءِ أَوْ مَعَ آخِرِ قَطْرِ الْمَاءِ حَتَّى يَخْرُجَ

گناه سبکه رفته است بسوی آن هر دو پا او همراه آب یا با آخر قطره از قطره آب تا آنکه بیرون می آید

نَفْيًا مِنَ الذُّنُوبِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعُمَرُ بْنُ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

اگر از تن پاک از گناهان رواه مسلم و مرویت از عثمان بن عمر گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ أَمْرٍ مُسْلِمٍ تَحْضُرُهُ صَلَوةٌ مَكْتُوبَةٌ

صلی الله علیه وسلم نیست هیچ مردی مسلمان که حاضر میشود در وقت نماز فرض

فَيُحْسِنُ وَضُوءَهَا وَخُشُوعَهَا وَرُكُوعَهَا إِلَّا كَانَتْ كَقَارَةِ لَمَاقِبِهَا

پس نیک میکند وضو نماز را و نیک میکند خضوع نماز را و نیک کند رکوع نماز را اگر باشد این نماز کفار و منافق را که ایشان

مِنَ الذُّنُوبِ مَا لَمْ يُوْتِ كَبِيرَةٌ وَذَلِكَ لِأَنَّ كُلَّ مُسْلِمٍ

ازین کرده است از گناهان ما دام که بوجد نیارد گناه بکبیره را و این کفار و منافق را که ایشان همیشه است رواه مسلم

وَعُمَرُ بْنُ عَقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت است از عقبه بن عامر گفت فرمود پیغمبر خدا صل الله علیه وسلم

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَتَوَضَّأُ فَيُحْسِنُ وَضُوءَهُ ثُمَّ يَقُومُ فَيُصَلِّي رَكْعَتَيْنِ

نیست هیچ مسلمان که وضو کند پس نیک سازد وضو خود را بستره بایستد پس بگذارد دو رکعت

مُقْبِلٌ عَلَيْهِمَا بِقَلْبِهِ وَوَجْهِهِ إِلَّا وَجِبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

در آید که پیش آید به است بدان دو رکعت بدل خود کرد و خود را که واجب گردید و در این است رواه مسلم

وَعَنْ أَنَسٍ مَرَّةً قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أُمَّتِي

در روایت از آن بر سر برده گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم بدستیک است من

يَدْعُونَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ غُرًّا مَجْجَلِينَ مِنْ أَثَارِ الْوُضُوءِ فَمَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ

خوانده شود در پیشتر غر مجملین از آثار وضو پس کسی که می تواند از شما

أَنْ يَطِيلَ غُرَّتَهُ فَلْيَفْعَلْ مُشْفِقٌ عَلَيْهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

که دراز کند غره خود را باید که بکند مشفق علیه و از وی روایت گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَبْلُغُ الْحُلِيَّةُ مِنَ الْمُؤْمِنِ حَيْثُ يَبْلُغُ الْوُضُوءُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

علیه و سلم میرسد سیاه و نشان وضو در دست را که می رسد تا آنجا که میرسد آب وضو رواد مسلم

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَوَضَّأَ

در روایت است از ابن عمر گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم کسی که وضو سازد

عَلَى طَهْرٍ تَبَّ لَهُ عَشْرُ حَسَنَاتٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَرَبُ جَابِرٍ

بر طهارت نوشته شود برای وی ده نیکی رواد ترمذی و عربی جابر

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَضَّاحُ الْجَنَّةِ الصَّلَاةُ وَمِفْتَاحُ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم کلید بهشت و مقدمه در آمدن آن نماز است و کلید

الصَّلَاةِ الطَّهْرُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ الصَّنَائِحِيِّ قَالَ

نماز و مقدار طهارت رواد احمد و روایت است از عبد الله صنایحی که گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا تَوَضَّأَ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ وَمَقْصُودُ

فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم چون وضو سازد بنده مسلمان پس آب در دست بگیرد

خَرَجَ الْخَطَايَا مِنْ فِيهِ وَإِذَا اسْتَنْشَرْ خَرَجَتْ الْخَطَايَا مِنْ

بیرون می آید گناهان از دهان و در و چون استنشاق بیرون می آید گناهان از

أَنْفِهِ وَإِذَا غَسَلَ وَجْهَهُ خَرَجَتْ الْخَطَايَا مِنْ وَجْهِهِ حَتَّى يَخْرُجَ مِنْ مَخْرَجِ

بینی و در و چون می شوی روی خود را بیرون می آید گناهان از روی و تا آنکه بیرون می آید از زیر

۲
در روایت است از ابن عمر
گفت فرمود پیغمبر خدا
صلی الله علیه و سلم
کسی که وضو سازد
بر طهارت نوشته شود
برای وی ده نیکی
رواد ترمذی و عربی
جابر

اَسْتَفَارَ عَيْنَيْهِ فَاذْغَسَلَ يَدَيْهِ خَرَجَتْ الْخَطَايَا مِنْ بَيْدَيْهِ حَتَّى تَخْرُجَ

بروی بیک دست و پس چون می شوی هر دو دست خود را بیرون می آید گمان از هر دو دست و تا آنکه بیرون آید

مِنْ اَظْفَارِ يَدَيْهِ فَاذْأَسَمَحَ بِرَأْسِهِ خَرَجَتْ الْخَطَايَا مِنْ رَأْسِهِ حَتَّى

از ناخن های هر دو دست و پس چون مسح میکند بر سر خود بیرون می آید گمان از سر و تا آنکه

تَخْرُجَ مِنْ اُذُنَيْهِ فَاذْغَسَلَ رِجْلَيْهِ خَرَجَتْ الْخَطَايَا مِنْ رِجْلَيْهِ حَتَّى

بیرون می آید از هر دو گوش و پس چون می شوی هر دو پا خود را بیرون می آید گمان از هر دو پا و تا آنکه

تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ اَظْفَارِ رِجْلَيْهِ ثُمَّ مَشَى إِلَى الْمَسْجِدِ وَصَلَوْتُهُ

بیرون می آید از زیر ناخنهای هر دو پای او پستری میباشد رفتن او بسوی مسجد و نماز گذاردن او

نَافِلَةً لَهُ رَوَاهُ مَالِكُ وَالنَّسَائِيُّ وَعُمَرُ بْنُ اَبِي رَافِعٍ قَالَ اُهْدِيَتْ

زیادت بر او شدن از گناه او را رواه مالک و نسائی و عمر بن ابی رافع گفت هدیه فرستاده شد

لَهُ شَاةٌ فَجَعَلَهَا فِي الْقَدْرِ فَدَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

او را گوسفندی پس گردانید آن گوسفند را بر رافع در دیک پس درآمد پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم پس فرمود

مَا هَذَا يَا اَبَا رَافِعٍ فَقَالَ شَاةٌ اُهْدِيَتْ لَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَطَبَخْتُهَا فِي

آنحضرت چیت ای پدر دیک چیت ای ابرافع این گوشت گوسفندی که هدیه فرستاده شد است برای ما ای پیغمبر خدا پس آنرا

الْقَدْرِ قَالَ نَاوِلْنِي الذِّرَاعَ يَا اَبَا رَافِعٍ فَنَاوَلْتُهُ الذِّرَاعَ ثُمَّ قَالَ نَاوِلْنِي

درین دیک فرمود آنحضرت به مرا دست ای ابرافع پس دادم آنحضرت را ذراع دیگر پست فرمود به مرا

الذِّرَاعَ الْاُخْرَى فَنَاوَلْتُهُ الذِّرَاعَ الْاُخْرَى ثُمَّ قَالَ نَاوِلْنِي الذِّرَاعَ الْاُخْرَى

ذراع دیگر پس دادم آنحضرت را ذراع دیگر پست فرمود به مرا ذراع دیگر

فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ اِنَّمَا لِلشَّاةِ ذِرَاعَانِ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

پس گفت ای پیغمبر خدا منی باشد گوسفند را گردو ذراع پس فرمود مرا ای پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

عَلَيْكُمْ وَسَلَّمَ اَمَّا اِنَّكَ لَوْ سَكَّتْ لَنَاوَلْتَنِي ذِرَاعًا فَاذِرَا عَا مَا سَكَّتْ

علیه و سلم آگاه باش که اگر خاموش میماند برای ما دو ذراع میداد از ذراع دیگر و از ذراع دیگر خاموش میماند

تَمْرَدَ عَائِمَاءُ فَتَضَمَّنَ فَاهُ وَغَسَلَ أَطْرَافَ أَصَابِعِهِ ثُمَّ قَامَ فَصَلَّى

پس تلمبه ای گرفت آب را پس منضمه کرد بهان مبارک در او دست گذاشت انگشتان خود را پستریا پستریا پس بخار نماز

تَمْرَعَادًا إِلَيْهِمْ فَوَجَدَهُمْ لَحْمًا بَارِدًا فَأَكَلَ ثُمَّ دَخَلَ الْمَسْجِدَ

پس بازگشت بپستریا ایامال بن رافع پس بافت نزد ایشان گوشت سرد را پس خورد و گفت پستریا مد مسجدا

فَصَلَّى وَلَمْ يَمْسَسْ مَاءَ رِوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ النَّسَائِيِّ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ

پس نماز نماز او مس نماز را رواه احمد و روایت از النسائی گفت بود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ بِرُطَابَيْنِ وَيَغْتَسِلُ بِالصَّاعِ جَمْعُ الْجَوَامِعِ

صلی الله علیه وسلم که وضو میکرد از دو رطل و غسل میکرد از یک صاع جمع الی جمع

وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت ابی الدرداء گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

أَنَا أَوَّلُ مَنْ يُؤْذَنُ لَهُ بِالسُّجُودِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ يُؤْذَنُ

من اول کسی ام که استوری داده شود مرا در سجده روز قیامت من نخستین کسی ام که اذن کرده شود

لَهُ أَنْ يَرْفَعَ رَأْسَهُ فَانْظُرْ إِلَى مَا بَيْنَ يَدَيَّ فَأَعْرِفْ أُمَّتِي مِنْ بَيْنِ

مرا در آن که برآورد سر خود را پس نگاه کن به آنچه بین دست من است شماست خود را از ایشان

الْأُمَمِ وَمَنْ خَلْفِي مِثْلَ ذَلِكَ وَعَنْ يَمِينِي مِثْلَ ذَلِكَ وَعَنْ شِمَالِي

امم و دیگر و منیم از جانب پس پشت خود مانند آن و منیم از جانب است مانند آن و از جانب چپ

مِثْلَ ذَلِكَ فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ تَعْرِفُ أُمَّتَكَ مِنْ بَيْنِ

مانند آن پس گفت مردی پیغمبر خدا چگونه شناسی امت خود را از میان

الْأُمَمِ فَيَأْتِيَنِي نُوحٍ إِلَى أُمَّتِكَ قَالَ هُوَ غَرُّ مُجْتَمِعُونَ مِنْ أَشَرِّ

است ما در میان شما می آید که در میان نوح است تا است تو گفت است من نوحی بی اند از ایشان

الْوُضُوءِ لَيْسَ أَحَدٌ كَذَلِكَ غَيْرُهُمْ وَأَعْرِفَهُمْ أَنَّهُمْ يُؤْتُونَ كَتَمِهِمْ

وضو نیست هیچکس باین صفت غیر ایشان و شناسم ایشان را بیک راه و شناسم ایشان را بیک راه

مجلس

بِأَمْرِهِمْ وَأَعْمَرَ لَهُمْ لَسَعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِرِوَاةِ أَحْمَدَ

درست است این و شناسم ایشان را باینکه بودند پیش پیش ایشان فرزندان خود ایشان را رواه

بَابُ آدَبِ الْخَلَاءِ

این باب آداب است

عَنْ إِبْنِ أَبِي نَضْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا

درود است از ابی ایوب انصاری رحمه الله گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم چون

أَتَيْتُمُ الْغَائِطَ فَلَا تَسْتَقْبِلُوا الْقِبْلَةَ وَلَا تَسْتَكْبِرُوا وَهَذَا لَكُنْ تَرَفُّوا

بیاید شما قضای حاجت را پس رو نکنید بسوی قبله و نه بگفتارید و این را بجا نیاورید

أَوْ تَعْرَبُوا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ سَلْمَانَ قَالَ نَهَانِي رَسُولُ اللَّهِ

یا جانم رو به مشفق علیه و درود است از سلمان رحمه الله گفت مرا نهی فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ تَسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةَ لِغَائِطٍ أَوْ بَوْلٍ أَوْ أَنْ تَسْتَنْجِيَ

صلوات الله علیه وسلم از روی آوردن بسوی براسه یا محاذ و شامش و از استنجاء کردن یا

بِأَيْمَنِ أَوْ أَنْ تَسْتَنْجِيَ بِأَقْلٍ مِنْ ثَلَاثَةِ أَجْزَاءٍ أَوْ أَنْ تَسْتَنْجِيَ بِرَجُلٍ

درست است و از استنجاء کردن بگستر از سه سکه و نهی کرد از استنجاء کردن بگستر

أَوْ يُعْظَرُ رِوَاةُ مُسْلِمٍ وَعَنْ النَّسَائِيِّ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

یا بستموزان رواه مسلم و درود است از النسائی رحمه الله گفت الش که بود پیغمبر خدا صلوات

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ الْخَلَاءَ يَقُولُ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ

الله علیه وسلم چون در می آمد به خانه می گفت اللهم انی اعوذ بک من

الْخُبَرِ وَالْخَبَائِثِ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ

الخبث و الخبائث و درود است از ابن عباس رحمه الله گفت گذشت پیغمبر خدا صلوات

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّهُمْ لَيَعْذِبُونَ وَمَا يَعْذِبُونَ فِي كَيْفِهِمْ

علیه و سلم فرمود که آنها را عذاب میکنند و چه عذاب میکنند در کیفیت آنها

درود است از ابی ایوب انصاری رحمه الله گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم چون

درود است از ابن عباس رحمه الله گفت گذشت پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم فرمود که آنها را عذاب میکنند و چه عذاب میکنند در کیفیت آنها

أَمَّا أَحَدُهُمَا فَكَانَ لَا يَسْتَتِرُ مِنَ الْبَوْلِ وَفِي رِوَايَةٍ مُسَلَّمٌ لَا يَسْتَتِرُ

ایا یکی از ائمه و حاشا این بود که پرده نمیگرفت در بول در و ابیت دیگر مسلم راست که طلب نه است نمیکرد

مِنَ الْبُولِ وَأَمَّا الْآخَرُ فَكَانَ يَمْسِي بِالْغَيْمَةِ ثُمَّ أَخَذَ حِرْيَةً رَطْبَةً

از بول امادگیر پس بود که میرفت بسو درم بسخن چینی است که گرفت شایخ از حند ما که تر بود

فَشَقَّاهُ بَيْنَهُمَا فَمِنْ كُلِّ قَبْرٍ وَاحِدَةً فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ

پس باز گردان شاخ را به و پاره پسته خلاصید در هر قبر یک از آن دو پاره را پس گفتند ای پنهان بر خدا

لَوْ صَنَعْتَ هَذَا فَقَالَ لَعَلَّهُ أَنْ يَخْفَفَ عَنْهُمَا مَا لَمْ يَلْبَسَا مِثْقَالَ حَبَّةٍ عَلَيْهِ

چرا کردی تو این فعل را پس گفت کردم بامید آنکه سبک گردانیده شود عذاب را از آن دو قبر مانند تر باشند متفق علیهم

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اتَّقُوا

ومرویت از ابی هریره گفت فرمود: پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم بر پرستیده

الْأَعْيُنَ قَالُوا وَمَا الْأَعْدَانُ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

از دو کار که سبب لغت میشوند گفتند چیست آن دو کار ای پیاپی بر خدا اصلی الله علیه و سلم

قَالَ الَّذِي يَتَخَلَّى فِي طَرِيقِ النَّاسِ كُفِّي ظِلِّهِمْ وَرَأْسَهُ مُسْبِكًا وَعَنْ

فرمود آنکه قضا را بجهت میکند در راه مردم یا در سایه ایشان رواه مسلم در روایت است از

النَّبِيُّ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ الْخَلَاءَ

انسان گفت بود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم چون میخواست که در آید در مثنوی

نَزَعَ خَاتَمَهُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ أَبُو دَاوُدَ هَذَا

می کشید انکسری خود را راه ابوداؤد و نسائی و نزد ^د گفت ابوداؤد ^{این}

حَدَّثَنَا مُنْكَرُ بْنُ زَوَايَةَ وَضَعُ بَدَلُ نَزْعٍ وَعَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ قَالَ

حدیث منکر است و در روایت دیگر وضع آنده است در بدل شرع و مردیست از یزید ابن مارقم که گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ هَذِهِ الْحُشُوشَ مُحْضَرَةٌ فَأَذِّنْ لِي

و خود پیغامبر خدا صلی الله علیه و سلم بدستش که این انجنانها جای حاضر شدن من و بنیاطین اند پس چون پیامبر

أَحَدُهُمُ الْخَلَاءُ فَلْيَقُلْ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

یکضا آنجا که باید که بنام بخوبی و بگویند این کلمه را که عوذ باشد من الخبث و الخبائث رواه ابو داود

وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَلِيٍّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وَابْنُ مَاجَةَ وَرَوَيْتُ عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَقَوْلِهِ فَمَوْذِعًا مِمَّا خَلَقَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

سِتْرُ مَا بَيْنَ أَعْيُنِ الْجِنِّ وَعَوْرَاتِ بَنِي آدَمَ إِذَا دَخَلَ أَحَدُ الْخَلَاءِ أَنَّ

هر دو میان چشمهای جن و اندام شرم آویسان چون در آید یکی از شما محل قضای حاجت را اینست

يَقُولُ بِسْمِ اللَّهِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ ابْنِ سَعْدٍ قَالَ لَمَّا قَدِمَ

که بگوید بسم الله رواه ترمذی و روایت است از ابن سعد و بنی سعاد گفت هرگاه که آمدند

وَفَدَّ الْجَنُّ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ أَقْتَرَكَ

ایمان بر ما بر آنحضرت صلی الله علیه و سلم گفتند ای پیغمبر خدا حق کن است خود را

أَنْ لَيْسَتْخُوا بِالْعَظِيمِ أَوْ رُوَيْتُ أَوْ تَسْمِيَةً فَإِنَّ اللَّهَ يَجْعَلُ لَهَا فِيهَا رِزْقًا

از استغاث کردن ایشان با اسم من یا اسمی که باشد از بزرگ خداست ای گرداننده بر ما و این سبب است

فَهَذَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ ذَلِكَ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

پس بنی گرداننده این پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم از آن رواه ابو داود

بَابُ السَّوَالِ

این باب در میان سواک کردن است

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَشْرَ

روایت است از عائشه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم ده خصالت

مِنْ الْفِطْرِ قَصُّ الشَّارِبِ وَإِعْفَاءُ الْحَمِيَّةِ وَالسَّوَالُ وَاسْتِنْشَاقُ

از حضرت است کوتاه کردن سبیل و فرو گذاشتن ریش و سواک کردن و آب در بینی

الْمَاءِ وَقَصُّ الْأَطْفَارِ وَغَسْلُ الْبَرَاجِمِ وَتَتْفِ الْإِبْطِ وَحُلُّو الْعَانَةِ

کردن در گرفتن ناخنها و شستن بند های انگشتان و بر کندن منوی بغل و سوزنن موس زهار

الَّتِي يُسْتَأْذَنُ لَهَا عَلَى الصَّلَاةِ الَّتِي لَا يُسْتَأْذَنُ لَهَا سَبْعِينَ ضِعْفًا رَوَاهُ

مسواک کرده شد سجده ی پر نماز یک مسواک کرده نمیشود برای دی هفتاد و چند روایت کرد

الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبَةِ الْإِيمَانِ وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّاتٍ قَالَ قُلْتُ

سپیدی در شعب ایمان و مرویست از محمد بن یحیی ابن حبان ر.م گفت گفتم

لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَرَأَيْتَ وَضُوءَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ

من مرعید الله بن عبد الله بن عمر را خبر ده مرا از وضو عبد الله بن عمر

لِكُلِّ صَلَاةٍ طَاهِرًا كَانَ أَوْ غَيْرَ طَاهِرٍ عَمَّنْ أَخَذَهُ فَقَالَ حَدَّثَنِي أَسْمَاءُ

برای هر نماز وضو باشد یا نه وضو از که گرفته است پس گفت که حدیث کرد اسماء

بِعَنْتِ زَيْدُ بْنُ الْخَطَّابِ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ حَنْظَلَةَ ابْنَ أَبِي عَامِرٍ الْغَسِيلِ

زید بن خطاب پدر سید عبد الله بن حنظله بن ابی عامر غسلی

حَدَّثَنَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ أَمْرًا بِالْوُضُوءِ لِكُلِّ

حدیث کرد اسماء بن زید را بدو سید که آنحضرت صلی الله علیه وسلم بود امر کرده شده بود وضو برای هر

صَلَاةٍ طَاهِرًا كَانَ أَوْ غَيْرَ طَاهِرٍ فَلَمَّا شَقَّ ذَلِكَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

نماز با وضو باشد یا نه وضو پس هرگاه که سخت آمد آن بر پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِالسَّوَالِ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ وَوَضَعَ عَنْهُ الْوُضُوءُ إِلَّا مِنْ

علیه وسلم امر کرده شد بمسواک کردن نزدیک هر نماز و نهاده شد از دست نه ای آنحضرت وضو مگر

حَدَّثَ قَالَ فَمَا كَانَ عَبْدُ اللَّهِ يَرَى أَنَّ بِهِ قُوَّةً عَلَى ذَلِكَ فَفَعَلَهُ حَتَّى

از جهت بیوضوئی گفت عید الله پس عبد الله که اعتقاد میکرد که در وقت برای این مسواک را تا آنکه

مَاتَ رَوَاهُ أَحْمَدُ كِتَابُ الصَّلَاةِ وَأَقْبَمُوا الصَّلَاةَ

مرد ر.و.ه احمد این کتاب صلوة است و بر پاوارید نماز را

وَأَتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ

و بدید زکوة را و فرمای کنید پیغمبر را بود که بر شما رحم کرده شود و مدد طلبید بشکیا بی

وَالصَّلَاةُ وَإِنَّمَا كَبِيرُهُ الْأَحَلُّ لِحَاشِعِينَ الَّذِينَ يَتَّقُونَ أَنَّهُمْ مَلَائِكَةٌ

و نماز و بر آینه نماز دشوار است مگر بر فروتنی کسانی که آنانکه میدانند که ایشان ملاقات خواهند کرد

رَبَّهُمْ وَأَنَّهُمْ إِلَهِهِ رَا جُعُونَ حَافِظُونَ عَلَى الصَّلَاةِ الصَّلَاةِ الْوُسْطَى

باید و در گذر خویش و آنانکه ایشان کسب و ی باز خواهند گشت محافظت کنند بر همه نمازها و بر نماز میانه

وَقَوْمًا لِلَّهِ قَانِتِينَ فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ

و باستید برای خدا فرمان بردار شده پس صبر کن بر آنچه میگویند و بیاکی یا کن هزار ستایش پروردگار خود

الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ

آفتاب پیش از فرو شدن و در بعضی اوقات شب پس بیاکی یا کن خدا را و عقب نماز نشین

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّرْغِيبِ فِيهَا

باب احادیثی که در ترغیب آن وارد شدند

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَتُوا الزَّكَاةَ لَهُمْ

بر آینه کسانی که ایمان آوردند و کردند کارهای شایسته و بر پا داشتند نماز و دادند زکوة و امر ایشان به است

أَجْرٌ مِمَّنْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَأَخْوَفَ عَلَيْهِمْ وَلاَهُمْ يُجْزَوْنَ أَجْرُ الصَّلَاةِ

مزد ایشان نزدیک پروردگار ایشان نیست ترس از ایشان اندویشان غم و در دنیا و در نماز را

لَدُلُوكَ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ

وقت زوال آفتاب تا بجموع تاریکی شب لازم گیر قرآن خواندن فجر را هر آینه قرآن خواندن فجر را

مَشْهُودًا عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ

ماضی میشوند فرشتگان روایت است از ابن مسعود رضی الله تعالی عنه گفت پرسیدم پیغمبر خدا را

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ حَبُّ إِلَى اللَّهِ قَالَ الصَّلَاةُ كَوَقْتِهَا

صلی الله علیه وسلم کدام عمل از عملها محبوب تر است نزد خدا گفت نماز گزاردن و وقتش

قُلْتُ تَعْرَأِي قَالَ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ قُلْتُ تَعْرَأِي قَالَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

گفتم بپرستارم گفت نیکی کردن به مادر و پدر گفتم بپرستارم فرمود کارزار کردن با کافران و در راه خدا

خبر الموعظة
جلد اول
۱۲۱
باب احادیثی که در ترغیب آن وارد شدند

قَالَ حَدَّثَنِي يَحْيَىٰ وَكَوْاسْتَرَدُّتُهُ لَمَّا رَأَيْتُ مُتَّفِقًا عَلَيْهِمْ وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ
 گفت این مسعودی حدیث کرده است حضرت ابی ذر را که فرمودم از آنحضرت پرسیدم که متفق بر آنستند یا نه
 أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ رَمَضَانَ الشَّيْءَ وَالْوَرَقَ تَهَافُتُ
 بر اینست که پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم بیرون آمد در رمضان و حال آنکه بر کمال درختان می افتاد میسایه
 فَأَخَذَ نُصْبَيْنِ مِنْ شَجَرَةٍ قَالَ فَجَعَلَ ذَلِكَ الْوَرَقَ تَهَافُتُ وَقَالَ
 پس گرفت آنحضرت و شاخ را از درختی گرفت بود در لعل فدان گرفت برگهای آن درخت را و میسایه از آن میسایه
 فَقَالَ يَا أَبَا ذَرٍّ قُلْتُ لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ إِنَّ الْعَبْدَ الْمُسْلِمَ
 پس فرمود آنحضرت ای ابو ذر گفتیم خدمت شما سلام ای رسول خدا فرمود بدستیک هر بنده مسلمان
 لِيُصَلِّيَ الصَّلَاةَ بِرُتْدٍ بِهَا وَحَبَّهَ اللَّهُ تَعَالَى فَتَهَافُتُ عَنْهُ ذُنُوبُهُ كَمَا
 بر سر آن میسایه میسایه از درختان و حالیکه میسایه بآن نماز ذات خدا تعالی پس میسایه میسایه از درختان و حالیکه
 تَهَافُتُ هَذَا الْوَرَقَ عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ سَرَّاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ
 میسایه این برگها از این درخت رواد احمد و مرویست از زید بن
 خَالِدُ الْجُهَنِّي قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّى
 خالده جهنی فرمود گفت کسی که نماز صلی الله علیه وسلم کیسکه بخواند
 سَجْدَتَيْنِ لَا يَسْهُوْ فِيهَا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ سَرَّاهُ
 دو رکعت را که سهو و غفلت نکند در آن بیامزد و خدا را بر هر چه گذشته است از گناه و سهو رواد
 أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 احمد و روایت است از ابی هریره را گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم
 الصَّلَاةُ الْخَمْسُ وَالْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ وَرَمَضَانَ إِلَى رَمَضَانَ
 نمازهای پنجگانه و نماز جمعه تا جمعه دیگر و روزه رمضان تا رمضان دیگر
 مَكْفِرَاتُ مَا بَيْنَهُنَّ إِذَا اجْتَنَبْتَ الْكِبَايِرَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ
 محو کننده گناه گناهان را که واقع شده اند میان آنها و تنبیه بر اینست که از گناهان بزرگ دوری کنی و رواه مسلم و هم از ابی هریره

ابن ذر

ابن ذر و کوفت ابو ذر

وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ إِنْ رَجُلًا أَصَابَ مِنْ امْرَأَةٍ قُبْلَةً فَاتَى

و مرویست از ابن مسعود که گفت بدتر است که مردی از زنی بوسه را پس آید

النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَخْبَرَهُ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى وَأَقِمِ الصَّلَاةَ

پیغمبر را صلوات الله علیه و سلم پس خبر داد آنحضرت را پس فرمود و مستأذنین این آیه را در نماز

كَرَّ فِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنْ الْحَسَنَاتِ يُدْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ

در هر دو طرف روز و گذار نماز در چند ساعت که نزدیک بروز در بدستگیر می باشد بار

قَالَ الرَّجُلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِلَى هَذَا قَالَ لَجَمِيعِ أُمَّتِي كُلِّهِمْ وَفِي رَوَايَةٍ

پس گفت آن مرد ای پیغمبر خدا یا مرستی اینک فرمود آنحضرت هر همه است در روایت دیگران چنین است

لَمْ يَكُنْ يَمُنْ بِهَا مِنْ أُمَّتِي مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عُمَرَ بْنِ دُوَيْبَةَ

در هر کس را که عمل کند بحسنات از امت من متفق علیه و مرویست از عماره بن دویب

قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَنْ يَلْجَأَ نَارَ أَحَدٍ

گفت شنیدم پیغمبر خدا را صلوات الله علیه و سلم که می گفت البت در نایده است و در خبر دیگر

صَلَّى قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا عِنَى النَّجْوَى وَالْعَصْرَ وَالْأَمْسَ

نماز گذارده است پیش از طلوع آفتاب پیش از غروب آفتاب یعنی نماز فجر و نماز عصر را و نماز مسلم

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابی هریره که گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه و سلم

يَتَقَابِقُونَ فِيكُمْ مَلَائِكَةٌ بِاللَّيْلِ وَمَلَائِكَةٌ بِالنَّهَارِ وَيَجْتَمِعُونَ فِي

در یک یک گروه می آیند در میان شما جماعت فرشتگان در شب و جماعت فرشتگان در روز و جمع میشوند در جماعت

صَلَاةِ الْفَجْرِ وَصَلَاةِ الْعَصْرِ ثُمَّ يَعْرُجُ الَّذِينَ بَاتُوا فِيكُمْ فَيَسْأَلُهُمْ

نماز فجر و در نماز عصر پسترو بالا میروند آن کسانیکه شب کرده در میان شما پس پرسد ایشان را

بِهِمْ وَهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ كَيْفَ تَرَكْتُمْ عِبَادِي فَيَقُولُونَ تَرَكْنَاهُمْ

و گاه ایشان حال آنکه می آیند و انانرا شما حال بدگان میگویند گذارشته اند بدگان را پس میگویند که شما

وَهُوَ يُصَلُّونَ وَأَتَيْنَاهُمْ وَهُمْ يُصَلُّونَ مُتَّفِقِينَ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

در حالتیکه ایشان نماز میکردند و آمدیم در حالتیکه ایشان نماز میکردند متفق علیه و مرویست از ابی هریره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَوَيْلُ النَّاسِ مَا فِي الذِّكْرِ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم اگر بماند مردم توبه که در اذان گفتن است

وَالصَّيِّتِ الْأَوَّلِ ثُمَّ كَوَيْلُ الْأَنْفَالِ لَيْسَتْ لَهُمْ عَلَيْهِمْ لَأَسْتَهْمُوا وَلَوْ

و در این سخن صفت اولی که استر نیابند مگر آنکه قرعه بیند از بد بران هر آینه قرعه می اندازند و اگر

يَعْلَمُونَ مَا فِي التَّخْجِيرِ لَأَسْتَبْقُوا إِلَيْهِمْ وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي الْقَعْمَةِ وَالصَّيِّتِ

بدانند نصیبت که در نیم روز رفتن است هر آینه بپوشید بسوی آن اگر بدانند نصیبت که در گردن نماز عشایر است

لَأَقْتَرُمَا وَكَوَيْلُ مَا تَقُولُ عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

هر آینه بیایید آنرا سوزد و هر بدوست و سینه متفق علیه مرویست از وی که گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْسَ صَلَوةِ الْفَلَّ عَلَى الْمُنَافِقِينَ مِنَ النَّجْرِ وَالْعِشَاءِ وَلَوْ

علیه وسلم نیست هیچ نمازی که آن تر بر منافقان از نماز با عدا و نماز مختفین و اگر

يَعْلَمُونَ مَا فِيهِمَا لَأَقْتَرُمَا وَكَوَيْلُ مَا تَقُولُ عَلَيْهِ وَعَنْ غُثَمَانَ

بدانند توبه که درین دو نماز است هر آینه می آید ندانین دو نماز را اگر چه بطریق جوباشند و مرویست از عثمان

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم کسی که بخواند نماز عشا را بجاعت

فَكَأَنَّمَا قَامَ نِصْفَ اللَّيْلِ وَمَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا صَلَّى اللَّيْلَ

پس چنانکه نماز گذارد نیم شب و کسی که بخواند نماز فجر بجاعت پس گویا نماز گذارد تمام شب

كُلُّهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ سَلْمَانَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

رواه مسلم و مرویست از سلمان که گفت شنیدم پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ غَدَا إِلَى صَلَوةِ الصُّبْحِ غَدَاً بِرَأْيِهِ الْإِيمَانِ وَمَنْ غَدَا

و سلم که میگوید کسی که با دامن و دلبسته نماز با دامن و دلبسته ایمان و کسی که با عدا و بدوست

إِلَى السُّوقِ عَدَا بَرَايَةَ إِبْلِيسَ رَأَى الْإِبْنَ مَلَجَةً وَعَبْدُ اللَّهِ قَالَ

سبوح بازار میرود برایت ابلیس روا ابن ماجه و مرویست از ابن عمر رضی اللہ عنہ گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اجْعَلُوا فِي بُيُوتِكُمْ مِنْ صَلَوَاتِكُمْ

فرمود پیغمبر خدا صلوات اللہ علیہ وسلم بگردانید در خانه های خود چیزهای از نمازها و تسبیحات

وَلَا تَتَّخِذُوا مَا قُبُورًا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ

والمیرید خانه خود را مانند گور متفق علیہ و مرویست از ابن عمر رضی اللہ عنہ گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رُؤْيَاهُ وَهُوَ

پیغمبر خدا صلوات اللہ علیہ وسلم که نزدیکی ترین بودن بنده از آن فرید کار خود حاصل است در حالیکه بنده

سَاجِدٌ فَالْكَرُّ وَاللُّدَاءُ رَأَى الْإِبْنَ مُسَلِّمًا وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

سجده کننده و است پس یاد که کنید دعا در حال سجده رواه مسلم و مرویست از ابن عمر رضی اللہ عنہ گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَرَأَ ابْنُ آدَمَ السُّجْدَةَ فَجَعَلَ أَعْزَلَ الشَّيْطَانِ

صلوات اللہ علیہ وسلم چون میخواند آدمی را آیت سجده را پس سجده میکند گوشه میگیرد و دیو لعین

يَكُنِّي يَقُولُ يَا وَيْلَتَى أَمْرًا بِنُورٍ أَدْمُ بِالْشَّجَرِ فَبَعْدَ فَكُلَهُ الْجَنَّةُ وَأَمْرٌ

در حالیکه میگردد میگوید ای اندوه و امر کرده شد آدمی را از سجده پس سجده کرد پس مراد از بهشت و باغ امر کرده شد

بِالشَّجَرِ فَابْتِئَتْ فَلَى النَّارِ وَآهٌ مُسَلِّمٌ وَعَنْ رِبْعَةَ بْنِ كَعْبٍ

سجده پس سر بازدم از سجده پس فرمودی شد در آتش رواه مسلم و روایت است از ربعه بن کعب رفته

قَالَ كُنْتُ أَبِيتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاتَّبَعْتُهُ بِوَضُوءِهِ

گفتم بودم من که شب میگذاردم با آنحضرت صلوات اللہ علیہ وسلم پس آوردم بر آنحضرت آب وضو را

وَحَاجَّتِهِ فَقَالَ لِي سَلْ فَقُلْتُ أَسْأَلُكَ مُرَافَقَتَكَ فِي الْجَنَّةِ قَالَ أَوْ غَيْرَ

و میگردم خدمتگاه دیگر او را پس فرمود مرا بخواب و گفت من خواهم از تو همراه تو بودم در بهشت فرمود چیزی دیگر نخوا

ذَلِكَ قُلْتُ هُوَ ذَاكَ قَالَ فَأَعْنِي عَلَى نَفْسِكَ بِكَثْرَةِ الشَّجَرِ دَرَوَاهُ

کاین مرتبه ایست گفت من مقصود من بهائست فرمود پس بیا که در کن مرا بر نفس خود بسیار بگردان سجده رواه مسلم

بیت خانه بنده و نزدیک
و غیر ستر می باشد
با خدمتگاه حضرت
سجده رواست

وَعَنْ مَعْدَانَ بْنِ طَلْحَةَ قَالَ لَقِيتُ ثَوْبَانَ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

وَمَدِينَةَ ابْنِ مَعْدَانَ بْنِ طَلْحَةَ كُنْتُ مَعَهُ ثَوْبَانُ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يَدْخِلُنِي اللَّهُ بِهِ الْجَنَّةَ فَسَكَتَ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ثَوْبَانُ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُنْتُ مَعَهُ ثَوْبَانُ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

ثُمَّ سَأَلْتُهُ فَسَكَتَ ثُمَّ سَأَلْتُهُ الثَّانِيَةَ فَقَالَ سَأَلْتُ عَنْ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ

بَارِئُ سَعِيدٍ أَوْ رَأْسِ خَمْسَةٍ أَوْ سِتٍّ أَوْ سَبْعَةٍ أَوْ ثَمَانٍ أَوْ تِسْعَةٍ أَوْ عَشْرَةٍ أَوْ ثَلَاثِينَ أَوْ أَرْبَعِينَ أَوْ خَمْسِينَ أَوْ سِتِّينَ أَوْ سَبْعِينَ أَوْ ثَمَانِينَ أَوْ تِسْعِينَ أَوْ مِائَةً أَوْ مِائَتَيْنِ أَوْ مِائَتَيْنِ عَشْرًا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ عَلَيْكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ فَإِنَّكَ لَا تَسْجُدُ لِلَّهِ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُنْتُ مَعَهُ ثَوْبَانُ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُنْتُ مَعَهُ ثَوْبَانُ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

تَسْجُدَةً إِلَّا رَفَعَكَ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْكَ بِهَا خَطِيئَةٌ قَالَ

سَجْدَةً مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا أَوْ أَرْبَعًا أَوْ خَمْسًا أَوْ سِتًّا أَوْ سَبْعًا أَوْ ثَمَانًا أَوْ تِسْعًا أَوْ عَشْرًا أَوْ ثَلَاثِينَ أَوْ أَرْبَعِينَ أَوْ خَمْسِينَ أَوْ سِتِّينَ أَوْ سَبْعِينَ أَوْ ثَمَانِينَ أَوْ تِسْعِينَ أَوْ مِائَةً أَوْ مِائَتَيْنِ أَوْ مِائَتَيْنِ عَشْرًا

مَعْدَانُ ثُمَّ لَقِيتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ لِي مِثْلُ مَا قَالَ لِي ثَوْبَانُ

مَعْدَانُ ثُمَّ لَقِيتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ لِي مِثْلُ مَا قَالَ لِي ثَوْبَانُ

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي عَمْرٍو قَالَ كَانَتْ الصَّلَاةُ خَمْسِينَ وَالْفَسْلُ

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي عَمْرٍو قَالَ كَانَتْ الصَّلَاةُ خَمْسِينَ وَالْفَسْلُ

مِنْ الْجَنَابَةِ سَبْعَ مَرَّاتٍ وَغَسَلَ الْبَوْلُ مِنَ التُّوبِ سَبْعَ مَرَّاتٍ فَلَمْ يَزَلْ

مِنْ الْجَنَابَةِ سَبْعَ مَرَّاتٍ وَغَسَلَ الْبَوْلُ مِنَ التُّوبِ سَبْعَ مَرَّاتٍ فَلَمْ يَزَلْ

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُسَالُ حَتَّى جُعِلَتِ الصَّلَاةُ خَمْسًا وَغَسَلَ

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُسَالُ حَتَّى جُعِلَتِ الصَّلَاةُ خَمْسًا وَغَسَلَ

الْجَنَابَةُ مَرَّةً وَغَسَلَ التُّوبِ مِنَ الْبَوْلِ مَرَّةً رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

الْجَنَابَةُ مَرَّةً وَغَسَلَ التُّوبِ مِنَ الْبَوْلِ مَرَّةً رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

بَابُ مَا جَاءَ فِي إِثْرِ تَارِكِ الصَّلَاةِ

بَابُ مَا جَاءَ فِي إِثْرِ تَارِكِ الصَّلَاةِ

وَعَنْ أَبِي مَرْيَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

وَدُمِيتُ إِذَا بَلَغَ رِيءُكَ كُنْتُ أَشْفِيَهُمْ أَزِيغُهُمْ بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا كُنْتُ بِرَسُولِهِ

أَوَّلَ مَا يَحْسَبُ بِهِ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنْ عَمَلِهِ صَلَاتُهُ فَإِنْ صَلَحَتْ

نَحَسَبُ بَيْنَ يَدَيْهِ مَا سَبَكَهُ وَهُوَ سَبَبُ أَنْ يَخِيرَ بَيْنَهُ رُوحُ الْقِيَامَةِ أَوْ عَمَلُهُ أَوْ نَزَارُوتُ لَيْسَ لِرُوحِ الْقِيَامَةِ

فَقَدْ أَفْلَحَ وَأَنْجَحَ وَإِنْ فَسَدَتْ فَقَدْ خَابَ وَخَسِرَ فَإِنْ نَقَضَ مِنْ عَمَلِهِ شَيْئًا

بِهِ يَحْقِيقُ فَلَاحَ وَنَجَاتُ بِلَاغٍ أَنْ يَرُدَّ عَلَيْهِ تَحْقِيقُ مَا يَشْفِيهِمْ أَزِيغُهُمْ بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا كُنْتُ بِرَسُولِهِ

قَالَ الرَّبُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى انْظُرْ مَا هَلْ لِعَبْدِي مِنْ تَطَوُّعٍ فَيَكُلُّ بِهَا مَا انْقَضَ

بِكُلِّ يَوْمٍ وَرَدَّ مَا تَبَارَكَ تَعَالَى بِهِ يَنْفِيهِ بِمَا هِيَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ مِنْ عَمَلِهِ أَوْ نَزَارُوتُ لَيْسَ لِرُوحِ الْقِيَامَةِ

مِنْ الْفِرَاقَةِ تَمْ تَكُونُ سَائِرُ عَمَلِهِ عَلَى ذَلِكَ فِي رِوَايَةِ شُعْبَةَ الرِّكَوَةِ

أَزِيغُهُمْ بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا كُنْتُ بِرَسُولِهِ

مِثْلَ ذَلِكَ تَمْ تَوَخَّذُ الْأَعْمَالُ عَلَى حَسَبِ ذَلِكَ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَرَوَاهُ

مُسْنَدُ أَهْلِ الْبَيْتِ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَرَوَاهُ أَبُو يُونُسَ وَرَوَاهُ أَبُو حَاتِمٍ وَرَوَاهُ أَبُو زَيْدٍ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ

أَحْمَدُ بْنُ زَيْدٍ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَرَوَاهُ أَبُو يُونُسَ وَرَوَاهُ أَبُو حَاتِمٍ وَرَوَاهُ أَبُو زَيْدٍ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ

أَحْمَدُ بْنُ زَيْدٍ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَرَوَاهُ أَبُو يُونُسَ وَرَوَاهُ أَبُو حَاتِمٍ وَرَوَاهُ أَبُو زَيْدٍ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَنْظُرُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَى صَلَاةِ عَبْدٍ لَا يَقِيَمُ فِي صَلَاتِهِ

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قبول تَمَكِّنُهُ خَدَّاهُ بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا كُنْتُ بِرَسُولِهِ

بَيْنَ خُشُوعِهَا وَسُجُودِهَا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَرَوَاهُ أَبُو يُونُسَ وَرَوَاهُ أَبُو حَاتِمٍ وَرَوَاهُ أَبُو زَيْدٍ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ

دَرْكُوعٍ وَسُجُودِهَا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَرَوَاهُ أَبُو يُونُسَ وَرَوَاهُ أَبُو حَاتِمٍ وَرَوَاهُ أَبُو زَيْدٍ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الَّذِي تَقْوَتُهُ صَلَاةُ الْعَصْرِ فَكَانُوا وَرِثَ أَهْلُهُ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قبول تَمَكِّنُهُ خَدَّاهُ بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا كُنْتُ بِرَسُولِهِ

وَمَالُهُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ بَزِيدَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

وَمَالُهُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَرَوَاهُ أَبُو يُونُسَ وَرَوَاهُ أَبُو حَاتِمٍ وَرَوَاهُ أَبُو زَيْدٍ وَرَوَاهُ أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَرَكَ صَلَاةَ الْعَصْرِ فَقَدْ حَبَطَ عَنْهُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ
 علیه وسلم سبکه ترک کند نماز عصر دیده و دانسته پس تحقیق باطل شود تمام عمل او رواه بخاری
 وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ أَوْصَانِي خَلِيلُكَ أَنْ لَا تُشْرِكَ بِاللَّهِ شَيْئًا
 و روایت است از ابی ذر گفت وصیت کرد مرا دوست من که شرکای گردان بجدا چیزه را
 وَإِنْ قُطِعَتْ مَحَرِّقٌ وَلَا تَذُكَّ صَلَاةٌ مَكْتُوبَةٌ مُتَعَدِّدًا مِنْ شَرَكِهَا
 اگر چه باره باره کرده شود سوخته شود و ترک کن نماز فرض را دیده و دانسته پس هر که ترک کند نماز فیه
 مُتَعَدِّدًا فَقَدْ بَرَّتْ مِنْهُ الذِّمَّةُ وَلَا تَشْرِبُ الْخَمْرَ فَإِنَّهَا مِفْتَاحُ كُلِّ
 دیده و دانسته پس بیزارشید از دی عهد مسلمانی و نوش شراب را پس هر سبکه آن کبده همه
 شَرَّ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَنَيْقٍ قَالَ كَانَ أَصْحَابُ
 بدی است رواه ابن ماجه و روایت است از عبد الله بن سنیقین گفت بودند یاران
 رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَرُونَ شَيْئًا مِنَ الْأَعْمَالِ تَزَكُّهُ كَفَرًا
 پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم اعتقاد نمیکردند هیچ عملی را که ترک و سه کفر باشد
 غَيْرَ الصَّلَاةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ
 جز نماز رواه ترمذی و روایت است از عبد الله بن عمرو بن عاصم
 عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ ذَكَرَ الصَّلَاةَ يَوْمًا فَقَالَ مَنْ حَافِظٌ
 از پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم که گفت ذکر کرده نماز را روزی پس فرمود سبکه نگاهبانی کند
 عَلَيْهَا كَانَتْ لَهُ نَوَافِلٌ وَبُرْهَانًا وَنَجَاةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمَنْ لَمْ يَحْفَظْ عَلَيْهَا
 بر نماز باشد ملو را نماز سبب نداشت محبت قوی و نجات روز قیامت و سبکه نگاهبانی نکند بر نماز
 لَمْ تَكُنْ لَهُ نَوَافِلٌ وَلَا بُرْهَانًا وَلَا نَجَاةً وَكَانَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَعَ قَارُونَ وَ
 نباشد و بر او نداشت محبت و نه سبب رستگاری و نباشد انکس روز قیامت بکار او که قارون و
 فِرْعَوْنُ وَهَامَانَ وَآبِي بَنِي خَلْفٍ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي
 از قارون و هامان و ابی بنی خلف که اشتقاق این است روایت کرد از احمد و دارمی و میهنی

فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ

شُعْبِ الْإِيمَانِ در روایت است از عمرو بن شعیب و او از پدر خود و او از جد او

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرُّوا أَوَّلًا ذَكَرُوا بِالصَّلَاةِ

فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم امر کنید فرزند ان خود را به نماز گذاردن

أَبْنَاءُ سَبْعِ سِنِينَ وَاضْرِبُوا عَنْهُمْ أَسْبَابَ عَشْرِ سِنِينَ وَ

پسران هفت ساله باشند و بزنید فرزند ان خود را به نماز گذاردن نماز چون ده سال شوند و

فَرِّقُوا بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَكَذَا رَوَاهُ فِي شَرْحِ الشُّعْبَةِ عَنْهُ

کنید میان فرزند ان در خوابگاه روایت کرد ابو داود و همچنین روایت کرده است در شرح شعبه از عمرو

فِي الْمَضَاجِعِ عَنْ سَبْرَةَ بَرْمَعِيٍّ وَعَنْ بَرْيَدَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

در مضاجع روایت کرد از سهره بن سعب و روایت است از بریده رضا گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْعَهْدَ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ مِنْ تَرْكِ الصَّلَاةِ

صلوات الله علیه وسلم عهد و امانتیکه در میان ما و میان منافقان است نماز است پس کسی که گذارد نماز را

فَفَقَدْ كَفَرَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ

پس قطع شد ظاهر کفر روایت کرد ابن حدیث را احمد و ترمذی و نسائی و ابن ماجه

وَعَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از جابر رضا گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم

بَيْنَ الْعَبْدِ وَبَيْنَ الْكُفْرِ تَرْكِ الصَّلَاةِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

حدیقه واقع شده است میان بنده و میان کفر همین نماز است روایت کرد ابو حمزه را مسلم

بَابُ تَجْمِيلِ الصَّلَاةِ

بابی که در فضیلت عجلت نماز وارد شده اند

عَلَى الصَّلَاةِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَفَوِّمُوا لِلَّهِ قَائِمَتَيْنِ

کنید بر هر نماز دو نماز میان که نماز حضرت و بایستید براسه خدا فرمان بردار شده

عَنْ جَابِرٍ

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَلَوْ كُنْتُ

در روایت است از ابن عمر گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم اول وقت

مِنَ الصَّلَاةِ رِضْوَانُ اللَّهِ وَالْوَقْتُ الْآخِرُ عَفْوُ اللَّهِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

از نماز سبب رضا خدا تعالی و اگر در آخر وقت عفو خداست رواه ترمذی و روایت است

عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ يَا عَلِيُّ ثَلَاثٌ لَا تُؤَخَّرُهَا الصَّلَاةُ

از علی رضی الله عنه گفت فرمود ای علی سه خصلت است تاخیر کن در آن یکی نماز

إِذَا أَنْتَ وَالْجَنَازَةُ إِذَا حَضَرْتَ وَلَا يَمُرُّ إِذَا وَجَدْتَ لَهَا كُفْرًا رَوَاهُ

چون بیاید دوم جنازه و قتی که حاضر شود سوم زنی شوهر و قتی که بیای مرا و اگر کفر رواه

التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ كُنَّا نَصِلُ الْمَغْرِبَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ

ترمذی و روایت است از رافع بن خدیج گفت بودیم ما که میگذاردیم نماز مغرب با پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَنْصَرِفُ أَحَدُنَا وَلَهُ كَيْبَصِيرٌ مَوَاقِعَ نَبْلِهِ مُتَّفَقٌ

صلی الله علیه وسلم پس میشت یکی از ما و حال آنکه دی برآیند سیدی جاگاه افتادن تیر را خود را متفق

عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي أَيُّوبَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

علیه و روایت است از ابی ایوب گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

لَا يَزَالُ أُمَّتِي يَخِيرُ أَوْ قَالَ عَلَى الْفِطْرَةِ مَا لَمْ يُؤَخَّرْ وَالْمَغْرِبَ إِلَى أَنْ

همیشه لغزامت من پیوسته به نیکی یا گفت همیشه اندر آفرینش اسلام ما و اما که تاخیر نکنند نماز مغرب تا آنکه

تَشْتَبِكَ النُّجُومُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ

مخلف شوند ستاره رواه ابو داود و روایت است از نعمان بن بشیر گفت

أَنَا أَعْلَمُ بِوَقْتِ هَذِهِ الصَّلَاةِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ

من دانایترم بوقت این نماز که نماز عشاء پسین باشد میگذارد پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَصْلِيهَا السُّقُوطُ الْقَمَرِ لِثَلَاثَةِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ

صلی الله علیه وسلم آنرا در وقت افتادن ماه و غروب و در شب سوم رواه ابو داود و دارمی

مع
 در روایت است از ابی سعید
 که در روزی که رسول الله صلی الله علیه و سلم
 در میان ما بود و من در آن روز
 در میان او بودم و من در آن روز
 در میان او بودم و من در آن روز

وَعَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از رافع بن خدیج رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

اسْفِرُوا بِالْفَجْرِ فَإِنَّهُ أَكْظَمُ لِلْأَجْرِ رَوَاهُ الزَّيْمِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ

اسفرا کنید در فجر و در روشنی بگذارید آنرا پس در تنبیه اسفار بزرگتر است از جهت نزد و ثواب آن بزرگتر است و ابوداود و دارمی

وَعَنْ أَبِيهِمْ سِرَّةً قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا اسْتَنْتَه

در روایت از ابی هریره رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم و تنبیه گفت

الْحَرَّ فَأَبْرِدُوا بِالصَّلَاةِ وَفِي رِوَايَةِ الْبُخَارِيِّ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ بِالظُّهْرِ

گرمی پس سرد کنید نماز و در روایت بخاری از ابی سعید لفظ بالظهور

فَإِنَّ شِدَّةَ الْحَرِّ مِنْ فِيهِمْ جَهَنَّمَ وَاسْتَكْتَبَ النَّارُ إِلَى رَبِّهَا فَقَالَتْ

زیرا که سختی گرمی از جهنم است و گدازد آتش بسوی پروردگار خود پس گفت

يَا رَبِّ أَكُلْ بَعْضُ بَعْضًا فَاذْنُهَا بِفَنَسَيْنَ نَفْسٌ فِي الْمَشْتَاةِ

پروردگارا من خورد اجزا از من یکدیگر را پس دستور می داد پروردگار مرا آتش را بدو نفس هر دو کدی در میان

وَنَفْسٌ فِي الصَّيْفِ أَشَدُّ مَا تَجِدُونَ مِنَ الْحَرِّ وَأَشَدُّ مَا تَجِدُونَ

و دوسه دیگر در تابستان سخت تر از بختی یا بید شما از گرمی و سخت تر از بختی یا بید شما

مِنَ الزَّمْرِ يُرْسِتَقُّ عَلَيْهِ وَفِي رِوَايَةِ الْبُخَارِيِّ فَأَشَدُّ مَا تَجِدُونَ

از سردی از آن دو نفس است متفق علیه و در روایت دیگر بخاری را چنین آمده است پس سخت تر از بختی یا بید شما

مِنَ الْحَرِّ مِنْ سَمُومِهَا وَأَشَدُّ مَا تَجِدُونَ مِنَ الْبَرْدِ مِنْ زَمْرِ يَرْهَأُ

از گرمی پس از گرمی گرم آتش است و سخت تر از بختی یا بید شما از سردی پس از بدم سرد است

بَابُ فَضْلِ الْأَذَانِ وَاجَابَةِ الْمُؤَذِّنِ

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابی سعید خدری رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

وَسَلَّمَ لَا يَسْمَعُ مَدَى صَوْتِ الْمُؤَذِّنِ حِينَ وَلَا إِسْرَ وَلَا شَيْءَ إِلَّا شَهِدَ لَهُ
رسم می شنود غایت آواز مؤذن مانده جن و نه انس و نه هیچ شیئی که از آن گواهی می دهد
يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ الْخَارِجِيُّ وَعَنْ مُحَمَّدٍ وَمَعَاوِيَةَ خَالَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
روز قیامت رواه بخاری و مرویست از معاویه و بنی امیه گفت شنیدم پیغمبر خدا را صلوات
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ الْمُؤَذِّنُ أَطْوَلُ النَّاسِ أَغْنَا قَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ
از خدا علیه وسلم می گفت مؤذن کردن دراز ترند از مردمان روز قیامت رواه مسلم
وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا نُودِيَ
و مرویست از ابی هریره می گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم وقتی که آواز کرده میشود
لِلصَّلَاةِ أَهْلُ الشَّيْطَانِ لَهُ ضُرٌّ حَتَّى لَا يَسْمَعَ التَّأَذُّنَ فَإِذَا قُضِيَ
برای نماز نیست مبدء شیطان و علیک تیر میزند تا نشنود اذان را پس چون تمام کرده شود
النِّدَاءُ أَقْبَلَ حَتَّى إِذَا ثَوَّبَ بِالصَّلَاةِ أَدْبَرَ حَتَّى إِذَا قُضِيَ التَّشْوِيبُ أَقْبَلَ
اذان پیش از این آید تا آنکه وقتی که اقامت گفته شود برای نماز پشت میگرداند تا آنکه چون تمام کرده شد اقامت میرود
حَتَّى يَخْطُرَ بَيْنَ الْمَرْءِ وَنَفْسِهِ يَقُولُ أَذْكَرُ كَذَا أَذْكَرُ كَذَا الْمَرْءُ يَكُنْ يَذْكُرُ
تا آنکه سوسه می افتد از رویان مرد میان نفس میگوید یاد کن چنین یاد کن چنان با میگوید چیز را که بخود یاد داشت
حَتَّى يَطْلُرَ الرَّجُلُ لَا يَذْكُرُ مَنِّي كَرَّمَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ
تا آنکه میگردد مرد چنانکه در نمی یابد که چند رکعت گفته شده است شش رکعت مرویست از ابی هریره می گفت
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْإِمَامُ ضَامِنٌ وَالْمُؤَذِّنُ مُؤْتَمِنٌ
فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم امام بر خود و گیرنده است کار و بار و مؤذن امانت دار است
اللَّهُمَّ ارْشِدْ الْأُمَّةَ وَأَغْنِهِمُ الْمُؤَذِّنِينَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ
خدا را هدایت راه راست نما این امت را و بیامرز مؤذنان را رواه احمد و ابوداود و ترمذی
وَالشَّافِعِيُّ وَعَنْ أَبِي عُبَيْسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
و شافعی و رواه بیست از ابن عباس می گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم

و رواه ابن حنبل
و رواه ابن ماجه

مِنْ أَذْنِ سَبْعِ سِنِينَ مُحْتَسِبًا لَيْتَ لَهُ كِبْرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ وَاهُ التِّرْمِذِيُّ
 سَمِعَ إِذَا كَانَ كَوْدِ بَغْتِ سَالِ بِرَى طَلَبَ جِرْ نَوَاشَةِ شَوْدِ بَرَى اَوِيزَانِ لَمَّا رَأَى نَوَاشَةَ رَوَاهُ تِرْمِذِي
 وَأَبْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 وَأَبْنُ مَاجَةَ وَرَوَاهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَعْجَبُ بِكَ مِنْ رَأْيِ غَنَمٍ فِي رَأْسِ شَيْطَانٍ لِلْجَبَلِ يُؤَدِّنُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَعْجَبُ بِكَ مِنْ رَأْيِ غَنَمٍ فِي رَأْسِ شَيْطَانٍ لِلْجَبَلِ يُؤَدِّنُ
 بِالصَّلَاةِ وَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ انْظُرْ إِلَى عَبْدِي هَذَا يُؤَدِّنُ
 بِالصَّلَاةِ وَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ انْظُرْ إِلَى عَبْدِي هَذَا يُؤَدِّنُ
 وَيُقِيمُ الصَّلَاةَ يَخَافُ مِنِّي قَدْ غَفَرْتُ لِعَبْدِي وَأَدْخَلْتُهُ الْجَنَّةَ رَوَاهُ
 أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةٌ عَلَى الْكُثْبَانِ الْمُسْلِمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَبْدٌ آذَى حَقَّ اللَّهُ
 وَحَقَّ مَوْلَاهُ وَرَجُلٌ أَمَرَ قَوْمًا وَهُمْ بِهِ رَاضُونَ وَرَجُلٌ بَنَى بِالصَّلَاةِ
 الْحَمْدُ كُلُّ يَوْمٍ وَلَيْكُمُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَعَنْ
 أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُؤْمِنُ يُغْفَرُ لَهُ مَعْدِنُ
 صَوْتِهِ وَلَيْسَ هَذَا كُلُّ رَطْبٍ يَابِسٍ وَشَهِدَ الصَّلَاةَ يَكْتَسِبُ لَهُ خَمْسَ
 أَكْوَابٍ وَكَوْنُهَا يَمِيدُ بِرَى اَوِيزَانِ لَمَّا رَأَى نَوَاشَةَ شَوْدِ بَرَى اَوِيزَانِ لَمَّا رَأَى نَوَاشَةَ

ع
 تفسیر
 تفسیر
 تفسیر
 تفسیر

ع
 تفسیر
 تفسیر
 تفسیر
 تفسیر

وَعِشْرُونَ صَلَوةً وَيُكْفَرُ عَنْهُ مَا بَيْنَهُمَا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ
 نَازِ بْنِ جَبْرِ مَشْرُوعِي كُنَانٍ كَرَامٍ وَاقِعٌ مِثْرُ مِثْرٍ بَيْنَ يَدَيْهِمَا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ جَبْرِ
 عُثْمَانُ بْنُ أَبِي الْعَاصِ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اجْعَلْ لِي
 عُثْمَانُ بْنُ أَبِي الْعَاصِ ثُمَّ كَلَّمَ لِقَاءَ بِنْتِ بَرْزَخَةَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَبُرَ دَانِ مَرَا
 إِمَامٌ قَوْمِي قَالَ أَنْتَ إِمَامُهُمْ وَاقْتَدِ بِأَضْعَفِهِمْ وَاتَّخِذْ مَوَدَّةً لَا يَأْخُذُ
 إِمَامٌ قَوْمٌ مِنْ فِرْعَوْنَ تَوَامٍ قَوْمِي وَاقْتَدِ بِأَضْعَفِهِمْ تَرْتِيبُ الْإِنشَاءِ وَبَلَدٌ مَوْدَّةً رَأَى كَتَبَهُ
 عَلَى أَذَانِهِ الْجَرَادُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
 بَرَاذَانَ خُودَاجَةَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ عُمَرَ بَرَسِيكِي بِنْتُ بَرْزَخَةَ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ أَذَّنَ ثِنْتِي عَشْرَةَ سَنَةً وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَ
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَمُوهُ سَكِيدَ إِذَا لَمْ يَكُنْ يَوْمَ دَوْدَةَ سَلَّ وَاجِبٌ كَرَمٌ دَرَادُ رَاهِشْت
 كَتَبَ لَهُ بِتَاذِينِهِ فِي كُلِّ يَوْمٍ سِتُونَ حَسَنَةً وَكُلُّ إِقَامَةٍ ثَلَاثُونَ
 وَنُوشَةُ يَشْرُدُ مَرَادُ رَاهِجُ إِذَا لَمْ يَكُنْ يَوْمَ دَوْدَةَ سَلَّ وَاجِبٌ كَرَمٌ دَرَادُ رَاهِشْت
 حَسَنَةً رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 نِيكِي رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَابْنُ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ ثُمَّ كَلَّمَ لِقَاءَ بِنْتِ بَرْزَخَةَ صَلَّى
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثِنْتَانِ لَا تُرْدَانِ الدُّعَاءُ عِنْدَ الْبَدَاءِ وَعِنْدَ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَوْدَةَ سَلَّ وَاجِبٌ كَرَمٌ دَرَادُ رَاهِشْت
 الْبَاسِ جَيْنَ يَلْحَمُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا وَفِي رِوَايَةٍ وَتَحْتَ الْمَطَرِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ
 جَبَلُ كَافِرَانِ وَفِيهِ كَيْدٌ بَعْضُهُمْ بَعْضًا وَفِي رِوَايَةٍ وَتَحْتَ الْمَطَرِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ
 وَعَنْ أَمْرِ سَلَمَةَ تَعَالَتْ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَرَوَايَةُ هِيَ إِذَا مَرَضَى اللَّهُ عَنْكَ كَلَّمَ لِقَاءَ بِنْتِ بَرْزَخَةَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 أَنْ أَقُولَ عِنْدَ أَذَانِ الْمَغْرِبِ اللَّهُمَّ هَذَا أَقْبَالُ لِيكَ وَإِذَا بَارُ نَهَارِكَ
 إِسْكَنْهُ خَازِنُ نَزْدِ بَلَاغِ نَازِ شَامِ ابْنِ عَارِضٍ وَنَازِ شَامِ ابْنِ عَارِضٍ وَنَازِ شَامِ ابْنِ عَارِضٍ

عنه
 بفتح فاء است و عاصم
 عاصم بن أبي العاص
 و بفتح كاف و نون
 و بفتح نون و نون
 و بفتح نون و نون
 و بفتح نون و نون

عنه
 بفتح فاء است و عاصم
 عاصم بن أبي العاص
 و بفتح كاف و نون
 و بفتح نون و نون
 و بفتح نون و نون

مجلس الامم المتحدة

وَأَصَوَاتٌ دُعَاتِكَ فَأَغْفِرْ لِي يَا وَاهٍ أَبُو مَادٍ وَرَأْسُ هَمِيٍّ وَالدُّغْوَاتُ الْكَبِيرُ

عابین تواند آمد خوانندگان است بجهت پسین که منزه از آلودگی و رواست گردی و بعضی از دعوات کبر

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَفْرٍاءَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

خبر وایت است از عبدالمطلب بن عمرو بن العاصی گفت خبرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

اِذَا سِئِمَ الْمَوْزَنُ فَقُولُوا مِثْلَ مَا يَقُولُ ثُمَّ صَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّهُ مِنْ صَلَّيَّ عَلَيَّ

چون بشنود خوان را که از آن میگوید پس بجایید مانند آنچه میگوید بپوشد و در آنجا بپوشد و در آنجا بپوشد

صَلَاةُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا ثُمَّ سَلُوا اللَّهَ فِي الْوَسِيلَةِ فَإِنَّهَا مَنْرَلَةٌ

یکبار مدد فرستد خدا تعالی بر آن بجزای آن بار پس ترسول کنید خدا را از باب من کذیل زیرا که وسیله دجله است

فِي الْحَقِّ لَا يَنْبَغِي لِأَعْبَدٍ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ تَعَالَى وَارْحَمَانٍ أَنْ أَتَا

در بخت می رسد آن منزلت از یک بنده از بندگان خداست و می رسد و آدم که با ششم کن آن بنده

فمن شئلى الوصية طقت عليه الشفاعة رواه مسلم وعنه

پس ہر کسوں کند بزمی کن وسیلہ مرداد جو کے شفاعت رواں مسلم در دایت است از

جاءه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من قال حين يسمع النداء

چهارم گفت مراد پیر محمد است علی و سلم سید الجود و حکام شیخین اذان

اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدُّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ اِنِّ مُحَمَّدًا

ملاؤندے کے پروردگار این دعا فرمادے کہ

وَالْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَأَبْعَثْ مَقَامًا تَحْمُدُ بِهِ الَّذِي وَعَدْتَهُ حَتَّى لَا

و در صورتی که در مقام حاکم بود و از او خبر رسید که این امر را می دانست

شَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ سَعْدِ بْنِ ابْنِ وَقَاصٍ

کتابت در این کتاب در روز دوازدهم ماه ربیع الثانی سنه ۱۰۸۰

فَالْقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ قَالِ حِينَ لَسِيْعِ الْمُؤَذِّنِ

اینکه گواهی میدهد که نیت هیچ مقبوضه‌ای ندارد و این را لاشریک است و گواهی میدهد که هیچ مقبوضه‌ای ندارد و رسول را اند

رضيت بالله رباً ومحمداً رسولاً وبالإسلام ديناً غفر له ذنبه رواه

راضی شد و ما خدایتعالیٰ از وی رستگار و ماحم از وی رسوا و ما اسلام از وی مردود و از وی بدست نبرد اورا آنگاه انصاف و برادران

مَدَامِي: اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

مسیہ و عیسیٰ قال قال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم حصلتان

مسلم در روایت است از اهل طبرستان که فرمود: پیغمبر خداست الله علیه وسلم در حقیقت

مُعَلَّقَتَانِ فِي عُنَاقِ الْمُؤَذِّنِينَ لِلْمُسْلِمِينَ صِيَامُهُمْ وَسَلَوَتُهُمْ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

آدمیخته شده اند در گردنهای بانگ نماز گویند گمان بر آنست که آن روز شش و نماز ایشان رواه ابن ماجه

بَابُ فَضْلِ الصَّلَاةِ عَلَى النَّاسِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

باب فضیلت درود بر سنی صلوات اللہ علیہ وسلم

(Handwritten musical notation)

إِنَّ اللَّهَ وَسَلِّتَهُ أَجْمَلُونَ عَلَى لَبِّي يَا بَاحَا الدِّينِ أَصَوِّدُوا عَلَيَّ

۱۳۰

وَسَلِّمُوا إِلَيْهَا وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و سیدم نوید سلام گفتی و روایت است از ائمه گفت فرمود رسول خدا صلی الله علیه

سَلَامٌ عَلَى صَلَاتِهِ عَلَى صَلَاةٍ وَاحِدَةٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ وَحُطَّتْ

بزرگستند که از آنجا بروی ده بار درود بگو و از کف دست

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَحْمَةٍ مِنَّا لِيُبَيِّنَ لَكُمْ آيَاتِنَا فَتَدَارَكُوا أَلَمًا لَّيِّنًا

فہمہ سال طینا و سیرتہ عسری دہر جباب رواہ السیاحی

[Handwritten signature]

ابن مسعود قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اولى

و مرویت از ابن مسعود درم گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم نزدیک من

م
جوابہ: انہما زو افطامہ و کور
زودہ: ام متعق اب و ادا

۲۰۰۰

فہم فیہ کلمۃ اللہ

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً

و از وی مرویت گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم هر خدا را فرشتگانند

سَيَّاحِينَ فِي الْأَرْضِ يَلْفُوفُونَ مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَالْذَّارِقُ

رونده در زمین که میگردانند مرا از امت من سلامی که میگویند بر من رواه نسائی و ذاری

وَعَنْهُ أَبِي حُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ أَحَدٍ

و روایت است از ابی هریره رفته گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم نیست هیچ یکی

يُسَلِّمُ عَلَى الْأَرَضَةِ إِلَّا رَدَّ اللَّهُ عَلَى رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

که سلام میفرساید بر زمین مگر آنکه باز میفرساید خداست بر من روح مرا تا آنکه جواب گویم بر وی سلام را رواه ابوداود

وَأَبِي حُرَيْرَةَ فِي الدُّعَوَاتِ الْكَبِيرِ وَعَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و همین روایت کرد در دعوت کبیر و مرویت از وی گفت شنیدم پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَا تَجْعَلُوا أَبْوَابَكُمْ قُبُورًا وَلَا تَجْعَلُوا أَقْبَرِي عَيْدًا

علیه وسلم را که میگوید مگر دانید خانه های خود را مانند قبور و مگر دانید قبر مر

وَصَلُّوا أَعْلَى فَإِنْ صَلَّوْكُمْ عَلَى تَبْلُغْنِي حَيْثُ كُنْتُمْ رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَعَنْهُ

و درود فرستید بر من زیرا که در و دشما میرسد مرا هر جا که باشم رواه نسائی و روایت است از وی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ ذَكَرْتُ عَنْهُ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم غم خاک کوره باد منی مردی که ذکر کرده شوم نزد آمد

فَلَمْ يُصِلْ عَلَى وَرَغِمَ أَنْفِ رَجُلٍ دَخَلَ عَلَيْهِ رَمَضَانُ ثُمَّ انْسَلَمَ قَبْلَ

پس در ماه روزه فرستاده بر من و هلاک شد مردی که در ایام ماه رمضان بستر نهاده و انباش پیش از آنکه

أَنْ يُعْفَرَ لَهُ وَرَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ أَذْرَكَ عِنْدَهُ أَبَوَاهُ الْكَبِيرَاوُ

آمر زبده خود آمد و خواهر بادر دیگر در یاد نزد وی مادر و پدرش بزرگ سال را یا

أَحَدَهُمَا فَلَمْ يَدْخُلَا الْجَنَّةَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْهُ أَبِي طَلْحَةَ عَنْ

یکی از مادر و پدرش پس نیارند پدر و مادر را در بهشت رواه ترمذی و روایت است از ابی طلحه و بنابر

اینجا سخنانی است که پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم فرموده اند و اینها را در روایات معتبره از ائمه و بزرگان نقل کرده اند و اینها را در کتب معتبره از ائمه و بزرگان نقل کرده اند و اینها را در کتب معتبره از ائمه و بزرگان نقل کرده اند

رسول الله صلى الله عليه وسلم جاء ذات يوم والبشرى وجهه فقال
يغيب هذا عني الله عليم وسلم انه يمشي اصحابه دورا في حلقه خروجا لا يمشي من لا يمشي
انه جاءني جبرئيل فقال ان ربك يقول اما يرؤيك يا محمد ان لا يصلي
به ينكس انما ميت كما جبرئيل را به است بر سينه و در گاه تو ميگوي يا يحيى خيمه و تراي محمد انك ميگوي در نرفته
عليك واحد من امتك الا صليت علي عشرين او لا يسلم عليك احد من
بر تو بيع كيه از امت تو مگر درود نبرستم برده ده بار و سلام نبرستم بر تو بيع كيه از
امتك الا صليت علي عشرين او اله النساء وعمر بن كعب
است تو مگر انك سلام نبرسم برده ده بار رواه ناسي و روايت است از ابى بن كعب
قال قلت يا رسول الله صلى الله عليه وسلم اني اكثر الصلوة عليك فكم
گفت گفت اي يغيث هذا عني الله عليه وسلم بر سينه من بساير ميبرستم درود و بر تو پس بر خدا
اجعل لك من صلواتي فقال ما شئت قلت الربع قال ما شئت فان
راي عيبت گردانم براي درود و فرستادن بر تو پس فرمود بر خدا يك ميگويا گفتم چهار گاه زمان فرمود كه بخور ايلو
زدت فهو خير لك قلت لنصف قال ما شئت فان زدت فهو خير
زياده كني اندك پس آن بهتر است مرترا گفتم نصف زمان را بگردانم فرمود هر چه ميخواه پس اگر زياده كني پس آن بهتر است
لك قلت فالثلاثين قال ما شئت فان زدت فهو خير لك قلت
مرترا گفتم پس در وقت كنم فرمود هر چه ميخواه پس اگر زياده كني آن بهتر است مرترا گفتم
اجعل لك صلواتي كلها قال اذا يكفي همك ويكفي لك ذنك رواه
ميگردانم براي تو زمان دي خود را همه فرمود انگاه كفایت کرده شود همه مقصود يا تو بشي كه در ثواب كنان تو
الترمذي وعمر بن كعب قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
رواه ترمذي و روايت است از علي بن كعب گفت فرمود رسول خدا صلى الله عليه وسلم
البعيل الذي من ذكرته عنده فليصلي علي رواه الترمذي
بجمله سخت كيه ذكر کرده شوم من ترادي پس او درود نبرستم بر من رواه ترمذي

ورواه أحمد عن حسين بن علي بن عمرو السهمري عن قتال قال قال

و روایه احمد از حسین بن علی ر. و روایت است از ابی هریره ر. و گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ صَلَّ عَلَى عِنْدَ قَبْرِي سَمِعْتُهُ وَمَنْ دُلَّ

چشمب رضا علیہ السلام کیلکه در دفرستد بر من نزد قبر من می شنوم در دادر او کیلکه در دادر

عَلَيْ نَائِيًا أَبْلَغْتُهُ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ

بگمناز و در رسائی به شود درود او را رواه میثمی در شعب الایمان و درایت است از عبدالله

بْنِ عَمْرِو قَالَ مَنْ صَلَّى عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاحِدَةً صَلَّ

بن مسعود و لغت سید درود برسد بر فقرت ^{بن} اند علمیه و سلم یکبار درود فرستد

اللَّهُ عَلَيْكَ وَمَلَائِكَتُهُ سَبْعِينَ صَلَوةً رَوَاهُ أَخِي وَعَنْ رُوَيْلِ بْنِ أَنَسٍ

م

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم قال من علی محمد وفال لہما انزلہ
 پیغامبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم فرمود سیکہ دوزخ فرستہ بر محمد صلی اللہ علیہ وسلم سیکہ بخدا و خدا در آرزو محمد

المقعد المقرَّب عندك يوم القيمة وجبت له شفاعتي رواه أحمد

در ششاد که نزدیک گردانیده شد نزد دو روز استخیر واجب گردید باو شفاعت من رواه احمد

وَعَمَّا عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ إِنَّ الدُّعَاءَ مَوْقُوفٌ بِكَيْسِ السَّمَاءِ

و روایت است از عمر بن الخطاب علیه السلام گفت به ستمکاران ایستاد و گروانید شو میان آسمان

وَالْأَرْضُ لَا يَصْعَدُ مِنْهَا شَيْءٌ حَتَّى تَقْبَلَ بِذَلِكَ نَبِيَّكَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

در زمین نمیرود و بالا برده نایشود و در غنای چیرگی مانند درود بهرستی برین چه روان ترند

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ عَلَّمْتُ عَلَيْهِ الْمَثَلَةَ مَا دَامَ

و سر بود که آمد علیه و هم سید در در نزد بلی در در میفرساند بر در و سگول با و سید

بصلة على فينيل عند ذلك أوليلاخرجه ابن جبان بسند ضعيف

وَالطَّبْرَانِيُّ فِي الْأَوْسَطِ بِسَيِّدِ حَسَنِ وَالْإِمَامِ أَحْمَدَ وَسَعِيدَ ابْنِ مَنْصُورٍ

و طبرانی در اوسط بسید حسن و امام احمد و سعید ابن منصور

وَأَبُو نَعِيمٍ كُلُّهُمْ عَنْ عَامِرِ بْنِ رَبِيعَةَ كَذَا فِي مَطَالِعِ السَّرَاتِ شَرْحُ

و ابو نعیم هم ایشان از عامر بن ربیع همین است در مطالع سرات که شرح

دَلَالِ الْحَيَاتِ وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَفْضَلِ أَيَّامِكُمْ يَوْمُ

دلائل حیات است و فرمود صلوات الله علیه و سلم فاضلترین روزهای شما روز

الْجُمُعَةِ فِيهِ خُلِقَ آدَمُ وَفِيهِ قُبِضَ وَفِيهِ النَّفْثَةُ وَفِيهِ الصَّعْقَةُ

جمعه است درو آفریده شد آدم و درو وفات یافت و درو نفثه است و درو صعقه است

فَاكْثُرُوا عَلَى مِنَ الصَّلَاةِ فِيهِ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ مَعْرُوضَةٌ عَلَى قَالُوا

پس زیاده کنید بر من از روزه درو جمعه پس بدستگیر درو شما عرض کرده شود بر من گفتند

يَا رَسُولَ اللَّهِ وَكَيْفَ تَعْرَضُ عَلَيْكَ صَلَاتُنَا وَقَدْ أُرِمْتَ أَيُّ يَلِيَّتِ أَيُّ

یا رسول الله صلوات الله علیه و سلم و چه طور عرض کرده شود بر تو و روزه طاعتی که جمعه شما در تو گفته شد بلیت

صِرْتَ رَمِيمًا قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَرَّمَ عَلَى الْأَرْضِ أَنْ تَأْكُلَ أَجْسَادَ

خاک شده باشد فرمود بدستگیر خدا تعالی حرام کرده است بر زمین اینکه بخورد اجساد

الْأَنْبِيَاءِ آخِرُهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَأَبْنُ مَاجَةَ بِأَسَانِيدٍ صَحِيحَةٍ وَأَبْنُ

بنیمیران را روایت کرد ابو داود و نسائی و ابن ماجه بسند های صحیح و ابن

حَبَّانَ وَالْحَاكِمُ وَقَالَ صَحِيحٌ عَلَى شَرْطِ الْبُخَارِيِّ مِنْ حَدِيثِ أَوْسٍ

حبان و حاکم و گفت این حدیث صحیح است بر شرط بخاری از حدیث اوس

بْنِ أَوْسٍ الثَّقَفِيِّ مَطَالِعُ وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّى عَلَى

ابن اوس ثقفی بخاری در مطالع و فرمود صلوات الله علیه و سلم سیکه درود نداشت بر من

فِي كِتَابٍ لَهُ تَزِيلُ الْمَلَكَةِ نُصَلِّ عَلَيْهِ مَا دَامَ اسْمُهُ فِي ذَلِكَ الْكِتَابِ

در کتابی که تزیل ملک است نصیله کنیم بر او تا وقتیکه نام من در آن کتاب باقی باشد

قال العراقي رحمه الله القنبراني لا وسط وأبو الشيخ في الثواب المستغفر في
لغت عراقي روايت كذا طبري وراوسه و ابو شيخ در ثواب والمستغفر

في الدعوات من حديث أبي بصير ثقة لسند ضعيف مطالع وقال
در دعوات از حديث ابن جرير بسند ضعيف ابن حبان در مطالع است و لغت

ابو سلمان دارقطني قال ان ليس لك حاجة فليكثر بالصلاة على
ابو سلمان دارقطني كسيكه غايه سوال كذا حاجت خود را پس بامير كذا بفرموده درود را بر

الشيء صلى الله عليه وسلم ثم ليس لك حاجة وليكثر بالصلاة على النبي
سند حسن الله عليه وسلم بستر سوال كذا كذا حاجت خود را و بايد كه تمام كذا دعا بفرموده درود را بر

صلى الله عليه وسلم فان الله يقبل الصلوتين وهو اكبر من ان يدع
در حديث حسن الله عليه وسلم پس در ستونك مذا قبول ميگردد و درود را و اخذ ابرار است از نيكه ترك كذا دعا را

ما بينهما كذا في ذلك الحيات وروى عن النبي صلى الله عليه وسلم
در بيان برود و در وقت چنان است در و كمال الحيات و روايت از اخذ حضرت صلى الله عليه وسلم

انه قال صلى الله عليه وسلم يوم الجمعة مائة مرة غفرت له خطيئة
سند حسن الله عليه وسلم و كذا در و فرستاد بر من روز جمعه يكصد مرتبه آمرزيده شود براي من گناه

فما بين مسنة اخبره الدين في النبي مطالع وروى رواية
هفتاد ساله خنجر كذا روايت را ديني از انس كذا از مطالع نقل كرده شد و در روايت

عبد الرحمن بن عوف قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم جاءني جبريل
عبد الرحمن بن عوف گفت فرمود به منبر خدا صلى الله عليه وسلم آمد نزد من جبريل

عليه السلام وقال يا محمد لا يصلي عليك أحد الا صلى عليك سبعون
عليه السلام و گفت اي محمد خدا صلى الله عليه وسلم در و ميفرستد بر تو كسي يك كذا در و ميفرستد بر تو هفتاد

الف ملك ومن صلت عليك مائة كان من اهل الجنة هكذا ذكره
هزار فرشتگان و كسيكه در و ميفرستد بر تو فرشتگان مي باشد آن شخص از اهل بهشت همچنين ذكر كذا آنرا

بِهَذَا اللَّفْظِ ابْنُ فَرْحُونَ مَطَالِعٍ وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَكْثَرُكُمْ

بَيْنَ الْفَلَاحِ ابْنِ فَرْحُونَ از مطالع و فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم بیشترین شما

عَلَى صَلَوةٍ أَكْثَرُكُمْ أَرْوَاجًا فِي الْحَبَّةِ ذَكَرَهُ ابْنُ وَدَاعَةَ بِهَذَا اللَّفْظِ

بر من از روی درود بسیارترین شما از روی از واج در حبه ذکر کرد این حدیث را ابن وداعة باین لفظ

وَنَقَلَهُ السَّخَاوِيُّ عَنْ صَاحِبِ الدِّيْمِ الْمُنْتَظَمِ مَطَالِعٍ وَعَنْهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و نقل کرد این حدیث را سخاوی از صاحب الدی المنظم از مطالع و از وی صلی الله علیه

وَسَلَّمَ إِنَّهُ قَالَ مَنْ صَلَّى عَلَى صَلَوةٍ تَعْظِيمًا لِلْحَقِّ خَلَّى اللَّهُ عَنْهُ وَجَلَ مِنْ ذَلِكَ

و سلم و بیتی فرمود کسی که درود فرستد بر یکبار بر حق تعظیم حق من آفریند که بزرگ است از این

الْقَوْلِ مِلْكَالَهُ جَنَاحٌ بِالشَّرْقِ وَالْآخِرُ بِالْمَغْرِبِ وَرَجُلَانِ

قول یک فرشته که رویا باشد یک بازو در مشرق و دیگر در مغرب و هر دو پاس او قرار یافته

فِي الْأَرْضِ الْمَسْبُوعَةِ السُّفْلَى وَعَنْقَهُ مَلَقِيَّةٌ تَحْتَ الْعَرْشِ يَقُولُ اللَّهُ

در زمین هفتی تحت آن در گردن وی متصل زیر عرش مملوید خداست

عَزَّ وَجَلَّ لَهُ صَلَّ عَلَى عَبْدِ كَمَا صَلَّ عَلَى نَبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عزوجل مرید درود بفرستد بر بنده من چنانکه درود فرستاده است آن بنده بر پیغمبر من صلی الله علیه وسلم

تَهْوِيصُهُ عَلَيْهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ الْحَدِيثُ ذَكَرَهُ ابْنُ سَبْعٍ مِنْ

بهر آن فرشته درود میفرستد بر تو تا روز قیامت تا آخر حدیث ذکر کرد این حدیث را ابن سبع

ذَكَرَ صَاحِبِي وَلَا يَخْرُجُ وَذَكَرَهُ ابْنُ جَبْرِ عَنْ النَّسَائِيِّ وَكَرَّاهِي

ذکر صحابی و با غیر ذکر صاحب نخرج و ذکر کرد این حدیث را ابن جبیر از انس و نسبت نکرد بطریق او چنان

ابْنُ وَدَاعَةَ وَأَسْنَدُهُ ابْنُ بَشْكُوَالٍ عَنِ النَّسَائِيِّ إِلَّا أَنِّي لَمْ أَجِدْ عِنْدَهُ قَوْلَهُ

ابن وداعة و با سند را بنید این حدیث را ابن بشکوال از انس مگر این لفظ نیز گفت که بشکوال من بقیتم نزد

وَرَجُلَانِ إِلَى تَحْتِ الْعَرْشِ مَطَالِعٍ وَرَوَى عَنْهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و در جبهه تلفظ تحت عرش است از مطالع و روایت است از وی صلی الله علیه وسلم

بِهَذَا اللَّفْظِ ابْنُ فَرْحُونَ مَطَالِعٍ وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَكْثَرُكُمْ عَلَى صَلَوةٍ أَكْثَرُكُمْ أَرْوَاجًا فِي الْحَبَّةِ ذَكَرَهُ ابْنُ وَدَاعَةَ بِهَذَا اللَّفْظِ

أَنَّهُ قَالَ لِيَرْدُنْ عَلَى الْحَوْضِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَقُولُ مَا عَرَفْتُمْهُ إِلَّا بَكْرَةً

در غنای کمال و علم و فروغ آرزو وارد شوند بر عرض کوثر و در دستخیز تو معما که نمی شناسم من ایشانرا مگر بسبب زیادتی

الصَّلَاةُ عَلَيْهِ ذَكَرَهُ الْقَاضِي عِيَّاضُ فِي السِّقَاكِ وَعَنْهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و درود که برین فرستاده اند ذکر کرده است قاضی عیاض در کتابش فی حقوق مصطفی در روایت از آنحضرت علیه السلام

وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَامَ صَلَّاهُ عَلَيْهِ سِتَّةٌ وَاحِدَةٌ صَلَّاهُ عَلَيْهِ عَشْرَ مَرَّاتٍ مِنْ

اسلم بے شک انحضرت صلی اللہ علیہ وسلم فرمود کہ اگر درود فرستاد زمین کی بار درود مسافر سزا شد که در دو ماه و کسک

وَأَعْتَقُوا صَالِحًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

از دود که سبب برین ده مرتب دود و غیر سبب از اینها برو سبب باد و سبب دود که سبب برین سبب باد و دود سبب

الله عليه الف مرة ومن صلى على الف مرة حرم الله جسده على النار

برای خدا بیست هزار مرتبه و یکصد درود فرستد برین هزار مرتبه حرام گرداند خدا اینک جد و را بدانش روزی

وَتَبَيَّنَ بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَمِوَةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ عِنْدَ الْمُسْتَلَةِ

و ثابت میدارد ویرا با قول ثابت که تو حیدت در حیات دنیا و در آخرت نزدیک سوال

ادخل الى صومعة علي بن ابي طالب القبة على الصراط

و داغ که خدا استیلا آن عهد را داشت و آورده بود که زمین را از مومنان روزی ستود
 و او را که خدا استیلا آن عهد را داشت و آورده بود که زمین را از مومنان روزی ستود

وَقَدْ كُنَّا يَوْمَئِذٍ مُّشْفِقِينَ

مسیرہ جسمانیہ عام و اعطاء اللہ یکل صلوة صلاہا نصرتی

که راه می هیچ صد ساله است و سید و اورا خدا بیگ سبب هر دو در که خوانده است از لیل عمل در

الجنة قل ذلك أو لترزكمه ابن وداعة كله من غير نسبه

بشت کم کند آن بنده یا زیاده کند ذکر کرد ابن و داعی بهم این را بغیر نسبت

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ عَبْدٍ يَصَلُّهُ عَلَى الْأَخْرِجَ صَلَوةً

و ضرورت علیہ السلام نیست، ایچم کے سب سے گھروں میں سب سے بڑی گرانٹ بڑی آمد آمد

محرقة منقحة لا تنفخ ولا تملأ ولا تملأ ولا تملأ

سرعت از درون آن اندوه و سوزناک تر باشد بهیچ کس نیامان و نه بر ما و نه مشق و نه فایده ای که از این

بِهِ وَتَقُولُ أَنَا صَلَوَةُ فَلَانِ بْنِ فَلَانٍ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ الْمُجْتَنَادِ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ

بدان و میگوید که درود فلان بن فلان ام که درود فرستاده بود بر محمد که برگزیده و بهترین مخلوق خدا است

فَلَا يَتَنَبَّيْ شَيْئًا وَلَا صَلَّ عَلَيْهِ وَتُحْلَقُ مِنْ تِلْكَ الصَّلَاةِ طَائِرُكَ

پس نه بدیعی شمر که حال نیاید درود میفرستد بر کوه و فریده و بنشیند ازین درود یک طایر که میاشند در کوه

سَبْعُونَ أَلْفَ جَنَاحٍ فِي كُلِّ جَنَاحٍ سَبْعُونَ أَلْفَ رِيشَةٍ فِي كُلِّ رِيشَةٍ

هفتاد هزار بازو و در هر بازو هفتاد هزار پر و در هر پر

سَبْعُونَ أَلْفَ رَأْسٍ فِي كُلِّ رَأْسٍ سَبْعُونَ أَلْفَ وَجْهٍ فِي كُلِّ وَجْهٍ

هفتاد هزار سر و در هر سر هفتاد هزار رو و در هر رو

سَبْعُونَ أَلْفَ فَمٍ فِي كُلِّ فَمٍ سَبْعُونَ أَلْفَ لِسَانٍ كُلُّ لِسَانٍ يُسَبِّحُ اللَّهَ

هفتاد هزار دهان و در هر دهان هفتاد هزار زبان و هر زبان تسبیح میکند خدا را

تَعَالَى بِسَبْعِينَ أَلْفَ لَفْظٍ وَيَكْتُبُ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ ثَوَابَ ذَلِكَ كُلِّهِ هَكَذَا

تعالی را با هفتاد هزار لغت و می نویسد خدا تعالی بر وی ثواب آن همه را چنین است

فِي ذَلَالِ الْخَيْرَاتِ وَقَالَ صَاحِبُ مَطَالِعِ الْمَسْرُاتِ هَذَا الْمَرْجِدُ وَعَنْ

در ذلال الخیرات و گفت صاحب مطالع المسرات است این نطفه را بنامم و روایت از

عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَنَّهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ مَحَّضَ

علی بن ابی طالب بدستش علی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم کسی که درود میفرستد

عَلَى يَوْمِ الْجُمُعَةِ مِائَةً جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَعَهُ نَوْدُ لَوْ قِيمَ ذَلِكَ الْفَوْزِ بَيْنَ

بر من روز جمعه صد بار در سحر بخواند همراه او نود که اگر تقسیم ده شود این نود بر میان

الْخَلْقِ كُلِّهِمْ لَوْ سَعَوْهُمْ أَخْرَجَهُ أَبُو نُعَيْمٍ فِي الْحَلِيَّةِ وَفِي الْجَزَائِرِ الثَّانِي

مخلوق همه ایشان بر آینه نهایش دارد و ایشان را روایت کرد آنرا ابو نعیم در حلیه و در جزایر

الْحِصْنِ الْحَصِينِ مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ وَلَمْ يَصَلُّوا

شرح حصن حصین که هر گشت جمعی در مجلس گردیدند و خدا را نخواستند درود نفرستند

عَلَيْهِمْ صَلَاتُهُ كَانَ عَلَيْهِمْ حُتْرَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَإِنْ دَخَلُوا الْجَنَّةَ لِلنَّكَابِ

بَرِيصٍ مَوْجِدٍ كَمَا شَاءَ بِرَأْسِهِمْ حُسْرَةٌ فِي رُءُوسِهِمْ إِنْ كَانُوا فِي رُءُوسِهِمْ بِرَأْسِهِمْ

رَوَاهُ ابْنُ جَبَانَ وَاحِدٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَالْحَاكِمُ كَهَمَزَةٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

رَوَاهُ ابْنُ جَبَانَ وَاحِدٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَالْحَاكِمُ بِرَأْسِهِمْ حُسْرَةٌ فِي رُءُوسِهِمْ

أَكْثَرُ وَعَلَيْهِ مِنَ الصَّلَاةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَإِنْ صَلَّاهُ تَكْرُارًا مَعْرُوضَةً عَلَى رَوَاهُ

زِيَادَةُ بْنُ أَبِي زَيْدٍ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ

أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ ابْنُ مَاجَةَ ابْنُ جَبَانَ كَهَمَزَةٍ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ

أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَابْنُ جَبَانَ ابْنُ جَبَانَ ابْنُ جَبَانَ

أَوْ تِلْكَ الشَّقِيَّةُ مَا مِنْ أَحَدٍ إِلَّا لَبَسَ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَى رُءُوسِهِمْ حُسْرَةٌ

أَوْ تِلْكَ الشَّقِيَّةُ مَا مِنْ أَحَدٍ إِلَّا لَبَسَ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَى رُءُوسِهِمْ حُسْرَةٌ

أَرَدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ أَيْضًا

رَوَاهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ

أَوْ تِلْكَ الشَّقِيَّةُ مَا مِنْ أَحَدٍ إِلَّا لَبَسَ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَى رُءُوسِهِمْ حُسْرَةٌ

نَزَلَ عَلَيْهِ مِنْ مَرْدَانَ بَابُ رُءُوسِهِمْ حُسْرَةٌ فِي رُءُوسِهِمْ حُسْرَةٌ

جَبَانَ كَلَامُهَا عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ الْبَخِيلُ مِنْ ذِكْرِتِ عِنْدَ فُلَيْسٍ

جَبَانَ كَلَامُهَا عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ الْبَخِيلُ مِنْ ذِكْرِتِ عِنْدَ فُلَيْسٍ

عَلَى رَوَاهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ

بِرْمَنِ رَوَاهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ

نَبِيٍّ عَلَى أَكْثَرِ الصَّلَاةِ عَلَى فَإِنَّهَا زَكَاةٌ لَكُمْ رَوَاهُ أَبُو بَعْلَى عَنْ

ابْنِ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنِ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنِ أَبِي عَرَبَةَ وَابْنِ أَبِي عَرَبَةَ

أَبِي هُرَيْرَةَ إِنْ لَقِيتَ جَبْرَيْلَ فَاسْتَرْحِي وَقَالَ إِنْ رَأَيْتَ رَجُلًا يَقُولُ مِنْ صَلَّ

ابن أبي شيبه

عَلَيْكَ صَلَاتُكَ عَلَيْهِ عَشْرًا وَمَنْ سَلَّمَ عَلَيْكَ سَلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَفُجِدَتْ لِي
 بَرُودُ رُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَارِكِ سِلَامِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ
 شُكْرًا وَاهُ الْحَاكِمُ وَاحِدُ عَنِّ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ مَنْ صَلَّى عَلَى النَّبِيِّ وَاحِدَةً
 رَوَاهُ حَاكِمٌ وَاحِدُ عَنِّ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ مَنْ صَلَّى عَلَى النَّبِيِّ وَاحِدَةً
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَمَلَائِكَتُهُ سَبْعِينَ صَلَاةً رَوَاهُ أَحْمَدُ عَنِ ابْنِ عَسْرٍ وَرَوَاهُ
 دُرُودِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَارِكِ سِلَامِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ
 قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي مَرْصِيٍّ اللَّهُ تَعَالَى كُلَّ دَعَاءٍ مَحْبُوبٍ حَتَّى تَصِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ
 كُودِ بَارِكِ سِلَامِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالْمُحَمَّدُ رَوَاهُ الطَّبْرَانِيُّ فِي الْأَوْسَطِ وَعَنْ عَنِ الْأَعْمَاشِ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبِرَّالِ مُحَمَّدٍ رَوَاهُ طَرَاوِي فِي الْأَوْسَطِ وَمَرْوِي عَنِ ابْنِ عَسْرٍ
 مَوْقُوفٌ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا يَصْعَدُ مِنْهُ شَيْءٌ حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَى نَبِيِّكَ
 مَوْقُوفٌ بَيْنَ مِثْلَيْ آسَمَانَ وَمِثْلَيْ زَمِينٍ بِالْأَفْرِودِ الْأَزَلِ دَعَاءُ حَبِيبِ نَاكِدِ رُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ
 رَوَاهُ الزُّمَيْدِيُّ اِنْتَهَى ذِكْرِي فِي بَعْضِ الْأَخْبَارِ أَنَّهُ مَكْتُوبٌ عَلَى سَاقِ
 رَوَاهُ تَرْمِذِيُّ أَخْرَجَهُ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ
 الْعَرْشِ مِنْ أَشْتَقَ إِلَى سَرَحْتِهِ وَمَنْ سَأَلَنِي أَعْطَيْتُهُ وَمَنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ
 عَرَسَ كَيْدِ مَشْتَقٍ هَسَ مِنْ مِثْلِهِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ
 بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ غُفِرَتْ لَهُ ذُنُوبُهُ وَلَوْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ ذِكْرًا
 هَادِرًا وَفَرَسًا وَنَبِيًّا كُودِ بَرُودِ سِلَامِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ
 أَنْ سَبْعَ وَتَرْوِي عَنْ بَعْضِ الْقَهَّابَةِ بِرِضْوَانِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ
 ابْنُ سَبْعَ وَتَرْوِي كُودِ بَرُودِ سِلَامِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ
 أَنَّهُ قَالَ مَا مِنْ مَجْلِسٍ يُصَلِّي فِيهِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَّا قَامَتْ
 بِرِضْوَانِهِ فَرَسًا وَنَبِيًّا كُودِ بَرُودِ سِلَامِ مِفْرِ سِتْمِ كُودِ سِفْرِ سِتْمِ كُودِ بَرُودِ سِلَامِ

مِنْهُ رَاحَةٌ طَيِّبَةٌ حَتَّى تَبْلُغَ عَنَانَ السَّمَاءِ فَقُولِ الْمَلَكَةُ هَذَا مَجْلِسُ
 اَزْهَرِ الْمَجْلِسِ فَوْسُ نَارِ أَنْكَرِ مِيرْدَانِ بُوِي اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ فَرَشْتَكَا اِنِ اِيْنَ مَجْلِسِ هَسْتِ
 صَلَّى فِيهِ عَلَيْهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَذَا فِي كُلِّ الْخَبَرَاتِ قَالَ شَيْخُ
 كَرْدِ وَدُرْ سَنَادُهُ هَسْتِ دُرْ اَبِي مَحْمُودٍ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَجْدِ اِيْنَ دُرْ اِيلِ فَرِشْتِ كَفْتِ شَيْخُ
 اَبُو جَعْفَرِ ابْنِ وَدَاعَةَ رَحِمَهُ اللَّهُ فِي الْحَدِيثِ عَنْ بَعْضِ الصَّحَابَةِ اِنَّهُ قَالَ مَا مِنْ
 اَبُو جَعْفَرِ ابْنِ وَدَاعَةَ رَحِمَهُ اللَّهُ فِي حَدِيثِ كَرْدِ وَدُرْ اَبِي مَحْمُودٍ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَجْدِ اِيْنَ دُرْ اِيلِ فَرِشْتِ كَفْتِ شَيْخُ
 مَوْضِعِ يَذْكُرُ فِيهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَيُصَلِّي عَلَيْهِ فِيهِ اَلَا كُنْتُ مِنْهُ
 جَانِي كَرْدِ كَرْدِ شُدُورْدَانِ جَا اَنِمِ نَمِي هَلِي اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دُرْ وَدُرْ سَنَادُهُ شُدُورْدَانِ جَا اَنِمِ نَمِي دُرْ اِيلِ فَرِشْتِ كَفْتِ شَيْخُ
 رَاحَةٌ تَخْرُقُ السَّمَوَاتِ السَّبْعَ حَتَّى تَنْتَهِيَ إِلَى الْعَرْشِ يَجِدُ رِيحَهَا كُلَّ مَنْ
 بُوِي كَرْدِ مَسْكَ اَنْكَرِ اَسْمَانِي هَسْتِ رَا اَنْكَرِ مِيرْدَانِ تَا عَرَشِ بَرِ اِنِ مِي يَابِدَانِ بُوِي اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ
 خَلَقَ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ الْإِنْسَانَ وَالْجَنَّةِ فَاتَّهَدُوا لَوْ وَجَدُوا رِيحَهَا لَيَسْغُلَ كُلُّ وَاحِدٍ
 اَزْهَرِ هَسْتِ خُدَا اِيْتِمَالِ اَزْهَرِ اِنِ اَسْمَانِي اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَزْهَرِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ
 مَسْهُرِ بِلْدِ تَمَاعِنِ مَعِيشَتِهِ وَلَا يَجِدُ تِلْكَ الرَّاحَةَ مَكَثًا وَلَا خَلْقَ مِنْ
 اَزْهَرِ اِيْشَانِ سَبَبِ اِلْتِ اَنِ اَزْهَرِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ
 خَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى لَا اسْتَغْفِرُ اَهْلَ الْمَجْلِسِ وَيَكْتُبُ لَهُمْ بَعْدَهُمْ حَسَنَاتِ
 اَزْهَرِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ
 وَتَرْفَعُ لَهُمْ بَعْدَهُمْ دَرَجَاتٍ سَوَاءٌ كَانَ فِي الْمَجْلِسِ وَاحِدًا أَوْ مِائَةً أَلْفٍ
 وَابْنُ كَرْدِ مَسْكَ اَنْكَرِ اَسْمَانِي هَسْتِ رَا اَنْكَرِ مِيرْدَانِ تَا عَرَشِ بَرِ اِنِ مِي يَابِدَانِ بُوِي اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ
 يَأْخُذُ مِنَ الْأَجْرِ هَذَا الْعَدَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَجْمَلُ كَذَا فِي الْمَطَالِعِ
 مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ اِيْشَانِ اَبَرِ اَبَسِ مَكِيوُنِدِ
 ذِكْرُ بَعْضِ الْأَخْبَارِ أَنَّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ أَوَّلَ أَمَّةِ الْمُؤْمِنَةِ إِذَا بَدَأَ
 كَرْدِ كَرْدِ شُدُورْدَانِ جَا اَنِمِ نَمِي هَلِي اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دُرْ وَدُرْ سَنَادُهُ شُدُورْدَانِ جَا اَنِمِ نَمِي دُرْ اِيلِ فَرِشْتِ كَفْتِ شَيْخُ

بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَتَحَتْ لَهُ أَبْوَابَ السَّمَاءِ
 درود و ستودن بر محمد صلی الله علیه و سلم کثرت می شود مردی را با همه آسمان
 وَ السُّرَادِقَاتُ حَتَّى إِلَى الْعَرْشِ فَلَا يَمْنَقِي مَلَكٌ فِي السَّمَوَاتِ إِلَّا صَلَّاهُ عَلَى
 و برده با تا آنکه تا عرض بس باقی میماند هیچ فرشته در آسمانها مگرد و در فرشتند بر
 مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَ لِيَسْتَغْفِرَ مِنْ ذُنُوبِكَ الْعَبْدُ أَوْ الْأَمَةُ مَا شَاءَ
 محمد صلی الله علیه و سلم و مغفرت میخواهند مرا این مرد یا زن را الله بخواسته است
 اللَّهُ كَذَلِكَ لَآبِلٍ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 خدا بخوان چنین است در دلائل و از جابر بن عبد الله را پرسید گفت فرمود و بیضا بر خدا
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ صَلَاتِي فِي كُلِّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ قَضَيْتُ
 صلی الله علیه و سلم یک درود فرستد بر من در هر روز صد مرتبه و اگر کرده شود
 لَهُ مِائَةُ حَاجَةٍ مِنْهَا ثَلَاثُونَ لِلدُّنْيَا وَسَائِرُهَا لِلْآخِرَةِ أَخْرَجَهُ
 مروی از حدیث از ان صد سی حاجت دنیا و سی و باقی شان اخروی باشد روایت کرد ابن ابی شیبہ
 اَلْمُسْتَغْفِرُ كَذَلِكَ فِي الْمَطَالِعِ وَعَنْ بَعْضِ الصَّاحِبِينَ أَنَّهُ
 مستغفیری در مطالع است چنین و از بعضی صاحبین مرده است که بدین سبب
 قَالَ كَانَ لِي جَارٌ لَسَّاحٌ فَمَاتَ فَرَأَيْتُهُ فِي الْمَنَامِ فَقُلْتُ لَهُ مَا أَهْلَكَ
 گفت که بود مرا همسایه در کتاب پس مردان پس دیدم در خواب پس گفتم مراد را چه مقام کرد
 اللَّهُ بِكَ فَقَالَ عَفَرِي فَقُلْتُ لَهُ فِيمَ ذَلِكَ فَقَالَ كُنْتُ إِذَا كُنْتُ
 خدا با تو پس گفت از زید مرا پس گفتم مراد را پس می چیز حاصل شد این مرد پس گفتم بر من فیکو میفرست
 اسْمُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَ لِي كُتِبَ عَلَيْهِ فَأَعْطَانِي رَبِّي
 اسم مبارک محمد صلی الله علیه و سلم در کتاب بود و میفرستادم به مغفرت پس او مرا پروردگار من
 مَا لَا عَيْنَ رَأَتْ وَلَا أَذُنٌ سَمِعَتْ وَلَا خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ كَذَا
 آنچه که چشم دیده است و نه گوش شنیده است و نه خطر بر قلب بشر کذا
 آنچه که چشم دیده است و نه گوش شنیده است و نه خطر بر قلب بشر چنین است

فِي دَلَالِ الْخَيْرَاتِ وَقَالَ صَاحِبُ الْمَطَالِيقِ الْمُرَادُ بِهَذَا الْبَعْضِ هَذَا عِبِيدُ اللَّهِ

در دلائل خیرات گفت صاحب مطالع درویش

بِالتَّصْغِيرِ ابْنُ عُمَرَ وَالْقَوَارِيرِيُّ بِغَنَمِ الْقَافِ سَمِعَهُ اللَّهُ تَعَالَى وَقَالَ

بعضید تصغیر ابن عمر قواریری است بفتح قاف جسم کناد خدا تعالی اورا نیز گفت

أَيْضًا وَحِكَايَتُهُ هَذِهِ ذِكْرُهَا غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْهُمْ ابْنُ سَبْعٍ وَابْنُ لِسْكَوَالٍ

حکایت ابن کاتب اگر ایست ذکر کرده اند از اینها کسان بعضی از ایشان ابن سبع و ابن لیسکووال

وَجَبْرُ وَاِبْنُ وَدَاعَةَ وَابْنُ الْفَاكِهَانِ وَقِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و جبر و ابن وداعه و ابن فاکهانی است و گفته شد مر رسول صلی الله علیه

وَسَلَّمَ أَرَأَيْتَ صَلَوةَ الْمُصَلِّينَ عَلَيْكَ مِمَّنْ غَابَ عَنْكَ وَمَنْ يَبَاقِي

و سلم را میفرمایند در حق فرستندگان در و در تو از ان کسان که غایب اند از تو در حق انکسان که می آیند

بَعْدَكَ مَا حَالُهُمَا عِنْدَكَ فَقَالَ أَسْمِعْ صَلَوةَ أَهْلِ حَبَّتِي وَاعْرِضْهُمْ

بعد تو چه مرتبه دارند نزد تو این هر دو پس فرمود پیشتر در و د اهل محبت من پیشتر اسم اینان را

وَتَعْرِضْ عَلَى صَلَوةٍ غَيْرِهِمْ عَرَضًا كَذَلِكَ فِي الدَّلَالِ وَقَالَ صَاحِبُ الْمَطَالِيقِ

و عرض کرده ام بر من در و غیر آنها نوع عرض کردنی چنین است در دلائل گفت صاحب مطالع

لَا أَعْرِفُهُ وَلَكِنْ أَجِدُهُ وَمَعَهُ أَكْثَرُ قَالَ أَرَأَيْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

نمی شناسم من را و اینها را پس در ایست که گفت بر من بر آید پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُنْبَرُ فَقَالَ أَمِينَ ثُمَّ أَرَأَيْتَ ثَانِيَةً فَقَالَ أَمِينَ ثُمَّ

علیه و سلم پس گفت امین بر من بر آمد انحضرت دو بار را پس گفت انحضرت امین بر من

أَرَأَيْتَ ثَالِثَةً فَقَالَ أَمِينَ ثُمَّ أَسْتَوِي فَقَالَ أَمِينَ فَقَالَ اصْحَابُهُ

سوم بار بر من بر آمد پس فرمود امین بر من بر آمد بر من بر آمد امین پس گفت یا از ان انحضرت

مَا أَسْنَتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ أَتَانِي جَبْرُ مِيلَ فَقَالَ لِي مُحَمَّدٌ

چه بر گوی امین کرد انید پیغمبر خدا پس فرمود آمد مرا جبر میل علیه السلام پس گفت مرا ای محمد

رَغِمَ أَنْفُ امْرِئٍ ذَكَرْتُ عَنْهُ فَلَمْ يُصِلْ عَلَيْكَ فَقُلْتُ آمِينَ وَقَالَ

خوار باد مردی که ذکر کرده است و نرسد بر تو پس گفتن آمین و گفت

رَغِمَ أَنْفُ امْرِئٍ أَدْرَكَكَ وَالِدِيَّ وَأَوَّحَدَهُمَا فَلَمْ يَدْخُلْهُ الْجَنَّةُ فَقُلْتُ

خوار باد مردی که یافت والدین را یا یکی از آن ها پس داخل نکردند آنرا و وارد بهشت پس گفتم

آمِينَ وَقَالَ رَغِمَ أَنْفُ امْرِئٍ أَدْرَكَكَ شَهْرُ رَمَضَانَ فَلَمْ يُغْفَرْ لَهُ

آمین و گفت خوار باد مردی که یافت ماه رمضان مبارک پس از مرزیده نشود و مرده را

فَقُلْتُ آمِينَ ابْنُ النَّجَّارِ جَمَعَ الْجَوَامِعَ

پس گفتم آمین و این را که در این نجار در جمع الجوامع

بَابُ الذِّكْرِ بَعْدَ الصَّلَاةِ

این باب در فضیلت ذکر بعد نماز است

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ إِنَّ فَقْرَاءَ الْمُهَاجِرِينَ اتُّوَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

و روایت است از ابی هریره گفت بدستگاه فقره مهاجرین آمدند پیش پیغمبر خدا صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا قَدْ هَبَّ أَهْلُ الدُّنْيَا بِالذِّكْرِ الْعَلِيِّ وَالْغَيْمِ

اللهم علیه وسلم پس گفتند بمحققان برده اند خداوندان اموال بسیار را پیش از بلند و لغت

الْمَقِيمِ فَقَالَ وَمَا ذَاكَ قَالُوا يَصَلُّونَ كَمَا نَفْعِلُ وَيُصُومُونَ كَمَا

پاییده را پس فرمود و چیست این سخن گفتند ایشان که میگذاردند ایشان چنانکه نماز میگیریم و روز میدارند چنانکه

نُصُومُ وَيَتَصَدَّقُونَ وَلَا نَصَدِّقُ وَيُحَقِّقُونَ وَلَا نُحَقِّقُ فَقَالَ رَسُولُ

روز میداریم ما و صدقه میدهند ایشان و صدقه نمیگیریم و بده از او میگیرند ایشان از او میگیریم پس فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفَلَا أَعَلَّمَكُمْ شَيْئًا تَذَرُكُونَ بِهِ مَنْ سَبَقَكُمْ

صلی الله علیه وسلم آیا شما را علم کرد یا بدستگاه آن عمل افضل است از آنچه پیشتر کردند

وَسَبَقُونَ بِهِ مَنْ بَعْدَكُمْ وَلَا يَكُونُ أَحَدٌ أَفْضَلَ مِنْكُمْ إِلَّا مَنْ صَنَعَ

و پیشتر کند بدستگاه آن عمل است از آنچه بعد از شما باشند و نباشند هیچ کی از شما از شما که کسی که کند از شما

مِثْلَ مَا صَنَعْتُمْ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ تَسْبِحُونَ وَتُكَبِّرُونَ وَ

تُحَمِّدُونَ أَمْ لَكُمْ شَيْءٌ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ أَوْ لَكُمْ بَعْضُ مَا يَصْغُرُ عَلَيْكُمْ وَتُنْهَوْنَ عَنْهَا لِأُولَئِهَا نَهَى اللَّهُ

تَحْمَدُونَ دَبَّرَ كُلُّ صَلَاةٍ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ مَرَّةً قَالَ أَبُو صَالِحٍ فَرَجَ فَقَرَأَ

محمد بن حنفیه پس هر نمازی سه بار گفت ابو صالح را وی پس باز گفتند نعمت را

الْمُهَاجِرِينَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا سَمِعَ إِخْوَانُنَا

مُهَاجِرِينَ بِنَهْيِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَسْأَلُونَكَ عَنْ شَيْءٍ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

أَهْلَ الْأَمْوَالِ بِمَا فَعَلْنَا فَفَعَلُوا مِثْلَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وآله و سلم ما را دارند عملی را که کردیم ما پس کردند مانند آن پس فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ ذَلِكَ فَضَّلَ اللَّهُ يُؤْتِيهِ مِنْ لَيْشَاءٍ مُتَّفَقٍ عَلَيْهِ وَلَيْسَ قَوْلُ

و سلم این افزونی اختیار شما فضل خداست که سید هر فضل و جواب هر سؤال متفق علیه و نیست قول

أَبِي صَالِحٍ إِلَى آخِرِهِ إِلَّا عِنْدَ مُحَمَّدٍ وَعَنْ كَعْبِ بْنِ عَجْجَةَ قَالَ قَالَ

ابو صالح تا آخر مگر نزد محمد و مرویست از کعب بن عجب که گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَعْقِبَاتُ لَا يَحْبِيبُ قَائِلُهُنَّ أَوْ

پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم کلماتی که عقب بعضی اینها را گویند که دانیده میشد و گویند بدان کلمات

فَاعْلَمْنِ دَبَّرَ كُلُّ صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ ثَلَاثٌ وَثَلَاثُونَ لِسَبِّحَةٍ وَثَلَاثٌ

خدا آن در پس هر نماز فرموده است سه بار سبحان الله تعالی و سه

أَرْبَعٌ وَثَلَاثُونَ تَلْبِيزَةً رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

چهار و سی و چهار بار الله اکبر گفتن رواه مسلم و مروی است از

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ سَبَّحَ

تا فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم کسی که سبحان الله

ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ وَحَمْدًا لِلَّهِ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ وَكَبَّرَ

سه بار و الحمد لله سه بار و الله اکبر گوید سه بار و الحمد لله اکبر گوید

طَيْبُ الرَّيْحِ فَيَقُولُ الْبَشِيرُ بِالَّذِي يَمُوتُ هَذَا يَوْمُكَ

خوشبودی پس میگوید که خبر ده باو ترا با آنچه شادمان گردد اندر این روز

الَّذِي كُنْتَ تَوَعَدُ فَيَقُولُ لَهُ مَنْ أَنْتَ فَوَجَّهَكَ الْوَجْهَ

که وعده کرده میشدی تو پس میگوید مرد مرده را که چه کسی تو پس رویتوروی کامل و حسن و جمالت

يَحْيَىٰ بِالْخَيْرِ فَيَقُولُ أَنَا عَمَلُكَ الصَّاحِبُ فَيَقُولُ رَبِّ أَقِمِ

که می آرد نیکی را پس میگوید آن مرد که من عملتک توام پس می گوید ای صاحب پروردگار هر با کن

السَّاعَةَ أَقِمِ السَّاعَةَ حَتَّىٰ ارْجِعَ إِلَىٰ أَهْلِي وَمَالِي قَالَ

تجاست که کنایست از اینجا تا آنکه باز برگردم بسوی اهلخانه خود و بسوی مال خود فرمود آنحضرت

وَلَا الْعَبْدَ الْكَافِرَ إِذَا كَانَ فِي انْقِطَاعٍ مِنَ الدُّنْيَا

بر بندگان بنده کافر وقتی که می باشد در بریدگی از دنیا

وَأَقْبَالَ مِنَ الْآخِرَةِ نَزَلَ إِلَيْهِ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكٌ سَوْدٌ

در دس آوردن از آخرت فرود می آید بسوی دس از آسمان فرشتگان سیاه

الْوَجْهَ وَمَعَهُمُ الْمُسَوِّحُ وَيَجْلِسُونَ مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ

رو دس و بایشان بلا سها آید و شینند از سیت تا آنجا که نظر کار می کنند

ثُمَّ يَحْيَىٰ مَلَكُ الْمَوْتِ حَتَّىٰ يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ فَيَقُولُ

پس بر می آید ملک الموت تا آنکه می نشیند نزد سر او پس می گوید

أَيُّهَا النَّفْسُ الْخَبِيثَةُ أَخْرِجِي إِلَىٰ سَعَتٍ مِنَ اللَّهِ قَالَ

ای جان خبیث بیرون آئی بسوی خشم و ناخشنودی از خدا فرمود آنحضرت

فَقَرَّقَ فِي جَسَدِهِ فَيَنْزِعُهَا كَمَا يَنْزِعُ السَّقْوَدُ مِنَ

پس بریشان می شود روح در جسد را پس می کشد آن روح را که الموت چنانکه کشیده میشود سبغ گرم از

الصُّوفِ الْمُبْلُولِ فَيَأْخُذُهَا فَإِذَا أَخَذَهَا لَمْ يَدْعُوهَا

پشم تر پس میگیرد و ملک الموت آن روح را پس چون بگیرد ملک الموت آن روح را پس بگذارد از فرشتگان آن روح را

فِي يَدِهِ طَرَفَةٌ عَيْنٍ حَتَّى يَجْعَلُوهَا فِي تِلْكَ الْمَسْجُوحِ

در دست او چشم زدند تا آنکه می کنند فرشته گان آن روح را درین مسوح

وَيَخْرِجُ مِنْهَا كَأَنَّهُ نَفْسٌ بِأَيِّ حَيْثُ وَجَدَتْ عَلَى وَجْهِ

و بر آن آید از آن روح را بکجای که بدست ترین مردار که یافته می شود بر روی

الْأَرْضِ فَيَصْعَدُونَ بِهَا فَلَا يَمُرُّونَ بِهَا عَلَى مَلَأٍ مِنْ

زمین پس بالای برند فرشتگان او را پس می گذارند فرشتگان بار بر جاست از

الْمَلَكُوتِ إِلَّا قَالُوا مَا هَذَا الرُّوحُ الْخَبِيثَةُ فَيَقُولُونَ

فرشتگان مگر آنکه میگویند چیست این روح خبیث پس میگویند فرشته گان همراهیان که

فَلَانُ بْنُ فُلَانٍ بِأَقْبَحِ أَسْمَاءِهِ الَّتِي كَانَ يُسَمِّي بِهَا فِي

فلان بن فلان است میخوانند آنرا به هرترین نامهای که بکار انداخته او را بدان نامها در

الدُّنْيَا حَتَّى يَنْتَهِي بِهِ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَسْفَنُ فِيهِ

و دنیا بزم تا آنکه میرسد با وی تا آسمان دنیا پس اللب در آسمان میگذارد و سفت

فَلَا يَفْقَهُ لَهُ ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پس گشاده می شود در برابر او پس خواند پیغمبر خدا صلوات الله علیه و سلم

لَا تَفْتَحْ لَهُمْ أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى

گشاده نمی شود برای کافران در آسمان و در نمی آیند کافران درشت تا آنکه

يَلْبَسَ الْجَمَلُ فِي سَمَاءِ الْخَيْطِ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ

در آید شتر بآن ضخامت در سوراخ سوزن پس میگوید حق تعالی بزرگ و بلند

الْتَبُّوا الْكِتَابَ فِي سَجِّينَ فِي الْأَرْضِ الشُّفْلَى فَنُطْرَحُ

بنویسید نامه او را در سجین که نام کتاب است در تحت زمین پایین ترین پس انداخته می شود

رُوحَهُ طَرَحًا ثُمَّ قَرَأَ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا حَرَّمَ

مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ

از آسمان پس میرانند او پرندگان یا می اندازد او را باد و در جایی

يَحْيِي فَقَادِرٌ رُوحَهُ فِي جَسَدٍ وَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَجْلِسَانِهِ

دور پس خود کرده میشود روح او درین او می آید او را دو فرشته پس می نشاند او را

فَيَقُولَانِ لَهُ مَرَدُّكَ فَيَقُولُ هَاهُ هَاهُ لَا أَدْرِي فَيَقُولَانِ

پس میگویند او را کیست پروردگار تو پس میگوید کافراها که کلمه سر تحسین می دانم پس میگویند

لَهُ مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بَعَثَ فِيكُمْ فَيَقُولُ هَاهُ هَاهُ لَا أَدْرِي

مرا و چیست حال این مرد که برانگیخته شده است در شما پس میگوید کافراها دنیا نمیگفت او

فَيَنَادِي مُنَادٍ مِّنَ السَّمَاءِ أَنْ لَذِبْ فَأَنْفِرْ شَوْهَ مِنَ النَّارِ

پس او را میگوید مژگاننده از آسمان که دروغ گفت پس فرشته گردانید برای او را از آتش

وَأَفْتَحُوا لَهُ أَبَابًا إِلَى النَّارِ فَيَأْتِيهِ مِنْ حَرِّهَا وَسُوءِ مَعَهَا

و گشاید به برای او در آتش پس می آید ویران حرارت و دوزخ و باد گرم از آتش

وَيَضِيقُ عَلَيْهِ قَبْرُهُ حَتَّى تَخْتَلِفَ فِيهِ أَضْلَاعُهُ وَيَأْتِيهِ

و تنگ گردانیده شود بر کافرا و تافتان گردد و هم شکند و در استخوانهای پهلوی منهدم می آید او را

رَجُلٌ قَبِيحُ الْوَجْهِ قَبِيحُ الثِّيَابِ مُسْتَنِرُّ الرِّيحِ فَيَقُولُ

مردست بدشکل بد چهره بد جامه گنده پوشیده پس میگوید که نزد

الْبَشَرِ بِالَّذِي لَيْسَ لَكَ هَذَا يَوْمَكَ الَّذِي كُنْتَ تُوَعَدُ

مژده با تیرا اینچنین که غلبین گردانند ترا این روز که وعده کرده میشدی تو

فَيَقُولُ مَنْ أَنْتَ فَوْجَهُمْ جَهَنَّمُ يَجِيءُ بِالْبَشَرِ فَيَقُولُ

پس میگوید بدست کافر کیست تو پس رد تو را کمال است در زشتی که میبارد تو شر را پس میگوید که نزد

أَنَا عَمَلُكَ الْخَبِيثُ فَيَقُولُ رَبِّ لَا تَقْرَأِ السَّاعَةَ وَفِي رِوَايَةٍ

نُحْيَاكَ وَنُرَادُ فِيهِ إِذَا خَرَجَ رُوحُهُ صَلَّى عَلَيْكَ كُلُّ مَلَكٍ بَيْنَ

ماخذ آنچه که مذکور شده است و زیاده کرد و در کتب چون بیرون آید جان مومن در رؤیای فرشته

السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَكُلُّ مَلَكٍ فِي السَّمَاءِ وَفُتِحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ

آسمان و زمین است و هر فرشته که در آسمان است و گشاده شود براسه و درای آسمان

لَيْسَ مِنْ أَهْلِ بَابِ الْإِوَاهِمِ يَدْعُونَ اللَّهَ أَنْ يُعْرِجَ بِرُوحِهِ

نیست هیچ جماعت از اهل هیچ در از در آسمان مگر آنکه ایشان بخوانند خدا را و میگویند که برود و روح او

مِنْ قَبْلِهِمْ وَتَنْزِعُ نَفْسَهُ يَعْنِي الْكَافِرَ مَعَ الْعَرُوفِ

از جانب ایشان و کشیده میشود جان و معنی یعنی جان کافر با اهل ایمان

فَيَلْعَنُهُ كُلُّ مَلَكٍ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَكُلُّ مَلَكٍ فِي

پس لعنت میکند او را هر فرشته که میان آسمان و زمین است و هر فرشته که در میان

السَّمَاءِ وَتُعَلَّقُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ لَيْسَ مِنْ أَهْلِ بَابِ الْإِوَاهِمِ

آسمان است و بسته می شود در بر آسمان نمیشوند از اهل هر در مگر آنکه ایشان

يَدْعُونَ اللَّهَ أَنْ لَا يُعْرِجَ رُوحَهُ مِنْ قَبْلِهِمْ وَاهُ أَحْمَدُ

بخوانند خدا را و میگویند که برود و روح او از جانب ایشان رواه احمد

وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَعْبٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ لَمَّا حَضَرَتْ

در روایت است از عبد الرحمن بن کعب از پدر خود گفت هرگاه که حاضر شد

كَعْبُ الْوَفَاةِ أَتَتْهُ أُمُّ بَشِيرٍ بِنْتُ الْبَرَاءِ بْنِ مَعْرُورٍ

کعب لا وفات آمد و را ام بشر بنت برادر بن معرور

فَقَالَتْ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ إِنِّي لَقِيتُ فُلَانًا فَأَقْرَأُ عَلَيْكَ

پس گفت ای ابا عبد الرحمن اگر ملاقات کنی فلان را پس بخوان بر دے

مِنِّي السَّلَامُ فَقَالَ غَضَّ اللَّهُ لَكَ يَا أُمُّ بَشِيرٍ نَحْنُ أَشْغَلُ

از جانب من سلام پس گفت کعب بن مالک پیامزد و ترا خدا ایستاده ام بشر ما مشغول ترایم

۲
گفت اند که علامت تنگی
است شدن پیکر است
از تنگ شدن پیکر
از تنگ شدن پیکر
از تنگ شدن پیکر
از تنگ شدن پیکر
از تنگ شدن پیکر
از تنگ شدن پیکر

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَبْعَةٌ
وَأَزَالِي هَرِيرَةَ رَوَيْتُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَبْعَ أَهْلِ
يُظَاهِرُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ إِمَامٌ عَادِلٌ وَشَابٌّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ
كَدِيدٍ رَأَى نَارَ اللَّهِ سَاجِدًا زِيَارَةً وَزَكَتِ بَيْتُ بَابٍ حَرِيَّةٍ وَبَيْتُ بَابٍ حَرِيَّةٍ وَبَيْتُ بَابٍ حَرِيَّةٍ
اللَّهُ وَرَجُلٌ مَعْلُوقٌ بِالسَّجْدَةِ إِذَا خَرَجَ مِنْهُ حَتَّى يَعُودَ إِلَيْهِ
خَدَاوَمُومٌ مَرَّةً كَيْفَ تَقُولُ بِالسَّجْدَةِ كَيْفَ تَقُولُ بِالسَّجْدَةِ كَيْفَ تَقُولُ بِالسَّجْدَةِ
وَرَجُلَانِ تَحَابَّانِ فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ
بِجَارٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّةً وَدُونَ ذَلِكَ كَيْفَ تَقُولُ بِالسَّجْدَةِ كَيْفَ تَقُولُ بِالسَّجْدَةِ
خَالِيًا فَنَاصَتْ عَيْنَاهُ وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ حَسَبٍ وَجَمَالٍ
فَنَهَى بِلِسَانِهِ عَنْهَا وَتَوَضَّعَ لَهَا وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ حَسَبٍ وَجَمَالٍ
فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَخَافَهَا حَتَّى لَا تَقْلَمَ
بِقَبْلِهَا وَرَجُلٌ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ
سِتْمَالَهُ مَا تَقِفُ يَمِينَهُ مُتَّقٍ عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
أَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَوةُ الرَّجُلِ فِي الْجَمَاعَةِ تَضَعُ عَلَى صَلَوتِهِ فِي
أَسَدٍ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَازِلٌ مَرَّةً مَرَّةً وَرَجُلٌ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ
بَيْتِهِ وَفِي سَوْقِهِ خَمْسًا وَعِشْرِينَ ضِعْفًا ذَلِكَ أَنَّهُ إِذَا تَوَضَّعَ
فَإِنَّهُ خَدَّوهُمَا نَازِلٌ مَرَّةً مَرَّةً وَرَجُلٌ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ
فَإِنَّهُ خَدَّوهُمَا نَازِلٌ مَرَّةً مَرَّةً وَرَجُلٌ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ
بِسْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ بِمَنْ يَسْتَعِينُ
خَطْوَةُ الْأَمْرِ نَفَتْ لَهُ بِهَا دَرَجَةٌ وَحَطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةٌ فَإِذَا صَلَّيْتُ
بِجَمَاعَةٍ كَرِهْتُ أَنْ يَكُونَ أَحَدٌ مِنْكُمْ إِذَا كَانَ فِي الْكَلَامِ بِأَنْ يَكُونَ أَحَدٌ مِنْكُمْ إِذَا كَانَ فِي الْكَلَامِ

لَمْ تَزَلِ الْمَلَائِكَةُ يُصَلُّونَ عَلَيْهِ مَا دَامَ فِي صَلَاةِ اللَّهِ مُصَلِّ عَلَيْهِ اللَّهُمَّ
 همیشه از فرشتگان در وضو میخواندند و تا آنکه شهادت می دادند و این را میخواندند و بعد از آن
 اَرْحَمُهُ وَلَا يَزَالُ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاةٍ مَا يَنْتَظِرُ الصَّلَاةَ وَفِي رِوَايَةٍ قَالَ إِذَا
 رفت کسی از مسجد از شما و نماز را که انتظار میکند نماز را در وضو این چنین آمده که گفت آنحضرت چون
 دَخَلَ الْمَسْجِدَ كَانَتْ الصَّلَاةُ تَحْبِسُهُ وَخَرَّافِي دَعَايِ الْمَلَائِكَةِ اللَّهُمَّ أَغْفِرْ
 در آمد مسجد را و بایک کفایت نماز می کند و از بیرون در می آید که در آنجا که نماز می خواند از بیرون
 لَهُ اللَّهُمَّ تَبَّ عَلَيْهِ مَا لَمْ يُؤْذِنِيهِ مَا لَمْ يُحَدِّثْ فِيهِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ
 مرا در آنجا که نماز می خواند و بعد از آنکه نماز را تمام کرد و بعد از آنکه نماز را تمام کرد و بعد از آنکه نماز را تمام کرد
 وَعَنْ أَبِي أُسَيْدٍ سَمِعَهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 و از ابی اسید میگوید که فرمود بنیب خدا صلی الله علیه وسلم
 إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلْيَقُلْ اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَلَا تَخْرِجْ
 چون در آنجا که از شما مسجد را پس باید که بگوید خداوند اجناس را من در برای رحمت در آورده و بر آید از مسجد
 فَلْيَقُلْ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي قَتَادَةَ
 پس باید که بگوید خداوند من سوال میکنم از تو از فضل خود و او را مسلم و روایت است از ابی قتاده
 أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ
 بر شکیکه بنیب خدا صلی الله علیه وسلم فرمود چون در آید یکی از شما مسجد را
 فَلْيَرْكَعْ رَكَعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ مَعَاوِيَةَ بْنِ
 پس باید که نماز دو رکعت پیش از آنکه بنشیند متفق علیه و از معاویه ابن
 قِرَاءَةً عَنْ أَبِيهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَمَزَ عَنْ هَاتَيْنِ
 قره مرودیت از ابی میگوید که بر شکیکه آنحضرت صلی الله علیه وسلم میفرمود که هر که از خود در این
 الشَّجَرَتَيْنِ يَعْنِي الْبَصَلَ وَالثُّومَ وَقَالَ مَنْ أَكَلَهُمَا فَلَا يَقْرَأُ بِمَسْجِدِنَا
 دوخت یعنی پیاز و میوه مرود آنحضرت کیسکه بخورد این دو درایت را پس نگوید مسجد ما را

وَابْنُ مَاجَةَ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَالنَّسَائِيِّ وَعَمْرِو بْنِ سَعِيدٍ وَالدَّارِمِيِّ

وَابْنِ أَبِي شَيْبَةَ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ وَابْنِ سَعْدٍ وَابْنِ سَعِيدٍ وَالدَّارِمِيِّ وَابْنِ أَبِي شَيْبَةَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَأَيْتَ الرَّجُلَ يَتَعَاهَدُ السَّجْدَ

كَفْتُ فَرَمُوهُ بِمَنْبَرِهِ خَدَا صَلَّيْتُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جُنَّ بِمَنْبَرِهِ مَرَّةً وَكَهْنَهُ بِرَأْسِهِ سَجْدَةً

فَأَشْهَدُ لَهُ بِالْإِيمَانِ فَإِنَّ اللَّهَ يَقُولُ عَزَّ وَجَلَّ إِنَّمَا يَحْمِلُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مِنْ

بِرِّهِمْ أَيْ دَسِيقُهُمْ كَيْفَ مَرَّادُ الْإِيمَانِ هِيَ تَرَاكُفُ الْمَسْجِدُ بِمَنْبَرِهِ مَرَّةً وَكَهْنَهُ بِرَأْسِهِ سَجْدَةً

أَمِنْ بَالِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ

أَبِي حَنِظَلٍ وَرَوَاهُ أَبُو حَنِظَلٍ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَرَوَاهُ ابْنُ أَبِي شَيْبَةَ

أَبِي إِمَامَةَ عَنْ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ خَرَجَ مِنْ

أَرْضِ الْإِسْلَامِ ثُمَّ رَجَعَ مِنْهَا فَلَمْ يَسْجُدْ لِمَسْجِدِهِ سَجْدَةً سَلَّمَ عَلَيْهِ سَلَامٌ يَسْمَعُهُ

بَيْتُهُ مُنْقَطِعًا إِلَى صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ فَاجْرَاهُ كَأَجْرِ الْحَاجِّ الْمُحْرِمِ

فَإِنْ خَرَجَ مِنْهُ فَاجْرَاهُ كَأَجْرِ الْفَارِسِيِّ كَمَا كُنْتُ بَرَأْنَهُ مِنْ أَسْرَمِ بَنِي

وَمَنْ خَرَجَ إِلَى تَسْبِيحِ الْقَلَمِ لَا يَنْصِبُهُ إِلَّا آيَةً فَاجْرَاهُ كَأَجْرِ الْمُعْتَمِرِ

وَكَيْفَ يَرَوْنَ أَجْرَ سَبْعِينَ نَفْسًا نَدَّوْا رَأْسَهُمْ لِمَنْ سَبَّحَ بِسْمِ اللَّهِ أَلَا يَسْمَعُونَ كَيْفَ عَمِدَةُ أَرْضِ

وَصَلَاةٌ عَلَى أَثَرِ الصَّلَاةِ لَا لُغْوَ بَيْنَهُمَا كَتَبَ فِي عِلَّتَيْنِ رَوَاهُ أَحْمَدُ

وَنَازِلَةُ نَارِي دَكْرِي كُنْتُ كَلَامِي بِهِ وَدَعَا بِي بِرَأْسِهِ نَفْسُهُ نَفْسُهُ نَفْسُهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ

وَأَبُو دَاوُدَ وَعَمْرُو بْنُ سَعْدٍ وَابْنُ سَعْدٍ وَابْنُ سَعِيدٍ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ

وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ سَعْدٍ وَابْنُ سَعِيدٍ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ

إِذَا مَرَّ بِرَأْسِ الْجَنَّةِ فَارْتَقِ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَعَلَيْهِ سَلَامٌ وَبَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ

وَبَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ

وَبَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ

وَبَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ بَارِكْ بِرَأْسِهِ

هَاهُ هَاهُ لَا أَدْرِي فَيَقُولَانِ كَمَا دُيْنَكَ فَيَقُولُ هَاهُ
 هَاهُ لَا أَدْرِي فَيَقُولَانِ مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بُعِثَ فِيكُمْ
 فَيَقُولُ هَاهُ هَاهُ لَا أَدْرِي فَيُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ
 كَذَبَ فَافِرْتُوهُ مِنَ النَّارِ وَالْيَسُوهُ مِنَ النَّارِ وَافْتَحُوا لَهُ
 بَابَ إِلَى النَّارِ قَالَ فَيَأْتِيهِ مِنْ حَرِّهَا وَسُجُومِهَا قَالِ
 وَيَضِيقُ عَلَيْهِ قَبْرُهُ حَتَّى تَخْتَلِفَ فِيهِ أَضْلَاعُهُ ثُمَّ
 يُقَيِّضُ لَهُ أَعْمَى وَأَصْرُمٌ مَعَهُ مِرْزَبَةٌ مِنْ حَدِيدٍ
 لَوْ ضَرَبَ بِهَا جَبَلٌ لَصَارَ تُرَابًا فَيَضْرِبُهُ بِهَا ضَرْبَةً
 يَسْمَعُهَا مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ فَيَصْبِرُ
 تَرَابًا ثُمَّ يَعَادُ فِيهِ الرُّوحُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ
 عُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ إِيَّاهُ وَقَفَ عَلَى قَبْرِ بَكِي حَتَّى يَبْلُغَ حَيْثُ
 رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ بَدْرُ بَكِي بَدْرُ بَكِي بَدْرُ بَكِي

و در حدیثی دیگر آمده است
 از ابی هریرة که در روز قیامت
 می بیند مردی را که در آتش
 افتاده است و می گوید ای خداوند
 این مرد را از آتش نجات ده
 زیرا که او را از آتش نجات ده
 و در حدیثی دیگر آمده است
 از ابی هریرة که در روز قیامت
 می بیند مردی را که در آتش
 افتاده است و می گوید ای خداوند
 این مرد را از آتش نجات ده
 زیرا که او را از آتش نجات ده
 و در حدیثی دیگر آمده است
 از ابی هریرة که در روز قیامت
 می بیند مردی را که در آتش
 افتاده است و می گوید ای خداوند
 این مرد را از آتش نجات ده
 زیرا که او را از آتش نجات ده

فَقِيلَ لَهُ تَذَكَّرُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ فَلَا تَتَكَبَّرُ وَتَكْبَرُ مِنْ هَذَا

پس گفته شود او را که تذکره کنی بهشت را و دوزخ را پس تکبر نمی کنی و اگر به تکبر ازین یعنی از استادان برتری

فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ الْقَبْرَ

پس گفت بدرستی که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود بدرستی که قبر

أَوَّلُ مَنْزِلٍ مِنْ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ فَإِنْ جَاءَ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ

بختین منزل نیست از منزل ای آخرت پس اگر کسی برست از عذاب قبر پس چیزیکه پس از آنست

أَيُّ شَيْءٍ مِنْهُ وَإِنْ كُنْ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ وَقَالَ

آسان تر است و اگر از ترست از عذاب قبر پس آنچه بعد از دست سخت تر است از آن و گفت عذاب

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا رَأَيْتُ مِنْظَرًا قَطُّ

فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم ندیده ام هیچ نظری که هرگز نشنیده

إِلَّا وَالْقَبْرُ أَفْظَعُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

آنکه گویان تر است از آن رواه ترمذی و ابن ماجه و زود است از

أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

ابی سعید خدری رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَسْلُطُ عَلَى الْكَافِرِ فِي قَبْرِهِ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ

علیه وسلم بر آئینه گذاشته می شود بر کافر در گور او نود و نه

تَسْتَبِيحًا تَنْهَسَةً وَتَلَدَغَةً حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ لَوْ أَنَّ تَبَيَّنَا

از او میگذرد کافرا و میگذرد او را تا آنکه بر پا میشود قیامت اگر از دماغ

مِنْهَا نَفَخَ فِي الْأَرْضِ مَا أَنْبَتَ خَضِرًا رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

از آن دم زند در زمین نمی رویاند زمین هیچ سبزی را رواه الدارمی

وَالْتِّرْمِذِيُّ نَحْوَهُ وَقَالَ سَبْعُونَ بَدَلَ تِسْعَةٍ وَتِسْعُونَ

والترمذی مانند او و گفت هفتاد بجای نود و نه

وَعَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَرَوَايَتُ اسْتِ از جابر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ گفت بیرون آمیم با پیغمبر خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ

وَسَلَّمَ إِلَى سَعْدِ بْنِ مَعَاذٍ حِينَ تَوَفَّى فَلَمَّا صَلَّى عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ بِنِوَسَ سَعْدِ بْنِ مَعَاذٍ هَنَگامی که وفات یافت پس برگاه کنانز گذارید و

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَوَضَعَ فِي قَبْرِهِ وَسَيَّوَى

پیغمبر خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ و نهاده شد معاذ در قبرش و برابر کرده شد خاک

عَلَيْهِ سَبَّحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَبَّحْنَا طَوِيلًا

بر دے سَبَّحَ کرد پیغمبر خدا و گفت سبحان الله صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ پس تسبیح کردیم ما نیز تسبیح دراز

ثُمَّ كَبَّرَ فَكَبَّرْنَا فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ سَبَّحْتَ ثُمَّ

پس تسبیح گفت پس تکبیر گفتیم ما پس گفته شد ای پیغمبر خدا برای چه تسبیح کردی پس تسبیح

كَبَّرْتَ قَالَ لَقَدْ تَضَاقَقَ عَلَيَّ هَذَا الْعَبْدُ الصَّالِحُ قَبْرُهُ

تکبیر بر آوردی فرمود آنحضرت بحق تنگ گرد پیغمبر این بنده نیک قبر و

حَتَّى فَرَّجَهُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي عُمَرَ

مَا أَنَا كَمَا دَوِيرُون آدودا و خدا ایضا از ابن و شواهی رواه احمد و روایت است از ابن عمر

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذَا الَّذِي تَحْرَّكَ

گفت فرمود پیغمبر خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ در حق سعد بن معاذ این آن کسی است که تسبیح

لَهُ الْعَرْشُ وَفُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَشَهِدَهُ سَبْعُونَ

بجست و عرش و گشاده شد بر او درها آسمان بجست نزول رحمت و حاضر گردید او را هفتاد

أَلْفًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ لَقَدْ ضَرَضَتْهُ ثُمَّ فَرَّجَ عَنْهُ رَوَاهُ الزَّيْمِيُّ

هزار و نشتن بجست تنگ کرده شد تنگ کردنی سخت پس تر آسان کرده شد از او رواه الزیمری

وَعَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

وَرَوَايَتُ اسْتِ از جابر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ از آنحضرت صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ گفت

وَإِذَا لَدَّتْ فِتْنَةٌ فِي قَوْمٍ فَمَوْتُنِي غَيْرَ مُفْتُونٍ وَأَسْأَلُكَ حَبْلَكَ وَحَبْلَ

دو جن خواهی فتنه در قومی پس نیز آن را بشن که گرفتار فتنه شوم و سوال میکنم از تودی ترا و دوستی

مَنْ يُحِبُّكَ وَحَبْلَ عَمَلٍ يُقَرِّبُنِي إِلَى حَبْلِكَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

آنکه دوست دارد ترا و دوستی کاریکه مرا قریب گرداند بسوی دوستی تو پس فرمود پیغمبر خدا ص

اللَّهُ عَلَيْهِ سَلَامٌ إِنَّهَا حَقٌّ فَأَدْرَسُوهَا ثُمَّ تَعْلَمُوهَا رَوَاهُ أَحْمَدُ

اللہ علیہ وسلم این واقعہ کہ در پیغم حق است پس بخوانید از این پیغمبر تعلیم کنید از این روایه احمد

وَالْتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَسَأَلْتُ مُحَمَّدَ بْنَ إِبْرَاهِيمَ

والترمذی و گفت که این حدیث حسن صحیح است و پرسیدم محمد بن اسماعیل

عَنْ هَذَا الْحَدِيثِ فَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ

بنی بخاری از این حدیث که چه حال دارد پس گفت که این حدیث صحیح است

بَابُ فَضِيلَةِ الْجَمَاعَةِ

باب در فضیلت نماز با جماعت

وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

و ایستاد نماز را و بدهید زکوة را و رکوع کنید همراه رکوع کنندگان

عَنْ أَبِي عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاةُ

روایت از ابن عمر گفت فرمود پیغمبر خدا ص علیه وسلم نماز یک

الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةِ الْفَذِّ لِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

جماعت بگذارد از نماز یک تن بیست و یک درجه متفق علیه است

وَعَنْ أَبِي بَكْرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت از ابی بکر گفت نماز کرد با ما مغفرت

يَوْمَ الْيَوْمِ فَلَمَّا سَلَّمَ قَالَ أَشَاهِدُ فُلَانًا قَالُوا لَا قَالَ أَشَاهِدُ

روزی نماز با ما و پس هرگاه که سلام دادم بگویم که ما شهادت میدهم فلان را گفتند حاضریت فرمود با ما حاضر است

کتاب

عمر بن الخطاب
رضی الله عنه
باز در وقت نماز
و غایت

فَلَا تَقَالُوا قَالُوا لَا قَالَ إِنَّ هَاتَيْنِ الصَّلَوَتَيْنِ أَثْقَلُ السَّلَوَاتِ عَلَى الْمَنَافِقِينَ
 فلان شخص گفتند که حاضریت فرمود آنحضرت که این دو نماز صبح و شام گرانترین نمازهاست بر منافقین
 وَلَوْ تَعْلَمُونَ مَا فِيهِمَا لَا تَشْتُمُوهُمَا وَلَوْ حَبَوَا عَلَى الرُّكْبِ إِنَّ الصَّفَّ الْأَوَّلَ
 اگر میشدند که بدانند در گذاردن این دو نماز است هرانیدی آمید این دو نماز را بر زانو زوده و بدرستی که صف اول
 عَلَى مِثْلِ صَفِّ الْمَلَائِكَةِ وَلَوْ عَلِمْتُمْ مَا فِيهِمَا لَأَبَدْتُمْ تَمُوتُوا وَلَا صَلَاةَ
 بر مانند صف فرشتگان در فضل اگر میشدند که بدین نصیحت صف اول هرانیدی شتابی میکردید بر این آن بدرستی که نماز
 الرَّجُلُ مَعَ الرَّجُلِ زَكِيٍّ مِنْ صَلَاتِهِ وَوَحْدَةً وَصَلَاتُهُ مَعَ الرَّجُلَيْنِ أَرْكَى مِنْ
 مرد با یکدیگر بکنیزه نیت از گذاردنش تنهار نماز وی با دو مرد با کیزه تراست
 صَلَاتُهُ مَعَ الرَّجُلِ وَمَا كَثُرَ فَهُوَ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ رَوَاهُ الْيُودَاوُدُ وَالنَّسَائِيُّ
 از گذاردنش با یکدیگر در چه بسیار از جماعت پس آن محبوب است ایست خدا را راه ابو داود و نسائی
 وَعَمْرٌكَ أُمُّ الدَّرْدَاءِ قَالَتْ دَخَلَ عَلَى ابْنِ الدَّرْدَاءِ وَهُوَ مُغَضَّبٌ فَقُلْتُ
 در روایت است از ام در داود گفت در آمد بر من ابو در داود حال کد می در غضب او رفته بود پس گفت
 مَا أَغَضَبَكَ قَالَ وَاللَّهِ مَا أَعْرِفُ مِنْ أَمْرٍ أَمَةٍ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 چه چیز غصبت او در گفت بخدا که میشناسم من از کار راست محمد است الله علیه و سلم
 شَيْئًا إِلَّا أَنَّهُمْ يُصَلُّونَ جَمِيعًا رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَمْرُكَ أَبِي بَكْرٍ
 چیزی را اگر آنکه نماز میکردند جماعته رواه بخاری و در ابی
 بَنِي سُلَيْمَانَ بْنِ أَبِي حَتْمَةَ أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ فَقَدْ سَلِمَانَ بْنَ
 بن سلیمان بن ابی حتمه مرویت که بر رستی عمر بن الخطاب در نماز آمدند گم کرد سلیمان بن
 إِلَى حَتْمَةَ فِي صَلَاةِ الصُّبْحِ وَإِنَّ عُمَرَ عَدَّ إِلَى السُّوقِ وَمَسَّكَ سُلَيْمَانُ
 ابی حتمه را در نماز با داد و بدرستی که عمر رفت و با داد و بجانب بازار رفته سلیمان
 بَيْنَ الْمَسْجِدِ وَالسُّوقِ فَمَرَّ عَلَى الشَّفَاءِ أَمِيرِ سُلَيْمَانَ فَقَالَ لَهَا لِمَ إِذَا
 در میان مسجد و بازار بود پس گذشت بر شفا که مادر سلیمان است پس گفت عمر رفتار که ندیدم

سَلِمَانَ فِي الصُّبْحِ قَالَتْ إِنَّهُ بَاتَ يَصِلُ فَعَلِبَتْ عَيْنَاهُ فَقَالَ عُمَرُ
 سَلِمَانُ أَدْعَاكَ مَعَ مَا كُنْتَ تَعْمَلُ بِكَ عَيْنَانِ شَبَّ نَارُكَ كَذَلِكَ رَدَّ عَلَيْهِ أَمَّا رَأْسُهُمْ أَوْسَى فَرَدَّ عُمَرُ
 لَأَنْ أَشْهَدَ صَلَوةَ الصُّبْحِ فِي جَمَاعَةٍ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أَقُومَ لِكَلَّةٍ
 سَلَمَةُ مَاضِي نَدَنَ مِنْ نَارِهَا مَا وَارِدَ جَمَاعَتِ مَجُورِ بَتِ بَسْمِ الْكَلَّةِ تَبَا سَلَمَةُ
 رَوَاهُ مَالِكٌ وَعُرْوَةُ ابْنُ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيُّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 رَوَاهُ مَالِكٌ وَرَوَاهُ ابْنُ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كُنْتُ فِي مَجْلِسٍ
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِثْنَانِ فَمَافَوْهُمَا جَمَاعَةٌ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنْهُ
 الشَّيْخُ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي حَتْمٍ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ
 قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَرَجٌ لَمْ يَحْمَى فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهُ
 كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّةً فَبَايَسْتُ كُنْتُ فِي بَيْتِهِ فَرَخَّصَ لَهُ فَلَمَّا وَكَلْتُ دَعَا
 لَيْسَ بِي قَائِدٌ يَقُودُنِي إِلَى الْمَسْجِدِ فَسَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 كُنْتُ أَكُنْتُ كَرِهْتُ مَرَّ الْبَيْتِ وَكُنْتُ مَرَّ الْبَيْتِ سَمِعْتُ ابْنَ أَبِي حَتْمٍ وَابْنَ أَبِي عَرَبَةَ
 وَسَلَّمَ أَنَّ يَرْخِصَ لَهُ فَيَصِلُ فِي بَيْتِهِ فَرَخَّصَ لَهُ فَلَمَّا وَكَلْتُ دَعَا
 دَعَا كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّةً فَبَايَسْتُ كُنْتُ فِي بَيْتِهِ فَرَخَّصَ لَهُ فَلَمَّا وَكَلْتُ دَعَا
 فَقَالَ هَلْ تَسْمَعُ النَّدَاءَ بِالصَّلَاةِ قَالَ لَعَنَ قَالَ فَاجِبٌ وَاهُ صَلَّاهُ
 بَسْمِ الْكَلَّةِ تَبَا سَلَمَةُ رَوَاهُ مَالِكٌ وَعُرْوَةُ ابْنُ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيُّ
 وَعُرْوَةُ ابْنُ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيُّ قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 دَعَا كُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّةً فَبَايَسْتُ كُنْتُ فِي بَيْتِهِ فَرَخَّصَ لَهُ فَلَمَّا وَكَلْتُ دَعَا
 يَقُولُ لَا صَلَوةَ بِحَضْرَةِ الطَّعَامِ وَلَا هُوَ يُدْفِعُهُ الْأَحْبَابُ رَوَاهُ
 يَكُنْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّةً فَبَايَسْتُ كُنْتُ فِي بَيْتِهِ فَرَخَّصَ لَهُ فَلَمَّا وَكَلْتُ دَعَا
 مَسَامُ وَعُرْوَةُ ابْنُ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيُّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّةً فَبَايَسْتُ كُنْتُ فِي بَيْتِهِ فَرَخَّصَ لَهُ فَلَمَّا وَكَلْتُ دَعَا

اِذَا اُتِيَتْ الصَّلَاةُ فَلَا صَلَوةَ اِلَّا الْمَلَكُوتُ بِرَدِّ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ
جَاهِ أَهْلِ كَرْدَنْ مَرْبُوبِينَ بَارِزِينَ نَازِعِينَ زَعْفَرَانِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَروایت است از
ابن عمر **قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَقْنَعُوا إِنْسَاءَكُمْ**
ابن عمر **قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَقْنَعُوا إِنْسَاءَكُمْ** خود را
المساجد و بیوتهم خیر من رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ
برفن مساجد و خانه ایشان بهتر است مراشال رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَازَابِی هر یک گفت
أَمْرًا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْمَسْجِدِ فَتَوَدَّوْا بِالصَّلَاةِ
از فرموده رسول الله صل الله علیه وسلم که وقتی که در مسجد پس از آن گفته شد
فَلَا يَنْجِرْ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَصِلَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَهْمٍ
پس باید که هر کس از شما تا آنکه نماز کرده شود رواه احمد و مرسل است از عبد الله ابن
مَكْتُومٍ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الْمَدِينَةَ كَثِيرَةُ الْهَوَائِمِ
مکتوم **قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الْمَدِينَةَ كَثِيرَةُ الْهَوَائِمِ**
والتسماع وأنا ضري بالبرص فهل يجدي من رخصة قال هل تسمع حي
در نماز و من نایب ام پس آید خست می بای پس من فرمود شنوی این کلمات را که
عَلَى الصَّلَاةِ حَيٌّ عَلَى الْفَلَاحِ قَالَ نَعَمْ قَالَ فَيُحْيِي هَلَاوَلَهُ يُرْخَصُ رَوَاهُ
علی الصلوة حی علی الفلاح است گفتند ای شیخ من فرمود ای کن و بیا در خست نداد رواه
أَبُو دَاوُدَ وَالتَّسْمَاءُ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
ابو داود و التسماء **عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ**
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَوَضَّأَ فَاحْسَنَ وَضُوءَهُ ثُمَّ رَاحَ فَوَجَدَ النَّاسَ قَدْ صَلَّوْا
علیه وسلم کسی که وضو کرد پس نیک کرد وضو خود بهتر رفت بسوی کسی پس بر مرد مرا که نماز کرده اند
أَعْطَاهُ اللَّهُ مِثْلَ أَجْرِ مَنْ صَلَّاهَا وَحَضَرَهَا لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أَجْرِ مَنْ
میداد خدا ای نیکو نماز کرد و حاضر نماز را با آنکه کسی که نماز کرده است از اوست و از او جدا نیست

فَلْيَسْمَعُوا قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

أَلَيْسَ يَبْعَثُ فِي ثِيَابِهِ الْبَنَاتُ يَمُوتُ فَيُتَارَوْنَ وَأَبَاؤُهُمْ

بَابُ الْمَشِيِّ بِالْجَنَازَةِ وَالصَّلَاةِ عَلَيْهَا

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

أَسْرِعُوا بِالْجَنَازَةِ فَإِنَّ تِلْكَ صَالِحَةٌ فَخَيْرٌ تَقْدَمُ مِنْهَا

إِلَيْهِ وَارْتِكَابُ ذَلِكَ فَشَرٌّ تَضَعُونَهُ عَنْ رِقَابِكُمْ فَتَفُتُّ

عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إِذَا وَضَعْتَ الْجَنَازَةَ فَأَحْمَلْهَا الرَّجَالُ عَلَى أَعْنَاقِهِمْ

فَإِنْ كَانَتْ صَالِحَةً كَلْتَ قَدَمِي وَإِنْ كَانَتْ غَيْرَ صَالِحَةٍ

قَالَتْ لَا أَهْلُهَا يَا وَيْلَهَا إِنَّ تِلْكَ هَبْونَ تَهَايَسِمُ صَوَافِقَهَا

كُلُّ شَيْءٍ إِلَّا الْإِنْسَانَ لَقَدْ سَمِعَ الْإِنْسَانُ لَصِقَ وَكَانَ الْخَيْرَ

Handwritten marginal notes in Persian script, including phrases like "بسم الله الرحمن الرحيم", "الحمد لله رب العالمين", and various religious and scholarly comments.

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, continuing the commentary on the text.

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَمِنَ

وَمِنْ أَرْوَيْتَ كَفْتُ وَبِهِمَا مَبْرُورٌ فَذَلِكَ الْمَدِينَةُ
الْجَنَانُ نَقُومُوا مِنْ بَيْنِهَا فَلَا يَقْعُدُ حَتَّى تُقْصَعَ مَشْقُوقٌ

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ اتَّبَعَ جَنَازَةَ مُسْلِمٍ إِيْمَانًا وَاحْتِسَابًا وَكَانَ مَعَهُ

حَتَّى يُصَلِّيَ عَلَيْهِ وَيُفْرِغَ مِنْ دَفْنِهَا فَإِنَّهُ يَرْجِعُ مِنَ الْجَزْ

بِقِيَرَاتِهِمْ كُلِّ قَبْرٍ أَطْمَلُ أَحَدٍ وَمَنْ صَلَّى عَلَيْهَا تَرَجَعَ

قَبْلُ أَنْ تَدْفِنَ بَنَاتُهُ يَرْجِعُ بِقِيَرَاتِ طَمَقٍ عَلَيْهِ وَعَنْ

عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عَلَى جَنَازَةٍ فَحَفِظْتُ مِنْ دُعَائِهِ وَهُوَ يَقُولُ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ

وَعَافَاهُ وَاعْفُ عَنْهُ وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ وَارْحَمْهُ

بِالْمَاءِ وَالْثَلْثِ وَالْبَرْدِ وَنَقَّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ

بَابُ دُفْنِ دُفْنِ دُفْنِ دُفْنِ دُفْنِ دُفْنِ دُفْنِ دُفْنِ دُفْنِ دُفْنِ

وَمِنْ أَرْوَيْتَ

وَمِنْ أَرْوَيْتَ

وَعَنْ كُرَيْبٍ مَوْلَى ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ

در روایت است از کرب که مولا ابن عباس است روز از عبد الله ابن عباس روایت

أَنَّهُ مَاتَ لَهُ ابْنٌ بِقَدِيدٍ أَوْ بَعْسَفَانَ فَقَالَ يَا كُرَيْبُ انْظُرْ

که مرد دیگر از ابن عباس روایت می دهد یا در موضع بعسفان یا در قدید گفت این عباس را که کرب نگاه کن

مَا أَجْتَمَعَ لَهُ مِنْ النَّاسِ قَالَ خَرَجْتُ فَإِذَا أَنَا سُقِدًا جَمْعُوا

آنچه فراهم آمدند برای نماز وی از مردمان گفت کرب که این مردان جمع شدند برای نماز و من از جهت نماز

لَهُ فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ تَقُولُ هُمُ الرَّبْعُونَ قَالَ نَعَمْ قَالَ الْخُرُوجُ

وی پس خبر دادم این را به ابن عباس گفت این مردان که چهل می گفتند آری گفت بیرون آمدند چهل نفر را

فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَا

پس من شنیدم که رسول خدا صلی الله علیه و سلم می گفت نیست هیچ

رَجُلٍ مُسْلِمٍ يَمُوتُ فَيَقُومُ عَلَى جَنَازَتِهِ إِلَّا رُبْعُونَ رَجُلًا

مرد مسلمان که بمیرد پس یا نیستند بر جنازه او کسی چهل مرد

لَا يَشْفَعُونَ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلَّا شَفَعَهُمُ اللَّهُ فِيهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

که شریک نمی گردانند آن چهل مرد بخدا چیزی را مگر آنکه قبول کند شفاعت ایشان شود و در حدیثی روایت شده است

وَعَنْ عَائِشَةَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَا مِنْ

در روایت است از عایشه بنت ابی بکر که از آنحضرت صلی الله علیه و سلم روایت می کند

مَيِّتٍ تَصَلِّيَ عَلَيْهِ أُمَةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَبْلَغُونَ مِائَةً كَمَا هُمْ

مردی که نماز بخواند بر او صد مرتبه از مسلمانان که بر سر صد عدد صد را و این ایشان

يَشْفَعُونَ لَهُ إِلَّا شَفَعُوا فِيهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَمْرِو بْنِ

شفاعت دو عالم کنند او را بشفاعت مگر آنکه شفاعت ایشان قبول گردانیده شود و روایت شده است از انس

قَالَ مَرُّوا بِالْجَنَّةِ فَأَتَيْنَا عَلَيْهَا خَيْرًا فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ

گفت انس که گذشتند با جمعی از بهشتی بجهنم و پس ناگرددند و پس منی پس فرمود آن حضرت صلی الله

حَيْثُ يَنَادِي بِهِنَ فَإِنَّ اللَّهَ تَشْرَعُ لِنَبِيِّكُمْ سُنَنِ الْهُدَى وَلَا تَعْنِ مِنْ
 در جایگاه ندای که در مورد ایشان هر چه بگویند از ایشان شریعت که در میان ایشان است و این نیز از
 سُنَنِ الْهُدَى وَلَكِنْ أَنْتُمْ صَلَّيْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ كَمَا يُصَلِّي هَذَا الْمُتَخَلِّفُ فِي
 همان مرتبه است اگر ثابت شود که شما را در خانه خود می‌خواندند و این شخص باز مانده در
 بَيْتِهِ لَمْ تَكُنْ مُسْتَهْزِئَةً وَلَوْ تَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ لَضَلَلْتُمْ وَمَا مِنْ
 خانه خود هر آنکه ترک کرده باشد طریقه پیغمبر در آن ترک بد طریقه پیغمبر خود را هر آنکه گمراه شود و نیست
 رَجُلٌ يَتَقَرَّبُ فَيُحْسِنُ الطَّهْرَ ثُمَّ يَعْبُدُ إِلَى مَسْجِدٍ مِنْ هَذِهِ الْمَسَاجِدِ لَا
 در آن طهارت کند پس نیک کند طهارت را بهتر قصد رخص کند بسوی مسجدی از اینها بد مگر آنکه
 كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ خَطْوَةٍ يَخْطُوها حَسَنَةً وَرَفَعَهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّعَهُ
 نبوی خدا را تا برای او هر یک از اینها نیز نیک و ثواب بلند گردد و برای او بپایار مسجدی رخص گردد و از او
 بِهَا سَيِّئَةٌ وَلَقَدْ رَأَيْنَا مَا يَتَخَلَّفُ عَنْهَا الْأَمَانِقُ مَعْلُومُ النِّفَاقِ
 بدین برای او همین نسبت می‌دهیم و اما آنچه که خلف می‌کند از اجابت مگر منافق که نفاق او ظاهر بود
 وَلَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يُوقِفُ بِهِ يَهَادِي بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ حَتَّى يَقَامَ فِي الصَّفِّ
 در تحقیق او در دو جای که آورده شده در آن یک نفر می‌گردد و از آنجا نصف بپایان می‌رود و آنکه ایستاده و در صف ایستاده
 رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 روایت مسلم و روایت ابن عباس از این عباس گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه
 وَسَلَّمُ مَنْ سَمِعَ الْمُنَادِيَ فَلَمْ يَسْتَجِبْهُ مِنْ اتِّبَاعِهِ عَذْرًا قَالُوا وَمَا
 در آنکه می‌شنود با آنکه از پس باز ندارد و در آنجا که آن را می‌شنود بپایان گفتند و ما که چیت عذر
 الْعَذْرُ قَالَ خَوْفٌ أَوْ مَرَضٌ لَمْ تُقْبَلْ مِنْهُ الصَّلَاةُ الَّتِي صَلَّيْتُ رَوَاهُ
 فرمود در آنجا که بیماری یا خوف باشد پذیرفته نشود از وی نماز که گذارده است
 أَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِ قُطَيْبِيُّ وَعَنْ أَبِي الدَّرَدَاءِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 او را روایت کرده است و در روایت است از ابی الدرداء گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ ثَلَاثَةٍ فِي قُرْبَةٍ وَلَا يَدُورُ لَا تَقَامُ فِيهِمُ الصَّلَاةُ

صلی اللہ علیہ وسلم نیست سه مرد در دینی و یادر دوی که بر یکدیگر و نهیند در میان ایشان نماز نکامت

إِلَّا قَدْ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ فَإِنَّمَا يَأْكُلُ اللَّذِئْبُ

مگر آنکه غالب بشد بر ایشان شیطان پس بر تو باد که لازم گیری جماعت را زیرا که نمیزد مگر مگر گوسفند را

الْقَاصِيَةَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابُودَاوُدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ

که در افتاده است رواه احمد و ابو داود و ترمذی و عبد الله بن مسعود از ابی هریره

اللَّهُ تَعَالَى عَنِ صَلَاةِ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةِ الْفَذِّ يَسْبِقُ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً

اللہ تعالی عن نمازی که یکجا کنند از نمازی که میگیرد بر نماز که تنها بخواند و بیست و هفت درجه

مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

متفق علیه رواه است از ابی هریره رضی اللہ عنہ گفت فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أُرْسِلَ بِحُطْبٍ فَيُحْطَبُ ثُمَّ أَمْرٌ

بجای آنکه بقی ذات من بدست قدرت اوست بتحقیق آنکه کردم که اگر منم بگویم که منم بر منم کرده اند نیز از منم

بِالصَّلَاةِ فَيُؤَذِّنُ لَهَا ثُمَّ أَمْرٌ رَجُلًا فَيُؤَمِّرُ النَّاسَ ثُمَّ أَخَالَفَ إِلَى

باذن گفتن بر نماز پس اذان گفته شود بر نماز پس منم مرد را بجا که پس آنکه مردم بر نماز تا منم

رَجُلًا وَفِي رِوَايَةٍ لَا يَشْهَدُونَ الصَّلَاةَ فَأُحْرِقَ عَلَيْهِمْ بَيُوتُهُمْ

مردانیکه در روایت این کلمات حاضرند بر نماز پس بسوزانم بر ایشان خانههای ایشان

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ يَعْلَمُ أَحَدُهُمْ أَنَّهُ يُعَذَّرُ قَسِيمًا أَوْ مَرْمَاتَيْنِ

بجای آنکه اگر بداند یکی از ایشان که او می باید استخوان فریاد

حَسَنَتَيْنِ لَشَهِدَ الْعِشَاءَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ

وگو سفند که نیکو در آید در نظر مرد وزن بر اینده حاضر میگردد نماز عشاء را رواه بخاری و ابن ابی شیبہ

بَابُ لِسَوِيَّةِ الصَّفِّ

باب در برابر کردن صف و وقت نماز

عَنْ الثَّعْمَانِ بْنِ الْبَشِيرِ رَفِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

در پادشاه از همان ابن شیر رفته اند تقابل من گفت همان که بود پیغمبر خدا صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ سَلَّمَ لِيُؤَيِّ صَفُونَا حَتَّىٰ كَأَنَّمَا لِيُؤَيِّ بِهَا الْقِدَاحُ حَتَّىٰ رَأَىٰ

السلام علیہ وسلم کہ برابر سیکرد مصنفی را در نماز تا آنکه گویا برابر سیکرد بان مصنف خارج از جوب تا آنکه دید آنحضرت

اِنَّا قَدْ عَقَلْنَا عَنْهُ ثُمَّ خَرَجَ يَوْمَافَقَامَ حَتَّى كَادَ اَنْ يَكْبُرَ فَرَأَى رَجُلًا

که با تحقیق فصدیم از قول آن عارف سرسبز که ابد آنحضرت را در پیش استادان که قریب بود که العالی بر کوه بود دیدم مردی را

يَا أَيُّهَا صَدْرُهُ مِنَ الصِّفِّ فَقَالَ عِبَادُ اللَّهِ لَتَسُوْنَ صَفْوُ فَكَمْ أَوْ

که بروین مستخفی از صف پس گفت ای زندگان خدا هر آنی باید که برابر کنید شما همه را خود را

لِيُخَالِفَ اللَّهَ بَيْنَ وَجْهِكَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَائِشَةَ

توضیح: مخالفتم از اندوختن شما در میان اعداء شما رواه مسلم و روایتی است از عائشه

عن أبي عبد الله عليه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم من أحب الله وأهله أحب الله وأهله ومن أحب الله وأهله أحب الله وأهله ومن أحب الله وأهله أحب الله وأهله

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:

رضی اللہ عنہا گفت فرمود یکتب خداوندی السلام علیہ وسلم بدرستی

وَمَلَائِكَتُهُ يُصَلُّونَ عَلَى مِيَامِنِ الصَّفْوَةِ وَحُجْرَتِي مَامَه

و شکر گمان از در و میفرستد بر جانها بستر است از صفوف

از اربابی امام مرویست

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ

رضی اللہ عنہ گفت فرمود سبب رضا علیہ السلام در سبب خداست

وَمَلِئَتْهُ يُصَلُّونَ عَلَى الصَّفِّ الْأَوَّلِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَعَلَى

وزیرستان و در روز شنبه بر صف اول گفتند ای پیغمبر خدا

التَّائِبِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى الصَّفِّ الْأَوَّلِ قَالُوا أَسَا

مفت دوم نیز فرمود بر سنہ کہ خداوند متعال اور دو مہینہ بعد صرف اول گفتند اسے

صف اول

رسول لله وعلى التالى قال ان الله وملائكته يصلون على النصف

تیمبر داد و صرف دوم نیز فرموده که در میان دوستان و اقربا و غیره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَّا يَحْشُرُ الذَّنَى يَرْفَعُ رَأْسَهُ

گفت فرمود بنیب خدا صلی الله علیه و سلم ای غمی ترسد آنکس بر میدارد سر خود را

قَبْلَ الْإِمَامِ إِنْ يَجُولُ اللَّهُ رَأْسَهُ رَأْسَ حِمَارٍ مُتَّقٍ عَلَيْهِ وَعَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ

پیش از امام از بنیب بگرداند خدا تعالی سر او را همچو سر خرگوشی بکشد است و از آنس رضی الله عنه روایت

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رُصُوصُ أَصْفُوكُمْ وَقَارِبُوا

گفت فرمود بنیب خدا صلی الله علیه و سلم بر صوفی بپوشید و نزدیک

بِئْسَ مَا وَحَاذُوا بِالْأَعْنَاقِ فَوَالَّذِي بِي نَفْسِي بَيِّدَةٌ إِنْ لَمْ أَرِ الشَّيْطَانَ

بیان صفها و برابر کنید گردنهارا پس سوگند بخدا ای که بگذاردات من بدست اوست بدستیکه من بر زمین می بینم شیطان

يَدْخُلُ مِنْ خَلَلِ الصَّفِّ كَأَنَّمَا الْحَذَفُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ

که در می آید از خلاء صف گوشت آن شیطان بچسبند است رواه ابو داود و در روایت است از

أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْرُ

ابو هریره رضی الله تعالی عنه گفت فرمود بنیب خدا صلی الله علیه و سلم بهترین

صُفُوفُ الرِّجَالِ أَوَّلُهَا وَشَرُّهَا آخِرُهَا وَخَيْرُ صُفُوفِ النِّسَاءِ آخِرُهَا

صفها و مردان اولین است و بدترین صفها و مردان سیمین است و بهترین صفها زنان سیمین است

وَشَرُّهَا أَوَّلُهَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ الْحَدَّادِ

و بدترین صفها و زنان پیشین است و او را هم و از ابی سعید الحدادی

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ رَأَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي أَصْحَابِهِ تَأَخَّرَ

رضی الله عنه مروی است و در بنیب خدا صلی الله علیه و سلم در میان صحابه در صف نماز

فَقَالَ لَهُمْ تَقَدَّمُوا وَاسْتَمُوا لِي وَلْيَا تَقَرَّبُكُمْ مَنْ بَعْدَكُمْ لَا يَزَالُ

برگفت مرا بشناز پیش آمد و امتداد کنید پس با من که امتداد کنند شما یکدیگر پس بشناز است و همیشه اند

قَوْمٌ مَيِّتٌ آخِرُونَ حَتَّى يُؤْخِرَهُمُ اللَّهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي مُسْعُودٍ

قومی که پس استند تا آنکه پس بمانند ایشان را تا آخر است از ابی موسی و در روایت است از ابی مسعود

لَا يُضَارِي رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بِأَهْلِ بَكْرِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ كُنْتُ غَدَاً بَدِئْتُ بِمَنْعَةِ النَّاسِ مِنْهُ

يَسْتَمِعُونَ مِنْكُمْ فِي الصَّلَاةِ وَيَقُولُ اسْتَوْوُوا وَلَا تَخْتَلِفُوا فَيَخْتَلِفُ

كُلُّكُمْ بِكُلِّكُمْ كَمَا رَأَى نَارَ وَمِنْهُمْ مَنُودٌ بِرَأْسِهِ يَتْلُو الْقُرْآنَ

قُلُوبَكُمْ لِيَلْبِسَ بَيْنَكُمْ أَوْ لَوْ الْأَخْلَامُ وَالنَّهْيُ تَعَالَى الَّذِينَ يُلَوِّهُمُ

وَالْهَيْمَةُ بَابُكَ مَتَعَلِّقُونَ مَلَأَ شَاخِصًا ذَمَّانَ بَلَوَى وَفَقَلَ مِفْطَحُ

تَعَالَى الَّذِينَ يُلَوِّهُمُ قَالَ أَبُو مَسْعُودٍ فَأَنْتُمْ الْيَوْمَ رَأَيْتُمْ اخْتِلَافًا

بَيْنَ أَهْلِ بَكْرِ قَرِيبًا بَيَانُ كُنْتُ أَبُو سُوْدَانَ الْفَارِسِيُّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ كَانَ

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَرَوَاهُ ابْنُ عَزَبٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ كُنْتُ غَدَاً

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ

بَيْنَهُمْ فَمَنْ أَسْفَهَا فَكَفَرٌ بِمَا يُصَلُّونَ فَمَنْ كَفَرَ بِيَوْمٍ

عَلَى الَّذِينَ يَكُونُ الصَّفُوفَ الْأُولَى وَمَا مِنْ خُطْوَةٍ أَحَبُّ

بِرَأْسِهِ مَضَى مِنْهُمَا يَشِينُ رَأْسَهُ وَيَسْتَبِيحُ كَمَا سَمِعْتُ

رَأْسَهُ مِنَ الْخُطْوَةِ يَمْشِيهَا يَصِلُ بِهَا صَفَّارُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

بِهِ خَدَّيْكَ كَمَا كَبُرَ دَرْدَى كَبِيرُونَ دَرْدَى صَفَّارُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

بَابُ السُّتْرَةِ وَالثَّمَرُ الْمُرُورِ بَيْنَ يَدَيْ الْمَصْلَةِ

بَابُ دَرَجَاتِهِ كَمَا دَرَجَتْ دَرَجَاتُ سِتْرَةٍ وَنَافِلَةٌ شَتَّى أَرَادَ رَوَى مَصْلَةٍ

عَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إِذَا وَضَعَ أَحَدُكُمْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلَ مَوْخِرَةِ الرَّحْلِ فَلْيَصِلْ وَلَا يَبَالِ

وَلَا يَنْتَهِزْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلَ مَوْخِرَةِ الرَّحْلِ وَلَا يَنْتَهِزْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلَ مَوْخِرَةِ الرَّحْلِ

وَلَا يَنْتَهِزْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلَ مَوْخِرَةِ الرَّحْلِ وَلَا يَنْتَهِزْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلَ مَوْخِرَةِ الرَّحْلِ

وَلَا يَنْتَهِزْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلَ مَوْخِرَةِ الرَّحْلِ وَلَا يَنْتَهِزْ بَيْنَ يَدَيْهِ مِثْلَ مَوْخِرَةِ الرَّحْلِ

مَنْ قَرَأَ ذِكْرَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَرَوَاهُ ابْنُ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَوْ يَعْلَمُ الْمَارِّ بَيْنَ يَدَيِ الْمُصَلِّ

كَفْتُ فَرَسٍ بِمَنْبَرٍ خَدَّيْهِ السُّدُودُ لَوْ سَمِعَ أَوْ سَمِعَ أَوْ سَمِعَ أَوْ سَمِعَ

مَا ذَا عَلَيْهِ لَكَ أَنْ يَقِفَ أَرْبَعِينَ خَيْرًا لَهُ مِنْ أَنْ يَمُوتَ بَيْنَ يَدَيْهِ قَالَ

كَمْ مَكْنَاهُ اسْتَبْرَأَ بَرِيءٌ بِرَأْسِهِ أَيْتَانِ وَأَيْتَانِ بِرَأْسِهِ أَيْتَانِ وَأَيْتَانِ بِرَأْسِهِ

أَبُو النَّضْرِ لَا أَدْرِي قَالَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا أَوْ شَهْرًا أَوْ سَنَةً مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

أَبُو النَّضْرِ كَيْفَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا أَوْ شَهْرًا أَوْ سَنَةً مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

وَعَنْ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

رَوَاهُ ابْنُ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ كَفْتُ فَرَسٍ بِمَنْبَرٍ خَدَّيْهِ السُّدُودُ

وَسَلَّمَ إِذَا صَلَّيْتَ أَحَدَكُمْ فَلْيَجْعَلْ تِلْقَاءَ وَجْهِهِ شِبْثًا فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيَنْصِبْ

رَوَاهُ ابْنُ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ كَفْتُ فَرَسٍ بِمَنْبَرٍ خَدَّيْهِ السُّدُودُ

عَصَاهُ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ مَعَهُ عَصَا فَلْيُحِطْ بِهَا خَطًّا ثُمَّ لَا يَضُرَّهُ مَا مَرَّ

عَصَاهُ خُذْ رَأْسَ الْغُرَابِ فَإِنْ بَدَأَ بِمَنْبَرٍ خَدَّيْهِ السُّدُودُ لَوْ سَمِعَ أَوْ سَمِعَ

أَمَامَهُ سَهَاءٌ أَبُودَاؤُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ

أَبُو جَعْفَرٍ رَوَاهُ ابْنُ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ كَفْتُ فَرَسٍ بِمَنْبَرٍ

تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَقْطَعُ الصَّلَاةَ شَيْءٌ

تَعَالَى عَنْهُ كَفْتُ فَرَسٍ بِمَنْبَرٍ خَدَّيْهِ السُّدُودُ لَوْ سَمِعَ أَوْ سَمِعَ

وَأَدْرَمُوا مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنَّمَا هُوَ شَيْطَانٌ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ رَوَاهُ ابْنُ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ

أَبُو جَعْفَرٍ رَوَاهُ ابْنُ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ كَفْتُ فَرَسٍ بِمَنْبَرٍ

مَالَهُ فِي أَنْ يَمُرَّ بَيْنَ يَدَيَّ أَخِيهِ مُعْتَرِضًا فِي الصَّلَاةِ كَانَ لَا يُقِيمُ

ازنگاه درگذشتن می از پیش برادر سلمان از مقابل در نماز باشد هر آینه ایستادن او

مِائَةِ عَامٍ خَيْرًا لَهُ مِنَ الْخَطْوَةِ الَّتِي خَطَا رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

صد سال بهتر مراودا از گامی که میزند آنرا رواه ابن ماجه رواه

كَعْبِ الْأَخْبَارِ قَالَ لَوْ يَعْلَمُ الْمَارُّ بَيْنَ يَدَيَّ الْمُصَلِّي مَا ذَا

کعب اخبار مرویت گفت اگر بداند کسی که میگذرد از پیش مصطفی ایستاده بر او دست

عَلَيْهِ لَكَانَ أَنْ يَخْشِفَ بِهِ خَيْرًا لَهُ مِنْ أَنْ يَمُرَّ بَيْنَ

ازنگاه هر آینه بهتر بود فرو بردن دستش از گذشتن او - از پیش

يَدَيْهِ وَفِي رَوَايَةٍ أُخْرَى عَنْهُ رَوَاهُ مَالِكٌ

مصطفی و در روایتی این لفظ یعنی آسان تر است بر او رواه مالک

بَابُ السُّنَنِ

این باب در بیان سنت است

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

روایت است از ام حبیبه رضی الله تعالی عنها گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ صَلَاةٍ فِي يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ ثَلَاثِي عَشْرَةَ رَكْعَةً بَنِي لَهُ بَيْتٌ

علیه وسلم یکصد گنجدارد در روز و شب دوازده رکعت بنا کرده شور برای رومی خانه

فِي الْجَنَّةِ أَرْبَعًا قَبْلَ الظُّهْرِ وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَهَا وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ

در بهشت چهار رکعت پیش از نماز پیشین و دو رکعت پس از ظهر و دو رکعت نماز بعد از غروب

وَرَكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْعِشَاءِ وَرَكْعَتَيْنِ قَبْلَ صَلَاةِ الْفَجْرِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

و دو رکعت نماز بعد از نماز نفل و دو رکعت پیش از نماز صبح رواه ترمذی

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و از عایشه رضی الله تعالی عنها مرویت گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَكَعَتَا الْفَجْرِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

عبد مسلم در رکعت سنت فجر بهتر است از عالم سفل و هر چه در دین رواد مسلم داز

ابن عمر رضي الله عنه قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يُصَلِّي بَعْدَ

ابن عمر رضي الله عنه مرويت گفت که بود پيغمبر خدا ص الله عليه وسلم که نيکتر بعد از نماز

الْجُمُعَةِ حَتَّى يَنْصُوفَ فَيُصَلِّي رَكَعَتَيْنِ فِي بَيْتِهِمْ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

جمعه تا که بر پشت از نماز پس بگردد و دو رکعت در خانه خود متفق عليه و مرويت از

ابن عمر رضي الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ كَانَ

ابن عمر رضي الله عنه گفته که مرويت پيغمبر خدا ص الله عليه وسلم نيکه است

مَنْ كَانَ مُصَلِّيًا بَعْدَ الْجُمُعَةِ فَلْيُصَلِّ أَرْبَعًا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ

از نماز گذارنده بعد از جمعه پس بايد که بگذارد چهار رکعت رواد مسلم داز ابن عمر رضي الله عنه

تَعَاظَمَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَحِمَهُ اللَّهُ أَمْرًا صَلَّ

تعالى عنه مرويت گفت فرمود پيغمبر خدا ص الله عليه وسلم رحمت کند خداي را که بگذارد

قَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعًا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ

پيش از نماز عصر چهار رکعت رواد احمد و ترمذي و ابو داود و عائشه رضي الله عنها

اللَّهُ تَعَاظَمَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّ بَعْدَ الْمَغْرِبِ

الله تعالى منها گفت فرمود پيغمبر خدا ص الله عليه وسلم نيکه بگذارد بعد از مغرب

عَشْرِينَ رَكَعَةً بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

ست رکعت را بنا کند خدا بر او اي خانه در بهشت رواد ترمذي و مرويت است از

مَكْحُولٍ يُبَلِّغُ بِهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ صَلَّ بَعْدَ الْمَغْرِبِ

مكحول برساند حديث را با حضرت پيغمبر خدا ص الله عليه وسلم نيکه بگذارد بعد از مغرب

قَبْلَ أَنْ يَتَكَلَّمَ سِتْرَتَيْنِ وَفِي رِوَايَةٍ أَرْبَعُ رَكَعَاتٍ رَفِئَتْ صَلَاتُهُ

پيش از آنکه محرم کند دو رکعت در روايت آمده است که بگذارد چهار رکعت بر خود خود نماز او

فِي عَلَيْهِ مَرْسَلًا وَعَنْكَ حَذِيفَةُ نَحْوَهُ وَنَزَادَكَ أَنْ يَقُولُ

در علین از روی مرسل و از حدیفه رزم مانند این حدیث زیاد کرده است این عبارت پس بود که میگفت آنحضرت

عَجَلُوا الرَّكْعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ فَإِنَّهُمَا تَرْفَعَانِ مَعَ الْمَلَائِكَةِ تَبَرُّوا هُمَا

تسبیح کنید دو رکعت را که بعد از غروب است زیرا که این دو رکعت برآیند و برآیند بهشتیین با فرشتان زودتر و او را

رِزْقٍ وَدَوَى الْبُيْهَتِ الزَّيَادَةُ عَنْهُ نَحْوَهَا فِي شُعْبِ الْيَمَانِ

زین و دوی بیهتی زیادت را از حدیفه مانند آن در شعب ایمن

بَابُ صَلَاةِ التَّحِيدِ وَالتَّخَرُّصِ عَلَى قِيَامِ اللَّيْلِ

باب در بیان احادیثی که در باب فضیلت نماز تهجد و تخریص بر قیام شب واقع شده

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا

و بعضی شب بیدار باش بقرآن شب چیزی زیاد ده برای تو قرب است که بخواهد کند ترا برورد و کار تو بهمانی

مَجْمُودًا تَتَجَاوَى جَنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا

پسندیده و در می بینوی ایشان از خوابگاه میروند برورد و اگر خود را ترس امید دارد

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مِمَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قَرَّةٍ أَعْيَنَ

و آنچه از روی داده ایم ایشان را خرج میکنند پس نمیدانند هیچ نفس چیز نهان داشته است برای ایشان از نعمی چشم

جَهَنَّمَ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ وَعَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ

پادشاه را آنچه میکنند و در روایت است از اسماء بنت یزید که از آنحضرت پرسید

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَحْشُرُ النَّاسُ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

صلی الله علیه و سلم فرمود مرا هم آورده میشود مردم بر صعیب واحد روز قیامت

فَيُنَادِي مُنَادٍ فَيَقُولُ إِنَّ الَّذِينَ كَانَتْ تَتَجَاوَى جَنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ

پس از آنکه منادی ندا دهد پس میگوید که ای آنکه شما را بیدار کرد و جدا کرد از خوابگاهها ایشان را

فَيَقُومُونَ وَهُمْ قَلِيلٌ فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِسَابٍ ثُمَّ يُقَامُ مَسْرُومُونَ

پس برخیزند و حال آنکه ایشان کم باشند پس بیدار بیدار میشوند الی آنکه حساب گرفته شوند و بیدار گردند

بَابُ صَلَاةِ التَّحِيدِ

بَابُ صَلَاةِ التَّحِيدِ

يَسْأَلُ النَّاسَ إِلَى الْحِسَابِ وَأَهْلُ الْبَيْتِ فِي شَعْبِ الْإِيمَانِ بِأَبِ الْحَسَنِ

سأله مردم را بحساب گرفتن ردها ببيت در شعب الايمان باب حساب

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَنْزِلُ رَبِّي

در ربه من از بهر رده من گفت فرمود پيغمبر خدا ص الله عليه وسلم فرود آيد بر در درگاه

تَبَارَكَ وَتَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا حَتَّى يَبْقَى ثَلَاثُ اللَّيْلِ الْآخِرَةِ

که بزرگ بلند است هر شب با شما تا که فرود آيد بآن ترست و بقیه ای میماند سه شب آخر است

يَقُولُ مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبُ لَهُ مَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيهِ لَهُ مَنْ لَيْسَتْ غَفْرَتِي

بغير ما منی که میگوید دعا کند مرا قبول کنم دعا او را که است که درخواست کند از من تا بهر چه میخواهد که است اگر چه

لِي فَأَغْفِرَ لَهُ مَتَّقُوا اللَّهَ فِي رِوَايَةِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ

از من پس تا بفرم او را متق الله علیه و آله در روایت ابی جعفر از ابی جعفر

مَنْ يَقْرَأُ مِنْ غَيْرِ عَدْوَمٍ وَلَا ظُلْمٍ حَتَّى يَنْجُوَ الْفَجْرُ وَعَنْ جَابِرِ

کسی که قرآن را از غیر عداوت و ظلم نکند و بگوید خدا را بکشاید فجر و از جابر روایت

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ

رضی الله عنه گفت شنیدم پيغمبر خدا ص الله عليه وسلم میگوید که میگفت بزرگوار

فِي اللَّيْلِ سَاعَةٌ لَا يُوَافِقُهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ لَيْسَ أَلَا اللَّهُ خَيْرًا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا

در شب آینه ساعتی است که موافق نمیشود امر از مسلمان در حالیکه سوال میکند خدا را از چیزی که از کار دنیا

وَالْآخِرَةِ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ آيَةً وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

و آخرت که اگر کسی بیدار شود در این ساعت در هر شب راسته رواه مسلم و روایت است از

عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ عَبْدِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عبد الله بن عمرو رضی الله تعالی عنهما گفت فرمود پيغمبر خدا ص الله عليه وسلم

وَسَلَّمَ أَحَبُّ الصَّلَاةِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى صَلَاةُ دَاوُدَ وَأَحَبُّ الصِّيَامِ إِلَى اللَّهِ

و سلم دوست داشتنی تر از نمازها به سوی خدا تعالی نماز داود علیه السلام است و دوست داشتنی تر از روزهها به سوی خدا

صِيَامُ دَلُودٍ وَكَانَ يَنَامُ نِصْفَ اللَّيْلِ وَيَقُومُ ثُلُثَهُ وَيَنَامُ سُدُسَهُ وَيَصُومُ

روزه را دو روزه است او را ده خواب بکشد و سه انگشت بر نیست و در بخت خواب بکشد باز بکشد انگشت و بیدار

يَوْمًا وَيُفْطِرُ يَوْمًا مَتَّقْ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي جَعْفَرٍ أَمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى

بکشد روزی و روزی بخشد و در بخت متق علیه است و از ابی امامه رضى الله عنه

عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيْكُمْ بِقِيَامِ اللَّيْلِ فَإِنَّهُ

عنه وى گفت فرمود خدا صلوات الله علیه وسلم شما را در بخت شب برای نماز زیرا که شب خیر

دَابُّ الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ وَهُوَ قَرِيبَةٌ لَكُمْ إِلَى رَبِّكُمْ وَمُكْفِرَةٌ لِلْسَّيِّئَاتِ

عادت نیکوکاران پیش از شما و نزدیک است به شما و مکنفیه است از گناهان و موجب پشیمانی است مرد بیچاره

وَمِنْهَا عَنْ الْأَشْعَرِيِّ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ

و از اشعری روایت کرده ترمذی و از ابی سعید الخدری

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةٌ يَضَعُ

رضی الله عنه گفت فرمود خیر خدا صلوات الله علیه وسلم سه کس اند که بخت

اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِمْ الرَّجُلُ إِذَا قَامَ بِاللَّيْلِ يَصِلُ وَالْقَوْمُ إِذَا صَفَّوْا

خدا تعالی برای ایشان می رسد یکی چون نماز شب در دوم نوم چون صف میزند در

الصَّلَاةِ وَالْقَوْمُ إِذَا صَفَّوْا فِي قِتَالِ الْعَدُوِّ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ

نماز سوم نومیکه چون صف میزند در کشتن دشمنان دین رواه در شرح سنه

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و از ابی هریره رضى الله عنه گفت فرمود خدا صلوات الله علیه

وَسَلَّمَ يَعْقِدُ الشَّيْطَانُ عَلَى قَافِيَةِ رَأْسِ أَحَدِكُمْ إِذَا عَاوَنَا ثَلَاثَ

و سلم کرده می بندد شیطان بر سر یکی از شما وقتی که او خواب میکند

عَقْدٍ يَضُرُّ بَعْضَهُ عَلَى كُلِّ عَقْدَةٍ عَلَيْكَ لَيْلٌ طَوِيلٌ فَارْقُدْ فَإِنْ اسْتَيْقَظَ

گر و بیدار شود بر سر یکی لازم بکشد بر خود خواب را که شب از است بخت ابی بنی هس اگر بیدار شود

اللَّهُ لِلْمَلَائِكَةِ انْظُرُوا إِلَى عَبْدِي تَارِعًا مِنْ فَرَاشِهِ وَوَطْأَتِهِ مِنْ بَيْنِ

نزدای فرشتگان خود نگاه کنید بسوی بنده من که بر پشت از فرش خود و از پاهای خود از میان

حَبِيبِهِ وَأَهْلِهِ إِلَى صَاقَتِهِ رَغْبَةً فِيمَا عِنْدَهُ وَشَفَقًا مِمَّا عِنْدَهُ وَرَجُلًا غَرًّا

محبوب و از اهل خود و از رفته رغبت نمودن در آنچه نزد اوست و شفق از آنچه نزد اوست و مردی غریب و

فَرِيحًا يَسِيلُ اللَّهُ فَاَنْهَضَهُمْ مَعَ اصْحَابِهِ فَعَلِمَ مَا عِنْدَكُمْ فِي الْاَنْهَضَةِ امْرُومًا

در راه ندانستن است و بوی باران خود پس دانست از راهی که باریک است و در آن دستفروشی که

لَهُ فِي الرَّجُوعِ فَوَجَعَ حَتَّى أَهْرَبَ قَدْ دَمَهُ فَيَقُولُ اللَّهُ لِلْمَلَائِكَةِ انْظُرُوا

بر او است در بازگشتن پس برگشت تا که رفته شد خون او پس بگوید نزدای فرشتگان خود و نظر کنید

إِلَى عَبْدِي رَجْعَ رَغْبَةٍ فِيمَا عِنْدَهُ وَشَفَقًا مِمَّا عِنْدَهُ حَتَّى أَهْرَبَ قَدْ دَمَهُ

بسوی بنده من که برگشت از رفته خواهم شد در خواب که از پشت و از رفته پس بگوید نزدای فرشتگان خود و نظر کنید

رَوَاهُ فِي تَرْجُومَةِ السُّنَّةِ بِأَبْصُلَةِ الضَّحِي وَعَنْ أَبِي خَرِشَةَ

رواه در ترجمه سنت باب نماز چاشت - در حدیث از ابی خریشه

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَصِيحُ عَلَى كُلِّ سَلَامٍ مِنْ

گفت از هر دو بسم الله الرحمن الرحيم و سلم نماز است و بر هر سلامی که بخواند

أَحَدُهُمْ صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَهْنِئَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَعْنِيَةٍ صَدَقَةٌ

یکی از شما صدقه است و هر بار سبحان الله صدقه است و هر بار الحمد لله صدقه است و هر بار لا اله الا الله صدقه است

صَدَقَةٌ وَكُلُّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ وَنَهْيٌ عَنِ

صدقه است و هر بار امر یا نهی که بکنی صدقه است و امر به معروف و نهی عن منکر صدقه است

الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ وَتَجَنُّبٌ عَنِ مِرْزَلِكَ رَكْعَتَانِ يَرْكَعُهُمَا مِنَ الضَّحَى

که از نماز شروع صدقه است و تفاتی بگذارد از نماز سلامی و صلاتی آن دو رکعت که بخواند در آن دو رکعت را از صبح

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ وَأَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا

رواه مسلم و روایت است از ابی الدرداء و ابی ذر رضی الله تعالی عنهما

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِنَّهُ

أَقْنَعُ بِرَأْيِهِ مَنْ يَنْتَظِرُ نَدَاةَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ارْخُذَا تَيْسَا

قَالَ يَا ابْنَ آدَمَ ارْكَعْ لِي أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ مِنْ أَوَّلِ النَّهَارِ أَلْفَكَ آخِرَهُ

نیز برای آدمی زار بگذار برای من چهار رکعت را در اول روز بپند و اگر گذاری میگویم زار آخر روز

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَرَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ عَنْ نَعْبِ بْنِ هَمَّارٍ

رواه ترمذی و رواه ابو داود و الدارمی عن نعیم بن همار

الْغُطَفَانِيُّ وَاحْمَدُهُمْ وَعَنْ بَرِيدَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ

غطفانی و احمد از هر سه در روایت است از بریده رضی الله تعالی عنه گفت

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ فِي الْإِنْسَانِ ثَلَاثٌ مَا يَنْبَغُ

شنیدم پیغمبر خدا صلوات الله علیه و سلم را که میگوید در آدمی سه چیز

وَسَيَتُونَ مَفْضِلًا فَعَلَيْهِ أَنْ يَتَصَدَّقَ عَنْ كُلِّ مَفْضِلٍ مِنْهُ بِصَدَقَةٍ

و سیتون نیست پس باید که بصدق کند از هر بندگی از خود بصدقه

قَالُوا مِنْ يَطِيقُ ذَلِكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ قَالَ النَّخَاعَةُ فِي الْمَسْجِدِ تَدْفِنُهَا

گفتند صحابه که طاقت دارد از ای پیغمبر خدا فرمود انحضرت آب من افتاده در مسجد دفن کنی آنرا

وَالشَّيْءُ تَحْتَهُ عَنِ الطَّرِيقِ فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فَرَكْعَتَا الصُّحُفِ تَحْتَ رَاكٍ

و شیئی که زیر آن از راه مردم پس اگر نیابی از این دو رکعت نماز بخواند اگر نیابد

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ النَّسَائِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

رواه ابو داود و از انس رضی الله تعالی عنه گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ صَلَاةِ الشُّحُفِ عَشْرَةَ رَكَعَاتٍ بَنَى اللَّهُ لَهُنَّ

صلوات الله علیه و سلم که صدیکه بخواند نماز شحوف را دوازده رکعت بنا کند خدا تعالی برای او

قَصْرًا مِنْ ذَهَبٍ فِي الْجَنَّةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

کوتاهی از طلا در بهشت رواه ترمذی و ابن ماجه و در روایت است از

بَابُ التَّطَوُّعِ

باب احادیثی که در نوافل وارد اند

عن جابر رضي الله تعالى عنه قال كان رسول الله صلى الله عليه وسلم

در روایت است از جابر رضی الله تعالی عنہ گفت بود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وسلم یعلّمنا الاستخارة في الأمور كما يعلّمنا السورة من القرآن

و یعلّمنا سوره و ما را دعا و استخاره و نماز در کارهای مقصوده چنانکه تعلیم میکرد ما سوره از قرآن

بنقول إذا هم أحدكم بالأمر فليركع ركعتين من غير الفريضة

بنحیف چون قصد کند یکی از شما بکار یا پس باید که بگذارد دو رکعت را من غیر نماز سه

ثم ليقل اللهم اني استخبرك بعلمك واستقدرك بقدرتك

پس باید که بخواند این دعا را خداوند من طلب میکنم خیر از تو به شناخت علم تو طلب میکنم قدرت بزرگ تو را

استأشاك من فضلك أعظم فإنك تقدر ولا أقدر وتعلم

پس بگویم از تو چیزی نفس تو که بزرگ است پس بدرستی که تو قادر هستی من قدرت ندارم و تو میدانی

ولا أعلم وانت علام الغيوب اللهم ان كنت تعلم ان هذا

این منم و نخواهد بود پس بار خداوند اگر هستی تو که میدانی که این

الامر خير لي في ديني ومعاشي وعاقبة أمري أو قال في عاجل

کار من بهتر است از این من در زندگی من یا بایان کار من یا گفت اخفرت بما

أمري وأجله فأقدره لي وليسره لي ثم بارك لي فيه وإن كنت

فی معاشی و در ایمان و در ایمان پس تقدیر کن از امر ای من بهتر است که ده مرا بد بخار و اگر

تعلم ان هذا الأمر شر لي في ديني ومعاشي وعاقبة أمري أو قال

میدانی تو که این کار بد است مرا در دین من و در ایمان من و در ایمان من یا گفت

في عاجل أمري وأجله فأصرفه عني وأصرفني عنه وأقدر لي الخير

در دین من و در ایمان من پس بگردان آنرا از من بگردان مرا از تو و تقدیر کن مرا خیر را

حَيْثُ كَانَ ثُمَّ ارْضِنِي يَاقَالَ لَيْسَ بِحَاجَةٍ رَأَوْاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ

هر جا که باشد پسر را رضی گردان مریدان گفت آنحضرت یا راوی نام بر دعایت را رواه بخاری و روایت است از

عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو بَكْرٍ وَصَدَقَ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ

علی رضی الله عنه گفت حدیث کرد مرا ابو بکر و در است گفت ابو بکر رضی الله عنه گفت

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ فَاَمِنْ رَجُلٍ يَذْنِبُ ذَنْبًا

شنیدم من پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم که می گفت نیست هیچ مردی که بکند گناهی را

ثُمَّ يَقِيْمُ فَيَتَطَهَّرُ ثُمَّ يَصَلِّي ثُمَّ لَيْسْتَغْفِرُ اللَّهُ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ثُمَّ قَدَأَ

پس بپایم پس طهارت کند پسر نماز بخواند و بپوشد از زشتیهای او و بگوید یا ارحم الراحمین و بگوید یا ارحم الراحمین و بگوید یا ارحم الراحمین

وَالَّذِينَ إِذَا أَفْعَلُوا فَأَحْسَنُوا فَاعْتَمَلُوا الْفَسْهَادَ كَرُمَ اللَّهُ فَاسْتَغْفِرُوا

و آنحضرت این آیه را و آنکس بگوید چون می کند کار بد را یا طهارت کند بر جانهای خود یا می کند خدا را بخواند یا ارحم الراحمین

لِذُنُوبِهِمْ رَأَوْاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ إِلَّا أَنَّ ابْنَ مَاجَةَ كَرِهَ يَذْكُرُ الْكَلِمَةَ

مرکبانان ایشان را رواه ترمذی و ابن ماجه گریه کرد که این ماجه ذکر نکرد آیت را

وَعَنْ بَرِيدَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ أَصْبَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت است از بریده رضی الله تعالی عنه گفت صبح کرد آنحضرت صلی الله علیه وسلم

فَدَعَا بِالْأَقْلَامِ فَقَالَ بِمَا سَبَقْتَنِي إِلَى الْجَنَّةِ مَا دَخَلْتُ الْجَنَّةَ قَطُّ إِلَّا سَمِعْتُ

پس خواند بلال را و پرس گفت بچه علی پیش من بودی تو مرا سبق بهشت دادی آدم بهشت را هرگز نگرفتیم

خَشْيَتُكَ أَمَا مَرَى قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا أَذْنُ قَطُّ

آواز خطین ترا گفت بلال ای فرستاده خدا صلی الله علیه وسلم اذان نمی گفت هرگز

إِلَّا مَهْلِكُتُ رَأَيْتَنِي وَمَا أَصَابَنِي حَدَّثُ قَطُّ إِلَّا تَوَضَّأْتُ عِنْدَ لَوْرَايْتُ

مگر آنکه گذاردم و در وقت را بعد اذان و نرسید مرا به وضو هرگز نکردم و وضو ساختم نزد آن اعتقاد کردم

أَنَّ لِلَّهِ عَلَى رَأْيَيْنِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا مَرْوَةَ الزَّيْدِيَّةُ

که مریدان است و در وقت بر من پس فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم سید این دو رکعت یا این دو رکعت را

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِلْعَبَّاسِ بْنِ

و روایت است از ابن عباس در سبک کتب علیه السلام فرمود عباس ابن

عَبْدِ الْمُطَّلِبِ يَا عَبَّاسُ يَا عَمَّاهُ أَلَا أُعْطِيكَ أَلَا أَمْنُكَ أَلَا أُخْبِرُكَ

عبدالمطلب ای عباس ای عم من آیا ندیم ترا آیا بدیختم ترا آیا خبر ندیم ترا

أَلَا أَفْعَلُ بِكَ عَشْرَ خِصَالٍ إِذَا أَنْتَ قَعَلْتَ ذَلِكَ عَفَّرَ اللَّهُ لَكَ ذُنُوبَكَ وَأَمَّا

آیا کنیم با تو ده فعلت چو متو بکنی آنرا بیامزد خداست تعالی ترا گناه ترا که پیش از این کردی

وَأَخْرَجَ قَدِيمَةً وَحَدِيثَةً خَطَأً وَعَمْدَةً صَغِيرَةً وَكَبِيرَةً سَبِيحَةً وَعَلَانِيَةً

پس زین غوی کر گناه کهنه و نو گناهان که بقیه کرده و تنه کرده گناهان خرد و کلان پوشیده و آشکارا

أَنْ تَصِلَ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ تَقْرَأُ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ فَاتِحَةَ الْكِتَابِ وَسُورَةً فَإِذَا

بگذارد چهار رکعت نماز را بخوان در هر رکعت سوره فاتحه و سوره از قرآن پس چون

فَرَغْتَ مِنَ الْقِرَاءَةِ فِي أَوَّلِ رَكْعَةٍ وَأَنْتَ قَائِمٌ قُلْتُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

فارغ شوی از قراوه در اول رکعت و حال آنکه تو ایستاده میگوئی این کلمه تمجید را یعنی

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ خَمْسَ عَشْرَةَ مَرَّةً ثُمَّ تَرَكُمُ فَقُولُهَا وَأَنْتَ رَاكِعٌ

پس همان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر پانزده بار پیست میگوئی تو این کلمات را و حال آنکه تو راکع باشی

عَشْرًا ثُمَّ تَرْفَعُ رَأْسَكَ مِنَ الرُّكُوعِ فَقُولُهَا عَشْرًا ثُمَّ تَهَوِّئُ سَاحِلًا

ده بار بعد از سبحان ربی العظیم پیست بر میبازد سر خود را از رکوع پس میگوئی تو این کلمات ده بار بعد از سماع الله پیست بر میبازد

فَقُولُهَا وَأَنْتَ سَاحِدٌ عَشْرًا ثُمَّ تَرْفَعُ رَأْسَكَ مِنَ السُّجُودِ وَقُولُهَا

پس میگوئی آنرا و حال آنکه تو در سجده باشی ده بار پیست بر میبازد سر خود را از سجده و میگوئی آنرا

عَشْرًا ثُمَّ تَسْجُدُ فَقُولُهَا عَشْرًا ثُمَّ تَرْفَعُ رَأْسَكَ فَقُولُهَا عَشْرًا

ده بار پیست بر سجده و میکنی پس میگوئی آنرا ده بار پیست بر میبازد سر خود را پس میگوئی آنرا ده بار

فَذَلِكَ خَمْسٌ وَسَبْعُونَ فِي كُلِّ رَكْعَةٍ تَفْعَلُ ذَلِكَ فِي أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ

پس مجموع آن هفتاد و پنج بار میشود در هر رکعت میکنی آنرا در چهار رکعت

إِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَصِلَ بِهَا فَوْكُلَ يَوْمٍ مَرَّةً فَأَفْعَلْ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ

اگر بتوانی که بگذاهی این نماز را در هر روز یکبار پس بکن پس اگر نتوانی تو در هر روز

فِرْكُلٍ جُمُعَةٍ مَرَّةً فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فِرْكُلٍ شَهْرٍ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ

پس بکن در هر جمعه یکبار پس اگر نتوانی در هر جمعه پس بکن در هر ماه پس اگر نتوانی در هر ماه

فَفِي كُلِّ سَنَةٍ مَرَّةً فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَفِي عُمْرِكَ مَرَّةً رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ

پس بکن در هر سال یکبار پس اگر نتوانی در هر سال بکن در هر عمر خود یکبار رواه ابو داود و ابن ماجه

وَالْبَيْهَقِيُّ فِي الدُّعَوَاتِ الْكَبِيرَةِ وَرَوَى التِّرْمِذِيُّ عَنْ ابْنِ رَافِعٍ نَحْوَهُ وَكَانَ

و بیهقی در دعوات کبیرہ روایت کرد ترمذی از ابن رافع روایت از

أَبْنِي إِمَامَةً قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا أَذَنُ اللَّهِ لِمَنْ فِي

ابن امامت گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم گوش نمیدهد خدا تعالی مرنده را در

شَيْءٍ أَفْضَلَ مِنْ الرُّكْعَيْنِ يُصَلِّيُهُمَا وَأَنَّ الْبَرَكَةَ تُرَكَّبُ عَلَى رَأْسِ الْعَمَدِ

چیزی که فاصلتر است از دو رکعت که بگذارد آنها را و بدستی که یکی در جهت تبارک کرده شود بر سر عمده

مَا دَامَ فِي صَلَواتِهِ وَمَا تَقَرَّبَ الْعِبَادُ إِلَى اللَّهِ بِمِثْلِ مَا خَرَجَ مِنْهُ

مادم که بنده در نماز خود دست و زانو نمی بخشد بنده را بسبب خدا بمانند چیزی که بیرون آمده از خدا تعالی

بَقِيَّةُ الْقُرْآنِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ

که قرآن است رواه احمد و ترمذی

بَابُ الْجُمُعَةِ

باب در بیان جمعه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُفِذَ فِي الصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى

ای مسلمانان چون اذان داده شود برای نماز در روز جمعه پس سعه کنید بسبب

ذِكْرِ اللَّهِ وَذِكْرِ الْبَيْعَةِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ فَإِذَا قُضِيَتِ

یاد کردن خدا و بگذاختن یاد خرید و فروخت را این بهتر است شما را اگر شما را دانید پس چون تمام کرد شما را

الصَّلَاةُ فَإِنَّشَرُّهُ فِي الْأَكْصَى وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَادْكُرُوا اللَّهَ كِبَارًا

نماز پس متفرق نشوید در زمین و طلب کنید از فضل خدا و یاد کنید خدا را بسیار

تَعْلَمُكُمْ تَقْلِمُونَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

تا شمارست تگزار نشوید در وایت ست از ابی هریره ر ضی الله تعالی عنه قال قال رسول الله

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَحْنُ الْآخِرُونَ السَّابِقُونَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ بَيْدَ أَنْهُمْ

صلی الله علیه وسلم ما پسینانیم در دنیا پیشینانیم در آخرت در شرف جز این نیست که اهل کتاب

أَوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِنَا وَأَوْتَيْنَاهُمْ مِنْ بَعْدِهِمْ ثُمَّ هَذَا آيَةُ مَهْمُ الَّذِي فِيهِ

داد و شدند کتاب پیش از ما داد و شدیم ما کتاب پس از ایشان پس این در سوره و نص است که عرض کرده شد

عَلَيْهِمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فَاخْتَلَفُوا فِيهِ فَعَلَّا أَنَا اللَّهُ لَهُ وَالنَّاسُ لَنَا فِيهِ

بر ایشان هر اد باین روز جمعه است پس اختلاف کردند ایشان در که پس ما نمود ما را از ایشان آرزو را مردم یعنی ما

تَتَّبِعُ الْيَهُودَ غَدًا وَالنَّصَارَى بَعْدَ غَدٍ مُتَّفِقُونَ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

یهود فردا پی جمعه که شنبه است و نصاری پس فردا که یکشنبه است متفق علیه روایت از ابی هریره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم بهترین روز که برآمد بر سر آفتاب

يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِيهِ خُلِقَ آدَمُ وَفِيهِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ وَفِيهِ أُخْرِجَ مِنْهَا وَلَا تَقُومُ

روز جمعه است در و پیدا کرده شد آدم علیه السلام و درین روز آورده شد آدم و درین روز آورده شد آدم از سر

السَّاعَةِ الْآخِرَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ مَسَّ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

قیامت مگر در روز جمعه و مر ویت از دس روا گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ فِي الْجُمُعَةِ سَاعَةً لَا يُوَاقِفُهَا عَبْدٌ مُسْلِمٌ

صلی الله علیه وسلم بر سنجیک در روز جمعه هر آنکه ساجده است که مواظف نیستد و رانده مسلمان

يَسْأَلُ اللَّهَ فِيهَا خَيْرًا إِلَّا أَعْطَاهُ آيَةً مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَرَأَى مُسْلِمٌ قَلْبًا وَهِيَ

در حالتیکه سوال میکند خدا را در آن سنجیکه اگر آنکه سید خدا بگوید آن بنده را آن بلی متفق علیه زیاد کرده است

و فصلی است که در روز جمعه است

در روز جمعه

در حالتیکه سوال میکند خدا را در آن سنجیکه اگر آنکه سید خدا بگوید آن بنده را آن بلی متفق علیه زیاد کرده است

سَاعَةً خَفِيفَةً وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ خَرَجْتُ إِلَى الطَّوِيلِ
 سَاعَةً بَعْدَ الْغُضَا فِي رَأْسِ الْأَبْجَرِ بِرِجْلَيْهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ كُنْتُ بِرَأْسِ الْأَبْجَرِ
 فَلَقِيتُ كَعْبَ الْأَعْبَارِ فَجَلَسْتُ مَعَهُ فَحَدَّثَنِي عَنِ النَّوَرَانَةِ وَحَدَّثَنِي
 بِبَابِ الْيَوْمِ كَمَا رَأَيْتُ بَابَ الْيَوْمِ بِأَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهُ
 عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَكَانَ قِيَمًا حَدَّثَنِي أَنَّهُ قُلْتُ قَالَ
 أَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِسْ بَدَا فِي حُلَّةٍ نَجْمَةٍ حَدَّثَنِي كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهُ
 رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ يَوْمَ
 يَمِينُهَا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِهَرَمِ بْنِ رُوَيْكِ تَأْتِ بِرَدِّهِ أَنْتَابَ رَوْزِ
 الْجُمُعَةِ فِيهِ خُلِقَ آدَمُ وَفِيهِ أَهْبَطَ وَفِيهِ تَبَّ عَلَيْهِ وَفِيهِ مَاتَ
 جَسَدُ الْبَيْتِ الْأَوَّلِ وَفِيهِ رَزَقَ دُرَيْنَ رَزَقَ دُرَيْنَ وَفِيهِ رَزَقَ دُرَيْنَ وَفِيهِ رَزَقَ دُرَيْنَ
 وَفِيهِ تَقُومُ السَّاعَةُ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا وَهِيَ مُصَيَّغَةٌ يَوْمَ الْجُمُعَةِ
 وَفِيهِ رَزَقَ دُرَيْنَ وَفِيهِ تَقُومُ السَّاعَةُ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا وَهِيَ مُصَيَّغَةٌ يَوْمَ الْجُمُعَةِ
 مِنْ حِينَ تَصْبِحُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ شَفَقًا مِنَ السَّاعَةِ إِلَّا الْحَجَّ وَ
 الْأَنْسَ وَفِيهِ سَاعَةٌ لَا يُصَادُ فِيهَا عَبْدٌ مُسْلِمٌ وَهُوَ يَصِلُ لِكُلِّ
 رَأْسٍ وَفِيهِ رَزَقَ دُرَيْنَ وَفِيهِ تَقُومُ السَّاعَةُ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا وَهِيَ مُصَيَّغَةٌ يَوْمَ الْجُمُعَةِ
 اللَّهُ شَيْئًا إِلَّا أَعْطَاهُ آيَةً وَقَالَ كَعْبُ ذَلِكَ فِي كُلِّ سَنَةٍ يَوْمَ
 أَنْزَلَ بِهِ رُوحَ الْكَوْنِ عَلَى الْكَوْنِ وَفِيهِ رَزَقَ دُرَيْنَ وَفِيهِ تَقُومُ السَّاعَةُ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا وَهِيَ مُصَيَّغَةٌ يَوْمَ الْجُمُعَةِ
 فَقُلْتُ بَلْ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ فَقَرَأْتُ كَعْبَ النَّوَرَانَةِ فَقَالَ صَدَقَ
 بِسْ كَقَمِّ بَكَّةَ دُرَيْنَ وَفِيهِ رَزَقَ دُرَيْنَ وَفِيهِ تَقُومُ السَّاعَةُ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا وَهِيَ مُصَيَّغَةٌ يَوْمَ الْجُمُعَةِ
 رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْحَدِيثُ رَوَاهُ مَالِكٌ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ
 بِهَرَمِ بْنِ رُوَيْكِ تَأْتِ بِرَدِّهِ أَنْتَابَ رَوْزِ

وَالْتَرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَاحْمَدُ إِلَى قَوْلِهِ صَدَقَ كَعْبٌ وَعَنْ النَّسَائِيِّ

وَرَزَنَدُ النَّسَائِيُّ وَاحْمَدُ وَرَوَايَتُ ابْنِ

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَلْتَمَسُوا

رَحْمَةَ اللَّهِ فَإِنَّهُ كَفَتْ فَرَسُومُ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَاسْتَمِعُوا لِقَوْلِهِ وَسَلَّمَ طَلَبُ كُنْ

السَّاعَةِ الَّتِي تَرْجَى فِي يَوْمٍ مَرَّجَعَةٍ بَعْدَ الْعَصْرِ إِلَى غَيْبِ بَنِي الشَّمْسِ

سَاعَتِي رَأَى رَأَى بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا رَأَى رَأَى بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا رَأَى رَأَى بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَوْسِ بْنِ أَوْسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

رَوَاهُ تَزَنَدُ وَارَاسُ بْنُ أَوْسٍ مَرَدِيَّتْ كَفَتْ فَرَسُومُ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَاسْتَمِعُوا لِقَوْلِهِ وَسَلَّمَ طَلَبُ كُنْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ مِنْ أَفْضَلِ أَيَّامِكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِيهِ خَلَقَ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا رَأَى رَأَى بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا رَأَى رَأَى بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا

أَدْمُ فِيهِ قَبْضٌ وَفِيهِ الثَّقَنَةُ وَفِيهِ الصَّعْقَةُ فَأَكْثَرُوا عَلَى

أَدْمُ وَدَرَسُ قَبْضُ كَرَمُ بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا رَأَى رَأَى بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا رَأَى رَأَى بَدْرًا مَشْتَمًا مَبَاتٍ دَعَا

مِنَ الصَّلَاةِ فِيهِ فَإِنْ صَلَّوْا تَكُونُ مَعْرُوضَةً عَلَى قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ

وَرَوَاهُ تَزَنَدُ وَارَاسُ بْنُ أَوْسٍ مَرَدِيَّتْ كَفَتْ فَرَسُومُ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَاسْتَمِعُوا لِقَوْلِهِ وَسَلَّمَ طَلَبُ كُنْ

وَكَيْفَ تَعْرِضُ صَلَّوْا تَكُونُ مَعْرُوضَةً وَقَدْ أَرَمْتُ قَالَ يَقُولُونَ بَلِيَّتْ

وَكَيْفَ تَعْرِضُ صَلَّوْا تَكُونُ مَعْرُوضَةً وَقَدْ أَرَمْتُ قَالَ يَقُولُونَ بَلِيَّتْ

قَالَ إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَى الْأَرْضِ أَجْسَادَ الْأَنْبِيَاءِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

نَفْسًا كَفَتْ فَرَسُومُ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَاسْتَمِعُوا لِقَوْلِهِ وَسَلَّمَ طَلَبُ كُنْ

وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ

وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ

وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ

وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ

وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ

وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ وَابْنُ أَبِي عَاصِمٍ وَابْنُ أَبِي حَتْمَةَ

ابن هريرة قال قيل للنبي صلى الله عليه وسلم لا شيء سمي يوم

الجمعة قال لان فيها طبع طينة ابيك آدم وفيه الصعقة

جمعه بجمع فرمود آنحضرت از جنه آنكه در جمعه خستندگان توبه كنند و روز جمعه ملائكه با نوران است

والبعثة وفيها البطشة وفي اخر ثلاث ساعات منها ساعة

در بر آنحضرت نشان درو بطشه اي نماز قومي نمي دهند و در آن سه ساعت از ساعات بجه ساعتی است

من دعا الله فيها استجيب له رواه احمد عن عبد الله بن عمرو

اينكه كه دعا كند خدا را در آن ساعت قبول كرده بشود و عابدين او رواه احمد و در روايت از عبد الله بن عمرو

قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ما من مسلم يموت يوم

الجمعة او ليلة الجمعة الا وقاه الله فتنة القبر رواه احمد

جمعه يا شب جمعه كه آنكه نگاه دارد و در آن شبها از عذاب قبر رواه احمد

والترمذي وعنه ابن عباس رضي الله عنه انه قرأ اليوم

الترجمه و روايت است از ابن عباس رضي الله عنه بدستينكه دي خواند اين آيت را

اَنتُمْ لَكُمْ دِينُكُمْ الْآيَةُ وَعِنْدَهُ يَحْجُودِي فَقَالَ لَوْ نَزَلَتْ هَذِهِ

كه امر نزول كمال گردانيد و اين شمار آنا اخلاص و نزد ابن عباس رضي الله عنه بدستينكه دي خواند اين آيت را

الآيَةُ عَلَيْنَا لَا تَخْذُهَا عَيْدًا فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَإِنَّهَا نَزَلَتْ فِي

آيت ما هه زينه يگر قديم ما نزول اين آيت را در روز نزل عيدها پس گفت ابن عباس بدستينكه دي خواند اين آيت را

يَوْمَ عِيدِنِ فِي يَوْمِ جُمُعَةٍ وَيَوْمِ عَرَفَةَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

روز و عيد در روز جمعه و در روز عرفة رواه ترمذي و روايت است از

ابن عباس رضي الله عنه قال كان رسول الله صلى الله عليه وسلم

نبي الله صلى الله عليه وسلم گفت بود بدستينكه دعا صلى الله عليه وسلم

إِذَا دَخَلَ رَجَبٌ قَالَ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَبَلَعْنَا

چون می‌دواید ماه رجب میگفت خداوند انقدر دینی ده که ما در هر دو ماه رجب و شعبان در میان ما را

رَمَضَانَ قَالَ وَكَانَ يَقُولُ لِكُلِّ الْجُمُعَةِ لِكُلِّ آخَرَةٍ وَيَوْمَ الْجُمُعَةِ

در رمضان گفت انقدر روز بود که میگفت شب جمعه شب است سفید روز جمعه

يَوْمَ رَأَى رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي الدَّعَوَاتِ الْكَبِيرِ عَنْ سَلْمَانَ

روایت سفید در روایت کرد بیهقی در دعوات کبیر در روایت است از سلمان

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَغْتَسِلُ

رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا ص اسرم علیه وسلم غسل نکند

رَجُلٌ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَيَتَطَهَّرُ مَا اسْتَطَاعَ مِنْ طَهْرٍ وَيُدْهِنُ مِنْ دُهْنِهِ

مردی روز جمعه برای نماز جمعه و بپوشد آنچه که تواند از آب که چسبیده در روز جمعه و دهن

أَوْ نِيسٍ مِنْ طَبِيبٍ بَكْتَةٍ ثُمَّ يَخْرُجُ فَلَا يَفْرُقُ بَيْنَ اثْنَيْنِ ثُمَّ يَصِلُ

یا نایاب از روی خوش برود در خانه و بپوشد بپوشد و بپوشد بپوشد بپوشد بپوشد بپوشد بپوشد بپوشد

مَا كَتَبَ لَهُ ثُمَّ يَنْصِتُ إِذَا تَكَلَّمَ الْأَمَامُ لَا غَيْرَ لَهُ مَا بَيْنَهُ وَ

آنچه که نوشته کرده است بر او می‌نویسد و نشنود و نشنود و نشنود و نشنود و نشنود و نشنود و نشنود و نشنود

بَيْنَ الْجُمُعَةِ الْآخِرَى رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ أَبِي سَهْرَةَ رَوَاهُ

در میان جمعه دیگر گذشت رواه البخاری در روایت است از ابی سهره

اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَوَضَّأَ

اسرم عنه گفت فرمود پیغمبر خدا ص اسرم علیه وسلم وضو کند

فَاحْسَنَ الْوُضُوءِ ثُمَّ أَتَى الْجُمُعَةَ فَاسْتَمَعَ وَأَنْصَتَ غُفِرَ لَهُ مَا بَيْنَهُ وَ

بسی نیک کند و وضو را بهتر بپوشد و بپوشد و بپوشد و بپوشد و بپوشد و بپوشد و بپوشد و بپوشد

بَيْنَ الْجُمُعَةِ وَبِزِيَادَةِ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ وَمَنْ مَسَّ الْحَصَا فَقَدْ لَغَا

در میان جمعه و بزیاد روز و بزیاد روز و بزیاد روز و بزیاد روز و بزیاد روز و بزیاد روز و بزیاد روز و بزیاد روز

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رداده مسلم و روایت است از دومی گفت فرمود بنیبر خدا صلی الله علیه و سلم

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْجُمُعَةِ وَقَفَتِ الْمَلَائِكَةُ عَلَى بَابِ الْمَسْجِدِ يَلْكُتُونَ

چون میباشد روز جمعہ سے استند فرشتگان بر در سجد جمعہ سے نوینند نام

الأَوَّلُ فَالأَوَّلُ وَمِثْلُ الْمُحْجِرِ كَمِثْلِ الذِّي يُعِدِّي بُدْنَةً ثُمَّ

هر که بیشتر از مرتبه اول حال نکند و آنگاه در حالتی که می بیند تیر را که بر او فرمائی بستر

كَالَّذِي يُهْدِي بَقْرَةً ثُمَّ كَيْسَهَا ثُمَّ دُجَاةً ثُمَّ بِئِضَةً فِإِذَا خَرَجَ

حال آنکه بس از وی آید همچو گاو فرستاده است پسر شاه پسر کیان پسر قبیله که کند بیچن بیرون می آید

الإمام طوواصهم وليستعون الذكرومفق عليه وعن

امام می پیمند تا هاس خود را دستاوع میکنند و ذکر خطنیه استفق علیه است در وایت است از

إِني سَعِيدٌ وَأَبْهَرِيَّةٌ قَالَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

الانی سید و از انی بریده رضا نقیذ هر دو که فرمود بنیبر خدا صلے اللہ علیہ وسلم

مِنْ غَسَّطِ يَوْمِ الْجُمُعَةِ وَلِبَسَ مِنْ أَحْسَنِ ثِيَابِهِ وَمَسَّ مِنْ طَيِّبٍ

نیکه غسل کند روز جمعه و بپوشد از نیکترین جامه خود و مس کند از بوسه خوش

إِنْ كَانَ عِنْدَهُ ثُمَّ أَتَى الْجُمُعَةَ فَلَمْ يُحِطْ أَعْنَاقَ النَّاسِ ثُمَّ صَلَّى

اگر باشد نزد وی پستریاید مجبه الیس نلذار دی پای خود بر گردن مردمان پسترنماز بگذار د

مَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ ثُمَّ رَأَيْتُ إِذَا خَرَجَ إِمَامُهُ حَتَّى يَفْرَغَ مِنْ صَلَاتِهِ

انچه نوشته است خدا بر او ایستخراش نمود و تقی که بیرون آمد امام و کما انظر فرغ شود از نماز خود

كَانَتْ كَفَّارَةً لِّمَا بَيْنَهَا وَبَيْنَ جَمْعَةٍ الَّتِي قَبْلُهَا رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

باشند این اعمال پوشنده مران گناهان را بپوشاند و مجسمه شیرازین مجمع بود راه ابوداد و

وَعَنْهُ أَوْسُ بْنُ أَوْسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم حق على المسلمين ان يغتسلوا
 في يوم الجمعة گفت فرمود پسندیده خدا صلی الله علیه و سلم حق بر مسلمانی است برستن آنکه غسل کنند
 يوم الجمعة وليس أحد من طيب أهله فان لم يجد فالماء له
روز جمعه باید که سار کنند بکار ایشان از بوی خوش روزه بخود پس اگر نیا بد طیب پس آب بر او
 طيب واه أحمد والتريمني وعن سهل بن سعد رضي
طیب است و او احمد و ترمذی است از سهل بن سعد را روایت شده
 الله عنه قال ما كنا نقيل ولا نتعدى إلا بعد الجمعة مشغولين
الله عنه گفت نبودیم که نیکو بودیم و طعام نداشتیم بعد از نماز جمعه مشغول علیه است
 وعن السائب بن يزيد قال كان الیاء يوم الجمعة أوله
در روایت است از سائب بن یزید گفت بود اذان روز جمعه اول و
 إذا جلس الإمام على المنبر على عهد رسول الله صلى الله عليه
و قیامه می نشست امام بر منبر در زمان پیغمبر خدا صلی الله علیه
 وسلم وأبو بكر وعمر فلما كان ههنا وكثر الناس زاد الیاء
و امام و ابی بکر و عمر پس چون گاه که بود چون زمان ههنا ببارتند مردم زیاد کرد اذان
 الثالث على الزوراء رواه البخاري وعن ابن عمر رضي الله
سوم را بر مقام نوزاد روایت کرد از بخاری و ابن عمر رضی الله عنهما
 عنه قال كان النبي صلى الله عليه وسلم يخطب خطبتين كان يجلس إذا
عنه روایت گفت که بود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم خطب میخواند دو خطبه بود که می نشست چون بر می ایست
 صعد المنبر حتى يفرغ آراء المؤذن ثم يقوم فيخطب ثم يجلس ولا يتكلم ثم
صعد المنبر تا فارغ شد آراء المؤذن می ایستاد و خطب میخواند و می نشست و تکلم نکرد و
 يقوم فيخطب واه أبو داود وعن أبي بصير روى الله عنه
می ایستاد و خطب میخواند و ابو داود و ابی بصیر روایت کرده است از ابی بصیر

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْجُمُعَةُ عَلَى مَنْ أَوَاهُ اللَّيْلُ إِلَى أَهْلِهِ

از منبر خدا صلوات الله علیه وسلم فرمود جمعه فرض است بر کسی که جای دهد و در شب بیوی غایب

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَروایت است از طارق بن شهاب روایت فرمود ترمذی بنده صلوات

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْجُمُعَةُ حَقٌّ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ فِي جَمَاعَةٍ إِلَّا

السر علیه وسلم جمعه حق واجب است بر هر مسلمان در جماعت مگر

عَلَى أَرْبَعَةٍ عَبْدٍ مَمْلُوكٍ أَوْ امْرَأَةٍ أَوْ صَبِيٍّ أَوْ مَرِيضٍ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

بر چهار گروه بنده که در ملک کسی است و دم زن سوم کودک چهارم بیمار رواه ابو داود

بَابُ بَيَانِ إِثْرِ تَرْكِ الْجُمُعَةِ

باب در بیان محنه ترک جمعه

وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِقَوْمٍ

روایت است از ابن مسعود درستی که پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم فرمود و مرا که

يَتَخَلَّفُونَ عَنِ الْجُمُعَةِ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَّ رَجُلًا يُصَلِّيَ بِالنَّاسِ

بن بمانند از نماز جمعه هر آنکه تحقیق قصد کند من که بغیر ایم مردم را بگذارم تا نماز جمعه را بماند کند ایشان را

ثُمَّ أُحْرِقَ عَلَى رَجُلٍ يَتَخَلَّفُونَ عَنِ الْجُمُعَةِ يَوْمَ تَهْمُرُوا هَاشِمًا

پس بگویم بر سر مردانی که حاضر نشوند نماز جمعه را خاتمه ایشان را رواه سعد

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ تَرَكَ

روایت است از ابن عباس روایت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم فرمود و کسی که ترک

الْجُمُعَةَ مِنْ غَيْرِ ضَرُورَةٍ كَتَبَ مَنَافِقًا فِي كِتَابِ لَا يَحْتَمِي وَلَا يَنْجُو

نماز جمعه را بدون ضرورت نوشته میشود از جمعه منافقان در کتاب سب که سوده نمیشود و نجات نمیشود

وَفِي بَعْضِ الرِّوَايَاتِ ثَلَاثُ أَرْوَاحٍ الشَّافِعِيُّ وَعَنْ جَابِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

و در بعضی روایات سه روح است که ترک جمعه را رواه شافعی و از جابر که رسول الله

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ كَانَ يَوْمٌ مِنَ يَوْمِ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَعَلِيهِ

سنة اسد علیه وسلم فرمود کسی که بان دارد و بخدا در روز قیامت بس فرض است بر وی

الْجُمُعَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ الْأَمْرِيضِ أَوْ مُسَافِرٍ أَوْ امْرَأَةٍ أَوْ صَبِيٍّ أَوْ مَمْلُوكٍ

نماز جمعه در روز جمعه گم بیاورد سانس وزن و کودک و بنده

فَمَنْ اسْتَغْنَى بِهِمْ أَوْ تِجَارَةً اسْتَغْنَى اللَّهُ عَنْهُ وَاللَّهُ عَنِّي حَمِيدٌ

بس کیکی نیاز ندارد نماز جمعه بکردار کردن و بازرگانی کردن نیاز ندارد خداست از وی خداست از وی نیاز نیست و ستوده

رَأَى الدَّارِقُطْنِي وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رواه دارقطنی در روایت است از وی گفت فرمود بنیب خدا صلی الله علیه وسلم

إِذَا قُلْتُ لِمَا جِئْتُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ انْصَبْتُ وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ فَقَدْ لَغَوْتُ

و تیکه بگوئی که می آیم در آن روز جمعه غاوش باشم حال آنکه امام خطبه بخواند پس تحقیق و بدیده

مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

متفق علیه در روایت است از جابر رضی الله عنه گفت فرمود بنیب خدا صلی الله علیه وسلم

لَا يَفْتِنُ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ ثُمَّ يَخْلِفُ إِلَى مَقْعَدِهِ فَيَقْعُدُ

باید که بر خیزد یکی از شما را در روز جمعه بپوشد و بپوشد و بپوشد و بپوشد

فِيهِ وَلَكِنْ يَقُولُ ائْتُوا دَوَاهَ مَسْلُومٍ وَعَنْ سَمُرَةَ بِنْتِ جَدْبٍ

در و لیکن بگوید که ده کند جای را را رواه سلم و از سمرة بنت جندب رضی الله عنها

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ احْضُرُوا الذِّكْرَ وَادْنُوا مِنْ

گفت فرمود بنیب خدا صلی الله علیه وسلم حاضر شوید ذکر را بس خطبه را و نزدیک شوید

الْإِمَامِ فَإِنَّ الرَّجُلَ لَا يَزَالُ يَتْبَاعِدُ حَتَّى يُوْخَرَفَ فِي الْجُمُعَةِ وَإِنْ دَخَلَهَا

امام را که مرد و بیعت در وی پس می افتد از موضع فضایل تا نماید پس گفت که در روز جمعه اگر کسی در پیشگاه

دَوَاهَ ابْنِ دَاوُدَ وَعَنْ سَهْلِ بْنِ مَعَاذٍ بْنِ النَّسِّ الْجَحْظِيِّ عَنْ أَبِيهِ

رواه ابو داود در روایت است از ساهل بن النس جحظی از پدر خود

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَخَطَّى رِقَابَ النَّاسِ يَوْمَ

الْجُمُعَةِ فَرَسُوهُ بِبَنِينَ خَدَا صَلَّاهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْسَ يَكُونُ رَدُّ بَرَكَةِ هَذَا يَوْمَ رَزَقَ

الْجُمُعَةِ أَخَذَ جَسْرًا إِلَى جَهَنَّمَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْكَ مُعَاذِ بْنِ

مُبَشَّرٍ كَرَنَةُ يَشْنُو النَّحْسَ بِلِلسِ بَوَسْ وَفَرْخِ رَوَاهُ تَرْذَلُ وَرَوَيْتُ عَنْهُمَا زَمَانِ

النَّاسِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ الْجُوقَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

أَمَّا زَمَانُ فَإِنَّهُ يَدْعُو بِسَيْفِهِ بِبَنِينَ خَدَا صَلَّاهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْسَ يَكُونُ رَدُّ بَرَكَةِ هَذَا يَوْمَ رَزَقَ

وَالْإِمَامُ مَخْطُوبٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ ابْنِ عُثْمَرَ

رَوَاهُ الْإِمَامُ مَخْطُوبٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَرَوَيْتُ عَنْهُمَا زَمَانِ

نَهَى عَنْ الْجُوقَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِذَا نَفَسَ أَحَدُكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

فَلْيَنْفَسْ بِسَيْفِهِ خَدَا صَلَّاهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَرَكَةُ هَذَا يَوْمَ رَزَقَ

ذَلِكَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْكَ نَافِعٌ قَالَ

رَوَاهُ الْإِمَامُ مَخْطُوبٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَرَوَيْتُ عَنْهُمَا زَمَانِ

نَهَى عَنْ الْجُوقَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِذَا نَفَسَ أَحَدُكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

فَلْيَنْفَسْ بِسَيْفِهِ خَدَا صَلَّاهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَرَكَةُ هَذَا يَوْمَ رَزَقَ

الْجُمُعَةِ وَغَيْرُهَا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ

رَوَاهُ الْإِمَامُ مَخْطُوبٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَرَوَيْتُ عَنْهُمَا زَمَانِ

نَهَى عَنْ الْجُوقَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِذَا نَفَسَ أَحَدُكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

فَلْيَنْفَسْ بِسَيْفِهِ خَدَا صَلَّاهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَرَكَةُ هَذَا يَوْمَ رَزَقَ

الْجُمُعَةِ وَغَيْرُهَا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ

رَوَاهُ الْإِمَامُ مَخْطُوبٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَرَوَيْتُ عَنْهُمَا زَمَانِ

نَهَى عَنْ الْجُوقَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ إِذَا نَفَسَ أَحَدُكُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

فَلْيَنْفَسْ بِسَيْفِهِ خَدَا صَلَّاهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَرَكَةُ هَذَا يَوْمَ رَزَقَ

الْجُمُعَةِ وَغَيْرُهَا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ

رَوَاهُ الْإِمَامُ مَخْطُوبٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَرَوَيْتُ عَنْهُمَا زَمَانِ

رَجُلٌ دَعَا اللَّهَ أَنْ شَاءَ أَعْطَاهُ وَإِنْ شَاءَ مَنَعَهُ وَرَجُلٌ حَضَرَهَا

كَرَّمَ وَكَرَّمَ اللَّهُ إِيَّاهُ إِنْ شَاءَ أَعْطَاهُ وَإِنْ شَاءَ مَنَعَهُ وَرَجُلٌ حَضَرَهَا

بِإِنْصَاتٍ وَسُكُوتٍ وَلَمْ يَخْطُ رَقَبَةً مُسْلِمًا وَلَمْ يُؤْذِ أَحَدًا فِيهِ

مَعْرُوفًا سَمِعَ وَخَافَ شَيْئًا وَكَلَّمَ بَلَّغَ لَمْ يَكُ مَكْرُوهًا مَسْرُوعًا وَكَرَّمَ اللَّهُ إِيَّاهُ إِنْ شَاءَ أَعْطَاهُ وَإِنْ شَاءَ مَنَعَهُ وَرَجُلٌ حَضَرَهَا

كَفَّارَةً إِلَى الْجُمُعَةِ الَّتِي تَلِيهَا وَزِيَادَةً ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَذَلِكَ بَانَ

كَفَّارَةً هِيَ تَامَّةٌ بِمَنْعِهِ لَمْ يَكُ مَكْرُوهًا مَسْرُوعًا وَكَرَّمَ اللَّهُ إِيَّاهُ إِنْ شَاءَ أَعْطَاهُ وَإِنْ شَاءَ مَنَعَهُ وَرَجُلٌ حَضَرَهَا

اللَّهُ يَقُولُ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أََمْثَلِهَا رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

كَرَّمَ وَكَرَّمَ اللَّهُ إِيَّاهُ إِنْ شَاءَ أَعْطَاهُ وَإِنْ شَاءَ مَنَعَهُ وَرَجُلٌ حَضَرَهَا

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مَنْ تَكَلَّمَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ فَهُوَ كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ

كُلَّ شَيْءٍ كَتَمَنَ كَذَرُومِيَّةٍ وَحَالًا كَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

أَسْفَارًا وَالَّذِي يَقُولُ لَهُ أَنْصِتْ لَيْسَ لَهُ جُمُعَةٌ رَوَاهُ أَحْمَدُ

كَرَّمَ وَكَرَّمَ اللَّهُ إِيَّاهُ إِنْ شَاءَ أَعْطَاهُ وَإِنْ شَاءَ مَنَعَهُ وَرَجُلٌ حَضَرَهَا

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ مَرْثُومَةَ أَنَّهُمَا قَالَا سَمِعْنَا رَسُولَ اللَّهِ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ عَلَى أَعْوَادٍ مِثْرَةٍ كَيْتَهُنَّ أَفْوَاهُ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى كَيْتَهُنَّ بِرُؤُوسِهِمْ كَمَا يَرَى الْبُزْجَانُ كَرَاهِيًا سَمَاعًا

عَنْ وَدْعِهِمُ الْجَحَاتِ أَوْ لِيَخْتِمَنَّ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ كَالْأَكْمَامِ

أَزَلَّ كَرْدَنَ مَرْدَمِ أَهْلِ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَذَرُومِيَّةٍ كَذَرُومِيَّةٍ كَذَرُومِيَّةٍ

مِنَ الْغَافِلِينَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي الْجَعْدِ الضَّمِيرِيِّ رَوَاهُ

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمُعٍ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم کسیکه ترک کند سه جمعه را

تَهَاوَنَ بِهَا طَبَعُ اللَّهِ عَلَيْهِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالتَّسَالُفُ

از جناب آسان و حقیر پیدا شدن انرا مبرسی کند انچه بر دل می رواه ابو داود و در مذکوفه و فائے

وَابْنُ مَاجَةَ وَالذَّارِمِيُّ وَرَوَاهُ مَالِكٌ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ سُلَيْمٍ

داین ماجه و دارے در روایت که دانه اناک از صفوان ابن سلیم

وَأَحْمَدُ بْنُ أَبِي قَتَادَةَ وَعَنْ سَمُرَةَ ابْنِ حُذَيْفٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ

روایت است از سمره بن جندب ر فضیله امر غنه گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ مِنْ غَيْرِ

فرمود پشیمانید خدا صلی الله علیه و سلم کیسکه ترک کند جبهه را ادا کتفی بظهر کند

عَنْهُ فَلْيَصَدَّقْ بِدِينَارٍ فَإِنَّهُ كَمْ يَصَدَّقُ بِدِينَارٍ رَوَاهُ أَحْمَدُ

بیخبر شتر پس باید که تصدق کند یک دینار پس اگر دینار بنیاد پس نصف دینار تصدق کند و دوا احمد

وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ صَلَاحِ بْنِ أَبِرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ

داود داد و این ماهه داند صاحب بن ابراهیم بن عبد الرحمن

بْنِ عَوْفٍ قَالَ دَخَلَ عَلَيْنَا النَّسُّ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ

بن عوف مرویست گفت در آمد بر ما انس رضی الله عنہ و ما لا نکره امام خطیبہ میخواند

وَمِنْ نَحْوِهَا فَقَالَ لَهُ فَلَمَّا أَقِمْتَ الصَّلَاةَ قَالَ لِي أَخِي

و با سخن یکدیگر می پس گفتا من نه خاموش باشی پس هر گاه که بگویی باز گفته شد گفت بفرمایند که من

أَنْ أَكُونَ قَدْ أَبْطَلْتُ جَمْعِي بِقَوْلِي لَكُمْ مِنْهُ ابْنُ سَعْدٍ كَرِ

سیکنم یا نیکنم من بدست نیکنه اهل کرد و نشود عهد من پس بگفتن من هر شما مدای ایزد است

بَابُ الْعِيدَيْنِ * وَفِيهِ

از مجموع اجزای این باب در بیان احکام عید الفطر و عید النحر و در آداب و زیارات

[illegible]

قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَعُودُ
 مَسِيلاً غَدَاً وَتَرَكَ صَلَاتِي عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى
 يُمِيسِي وَإِنْ يُمِيسِي وَإِنْ عَادَ عَشِيَّةً إِلَّا صَلَّيْتُ عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ
 حَتَّى يُصْبِرَ وَكَانَ لَهُ خَيْرُ نَفْسٍ فِي الْجَنَّةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ
 وَعَنْكَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ التَّوَضُّعَ وَعَادَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ مُحْتَسِبًا أَبُوعَبْدٍ
 مِنْ جَهَنَّمَ مَسِيرَةً سِتِينَ خَرِيفًا رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ
 ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَعُودُ مُسَلِّماً فَيَقُولُ سَبْعَ مَرَّاتٍ أَسْأَلُ
 اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيَكَ إِلَّا شَفِيَ
 إِلَّا أَنْ يَكُونَ قَدْ حَضَرَ أَجَلُهُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ
 أَنَّ سَلْمَانَ مَكَرَّ أَنْ يَكُونَ حَاضِرًا فِي وَقْتِ مَوْتِ أَوْ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَتَرَاهُ

۲
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روايت است از ابی سعيد رضی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلْتُمْ عَلَى الْمَرِيضِ فَنَقِسُوا لَهُ فِي أَجَلِهِ فَإِنَّ ذَلِكَ

و سلم چون در آئید بر بیمارے برای عیادت پس کشاد و بید و برید غم او را در درازی و شجاعتی

لَا يَرُدُّ شَيْئًا وَيُطِيبُ نَفْسَهُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاحَةَ

زیر که تنفس باز میگرداند چیزی را که مقدس است و خوش میگرداند نفس او را رواه ترمذی و ابن ماجه

وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ

و گفت ترمذی این حدیث غریب است و روايت است از ابن عباس رضی

قَالَ إِنَّ عَلِيًّا رَخَّجَ مِنْ عِنْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

گفت که علی رضی برآمد از نزد آنحضرت صلی الله علیه و سلم

فِي وَجْهِهِ الَّذِي تَوَقَّى فِيهِ فَقَالَ النَّاسُ يَا أَبَا الْحَسَنِ كَيْفَ

در بیمارے وی که وفات کرد آنحضرت صلی الله علیه و سلم و پرسیدند مردم ای ابوالحسن چگونه

أَصْبَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَصْبَحَ بِحَمْدِ اللَّهِ

صبح کرد پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم گفت شکر کرده شد بخدا

بَارِئًا رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

بر شونده از بیمارے رواه بخاری و روايت است از جابر رضی گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ عَادَ مَرِيضًا كَمْ يَنْزِلُ بِحُضْرَةِ رَحْمَةِ

صلی الله علیه و سلم یکبار بر بیمارے همیشه در آید در ایام رحمت را

حَتَّى يَجْلِسَ فَإِذَا جَلَسَ غَمَسَ فِيهَا رَوَاهُ مَالِكٌ وَاحْمَدُ

تا آنکه می نشیند پس چون می نشیند فرو میرود در آن رواه مالک و احمد

وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ مِنَ السُّنَّةِ تَخْفِيفُ الْمُجْلُوسِ

و روايت است از ابن عباس رضی گفت این سنت است سبک کردن در نشستن

پیغمبر در آید بر بیمارے
باز می نشیند و غم می خورد
خداوند رحمت و دراز
خواهد بود عمر و دراز
در اعمال تنفس
باز می کشد و دراز
باز می کشد و دراز
الحمد لله رب العالمین
و روايت است از ابن عباس رضی
گفت فرمود پیغمبر خدا
صلی الله علیه و سلم
تا آنکه می نشیند پس چون
می نشیند فرو میرود در آن
رواه مالک و احمد
و روايت است از ابن عباس رضی
گفت این سنت است سبک کردن
در نشستن

در این مقام
در این مقام
در این مقام
در این مقام
در این مقام

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ
وَأَبِي سَعِيدٍ خَذِرِي مَوْلِيَّتِ إِذَا تَخَفْتَ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ

وَلَا وَصَيْفٍ وَلَا هَيْمٍ وَلَا خُزْنٍ وَلَا آذَى وَلَا
وَيْسٍ سَدْرٍ وَلَا غَمٍّ وَلَا آثَارٍ وَلَا

عَنْ حَتَّى لَسَوْكَ يُشَاكُّهَا إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا

مِنْ خَطَايَا مُتَّفِقٍ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ
 مَدِينَةِ الْأَنْبِيَاءِ أَنَّ صَاحِبَ الْكِنَانِ كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهُ عَلَيْهِ رَدَّ الْأَمِيَّةَ مِنْ عِيدِ الْأَمْرِ

بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُنْتُ فِي أَهْلِ بَيْتِهِ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يُوعَاكَ فَمَسَّسْتُ بِيَدِي

فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ لَتَقُوعَكَ وَعَمَّا

سُتَدِيدًا فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
سُخْتِ پِسْ فِرود پِیْمِسْ خُدا صلی اللہ علیہ وسلم

[illegible][illegible]

ملک مسیح
دی بود و جای سلطنت
نیکو شکران است که چون
یعنی بدینگاه سلطان
نیاید که چون است سلطان
سواران خدیو است
همه در حال شکران
در این که در حال شکران
در این که در حال شکران
در این که در حال شکران

اِسْمَ بَنِي اَوْعِكَ مَا يُوْعَكَ رَجُلَانِ مِنْكُمْ قَالَ فَقُلْتُ
 آری چه زنده میگویم چنانکه تب زده میشوند دوم و از شما این مسوولید پس گفتند
 فَاُولَئِكَ لَانَّ لَكَ اَجْرَيْنِ فَقَالَ اَجَلُ ثُمَّ قَالَ مَا مِنْ
 آن پس شدت تب بسبب آنست که ترا دو اجرست پس گفت آنحضرت آری بهتر گفت آنحضرت بخت
 مُسْلِمٍ يُصِيبُهُ اَذًى مِنْ مَرَضٍ فَمَا سِوَاهُ اِلَّا حَطَّ اللهُ
 هیچ مسلمانی که برسد او را از آزاره از بیماری پس چنانکه جز بیماریست مگر آنکه فرو می افتد خدا
 بِهِ سَيِّئَاتِهِ كَمَا تَحُطُّ الشَّجَرَةُ وَرَقُهَا مَتَوَفَّ عَلَيْهِ
 بدینها او را چنانکه فرو افتد درخت برگ با سه خود را متوقف علیه است
 وَعَنْ جَابِرٍ رَضِيَ قَالَ دَخَلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ
 در روایت است از جابر رضی گفت در آمد پیغمبر خدا صلی الله علیه
 وَسَلَّمُ عَلَى امِّ السَّائِبِ فَقَالَ مَا لَكَ تَرْفُزِينَ
 و سلم بر مادر سائب پس گفت آنحضرت چه شد است ترا که می لرزی
 قَالَتْ الْحُمَّى لَا بَارَكَ اللهُ فِيهَا فَقَالَ لَا تَسْبِي الْحُمَّى
 گفت ام سائب سبب لرزیدن من تب است برکت نکند خدا در او پس گفت من و شما تب را
 فَاِنَّهَا تَذْهَبُ خَطَايَا بَنِي اَدَمَ كَمَا يَذْهَبُ الْكَبِيرُ حَبْتًا
 زیرا که تب می برد گناهان بنی آدم را چنانکه می برد در بزرگواران چوبه
 الْحَدِيدِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ اَبِي مُوسَى قَالَ قَالَ
 آهمن را رواه مسلم و حدیث است از ابی موسی رضی گفت فرمود
 رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِذَا مَرَضَ الْعَبْدُ
 پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم چون بیمار شود بنده
 اَوْ سَافَرَ كَتَبَ لَهُ بِمِثْلِ مَا كَانَ يَعْمَلُ مُقِيمًا مَعَهُمَا
 یا سفر میکند نوشته میشود برای آن بنده آنچه در حالیکه میقیم و نزد است بود

۲
 این حدیث از فضیلت تب است
 و در آنجا که میگوید
 فَاِنَّهَا تَذْهَبُ خَطَايَا
 بَنِي اَدَمَ
 یعنی گناهان بنی آدم
 را میبرد
 و این حدیث را مسلم
 و ابی موسی روایت کرده
 اند
 و در آنجا که میگوید
 اَوْ سَافَرَ
 یعنی یا سفر میکند
 و در آنجا که میگوید
 كَتَبَ لَهُ
 یعنی نوشته میشود
 و در آنجا که میگوید
 بِمِثْلِ مَا كَانَ
 يَعْمَلُ
 یعنی آنچه در حالیکه
 میقیم و نزد است بود

رواه البخاري وعنه كعب بن مالك قال وقال

رواہ البخاری و روایت است از کعب بن مالک گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَثَلِ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ

پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم حال مؤمن ہیمچہ حال

الخامسة من البركة فقط الساجدة عظماء

شاخ تروزم از کفایت مالم و راجع به بنده از اطوار مرا با آنجا که

[illegible]

ولغدها اخرے عسی یائسیہ احمہ ومثل المناقی

و راست میگرداند آنرا بار دیگر. تا آنکه سر آید اورا وقت موت و حال منافق

كَمْثَلِ الْأَرْضِ الْمُحْدَثَةِ الَّتِي لَا يَصْدَحُ عَنْهَا صَوْتُ بَشَرٍ

همچو حال درخت صنوبر است که نمک و نبات آن درختی که نمک و نبات آنرا با آنکه

فان

اجتماعاً واحداً مستقلاً

میں باشندہ امداد ان درخت یلبار کے تسفق علیہ و روایت است از ابهریہ

قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من آمن بالله

لغت و ضرر بود پیغمبر خداست و علم و سلم حال مومنان

کتاب الفیہ فی التفسیر

سَلِّ الْمَوَارِدَ إِلَى رِيحِ غَيْبِلَهْ وَلَا يَرَا مَوْرِنَ

چو حال گشت بهت ای بسکه باد مایل میگرداند و بهجت است مومن

يُصِيبُهُ الْبَلَاءُ وَمِثْلُ الْمَنَافِقِ شَجَرَةُ الْأَرْزَةِ لَا تَغْتَرَّ

کہ میرے اور ابلا کے حال متفق ہیں حال درخت صنوبر است کہ نمی جنبید

است. و یقیناً علی بن ابی طالب

ی شخصہ بنیاد پر (۱) تمامہ بنیاد پر

تا آنکه در ده سود و مجید سود خلق عظیمه و روایت از اسامه بن زید را

قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم الطاعون

تفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم طاعون

۲۰
در عاقلان و متفکران
حی اندازد و گویا
و در است که در اندوخت
و تندرستی و به
ما آنگه می بیند
۲۱
چشمیت توانا و در است
که ضعف و سستی
ناگاه یکبار
می افتد و می میرد

سوال نمبر ۱۰: اگر کسی نے ایک سال کے لیے ایک سو روپے کی رقم جمع کی ہو تو اسے کیا ملے گا؟

کتابخانه

عہدہ راجہ جی پتھن دھرم داس

کتابخانه ملی افغانستان

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنْ الْعَبْدَ إِذَا كَانَ عَلَى طَرِيقَةٍ حَسَنَةٍ مِنْ

علیه وسلم ہر سیکہ بندہ چون میباشد بر حالت نیک از

الْعِبَادَةِ ثُمَّ مَرَضَ قِيلَ لِلْمَلِكِ الْمَوْتُ كُلُّ يَوْمٍ كُتِبَ لَهُ

عبادتہ پھر بیمار شود کہنے سے شود مرنے سے کہ گناہ شدہ پیر ہوئی

مِثْلَ عَمَلِهِ إِذَا كَانَ طَلِيقًا حَتَّى أَطْلَقَهُ أَفَ كُفَّتْ

برای و مانند عمل کہ در قید بود را غیر قید مان آکر انکر انکر اورا مالم گنو گو اورا

إِلَى وَعَدِهِ أَنْ يَسْأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بستو خود وروایت است از انس بن بدستیک رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

قَالَ إِنْ أَيْتَنِي الْمَلِكُ سَلَّمَ فَوَجَدَ قَتِيلًا لِلْمَلِكِ كُتِبَ لَهُ

گفت چون مبتلا گردانیدہ می شود سلمان بکار دزدانہ کہنے می مرنے را بنویس سگور

صَالِحِ عَمَلِهِ الَّذِي كَانَ يَعْمَلُ فَإِنْ شَفَاهُ خَسِلَتْهُ وَطَلَّتْ

عمل نیک وبرا کہ می کرد پیش از ابتلا پس اگر شفا سید بر اورا می شود اورا مال بگرداند

وَأِنْ قَبِضَتْ غَنَمُهُ وَرَحِمَتْ رَوَاهُ فِي شَرِّ الشُّعْبَةِ

واگر قبض بے کند اورا امرزد مرا ورا و رحمت میکند اورا روایت کرد این دو حدیث را در ستر شنبہ

Handwritten marginal notes in Urdu script, including phrases like "بستو خود وروایت است از انس بن بدستیک رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم" and "واگر قبض بے کند اورا امرزد مرا ورا و رحمت میکند اورا روایت کرد این دو حدیث را در ستر شنبہ".

وَعَنْ سَعْدٍ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَأَنْتُمْ

روایت است از سعد بن ابی وقاص که پرسیده شد آنحضرت صلی الله علیه وسلم که کدام از

أَشَدَّ بَلَاءً قَالَ لَا أَنْبِيَاءَ تُشْرِكُ الْأَمْثَلُ وَالْأَمْثَلُ وَيُتَبَلَّى الرَّجُلُ

سخت تر است از رسول و از مایه شرم و سخت ترین از آدمیان در بلا پیغامبران اندیست هر که باطنش

عَلَى حَسَبٍ بَيْنَهُ فَالْكَانَ فِي دِينِهِ مَصْلَبًا أَشَدَّ بَلَاءً وَأَنْكَرًا

از روی مرتب از مرتبه جهان و مبتلا گردد اندیشه می شود و در بلا از روی و پس اگر باشد درین خود سخت و در دنیا سخت

فِي دِينِهِ رِقَّةٌ هُمُونٌ عَلَيْهِ فَمَا زَالَ كَذَلِكَ حَتَّى يَمْشِيَ مَمَالَةً

در دین و از روی توکل سبک کرده میشود و بر سر بسنجید حال است تا آنکه میزد بر زمین و حال آنکه نیست

ذَنْبٌ رَوَاهُ الزُّمَيْدِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالذَّاهِقِيُّ وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ

روایت از زحابی و از ترمذی ابن ماجه و الدرقی و گفت ترمذی

هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

این حدیث حسن صحیح است و روایت است از انس که گفت فرمود پیغامبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ عَظْمَ الْجَنَّةِ أَعْمَقُ عَظِيمٍ

صلی الله علیه وسلم بدستی بزرگی یا دست بزرگی

السَّلَاةِ وَأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِذَا أَحَبَّ قَوْمًا

بلاست و بدستی که خدا تعالی بزرگ برتر چون دوست میدارد گروهی را

أَيَسَّرَ لَهُمْ فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ الرِّضَى وَمَنْ سَخَطَ

ميسر کرد و انداخته اندازد پس کسی که خوشنود بود و از خدا و بلا پس را در است خوشنودی و کسی

فَكَرِهَ السَّخَطُ رَوَاهُ الزُّمَيْدِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ

پس را در است عظماء و رواه الترمذی و ابن ماجه

مَاجَةَ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و از روی روایت است گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله

و این حدیث حسن صحیح است و روایت است از انس که گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم که کدام از سخت تر است از رسول و از مایه شرم و سخت ترین از آدمیان در بلا پیغامبران اندیست هر که باطنش از روی مرتب از مرتبه جهان و مبتلا گردد اندیشه می شود و در بلا از روی و پس اگر باشد درین خود سخت و در دنیا سخت در دین و از روی توکل سبک کرده میشود و بر سر بسنجید حال است تا آنکه میزد بر زمین و حال آنکه نیست ذنب را رواه الزمیدی و ابن ماجه و الدرقی و گفت ترمذی این حدیث حسن صحیح است و روایت است از انس که گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم بدستی بزرگی یا دست بزرگی السلاة و ان الله عز وجل اذا احب قوما ایسار لهم فمن رضي فله الرضى ومن سخط فله السخط رواه الزمیدی و ابن ماجه و ابن ماجة و عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم

و این حدیث حسن صحیح است و روایت است از انس که گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم که کدام از سخت تر است از رسول و از مایه شرم و سخت ترین از آدمیان در بلا پیغامبران اندیست هر که باطنش از روی مرتب از مرتبه جهان و مبتلا گردد اندیشه می شود و در بلا از روی و پس اگر باشد درین خود سخت و در دنیا سخت در دین و از روی توکل سبک کرده میشود و بر سر بسنجید حال است تا آنکه میزد بر زمین و حال آنکه نیست ذنب را رواه الزمیدی و ابن ماجه و الدرقی و گفت ترمذی این حدیث حسن صحیح است و روایت است از انس که گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم بدستی بزرگی یا دست بزرگی السلاة و ان الله عز وجل اذا احب قوما ایسار لهم فمن رضي فله الرضى ومن سخط فله السخط رواه الزمیدی و ابن ماجه و ابن ماجة و عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم

و این حدیث حسن صحیح است و روایت است از انس که گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم که کدام از سخت تر است از رسول و از مایه شرم و سخت ترین از آدمیان در بلا پیغامبران اندیست هر که باطنش از روی مرتب از مرتبه جهان و مبتلا گردد اندیشه می شود و در بلا از روی و پس اگر باشد درین خود سخت و در دنیا سخت در دین و از روی توکل سبک کرده میشود و بر سر بسنجید حال است تا آنکه میزد بر زمین و حال آنکه نیست ذنب را رواه الزمیدی و ابن ماجه و الدرقی و گفت ترمذی این حدیث حسن صحیح است و روایت است از انس که گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم بدستی بزرگی یا دست بزرگی السلاة و ان الله عز وجل اذا احب قوما ایسار لهم فمن رضي فله الرضى ومن سخط فله السخط رواه الزمیدی و ابن ماجه و ابن ماجة و عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم

عَلَىٰ ذَٰلِكَ حَتَّىٰ يُبْلِغَهُ الْمُنْزِلَةَ الَّتِي سَبَقَتْ لَهُ مِنْ اللَّهِ

بر آن خدا متعالی بر آن طاقت که میرساند این بلا بنده را بجزئی که گزشته است مراد را از

رواه أحمد أبو داود وعمر بن عبد الله بن شخير

رواه احمد بن حنبل و ابو داود و در ایت است از عبد الله بن شحیر

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِثْلَ ابْنِ أَدَمَ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم تصویر کشیده فرزندان

وَالرَّجِيئَةُ تَسْمُو وَيَسْعُونَ مَدِينَةً إِنَّ أَخْطَأْتُمْ لَكُنَا يَا وَفَّعُ فِي

و حال آنکه بمانند معلومی اوست نمودن مرگ اگر خطامی کند او را مرگها و سپاهیان

الْمَرْحُومِ حَتَّى يَمُوتَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ

پیری تا آنکه میبرد رواء ترفی و گفت این حدیث غریب است

وَعَرَجَابِرُنْ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وا از جا بر رزمه رویت گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ تَدَّاهُ الْعَافَةَ تَوَمَّ الْقَامَةَ حِينَ يُطَوُّ أَهْلَ

و سلمه دست مبارک خدا عافیت روز قیامت و تشکر داده شوند اہل

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ

طالع و ثواب ۲۱ زکات و شکر بپوششهای ایشان کرده و دماره کرده و عشر در دنیا

مَآءُ اَرْضٍ رَوَاهُ التَّيْمُذِيُّ وَفِي هَذَا حَدِيثٍ غَرِيبٌ

بیکار دوا رواہ ترمذی و گفت کہ این حدیث عزیز است

وَعَنْ عَامِرِ بْنِ الْقَاسِمِ قَالَ ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ الْإِسْقَامَ

در روایت است از عابدی که می گفت ذکر کرد و پیغمبر خدا بیچاره را

فَقَالَ إِنَّ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا آتَيْنَاهُمُ السَّقَمَ

پس فرمود کہ مسلمان چون میرسد او را بیماری

یعنی فزونی که در
 خود و در هر امر
 و بلا یا که در
 حال از آن فزونی
 اورا در هر
 بسیار است
 و در هر
 مشکل و غرض
 مشغول و غرض
 و صاحبان
 لایح از او را
 و از اهل
 و از او
 و از او
 و از او
 و از او

५७१

نیافتہ

تَرَفَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْهُ كَانَ كِفَارَةً لِأَمْسٍ مِنْ

پیشتر صفت می بخشد و اول بعد از انتقال از آن می بایستد و می شود و مرکب نام آن گذشته تا

ذُنُوبِهِمْ وَمَوْعِظَةٌ لَهُ فِيهَا يُسْتَقْبَلُ وَلَا الْمُنَافِقِينَ

ومی بہتہ کی صحت و ہند مراورہ انچہ پیشی نے آید ان زمان و بدہستی کہ منافق

إِذَا مَرِضَ ثَمَرًا عَنِي كَانَ كَالْبَعِيرِ عَقْلُهُ أَهْلُهُ ثَمَرُ

چون بیمار شود بهتر عافیت داده شود می باشد مانند شتر که بستند او را که آن او را بهتر

أَرْسَلُوهُ فَلَمْ يَذِرْ لَهُ عَقْلُوهُ وَلِمَ أَرْسَلُوهُ فَقَالَ

رہا کروند اور ایسے نیافت آن شتر بہت عدم تیسر کہ چہرہ بستہ اور او و مرا کشاوند اور گشت

رَجُلٌ بِأَرْسُولِ اللَّهِ وَمَا إِلَّا سَقَامُ مَا مَرَضْتُ

مردے اسی بیجا مبد خدا چہ چیزست بجایے ہا بخدا اس کو کف بجایے لکھم من

قَطْرًا قَمِ عَنَّا فَلَسْتَ مَيَّارًا ۖ وَالْأَوْدَادُ دَوْرًا ۖ

هرگز پس فرمود آنحضرت برخیز از منبر ما پس بیستم نواز ما رواه ابو داود و روایت است از

عطاء بن رباح قال: لو أني عتيس لأزنيك

عطار بن ابی رباح گفت فرمود مرا ابن عباس ایضا بنمایم ترا

مُرَّةٌ مَرَّةً أَهْلُ الْجَنَّةِ قُلُوبُهُمْ تَأْكُلُهَا

زستہ از اہل بہشت کفترے کے بنائے گفت این

الْمُرَّةُ السَّمَاءُ وَأُتِيَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

زن سیاہ کہ نامہ دی سحر بہت آمد این بغا میرزا علی علیہ السلام و سلم

فَقَالَ رَبِّ ارْحَمْنِي

ای و ملازم خا بدست

فَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّكُمْ كُنْتُمْ عَلَيْهِ حَافِظِينَ

سیدہ کا کہنا تھا کہ اگر اس کے لئے کوئی اور شخص ہے تو وہ اس کے لئے ہے۔

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

عنه قال ان رسول الله صلى الله عليه وسلم عاد
 وهم ازابي هريرة گفت بدستگاه آنحضرت صلى الله عليه وسلم عبادت کرد
 وروایت است از ابی هريرة که آنحضرت صلى الله عليه وسلم عبادت کرد
 وروایت است از ابی هريرة که آنحضرت صلى الله عليه وسلم عبادت کرد
 وروایت است از ابی هريرة که آنحضرت صلى الله عليه وسلم عبادت کرد

الذَنُوبُ كَمَا تَنفِي النَّارُ خُبْتُ لِحَدِيدٍ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

گناهان را چنانکه در میگذارد آتش چرخ آهن را رواه ابن ماجه

وَعَنْهُ قَالَ إِنْ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَادَ

وهم ازابي هريرة گفت بدستگاه آنحضرت صلى الله عليه وسلم عبادت کرد

مَرِيضًا فَقَالَ الْبَشَرُ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ هِيَ نَارِي

بیمار است را اگر کسی در دوزخ فرو رود خوش است زیرا که بدستگاه من تعالی میفرماید آتش من است

أَسْلَطَهَا عَلَى عَبْدِي الْمُؤْمِنِ فِي الدُّنْيَا لَتَكُونَ حَظَّةً مِنْ

من گمارم آنرا بر بنده خود که مؤمن است در دنیا تا باشد تپ بخش آن بنده از

النَّارِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ مَاجَةَ وَالْبَيْهَقِيُّ فِي

آتش دوزخ روز قیامت رواه احمد و ابن ماجه و بیهقی در

شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَنْهُ أَنَّهُ قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى

عنه ایان وروایت است از آنحضرت صلى الله عليه وسلم گفت

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنْ الرَّبَّ سُبَّحَانَهُ وَتَعَالَى يَقُولُ

الله علیه وسلم فرمود که پروردگار سبحانه و تعالی میفرماید

وَعَنْهُ فِي وَجَلَانٍ لَا أَخْرَجَ أَحَدًا مِنَ الدُّنْيَا أَرِيدَ أَغْفِرَ

وگفته است در وجالی که کسی را از دنیا میخوانم بخواهم بگویم

لَهُ حَتَّى اسْتَوْفَى كُلَّ خَطِيئَةٍ فِي عُنُقِهِ لِيُسْقِمَ فِي بَدَنِهِ

تا آنکه تمام گناهان را در گردن او است بپوشد بپوشد در تن وی

وَأَقْتَارَ فِي نَزْوِقِهِ رَوَاهُ رَزِينٌ وَعَنْهُ شَقِيقُ قَالَ

وگفته در نزوی رواه رزین وروایت است از شقیق گفت

مَرِيضٌ عَنِ اللَّهِ نَعْدَنَاهُ فَيَجْعَلُ يَمِينِي فَيَقُولُ فَتَقَالَ إِيَّيْ

بیمار است از خداوند ما را وعده داد پس میگوید و میگوید و میگوید

لِيُجَا مُؤْمِنُ عَطَشَ ثَلَاثَ عَطَشَاتٍ مُتَوَالِيَاتٍ إِلَّا كَانَ

نی مانہ موسن تشہ بہ تشکیہا پیالے مگر آنکہ می باشد

الْإِيمَانُ تَابِعًا فِي قَلْبِهِ الدَّيْلُ

ایمان اور ثابت وقوسے درواں وسے دیئے

بَابُ ثَمَنِي الْمَوْتِ وَذِكْرُهُ

باب در آرزو کردن موت و ذکر آن

عن أبي هريرة قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

روایت ابی ہریرہ رضی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم

لَا يَتَنَبَّأُ أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ إِلَّا مَا مُحْسِنًا فَلَعَلَّهٗ أَنْ يَزِدَّادَ خَيْرًا

آرزو نمیکند بکس از شمارگ را یا او نیکوکار باشد پس شاید که زیاده کند نیکی را بر زیاده چیا

وَلَمَّا مَسِينَا فَفَلَعْنَا أَن يَسْتَعْتَبَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

۱۰ اینکہ می باشد بدکار پس شاید کہ می طلب کنند رضا حق را بتوبہ و تلافی مافات روانہ بخار سے

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

هم از وی روایت است گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

لَا يَمْتَنِّي أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ وَلَا يَدْعِيهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُ

آرزو کنند یکے از شما موت را و دعا کنند بمردن پیش از آنکه بیاید مرگ او عالم

أَنَّهُ إِذَا مَاتَ انْقَطَعَ أَمَلُهُ وَآتَتْهُ لَا يَزِيدُ الْمُؤْمِنَ عُمُرُهُ

ستیکه او وقتیکه مجبور بریده میشود اسید او در بدنی که گشتن آنست که زیاده نمی کند مسلمانرا عمر وی

الْأَخِيرَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

روایت است از انس رضی اللہ عنہ فرمود پیغمبر خدا

سَلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَتَمَيِّزُ أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ مِنْ خَيْرٍ

صلی اللہ علیہ وسلم باید که از تو غمید **بیے ارشما** مرگ لا از غمزد دنیا

۱۲
 ہرگز آرزو عالمی محبت
 خیر دنیا مانند مغنی یا غنی
 و مانند آن کم و بیش نریز اگر
 آن ملاست بی صاحبے و
 پیوستہ آمدند تقدیر آتی
 و در انجی بودن از آن است
 و از جیت محبت و مشورت
 بقای الہی مخلصان گنجین
 بپای سر فانی و محنت آن
 و وصول بکمال است و نیم
 آن نشان کمال دوست
 و جہنمین مکروہ است از خوف
 و در زمین و در سموات کثرت
 از خوف و خشیت حق جل و علا
 بقصد آن توبہ و تضرع
 تقدیم و ترجیح نفع دار از خوف
 و از محبت بپای جہنم است
 و از محبت و از قلب دور
 بکمال برین بخت است
 و بعد از تقدیر ۱۲

اَصَابَهُ فَاِنْ كَانَ لَا بُدَّ فَاَعِدْ لَا فليَقُلْ اللَّهُمَّ

کہ رسیدہ ہوتا اور اس پر از بہت البتہ آرزو کنندہ پس باید کہ جوید خداوند

أَخْبِنِي مَا كَانَتْ أَحْيَاؤُهُ خَيْرًا لِي وَتَوَفَّنِي

زغره دار مرا تا آنکه باشد زندگے بہتر مرا و بہمیران مرا

إِذَا كَانَتْ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِي مُشْفِقٌ عَلَيْهِ

وقتیکه باشد مردن بهتر مرا مستحق علیہ

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ

و روایت است از عباده بن الحسامت ر. م. نعت فرمود

رسول الله صلى الله عليه وسلم من أحب

پیغامبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم سید دوست دارد

لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبُّ لِلَّهِ لِقَاءَهُ وَمِنْ كَرَمِهِ لِقَاءُ

لفاسے حدارا دوست دارد حدایتی لفا و ذرا وسیله ماحوس دارد لقا

اللَّهُ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَ ۙ فَقَالَتْ عَائِشَةُ ۙ

سورہ یوسف اور حدیثیں اور احادیثیں

او بعض از واجه انالکلیه الموت قال

در این کتاب که در این کتابخانه است

ليس ذلك ولان المؤمنين اذ حصره الموت
 لم يأتهم فيه ولكن سلبان وقتكم زودكم ثوابكم

3

الذی یؤمنون

وہ کہتا ہے کہ "میں نے اپنے لیے ایک نیا راستہ تلاش کیا ہے۔"

۱۰۹

بَشِيرٌ بِرِضْوَانِ اللَّهِ وَكَرَامَتِهِ فَلَيْسَ شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا
 بشارت داده شود بر رضا ایشا و کرامت او پس نیت بیج چیزی محبوب تر بسوی و از چیزی
 أَمَامَهُ فَأَحَبُّ لِقَاءِ اللَّهِ وَأَحَبُّ لِقَاءِ كَافِرٍ وَأَنَّ الْكَافِرَ
 که پیش است پس است دارد مومن لقای خدایا و دوست دارد خدا افسوسه او را و بدوستیکه کافر
 إِذَا حَضَرَكَ لَبِئْسَ بَعْدَ ابِ اللَّهِ وَعَقُوبَتُهُ فَلَيْسَ شَيْءٌ أَكْرَهَ
 چون حاضر شود شوهرت را خبر داده شود بعد از خدا و سزا دادن وی پس نیت بیج چیز کمزوره تر
 إِلَيْهِ مِمَّا أَمَامَهُ فَكِرَهُ لِقَاءِ اللَّهِ وَكَرَهُهُ لِقَاءُ كَافِرٍ
 کسبوی از چیزی که پیش است پس ناخوش دارد کافر لقای خدایا و ناخوش میدارد خدا ایشا لقا او را
 مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَفِي رِوَايَةٍ عَائِشَةُ وَالْمَوْتُ قَبْلَ لِقَاءِ اللَّهِ
 متفق علیه و در روایت عایشه صدیق است و موت پیش از لقاست و مقدمه است
 وَعَنْ أَبِي قَتَادَةَ عَنْ أَنَسٍ أَنَّهُ كَانَ يَحْدِثُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ
 و از ابی قتاده از انس که می بود که حدیث میکرد که آنحضرت
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ عَلَيْهِ بِجَنَازَةٍ فَقَالَ مُسْتَرِجٌ
 صلی الله علیه وسلم گذرانیده شد بروی جنازه پس فرمود آنحضرت ایمنه باز است
 أَوْ مُسْتَرَّاحٌ مِنْهُ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْمُسْتَرِجُ
 یا رحمت یافته شده است از وی پس گفتند صحابه ای پیغمبر خدا چیست معنی مسترج
 وَمَا الْمُسْتَرَّاحُ مِنْهُ فَقَالَ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ لَيْسَ تَرِجٌ مِنْ
 و مستراح من پس فرمود آنحضرت که بنده مومن صالح راحت می یابد باز برگ از
 نَصِيبِ الدُّنْيَا وَأَذِنَا إِلَى رَحْمَةِ اللَّهِ وَالْعَبْدُ الْفَاجِرُ
 نصیب و بجز دنیا و آزار دنیا بسوی رحمت خدا و بنده فاسق
 لَيْسَ تَرِجٌ مِنْهُ الْعِبَادُ وَالْبِلَادُ وَالشَّجَرُ وَالذَّوَابُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ
 راحت می یابند از وی بندگان و شجرها و درختان و جنبه گان زمین متفق علیست

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روایت است از جابر بن عبد الله گفت شنیدم من پیغمبر خدا را صلوات الله علیه

وَسَلَّمَ قَبْلَ مَوْتِهِ بِثَلَاثَةِ أَيَّامٍ يَقُولُ لَا يَمُوتُنَّ أَحَدُكُمْ

و مسلم پیش از موت او بستہ روز کہ میگفت باید کنید از شما

الْأَوَّلُ هُوَ الْحَسَنُ بْنُ الْظَّنِّ بِاللهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

نیک دارد گمان خود را بخدا رواه مسلم و روایت است از

آبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إلى سريره. قلت فرمود بیغامه خدا صلے الله علیه وسلم

أَكْثَرُ وَإِذَا كَرِهَ اللَّهُ لَكَ الْأَمْثَالَ الْمَوْتَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

سپار گشته باد و بر آن گنیزد و قلم گنیزد لذت را که موت است رواه

وَالنَّبَايَ وَأَبِي مَاجَةَ وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّ ابْنَ أَبِي النَّجْدِ

و روایت است از ابن مسعود رضی اللہ عنہ

صَلِّ اللَّهُ عَلَيْكَ وَسَلِّمْ قَالَا ذَاتَ يَوْمٍ لَا تُصَابُهُ السَّعِيدُ

صلوات الله عليه وسلم

مِنْ اللَّهِ حِجَابُ الْجَمْعِ قَالَهُ الْإِنَّمَا لَسْتُمْ مِنْ اللَّهِ يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَحَدَّثَ

از خانکده بادشاهم شنیده که: «اگر از شما کسی میسر آید که از این راه

لَهُ قَالَ لَسْتَ بِالْقَوَّامِ اسْتَقِمْ مِنَ اللَّهِ حَتَّى تَخْرُجَ

منه

فَلْيَحْظَ الرَّاسُ وَمَا وَعَىٰ وَلْيَحْظَ الْبَطْنُ وَمَا حَفَىٰ

... من الامم ...

وَلَا تَكُ الْمَيِّتَ وَالْبَلَاءَ وَمِنْ آيَاتِ الْاِسْمَاءِ

[illegible][illegible]

قَالَ وَلَكِنْ حَزْرَةٌ لَمْ يَوْجَدْ لَهُ كَفَنٌ إِلَّا بَسْرَةً مَلْحَاءً إِذَا اجْعَلْتَ

گفت باینکه حمره بن عبدالمطلب یافته نشد بر او کفن مگر چادر کهنه و در خط و سیا و سفید بود و چون

عَلَى رَأْسِهِ قَلَصْتَ عَنْ قَدَمَيْهِ وَإِذَا اجْعَلْتَ عَلَى قَدَمَيْهِ

بر سر او کلاه می آید از پایها روی و چون گردانیده می شد بر پایهای روی

قَلَصْتَ عَنْ رَأْسِهِ حَتَّى مَدَّتْ عَلَى رَأْسِهِ وَجَعَلَ عَلَى

کلاه می آید از سر روی تا آنکه کشیده شد آن برده بر سر حمره و گردانیده شد بر

قَدَمَيْهِ إِذْ خَرَّ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ إِلَّا أَنَّهُ لَمْ يَذْكُرْ

پایهای حمره گویاه که مشهور است در کتب معتبره روایه احمد و ترمذی مگر ترمذی ذکر نکرد لفظ

نَحْنُ أَيْ يَكْفِيهِ الْحَمْلُ

نَحْنُ أَيْ يَكْفِيهِ الْحَمْلُ

بَابُ مَا يُقَالُ عِنْدَ مَنْ حَضَرَةَ الْمَوْتِ

باب بیان چیزیکه گفته می شود نزد کسی که حاضر شده او را بموت

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

روایت است از ابی سعید و ابی هریره رضی الله عنهما گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَقِّنُوا مَوْتَكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ سَرَوَاهُ

صلی الله علیه و سلم تلقین کنید مرده را خود را که طایفه که لا اله الا الله محمد رسول الله است

مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

روایه مسلم و روایت است از ابی سعید گفت فرمود پیغمبر خدا

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا حَضَرَ تَحَرُّمُ الْمَرِيضِ أَوْ الْمَيِّتِ فَقُولُوا

الله علیه و سلم و منتیکه حاضر شود بیمار یا میتی را که نزدیک می شود بموت بگویند

خَيْرًا فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ يُؤْمِنُونَ عَلَى مَا تَقُولُونَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

خیرتر است زیرا که ملائکه میگویند بر آنچه میگویند شما و روایه مسلم

وَعَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ

وهم از ام سلمه است گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم نیست هیچ

مُسْلِمٍ تَصِيبُهُ مُصِيبَةٌ يَقُولُ مَا آمَنَ اللَّهُ بِهِ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّا

مسلمان که برسد اورا مصیبتی پس بگوید چیزی را که امر کرده است خداست ای یحییٰ بن یحییٰ

إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ۝ اللَّهُمَّ اجْزِلْ فِي مُصِيبَتِي وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا

استر جانم من و این کلمه تا آخر یعنی بار خدا یا اجزله مراد مصیبت من و بدل گردان مرا بهتر

مِنْهَا إِلَّا أَخْلَفَ اللَّهُ لَهُ خَيْرًا مِنْهَا فَلَمَّا مَاتَ أَبُو سَلَمَةَ قَالَتْ

ازان مگر آنکه بدل میگردد و خدا برای و بهتر از آنچه فوت شد پس برگاه مرگ گفت یا یحییٰ بن یحییٰ

أَيُّ الْمُسْلِمِينَ خَيْرٌ مِنِّْي سَلَمَةُ أَوَّلُ أَهْلِ بَيْتِ هَاجِرَ

که کدام یکی از مسلمانان بهتر است از ابی سلمه که بدل او بمن خواهد رسید که او اول صاحب خانه بود که پیغمبر

إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ إِنِّي قُلْتُهَا فَأَخْلَفَ

بسو پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم پس بترستی من با و چون این استبعاد کلمه اللهم اجزلی تا آخر گفتم پس

اللَّهُ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

خداوند تعالی برای من رسول الله صلی الله علیه وسلم را رواه مسلم

وَعَنْهَا قَالَتْ دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وهم از سلمه رفته است گفت در آمد آنحضرت صلی الله علیه وسلم

عَلَى أَبِي سَلَمَةَ وَقَدْ شَقَّ بَصَرُهُ فَأَعْمَضَهُ ثُمَّ قَالَ إِنَّ التُّوَحَّ

بر ابو سلمه حال آنکه تحقیق باز مانده بود چشم ابی سلمه من و خوا بایند آنحضرت بصر را پس فرمود که

إِذَا قُبِضْتُ بَالِصَرَفُ نَاسٍ مِنْ أَهْلِهِ فَقَالَ

که جان من قبض کرده میشود پس می میکند اورا بصر پس بانگ فریاد کردند مردمان از اهل خانه ای سلمه

لَا تَدْعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ إِلَّا بِخَيْرٍ قَالَتِ الْمَلِیْکَةُ

آنحضرت دعا نکنید بر ذواته اسے خود مگر به نیکی زیرا که فرشتگان

آنحضرت دعا میکنند بر ذواته اسے خود مگر به نیکی زیرا که فرشتگان

وهم از سلمه رفته است گفت در آمد آنحضرت صلی الله علیه وسلم
بر ابو سلمه حال آنکه تحقیق باز مانده بود چشم ابی سلمه من و خوا بایند آنحضرت بصر را پس فرمود که
که جان من قبض کرده میشود پس می میکند اورا بصر پس بانگ فریاد کردند مردمان از اهل خانه ای سلمه
آنحضرت دعا میکنند بر ذواته اسے خود مگر به نیکی زیرا که فرشتگان

يُؤْمِنُونَ عَلَى مَا تَقُولُونَ نُفِرَ قَالَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي سَلَامَةً

آمین سے گویند ہر چیز تک کہ میں گویا شہادت کرتا ہوں کہ خدائے واحد و بیا مرز الہی سلمہ را

وَأَرْفَعُ دَرَجَتَهُ فِي الْمُهْدِيِّينَ وَأَخْلُقُهُ فِي عَقِبِهِ فِي

و بنند گردان پای او را در کسانیکه راه رست نموده شده اند و خلیفه شود رسین در

النَّبِيِّ. وَاعْفِرْ لَنَا وَهَ يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ وَافْسِرْ لَهُ

باقی ماندگان و سب و بیامرز ما را و مرا و اسی پروردگار جهانان و منراخی کن مرا و را

فَقَبْلُ وَتَوَّرُّ لَهُ فِيهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَدُ عَائِشَةَ

در قبرا و درویشان گردان مرا و در قبرش رواه مسلم و روایت سبب از عائشه صدقه

قَالَتْ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدَّثَنِي

گفتند کہ اگر ان حضرت صلوات اللہ علیہ وسلم

مَرْحُومَةً مُتَّفِقَةً عَلَيْهِ وَعَدُ مَعَاذٍ مِنْ حَسَلٍ

پیشتر شده شد بخار محسوس در دماغ از منی مستقیم علی و در واقع در وقت از زمان در جوار

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَا دَعَا قَوْمًا إِلَى شَيْءٍ خَيْرَ دَعْوَى دَعْوَى نَبِيٍّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فت اخذت صل الله عليه وسلم سیکه باشد آخر

لا مية لا اله الا الله دخل الجنة رواه ابو داود

سخن او لا اله الا الله می در آید بهشت را روایت کرده از ابو جواد

عن معمر بن يسار قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

روایت است از معقل بن یسار رضی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

لِيَوْمَ وَسَلَّمَ- اقْرَأْ وَاسْمُرْ- يَسْ عَلَى مَوْتَاكَ- رَوَاهُ

و سلم بخوانید سورة پس بر مرده شما یعنی کیکه بو قریب است

مَدَّ وَأَمْدًا وَدَوَّابْنُ مَاجَةٍ وَعَدُّ عَائِشَةٍ

محمد داود داود و ابن ماجه + وروایت مکتب الزعائن صدق

قَالَتْ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَبَّلَ عُمَانَ

گفت بدستیکه آن حضرت صلی الله علیه وسلم بود داد عثمان

بْنِ مَطْعُونٍ وَهُوَ مَيِّتٌ وَهُوَ يَكْبِي حَتَّى سَالَ دُمُوعٌ

بن مطعون را و حال آنکه وی مرده بود و آنحضرت گری می کرد تا آنکه روان شد اشکهای

النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى وَجْهِ عُمَانَ رَوَاهُ

پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم بر روی عثمان رواه

الْزَّمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَمَّهَ قَالَتْ

ترمذی و ابو داود و ابن ماجه و هم از عایشه رضی عندها روایت گفت

إِنَّ أَبَا بَكْرٍ رَضِيَ قَبْلَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ

بدستی که ابوبکر رضی عنده بود داد پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم را و حال آنکه

مَيِّتٌ رَوَاهُ الزَّمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَدُ حُصَيْنِ بْنِ خُوَازِمٍ

آنحضرت مرده بود رواه ترمذی و ابن ماجه و روایت است از حصین بن خوام

أَنَّ طَلْحَةَ بْنَ الْبَرَاءِ مَرِضٌ فَأَتَاهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

بدستیکه طلحه بن براء انصاری بیمار شد پس آمد او را پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ يَعُودُهُ فَقَالَ إِنِّي لَا أَرَى طَلْحَةَ إِلَّا قَدْ حَدَّثَ بِهِ

و سلم و حال آنکه عیادت میکند او را پس فرمود بدستی که من گمان نمی برم طلحه را مگر آنرا حدیث شده

الْمَوْتُ فَادْنُ نَفْسِي بِهِ وَعَمَلُوا فَإِنَّهُ لَا يَنْبَغِي لِحَيْفَةِ

مرگ پس نزدیکند مرا بموت و بشتابانید که من سید در تخمین و کفین زیرا که سزاوار نیست مرده

مُسْلِمٍ أَنْ يُخْبَسَ بَيْنَ ظَهْرَانِي أَهْلُهُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

مسلمی را که بنده و شمشه شود میان آغازه روی زیرا که مبادا کندیده شود رواه ابو داود

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و روایت است از عبد الله بن جعفر رضی عنده گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَقِّنُوا مَوْتًا كَمَا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَكِيمُ الْكَرِيمُ

علیه وسلم تلقین کنند مرده ۴ شمار این کلمه توصیف باین صفت بشارت بعقوبت و کرم الهی است تا که از سید جهان

سبحان الله رب العرش العظيم والحمد لله رب العالمين

اشارت بظرف کبریا می خست تا بشود حضور کا و نبوت عزت و عظمت و بشارت باین صفت تا که از سید جهان

قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ لِلْأَحْيَاءِ قَوْلَ الْآجِلِ قَالُوا رَوَاهُ ابْنُ مَرْجَانٍ

گفتند ای رسول خدا چگونه است این از کافران که از مرگند گمان اگر بیاوریم و تلقین کنیم فرمود بهتر میگوید مرگ روات ابن

بَابُ سَكْرَاتِ الْمَوْتِ وَمَا يَلْحَقُ الْمَيِّتَ بَعْدَ مَوْتِهِ

باب در بیان سكرات موت و آنچه که لاحق می شود مرده را بعد از موت و

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَقَوَّىٰ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةَ يَتَنَصَّرُونَ وَجُوهُهُمْ

و تقوی می کردی اگر می دیدی که کفار از ملائکه می ترسند و بر روی ایشان

وَأَذْبَارُهُمْ وُذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ

و بر پشت ایشان و میگویند بچشید عذاب سوزان این بسبب آن که در دست که پیش فرستادید و

وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي بَظِلَّهُ لِمِ الْبَعِيدِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ

و تحقیق که خدای غم کننده نیست بر بندگان و تعجب کنی چون بگری و توبه ظالمان

فِي عَصَمَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا

در شد اند مرگ بکشند و فرشتگان دست خود را دراز می کنند و میگویند بیرون آرید

أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ نَجْزِي عَذَابَ الْهَوْنِ بِمَا كُنْتُمْ

روحهای خود را امروز جزا داده خواهیم شد عذاب رسوا کننده بسبب آن که

تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

می گفتید بر خدا ناحق و بسبب آنکه از تصدیق آیات او سرکش می کردید

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فَرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ

و گوئیم بر آئین آمدید پیش ما تنها چنانکه آفریده بودیم شما را اول بار و بگذاشتید

وگوئیم بر آئین آمدید پیش ما تنها چنانکه آفریده بودیم شما را اول بار و بگذاشتید

کافران

ظالمان

در دست سید جهان

२

فہرست آئینہ

پیش رو

19.

١١

و ان خود
نقشبند

سفرنامه

۱۰۰

三

3

11

مَا خَوَّلْنَاكُمْ دَرَءًا ظُهُورَكُمْ إِنَّا لَذِينَ تَوْفِقُهُمُ الْمَلَائِكَةُ

انچه داده بودیم شما پس بشت خویش هر آینه آنکه فرستگان بخش ارواح ایشان کردند

در حالتیکه سنگ را بویژه در زمین نشاندن فرستگان گفتند در چه حال بودید شما گفتند بودیم بیچارگان

فِي الْأَرْضِ قَالُوا لَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُخَاجِرُوا فِيهَا

فَاُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصْرًا ۝۱۰۰

پس این جماعت جای ایشان جزو است و بد جائز است مگر

المستضعفين من الرجال والنساء والولدان لا يستطيعون

جِيلَةٌ وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ

پس آنجا که نزدیک است که خدا

يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفْوًا غَفُورًا ه و يُرْسِلَ عَلَيْهِمُ

حَفْظَةٌ ۞ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا

ما نکلہ نگاہ جان ما و قیلہ بیا بد کے از شمار گنج بقض روح او کنند فرستادگان ما

وایشان انقباض نمیکند باز گردانیده شوند مردگان بسوی خداوند ایشان حق است

الَالَةُ الْحَلَمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ۝ اللَّهُ يَتَوَفَّى

مراد است علم و او شتاب زمین حساب کنندگان است خدا یغالی بعض میکند

ارواح را نزدیک مورت آن و آن مروج که مفروده است قبض آن میکند در میان خوابان پس نگاه میدارد

تجربہ کر کے۔ - ایسا کہ وہ اس سے پہلے کیا ہے، اس کے بعد بھی اسے

که بدان روح
خاکم گردد و در ج این خاک
تو نفس کن که بدان روح
از خلقت زگرید و در خاک
منافقان زگرید آرد میان
و بود مانند آرد روح
که بدان روح
مومن تو نیست
ست از تو

۲۴۵
کبدان زور و روح
انجیبا و صدیقان
قبض نماید و اعوان
حاکم را در تحت و غلبه
و عجب از آدمی
که با وجود چنین جوی
در کسین جلوه نماند
از آتش سوزند

۲۴۵

انہیسا و صدیقان
قبض نماید و اعوان
ملاک و رحمت و غنائت
و عجب از آدست
کہ باد و جود حسن و جوی
در کین بگلشن لاف
آرامش سے زندہ

الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلَ فِيهَا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

آنرا که حکم موت کرده است برده می گذارد آن دیگر را تا دهنده مینماید

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ وَعَنْ أَبِي جَرِيرَةَ

هر آینه درین مقدمه نشانه است بر آن قومیکه تامل می کنند در اوایت است از ابی هریره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمِيتُ تَحْضِرُهُ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم شخصی که بمیرد حاضر می شود و او را

الْمَلَكُ فَإِذَا كَانَ الرَّجُلُ صَالِحًا قَالُوا أَخْرَجَ أَتَيْتَهَا

فرشتگان پس چون میباشد مرد سیرنده نیکوکار میگردد فرشتگان بیرون آئی ای

النَّفْسُ الطَّيِّبَةُ كَانَتْ فِي الْجَسَدِ الطَّيِّبِ أَخْرَجَ حِمْدَةً

جان پاک که بوده است در تن پاک بیرون آئی ستوده نزد خدا

وَالْبَشَرِيَّةُ بِرُوحٍ وَرِيحَانٍ وَرَبِّ غَيْرِ غَضْبَانٍ فَلَا يَزَالُ

و خوش باش بر ارح در رزق پاک و بهشت و پروردگار خشم ناکنده پس همیشه است آن نفس

يُقَالُ لَهَا ذَلِكَ حَتَّى تَخْرُجَ ثُمَّ يُعْرَجُ بِهَا إِلَى السَّمَاءِ

که گفته می شود مر او را آنکلام خود کور از روح و بشارت تا آنکه بیرون می آید پس برشته می شود و او را بر سر

فِي قِمَّةِ لَهَا فَيُقَالُ مِنْ هَذَا فَيَقُولُونَ فَلَانِ فَيُقَالُ مَرْحَبًا

پس کشاده می شود بر او در آئینا پس گفته می شود گشت این پس میگردد ملائکه که او فلان بن فلان است پس

بِالنَّفْسِ الطَّيِّبَةِ كَانَتْ فِي الْجَسَدِ الطَّيِّبِ حَمْدَةً وَابَشَرِيَّةً

جان پاک را که بود در تن پاک در آئی ستوده و خوش باش

بِرُوحٍ وَرِيحَانٍ وَرَبِّ غَيْرِ غَضْبَانٍ فَلَا تَزَالُ يُقَالُ لَهَا

براحت در رزق و پروردگار خشم ناکنده پس همیشه است آن نفس که گفته می شود مر او را

ذَلِكَ حَتَّى تَنْتَحِيَ إِلَى السَّمَاءِ الَّتِي فِيهَا اللَّهُ فَإِذَا كَانَ

آنکلام و پرده می شود از آسمان و دیگر تا آنکه میرسد با آسمان که در و خداست پس رحمت خدا بر او

الرَّجُلِ السَّوْءِ قَالَ أَخْرَجِي أَيْتَهَا النَّفْسُ الْحَبِيشَةُ كَأَنَّكَ

مرد بد میگوید یکی از فرشتگان حاضر بیرون آئی ای جان پلید که بودی

فِي الْجَسَدِ الْحَبِيبِ أَخْرَجَنِي ذَمِيمَةً وَابْتَشَرَنِي بِحَمِيمٍ

در تن پلید بیرون آئی نگو هیده و خوشش باش بآب گرم

وَوَغَسَّاقٍ وَآخِرُ مِرْسَخٍ لَهُ أَزْوَاجٌ فَمَا تَزَالُ يُقَالُ

دریم و بعد از دیگر که مشابه عذاب مذکور اند مطرح یعنی پس همیشه است که گفته می شود

لَهَا ذَٰلِكَ حَتَّىٰ تَخْرُجَ ثُمَّ يُعْرِجُ بِهَا إِلَى السَّمَاءِ فَيُنْزِلُهَا فَيَقَالُ مِنْ

آن نفس این کلمات آنکه مردن می آید بستر برود می نشیند ، بسو آسمان کیس نشود و شود در دی و راسا کیس نشود و شود

هَذَا يَقَالُ فَلَانٌ فَيَقَالُ لَا مَرْحَبًا بِالنَّفْسِ الْخَبِيثَةِ كَأَنَّهُ فِي

این پس گفته می شود که فلان بن فلان، پسر گفته می شود که مسا و افراخ، حامی جان ملید را که بود

الجسد الخبيث أرجع ذممة فاعلا ثقة الله

من پلند برگرد نکوسد زیراک کوه نشسته اسر ق

أَبْوَابُ السَّمَاءِ فَتَرَسَّسُ مِنَ السَّمَاءِ ثُمَّ تَصْدُرُ إِلَى لِقَاءِ

راه های آسمان مسیر فرستاده و انداخته می شود. در زمین از آسمان است باز می گردد و پس از آن

وَاِهْ اِبْنُ مَاجَةٍ وَعَنْهُ اَنْ رَسُوَ اللّٰهُ صَلَّ اللّٰهُ

رواه ابن ماجہ و ہم از ابو ہریرہ در دست راست دست چپ سفاسم خدا صلی اللہ

لَكُمْ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا خَرَجْتَ رُوحُ الْمُؤْمِنِ تَلْقَاهَا

مسلمان مشریم آئینہ

لَكَانَ يُصْعِدَانِهَا قَا أَحْمَدَا فَذَكَرَ مِنْ طَبَرِ حَقًّا

[illegible]

ذَكَرَ الْمُسْكُ قَالَ وَيَقُولُ أَهْلُ السَّاءِ رَوْحٌ طَيِّبٌ

که در دشت را گفت ای مرد جوان خوش رو و دلجو که در میان این بندگان من هستی

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

از تو جسو راحت که از جانب خدا و بسو زرق روحانی و پدرو دگا ختم نمونده پس بیرون می آید

مجلسه ششم
تاریخ ۱۳۰۲/۱۲/۱۲
محل اجتماع در محل
مجلس شورای اسلامی
شماره ۱۲۰۲/۱۲/۱۲
مجلس شورای اسلامی

كَاطْيَبِ رِيحِ الْمُسْكِ حَتَّىٰ أَنَّهُ لَيَسْأَلُهُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا

روح مجربترین بوی مشک تا آنکه بر آئینه میدهند آن روح را بعضی از فرشتگان بغیر از بعضی دست است

حَتَّىٰ يَأْتُوا بِهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ فَيَقُولُونَ مَا أَطْيَبَ هَذَا رِيحِ الرَّحْمَنِ الَّتِي

تا آنکه می آرند و دروازه های آسمان پس میگویند چقدر خوش است این بوی رحمت که

جَاءَ تَكُم مِّنَ الْأَرْضِ فَيَأْتُونَ بِهِ أَرْوَاحُ الْمُؤْمِنِينَ فَلَهُمْ

آمده است شمار از زمین پس می آرند و دروازه روح مومنان پس بر آئینه ارواح مومنان

أَشَدُّ فَرْحًا مِّنْ أَحَدٍ كَرَّمَ بَعَاثُهُ بِقَدَمِهِ عَلَيْهِ فَيَسْأَلُونَ

سخت تر از روی شادمانی از یکدیگر از شما بغایب خود که باز می آید از سفر بروی پس می پرسند و از

مَاذَا نَعْمَلُ فَلَاكَ مَاذَا نَعْمَلُ فَلَاكَ فَيَقُولُونَ دَعْوَاهُ فَإِنَّهُ

چه شد و چه حال دارد فلان و فلان آنها می برند و حال ایشان می پرسند پس میگویند که بگذارید و از زیر آید

فِي غَيْرِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ قَدْ مَاتَ أَمَّا أَنتُمْ فَيَقُولُونَ قَدْ

در غیر دنیا است پس میگویند بر تحقیق مرده است آن آبا نیامده است پس شما پس میگویند تحقیق

ذَهَبَ بِهِ إِلَىٰ أُمِّهِ الْهَآوِيَةِ وَإِنَّ الْكَافِرَ إِذَا اخْتَضَرَ

بر رفته شده و از آبست و آنکه که آتش درخت است و بدو سبب کافری رفتن که حاضر می شود و او را مرگ

أَنَّهُ مَلَكَ الْعَذَابِ يَمْسَحُ فَيَقُولُونَ أَخْرِجْنِي سَاحِطَةً

می آیند و او را آنکه عذاب بیلاس درشت پس میگویند بروج کافر بیرون آئی تا خوش شود

مَسْفُوحًا عَلَيْكَ إِلَىٰ عَذَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَتُخْرَجُ كَأَنَّ

و تا خوش شودی کرده شده بر تو بس عذاب خدا می بزرگ پس بیرون می آید و چون خوش شودی گزیده ترین

رِيحٍ جَفِيفَةٍ حَتَّىٰ يَأْتُونَكَ بِهَا إِلَىٰ بَابِ الْأَرْضِ فَيَقُولُونَ

بوی مرده تا آنکه می آرند و دروازه در زمین پس میگویند

مَا أَنْتَ هَذِهِ الرِّيحِ حَتَّىٰ يَأْتُونَكَ بِهَا أَرْوَاحُ الْكَفَّارِ رَوَّاهُ

چه گنده است این بوی تا آنکه می آرند و دروازه ارواح کافران روده

أَحَدُ النَّسَائِيِّ وَعَنْ عَبْدِ بْنِ عَازِبٍ قَالَ خَرَجْنَا مَعَ

احمد و النسائی در روایت است از عبد بن عازب رضی الله عنه گفت بیرون آمدیم

النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي جَنَازَةٍ رَجُلٍ مِّنَ الْأَنْصَارِ

با حضرت صلی الله علیه وسلم در جنازه مردی از انصار

فَانْهَيْنَا إِلَى الْقَبْرِ وَلَمْ يَلْحَدْ فَجَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

پس آنرا رسیدیم تا قبر و لم کرده نشاند پس نشست پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجَلَسْنَا حَوْلَهُ كَأَنَّا عَلَى رُءُوسِنَا الطَّيْرُ

علیه وسلم و نشستیم با کرد حضرت سر خود بر ده گویا بر سر ما پرند نشسته است

وَفِي يَدَيْهِ عَوْدٌ يَنْكُتُ بِهِ فِي الْأَرْضِ فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَقَالَ

در دست آنحضرت چوبه بود که می کاوید و خطمی کشید بان چوب در زمین پس برآورد سر خود را

اسْتَعِيدُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا ثُمَّ قَالَ

پناه جوئید بخدا از عذاب قبر دو بار گفت این سخن را یا سه بار پس نشست آنحضرت

إِنَّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ إِذَا كَانَ فِي انْقِطَاعٍ مِنَ الدُّنْيَا وَاقْبَالَ

بدان بنده مسلمان وقتی که می باشد در سلب بریدگی از دنیا و میباشد در رو آوردن

مِّنَ الْآخِرَةِ نَزَلَ إِلَيْهِ مَلَائِكَةٌ مِّنَ السَّمَاءِ بِبُيُوتِ الْجَوْوِ

با عزت فرود می آیند بسوی او و فرشتگان از آسمان که روی ای ایشان بفرشتگان

كَأَنَّهُمْ جُوهَرُ الشَّمْسِ مَعَهُمْ كَفَنٌ مِّنَ الْكَفَانِ الْجَنَّةِ

گویا که دروای ایشان آفتاب است با ایشان کفن است از کفنهاست بهشت

وَحَوْطٌ مِّنْ حَوْطِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَجْلِسُوا مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ

و حوط است از حوطهای بهشت تا آنکه می نشینند این فرشتگان از بیت دور تا درازای بصر

ثُمَّ يَجِيئُ مَلَكَ الْمَوْتِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَتَّى يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ فَيَقُولُ

بازی آید فرشته مرگ که عز را بیل است تا آنکه می نشیند نزد سر میت پس میگوید

أَيُّهَا النَّفْسُ الطَّيِّبَةُ أَخْرِجِي إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ

ای جان پاک بیرون آئی بسوی آمرزش از خدا و رضا و عظم از دوس

قَالَ فَخَرِّجِي لِسَبِيلِ كَمَا لَسَبِيلُ الْفَطْرَةِ مِنَ السَّقَاءِ فَيَا خُذْهَا

فرمود آنحضرت پس بیرون آید روح در عالمیکه روان میشود و خاکمه روان میگردد و آب از شکم بیرون میگردد و ملک از شکم

فَإِذَا أَخَذَهَا لَمْ يَدْعُوهَا فِي يَدِهِ طَرَفَةً عَيْنٍ حَتَّى يَأْخُذَهَا

پس چون بگیرد ملک الموت آنرا بگذارد و فرشتگان از روح را در دست ملک الموت بکنند آنرا بگردد و فرشتگان روح را

يَجْعَلُوهَا فِي ذَلِكَ الْكَفَنِ وَفِي ذَلِكَ الْخَوْطِ فَخَرِّجِي مِنْهَا

پس بکنند آن روح را در آن کفن و در آن خنوط و بیرون آید از آن روح

كَاطِيبِ نَفْخَةِ مِسْكِ وَجَدْتَ عَلَى وَجْهِهِ الْأَرْضِ قَالَ

بوی خوشبوترین در میدان بودی مشک که بافته شده است بر روی زمین و فرمود آنحضرت

فَيَصْعَدُونَ بِهَا فَلَا يَمُرُّونَ بِعَيْنٍ بِهَا عَلَى مَلَأَ مِنْ

پس بالایی برزد و فرشتگان آنرا پس بکنند و از فرشتگان یعنی باز روح بر هیچ جائی از

الْمَلَائِكَةِ إِلَّا قَالُوا مَا هَذَا الرُّوحُ الطَّيِّبُ فَيَقُولُونَ فُلَانٌ

فرشتگان مگر آنکه بگویند چیست این روح پاک پس میگویند فلان

بُنْ فُلَانٍ بِأَحْسَنِ أَسْمَائِهِ الَّتِي كَانُوا يُسَمُّونَهُ بِهَا فِي

بن فلان است بخیر آنند آنرا بگویند و درین نامهای او که میخواندند او را بدان نامها و در

الدُّنْيَا حَتَّى يَنْتَهَوْا بِهَا إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَسْتَفْتِحُونَ

و دنیا تا آنکه میرسند با دوس تا آسمان که فرودترین آسمانهاست پس طلب در گشادن میکنند

لَهُ فَيَقُولُ لَهُمْ فَتَشِيعُهُ مِنْ كُلِّ سَمَاءٍ مُّقَرَّبَةً إِلَى السَّمَاءِ

برای او پس گشاده میشود و در هر آسمان پس بتاجبت میکنند او را از هر آسمان قربان آن آسمان

الَّتِي تَلِيهَا حَتَّى يَنْتَهِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ فَيَقُولُ اللَّهُ

که متصل است تا آنکه تا آخر رسیده می شود بان روح تا آسمان هفتم پس میگوید خدا می تعالی

عَزَّ وَجَلَّ الْكُتُبَ كِتَابَ عِبْدِي فِي عِلِّيِّينَ وَاعِيدُوهُ إِلَى

بنو سید نامه مبتدا مراد علیین که نام موصوفه است و آسان و باز گردانید او را

الْأَرْضِ فَإِنِّي مِنْهَا خَلَقْتَهُمْ وَفِيهَا أَعِيدُهُمْ وَمِنْهَا أخرجهم

بسیار زمین را که من از زمین پیدا کرده ام آدمیان را و در زمین باز میگردانم ایشان را و از زمین بیرون می آورم ایشان را

ثَارَةً أُخْرَى قَالَ فَتَعَادِلُ رُوحَهُ فِي جَسَدِهِ فَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ

از دیگر فرمود انحضرت پس باز گردانیده می شود روح و سه بدن و سه پس می آیند میت را دو نفر

فَيَجْلِسَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ كَمْ رَبَّكَ فَيَقُولُ رَبِّيَ اللَّهُ

پس می نشاندند او را پس میگویند او را کیست پروردگار تو پس میگوید بنده پروردگار من خداست

فَيَقُولَانِ لَهُ كَمَا دِينُكَ فَيَقُولُ دِينِي الْإِسْلَامُ فَيَقُولَانِ

پس میگویند او را چیست دین تو پس میگوید دین من اسلام است پس میگویند

لَهُ مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بَعَثَ فِيكُمْ فَيَقُولُ هُوَ رَسُولُ اللَّهِ

او را چیست این مرد که برانگیخته شده است در شما پس میگوید میت و سه پیغمبر خدا است

فَيَقُولَانِ لَهُ وَمَا عَلَيْكَ فَيَقُولُ قَرَأْتُ كِتَابَ اللَّهِ فَأَمَنْتُ

پس میگویند او را چیست دلیل داشتن تو رسالت و بر این میگویی چیست خواندم کتاب خدا را که قرآن است پس

بِهِ وَصَدَقْتُ فَيُنَادِي مَنَادٌ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ صَدَقَ عَبْدِي

با او درست کرد و راستم پس آواز میدهد آواز دهنده از آسمان راست گفت بنده من

فَأَنْزِلُ شَوْءَ مِنَ الْجَنَّةِ وَالْأَسْوَأَ مِنَ الْجَنَّةِ وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا

پس فرستد گردانیده بنده مرا از بهشت و بدترین را از بهشت و بگشاید دروازه

إِلَى الْجَنَّةِ قَالَ فَيَأْتِيهِ مِنْ رُوحِهَا وَطِينُهَا فَيَفْتَحُ لَهُ فِي

بسیار بهشت فرمود انحضرت پس میآید او را از راحت بهشت خوشبوی بهشت پس گشاده می شود در است و سه

قَبْرِهِ مَدْبُورَةٌ قَالَ وَيَأْتِيهِ رَجُلٌ مِنْ أَوْجَدِ حَسَنِ النَّبِيَّاتِ

فرمود او را از بی بصر فرمود انحضرت و می آید او را مردی نیک روحی نیکو جامه

طَيْبُ الرَّيْحِ فَيَقُولُ الْبَشَرُ بِالَّذِي يَسُوكَ هَذَا يَوْمَكَ

نوشه‌بوی پس میگوید آنروز که شونده با و ترا با نچه شادمان گردانند ترا این روز است

الَّذِي كُنْتَ تَوَعَّدُ فَيَقُولُ لَهُ مَنْ أَنْتَ فَوَجْهُكَ الْوَجْهُ

که و عدده کرده میشدی تو پس میگوید مرده مرا آنروز که چه کسی تو پس رویتوروی کامل و حسن و جمال

يُجَبِّئُ بِالْخَيْرِ فَيَقُولُ أَنَا عَمَلُكَ الصَّاحِبُ فَيَقُولُ رَبِّ أَقِمِ

که می آورد نیکی را پس میگوید آنروز که من عمل نیک تو ام پس می گوید ای پروردگار بر پا کن

السَّاعَةَ أَقِمِ السَّاعَةَ حَتَّى ارْجِعَ إِلَى أَهْلِي وَمَالِي قَالَ

قیامت که کنایه است از حیات آنکه باز برگردم بسوسه ایحانه خود و بسوسه مال خود فرمود آنحضرت

وَأَنَّ الْعَبْدَ الْكَافِرَ إِذَا كَانَ فِي انْقِطَاعٍ مِنَ الدُّنْيَا

بر مرتبه بنده کافر وقتی که می باشد در بریدگی از دنیا

وَأَقْبَالَ مِنَ الْآخِرَةِ تَزَلُ إِلَيْهِ مِنَ السَّمَاءِ مَلَائِكَةٌ سَوْدٌ

رود آردن از آخرت فرود می آیند بسوسه و سه از آسمان فرشتگان سیاه

الْوُجُوهُ وَمَعَهُمُ الْمَسُوحُ وَيَجْلِسُونَ مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ

رویه و بایشان پلاسها آید نشینند از میت تا آنجا که نظر کار می کنند

ثُمَّ يُجَبِّئُ مَلَكُ الْمَوْتِ حَتَّى يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ فَيَقُولُ

پس می آید ملک الموت تا آنکه می نشینند نزد سر او پس می گوید

أَتَيْتُهَا النَّفْسُ الْحَيَّةُ أَخْرَجَنِي إِلَى سَخَطٍ مِنَ اللَّهِ قَالَ

ای جان خنثی بیرون آئی بسوسه خشم و ناخوشنودی از خدا فرمود آنحضرت

فَقَرَّقَ فِي جَسَدِهِ فَمِنْزَعَهَا كَمَا يُنَزَعُ السَّقْوَدُ مِنْ

پس بریشان می شود روح در جسد کافر پس بکشد آنروح را ملک الموت چنانکه کشیده میشود سقود گرم از

الصُّوفِ الْمَبْلُولِ فَيَأْخُذُهَا فَإِذَا أَخَذَهَا لَمْ يَدْعُوهَا

پشم تر پس میگیرد ملک الموت آنروح را پس چون میگیرد ملک الموت آنروح را نمیگوید از من فرشتگان آنروح را

فِي يَدِهِ طَرَفَةٌ عَيْنٍ حَتَّى يَجْعَلُوا فِي قُلُوبِكَ الْمُسْوَجَ

در دست او چشم زدن تا آنکه می کشد فرشته گمان از روح یارین مسوح

وَيَخْرِجُ مِنْهَا كَأَنَّهُ يَرِيحُ جَهَنَّمَ وَجَدْتُ عَلَى وَجْهِهِ

ویردن آمدن از آن روح با یکدیگر همچو بربسته ترین مردار که یافته می شود بر

الْأَرْضِ فَيَصْعَدُونَ بِهَا فَلَا يَمْرُونَ بِهَا عَلَى مَلَأَ مِنْ

زمین پس بالا می برند فرشتگان او را پس نمی گذارند فرشتگان بار بر جاسته از

الْمَلَائِكَةِ إِلَّا قَالُوا مَا هَذَا الرَّوْحُ الْخَبِيثَةُ فَيَقُولُونَ

فرشتگان مگر آنکه میگویند چیست این روح خبیث پس میگویند فرشتگان این را بیان کن

فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ بِأَقْبَمِ أَسْمَاءِ اللَّهِ كَأَن لَّيْسَ بِهَا فِي

فلان بن فلان است بنواخته از نام بدترین نامها که بجا نماندند او را بدان نامها در

الدُّنْيَا حَتَّى يَنْتَقِي بِهَا إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَسْتَفْتِيهِ

دنیا باز دست تا آنکه پرسند با وی تا آسمان دنیا پس طلب در کشدن می کنند براسی و پس

فَلَا يَفْقَهُ لَهُ ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پس کشاده نمی شود در بر آید پس بخواند پیغامبر خدا صلوات الله علیه و سلم

لَا تَفْتَحْ لَهُمْ أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى

کشاده نمی شود برای کافران و دنیا آسمان در درمی آیند کافران بدست تا آنکه

يَلْبِسَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخَيْاطِ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ

در آید شتر آن نهمانده در سوراخ سوزن پس میگوید حق تعالی بزرگ و بلند

اَلتَّبُو الْكِتَابَةَ فِي سَجِّينَ فِي الْأَرْضِ السُّفْلَى فَطَرَحَ

بنویسد نامه او را در سجین که نام کتابست در تحت زمین پایین ترین پس انداخته می شود

رُوحَهُ طَرَحًا ثُمَّ قَرَأَ وَمَنْ يَشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا حَرَّمَ

روحش را طراندن یعنی تحت او تر خواند آنحضرت این آیت را که کسی که شرک کرد با خدا پس گویا بدوی آن

مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ

از آسمان پس میروانند او را پرندهگان یا می اندازد او را باد در جایی

يَحْيِي قُنُودَ رُوحِهِ فِي جَسَدِهِ وَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَجْلِسَانِ

دور پس نمود کرده بشود روح او درین او می آید او را دو فرشته پس می نشینند او را

فَيَقُولَانِ لَهُ مَرَّكَ فَيَقُولُ هَاهُ هَاهُ لَا أَدْرِي فَيَقُولَانِ

پس میگویند او را کیست پیر و درگاه تو پس میگوید کافرا و ماه که کلمه شریف است نمی دانم پس میگویند

لَهُ مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بَعِثَ فِيكُمْ فَيَقُولُ هَاهُ هَاهُ لَا أَدْرِي

مرا و اچیت حال این مرد یکم بر آن بسته شده است پس میگوید کافرا و ماه که کلمه شریف است او

فَيَنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ كَذَبَ فَأَمْرٌ سَوَاءٌ مِنَ الْمَنَارِ

پس او را میخواند مراد دهنده از آسمان که دروغ گفت پس فرشته گردانند بر او و از آتش

وَأَفْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى النَّارِ فَيَأْتِيهِ مِنْ حَرِّهَا وَسُوءِ مَعَهَا

و گشایند بر او در بساط آتش پس می آید و در از حرارت و دروغ و باد گرم از آتش

وَيُضَيِّقُ عَلَيْهِ قَبْرُهُ حَتَّى تَخْتَلِفَ فِيهِ أَضْلَاعُهُ وَيَأْتِيهِ

و تنگ گردانند قبر او را تا آنکه در هم شکند و در استخوانهای پلوی می آید او را

رَجُلٌ قَبِيحُ الْوَجْهِ قَبِيحُ الثِّيَابِ مُنْتَنِ الرِّيحِ فَيَقُولُ

مردی بد شکل و بر جامه گنده بوسه ز پس میگوید آن مرد

أَبَشْرُ بِالَّذِي يَسُوءُكَ هَذَا يَوْمُكَ الَّذِي كُنْتَ تَقَعِدُ

شده باد ترا با آنچه که غلبه گردانند ترا این روز است که وعده کرده میشدی

فَيَقُولُ مَنْ أَنْتَ فَوَجْهَكَ الْوَجْهُ يَبْحِي بِاللَّسِّ فَيَقُولُ

پس میگوید کیست تو پس رو تو را کامل است در زشتی که بسیار رو تو شراب پس میگوید آن مرد

أَنَا عَمَلُكَ الْخَبِيثُ فَيَقُولُ رَبِّ لَا تَقْعُرْ السَّاعَةَ وَفِي رِوَايَةٍ

که من عمل بد تو ام پس میگوید کیست کافرا می پرد و گاه من قیامت را دور روئیده دیگر

خُفِيَ وَنَزَلَ فِيهِ إِذَا خَرَجَ رُوحُهُ صَلَّى عَلَيْكَ كُلُّ مَلَكٍ بَيْنَ

آسمان و زمین است و هر فرشته که در آسمان است و کثاده شود بر آسمان و در روی آسمان

السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَكُلُّ مَلَكٍ فِي السَّمَاءِ وَفُتِحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ

آسمان و زمین است و هر فرشته که در آسمان است و کثاده شود بر آسمان و در روی آسمان

لَيْسَ مِنْ أَهْلِ بَابِ الْإِوْمِ يَدْعُونَ اللَّهَ أَنْ يُعْرِجَ بِرُوحِهِ

نیست هیچ جماعت از اهل بیج در روز آسمان که بگویند ای خدا او را میگذارد بروی خود روح او

مِنْ قَبْلِهِمْ وَتَنْزِعُ نَفْسَهُ يَعْنِي الْكَافِرَ مَعَ الْعَرُوفِ

از جانب ایشان و تنزیه می شود جان و نفس یعنی کافر با کفار

فَيَلْعَنُهُ كُلُّ مَلَكٍ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَكُلُّ مَلَكٍ فِي

پس لعنت میکند او را هر فرشته که میان آسمان و زمین است و هر فرشته که در میان

السَّمَاءِ وَتُعَلِّقُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ لَيْسَ مِنْ أَهْلِ بَابِ الْإِوْمِ

آسمان است و بست می شود در آسمان نیستند از اهل بیج و کثاده بر ایشان

يَدْعُونَ اللَّهَ أَنْ لَا يُعْرِجَ رُوحَهُ مِنْ قَبْلِهِمْ وَاهُ أَحْمَدُ

میخوانند خدا را و میگویند که بر او روح او را از جانب ایشان رواه احمد

وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَعْبٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ لَمَّا حَضَرَتْ

در روایت است از عبد الرحمن بن کعب از پدر خود گفت هرگاه که حاضر شد

كَعْبُ الزُّوْفَةِ أَتَتْهُ أُمُّ بَشِيرٍ بِنْتُ الْبَرَاءِ بْنِ مَعْرُورٍ

کعب زوفه آمد او را ام بشیر بنت برادر بن معرور

فَقَالَتْ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ إِنِّي لَقِيتُ فُلَانًا فَاقْرَأْ عَلَيْهِ

پس گفت ای اباعبد الرحمن اگر ملاقات کنی فلان را پس بخوان بر او

مِنِي السَّلَامِ فَقَالَ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ يَا أُمُّ بَشِيرٍ نَحْنُ أَشْغَلُ

از جانب من سلام پس گفت کعب بن مالک پیامزد و ترا خدا ایضا احوال بشر ما مشغول تریم

۲
نقشه اند که علامت خدا
است شدن با یکبار
از آسمان و کثاده بر ایشان
نیست هیچ جماعت از اهل بیج
در روز آسمان که بگویند
ای خدا او را میگذارد
برویش روح او
میخوانند خدا را و میگویند
که بر او روح او را از جانب
ایشان رواه احمد
در روایت است از عبد الرحمن
بن کعب از پدر خود گفت
هرگاه که حاضر شد
کعب زوفه آمد او را ام
بشیر بنت برادر بن معرور
پس گفت ای اباعبد الرحمن
اگر ملاقات کنی فلان را
پس بخوان بر او
از جانب من سلام پس
گفت کعب بن مالک پیامزد
و ترا خدا ایضا احوال بشر
ما مشغول تریم

وَعَنْكَ بَرْسِيَّةٌ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از بریده رضی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ الْمُؤْمِنُ يَمُوتُ بِعَرَقِ الْجَبِينِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَ

وسلم مؤمن بمرد با عرق پیشانی رواه ترمذی و

النَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْكَ عَنِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ

النَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ در روایت است از عبد الله بن عمر رضی گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنْ أَحَدُكُمْ إِذَا مَاتَ عَرَضَ

پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم بدستیکه یکی از شما چون بمرد ظاهر کرده شود

عَلَيْهِ مَقْعَدُهُ بِالْعَدَاةِ وَالْعِشِيِّ إِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ

برو نشست گاه او بیاماد و شبانگاه اگر باشد آن شخص از اهل بهشت

فَمِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَإِنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَمِنْ أَهْلِ النَّارِ

بسی باشد با او از بهشت و اگر باشد آنکس از اهل دوزخ پس باشد بای نشست او از دوزخ

لِهَذَا مَقْعَدُكَ حَتَّى يَبْعَثَكَ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مُتَّفَقٌ

گفته شود که این جا نشست تو است تا آنکه بر آید و ترا دعای نکاح بخورد روز قیامت متفق

عَلَيْهِ وَعَنْكَ آبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

علیه است در روایت کرده شد است از ابی هریره رضی گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ أَتَاهُ مَلَكَانِ اسْوَدَانِ

صلی الله علیه وسلم چون نهاده شد و میت در گه می آیند او را دو فرشته در صورت آدمی سیاه رنگ

أَرْسَلَانِ يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا الْمُنْكَرُ وَلِلْآخَرِ النَّكِيرُ فَيَقُولَانِ

که دو چشم گفته میشود هر یک را از اینسان منکر و دیگر را نکیمر پس میگویند آن هر دو

مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ فَيَقُولُ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ

پس هر دو تو که میگفتی در حال این مرد پس میگویند است که آن مرد بنده خدا و پیغمبر او است

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ فَيَقُولُ
كَرَاهِي مَبْدِئِهِمْ بِالْكَفَّةِ نَبِيٍّ مَعْبُودٍ مَكْرُومٍ وَكَوَاهِي مَبْدِئِهِمْ كَمُحَمَّدٍ خُذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَابْتَغُوا الْوَسِيلَةَ
قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا ثُمَّ يَفْسُدُ لَهُ فِي قَبْرِهُ سَبْعُونَ
كِبَرًا سَبْعِينَ يَوْمًا ثُمَّ يَكُونُ بَيْنَ يَدَيْهِ بَيْتٌ كَشَادُ كَرْدِي شُدَّ بَرَسُهُ وَهُوَ فِي قَبْرِهِ مَقَامًا
ذُرَاعًا فِي سَبْعِينَ ثَمَرًا يَنْوَرُ لَهُ فِيهِ ثَمَرٌ يَقَالُ لَهُ ثَمَرُ ثَمَرٍ
ذُرَاعًا فِي مَقَامٍ بَشِيرٍ رُوشَنِ كَرْدِي شُدَّ بَرَسُهُ وَهُوَ فِي قَبْرِهِ مَقَامًا
يَقُولُ ارْجِعْ إِلَى أَهْلِكَ فَأَخْبِرْهُمْ فَيَقُولُ لَا تَعْلَمُونَ مَثَلُ الْعَرُوسِ
يَكُونُ بِهَا بَارِئٌ بِرُوحِهَا مِنْ بَشَرٍ بِسَبْعِينَ يَوْمًا ثُمَّ يَكُونُ بَيْنَ يَدَيْهِ بَيْتٌ كَشَادُ كَرْدِي شُدَّ بَرَسُهُ وَهُوَ فِي قَبْرِهِ مَقَامًا
الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ
كِبَرِهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا ثُمَّ يَكُونُ بَيْنَ يَدَيْهِ بَيْتٌ كَشَادُ كَرْدِي شُدَّ بَرَسُهُ وَهُوَ فِي قَبْرِهِ مَقَامًا
مَضْبُوعُهُ ذَلِكَ وَإِنْ كَانَ مُنَافِقًا قَالَ سَمِعْتُ النَّاسَ يَقُولُ
جَائِزٌ أَرَامٌ أَوْ كَيْفَ تَكُونُ مَنَافِقٌ يَكُونُ فِيهِ مَنَافِقٌ يَكُونُ فِيهِ مَنَافِقٌ يَكُونُ فِيهِ مَنَافِقٌ
قَوْلًا فَقُلْتُ مِثْلَهُ لَا أَدْرِي فَيَقُولُ لَا تَعْلَمُونَ قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ
تَقُولُ هَذَا ثُمَّ يَكُونُ بَيْنَ يَدَيْهِ بَيْتٌ كَشَادُ كَرْدِي شُدَّ بَرَسُهُ وَهُوَ فِي قَبْرِهِ مَقَامًا
تَقُولُ ذَلِكَ فَيُقَالُ لِلْأَرْضِ التَّيْمِي فَتَلْتَمِمْ عَلَيْكَ فَتُخْتَلِفُ
أَضْلَاعُهُ فَلَا يَزَالُ فِيهَا مَعْدَبًا حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ
ذَلِكَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَازِبٍ
عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا مَاتَ الْمُؤْمِنُ
أَرْبَعِينَ يَوْمًا ثُمَّ يَكُونُ بَيْنَ يَدَيْهِ بَيْتٌ كَشَادُ كَرْدِي شُدَّ بَرَسُهُ وَهُوَ فِي قَبْرِهِ مَقَامًا

نابا

نابا

يَا أَيُّهَا الْمَلِكُ إِنِّي جُلِيسَتُهُ فَيَقُولُ لَنْ لَهُ مَا دِيْنُكَ فَيَقُولُ

میانه آنرا در فرشته پس می نشانند و او را پس میگویند مرنیت را که صلیبت وین پس میگویند ایت

دِينِي الْإِسْلَامُ فَيَقُولُ لَآنَ مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بُعِثَ

دین من اسلام است پس بگویند چیست حال این مرد که برانگیخته شد است

فِيكُمْ فَيَسْأَلُ هُوَ رَسُولُ اللَّهِ فَيَقُولُ لَكُمْ وَمَا يَدِينُكُمْ

در شما پس میگویم که عی فرستاده خدا پس میگویند مرا و راجحه دریا با بنید ترا که رسول خدا است

فَيَقُولُ قَرَأْتَ كِتَابَ اللَّهِ فَاٰمَنْتَ بِهِ وَصَدَقْتُ فَاٰمَنْتَ بِهِ

پس مکتوب بدوس من خواندم کتاب خدا را پس ایمان آوردم بوسه دگر و بدیم پس آنست مراد

قَوْلًا تَعَالَى يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي

بقول خداوند تعالی: «درین قول جواب فرشتگان است و بقر

الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَا يَدُ قَالَ فَيُنَادِي مُنَادٍ مِّنَ السَّمَاءِ

بر آن وجه که مذکور شد.

فرمود آنحضرت پس آواز میداد آواز دهنده از آسمان

أَنَّ صَدَقَ عَبْدِي فَأَمَّا شَوْهٌ مِنَ الْجَنَّةِ وَالْبَسُوهُ مِنْ

کہ راست گفتند کہ من گیسو را بندہ فرستہ از فرشتہا بہشت و پوشا نید اورا از

الْجَنَّةِ وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى الْجَنَّةِ فَبَيَّنَّا لَهُ قَالِ فَيَأْتِيهِ

فشا، خشت و کشادہ درویشی ششانیس کشاوه دیندیر اوکی دریش موخضر لیسین بدوسمن را

مِنْ رُوحِهَا وَطَبِيبُهَا وَيَفِيءُ لَهُ فِيهَا مَدْبُورَةٌ وَأَمَّا

راحت نیست و نسیم آن و فراخ کرده شود و در این حالت تا غایتی که سرسد نظر و دلیکی

الْكَافِرُ فَذَكِّرْهُ مَوْتَهُ قَالَ وَيَعَادُ رُوحُهُ فِي جَسَدٍ وَ

۵۶۰ یسے زک کر دو جھنڈت ۳۴ سگ او افر سہو و باز آکر دہ بشود روح او در تن و سہ و

بِأَنَّهُ مَلَكٌ كَانِ يَجْلِسُ إِلَيْهِ فَيَقُولُ لَآئِنْ مَنِّيكَ فَيَقُولُ

آنند و از فرشته سر برآوردند و او را سر میگویند گشت برود و کار تو نیست میگوید که

فَقِيلَ لَهُ تَذَكَّرُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ فَلَا تَبْكِي وَتَبْكِي مِنْ هَذَا

پس گفته شود او را که ذکر میکنی بهشت را و دوزخ را پس نبگره و گریه میکنی ازین یعنی از استادن بر قبر

فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ الْقَبْرَ

پس گفت بدرستی که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود بدرستی که قبر

أَوَّلُ مَنْزِلٍ مِنْ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ فَإِنْ بَخَا مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ

مختص منزه نیست از منزلهای آخرت پس اگر کسی برست از عذاب قبر پس چیزیکه پس از آنست

أَيْسَرُ مِنْهُ وَإِنْ لَمْ يَسْجُمْ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ وَقَالَ

آسان تر است و اگر نرسد از عذاب قبر پس آنچه بعد از دست سخت تر است از آن و گفت عثمان

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا رَأَيْتُ مَنْظَرًا قَطُّ

فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم ندیده ام هیچ نظری که هرگز نشد

إِلَّا وَالْقَبْرُ أَفْظَعُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

گمرا که گویشت تر است از آن رواه ترمذی و ابن ماجه و رواه است از

أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

ابی سعید خدری رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَسْلُطُ عَلَى الْكَافِرِ فِي قَبْرِهِ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ

علیه وسلم هر آئینه گماشته می شود بر کافر در گور او نود و نه

تِسْعِينَ نَهْشَةً وَتَلْدَغُهُ حَتَّى يَقُومَ السَّاعَةَ لَوْ أَنَّ تِسْعِينَ

از ده میگرد کافرا میگرد و او را تا آنکه بر پا میشود قیامت اگر از ده

مِنْهَا نَفَخَ فِي الْأَرْضِ مَا أَنْبَتَتْ خَضِرًا رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

از آن دم زند در زمین نمی رویاند زمین هیچ سبزی را رواه الدارمی

وَالْتِّرْمِذِيُّ نَحْوَهُ وَقَالَ سَبْعُونَ بَدَلَ تِسْعَةٍ وَتِسْعُونَ

والترمذی مانند او و گفت هفتاد بجای نود و نه

وَعَنْ جَابِرٍ قَالَ خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از جابر بن عبد الله گفت بیرون آمیم با پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله

وَسَلَّمَ إِلَى سَعْدِ بْنِ مَعَاذٍ حِينَ تَوَفَّى فَلَمَّا صَلَّى عَلَيْهِ

و سلم به سعاد بن معاذ بن هنگامی که وفات یافت پس همراه که نماز گرفت

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَوَضَعَ فِي قَبْرِهِ وَسُقِيَ

پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و نهاده شد معاذ در قبرش و برابر کرده شد خاک

عَلَيْهِ سَبَّحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَبَّحْنَا طَوِيلًا

بر او تسبیح کرد پیغمبر خدا و گفت سبحان الله صلی الله علیه و آله پس تسبیح کریم با نیز تسبیح

تَعَبِيرًا كَثِيرًا فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ سَبَّحْتَ

بسیار تسبیح گفت پس تسبیح گفتیم یا رسول الله گفتند شما تسبیح کردی

كثِيرًا قَالَ لَقَدْ تَضَاقَقَ عَلَيَّ هَذَا الْعَبْدُ الصَّالِحُ قَبْرًا

تسبیح بر آوردی فرمود آنحضرت بمحقق تنگ گردی بر این بنده تنگ

حَتَّى فَرَّجَهُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ

تا آنکه کشاد و بیرون آورد او را خدا تعالی از آن دشواری رواه احمد و روایت است از ابن عمر

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذَا الَّذِي تَخْرُجُونَ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم در حق سعاد بن معاذ این آن کسی است که

لَهُ الْعَرْشُ وَفُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَشَهِدَهُ سَبْعُونَ

بیت و عرش و گشاده شد بر او درگاه آسمان بخت نزول رحمت و حاضر گردید او را هفتاد

الْفَارِينَ الْمَلَائِكَةُ لَقَدْ مَرَضْتُهُ ثُمَّ فَرَّجَهُ عَنْهُ رَوَاهُ

هزار و هشتاد تنگ کننده بنده تنگ کردی سخت پست آسان کرده شد او را و رواه

وَعَنْ جَابِرٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

در روایت است از جابر بن عبد الله از آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم گفت

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَمَرْتُ

الْجَنَانُ فَقُومُوا أَلَمْ يَنْبَغِ لَكُمْ أَنْ تَقْعُدُوا حَتَّى تَقْضَى قَضَاؤُكُمْ

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ اتَّبَعَ جَنَازَةَ مُسْلِمٍ إِيْمَانًا وَاحْتِسَابًا وَكَانَ مَعَهُ

حَتَّى يَصِلَ عَلَيْهِ وَيُفْرَغَ مِنْ دَفْنِهَا فَإِنَّهُ يَرْجِعُ مِنَ الْأَجْرِ

بِقِيَرَاتَيْنِ كُلُّ قِيَرَةٍ مِثْلُ أَحَدٍ وَمَنْ صَلَّى عَلَيْهِ أَلْتَمَحَ رَجْعُ

قَبْلُ أَنْ تَلْذُقَ جَنَازَتَهُ يَرْجِعُ بِقِيَرَاتٍ مِثْلِ قِيَرَاتِ مَنْ صَلَّى عَلَيْهِ

عَنْ أَبِي مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عَلَى جَنَازَةٍ تَحْفِظُ مِرْدَعَانَهُ وَهِيَ يَقُولُ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ

وَعَافَاهُ وَاعْفُ عَنْهُ وَارْحَمْهُ نَزَلَهُ وَسِعَ مَدْخَلُهُ وَابْنَاهُ

بِأَلَاءِ اللَّهِ وَالْبَرِّ وَنَقِيهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَيْتَ الثَّوْبَ

بِأَبْرِقٍ وَذَلِكَ بِمَا كُنْزُهُ كَرْدَانٍ أَوْ رَاكِبًا كَرْدَانٍ أَوْ رَاكِبًا كَرْدَانٍ

وَمَنْ تَكُنْ سَبِيلَهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ وَأَبْدَلَهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ وَأَهْلًا

سفید رازحک و بدل کن اور اسرا بہتر از سرے او کہ در انجمن بود و علی نہ

خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ

بہتر الہامی ناول و جفتی بہتر از جفت وے و در آرا در ادبیت

وَأَعِذْ لَمْ يَرْجِعْ أَبِ الْقَبْرِ أَوْ مِنْ عَدَابِ النَّارِ فِي رِوَايَةٍ

و پیادہ اور از عبد البکور بالفت اکھضرت بناہ داند عذاب آتش در روایتی آمدہ

وَقِهِ فِتْنَةَ الْقَبْرِ وَعَذَابَ النَّارِ قَالَ حَتَّى تَنْتَبِهُ أَنْ

کتابخانه عمومی آستان قدس رضوی

اکنون انا ذلک ملت لواله مسلّم و علی ایها المسلمون

ان امرأه سوداء كانت تفر المسجد اوشاب نفقدها

برستکه زنی سیاه بود که جادو بداد سپید را یا جواسی بود پس کم کرد آن زن را

وَنَقَلَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَأَلَ عَنْهَا أَوَّلَهُ

یا اَن جَوان را بِنِیا میر خدایِ اَبرو و سَم
پس رسید اَختِ اَدمالِ اَکبر

تفاتی امانت وال اولاد ستم ادا نموی قال فکام

پس ہمدردی کی نمود اور محضت ایسا جس چرا خبر کردیم را گفت ابوہریرہؓ کہ میں نے اس کو ایسا

وہ کہتا ہے کہ میں نے اپنے آپ کو بڑا ہی احمق سمجھا کرتا تھا۔

عَلَيْكُمْ سَلَامٌ إِنَّ هَذِهِ الْقَوْمَ مَمْلُوءَةٌ ظُلُمَةً أَعْمَاهَا وَان

یہ سب کچھ سن کر اس نے کہا کہ میں نے یہ سب کچھ سنا ہے

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَخَلِّصْهُم مِّنَ النَّارِ

خداوند تعالیٰ سے کہہ کر اگر یہ ایمان حاصل ہو گیا کہ وہ میں اس کے لئے پیدا ہوا ہوں اور اس کے لئے

وَعَرَّ كَرِيْبٌ مَوْلَى ابْنِ عَبَّاسٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ

در روایت است از کرب که مولى ابن عباس است رضى الله عنه ابن عباس رضى الله عنه

أَنَّهُ مَاتَ لَهُ ابْنٌ بِقَدِيدٍ أَوْ لَيْسَفَانَ فَقَالَ يَا كَرِيْبُ انْطَرِ

که مردی که بر او ابن عباس و ده موضع است یا در موضع عسفان یا در کرب نگاه کن

مَا اجْتَمَعَ لَهُ مِنْ النَّاسِ قَالَ خَرَجْتُ فَإِذَا النَّاسُ قَدْ اجْتَمَعُوا

آنچه فراهم آمد آمدن برای نماز و ای از مردان گفت کرب این مردان جمع شده اند از جهت نماز

لَهُ فَأَخْبَرْتَهُ فَقَالَ تَقُولُ هُمُ الرَّبْعُونَ قَالَ لَيْسَ قَالَ اخْرُجْ

دی پس خبر دادم بر عباس که گفت این مردان که چهل نفر اند گفت ای کرب بیرون از اینجا برو

فَإِنْ سَمِعْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَا

پس اگر شنیدی که رسول خدا صلی الله علیه و سلم بگوید که

رَجُلٌ مُسْلِمٌ مَيُوتُ فَيُفَوَّرَ عَلَى جَنَازَتِهِ اَرْبَعُونَ رَجُلًا

مرد مسلمان که بمیرد پس بپایند بر جنازه او چهل مرد

لَا يَشْفَعُونَ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلَّا شَفَعَهُمُ اللَّهُ فِيهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

که شریک نمی گردانند آن چهل مرد بخدا چیزی را مگر آنکه قبول کند شفاعت ایشان بخدا در حقش رواه مسلم

وَعَرَّ عَائِشَةُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَا مِنْ

در روایت است از عایشه رضی الله عنها از آنحضرت صلی الله علیه و سلم گفت ای کرب

مَيِّتٌ يُصَلَّى عَلَيْهِ أَمَّةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَبْلُغُونَ مِائَةَ كَلَامِهِمْ

مردی که نماز بر او است و صد مرتبه از مسلمانان که بر صد عدد صد را در هر نماز ایشان

يَشْفَعُونَ لَهُ إِلَّا شَفَعُوا فِيهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَدَّ كَرِيْبٌ رَضِيَ

شفاعت و دعا کنند از بابتش مگر آنکه شفاعت ایشان قبول گردانیده شود رواه مسلم در روایت است از ابن عباس

قَالَ مَرُّوا بِجَنَازَةٍ فَأَتَوْا عَائِشَةَ أَخْبَرَتْ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ

گفت ای کرب آنکه شفاعت بجای من بخدا بر او گردانیده شود پس فرمود آن حضرت صلی الله علیه و سلم

حَيْثُ يَنَادِي بِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ شَرَعَ لِنَبِيِّكُمْ سُنَنَ الْهُدَى وَلَا تَنْهَوْنَّ عَنْ
 در جایگاه نداننده شود بر اینها پس هر سنی که خداوند برای شما از این پنج نماز از
 سُنَنِ الْهُدَى وَلَوْ أَنَّكُمْ صَلَّيْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ كَمَا يُصَلِّي هَذَا الْمُتَخَلِّفُ فِي
 جلدان می‌پوشانست اگر ثابت شود که نماز را در خانه خود بخواند و این شخص باز مانده در
 بَيْتِهِ لَتَرْكُمُ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ وَلَوْ تَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ لَضَلَلْتُمْ وَمَا مِنْ
 خانه خود برآیند ترک کرده پس طریقه اینها را اگر ترک کنید طریقه پیغمبر خود را برآیند گمراه شوید و نیست
 رَجُلٌ يَتَقَهَّرُ فَيُحْسِنُ الطُّهُورَ ثُمَّ يَعْبُدُ إِلَى مَسْجِدٍ مِنْ هَذِهِ الْمَسَاجِدِ
 در آنکه طهارت کند پس نیک کند طهارت را بپوشیدن و رفتن کند بسوی مسجدی از اینها چه اگر آنکه
 كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ خُطْوَةٍ يَخْطُوهَا حَسَنَةً وَرَفَعَهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ
 بنویسد خداوند برای او در هر گامی که بنویسد نیک و در نوبت بلند گردد و برای او پاداش بدهد و اگر گمراه گردد از او
 بِهَا سَيِّئَةٌ وَلَقَدْ رَأَيْنَا مَا يَخْتَلِفُ عَنْهَا الْأَمَنَافُ مَعْلُومُ النِّفَاقِ
 بر این برای ما دیده شد که منافقان که با هم می‌گفتند از جماعت که منافقان که نفاق او ظاهر بود
 وَلَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يُؤْتَى بِهِ يُحَادَّثُ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ حَتَّى يَقَامَ فِي الصَّفِّ
 و دیده شد که مردی را که آورده میشد در جایگاه که می‌گفتند از غایت ضعف یا دزدی آنکه ایستاده کرده و در صف نماز
 رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 رواه مسلم در روایت است از ابن عباس رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه
 وَسَلَّمُ مَنْ سَمِعَ الْمُنَادِيَ فَلَمْ يَمْنَعْهُ مِنْ اتِّبَاعِهِ عَذْرٌ قَالُوا وَمَا
 و مسلم گفت هر کس شنیدند باغماز پس باز نداشتند و او را از پیروی کردند آن پنج بیان گفتند صحابه که چیت عذر
 الْعَذْرُ قَالَ خَوْفٌ وَامْرُضٌ لَمْ تُقْبَلْ مِنْهُ الصَّلَاةُ الَّتِي صَلَّيْتُ رَوَاهُ
 فرمود در آنجا که بپایاری بپذیرفته نشود از وی نماز که گذارده است
 أَبُو دَاوُدَ وَالدَّارَقُطْنِيُّ وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 ابو داود و دارقطنی در روایت است از ابی الدرداء گفت فرمود پیغمبر خدا

الْأَوَّلَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَعَلَى الصَّفِّ الثَّانِي قَالَ وَعَلَى الثَّانِي وَقَالَ

اول گفتند ای پیغمبر خدا و بر صف دوم نیز بنشین و بر صف دوم و فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَوَّوْا صُفُوفَكُمْ وَحَازُوا بَيْنَ

پیغمبر خدا سب مساوی کنید و سلم برابر سازند صفهای خود را و برابر کنید میان

مَنَّا كَيْلَكُمْ وَلِيَسُوْا فِيْ أَيْدِيْ إِخْوَانِكُمْ وَسَدُّوا الْخُلُلَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ

دو شمای خود و نرمی کنید و پیش و تنهای برادران خود و بندید فرجهای صف خود زیرا که شیطان

يَدْخُلُ فِيْهَا بَيْنَكُمْ بِمَنْزِلَةِ الْحَذَفِ يَعْنِي أَوْلَادَ الضَّانِ الصِّغَارِ

سیدر آید در میان شما در زنگ حذف خواست را که فقط حذف بجای میشد که نزد سبند

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

رواه احمد و از ابن عمر رضی الله تعالی عنه گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقِمُوا الصُّفُوفَ وَحَازُوا بَيْنَ الْمَنَّاكِيبِ وَسَدُّوا

سب مساوی کنید صفوف را و برابر کنید در میان دو شکانها و خود و بندید

الْخُلُلَ وَلِيَسُوْا بِأَيْدِيْ إِخْوَانِكُمْ وَلَا تَذَرُوا فُرُجَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ

فرجهای صف را و نرمی کنید و پیش و تنهای برادران شما و نگذارید فرجهای شیطان را و کسی که

وَصَلَ صِفًّا وَصَلَهُ اللَّهُ وَمَنْ قَطَعَهُ قَطَعَهُ اللَّهُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

و وصل کند صف را وصل کند او را خدا تعالی و کسی که برود خطه کند صف را برود و خود را و داد خدا بخوار را و داد

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و روایت است از عائشه رضی الله تعالی عنها گفت فرمود پیغمبر خدا

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَزَالُ قَوْمٌ يَتَأَخَّرُونَ عَنِ الصَّفِّ الْأَوَّلِ حَتَّى يُؤَخَّرَهُمْ

علیه وسلم همیشه اند که گروهی که پس می افتند از صف اول تا آنکه پس اندازد

اللَّهُ فِي النَّارِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ

خدا بخوار آنرا رواه ابو داود و روایت است از ابی هریره رضی الله تعالی عنه

عنه
بعضی نقل کرده اند

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى عَلَى الْمَيِّتِ ثَلَاثَ حَتَيَاتٍ بِمَدِيْنِهِ

صلی الله علیه وسلم خاک انداخت بر مرده سه بار خاک انداخت بر دو دست خود

جَمِيعًا وَأَنَّهُ رُشَّ عَلَى قَبْرِ ابْنِهِ إِبرَاهِيْمَ وَوَضَعَ عَلَيْهِ حَصْبَاءً

و بر سنگه آب پاشید بر گور پسر خود ابراهیم و نهاد بر قبر و سنگریزه را

رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَّةِ وَعَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ لَمَّا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ

روایت کرد این حدیث را در شرح سنه و روایت است از جابر رضی الله عنه گفت جابری که است اینجاست

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ يُجَصَّصَ الْقَبْرُ وَأَن يَكْتَبَ عَلَيْهَا

صلی الله علیه وسلم از چکاری کردن قبر را و از آنکه نوشته شود بر قبر

وَأَن يُبْنَى عَلَيْهَا وَأَن تُوْطَأَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْهُ قَالَ

و بنی کرد از آنکه بنا کرده شود بر قبر و از آنکه پایمال کرده شود بر روه ترمذی هم از او مرویست گفت جابر

رُشَّ قَبْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَكَانَ الَّذِي رَشَّ الْمَاءَ

که آب پاشیده شد قبر آنحضرت صلی الله علیه وسلم و بود آنکس که پاشید آب را

عَلَى قَبْرِهِ بِلَالُ بْنُ رَبَاحٍ بِقُرْبِهِ بَدَأَ مِنْ قَبْلِ رَأْسِهِ

بر قبر آنحضرت بلال ابن رباح از مشک که شده دهنی کرد از جانب سر آنحضرت

حَتَّى انْتَهَى إِلَى رِجْلَيْهِ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي دَلَائِلِ النُّبُوَّةِ

تا آنکه رسید به دو پا آنحضرت رواه بیهقی در دلائل نبوة

وَعَنْ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى عَالِشَةَ رَضِيَ

و روایت است از قاسم بن محمد گفت که در آمدم بر عایشه رضی

فَقُلْتُ يَا أُمَّاهُ أَكُنْتُ لِي عَنْ قَبْرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

پس گفتم ای مادر من بکنایه دبرده بردار بر من از قبر آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ وَصَاحِبِهِ فَكَشَفَتْ لِي عَنْ ثَلَاثَةِ قُبُورٍ لَا مَشْرِفَةَ

و سلم و هر دو پاره پس برده برداشت بر سه قبر که نه بلند بود

[illegible]

ثُمَّ دَخَلْنَا عَلَيْهِ بَعْدَ ذَلِكَ وَابْرَاهِيمُ يَجُودُ بِنَفْسِهِ
 پس در آیدیم بابر و بعد از آنکه همه را از آنجا برداشته و میگردانید و میگوید بجان خود
 لَفَعَلْتُ عَيْنًا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 پس در ایستاد هر دو چشم آنحضرت صلی الله علیه وسلم
 تَذَرُ فَإِنْ فَقَالَ لَهُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ ابْنُ عَوْفٍ وَأَنْتَ
 که روان شد اشکها از آن پس گفت با آنحضرت عبد الرحمن ابن عوف و تو گوی که
 يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ يَا ابْنَ عَوْفٍ إِنَّهَا رَحْمَةٌ ثُمَّ
 ای پیغمبر خدا باین معرفت پس فرمود او فرزند عوف این اشکها اثر رحمت است پس
 اتَّبِعْهَا بِأُخْرَى فَقَالَ إِنَّ الْعَيْنَ تَدْمَعُ وَالْقَلْبَ
 پس روگردانید آن اشکها را با اشکهای دیگر پس فرمود بر سینه چشم اشک میریزد و دل
 يَحْزَنُ وَلَا تَقُولُ إِلَّا مَا يَرْضَى رَبَّنَا وَلَا تَابِيفِرْ أَقْلَكَ
 اندوه گین بگردد و نگویم مگر آنچه که خوشنود است پروردگار ما و بدینگونه با همدا می تو
 يَا اِبْرَاهِيمُ لَحْزَنٌ وَنَوْنٌ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ
 ای ابراهیم هر آینه اندوه گینم متفق علیه است و روایت است از
 عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 عبد الله بن مسعود رضی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ مِنَّا مَنْ ضَرَبَ الْخُدُودَ
 الله علیه وسلم نیست از اهل طریقه ما کسی که بزند رخسارها را

٢٤٩

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

رواه مسلم در روایت است از انس رضی گفت گذشت آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ بِامْرَأَةٍ تَبْكِي عِنْدَ قَبْرِ فَقَالَ اتَّقِي اللَّهَ وَاصْبِرِي

وسلم بزنی که گریه میکرد نزد او پس فرمود آنحضرت که هر منبری را وزن و تکیسبانی کن

قَالَتْ إِلَيْكَ عَنِّي فَإِنَّكَ لَمْ تُصَبِّ بِمُصِيبَتِي وَلَمْ تَعْرِفْهُ

گفت آن زن با آنحضرت که کیست و از من نیز که تو بمصیبت زده نشده بمصیبت من و نشناختی آن زن حضرت را

فَقِيلَ لَهَا إِنَّهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَاتَتْ بَابَ النَّبِيِّ

سپرده شد آنرا آنکه این سخن گفت پیغمبر بود صلی الله علیه وسلم پس آمد آن زن بر در پیغمبر

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمْ تَجِدْ عِنْدَهُ بَوَّاءَيْنِ فَقَالَتْ

صلی الله علیه وسلم پس نیافت آن زن نزد آنحضرت دربانان را پس گفت آن زن

لَمْ أَعْرِفْكَ فَقَالَ إِنَّمَا الصَّبْرُ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الْأُولَى

که من نشناختم ترا پس فرمود آنحضرت جز این نیست که صبر نزد کوفت نخستین است

مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ

متفق علیه در روایت است از ابی سعید خدری رضی گفت

لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ النَّاسِيخَةَ وَالْمُسْتَمْعَةَ

لعن کرده است پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم زانویچه کننده را و زن گوشه دارنده را

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ قَالَ قَالَ

رواه ابو داود در روایت است از سعد بن ابی وقاص رضی گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَجِبْتُ لِلْمُؤْمِنِينَ إِنْ أَصَابَهُ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم عجب است از مسلمانان اگر برسد او را

خَيْرٌ حِمْدًا لِلَّهِ وَشُكْرًا وَإِنْ أَصَابَتْهُ مُصِيبَةٌ حَمْدًا لِلَّهِ وَصَبْرًا

نیکو از نعمت ستایش میکند خدا را و سپاس میکند از رحمتی و افزوده ثنا میگوید خدا را و صبر میکند

فَالْمُؤْمِنُ يُوَجَرُ فِي كُلِّ امْرَةٍ حَتَّى فِي اللَّفْمَةِ يَرْفَعَهَا إِلَى

پس مسلمان مزد داده می شود در همه کار و ستانکه و لغت کبر می دارد آنرا

فِي امْرَأَتِهِ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ النَّسَائِيِّ

در دین زن خدا پرده بیهقی در شعب ایمان و روایت است از نسائی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ مُؤْمِنٍ إِلَّا

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم که نیست هیچ مومن مگر آنکه

وَلَهُ بَابَانِ بَابٌ يَصْعَدُ مِنْهُ عَمَلُهُ وَبَابٌ يَنْزِلُ مِنْهُ

او را دو در است یکی که بالا میرود از آن عمل او و در است که از آن در

رِزْقُهُ فَإِذَا مَاتَ هَلِكَا عَلَيْهِ فَذَلِكَ قَوْلُهُ فَمَا بَلَكَتْ عَلَيْهِمُ

رزق او پس چون بمیرد مسلمان میگریزند آن هر دو در برسد پس آن مرگش بقول من تمام گشت

السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ

آسمان و زمین و رواه ترمذی و روایت است از عبد الله بن

مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ عَزَى

مسعود رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم که که عزیزی کند و شایسته

مَصَابِغَهُ مِثْلَ أَجْرِهِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ

مصیبت نهدد پس رواه ترمذی و ابن ماجه

وَعَنْ أَبِي بَرْدَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روایت است از ابی برده گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ مَنْ عَزَى ثَقُلَ كَيْسِي بَرْدًا فِي الْجَنَّةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

و سلم کسی که عزیزی کند و صبر فرماید ثقل را بر شایسته شود و رواه ترمذی

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ لَمَّا جَاءَ نَعِي جَعْفَرٍ

و روایت است از عبد الله بن جعفر رض گفت هرگاه که آمد خبر موت جعفر رض

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَبْدُوهُ وَقَالَ مَهْلًا يَا عُمَرُ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم بدست مبارک خود دفرمود که آهسته شوای عمر

ثُمَّ قَالَ إِيَّاكَ وَنَعِيقَ الشَّيْطَانِ ثُمَّ قَالَ إِنَّهُ مَهْمَا كَانَ

پس فرمود آنحضرت که در وادیه خود را اندازد شیطان پست گرفت آنحضرت م بر شکر زبان

مِنَ الْعَيْنِ وَمِنَ الْقَلْبِ فَمِنْ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَمِنَ الرَّحْمَةِ وَمَا كَانَ

باشد از چشم و زول پس آن از خداست عزوجل و از مهر با نیست و چیز که باشد

مِنَ الْبَيْدِ وَمِنَ اللِّسَانِ فَمِنَ الشَّيْطَانِ رَوَاهُ أَحْمَدُ

از دست در زبان پس آن از شیطان است رواه احمد

وَعَنِ ابْنِ أَبِي عَرَبَةَ قَالَ لَمَّا مَاتَ الْحُسَيْنُ بْنُ الْحَسَنِ

و بخاری در صحیح خود بفرمود بنقل آورده است که چون مرد حسن بن امام حسن

بُرِّعَ عَلَيْهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ضَرْبَتْ أَمْرَاتُهُ الْقَبْرَةَ عَلَى قَبْرِهِ سَنَةً ثُمَّ

بن علی رضی الله عنه زد زن او خیمه را بر قبر او تا یکسال پست

رَفَعَتْ فَسَمِعَتْ صَوًّا يُقُولُ الْأَهْلُ وَجَدُوا مَا فَتَدُوا

برداشت خیمه را پس شنیدند آواز گفتند که ایاه یافتند چیزی را که گم کرده بودند

فَأَجَابَهُ الْخُرَيْبِيُّ يَسُوءُ أَفَانَقْلَبُوا وَعَنْ عُمَرَ بْنِ

پس آواز داد و بگریه نمودند پس برگشتند و روایت است از عمران بن

حَصِينٍ وَأَبِي بَرْزَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى

حصین و از ابی برزه رضی الله عنهما گفتند که بیرون آمدیم با پیغمبر خدا صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي جَنَازَةٍ فَرَأَى قَوْمًا قَدْ طَرَحُوا أَرْدَبَتَهُمْ

الله علیه وسلم در جنازه پس دید آنحضرت گروهی که تخفیف انداختند رداهای خود را

يَمْشُونَ فِي مَعْصٍ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پس میروند در پیرایه خود پس فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

أَبْفَعْلُ الْجَاهِلِيَّةِ تَأْخُذُونَ أَوْ يَصْنَعُ الْجَاهِلِيَّةُ تَشَبَّهُونَ

ایا بگردار اهل جاهلیت عمل میکنید یا بکار و پیشه جاهلیت مانند بشوید

لَقَدْ كُفِّرْتُ أَنْ أَدْعُو عَلَيْكُمْ دَعْوَةً تَرْجِعُونَ فِي غَيْرِ صُورَةٍ

بتحقیق قصد کردم که دعای بدکنم بر شما از جنین دعا که برگردید شما در غیر صورت شما

قَالَ فَاتَّخَذُوا أَرْدِيَّتَهُمْ وَلَمْ يَعُودُوا لِذَلِكَ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

گفت راوی که پس گرفتند اردیئت خود را و باز برگشتند بفعل رواه ابن ماجه

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ

در روایت است از ابن عمر رض گفت نهی کرد پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم از آنکه

تُشْبِعَ جَنَازَةً مَعَهَا رَأْتَهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

پس روی کرده شود جنازه را که با او نوحه گری باشد رواه احمد و ابن ماجه و روایت است از

أَبِي إِمَامَةَ رَضِيَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَقُولُ

ابی امامه رض از آنحضرت صلی الله علیه وسلم گفت آنحضرت میگوید

اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ابْنُ آدَمَ إِنْ صَبَرْتَ وَاحْتَسِبْتَ عِنْدَ

خدا تعالی ای فرزند آدم اگر صبر کنی و امید ثواب داری نترس

الصَّدْمَةِ الْأُولَى لَمْ أَرْضَ لَكَ ثَوَابًا دُونَ الْجَنَّةِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

اول گرفت مصیبت و اضرب میشود ترا از روی ثواب غیر بهشت و اینو البته در اوست و این را رواه ابن ماجه

وَعَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ رَضِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از حسین بن علی رض از آنحضرت صلی الله علیه وسلم

قَالَ مَا مِنْ مُسْلِمٍ وَلَا مُسْلِمَةٍ يَصَابُ بِمُصِيبَةٍ فَيَذْكُرُهَا

فرمود نه هیچ مرد مسلمان و نه زن مسلمان که رسیده شود بمصیبت پس یاد میکند آن مصیبت را

وَأَنْ طَالَ عَهْدُهَا فَيَعْدِثُ لِذَلِكَ اسْتَرْجَاءً الْأَجْدَدَ اللَّهُ

المعجبه دراز بود زمان آن پس نوچه بد کند مر آن و تضرع بمصیبت استرطاع گویند نمیکند

عنه
ابن ماجه

تَبَارَكَ وَتَعَالَى عِنْدَ ذَلِكَ فَاعْطَاهُ مِثْلَ أَجْرِهَا يَوْمَ أُصِيبَ

تبارک و تعالیٰ نواب را نزد ان پس امید چرخدا اورا مانند اجرد دو روز سے کہ رسیدہ است

بِهَارِوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ

ایمان در روایت است از

ابن هريرة قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

ابو هريرة رضى الله عنه قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم

إِذَا انْقَطَعَ يَنْشَعُ أَحَدُكُمْ فَلَيْسَ يُخْرَجُ فَإِنَّهُ مِنَ الْمَصَائِبِ

کہ چون بسملہ دوال فعل کیے از شما بسملہ باید کہ استرجاع کند زیرا کہ گسستن دوال نیز از نصبت است

وَعَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ قَالَتْ سَمِعْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ يَقُولُ سَمِعْتُ

و روایت است از امام الدرداد که گفت شنیدم ابر الدرداد را که میگفت شنیدم

أَبَا الْقَاسِمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ

آنحضرت را صلوات اللہ علیہ وسلم کہ می گفت بدستیکہ خدا تبارک

وَدَعَا إِلَى قَالِ يَا عِيسَى ابْنِي بَاعِثْ مِنْ بَعْدِكَ أُمَّةً إِذَا أَصَابَهُمُ

و تقاضا فرمود **عنه** ای عیسی که من برای انگیزنده ام پس از تو گردم چرا که چو کبر سدا ایشانرا

مَا يَجْبُونَ حَمْدَ اللَّهِ وَإِنْ أَصَابَهُمْ مَا يَكْرَهُونَ اخْتَسِبُوا

عزیز که دوست میدارم از آنست شکر میگویند خدا را و اگر برسد ایشانرا آتشی که مانوش در آنرا از اینست

وَصَبْرًا وَلَا حِلْمًا وَلَا عَقْلًا فَقَالَ يَا رَبِّ كَيْفَ

و نیز میگویند و اما آنکه غیبت ایشان را از ما در دین عقل و تدبیر پس گفت بیسی ای پروردگار من چگونه

يَكُونُ هَذَا الْهَمُّ وَلَا حِلْمٌ وَلَا عَقْلٌ فَقَالَ أُعْطِيَ صَاحِبُ

ما ندانیم صبر و استقامت اندر او حال آنکه نسبت علم و عقل پس گفت پروردگار که میدهم من ایشان را از

حَلَمِي وَعَلِي رَوَاهُمَا الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ

علم خود و علمه خود روایت کرد این در حدیث اسبقی و شعب ایمان در روایت است از

۴
 بیخه ان ملک وانا
 راجعون بکوبه وکوبه
 انما اقرار بانقلاب
 ثابت میشود و از ان
 زمانه راجعون اعراض
 بجبهه و منشور و کتب
 جبر و زور که استیلا
 انجمن امم و مومنین
 عطف نموده اند بر
 گویند باینکه که
 بوقت فتنه ان بوم
 انجا با اسفا امانت
 و مکن است که ان
 ۵
 شود که منی را حرم و
 انست که منی را حرم و
 عقل انست که منی را
 منصفیت را و حرم و
 سکندر

٢

۴
در وقتان پیش
کاهن

د روم وروڼه د وروڼه
د سړي د سړي د سړي د سړي
د سړي د سړي د سړي د سړي

عبدالله بن محمد

تاریخ و تفسیر

الحمد لله رب العالمين

مردم این طرز فکر را به خود
پیچیدگی می دانند

تخلت القسم
المجدي الزمعة

۱۱
مجلس

از روی

11

1

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَدَّمَ ثَلَاثَةً مِّنْ

گفت پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم کہ پیش میفرستد

الْوَلَدِ لَمْ يَبْلُغُوا الْجَنَّةَ كَأَنَّهُ لَوْ أَنَّهُ حَصْنًا حَصِينًا مِّنَ النَّارِ

اولاد که نرسیدند به جنت را باشند این سه دهنه بر او پناه استوار از آتش و درخ

فَقَالَ أَبُو ذَرٍّ قَدَّمْتُ اثْنَيْنِ قَالَ وَاثْنَيْنِ قَالَ أَبُو ابْنٍ

پس گفت ابو ذر کہ پیش فرستادم دو کس گفت آنحضرت دو کس ہم پناه شد گفت ابی ابن

كَعْبٍ أَبُو الْمُنْذِرِ سَيِّدُ الْقُرَّاءِ قَدَّمْتُ وَاحِدًا قَالَ وَوَاحِدًا

کعب کہ گفتم او ابو منذر است و در شان و سید القراء واقع شده است پیش فرستادم یکی گفت آنحضرت یکی هم

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَمْرُو بْنُ مَرْزَنِ

رواه الترمذی و ابن ماجه و روایت است از عمرو بن مرزئ

أَنَّ رَجُلًا كَانَ يَأْتِي النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمَعَهُ

برستیکه بود مرد که می آمد نزد پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم و حال آنکه با و سه بود

ابْنٌ لَهُ فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَحِبُّهُ

پسر که مراد از پس گفت او را پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم آیا دوست میداری این پسر را

فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَحَبُّكَ اللَّهُ كَمَا أَحَبُّهُ فَقَدَهُ النَّبِيُّ

پس گفت آن مرد ای پیغمبر خدا دوست دارد خدا ایستگاه آنچنانکه دوست دارم او را پس کم کرد و مرد آن پسر را

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ مَا فَعَلَ ابْنُ فَلَانٍ فَقَالُوا

صلی اللہ علیہ وسلم پس گفت آنحضرت کہ چه شد فرزند فلانی پس گفتند

يَا رَسُولَ اللَّهِ مَاتَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ای پیغمبر خدا مرد آن پسر پس فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم

أَمَا تَحِبُّ أَنْ لَا تَأْتِيَ أَبَاكَ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ إِلَّا وَجَدْتَهُ

که آیا دوست نمیداری تو کہ نیازی به در از در گنجشت مگر آنکه یابے تو او را که

قَبْرِ امِّهِ فَبَكَى وَابْكَى مِنْ حَوْلِهِ فَقَالَ اسْتَأْذَنْتُ رَبِّى

قبر مادر خود پس گریه کرد و گریه بندگان را که گرد آنحضرت بود پس فرمود که طلب اذن کردم برادران

فِى اَنْ اسْتَغْفِرَ لَهَا فَلَمْ يُؤْذَنْ لِىْ فَاَسْتَأْذَنْتُهُ فِى

در آنکه طلب آمرزیدن کنم برای او پس اذن داده نشد مرا پس اذن طلب کردم برادران خود را در

اَنْ اَزُورَ قَبْرَهَا فَاِذْنٌ لِّىْ فَزُورُوا الْقُبُورَ فَاِنَّهَا

آنکه زیارت کنم قبر مادر خود را پس اذن داد و فرمود مرا پس زیارت کنید قبر را را زیرا که قبر را

تَذَكَّرُ الْمَوْتَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ بَرِيْدَةَ رَضِيَ

یاد میدهد مرگ را رواه مسلم و روایت است از بریده رضی

كَانَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَعْلَمُهُمْ اِذَا خَرَجُوا

بود آنحضرت صلوات الله علیه و سلم که تعلیم میکرد صحابه را چون بیرون می آمدند

اِلَى الْمَقَابِرِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

بسوی مقبره این کلمات را که سلام بر شما ای اهل سرزمین از گروندگان

وَالْمُسْلِمِينَ وَاِنَّا اَنْشَأْنَا اللّٰهُ بِكُمْ لِلْآحِقُونَ لَسَّالٌ

و گروندگان و ما اگر نوشته است خداوند تعالی بر شما که ایستادیم و پیوسته گاییم بمطالعیم از

اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

خدا برای خود و برای شما عافیت و سلامت از عذاب رواه مسلم و روایت است از

مُحَمَّدِ بْنِ النُّعْمَانِ يَرْفَعُ الْحَدِيثَ اِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ

محمد بن نعمان در عابینگی میرساند حدیث را به پیغمبر خدا صلوات الله علیه

وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ زَارَ قَبْرَ اَبِيهِ اَوْ اَحَدَهُمَا فِى كُلِّ جُمُعَةٍ

و سلم گفت آنحضرت که کسی زیارت کرد قبر مادر و پدر خود را یا قبر یکی از این دو را در هر هفته

غَفِرَ لَهُ وَكُتِبَ بَرًّا وَاَهْلُ الْبَيْتِ فِى شَعْبِ الْاِيْمَانِ مِنْ مَحْسَلَا

آمرزیده شود و بر او نوشته شود برضد عافیت و بر دوایان نیکی رفته و پیغمبر و اهل بیت و اهل ایمان از محسلا

وضاحتی نشستوں میں
چھ درجن افراد کو مدعو کیا
ادبی کارکنوں کو مدعو کیا
انچور نوہ اور دادا دادا
ان کی فہرست یطی کی گئی
کہ بران و عبدیسے
مہتر بابا شہزادہ

وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت است از ابن مسعود رضی اللہ عنہ کہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
 قَالَ كُنْتُ نَهَيْتُكُمْ عَنْ زِيَارَةِ الْقُبُورِ فَزُورُوهَا فَإِنَّهَا

فرمود که بودم که نبی کرده بودم شمار از زیارت قبر با پس اکنون زیارت کنید آنها را زیرا که قبرها
تَزْهِدُ فِي الدُّنْيَا وَتُذَكِّرُ الْآخِرَةَ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ
یرغبت میگردد در دنیا و یاد میدهد آخرت را رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

کتاب المرقیۃ

کتاب المذکورہ

وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُوهَا فِي

[illegible]

خدا پس بشارت ده انحضرت ابغضب در دناک روزی که گرم کرده شود بر آن

فِي نَارٍ جَهَنَّمَ فَتَلَوٰى بِهَا جَبَاهُہُمْ وَجُوهُہُمْ وَظُهُورُہُمْ
و آتش دوزخ پس داغ کرده شود بآن پیشانی ایشان را و پہلو ایشانرا و پشت ایشان
ہَذَا مَا كُنْتُمْ لَا نَفْسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْذِبُونَ

وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ

وَبَارِدٍ نَارًا وَبَهْدٍ زَكَاةٍ وَأَخْيَافٍ بِشْرٍ مُّغْتَسِبٍ رَّاحٍ خَشْيَتٍ

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روحیت است از الهی هر چه رضا گفت فرمود پنجا مبر خدا صلے الله علیه وسلم

بعد از آنکه
که در این میان
نباشد اعمال صالح است
و اما در این میان
از خود است که اگر در این
فرد نیکی است که
فرد نیکی است که
فرد نیکی است که

191

اسرار باقی جوئے
 دے الخیفت بچا را
 ماسیت اچہ داد
 اذن فی تبت پس مال
 دیگر سب اچہ درین
 غایت غناوت و دناوت
 شفاوت بارش
 بیت ای انکی
 بچہ بچہ ہر ہر
 کون سدا

[illegible]

مَا مِنْ صَاحِبٍ هَبْ لَا فَضْلَ لَا يُوَدِّي مِنْهَا حَقَّهَا إِلَّا إِذَا

نیست هیچ خداوند ز سر و سیم که نهد و از آن حق اندا که برون

كَانَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ صِفَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ فَأُجِي عَلَيْهِ فِي

باشد روز قیامت گفته و ساخته شود بر او صفای از آتش پس گرم کرده می شود بر آن صفای

نَارِ جَهَنَّمَ فَيَكُونُ بِهَا جَنَبُهُ وَجِبِينُهُ وَظَهْرُهُ كُلُّهَا رَدَّتْ

آتش و درخ پس درخ کرده می شود بر آن صفای پهلوی آتش پشانی او و پشت او هر گاه بر آرد و نوزاد

أَعْبَدَتْ لَهُ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّى

باز گردانیده شوند بر آتش روز که باشد اندازده سه پنجاه هزار سال تا آنکه

يَقْضَى بَيْنَ الْعِبَادِ فَيَرَىٰ مَسِيلَهُ إِمَّا إِلَىٰ الْجَنَّةِ وَإِمَّا إِلَىٰ

حکم کرده شود میان بندگان پس دیده شود راه و سه بسوی بهشت و یا بسوی

النَّارِ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَإِلَّا يَلُ قَلِيلٌ وَلَا صَاحِبُ إِبْرَاجٍ

و درخ گفتند صحابه یا رسول الله پس حکم شتر صحبت گفت آنحضرت و نیست هیچ خداوند شتران که

لَا يُوَدِّي مِنْهَا حَقَّهَا وَمِنْ حَقِّهَا حَلَبُهَا يَوْمَ رُدِّهَا

اوا نیست که ندان حق آنرا و از جمله حقوق شتران و درخیدن شتران است و روزه و روزه شتران

إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُطْعَمُ لَهَا بِقَاعٌ قَرِيرٌ أَوْ قَرْمَاكَانَةٌ

که آنکه چون باشد روز قیامت بر روی انداخته شود صاحب شیران بصحرای قریح و در میانیکه بود

لَا يَفْقَهُ مِنْهَا فَصِيلًا وَاحِدًا قَطَّاءٌ بِأَخْفَانِهَا وَتَغْضَةٌ

شتران غریب تر و قلم در میانیکه و از آن شتران یک چیز شتر را بهیال میکند آتش بسینه و میگذرد از آن

بِأَفْوَاهِهَا كُلُّهَا مَرَّ عَلَيْهِ أَوْ لَهَا رَدٌّ عَلَيْهِ آخِرُهَا فِي يَوْمٍ

به بهت بخورد هر گاه که بگذرد بر او و گفته نشین باز گردانیده شود بر او و بعد پسین آنها و روز سه

كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ حَتَّى يَقْضَى بَيْنَ الْعِبَادِ

که باشد انداخته گفت پنجاه هزار سال تا آنکه حکم کرده شود میان بندگان

بَلِّغْهُمْ مِّنْهُ يَعَزَّ شِدْقِيهِ يَقُولُ أَنَا لَكُمُ الْكَزُّ

برود طرف کتب و سبب سیرگی و آن را بر زبان حال من مال توام من کتب توام که زکوة آن بنده

ثُمَّ تَلَا وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ إِلَيْهِ رِوَاةُ الْبُحَارِ

تہا آخر رواہ بخاری

بستر خواند انحضرت این آیت را

وَعَنْ عَبْدِ بْنِ عُمَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

وروايت است از عدي بن عيرد گفت فرمود پيغامبر خدا صلى الله عليه و آله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. اسْتَعْمَلْنَاهُ مِنْكُمْ عَلَى عَمَلٍ فَلَمَّا مَحِطًا

علیہ وسلم ہر کس کہ عامل گرو داندیم با اور از شما بر علی پس پوشید و از چیزیرا کہ مالیت و سوزن است

فَمَا فَوْقَهُ كَانَ غُلُوقًا يَأْتِي بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

پس پوشید جزیر را که با کاسورن است میباشد آن کتمان غلول می آید الحسن این فصل روز قیامت و قیام روز شود

وَعَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

خبر است از ارفهر بن خدیج "گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْعَامِلُ عَلَى الصَّدَقَةِ بِالْحَقِّ كَالْغَائِبِ

علیه السلام علم کننده بر صدف الظهور حق و عدل محمود است که غمرا کند، است

فَسَبِّلَ اللَّهُ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَىٰ مَبْنِئِهِ ۖ وَأَلَّا يَبُودَ دَاوُدَ ۖ وَالتِّرْمِذِيُّ

و اما آنکه نماند گرد و سیسے خانه خود در ده ابو دلف و الترقی

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ مَا تَوَفَّى النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در است سست از ان روز بر هر ورق گفت الو سر بر حوض و فوات یافت آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلِّمْ وَاسْتَخْلَفْ أَبُوكَ بَعْدَهُ وَكَفَّرَ مِنْ كُفْرٍ مِنَ الْحَرَمِ

رسول و خلیفہ گرفتہ شدہ ہو کر دیکھو کہ کافر خدا ماننا لازماً کفر ہے۔

قَالَ عَمْرُو بْنُ الْخَطَّابِ لَا بِيَّ نَدَى كَيْفَ تُقَاتِلُ النَّاسَ

گفت عین خدایا که در هر کجا صدق تو را در حق
مکتب متواتر میکند

و در شهر تهران در محله کهنه بازار
در نزدیکی حمام کهنه کون به

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَمْرٌ مَن
 و حال آنکه تحقیق فرمود پیاپی خدا صلی الله علیه وسلم امر کرده شده ام که
 اَحْبَبُ النَّاسِ حَتَّى يَقُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ثُمَّ قَالَ لَا إِلَهَ
 قَالَ کَمِ مَرْدٍ مَرَاتِمُهُمْ لَاحِدٌ إِلَّا اللَّهُ پس کسیکه بگوید لا اله الا الله
 إِلَّا اللَّهُ مَحْصَمٌ مِّنْ مَّالِهِ وَنَفْسِهِ إِلَّا حَقُّهُ وَحِسَابُهُ
 الا الله نکاهدار از من مال خود را و نفس خود را مگر بحق اسلام و حساب بر
 اللَّهُ فَقَالَ ابُوبَكْرٍ وَاللَّهِ لَا قَاتِلَ بَيْنَ فَرَقٍ بَيْنَ الصَّلَاةِ
 خدایت پس گفت ابوبکر بخدا سوگند برآئینم قتال می کنم کسی را که فرق کند میان نماز
 وَالزَّكَاةِ فَإِنَّ الزَّكَاةَ حَقُّ الْمَالِ وَاللَّهُ لَوْ مَنَعُونِي عَنَّا قَاتَا
 و میان زکوة زیرا که زکوة حق و جب در مال است بخدا سوگند اگر منع کنند مرا از غلام
 كَانُوا يَدُونَهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 که بودند که ادا میکردند آنرا بسوخته پیاپی خدا صلی الله علیه وسلم
 لَقَاتَلْتَهُمْ عَلَى مَنَعِي قَالَ عُمَرُ فَقَالَ لِلَّهِ مَا هُوَ إِلَّا مَا رَأَيْتَ
 برآئینم مقاتله می کنم ایشان را بر منع عناق گفت عمر پس سوگند بخدا بنود حال بود ابوبکر آنکه
 أَنَّ اللَّهَ تَبَرَّحَ صَدْرِي بِكِرٍ لِّقِتَالِ فَعَرَفْتُ أَنَّهُ الْحَقُّ
 به تحقیق که خدا را پسینه ای بگریه آفتاب پس شناسختم که همین است حق گفت کرد ابوبکر
 مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 متفق علیه و هم از دست گفت فرمود پیاپی خدا صلی الله علیه وسلم
 وَسَلَّمَ يَكُونُ كَأَنَّ أَحَدًا كَرِهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَجَاعًا أَوْ عَفِيفًا
 و سلم میباشد گنج یکی از شمار و زیادت مار بزرگ که سوی سر ندارد و بی گریز
 مِنْهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يَطْلُبُهُ حَتَّى يَلْقَاهُ أَصَابِعُهُ رَوَاهُ أَحَدٌ
 از آن مار صاحب نکند و حال آنکه آن را میجوید و انا آنکه لغز می گردد از آن گشتان خود را و احد

۱۵
 چنانکه عادت است که
 در حق از آن دانند
 آن دست او درین
 آن از آن دست او
 و منع در دست او
 چنانکه کرد

مجلس

سید محمد علی

بوم تاملست سیتا نندو فیض کو کو

مؤلف کی طرف سے

بیت

علاء الدین محمد بن سید علی

در این کتاب

۵۹۷

۲۹۸
مکتبہ اسلامی

پاکستان کے لیے
نور و اوج کی راہ

مکتبہ نعیمی
پنجاب پبلشرز
لاہور

وایں وقت میں یہ اتفاق ہوا کہ

نصف استانی و این اوج و ترقی
منقول از آید که نام جرج و
آید که نام جرج و

پیشانی و بینی

فہرست پیریں اور اسکا

تفصیل کے ساتھ

پیش رویداد

41

الزبير بن العوام قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

نہر بن عوام گفت فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم

لَا يَأْخُذُ أَحَدُكُمْ بَعِيْلَهُ فَيُلْجِئُهُ إِلَى الْخُرْمَةِ حَتَّى يَحْكُمَ

ہر آئینہ بکیر ہے از شہر رسن خود را پس بیار دہشتہ زمینم را بر پشت خود

ظَهَرَ فَيَسْأَلُكَ اللَّهُ بِمَا وَجَّهَ خَيْرُكَ مَنْ يَسْأَلُ

پس بفرود شد از افسر پروردگار حق تعالی بان پشتی هیزم آتشی و در بهترین مراد

النَّاسِ عَطَوْهُ أَوْ مَنَعُوهُ وَالْأَخْيَارِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ

۱۰ - من مریبند مردم اورا یابند رواد البخاری دروایت است از ابن عمر رض

اِنَّ رَسُوْلًا بَلَّغْنَاكَ فِيْهِ نَبَاً وَّسِيْرًا قَالِ وَهُوَ عَلٰى الْغُتْبَةِ

بررسی و تحقیقات علمی و فنی در زمینه های مختلف علمی و فنی

وَصَوِّدْ لِرَوِّدِ قَلْبُكَ وَالتَّعَفُّفِ عَنِ الْمَسْئَلَةِ الْيَدِ الْعُلْيَا

وان حضرت ذی الرئیے بودند و را و باز ایستادن از سوال حیانم دست بالا

خَيْرٌ مِنْ يَدِ السُّفَلَاءِ وَالْيَدُ الْعُلْيَا هِيَ الْمُنْفِقَةُ وَالسُّفَلَاءُ

بهر دست از دست یاران خدایم از حضرت که دست علیا دسی است که خیر کند از

هِيَ السَّائِلَةُ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ

سوال آمده است: علیہ وروایت است از ابی سعید خدری رفته

قَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّبِعُوا أَسْمَاءَ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ وَفَّيْتُ أَنفُسِي ۖ أَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَاحِبُ الْقُرْآنِ ۚ وَقَدْ نَزَّلَ إِلَيَّ الْوَحْيُ بِالْقُرْآنِ ۚ فَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۚ

تلف نہ ہونے پر وہاں اراکہ صارفین کو کہہ دیا کہ وہ اس خطے کے اندر

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَعْطَاهُمْ مِمَّا سَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ حَتَّى

علیہ السلام کہ میں نے اس شخص کو پہچان لیا ہے۔

بعد ما عتدنا فقال ما يلوون عندك من خير فلن اذبحنا
 انما امرت حينئذ بالانحراف ان يكون منكم من يذبح من نفسه

وَمَنْ يَسْتَعِزَّ بِعَفْوِ اللَّهِ وَهُوَ يَسْتَعِزُّ بِغَنَةِ اللَّهِ وَمَنْ

وَكَيْفَ بَارِئٌ تَزْأَسْوَالُ وَكَأَيُّ دَارٍ وَخُودِ الْكَامِلِ مَا رَدَّ أَوْرَاقَهُ انْتَقَالِ وَكَيْفَ هَتَمْنَا وَرَزْدِ
يَتَصَبَّرُ لِمَصِيبِهِ اللَّهُ وَمَا أُعْطِيَ أَحَدٌ عَطَاءً هُوَ خَيْرٌ وَأَوْسَمُ

تَخَلُّفَ كَنُودِ رَآءِ وَصَبْرُ كَرَمِ مَبْشُورِشِ اَوْرَاقَهُ اَوْدَادِ نَشْرَهٗ سَبْتِ هَبْجِ كِي دَادِنِ كِه اَن هَبْتِ سَبْتِ

مِنَ الصَّبْرِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعْطِي عَطَاءً

فَأَقُولُ أَعْطَاهُ أَفْقَرُ أَكْبَرِهِ مِنِّي فَقَالَ خُذْهُ فَتَقَوَّلَهُ

وَتَصَدَّقْ بِهِ فَمَا جَاءَكَ مِنْ هَذَا الْمَالِ أَنْتَ غَيْرُ مُشْرِكٍ

سَأَلَ نَحْدَهُ وَمَالَكَ فَلَا تَتَّبِعْهُ نَفْسُكَ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ سَمُرَةَ

بُرْجَنْدِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

الْمَسَائِلُ كَدُوحٌ يَكْدَحُ بِهَا الرَّجُلُ وَجْهَهُ فَمَنْ شَاءَ

لَبِقَ عَلَى وَجْهِهِ وَمَنْ شَاءَ تَرَكَهُ لِأَنْ يَسْأَلَ الرَّجُلَ ذَا سُلْطَانٍ

أَوْ فِي أَمْرِ لَا يَشْعِدُ مِنْهُ بَدَأَ رَأَاهُ أَبُو ذَرٍّ وَالدَّارِمِيُّ وَالنَّسَائِيُّ

يَا سَوَالُ كِه كُنْدَرِ كَارِ كِي نِي بَا يَزَا كُن جَارِه رَوَاه اَبُو دَاوُد وَتَرْغُومِي وَنَسَائِي

از صبر متفق عليه در روایت است از عبد بن الخطاب رض گفت
بود آنحضرت صلی الله علیه وسلم میداد مرا بخشش
پس می گفتم که به آنرا که محتاج تر بود پس آن از من پس گفت آنحضرت بیکر اینرا پس مال ساز آنرا
و تصدق کن بآن پس هر یک که بیاورد از این مال بحال آنکه انتظار بفرمده و نه سوال کنند
پس بگر آنرا و چیز بیکه چندین است پس بگردان آنرا نفس خود را متفق علیه روایت است
سمره بن جندب گفت سمره فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم
سوالها خنجر است و جراحه است که جروح می گردد آنها را بر روی خود را پس بیکه خواهد
لبق علی وجهه و من شاء ترکه لآن یسأل الرجل ذا سلطان
نکاید در روی خود را بیکه خواهد ترک که کند آنرا اگر آنکه سوال کنند و خداوند سلاطین است که امیر
او را امری لا یشد منه بد آراء ابو ذر و الدارمی و النسائی
یا سوال که کند در کار بیکه نیمی باید از آن چاره رواد ا بود او و و ترغومی و نسائی

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنِ ابْنِ الْفَرَّاسِيِّ أَنَّ الْفَرَّاسِيَّ قَالَ

رواه الترمذی دروایت ست از ابن الفراسی کہ منسوب ست بفراس بن غنم گفت

قُلْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَسْأَلُ يَا رَسُولَ

ابن فراس از پدرش گفت گفت من غیر خدا را صلوات الله علیه وسلم آیا سوال کنم من ای پیغمبر

اللَّهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا وَإِنْ كُنْتُ

خدا از مردم چیزی پس فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم سوال مکن و اگر هستی تو

لَا بَدَّ فَسَأَلَ الصَّالِحِينَ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَعَنِ

که البتہ سخاوی پس سوال کن صالحان را از جنت کرم ایشان رواه ابو داود والنسائی و در روایت از

عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سَمِعَ يَوْمَ عَرَفَةَ رَجُلًا يَسْأَلُ النَّاسَ

علی کرم الله وجهه کہ وی شنید روز عرفه مردی را کہ سوال سے کند مردمان را

فَقَالَ أَيْ هَذَا الْيَوْمُ وَفِي هَذَا الْمَكَانِ تَسْأَلُ مِنْ

پس فرمود آیا درین روز کہ عرفه است و درین مکان کہ عرفه است سوال میکنی از

غَيْرِ اللَّهِ فَخَفَقَهُ بِاللَّيْثَةِ رَوَاهُ رَزِينٌ وَعَنِ عُمَرَ بْنِ

غیر خدا پس زد علی کرم الله وجهه را نیزه را نیزه رواه رزین دروایت ست از عمر بن

قَالَ تَعْلَمَنَّ أَيُّهَا النَّاسُ أَنَّ الطَّمَعَ فَقْرٌ وَأَنَّ الْإِيَّاسَ غِنًى

گفت عمر بن خطاب ای مردم کہ امید داشتن از مال مردم سبب فقرست و نا امید بودن تو انگیزی بی نیازیست

وَإِنَّ الْمُرَّ إِذَا لَيْسَ عَنْ شَيْءٍ اسْتَغْنَى عَنْهُ رَوَاهُ رَزِينٌ

و بیدار شکر مرد و تنگدست نا امید شود از چیزی بی نیاز میشود از آن رواه رزین در

وَعَنِ ابْنِ أَبِي شَلَالَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

دروایت ست از ابوشلاله و لای اخفقت گفت کفرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم

مَنْ يَكْفُلُ لِي أَنْ لَا يَسْأَلَ النَّاسَ شَيْئًا فَاتَّكَلَفَ لَهُ

کیست که ضمانت شود مرا کہ سوال نکند از مردم چیزی پس ضمانت شوم مرا و را

امْشُوا قِيَمُوا الصَّلَاةَ وَيُفْقُوا مَا رَزَقْتُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً	
که ایمان آورده اند بر پا دارند نماز را و خرج کنند از آنچه روزی دادیم ایشانرا پنهان و آشکارا	
مَنْ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَهُ يَوْمُ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ مَنْ ذَ الَّذِي	
پیش از آنکه بیاید روزی که خرید و فروخت نیست در آن و نه بایکدیگر دوستی بود کیست آنکه	
يُقْرِضُ اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً	
وام دهد خدا را وام دادن نیک پس و چند سازد خدا اعمال را برای او بجزا تب بسیار	
وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَلِلَّهِ تَرْجِعُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا	
و خدا تنگ بسازد و گشاده میکند روزی را و بسو او باز گردانیده میشود ای مسلمانان	
اتَّقُوا مَا رَزَقْتُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُ يَوْمُ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالَ وَلَا	
تشیع کنید از آنچه روزی دادیم شما را پیش از آنکه بیاید روزی که خرید و فروخت نیست در آن و نه دوستی و نه	
شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ الَّذِينَ يُفْقُونَ	
سفاش و کافران ایشانند ظالمان آنانکه غی می کنند	
أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنَافُوا وَلَا	
اموال خود را در راه خدا باز از پی آن اتفاق نمی آرند منت نهادن را و نه	
أَذَى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ	
ایذا رسانیدن را ایشان راست و از ایشان نزدیک بود و کار ایشان نیست ترس بر ایشان و نه ایشان	
يَحْزَنُونَ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ	
اند و گریه شوند سخن علیم گفتن و در گذشتن از پی ادبی سائل بهتر است	
مِنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذَى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ	
از ان خیرات که از سله آن آزرده کردن است و خدا بے نیاز برد بارست	
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ	
ای مومنان تباه نکنید خیرات خود را	

علا میگویند که داد از
فرض حسن تصدقات
و مروت تر مال در راه
خدا که این در قیامت است
استحقاق در قیامت است
نوازد که در یاد است
که عای و دیگران در قیامت
چون حق است و در قیامت
حکومت و اتفاق است
چون در قیامت است
که در قیامت است
موت نموده و در قیامت

کمیته خیرات
این تصدقات
وضع کردن
دادن با حسن نیت
اند و خدای تعالی
چون در قیامت است
نوازد که در یاد است
که عای و دیگران در قیامت
چون حق است و در قیامت
حکومت و اتفاق است
چون در قیامت است
که در قیامت است
موت نموده و در قیامت

مستوفی قدس سره
که در قیامت است
نوازد که در یاد است
که عای و دیگران در قیامت
چون حق است و در قیامت
حکومت و اتفاق است
چون در قیامت است
که در قیامت است
موت نموده و در قیامت

بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يَنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ

بست نهادن و آزرده کردن همو کسیکه خرج میکند مال خود را بر سره نمودن مردمان

وَلَا يُوْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ

و ایمان ندارد بخدا و روز قیامت پس مَثَل او مانند

صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تَرَابٌ فَاصَابَهُ وَابِلٌ فَتَوَلَّاهُ صُلْدًا

صفت سنگ صاف است که بر او باشد از گلی که پس رسید بر او آغوش نمود و او را سخت و سفت ماند

لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي

تو انانی اند از راه اهل ریا بر چیزی از آنچه عمل کردند و سست راه نمی نماید

الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ عَنْهُ قَالَ قَالَ

گروه کافران را در روایت است از ابی هریره رضی گفت فرمود

رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَوْ كَانَ بِي مِثْلُ أَحَدِ

آنحضرت علیه السلام اگر می بود مرا مانند گروه احد

ذَهَابًا لَّسَرَّيْنِي أَنْ لَا يَمُرَّ عَلَيَّ ثَلَاثُ لَيَالٍ وَعِنْدِي

طلا هر آینه شاد میگردد و بنده مرا اینک نگذرد بر من سه شب و حال آنکه نزد من

مِنْهُ شَيْءٌ إِلَّا شَيْءٌ أَرْصِدُهُ لِدَبْنٍ سَرَوَاهُ الْبُخَارِيبِيُّ

چیزی از آن باقیست مگر چیزی که آماده سازم آنرا بر آدام رواه بخاری

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و هم از وی روایت گفت فرمود پیغمبر خدا علیه السلام

مَا مِنْ يَوْمٍ يُصْبِحُ الْعِبَادُ فِيهِ إِلَّا وَصَلَكَا بَيْنَ لَانِ

نیست هیچ روزی که صبح میکنند بنده گان در دو گره آنکه فرود می آیند دو فرشته از آسمان

فَيَقُولُ أَحَدُهُمَا اللَّهُمَّ أَعْطِ مُنْفِقًا خَلْفًا وَيَقُولُ

پس میگوید یکی ازین دو فرشته خداوند ابدی انفاق کننده را بجزای او و دیگری بد فرشته

الْآخِرُ اللَّهُ رَاضٍ مُنْسِيكَ تَلْفًا مُتَّفَقٌ عَلَيْكَ وَعَنْ

دیگر خداوند برده بخیل را ملاکی مال که نگاه میدارد متفق است بخاری و مسلم و روایت است از

أَسْمَاءُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

اسماء رضی الله عنها گفت اسرار فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ أَنْفِقْ وَلَا تَحْصِ فَحِصِّي اللَّهُ عَلَيْكَ وَلَا تَوَحِّي

و مسلم اتفاق کن و شمار من که حسد و هم پس احصا کند خدا بر تو و عاقل را مال

فَيُورِيَكَ اللَّهُ عَلَيْكَ إِنْ رَضِيَ مَا اسْتَطَعْتَ مُتَّفَقٌ عَلَيْكَ

پس نگاه دارد خدا بر تو برده آنچه میتوانی اگر چه اندک باشد متفق علیه

وَعَنْ أَبِي جَهْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و روایت است از ابی جریر رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى أَنْفِقْ يَا ابْنَ آدَمَ أَنْفِقْ

علیه و سلم فرمود خدا تعالی اتفاق کن ای پسر آدم ما اتفاق کنیم

عَلَيْكَ مُتَّفَقٌ عَلَيْكَ وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ

بر تو متفق علیه و روایت است از ابی امامه رضی الله عنه گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّ تَبَدَّلَ

پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم گفت خدا و حدیث قدسی امر فرزند آدم بذل کردن

الْفَضْلُ خَيْرٌ لَكَ وَأَنْ تَمْسُكَ شَرٌّ لَكَ وَلَا تَلَامُ

زیاده از قدر حاجت بهتر است مگر از نگاه داشتن تو آزاد بل کردن بدتر است مگر از نگاه داشتن تو

عَلَى كَفَافٍ وَأَبْدَأُ بِمَنْ تَقُولُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

بر نگاه داشتن کفاف و آغاز کن در بذل زاید از کفاف بخیال خود رواه مسلم و روایت است از

جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

جابر رضی الله عنه گفت ما بر فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

انْقُوا الظِّلْمَ فَإِنَّ الظُّلْمَ ظُلُمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَانْقُوا

پرهیز کنید ظلم را زیرا که ظلم سبب ظلمات است روز قیامت پرهیز کنید

الشَّمَّ فَإِنَّ الشَّمَّ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ حَلَهُمْ

بخل و حرص را زیرا که بخل است گدازنده است کسان که پیش از شما بودند بر آن بخت ایشان را

عَلَى أَنْ سَفَكُوا دِمَاءَهُمْ وَاسْتَحَلُّوا مَحَارِمَهُمْ

بر آنکه ریخته خون یکدیگر را و حلال گردانیدند چیزی را که حرام گردانیده است

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَجُلٌ

رواه مسلم در روایت است از ابی هریره رض گفت گفت ابو هریره گفت مردی

يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ الصَّدَقَةِ أَكْبَرُ أَجْرًا قَالَ أَنْ

ای پیغمبر خدا کدام صدقه بزرگتر است از روایت از تو اب فرمود که بزرگترین صدقه آنست

تَصَدَّقَ وَأَنْتَ صَيِّحٌ شَحِيمٌ تَخْشَى الْفَقْرَ وَتَأْمُلُ الْغِنَى

تصدق کنی و حال آنکه تو تند رتی و بخیل و جاهل که بیشتر می درویشی را و امید میداری تو نگر مرا

وَلَا تَمُتْ حَتَّى إِذَا بَلَغْتَ الْخُلُقُومَ قُلْتَ لِفُلَانٍ

و تو فک مکن تا آنکه برسد روح در گلو بگوئی فلان سر را

كَذَا وَ لِفُلَانٍ كَذَا وَقَدْ كَانَ لِفُلَانٍ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

چنین و فلان را چنین و حال آنکه هست سر فلان را متفق علییه

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

در روایت است از ابی هریره رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ

علیه و سلم سخی نزدیک است از جناب رحمت و در ضلعت حق نزدیک است از بهشت که در آیه آنرا

قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ بَعِيدٌ مِنَ النَّارِ وَ الْبَخِيلُ بَعِيدٌ مِنَ اللَّهِ

د نزدیک است از مردم و دور است از دوزخ و بخیل بید است از رحمت حق

بَعِيدٌ مِنَ الْجَنَّةِ بِعِيدٍ مِنَ النَّاسِ قَرِيبٌ مِنَ النَّارِ

بعید است از بهشت بعید است از محبت مردمان قریب است از دوزخ

وَلِكَا هَلْ سَمِعْتُ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ عَائِدٍ بِجَنَاحَيْ رَوَاهُ

و همچنین ها ای سنی دوست داشته شده تر است از عابد بخیل رواه

الترمذی وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

الترمذی در روایت است از ابی سعید رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَتَصَدَّقُ الْمَرْءُ فِي حَيَاتِهِ بِدَرَاهِمٍ

صلی الله علیه وسلم هر آینه تصدق کردن مردیک درهم را در زندگی خود

خَيْرَ لَهُ مِنْ أَنْ يَتَصَدَّقَ بِمِائَةِ عِنْدَ مَوْتِهِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

بهتر است مراد از تصدق کردن ده صد درهم نزد مردی رواه ابو داود

وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از ابی دردا که گفت من بود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ مِثْلُ الَّذِي يَتَصَدَّقُ عِنْدَ مَوْتِهِ أَوْ يَعْتِقُ كَالَّذِي

و سلم حال یکصد تصدق کند نزد مردی خود را آزاد میکند بنده را مانند حال کسی که

يَهْدِي إِذَا شِيعَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالنَّسَائِيُّ وَالْدَّارِمِيُّ وَ

هدی میفرستد طعام را بعد از آنکه شیع شده رواه احمد و النسائی و الدارمی و

الترمذی وَصَحَّحَهُ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ

الترمذی و تصحیح کرد بصحت آن و از ابی سعید رضی الله عنه گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَصَلَتَانِ لَا يَجْمَعَانِ فِي

پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم دو خصلت جمع نشوند در

مُؤْمِنٍ الْبُخْلُ وَسُوءُ الْخُلُقِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

ایتن مسلمان بخل و سوء خلقی رواه الترمذی در روایت است از

أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ عَنْهُ كُفْتُ فَرَمُوهُ بَيْنَا مِرْغَمَ خَدَا صَلَّيَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ خَبٌّ وَلَا بَحِيلٌ وَلَا مَنَّانٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

در غنی آید بهشت را این سه کس اول مرد فریبنده دوم بخیل و سوم مرد منت نهنده بعد از عطار و اکثر

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وَرَوَاهُ ابْنُ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ عَنْهُ كُفْتُ فَرَمُوهُ بَيْنَا مِرْغَمَ خَدَا صَلَّيَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وَسَلَّمَ شَرُّ مَا فِي الرَّجُلِ شَيْءٌ هَارِعٌ وَجَبَنٌ خَالِعٌ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

و سلم برترین خصلتها که مرد است و خصلت آنکه بخل خیر و فروغ کننده و دوم بزدلی ترسندگی کنی مرد جاندار از ترس

وَعَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ بَيْنَا رَجُلٌ بِفُلَانٍ

و رایت است از آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود آنحضرت وقتیکه میزد حافری بود

مِنَ الْأَرْضِ فَمِيعَ صَوْتَانِي سَحَابَةٍ اسْقَى حِدِيقَةَ فُلَانٍ

و بیابان از زمین پس شنید آواز سه در ابر سه که میگوید آب دهستان فلان را

فَتَنَحَّى ذَلِكَ السَّحَابُ فَأَفْرَغَ مَاءَهُ فِي حِمَاةٍ فَإِذَا شَيْءٌ جَبَنٌ

پس یکسو شد آن ابر پس ریخت آن آب خود را در زمین سنگستان پس ناگاه آب راهی

مِنَ تِلْكَ الشَّرَاحِ قَدْ اسْتَوْعَبَتْ ذَلِكَ الْمَاءَ كُلَّهُ فَتَتَبَعَ

از آن آب راهها تحقیق فراز گرفته است آن آب را همه پس پیروی کرد آنمزد

الْمَاءُ فَإِذَا رَجُلٌ قَائِمٌ فِي حِدِيقَتِهِ يُجَوِّلُ الْمَاءَ بِسَحَابَةٍ

آب را پس ناگاه مرد ایستاده در حدیقه خود میگردد و آب را به بیل آهین

فَقَالَ لَهُ يَا عَبْدَ اللَّهِ مَا اسْمُكَ قَالَ فُلَانٌ الْأَسْمُ الَّذِي

پس گفت مرا این مرد را اسم بنده خدا چیست نام تو گفت نام من فلانست آن اسمی که

سَمِعَ فِي السَّحَابَةِ فَقَالَ لَهُ يَا عَبْدَ اللَّهِ لِمَ تَسْكُنُنِي

شنیده بود در ابر پس گفت صاحب باغ مرا آنمزد را می بنده خدا بر چه میپرسی مرا

عَنِ اسْمِي فَقَالَ إِنِّي سَمِعْتُ صَوْتًا فِي السَّحَابِ الَّذِي

از نام من پس گفت آنز من شنیده ام آواز سے را در ابر

هَذَا مَاءُهُ وَيَقُولُ اسْقِ حَدِيقَةَ فُلَانٍ لِاسْمِكَ فَمَا تَصْنَعُ

ابن آب اوست میگفت آن آواز یعنی کیسه آواز میگردد آب ده حدیقه فلانرا میگفت من نام ترا پس

فِيهَا قَالَ أَمَا إِذَا قُلْتَ هَذَا فَإِنِّي أَنْظُرُ إِلَى مَا يَخْرُجُ مِنْهَا

و حدیقه خود گفت من نخواسته بودم که فلانرا کنم لیکن چون گفتی این را بگویم پس من نگاه میکنم پس بجز که بیرون می آید از آن

فَاتَصَدَّقْ بِثَلَاثَةٍ وَأَكُلْ أَنَا وَعِيَالِي ثَلَاثًا وَارِدُ فِيهَا ثَلَاثَهُ

پس تصدق میکنم سه یک آن و بخورم من و عیال من از ثلث آن و باز میگردد نم در حدیقه خود ثلث آن

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَمْرُوهُ أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رواه مسلم و هم از ابی هریره است که او شنید آنحضرت را صلی الله علیه وسلم

يَقُولُ إِنَّ ثَلَاثَةً مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَبْرَصَ وَأَقْرَعَ وَأَعْمَى

که میگفت بدینیکه سه کس بودند از قوم بنی اسرائیل یکی ابرص دوم اقرع سوم کور

فَارَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْتَلِيَهُمْ فَبَعَثَ إِلَيْهِمْ مَلَكًا فَإِنِّي الْأَبْرَصَ

پس خواست خدا اینها که ابتلا کند ایشانرا پس فرستاد خدا بآنها ایشان فرشته را پس آمد آنفرشته نزد ایشان

فَقَالَ أَيُّ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ لَوْ كُنْتُ حَسَنًا وَجِلْدًا حَسَنًا

پس گفت فرشته کدام چیز دوست داشته شده است بگو تو گفت رنگ نیک و پوست نیک

وَيَذْهَبُ عَنِّي الَّذِي قَدْ قَدَّرَ لِي النَّاسُ قَالَ فَمَسَحَهُ

و اینیکه برود از من آنچه بخیال من پدید آمده میدادند مرا مردم گفت آنحضرت پس مسح کرد فرشته او را

فَذْهَبَ عَنْهُ قَدْرُهُ فَأَعْطَى لَوْ نَا حَسَنًا وَجِلْدًا حَسَنًا قَالَ

پس رفت از او پدید که پس دادند خدا او را رنگ نیک و پوست نیک گفت فرشته

فَأَيُّ الْمَالِ أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ الْإِبِلُ أَوْ قَالَ الْبَقَرُ شَاكٌ

پس کدام مال محبوب تر است بگو تو گفت شتر یا گفت بقر بجای ابل شک کرده است

لَا تَسْقُ إِلَّا أَنَّ الْأَرْضَ أَوْ الْأَقْرَعَ قَالَ أَحَدُهُمَا الْإِبِلُ

اسحق مگر اینکه ابرص یا اقرع گفت بکے ازان دو شتر

وَقَالَ الْآخَرُ الْبَقْرُ قَالَ فَأَعْطَى نَاقَةً عَشْرًا فَقَالَ بَارَكَ

وگفت دیگر گاؤ گفست پس دادم شد اورا ماده شترے حامل دواہ پس گفت فرشتہ برکت دہو

اللَّهُ لَكَ فِيهَا قَالَ فَاتَى الْأَقْرَعَ فَقَالَ أَيُّ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيْكَ

خدای تو تر اور بن ناقہ گفست پس آمد نزد اقرع پس گفت فرشتہ کدام چیز محبوب تر است بسوے تو

قَالَ شَعْرٌ حَسَنٌ وَيَذْهَبُ عَنِّي هَذَا الَّذِي قَدْ قَدَّرَنِي النَّاسُ

گفت موے نیک و اینکه برود از من آنچه کہ تخمین کرده ہنداشتنہ اند سرا مردمان

قَالَ فَمَسَحَهُ فَذْهَبَ عَنْهُ قَالَ وَأَعْطَى شَعْرًا حَسَنًا قَالَ فَآيُّ

گفت پس مسح کرد پس رفت از موے گفست دادم شد موے نیک گفت فرشتہ پس کدام

الْمَالِ أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ الْبَقْرُ فَأَعْطَى بَقْرَةً حَامِلًا قَالَ

مال محبوب تر است بسوے تو گفست بقر پس دادم شد اورا گاوسے باردار و حاملہ گفست فرشتہ

بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِيهَا فَاتَى الْأَعْمَى فَقَالَ أَيُّ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَيْكَ

برکت دہو خدا مر ترا در آن گاوان پس آمد فرشتہ نزد کور پس گفت کدام چیز محبوب تر است بسوے تو

فَقَالَ أَنْ يَرُدَّ اللَّهُ إِلَيَّ بَصَرِي فَأَبْصُرَ بِهِ النَّاسُ قَالَ

پس گفت کور اینکه باز گردد خدا شمع بسوے من بینائی من پس بہینیم ہوے مردمان را گفست

فَمَسَحَهُ فَرَدَّ اللَّهُ إِلَيْهِ بَصَرَهُ قَالَ فَآيُّ الْمَالِ أَحَبُّ إِلَيْكَ

پس مسح کرد فرشتہ اورا باز گردانید خدا بسوے بینائی اور گفست فرشتہ پس کدام مال محبوب است بسوے تو

قَالَ الْغَنَمُ فَأَعْطَى شَاةً وَالِدًا فَانْتَجَمَ هَذَانِ وَوَلَدَ هَذَا

گفت کور گوسفند محبوب تر است پلادہ شد گوسفند زابندہ پس انتاج کرد و این دو تولید کرد این بینے صاحب غنم

فَكَانَ لِهَذَا وَاِدٍ مِنَ الْإِبِلِ وَلِهَذَا وَاِدٍ مِنَ الْبَقْرِ وَلِهَذَا

پس گشت حاصل این را وادی از شتر و مر این را وادی از گاوان و مر این را

وَادٍ مِنَ الْغَنَمِ قَالَ تَعْلَمُ أَنِّي الْأَبْرَصُ فِي صُورَتِهِ وَهَيْئَتِهِ

دادی از گوشتن آن گفت آنحضرت بهتر بدست آن فرشته آمد ابرص در همان صورت و هیئت

فَقَالَ إِنِّي رَجُلٌ مُسْكِينٌ قَدْ انْقَطَعَتْ بِي الْخَبَالُ فِي سَفَرِي

پس گفت من مردی مسکینم تحقیق گشته است بمن اسباب طلب رزق در سفر

فَلَا بَلَاغَ لِي الْيَوْمَ إِلَّا بِاللَّهِ تَعَالَى أَسْأَلُكَ بِالَّذِي

پس نیست کفایت رسیدن مرا امروز مگر بخدا و فضل خدا بهتر بتو سوال میکنم ترا بخدا که

أَعْطَاكَ اللَّهُ الْوَنَاحِسْنَ وَالْجِلْدَ الْحَسَنَ وَالْمَالَ بَعِيرًا تَبْلُغُ

داده است ترا رنگ نیک و پوست نیک و داده است ترا مال شتر را که میرسد

بِهِ فِي سَفَرِي فَقَالَ الْحَقُّ كَثِيرَةٌ فَقَالَ إِنَّهُ كَانِي أَعْرَضًا

بآن در سفر خود پس گفت حقها بسیار است پس گفت فرشته بدینکه گویا من ترا می شناسم

أَلَمْ تَكُنْ أَبْرَصَ يَقْذِرُكَ النَّاسُ فَقِيرًا فَأَعْطَاكَ اللَّهُ

ایا نبودی تو ابرص که بپید و مکرده داشتند ترا مردم و فقیر که مال نبودند داشته پس داد ترا خدایتعالی

فَقَالَ إِنَّمَا وَرِثْتُ هَذَا الْمَالَ كَابِرًا عَنْ كَابِرٍ فَقَالَ إِنْ كُنْتَ

پس گفت داده نشده ام این مال را مگر به میراث از ابا و اجداد بمن رسیده پس گفت فرشته اگر باشی تو

كَاذِبًا فَصَبِّرْكَ اللَّهُ إِلَى مَا كُنْتَ قَالَ وَأَنِّي الْأَقْرَعُ فِي صُورَتِهِ

دروغ گو پس بگردانند ترا خدا بشتر بحال که بودی تو گفت و آمد آن فرشته اقرع را در همان صورت

فَقَالَ لَهُ مِثْلَ مَا قَالَ هَذَا وَرَدَّ عَلَيْهِ مِثْلَ مَا رَدَّ عَلَى هَذَا

پس گفت مرا آنرا مانند آنچه که گفته بودی مرا بر سر آورد و کرد اقرع بدو فرشته مانند آنچه رد کرد برین

فَقَالَ إِنْ كُنْتَ كَاذِبًا فَصَبِّرْكَ اللَّهُ إِلَى مَا كُنْتَ قَالَ

پس گفت فرشته اگر باشی تو دروغ گو پس بگردانند ترا خدا بشتر بحال که بودی تو گفت و آمد آن فرشته اقرع را در همان صورت

وَأَنِّي الْأَعْمَى فِي صُورَتِهِ وَهَيْئَتِهِ فَقَالَ رَجُلٌ مُسْكِينٌ

و آمد آن فرشته نزد اعمی در صورتی که نمک آمده بود پس گفت من مردی مسکینم

وَابْنُ سَبِيلٍ قَدْ انْقَطَعَتْ بِي الْحَبَالُ فِي سَفَرِي فَلَا بَلَاعَ

و ما فرمیدند که من است باین اسباب طلب رزق در سفر پس نیست کفایت و بیاید

بِي الْيَوْمِ إِلَّا بِاللَّهِ ثُمَّ يَكُ اسْأَلُكَ بِالَّذِي رَدَّ عَلَيْكَ

مرا امروز مگر بتوفیق خدا بستر بتو سوال میکنم ترا بآن خدا که داده است ترا

بَصْرَكَ شَاةً أَتَبْلُغُ بِهَا فِي سَفَرِي فَقَالَ قَدْ كُنْتُ

بینائی تو سوال میکنم که گویند که برسم بآن در حصول سفر من پس گفت آن اعمی تحقیق بودم

أَعْمَى فَرَدَّ اللَّهُ إِلَيَّ بَصَرِي فَخَذُّ مَا شِئْتُ وَرَعَ مَا شِئْتُ

کور پس باز گردانید خدا ایضا بسو من بینائی من پس بگریهر چه میخواهی از گویند و بگذارد هر چه میخواهی

فَوَاللَّهِ لَا أَجْهَدُكَ الْيَوْمَ لَيْشِي أَخَذْتَهُ لِلَّهِ فَقَالَ امْسِكْ

پس بخدا سوگند که من نیکم و در شقت نمی اندازم ترا امروز بچیزی که گیری تو را بر خدا پس گفت فرشته

مَالِكَ فَإِنَّمَا ابْتُلِيتُمْ فَقَدْ رَضِيَ عَنْكَ وَسَخِطَ عَلَى

مال خود را پس جز این نیست که ابتلا و آزمایش کرده شده اید پس بخت خوش شود بر دروگاران و بد شود

صَاحِبَيْكَ مُتَّفَقٌ عَلَيْكَ وَعَنْكَ أَمْرٌ مُجِيدٌ قَالَتْ

دو یار تو متفق علیه است و روایت است از ام مجید انصاری رحمه گفت

قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ لَيَقِفُونَ عَلَى بَابِي حَتَّى

گفتم ای رسول خدا بدینیکه مسکین هر آینه می ایستند بر در من تا آنکه

اسْتَجِبِي فَلَا أَجِدُ فِي بَيْتِي مَا أَذْفَعُ فِي يَدِهِ فَقَالَ

شرم میدارم پس نمی یابم در خانه خود چیزی که بهم آرد در دست و پس فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَدْفَعِي فِي يَدِهِ وَلَوْ

پس بفرست خدا صلوات الله علیه و سلم بدهد در دست و اگر چه

ظِلْفًا مَحْرَقًا رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْهُ مَوْلَى الْعِثْمَانِ رَضِيَ

سم سوخته باشد رواه ابو داود و روایت است از موسی که کرم عثمان را بود

قَالَ أَهْدِي لِي سَلَامَةً بَضْعَةً مِنْ لَحْمٍ وَكَانَ النَّبِيُّ

گفت پیوسته شده مرهم سلمه را بپاره از گوشت دبود

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَعْبُدُ اللَّحْمَ فَقَالَتْ لِلْخَادِمِ ضَعِبْهُ

صلی الله علیه وسلم که خوش می آمد او را گوشت پس گفت ام سلمه مرغادم را بنه آن گوشت را

فِي الْبَيْتِ لَعَلَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَأْكُلُهُ فَوَضَعَتْهُ

در خانه غایب که آنحضرت صلی الله علیه وسلم بخورد آنرا پس نهاد خادم آنرا

فِي كَوَّةِ الْبَيْتِ فَجَاءَ سَائِلٌ فَقَامَ عَلَى الْبَابِ فَقَالَ

در طاقچه خانه پس آمد سوال کننده پس ایستاد بر در پس گفت

تَصَدَّقُوا بَارَكَ اللَّهُ فِيمَكُمُ فَقَالُوا بَارَكَ اللَّهُ فِيكَ

تصدق کنید برکت کناد حق تعالی در شما پس گفتند ای سائیل که برکت کناد خدا در تو

فَذَهَبَ السَّائِلُ فَدَخَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ

پس رفت سائیل پس در آمد پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم بپای در خانه پس فرمود آنحضرت

يَا أُمُّ سَلَمَةَ هَلْ عِنْدَكُمْ شَيْءٌ أَطْعَمُهُ فَقَالَتْ نَعَمْ قَالَتْ

ای ام سلمه ایاهست نزد شما چیزی که بخورم پس گفت آری هست پس گفت

لِلْخَادِمِ أَذْهَبِي فَأَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مرغادم را که برد پس بپاره پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

بِذَلِكَ اللَّحْمِ فَذَهَبَتْ فَلَمْ تَجِدْهُ فِي الْكُوَّةِ إِلَّا قِطْعَةً

آن گوشت را پس رفت خادمه پس نیافت آن گوشت را در طاقچه مگر سنگ بپاره را

مَرْوَةٌ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِنَّ ذَلِكَ اللَّحْمَ

پس گفت آنحضرت صلی الله علیه وسلم پس ایستاد آن گوشت

عَادَ مَرْوَةٌ لِمَا لَمْ تُعْطَوْهُ السَّائِلُ إِذْ هُوَ يَتَمَسَّكُ بِرَدَائِلِ النَّبَوَةِ

گشت سنگ پیوسته انداخته سائیل را رها می نمود در دلائل النبوة

وَعَنْ عَبْدِ بْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابن عباس رضی الله عنهما گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم

لَا أَخْبِرُكُمْ بِشَرِّ النَّاسِ مِنْزِلًا قِيلَ نَعُو قَالَ الَّذِي لَيْسَ

ایا خبر نموده شما را بدترین مردم از روی مرتبه گفته شد از سه خیره فرمود آن کسی که سوال کرده

بِاللَّهِ وَلَا يُعْطِيهِ رِوَاةُ أَحْمَدَ وَعَنْ أَبِي جَهْمٍ رَضِيَ

بنام خدا و نداده بنام خدا رواه احمد در روایت است از ابی هریره رضی الله عنه

النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ عَلَى بِلَالٍ وَعِنْدَهُ صَبْرَةٌ

آنحضرت صلی الله علیه و سلم در آمد بر بلال و نزد او توده بود

مِنْ قَمَرٍ فَقَالَ مَا هَذَا يَا بِلَالُ قَالَ شَيْءٌ أَذْخَرْتَهُ لِعَدِي

از قمر خشک پس گفت آنحضرت چیست این فرمود ای بلال گفت این چیز است که ذخیره کرده بودم برای فردا

فَقَالَ أَمَا تَخْشَى أَنْ تَرَى لَهُ غَدًا بُخَارًا فِي نَارِ جَهَنَّمَ يَوْمَ

فرموده ای اینی ترسی که بر منی سر این قمر را فردا دود در آتش دوزخ روز

الْقِيَمَةِ أَيْفَقُ بِلَالٌ وَلَا تَخْشَى مِنْ رِيِّ الْعَرْشِ إِقْلًا وَلَا

قیامت خرق کن ای بلال و نترسی از خدود اندو عرش کم کردن را

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

از هم از او سر روایت گفت فرمود پیا بر خدا صلی الله علیه و سلم

السَّخَاءُ شَجَرَةٌ فِي الْجَنَّةِ فَمَنْ كَانَ سِجِيًّا أَخَذَ بَعْضُهَا مِنْهَا

جود امزدی درختی است در بهشت پس کسیکه باشد سخی گرفته است شاخه از آن درخت

فَلَمْ يَتْرُكْهُ الْغَضَنُ حَتَّى يَدْخُلَهُ الْجَنَّةُ وَالشَّجَرَةُ شَجَرَةٌ فِي

پس نمی گذارد او را آن شاخ تا آنکه می درازد او را در بهشت و درخت

النَّارِ فَمَنْ كَانَ سِجِيًّا أَخَذَ بَعْضُهَا مِنْهَا فَلَمْ يَتْرُكْهُ الْغَضَنُ

دوزخ پس هر که بیاید است گرفته است شاخ آنرا پس نمی گذارد او را آن شاخ

وَإِنْ اللَّهُ يَتَقَبَّلَهَا يَمِيسُهُ ثُمَّ يُرِثُهَا إِصْحَابُهَا كَمَا يُرِثُ

[illegible]

و در نظام رفاه بی بیمه
و آن اقله احاطه
میگردد این یک پاره بی پرده

أَحَدَكُمْ فَلَوْهٗ حَتَّى تَكُونَ مِثْلَ الْجَبَلِ مُتَّفَقًا عَلَيْهِ وَعَنْهُ

یکی از شاکر است پس خود را تا آنکه می باشد آن صدقه مانند کوه متفق علیه و هم از ولایت

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم که نکرد هیچ صدقه چیز را

مِنْ مَالٍ وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا عِزًّا وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ

از مال و زیادت نکرد این خدا هیچ بنده را بعبودت و اگر عزت و در دنیا و فروتنی نکند هیچ یکی

إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

مگر آنکه بلند گرداند قدر او را و احدیت را رواه مسلم و هم از ولایت گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَنْفَقَ زَوْجَيْنِ مِنْ شَيْءٍ مِنَ الْأَشْيَاءِ

صلی الله علیه وسلم کسیکه اتفاق کند دو چیز را از چیزها

فِي سَبِيلِ اللَّهِ دُعِيَ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ وَالْجَنَّةِ أَبْوَابُ فَمَنْ كَانَ

در راه خدا خوانده می شود آنکس از درهای بهشت و هر بهشت را درهاست پس کسیکه باشد

مِنْ أَهْلِ الصَّلَاةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّلَاةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ

از اهل نماز بخیر باشد دعوت می شود از در بهشت که مخصوص است باهل نماز و کسیکه باشد از

أَهْلِ الْجِهَادِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الْجِهَادِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ

اهل جهاد خوانده می شود از در جهاد و کسیکه باشد از اهل

الصَّدَقَةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّدَقَةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ

صدقه خوانده می شود از باب صدقه و کسیکه باشد از اهل

الصِّيَامِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصِّيَامِ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ مَا عَلَيَّ مِنْ

روزه خوانده می شود از در ریاضت پس گفت ابو بکر صدیق رضی الله عنه بر کسیکه

دُعِيَ مِنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ مِنْ ضَرُورَةٍ فَهَلْ يَدْعَى أَحَدٌ

خوانده شود از آن درها ضرورتی پس آیا خوانده می شود هیچ یکی

مِنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ كُلِّهَا قَالَ نَعُو وَارْجِعْ أِنْ تَكُونُ مِنْهُمْ

از به درگاه گفت آنحضرت آری هست و امید میدارم که باشی تو ای ابوبکر از آن کسان

مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

متفق علیه و هم از ده مردیت گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم

مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ صَائِمًا قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا قَالَ وَمَنْ تَبِعَ

یعنی پرسید از صابگیت که صبح کرد از شما امروز روزه دار گفت ابوبکر صدیق منم یا رسول الله و فرمود آنحضرت

مِنْكُمْ الْيَوْمَ جَنَازَةً قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا قَالَ فَصَنُ اطْعَمَ مِنْكُمْ

از شما امروز جنازه را گفت ابوبکر صدیق منم گفت آنحضرت پس گیت که طعام خورانید از شما

الْيَوْمَ مُسْكِينًا قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا قَالَ وَمَنْ عَادَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ

امروز مسکین را گفت ابوبکر صدیق منم گفت و گیت که پرسید از شما امروز

مَرِيضًا قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بیمار را گفت ابوبکر صدیق انا پس گفت آنحضرت صلی الله علیه وسلم

مَا اجْتَمَعْنَ فِي أَمْرٍ إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

جمع نشوند این چهار چیز در یک روز هیچ مرد را اگر انکه در آید در بهشت رواه مسلم در روایت است از

عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عایشه رضی الله عنها گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم

خُلِقَ كُلُّ إِنْسَانٍ مِنْ بَنِي آدَمَ عَلَى اِسْتِثْنَيْنِ وَثَلَاثِ مِائَةِ مَفْصِلٍ

پیدا کرده شده است هر نفس از اولاد آدم بر سه صد و شصت بند

فَمَنْ كَبَّرَ اللَّهَ وَحَمَدَ اللَّهَ وَهَلَّلَ اللَّهَ وَسَبَّحَ اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ

پس کی که بگوید الله اکبر و الحمد لله و لا اله الا الله و سبحان الله و طلب آمرزش کند از

اللَّهِ وَعَزَلَ جَمَاعًا عَنْ طَرِيقِ النَّاسِ أَوْ شَوْكَةً أَوْ عِظْمًا

خدا و دور کند سنگی را از راه مردم یا خار یا استخوان را

از این حدیث معلوم شد که منتهی نیست از آن آفتن و اثبات فضیلت بر سه خود بقصد ثواب و جمع در آن کردن و اگر کسی در آن جمع شود بی غرض و شکی که از آن زبان بگوید و مغفرت آن نهد و اگر چه عیبی نباشد و از آن نیست باشت و از آن موقع آن کتاب و سنت و از آن چیز است

و از آن چیز است که در آن است و از آن چیز است که در آن است و از آن چیز است که در آن است

أَوْ أَمْرٍ مَعْرُوفٍ أَوْ نَهْيٍ عَنْ مُنْكَرٍ عُدَّتْ تِلْكَ السَّيِّئَاتِ وَتِلْكَ أَيْدِي

یا امر کند بمشروع یا نهی کند از نامشروع موافق عدد سه صد و شصت بند

فَأَنَّهُ يَمْشِي يَوْمَئِذٍ وَقَدْ زُحِرَ عَنْ نَفْسِهِ عَنِ النَّارِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

پس بدینگونه آنگاه می رود یا شام میکند در آنروز حال آنکه دور انداخته است خود را از آتش روم مسلم

وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ائمه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا فَيَاكُلُ مِنْهُ

نیست هیچ مسلمانی که به نشاند درختی را یا بکارد کشتی را پس بخورد از آن

إِنْسَانٌ أَوْ طَيْرٌ أَوْ بَهِيمَةٌ إِلَّا كَانَتْ لَهُ صَدَقَةٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

آدمی یا پرند یا چهار پایه گر آنکه باشد مراد او صدقه متفق علیه

وَفِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَمَا سُرِقَ مِنْهُ لَهُ صَدَقَةٌ

و در روایتی است از مسلم را از جابر آمده است و آنچه دزدیده شد از آن نیز صدقه است

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابی هریره راضی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ غُفْرًا لِمَرْأَةٍ مَوْتِ بَكْبٍ عَلَى رَأْسِ رَكْبٍ

و مسلم که آمرزیده شد مرزنی زانیه که گذشت بکس بر سر چاهها

يَلْهَثُ كَأَن يَقْتُلَهُ الْعَطَشُ فَتَزَعَتْ خُفَّيْهَا فَأَوْثَقَتْهُ

در حالیکه می برد آن سنگ بان خود را از تشنگی نزدیک است بکشد و تشنگی پس بکشد آن زن زانیه موزه خود را پس بر

يُخْصِرُهَا فَتَزَعَتْ لَهُ مِنَ الْمَاءِ فُغْفَرَ لَهَا بِذَلِكَ قَبْلَ أَنْ

ببروش خود پس بکشد آن زن بر سر آن چیز از آب پس آمرزیده شد مر آن زن بان عمل گفته شد بدینگونه

لَنَا فِي الْبَهَائِمِ أَجْرًا قَالَ فِي كُلِّ ذَاتِ كَبِيرٍ حَبَّةٌ أَجْرُ

ما را در احسان کردن بهیمه ها و سیراب کردن آنها ثواب است فرمود آنحضرت در احسان کردن بر هر حیوان که خداوند بزرگوار

در روایتی است از ابی هریره راضی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

و

و

مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

متفق عليه در روایت است از ابی ہریرہ رض گفت فرمود ہنبا ہر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ بِرَجُلٍ بَغْضَنَ شَجَرَةً عَلَى ظَهْرِ

صلی اللہ علیہ وسلم گذشت مردی بشاخ درختی کہ بر پشت

طَرِيقٍ فَقَالَ لَا يَحِينُ هَذَا عَنْ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ لَا يُوْذِيهِمْ

راہ است و فوق او پس گفت ہر آئند یکسو گردانم این شاخ را از راہ مسلمانان تا ایذا نکند ایشان را

فَادْخُلَ الْجَنَّةَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

پس در آورده شد آن مرد در بہشت متفق علیہ وہم از وسعہ روایت گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَقَدْ رَأَيْتُ رَجُلًا يَتَقَلَّبُ فِي الْجَنَّةِ

صلی اللہ علیہ وسلم ہر آئند تحقیق دیدم مردی کہ میگردد و تنغم میکند در بہشت

فِي شَجَرَةٍ قَطَعَهَا مِنْ ظَهْرِ الطَّرِيقِ كَأَنَّهُ تَوْذِي النَّاسِ

بجہتہ درختیکہ بریدہ آنرا از ظاہر طریق و فوق آن بود آن درخت کہ آزار میداد مرد مرا

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي بَرْزَةَ رَضِيَ قَالَ قُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ

رواہ مسلم و روایت از ابی ہریرہ رض گفت ابو ہریرہ گفتم اے نبی اللہ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيَّ شَيْئًا أَنْتَفِعُ بِهِ قَالَ أَعَزَلِ

صلی اللہ علیہ وسلم بیا موزان مرا چیز از اعمال کہ سودمند شوم بدان فرمود آنحضرت یکسو کن

الَّذِي عَنْ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ

آنچہ آزار کند از راہ مسلمانان از غار و سنگ و جز آن رواہ مسلم در روایت است از عبد اللہ

بْنِ سَلَامٍ رَضِيَ قَالَ لَمَّا قَدِمَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ

بن سلام رض گفت ہنگامیکہ قدم آورد آنحضرت علیہ وسلم مدینہ را از مکہ پہنچید

جِئْتُ فَلَمَّا تَبَيَّنَتْ وَجْهَهُ عَرَفْتُ أَنَّ وَجْهَهُ لَيْسَ بِوَجْهِ

آدم نزد آنحضرت پس ہنگامیکہ دیدم و داخل کردم روی مبارک آنحضرت را شناختم کہ روی و نسبت روئے

كَذَابٍ فَكَانَ أَوَّلُ مَا قَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَفْتَشُوا السَّلَامَ

در روایتی بس بود آنحضرت نخستین چیزی که گفت در محبت و دوستی مردم این کلام است امروز ما فاش گردانید سلام گفتن را

وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ وَصَلُوا الْأَرْحَامَ وَصَلُّوا بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ

و بخورایند طعام میکنند را و پیوند بدرجهای قریب را و نماز بگذارید در شب در حالیکه مردم

نِيَامُ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ

در خواب باشند اینکار با بکنند می در آیند بهشت بسلامت از عذاب رواه الترمذی و ابن ماجه

وَالْدَّارِمِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ

و الدارمی و روایت است از عبد الله بن عمرو گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اعْبُدُوا الرَّحْمَنَ

پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم عبادت کنید خدا را هر یک را

وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ وَأَفْتَشُوا السَّلَامَ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ

و بخورایند طعام بگذارید و بکنید سلام را می در آیند بهشت بسلامت از عذاب و حجاب

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ

رواه الترمذی و ابن ماجه و روایت است از ابن عباس گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنْ الصَّدَقَةُ تَطْفِيءُ

پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم بدینکه صدقه کردن هر آینه میبکشد آتش

غَضَبَ الرَّبِّ وَتَدْفَعُ مِثْقَالَ سُوءٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

خشم الهی اودور میگرداند و هرگز بد را از اثرش بجهل سلامت رواه الترمذی

وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت است از ابی ذر گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيهِ صَدَقَةٌ وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُكَ

تسلیم کردن تو یعنی لب شیرین کردن در روی برادر خود صدقه است امر کردن تو بمعروف و نهی کردن تو

عَنْكَ تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيهِ صَدَقَةٌ وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُكَ

عَنْكَ تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيهِ صَدَقَةٌ وَأَمْرُكَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُكَ

وَيُنْفِكُ عَنْ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ شَادَكَ الرَّجُلُ فِي أَرْضِ الضَّلَالِ

وینفی کردن تو از منکر صدقه است و دامن تو را نبردن تو مرد در زمین گمراهی که مرد در راه گمراهی

صَدَقَةٌ وَنَصْرُكَ الرَّجُلَ الرَّجُلُ الْبَصِيرُ لَكَ صَدَقَةٌ

صدقه است و یاری دادن تو مرد تباه بیای را مرد صدمه است

وَأَمَّا طَبْلُكَ الْحَجَرُ وَالشُّوْكَ وَالْعَطْرُ مِنَ الطَّرِيقِ لَكَ صَدَقَةٌ وَأَمَّا نَعْلُكَ

و در کردن تو سنگ را و خار را و استخوان را از راه تو صدقه است و در بختن تو

مِنْ دَلْوِكَ فِي دَلْوِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ وَآهَ التَّهْمِيدِ وَعَنْ

از دلویی یعنی آب زار و دلو برادر خود ترا صدقه است و آه فرزدی و در این است

سَعْدِ بْنِ عِبَادَةَ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

سعد بن عبادہ روایت گفت ای رسول خدا صلی الله علیه و سلم

إِنِّي أُرْسِعِدُ مَا نَتَّ فَإِنِّي الصَّدَقَةُ أَفْضَلُ قَالَ الْمَاءُ

بر اینکه ما در سعد مرده است پس کدام صدقه بر روح می کنم بیش است خمر یا خمر یا خمر یا خمر

خَمْرٍ بَيْرًا وَقَالَ هَذِهِ لِرَسُولِ اللَّهِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتَّهْمِيدُ

پس کند سعد جایز را بنام ما در گفت این جایز برای ام سعد است رواته ابو داود و التهمید

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابی سعید رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم

وَسَلَّمَ إِلَيْهَا مُسْلِمًا كَمَا مُسِلًا نَبَا عَلَى عُرْبٍ كَمَا أَنَّ اللَّهَ مِنْ

و سلم به مسلمانان که بنده مسلمانان و گویا جامه بر بر منی بپوشاند او را خدا از

خَضِرِ الْجَنَّةِ وَأَيُّهَا مُسْلِمٌ أَطْعَمَ مُسْلِمًا عَلَى جُوعٍ

سلمانای بهر بهشت و ای مسلمانان که بنده از مسلمانان دیگر را بر گرسنگی

أَطْعَمَهُ اللَّهُ مِنْ خَزَائِنِ الْجَنَّةِ وَأَيُّهَا مُسْلِمٌ سَقَا مُسْلِمًا

بخورد از خداوند از مسلمانان از میوه های بهشت و هر مسلمانان که بنده از مسلمانان را

عَلَى ظُلَمٍ سَقَاهُ اللَّهُ مِنَ الرَّحِيقِ الْمَخْمُومِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

بر لنگی بنوشاند او را خدا تعالی از شراب خالص که مهر کرده شد ظروف آن رواه ابو داود

وَالْتِّرَمِذِيُّ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّهَا قَالَتْ

والترمذی در روایت است از عایشه رضی الله عنہا ایشان یعنی ابن بیت فرج کردند

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا بَقِيَ مِنْهَا فَقَالَتْ

پس فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم چه چیزی باقی ماند از آن گویند پس گفت ایشان

مَا بَقِيَ مِنْهَا إِلَّا كَيْفَ هَا قَالَ بَقِيَ كُلُّهَا غَيْرَ لَيْتُهَا رَوَاهُ

باقی نماند از آن دس که خواند دس یعنی همه بخشش کردند بفقیران فرمود آنحضرت باقی مانده

الْتِّرَمِذِيُّ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ

الترمذی در روایت است از ابن عباس رضی الله عنہما گفت شنیدم آنحضرت را

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَا مِنْ مُسْلِمٍ كَسَا مُسْلِمًا

صلی الله علیه وسلم که میگفت نیست هیچ مسلمانی که بپوشاند مسلمانی را

ثَوْبًا إِلَّا كَانَ فِي حِفْظٍ مِنَ اللَّهِ مَا دَامَ عَلَيْهِ مِنْ خِرْقَةٍ

جامه اگر آنکه باشد آنچه بپوشاند در حفظ خدا تا آنوقت که باقی ماند از آن جامه باره

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرَمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ

رواه احمد و الترمذی در روایت است از ابو ذر گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ

فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم سه کس اند که دوست میدارد ایشان

وَأُولَئِكَ يَنْفُضُهُمُ اللَّهُ فَمَا الدِّينُ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ فَرَجُلٌ آتَى

و سه کس اند که دشمن میدارد ایشان را خدا پس آن کسانیکه دوست میدارد ایشان را خدا

قَوْمًا فَاسَأَلَهُمُ بِاللَّهِ وَلَوْ كُنَّا لَهْمُ بَقَرًا لَكُنَّا نَبْنِيهِمْ وَنَبْنِيهِمْ

آید کرده را پس سوال کرد ایشان را بگفتن نام خدا و سوال نکرد ایشان را از وجهه خویشی

اگر چه هر چه را بپوشانیم بپوشانیم و اگر چه هر چه را بپوشانیم بپوشانیم

بپوشاند بپوشاند بپوشاند

بپوشاند بپوشاند بپوشاند

فَتَخَلَّفَ رَجُلٌ بِأَعْيَانِهِمْ فَأَعْطَاهُ سِرًّا لَا يَعْلَمُ بِعَظِيمَتِهِ

پس سبقت کرد بر ایشان سرگرد و پس نه اذیت ایشان را پس داد و در اینها بی درمالیک نمیدانده داده شده و او را

إِلَّا اللَّهُ وَالَّذِي أَعْطَاهُ وَقَوْمُ سَارٍ وَالْيَهُودُ حَتَّى إِذَا كَانَ

فرمود اینها و آن کیسه داده است او را و دوم مرستی از میان قوم که راه رفتند تمام شب تا آن و سفتی که

النَّوْمُ أَحَبُّ إِلَيْهِمْ مِمَّا يَعْدُلُ بِهِ فَوَضَعُوا رءُوسَهُمْ

خواب دوست داشته شده تر است بسرا ایشان از هر چه بجا کرده خود بان پس نهادند و انقوم که بر ایشان را

فَقَامَ يَمْلِكُنِي وَيَتْلُو آيَاتِي وَرَجُلٌ كَانَ فِي سَرِيَّةٍ

پس ایستاد و نماز سرگرد و مالیکه نماز میکند و میخواند آیات کتاب مرا سوم سرگرد که بود در لشکر

فَلَقِيَ الْعَدُوَّ فَهَزَمُوا فَأَقْبَلَ بِصَدْرِهِ حَتَّى يَقْتُلَ

پس ملاقات کرد و دشمنان را پس شکست داده شدند اهل آن پسر اقبال کرد این مرد و سینه خود را آنگاه گشته و نماز

أَوْفَقَهُ لَهُ وَالثَّلَاثَةُ الَّذِينَ يَبْغِضُهُمُ اللَّهُ الْمَشِيخُ الزَّانِي

با کتایش کرده شود و آن سه کس که دشمن میدار و ایشان را خدا بیعالمی یکدیگر پیرزنا کننده

وَالْفَقِيرُ الْمُخْتَالُ وَالْغَنِيُّ الظُّلُمُ رَوَاهُ الْقَوْمُ مَدِينِي وَالنَّبِيَّ

دوم در ویشته که تکرار کننده است سیم تو فکر ظلم کننده و اول از ندی و مرثی را

مِثْلَهُ وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

مثل آنست و روایت است از انس رضی گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الْأَرْضَ جَعَلَ تَمِيمٌ فَخَلَقَ الْجِبَالَ

و سلم و تمیمه پیدا کرد خدا بیعالمی زمین و ما شروع کرد زمین که میل کند و تمیمه را که خود را

فَقَالَ بِهَا عَلَيْهَا فَاسْتَقَرَّتْ فَجَعَلَ الْمَكَلَّةُ مِنْ شِدَّةِ

پس زد که بر زمین هم را یافته زمین پس شکست کردند فرشتگان از زمین

الْجِبَالِ فَقَالُوا يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدَّ مِنَ الْجِبَالِ

کوه ها پس گفتند ای پروردگار آیا هست از آفرینش تو چیزی سخت تر از کوه ها

۴
فَتَخَلَّفَ رَجُلٌ بِأَعْيَانِهِمْ فَأَعْطَاهُ سِرًّا لَا يَعْلَمُ بِعَظِيمَتِهِ
پس سبقت کرد بر ایشان سرگرد و پس نه اذیت ایشان را پس داد و در اینها بی درمالیک نمیدانده داده شده و او را
إِلَّا اللَّهُ وَالَّذِي أَعْطَاهُ وَقَوْمُ سَارٍ وَالْيَهُودُ حَتَّى إِذَا كَانَ
فرمود اینها و آن کیسه داده است او را و دوم مرستی از میان قوم که راه رفتند تمام شب تا آن و سفتی که
النَّوْمُ أَحَبُّ إِلَيْهِمْ مِمَّا يَعْدُلُ بِهِ فَوَضَعُوا رءُوسَهُمْ
خواب دوست داشته شده تر است بسرا ایشان از هر چه بجا کرده خود بان پس نهادند و انقوم که بر ایشان را
فَقَامَ يَمْلِكُنِي وَيَتْلُو آيَاتِي وَرَجُلٌ كَانَ فِي سَرِيَّةٍ
پس ایستاد و نماز سرگرد و مالیکه نماز میکند و میخواند آیات کتاب مرا سوم سرگرد که بود در لشکر
فَلَقِيَ الْعَدُوَّ فَهَزَمُوا فَأَقْبَلَ بِصَدْرِهِ حَتَّى يَقْتُلَ
پس ملاقات کرد و دشمنان را پس شکست داده شدند اهل آن پسر اقبال کرد این مرد و سینه خود را آنگاه گشته و نماز
أَوْفَقَهُ لَهُ وَالثَّلَاثَةُ الَّذِينَ يَبْغِضُهُمُ اللَّهُ الْمَشِيخُ الزَّانِي
با کتایش کرده شود و آن سه کس که دشمن میدار و ایشان را خدا بیعالمی یکدیگر پیرزنا کننده
وَالْفَقِيرُ الْمُخْتَالُ وَالْغَنِيُّ الظُّلُمُ رَوَاهُ الْقَوْمُ مَدِينِي وَالنَّبِيَّ
دوم در ویشته که تکرار کننده است سیم تو فکر ظلم کننده و اول از ندی و مرثی را
مِثْلَهُ وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
مثل آنست و روایت است از انس رضی گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه
وَسَلَّمَ لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الْأَرْضَ جَعَلَ تَمِيمٌ فَخَلَقَ الْجِبَالَ
و سلم و تمیمه پیدا کرد خدا بیعالمی زمین و ما شروع کرد زمین که میل کند و تمیمه را که خود را
فَقَالَ بِهَا عَلَيْهَا فَاسْتَقَرَّتْ فَجَعَلَ الْمَكَلَّةُ مِنْ شِدَّةِ
پس زد که بر زمین هم را یافته زمین پس شکست کردند فرشتگان از زمین
الْجِبَالِ فَقَالُوا يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدَّ مِنَ الْجِبَالِ
کوه ها پس گفتند ای پروردگار آیا هست از آفرینش تو چیزی سخت تر از کوه ها

قَالَ نَعَمْ الْحَدِيدُ فَقَالُوا يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ

فرمود حق تعالی آهین سخت تر است از کوه پس گفتند فرشتگان ای رب آیا هست از پیدایش تو چیزی

مِنْ الْحَدِيدِ قَالَ نَعَمْ النَّارُ فَقَالُوا يَا رَبِّ هَلْ مِنْ

از آهین گفت پروردگار آری آتش است پس گفتند ای رب آیا هست از

خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ النَّارِ قَالَ نَعَمْ الْمَاءُ فَقَالُوا

پیدایش تو چیزی سخت تر از آتش گفت حق تعالی آری آب است پس گفتند

يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الْمَاءِ قَالَ نَعَمْ

ای رب آیا هست از پیدایش تو چیزی سخت تر از آب گفت حق تعالی آری

الرَّيْحُ فَقَالُوا يَا رَبِّ هَلْ مِنْ خَلْقِكَ شَيْءٌ أَشَدُّ مِنَ الرَّيْحِ

باد است پس گفتند ای رب آیا هست از پیدایش تو چیزی سخت تر از باد

قَالَ نَعَمْ ابْنُ آدَمَ تَصَدَّقْ صَدَقَةً مِنْ بَيْنِهِمْ يُخَفِّفُهَا

گفت حق تعالی آری سخت تر از آن صدقه دادن فرزند آدم است که تصدق میکند برست خود و دیگران

مِنْ شَيْءٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ قَالَ

از دست جیب خود رواه الترمذی و روایت است از ابی ذر رضی گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ

فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم نیست هیچ بنده مسلمان

يَنْفِقُ مِنْ كُلِّ مَالٍ لَهُ نَزَّاجِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا

که خرج کند از هر ماله که مراد است دو چیز چنانکه دو اسب دو شتر در راه خدا بتعالی بکشد

اَسْتَقْبَلَتْهُ حُجَّةُ الْجَنَّةِ كُلُّهُمْ يَدْعُوهُ إِلَى مَا

پیش می آیند او را پرده داران بهشت هر یک از ایشان میخواند او را بسوی چیزی که

عِنْدَهُ قُلْتُ وَكَيْفَ ذَلِكَ قَالَ إِنْ كَانَتْ رَابِلًا فَبِعِيرَيْنِ

مردود او را ز غنیمت و چگونه است اتفاق دو چیز از بهر آن فرمود آنحضرت اگر باشد اموال شتر پس شتر را اتفاق کند

وَأَنَّ كَانَتْ بَقْرَةٌ فَبَقَرَتَيْنِ رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَعَنْ

داگر باشد مال گاوان پس اتفاق کند دو گاوارا رَوَاهُ النَّسَائِيُّ در روایت است از

مُرْتَدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ حَدَّثَنِي بَعْضُ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ

مرتد بن عبد الله گفت مرشد حدیث کردند مرا بعضی از اصحاب آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

صلی الله علیه وسلم که وی شنید آنحضرت را صلی الله علیه

وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ ظِلَّ الْمُؤْمِنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَدَقَتُهُ رَوَاهُ

وسلم که میگفت که جای پناه مومن و سبب آسایش وی در روز قیامت صدقه است و رواه

أَحْمَدُ وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

احمد در روایت است از ابن مسعود رضی گفت آنحضرت صلی الله علیه وسلم

مَنْ وَسَّعَ عَلَى عِيَالِهِ فِي النِّفْقَةِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ وَسَّعَ

کسی که فراخی کند بر اهل و عیال خود در خراج روز عاشورا فراخی گرداند

اللَّهُ عَلَيْهِ سَائِرُ سَنَتِهِ قَالَ سُفْيَانُ إِنَّا قَدْ جَرَّبْنَا

خداوند تعالی بر وی در باقی سال و وی گفته است سفیان ما آزمودیم این را

فَوَجَدْنَاهُ كَذَلِكَ رَوَاهُ رِزِينَ وَرَوَى الْبَيْهَقِيُّ فِي

پس یافتیم این را همچنین رواه رزین و روایت کرد بیهقی این حدیث را در

شُعْبَةَ الْإِيمَانِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَآبِي سَعِيدٍ وَجَابِرِ

شعب ایمان از وی و از ابی هریره رضی و از ابی سعید و جابر و علی

وَضَعْفَهُ وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

بضعف این حدیث و روایت است از ابن مسعود رضی گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا انْفَقَ الْمُسْلِمُ نَفَقَةً عَلَى أَهْلِهِ

صلی الله علیه وسلم که چون انفاق کند مسلمان نفقه را بر اهل خود

گفتند اندک در حکمت
معیوب خود را نفعمند
در دنیا بپایا

1

از این کتاب

مفتی

10

2

ان دعوہ

۱۲

عقبتی

سید بن ابی طالب

وَهُوَ يَحْتَسِبُهَا كَانَتْ لَهُ صَدَقَةٌ مُتَقَرَّرَةٌ عَلَيْهِ

و حال آنکه دے نیت نواب دارمید خیر از اقصای مراد و صدقه اگر چه فقیر انداده است متفق علیہ

بَابُ أَفْضَلِ الصَّدَقَةِ

ع باب در بیان افضلیت مدد

وَيُطْعَمُونَ الطَّامَرَةَ عَلَى حَبِّهِ مُسْلِمِينَ وَبَيْتِي وَأَسِيرًا

و می دهند طعنا را با وجود احتیاج بآن فقیرانرا
و شتم را و زندانی را میگویند

إِنَّمَا نَطْعُهُمْ لَوْحَةً أَلْفًا نَزِيدُ مِنْكُمْ جِبَاءً وَعُكُلًا أَشَدُّ

خبر از بیت کہ طعام مدہم شہادایہ ذات خدا منی ملسم از شما مزدے ونہ شکرے

مَنْ آذَنَ بِتَفْقِيقِ أَمِّهِ فَيَسْأَلُ اللَّهَ كَمُنَا

صفات آنکه

سُورَةُ الْاِنشَارِ

حبہ انبت سبع سنابل فی کل سبلة میاہ حبہ

صفت یک آن نه است که بروی آن هفت نوشته را در هر خوش

وَاللَّهُ يَضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝ لَنْ تَنَالُوا

و خدا دو چند میدهم هر کرا خواهم و خدا جواد دانا است هرگز نیابید

الرَّحَى تَنْفِقُوا مِمَّا تَحْمِلُونَ وَمَا تَنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ

نیکی را تا آنکه خیر کیند از آنجی دوست میدارید و هر چیز که خیر کیند

فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ عَدَابُ السَّعِيرِينَ

در آستانه ظهور است و ولایت بر شما از او سرور و حکم از او صادر

پس از این که عدل و انصاف را در میان ایشان برقرار کرد و هر یک را به جای خود بازگردانید و هر یک را به جای خود بازگردانید و هر یک را به جای خود بازگردانید

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْرُ الصَّدَقَةِ

لَقَدْ هَرَدَ كَمَرُودُ الْحَفَرَتِ صَلَّيَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِهَرَمِينَ صَدَقَ

مَا كَانَ عَنْ ظَهْرِ عَنِّي وَابْدَأَ مِنْ تَقْوَى رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

چیز است که باشد از قوت مفتی میوهیال را متمایز نگذارد و آنرا نازکن با اتفاق کسیکه غنای مری میکنی از عیار دوا

نمبر اولیٰ الی عمر عمرو بن جابر عالمگیری شیرازی جازنی و

۱۰۹۲

2000

۳۲۷
 اخوان و دینیات قوی
 که حضرت رسول صلی
 علیه و آله گاه گاه بدین
 در آمدی و از آب میخورد
 آن تناول فرموده
 پس جواب او را که گفت
 بخانه این مالی است
 با سود بسیار و حضرت
 آن را باغ زاد را در پیش
 قیمت فرمود

مس جوئے رکوع ۱۰۰
عہ جزو ۲۹
بجائے جزو ۱۹
عائین جزو ۱۰
جائز جزو ۱۰
مس جوئے رکوع ۱۰۰

وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ حَكِيمٍ وَحَدَّثَهُ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ

در روایت کرد مسلم از حکیم بن حزام تنها در روایت است از ابی هریره رضی

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دِينَارٌ أَنْفَقْتَهُ فِي سَبِيلِ

فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم که دینار است که انفاق کرده در راه

اللَّهُ وَدِينَارٌ أَنْفَقْتَهُ فِي رِقَبَةٍ وَدِينَارٌ تَصَدَّقْتَهُ عَلَى

خدا بخیر و دیگر دینار است که انفاق کرده تو آنرا در آزاد کردن بنده و دینار دیگر است که صدق کرده به

مَسْكِينٍ وَدِينَارٌ أَنْفَقْتَهُ عَلَى أَهْلِكَ أَعْظَمُهَا أَجْرًا الَّذِي

مسکین و دینار دیگر است که انفاق کرده تو بر اهل عیال خود بزرگترین آن دینار با از رواج آن دینار

أَنْفَقْتَهُ عَلَى أَهْلِكَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ ثَوْبَانَ رَضِيَ

که انفاق کرده بر اهل عیال خود رواه مسلم در روایت است از ثوبان رضی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفْضَلُ دِينَارٍ

گفت فرمود آنحضرت صلوات الله علیه وسلم فاضل ترین دینار است

يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ دِينَارٌ يَنْفِقُهُ عَلَى عِيَالِهِ وَدِينَارٌ يَنْفِقُهُ

که انفاق کند آنرا مرد دینار است که انفاق کند آنرا بر عیال خود و دینار است که انفاق کند آنرا

عَلَى دَابَّتِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَدِينَارٌ يَنْفِقُهُ عَلَى أَصْحَابِهِ

بر چهار پا خود که در راه خداست و دینار است که انفاق کند آنرا بر یاران خود

فِي سَبِيلِ اللَّهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ عَنْهَا قَالَتْ

در راه خدا این سه عمل افضل مقدار صدقه است رواه مسلم در روایت است از عائشه رضی

يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ لِي جَارَيْنِ فَا لِي بِهِمَا أَهْدِي قَالَ

ای پیغمبر خدا بدرستی مراد و همسایه است بسوی کدام یکی از این دو هدیه بفرستم فرمود آنحضرت

إِلَى أَقْرَبِهِمَا مِنْكَ يَا بَارِئُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

بهترین بسوی کبک نزدیکتر است در و از در تو رواه بخاری در روایت است از ابی هریره

قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الصَّدَقَةِ

گفت ای پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم کدام صدقه

أَفْضَلُ قَالَ جَهْدُ الْمُقِلِّ وَابْدَأْ مِنْ تَقْوَلْ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

فاضلتر است گفت آنحضرت آنکه مرد قلیل المال باشد و شقت کند و بدو بدو بدت کن کسی که عیالند آنچنانی رواه ابو داود

وَعَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

در روایت است از سلیمان ابن عامر رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الصَّدَقَةُ عَلَى الْمُسْكِينِ صَدَقَةٌ وَهِيَ

الله علیه وسلم صدق کردن بر مسکین ثواب یکصدقه دار و صدقه

عَلَى ذِي الرَّحْمِ ثِنْتَانِ صَدَقَةٌ وَصَلَهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ

بر کسیکه قرابت و رحم دارد ثواب صدقه دارد یکصدقه دوم صدقه رحم رواه احمد و الترمذی

وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ عَبْدِ عَسَّاسٍ

و النسائی و ابن ماجه و الدارمی در روایت است از ابن عباس رض

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا أُخْبِرُكُمْ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم ای خبر نکنم شما را

بِخَيْرِ النَّاسِ رَجُلٌ مُمَسِّكٌ بِعِنَانٍ فَرَسِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

به بهترین مردمان هر کس که نگاه دارنده است عینان اسب را در راه خدا یعنی جهاد با کافران

أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِالَّذِي يَتْلُوهُ رَجُلٌ مُعْتَزِلٌ فِي غَنِيمَةٍ لَهُ

ایا خبر نکنم شما را بآنکه تلاوت می کند مردیست که گوشه گیر نموده است در گوشه پسند چند که مراد است

يُؤَدِّي حَقَّ اللَّهِ فِيهَا أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِشَرِّ النَّاسِ رَجُلٌ

که ادای کند حق خدا را در آن گوشه پنداران ای خبر نکنم شما را بدترین مردم مردیست که

يَسْأَلُ بِاللَّهِ وَلَا يُعْطِيهِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ

سوال کرده می شود بنام خدا دهنی دهد بدان رواه الترمذی و النسائی

وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ أَمْرِ بَجِيدٍ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

والدارمی در روایت است از ام بجد گفت فرمود پیغمبر خدا صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَدُّو السَّائِلَ وَلَوْ بِظُلْفٍ مُحَرَّقٍ رَوَاهُ

الله علیه وسلم باز گردانید سائل را اگر چه باشد بسیم سوخته را رواه

مَالِكُ وَالنَّسَائِيُّ وَرَوَى التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَمَعْنَاهُ

مالک و النسائی در روایت کرد ترمذی و ابوداؤد معنی این حدیث را

وَعَنْ ابْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از ابن عمر رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ مِنْ اسْتِعَاذَ بِاللَّهِ فَأَعِيذُوهُ وَمَنْ سَثَلَ بِاللَّهِ

و سلم کبک پناه طلبید بنام خدا پس پناه دهید او را و کبک سوال کند بنام خدا

فَاعْطُوهُ وَمَنْ دَعَاكُمْ فَأَجِيبُوهُ وَمَنْ صَنَعَ إِلَيْكُمْ

پس بدید او را و کبک دعوت کند شمارا پس اجابت کنید او را و کبک بسوے شما

مَعْرُوفًا فَكَافُوهُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا مَا تَكْفِيُوهُ فَادْعُوا

مکملی پس بدادش کنید او را پس اگر نیابید چیزی که بدادش کنید او را پس دعا کنید

لَهُ حَتَّى تَرَوْا أَنْ قَدْ كَفَّ قَاتِلُهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ

سرور اما آنکه بدانند و گمان برید که کافرا کردید او را رواه احمد و ابو داؤد

وَالنَّسَائِيُّ وَعَنْ النَّسَائِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

والنسائی در روایت است از انس رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ أَنْ تُشَبَّحَ كَبِدًا

الله علیه وسلم فاضل ترین صدقه آنست که سیر گردانی بگردان

جَائِعًا رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ عَالِشَةَ

گرسنه را و من باشد یا کافر رواه بیهقی در شعب ایمان و عایشه رض

قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَنْفَقْتَ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم چون اتفاق کند و تصدق

الْمَرْأَةُ مِنْ طَعَامٍ بَيْنَهَا غَيْرُ مُفْسِدَةٍ كَانَ لَهَا أَجْرُهَا بِمَا

زن از طعام بخورد در عا لیکه اسراف ننماید است باشد مر آن زن را ثواب آن سبب

أَنْفَقَتْ وَلِزَوْجِهَا أَجْرُهُ بِمَا كَسَبَ وَلِلْخَازِنِ مِثْلُ ذَلِكَ

اتفاق کردن و باشد مر شوهر او را ثواب آن سبب کسب کردن و باشد مر خزینده او را مانند آن که آن زن

لَا يَنْقُصُ بَعْضُهُمْ أَجْرَ بَعْضٍ شَيْئًا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

کم نمی گرداند بجز ازین سبب ثواب بعضی چیز که متفق علیهم است و روایت است از

إِبْرَاهِيمَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن ابراهیم راضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

إِذَا أَنْفَقَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ كَسْبِ زَوْجِهَا مِنْ غَيْرِ أَمْرِ

چون اتفاق کند زن از مال شوهر خود بی حکم و بی با علم زن بر ضایع زوج

فَلَهَا نِصْفُ أَجْرِهِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي مُوسَى

بس باشد مر آن زن در نصف ثواب آن متفق علیهم و روایت است از ابی موسی

الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

اشعری راضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

الْخَازِنُ الْمُسْلِمُ الْأَمِينُ الَّذِي يُعْطَى مَا أَمْرَبَهُ كَامِلًا

گنجینه دار مسلمان امانت دار کیست که امر کرده شده است بدان بحال و تمام

مَوْفِرًا طَيِّبَةً بِهِ نَفْسُهُ فَيُدْفَعُ إِلَى الَّذِي أَمَرَ لَهُ بِهِ

در عا لیکه خوشش است بدان نفس و پس مر آنرا بسو کیست که امر کرده شده است مر او را بدان

أَحَدًا مُتَّصِدِّقَيْنِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ

یکی از دو تصدق کننده گان است متفق علیهم و روایت است از عایشه راضی الله عنها گفت

بَعْدَ ذَلِكَ

أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أُمِّي أَفْتَلَتْ

مرو گفت آنحضرت را **صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** بدرستی که ما در من مرده است برگ ناکهائی
نفسها و اظنیها تو کلمت تصدقت فهل لها اجران

وگمان میبرم اورا کہ اگر سخن میگوید ہیشمار میرد تصدق میگوید بچیز پس ایابہست مرا وراثت تو ای

تَصَدَّقَتْ عَنْهَا قَالَ نَعَمْ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي إِمَامَةَ

نقدی کہ میکنم از جانب فرمود اخفرت ارمیرد ثواب متفق علیہ و روا است از ابی امامہ رضی

قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول في خطبته

گفت شنیدم آنحضرت! ﷺ الله علیه وسلم که میگفت در خطبه خود

عَامَ حُجَّةِ الْوَدَاعِ لَا تُنْفِقُ امْرَأَةٌ شَيْئًا مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا

در سال حجۃ الوداع اتفاق نکند، هیچ زنی هیچ چیز را از خانه شوهر خود

الْأَيُّدُنْ رُؤُوسًا قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مگر حکمِ شوہر خود گنہگار شد یا رسول اللہ ﷺ اللہ علیہ وسلم

وَلَا يَطْعَمُونَ قَالُوا أَفُضِّلُ أَمْثَلُ النَّارِ وَأَكْلُ التَّمْذِي

و طوبى لمن انشأ قريظاً فخره فرسود آن ستمین مالکها ما است رواہ الترمذی

كِتَابُ صَائِمِ رَمَضَانَ وَقِيَامِ لَيْلَتِهِ

کتاب روزه رمضان و قیام شبهای آن

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى

اسے کیا نیکہ امان آوردند لازم کہ وہ شدہ بر شمار روزہ و شستن چنانکہ لازم کہ وہ شدہ

الآن من قريش

الدِّينِ بِبَيْتِهِمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ | يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ

کتابخانه ملی ایران - تهران

مَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ

پس یہ کہ ہا شدا از شما بیاید یا مسافر پس لازم است بروشمار آروز از روز ہاے

100

Figure 1. The effect of the concentration of the *Agrobacterium* suspension on the transformation efficiency of *Agrobacterium* strains.

أَخِرًا وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ

دیگر و لازم است بر آنانکه می توانند روزه و شستن فدیة از خوراک یک درویش

فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ

پس هر که بجا آورد نیکی را این بهتر است او را و آنکه روزه دارد بهتر است شما را

إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ

اگر میدانید ماه رمضان آنست که نازل شد در او

الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ

قرآن هدایت برآمدگان و سخنان روشن از هدایت و از جدا کردن حق و باطل

فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ

پس هر که در یابد از شما آن ماه را پس باید که روزه دارد آنرا و هر که بیمار باشد یا

عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ

سافریکن لازم است شمار آنچه فوت شد از روزها دیگر میخواهد خدا بشما آسانی

وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا

و یعنی خواهد بشما دشواری و میخواهد که تمام کنید شمار و به بزرگی یاد کنید

اللَّهِ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

خدا را بشکرانه آنکه راه نمود شما را و تا باشد که شاکر شوید

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

روایت است از ابی هریره رضی گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ إِذَا دَخَلَ رَمَضَانُ فَتَحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَفِي رَوَايَةٍ

و سلم چون می درآید رمضان گشاده می شود درهای آسمان و در روایتی

فَتَحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ وَغُلِقَتْ أَبْوَابُ جَهَنَّمَ وَسُلِّسَتْ

گشاده می شود درهای بهشت و بسته می شود درهای دوزخ و زنجیرهای کرده نمی شود

الشَّيَاطِينُ وَفِي رِوَايَةٍ أَبْوَابُ الرَّحْمَةِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

شیاطین در روایت دیگر گشاده می شود در باب رحمت متفق علیه

وَعَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

وَرَوَيْتُ عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْجَنَّةِ ثَمَانِيَةُ أَبْوَابٍ مِنْهَا بَابٌ يُسَمَّى

غلبه و سلم که در بهشت هشت در است از جمله درها در است که نامیده می شود از

الرَّيَّانَ لَا يَدْخُلُهُ إِلَّا الصَّائِمُونَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

ریان در می آید از آنکه روزه داران متفق علیه است و روایت است از

أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابی هریره رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ

ایک روز در روز رمضان ایماناً و احتساباً باشد او را آنچه پیش گذشته است

مِنْ ذَنْبِهِ وَمَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ

از گناه و کسی که قیام کند در رمضان ایماناً و احتساباً کند او را آنچه پیش گذشته است

مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا

آنچه پیش رفته است از گناه و کسی که قیام کند در شب قدر ایماناً و احتساباً

غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

غفر له ما تقدم من ذنبه متفق علیه و هم از باب مرویت گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ

فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم همه عمل نیک آدمی زاد

يُضَاعَفُ الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِ مِائَةٍ ضِعْفٍ

نموده کرده می شود یک نیک بیه چند تا هفت صد مانند

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى إِلَّا الصَّوْمَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزَى بِهِ يَدَعُ

گفت خدا تعالی مگر روزه زیرا که آن برای من است و من جزایبم بدان برین پیوسته است که میگوید

شَهْوَتُهُ وَطَعَامُهُ مِنْ أَجْلِ لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ فَرْحَةٌ

خواهش نفس و طعام خود را از برای من مر روزه دار را دو فرحت است یک فرحت

عِنْدَ ظَمَرِهِ وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ وَتَخْلُوفُ فِيهِ الصَّائِمُ

نزد کشادن روزه و فرحت دیگر نزد لقا پروردگار خود را آخرت و هر آینه بوسه وین روزه دار

أَطِيبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رَجُلٍ يَجْمَعُ الْمُسْكِي وَالصَّيَامُ جَنَّةٌ فَإِذَا كَانَ

نوشتر است نزد خدا از بوسه مشک و روزه سپر است پس چون باشد

يَوْمٌ مَوْصُومٌ أَحَدُكُمْ فَلَا يَرَفُثُ وَلَا يَتَخَبَّ فَإِنْ سَابَهُ أَحَدٌ

روزی روزگاری که از شما پس باید که تکلم کند بجمام و هیچ و خشم نکند پس اگر دشنام دهد روزه دار کسی

أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيَقِلْ رَأْيِي أَمْرًا صَائِمًا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

یا خصومت کند او پس باید که بگوید بر تنیک من در روزه و ام متفق علیه روایت است از

أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن ابی هریره رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

إِذَا كَانَ أَوَّلُ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ صُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ

چون میباشد نخستین شب از ماه رمضان بند کرده می شوند شیاطین

وَمُرْدَةُ الْجِنِّ وَغُلِقَتِ أَبْوَابُ النَّارِ فَلَمْ يُفْتَحْ مِنْهَا بَابٌ

و سرکشان از جن بسته می شود در آ و درخ پس گشاده نمی شود از آن درها هیچ درے

وَفُتِحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ فَلَمْ يُغْلَقْ مِنْهَا بَابٌ وَبُيَادِي

و گشاده می شوند در آ بهشت پس بند کرده نمی شود از آن درها هیچ درے و نداد میکند

مُنَادِيَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ وَبَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ وَ لِلَّهِ عِتْقَاهُ

آواز دهنده آطلب کننده نیل پیش آ و اطالب بدی باد و نفس خود را از گناهان بر خدای را آزاد کند

مِنَ النَّارِ وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ

از دوزخ و آن آزادگی در همه شب است رواه ترمذی و ابن ماجه

وَأَحْمَدُ بْنُ حَنْبَلٍ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

و احمد بن حنبله در روایت است از ابی هریره رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا

أَنَّكَ رَمَضَانَ شَهْرٌ مُبَارَكٌ فَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ

آن شما را رمضان ماه است برکت داده شده فرض گردانیده است خدا بر شما روزه آنرا

تَشْتَحِقُ فِيهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَتُغْلَقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَحِيمِ وَتُغْلَقُ

گشوده می شود در آن آسمان و بسته می شود در آن دوزخ و غل کرده می شوند

فِيهِ مَرَدَّةُ الشَّيَاطِينِ لِلَّهِ فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

در آن گروه شیاطین بر خداست را در رمضان شبی بهتر است از هزار ماه

مِنْ حِرْمِ خَيْرِهَا فَقَدْ حُرِّمَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالنَّسَائِيُّ

کی چون حرام گردانیده شد نیکی و ثواب آنرا پس به تحقیق حرام گردانیده شد از خیر کثیر رواه احمد و النسائی

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از عبد الله بن عمر رضی الله عنه که رسول الله صلی الله علیه

وَسَلَّمَ قَالَ الصِّيَامُ وَالْقُرْآنُ يُشْفَعَانِ لِلْعَبْدِ يَقُولُ الصِّيَامُ

و سلم گفت که روزه و قرآن شفاعت میکنند مرید را میگوید روزه

أَيُّ رَبِّ إِنِّي مَنَعْتُهُ الطَّعَامَ وَالشَّهَوَاتِ بِالنَّهَارِ فَشَفَعَنِي

ای رب من مانع کردم او را از اغوا و شهوات در روز پس قبول کن شفاعت مرا در روز

فِيهِ وَيَقُولُ الْقُرْآنُ مَنَعْتُهُ النَّوْمَ بِاللَّيْلِ فَشَفَعَنِي فِيهِ

در روز و میگوید قرآن منع کردم او را از خواب شب پس قبول کن شفاعت مرا در روز

فِي شَفَعَانِ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ النَّسَائِيِّ

پس قبول کرده شد هر دو روایت کرد این حدیث را بیهقی و شعب ایمان و از النسائی

وَيَبْدُ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا عَصِيَّةً فَأَضَاءَتْ عَصَا أَحَدِهِمَا لَهَا
 وپست هر یک ازان عصائی بود پس روشن شد عصای یکی ازان دیگر
 حَتَّى مَشَى فِي ضَوْئِهَا حَتَّى إِذَا انْفَرَقَتْ بِهِمَا الطَّرِيقُ
 تا آنکه رفتند هر دو در روشنی آن عصا تا آنکه چون جدا شد هر دو کس راه
 أَضَاءَتْ لِأَخِي عَصَاهُ فَهَشَى كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا فِي ضَوْءِ عَصَاهُ
 روشن شد برای دیگر نیز عصای او پس رفت هر یک ازان دوسوی رنم در روشنی عصا خود
 حَتَّى بَلَغَ أَهْلَهُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا
 تا آنکه رسید هر یک اهل خانه خود را رواه البخاری و در روایت است از عایشه رنم گفت عائشه
 مَاتَ النَّجَاشِيُّ كَمَا تَخَدَّثْتُ أَنَّه لَا يُزَالُ يُرَى عَلَى قَابِ رِئَاسِهِ
 هنگامیکه مرد نجاشی بادشاه حبشه بودیم ما که میگید که حدیث میکردیم و میگفتیم که بر شقی همیشه بود و دیده میشد
 رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْهَا قَالَتْ لَمَّا أَرَادُوا غَسْلَ النَّبِيِّ
 رواه ابو داود و هم از عایشه روایت است که چون اراده کردند صحابه بعد از آن حضرت غسل
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالُوا لَا تَذِرُنِي أَجْجِدُ رُسُولَ اللَّهِ
 آن حضرت را صلی الله علیه وسلم گفتند نمیدانیم که آیا برهنه بینیم پیغمبر خدا را
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ ثِيَابِهِ كَمَا نَجَّحْنَا دُمُوتَنَا أَنْ نَمْسُكَهُ
 صلی الله علیه وسلم از جامه های آن حضرت چنانکه برهنه میکنیم مردان خود را غسل بایم
 وَعَلَيْهِ ثِيَابُهُ فَلَمَّا اخْتَلَفُوا أَلْقَى اللَّهُ عَلَيْهِمُ النَّوْمَ حَتَّى
 او را و حال آنکه باشد بر بدن شریفی جاگاههای پس چون اعلان کردند صحابه انداخت و بر کماخت خدا را
 مَا مِنْهُوَ رَجُلٌ إِلَّا وَذَقْتُهُ فِي صَدْرِهِ ثُمَّ كَلِمَةً مِنْكُمْ
 نبود از ایشان هیچ مردی که ذمندان وی بر سینۀ وی بود پستتر سخن کرد ایشانرا سخن گفته
 مِنْ نَاحِيَةِ الْبَيْتِ لَا يَذُرُونَنَّ مَنْ هُوَ أَغْسِلُوا النَّبِيَّ
 از گوشه خانه در حال آنکه در نمی یابند ایشان که کیست سخن کننده غسل دهید پیغمبر را

از خبر خود

از خبر خود

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْهِ تَيَّابُهُ قَامُوا فَخَسَلُوا وَعَلَيْهِ

صلی اللہ علیہ وسلم و حال آنکہ بر دست جامہا پس برخاستند صحابه و غسل دادند آنحضرت را

قَبِيضُهُ يَصْلُبَانِ الْمَاءَ فَوْقَ الْقَبِيضِ وَيَذْكُرُونَهُ بِالْقَبِيضِ

و حال آنکہ بر دست پیراهن و می میخندند آبر را بالای پیراهن و می مالدند آنحضرت را بر پیراهن

رَأَوَاهُ الْبَهْمِيُّ فِي دَلَائِلِ النُّبُوَّةِ وَعَنْ ابْنِ الْمُنْكَدِرِ

رواه البهقي في دلائل النبوة و روایت است از محمد بن المنکدر

أَنَّ سَفِينَةَ مَوْلى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَخْطَأَ

که سفینه مولای آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم گم کرد راه

الْجَلِيشَ بِأَرْضِ الرُّومِ أَوْ أَسْرَفًا نَطْلَقَ هَارِبًا يَلْتَمِسُ الْجَلِيشَ

لشکر را که گم است در زمین روم یا بیهوشی گشته پس روان گردیدند از دست کافران در حالیکه

فَإِذَا هُوَ بِالْأَسَدِ فَقَالَ يَا أَبَا الْخَارِثِ أَنَا مَوْلى رَسُولِ اللَّهِ

پس ناگاه وی یعنی سفینه با شیر است که پیش آمد و او را پس گرفت سفینه که اول تجارت من بود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ مِنْ أَمْرِى كَيْتٌ وَكَيْتٌ فَأَقْبَلَ

صلی اللہ علیہ وسلم بود کار من و حال من چنین و چنین چیزی از قصه خود بیان کرد

الْأَسَدُ لَهُ بَصِيصَةٌ حَتَّى قَامَ إِلَى جَنْبِهِ كُلَّمَا سَمِعَهُ صَوْتًا هَوَى

شیر در حالیکه او را چالپوشی است تا آنکه استاد شیر در پیوسته می شنید هر گاه وی شنید آوازی را که او باشد

إِلَيْهِ ثُمَّ أَقْبَلَ يَتَنَبَّئُ إِلَى جَنْبِهِ حَتَّى بَلَغَ الْجَلِيشَ ثُمَّ رَجَعَ الْأَسَدُ

قصه میکند و پسوی آن آواز شیر روی آورد و شیر در حالیکه میزد و در پیوسته تا آنکه رسید سفینه لشکر را پس

رَأَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَّةِ وَعَنْ أَبِي الْجَوْزَاءِ قَالَ فُحِطَ أَهْلُ

رواد نے شرح السنه و روایت است از ابو الجوزاء بچ گفت فحط کردند اهل

الْمَدِينَةِ فَعَمَّاشِدَ يَدًا فَسَلُّوا إِلَى عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا فَانْظَرُوا

دین فخط سخت پس شکایت کرد و پسوی عایشه پس گفت عایشه نگاه کنید

بصیرت و بصیرت
که بر دست و دست
هم چنانچه چنانچه
کردن و خواندن و خواندن
که در دست و دست
صاحبان و صاحبان

داد و شنیدن باران را در حق

تَبَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَجْعَلُوا مِنْهُ كَعَمَى إِلَى السَّمَاءِ

تبر مبارک آن حضرت را صلوات الله علیه و سلم پس بگردانید از قبرش زمین منافذ بسوی آسمان

حَتَّى لَا يَكُونَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ السَّمَاءِ سَقْفٌ فَعَلُوا قَطْرًا وَقَطْرًا

تا آنکه نباشد میان قبر وی و میان آسمان سقف یعنی بر درایت حجابی پس کردید ایشان سیران

حَتَّى نَبَتَ الْعُشْبُ وَسَمِنَتِ الْأَيْلُ حَتَّى تَفْتَقَتْ مِنَ الشَّجَرِ قَسَمِي

تا آنکه روید گیاه و غریب شدند شجران تا آنکه بشکافتند شجران از پیله سیران

عَامَ الْفَقْرِ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الْغَزِيِّ زَيْدُ

این سال سال فقر یعنی سال ارزانی رواه الدارمی و از سعید بن عبد الغزیز روایت است گفت

لَمَّا كَانَ أَيَّامُ الْحَزَنِ كُنَّا نَقُودُ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و وقتی بود در روزهای حزن ما را مدینه است گفته نشد اذان در مسجد آنحضرت صلوات الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثًا وَكُنَّا نَقُودُ وَكُنَّا نَقُودُ سَعِيدُ بْنُ الْمُسَيَّبِ

علیه و سلم سه روز و گفته نشد اقامت نیز و بیرون رفت سعید بن المسیب از مسجد

وَكَانَ لَا يَعْرِفُ وَقْتُ الصَّلَاةِ إِلَّا بِهَمِّهِمْ لَسَمِعَهَا مِنْ قَبْرِ النَّبِيِّ

و بود سعید که نمی شناخت و را آمدن وقت نماز مگر با و از خنجر که می شنید آنرا از درون حجره قبرش

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ كُتُبَهُ

صلوات الله علیه و سلم رواه الدارمی و روایت است از ابن عمر که عمر فرستاد

بَعَثَ جَيْشًا وَأَمَرَ عَلَيْهِمْ رَجُلًا يُدْعَى سَارِيَّةً فَبَيْنَمَا عُمَرُ

بعث لشکری را و امیر گردانید بر این لشکر مردی را که نام برده میشد و ساریه پس افشای آن لشکر

يُحْطَبُ فَيَجْعَلُ يَصِيحُ يَا سَارِيَّةُ الْجَبَلُ فَقَدِمَ رَسُولٌ مِنَ الْجَيْشِ

خطبه میخواند پس گشت که او از یکصد و سیصد و بیست و نه پاهای ساریه پس قدم آورد و گفت از لشکر

فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لَقِينَا عَدُوَّنَا فَهَرَمْنَا فَإِذَا الْيَصْبُ يَصِيحُ

پس گفت ای امیر المؤمنین ملاقات کردند ما را دشمنان پیش گشت و او را مارا پس ناگاه او از یکصد و بیست و نه

و در آن روز

يَا سَارِي الْجَبَلِ فَاسْتَدْنَا ظُهُورَنَا إِلَى الْجَبَلِ فَمَرَّ بِهِمُ اللَّهُ تَعَالَى

ای ساریه جبل گیر جبل پس تکیه دادیم بالشتها می خود را بسوی کوه پس شکست و ارایش از خدایت

سَرَوَاهُ إِلَيْهِمْ فِي دَلَائِلِ الْبَقَاةِ وَعَنْ كَيْسِ بْنِ وَهْبٍ أَنَّ

روایت کرد آنرا بهیچ در دلائل نبوت و از نسیه بن وهب روایت است که

كَيْسٌ دَخَلَ عَلَى عَائِشَةَ قَدْ كَرُوْا رَسُوْلَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

کعب چهار برآمد بر عایشه پس ذکر کرد عایشه و هر که حاضر مجلس بود رسول خدا صلی الله علیه و سلم را

فَقَالَ كَعْبٌ مَا مِنْ يَوْمٍ يَطْلَعُ إِلَّا نَزَلَ سَبْعُونَ أَلْفًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ

نپس گفت کعب نیست هیچ روزیک طلوع میکند مگر آنکه نود و می آید هفتاد هزار از فرشتگان

حَتَّى يَخْفُوَ أَقْبَارُ رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَصْرُبُونَ

تا آنکه گرد آید بر آید قبر آن حضرت صلی الله علیه و سلم می زنند

بِأَجْحَتِهِمْ وَيَصَلُّونَ عَلَى رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى

بازو را در دو میفرستند بر آن حضرت صلی الله علیه و سلم تا آنکه

إِذَا امْسَوْا عَرَجُوا أَوْ هَبَطَ مِنْهُمْ قَصْعًا مِثْلَ ذِي الْحِجَّةِ وَالشَّقَاتِ

چون شام میکنند بالا میرود و فرود می آید مانند ایشان پس میکنند ایشان نیز مانند آنچه میگردند و شقایق

عَنْهُ أَلَا رَضِ خَيْرٌ فَيَسْبِغُونَ أَلْفًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ يَزُودُهُ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

از آن حضرت زمین بر آید و هفتاد هزار فرشته در جانبیک میینند آنحضرت و فرشتگان بر گاه عزت روانه اند

الْبَابُ مَشْغَلٌ عَلَى كِرَوَاتٍ سَوَالِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

این باب مشغول است بر ذکر وفات آنحضرت صلی الله علیه و سلم

أَنَّكَ مَيِّتٌ قَرَأَهُمْ مَيِّتُونَ وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُوْلٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ

یا محمد بر این تو میمیری این مرد و هر آینه ایشان خواهند مرد و نیست محمد مگر پیغمبر بر این که مشغول اند

قَبْلَهُ الرُّسُلُ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخَدْرِيِّ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صَلَّى اللهُ

پیش از وی پیغمبران روایت است از ابوسعید خدری رنم کرد آن حضرت صلی الله

عنه اذ امسوا عرجوا او هبط منكم قصعاً مثل ذي الحجة والشقات

روز سابع تا آنکه چون می شقایق

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَلَسَ عَلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ إِنْ عَبْدًا خَيْرُهُ اللَّهُ يُبَيِّنُ أَنْ

علیہ وسلم نشست بر منبر پس فرمود کہ بندہ بود مخیر گردا پندہ اورا خدا تعالیٰ میمانانیکہ

يُؤْتِيهِ مِنْ رَحْمَةِ الدُّنْيَا مَا شَاءَ وَيُبَيِّنُ مَا عِنْدَهُ فَاخْتَارَ مَا

بدہد اور از ناز و نعمت دینا سرچہ خواہم آن بندہ و میان چیزیکہ نزد خداست از تو ای فرستیس

عِنْدَ الْمَلِكِ أَبُو نَكْرٍ قَالَ قَدْ مَنَّكَ بِأَبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا فَجَعَلْنَا

آن بند و آخرت را پس گریه کرد ابو بکر گفت ابو بکر بن خطاب آن حضرت فدایت باد و پیران مادران ما پس شکفت

لَهُ فَقَالَ النَّاسُ اُنْظُرُوا اِلَى هَذَا الشَّيْخِ يَجِدُ رَسُوْلَ اللهِ

ابوبکرؓ ایس گفتند ہم نگاہ کنیہ بجانب این پیر کہ خبر میدہد آن حضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ عَبْدِ حَكِيمٍ أَنَّ اللَّهَ بَيَّنَّ أَنْ يُؤْتِيَهُ مِنْ

صلی اللہ علیہ وسلم از حال بندہ کہ کہ مخیر گزائید خداے تعالیٰ اور ایمان آنکہ بدہم نمود

سَرَّهْمَا الدُّنْيَا وَبَيْنَ مَا عِنْدَهُ وَيَقُولُ قَدْ يَأْكُلُ الْبَاطِنُ أَوَّاهًا

زہرہ دنیا و میان انجہ نزد دوست و آن پر میگوشه فدیناک بابائنا و اہماتنا

فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هُوَ الْخَيْرُ وَكَانَ أَبُو بَكْرٍ

پس بود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم آن بندہ مخیر و بود ابو بکر

أَعْلَمْنَا مُشَفَّقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

و انا تهین وفهم کنده ترین باین کلام را متفق علیه و از عقبه بن عامر روایت گفت عقبه تا جواز و گذارد

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى أَحَدٍ بَعْدَ ثَمَانِ سِنِينَ كَالْمَوْدِعِ

صلوات الله عليه و سلم بر کشمکش غزوه احد بعد از هشت سال از دفن یافتند و ادعای کنند.

لِلْأَحْيَاءِ وَالْأَمْوَاتِ ثُمَّ طَعَمَ الْمُنْبَرِّ فَقَالَ إِنِّي بَيْنَ أَيْدِيكُمْ

مرزبند گانا و مرد گانا پست برآمد آنحضرت منبر را پس گفت بد رشتی من در پیش شما

فَرَّطُوا أَنَا عَلَيْكُمْ شَهِيدٌ وَإِنَّمَا مَوْعِدُكُمْ الْخَوْضُ وَإِنِّي

فرطم که برای کار سازی میکنم و من بر شما گویم که این میسر میشود و بعد از آن شما و بد رستی و عده کار دینار شما را

لَا تَنْظُرُوا إِلَيْهِ وَأَنَا فِي مَقَامِي هَذَا وَإِنِّي قَدْ أُعْطِيتُ مَقَاتِلِي

ہمیشہ میں بخیر حال آنکہ میں درینجا ہی خودم و بد رستی میں تحقیق داده شدہ ام کلید ہاے

خَرَّائِنِ الْأَرْضِ وَإِنِّي كُنْتُ أَخْشَى عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرَكُوا الْعِبَادِي

خزائین زمین و بد رستی میں بیشتر بر شما مشرک شدن و کافر گشتن شمار بعد از من

وَلَكِنِّي أَخْشَى عَلَيْكُمْ الدُّنْيَا أَنْ تَنَافِسُوا فِيهَا وَتَرَاكَ بَعْضُهُمْ

ولیکن میں ترسم بر شما دنیا را کہ رغبت کنید و دنیا میل کنید و در و زیادت کردہ اند بعضے

فَتَقْتُلُوا فَمَهْلِكُوا أَكْثَرَهُمْ مِنْ كَانَ قَبْلَكُمْ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

راویان میں قتل کنند و کشتن کنند میان خود پس ہلاک شودینجا کہ ہلاک شدند کسان کہ بود و متفق از شما متفق

الرَّسُولِ قَالَ لَمَّا تَقَرَّبَ إِلَيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَعَلَ يَتَغَشَّاهُ الْكَرْبُ

و از اہل بیت گفت ای نبی کہ اگر ان شد و منوی گشت مرض آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم گشت کہ می پوشد و بہوش

قَالَتْ فَاطِمَةُ وَكَرَبَ أَبَاهُ فَقَالَ لَهَا لَيْسَ عَلَيَّ أَبُيكَ كَرَبٌ

و محنت مرض پس گفت فاطمہ ای اندرہ و سختی پدر پس گفت آنحضرت مر فاطمہ ایست بر پدر تو محنت داشت

بَعْدَ الْيَوْمِ فَلَمَّا مَاتَ قَالَتْ يَا أَبَتَاهُ أَجَابَ رَأًدَا عَاهُ يَا أَبَتَاهُ

بعد از امروز پس چون گذشت آنحضرت گفت فاطمہ در ندبہ آنحضرت ای پدر من اجابت کرد و رفت بسوی پدر و گداز

مَنْ جَنَّةُ الْفَرْدَوْسِ مَا وَاهُ يَا أَبَتَاهُ إِلَى جَبْرِئِيلَ شَعَاهُ فَلَمَّا

ای کییکہ بہشت برین ہای اوست ای پدر من بسوی جبرئیل میرسان خبر اورا و میگم نزد تو و تو فرست

دُفِنَ قَالَتْ فَاطِمَةُ يَا أُنْسُ أَطَابَتْ أَنْفُسُكُمْ أَنْ تَخْتُوَ عَلَى

اورا پس ہنگامیکہ دفن کردہ شد گفت فاطمہ ای انس! یا خوش خور شد نفسہا شما کہ بریزد

رَأْسُكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الذَّرَابُ رَأَاهُ الْبُخَّارِيُّ

پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم خاک را وہ البخاری

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ لَمَّا قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت است از انس کہ گفت انس وقتی کہ قدم آورد آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

و از اہل بیت گفت ای نبی کہ اگر ان شد و منوی گشت مرض آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم گشت کہ می پوشد و بہوش

الْمَدِينَةِ لَعِبَتْ الْحَبَشَةُ بِحِجَابِهِمْ فَزَحَّاقُ قَدْ وَصَّاهُ اللَّهُ أَنْ يُوَدَّ أَوْدَ

مدینہ را شاو مانے کردند تمام مردم تا آنکہ بازی کردند حبشیان بچہا خود از جهت شاد شدن مرقد و حضرت

وَفِي رَأْيِ آيَةِ الدَّارِمِيِّ قَالَ مَا رَأَيْتُ نَفْسًا قَطُّ كَانَ أَحْسَنَ

و در روی آیت دارمی این چنین آمده است کہ گفت انس شدیم من هیچ روزی را ہرگز کہ بود نیکتر

وَلَا أَضْعَاءَ مِنْ يَوْمٍ دَخَلَ عَلَيْنَا فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و نہ روشن تر از روزی کہ در آمد بر ما در آن روز پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ

وَسَلَّمَ وَفِي رَأْيِ آيَةِ التِّرْمِذِيِّ قَالَ لَمَّا كَانَ الْيَوْمُ الَّذِي دَخَلَ

و سلم و در روایت ترمذی این چنین آمده است کہ گفت انس چون شد روزی کہ آمد

فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ أَضَاءَ مِنْهَا كُلُّ

در وی آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم مدینہ را روشن شد از مدینہ ہر چیز

شَيْءٌ فَلَمَّا كَانَ الْيَوْمُ الَّذِي مَاتَ فِيهِ أَظْلَمَ مِنْهَا كُلُّ شَيْءٍ وَانْقَضَتْ

پس ہر گاہ کہ شد روزی کہ مر د آنحضرت در وی تاریک شد از مدینہ ہر چیز و نیفتانندیم ما

أَيْدِيْنَا عَنِ التُّرَابِ وَإِنَّا لَفِي دَفْنِهِ حَتَّى أَكْثَرْنَا قُلُوبُنَا وَعَن

و دستہاے خود را از خاک و حال آنکہ ما بہ تحقیق بودیم در دفن آنحضرت تا آنکہ منکر شدیم دلہای خود را

عَايِشَةُ رَضَتْ قَالَتْ لَمَّا قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت است از عایشہ رضہ گفت عایشہ ہنگامیکہ قبض کردہ شد روح آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

اِخْتَلَفُوا فِي دَفْنِهِ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

اختلاف کردند صحابہ در موضع دفن آنحضرت پس گفت ابو بکر رضہ شنیدم از آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَيْئًا قَالَ مَا قَبَّلَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا فِي الْمَوَاضِعِ الَّتِي حُجِّجَتْ

علیہ وسلم در این باب چیزی و آن نیست کہ گفت آنحضرت قبض نکردہ است خدا روح هیچ پیغمبری را مگر در جای

أَنْ يَدُ قَنْ فِيهِ أَدْفِنُوهُ فِي مَوَاضِعِ فِرَاشِهِ رَأَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

کہ دفن کردہ شود در آنجا دفن کنید او را در جای فراش او را دید رواہ الترمذی

و در روایت ترمذی

و در روایت ترمذی

و در روایت ترمذی

وَعَنْهَا قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ فِي

وہم از عایشہ روایت گفت بود آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم میگفت در

مَرَضِهِ الَّذِي مَاتَ فِيهِ يَا عَائِشَةُ مَا أَزَالُ أَجِدُ أَلَمَ الطَّعَامِ

بہارے خود کہ فوت کرد در آن بہارے ای عایشہ ہمیشہ بودم میافتم درد طعام را

الَّذِي نِيَّ أَكَلْتُ بِجَبْرِ وَهَذَا أَوْ أَنِ وَحَدَّثْتُ انْقِطَاعَ أَبْهَرِي

کہ خورده بودم بخیر و این وقت یافتن من است بریدہ شدن رگ دل مرا

مِنْ ذَلِكَ السَّيِّئِ رَوَاهُ النَّجَّارِيُّ وَعَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ

ازان زہر رواہ البخاری و روایت است از جعفر بن محمد از

أَبِيهِ أَنَّ رَجُلًا مِنْ قُرَيْشٍ دَخَلَ عَلَى أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ رَضِيَ

در سخنی کہ مردی از قریش درآمد برید روی کہ علی بن حسین کہ زین العابدین است

فَقَالَ أَلَا أُحَدِّثُكَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پس گفت آموز آیا حدیث کنم ترا از آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم

قَالَ بَلَى حَدِّثْنِي عَنْ أَبِي الْقَاسِمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

گفت امام زین العابدین علی حدیث کن مرا از ابی القاسم صلی اللہ علیہ وسلم گفت

لَمَّا مَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَاهُ جَبْرِئِيلُ

ہنگامیکہ بہار شد پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم آمد اورا جبرئیل

فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ أَرْسَلَنِي إِلَيْكَ لَتَكُنَّ بِمَا آتَى قَسْرًا

پس گفت ای محمد بدستی کہ خداے تعالی فرستادہ است مرا بسوی تو از جهت گرامی داشتن ترا و بزرگ

لَكَ خَاصَّةً لَكَ نِسْأُكَ عَمَّا هُوَ أَعْلَمُ بِهِ مِنْكَ يَقُولُ كَيْفَ

در حالیکہ این کلام مخصوص است بتو پس سزاوارتر از چیزیکہ می نماید داناست بآن چیز از تو میگویند چنانکہ

تَحَدِّثُكَ قَالَ أَجِدُنِي يَا جَبْرِئِيلُ مَعْمُومًا وَأَجِدُنِي يَا جَبْرِئِيلُ

عیایہ خود را گفتا نخواست می یابم خود را ای جبرئیل علیل می یابم خود را ای جبرئیل

نسخہ از روایتی کہ در این کتاب مذکور است
آن روایتی کہ گفتہ اند از
است و روا دان نموده اند
اما منہ پس این روایت
کہ در این کتاب مذکور است
بنا بر این
نسخہ از روایتی کہ
مذکور است در این کتاب
و در این کتاب مذکور است

در حدیثی مذکور است

مَكَرُوبًا ثُمَّ جَاءَهُ الْيَوْمَ الثَّلَاثُ فَقَالَ لَهُ ذَلِكَ فَرَادَ عَلَيْهِ النَّبِيُّ

اندر کین پست آمد جبرئیل نزد آنحضرت روز دوم پس گفت جبرئیل مرا حضرت را آنچه گفته بودم بگو

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا رَأَى أَوَّلَ يَوْمٍ ثُمَّ جَاءَهُ الْيَوْمَ الثَّلَاثُ

صلی الله علیه و سلم چنانچه جواب داد نخستین روز پست آمد نزد آنحضرت روز سوم

فَقَالَ لَهُ كَمَا قَالَ أَوَّلَ يَوْمٍ وَرَدَّ عَلَيْهِ كَمَا رَأَى عَلَيْهِ وَجَاءَهُ مَعَهُ مَلَكَ

پس گفت مرا آنحضرت را چنانچه گفته بود روز اول جواب داد آنحضرت را در کرد بر و چنانکه کرده بود دیگر

يُقَالُ لَهُ اِسْمُعِيلُ عَلَى مِائَةِ أَلْفِ مَلِكٍ كُلُّ مَلِكٍ عَلَى مِائَةِ أَلْفِ مَلِكٍ

اسم گفته میشود او را اسمعیل موی کل است بر صد هزار فرشته هر فرشته از آن موی کل است بر صد هزار فرشته

فَاسْتَاذِنَ عَلَيْهِ فَسَأَلَهُ عَنْهُ ثُمَّ قَالَ جِبْرِيلُ هَذَا مَلِكُ الْمَوْتِ

پس طلب کرد از وی آن فرشته برای آمدن بر و صلعم پس سید آنحضرت از حال آن فرشته پرسید گفت جبرئیل این

كَيْسَتَاذِنُ عَلَيْكَ مَا اسْتَاذِنَ عَلَى أَدَمِي قَبْلَكَ وَلَا كَيْسَتَاذِنُ

طلب آن میکند تلوار که بر تو استبذان کرده است برای تو آمدن بر هیچ آدمی پیش از تو و استبذان نخواهد کرد

عَلَى أَدَمِي بَعْدَكَ فَقَالَ ائْتَانِ كَهَ فَادِنَ كَهَ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ ثُمَّ

بر هیچ آدمی بعد از تو این مخصوص آنحضرت است پس گفت آنحضرت از وی و ملا و جبرئیل مکه الموت را پس

قَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ أَمَرَ سَلْمَى إِلَيْكَ فَإِنْ أَمَرْتَنِي أَنْ أَقْبِضَ

گفت ای محمد برستی ملا و ستاده است ملا ستم تو پس اگر بفرمائی مرا که

رُوحَكَ قَبْضَتُهُ وَإِنْ أَمَرْتَنِي أَنْ أَتْرُكَهُ فَقَالَ وَتَفْعَلُ

روح پاک ترا بستانم آنرا و اگر بفرمائی مرا

بِمَلِكِ الْمَوْتِ قَالَ نَعَمْ بِذَلِكَ أَمَرْتُ وَأَمَرْتُ أَنَّهَا طَبِيعُكَ

ای ملک الموت گفت ملک الموت آری میکنم و باین امر کرده شده ام و امر کرده شده ام که فرمانبردار کنی

قَالَ فَظَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

گفت راوی پس نظر کرد آنحضرت صلی الله علیه و سلم بر جبرئیل که میگویی ملک الموت را باید که مرا

گفت راوی پس نظر کرد آنحضرت صلی الله علیه و سلم بر جبرئیل که میگویی ملک الموت را باید که مرا

وَلَا عَبْدًا وَلَا أَمَةً وَلَا شَيْئًا إِلَّا بَعَلَّتْهُ الْبُضَاءُ وَسِلَاحُهُ وَ

و نه غلام و نه کنیز و نه چیز مگر استردی که سفید بود که آنرا دلدل نام بود و سلاح جنگی

أَرْضًا جَعَلَهَا صَدَقَةً رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

و زمین را که گردانیده بود آنرا صدقه و وقت بر فقر او را بحال رواه البخاری و از ابو هریره

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَفْتَسِمُ وَرَثَتِي

که آنحضرت صلی الله علیه و سلم منسوب به خویش نکند و ارثان من

دِينَارًا مَا تَرَكْتُ بَعْدَ نَفْقَةِ نِسَائِي وَمَوْنَةً عَامِلِي فَهُوَ

یک دینار را چیزی که بگذارم من پس از نفقه زن من بعد از دی و بعد از اجرت عامل من یعنی خلیفه

صَدَقَةٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي بَكْرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

بر فقر چنانکه در حیات بود رواه بخاری و روایت است از ابوبکر صدیق رن گفت خدایم آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَوَارِثُ مَا تَرَكَ كَنَاهُ صَدَقَةٌ

صلی الله علیه و سلم میراث یافته نمیشود از ما چیزی که گذاشته ایم از مال صدقه است

مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و معتر و بر فقر متفق علیه و از ابوموسی اشعری رن از پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ إِنَّهُ قَالَ إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ رَحْمَةً أُمَّةٍ مِنْ عِبَادِهِ

و سلم روایت که آنحضرت فرمود بدستنی که خداست تعالی چون خواهد رحمت امتی از بندگان خود

قَبَضَ نَبِيَّهَا قَبْلَ مَا فَجَلَ لَهَا فَرَكَا وَسَكَفَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَإِذَا أَرَادَ

قبض میکند و پیغمبر آن امت را پیش از آن امت یعنی از نزول عزالت پس میگردد انداخته پیغمبر آن امت

مَلَكَةً أُمَّةٍ عَذَّبَهَا وَنَبِيَّهَا حَتَّى فَاهَلَكَهَا وَهُوَ يَنْظُرُ فَأَتَتْ

ملک امتی را عذاب میکند آن امت را و حال آنکه پیغمبر آن امت زنده است پس ملک میگردد انداخته آن

عَيْنِي بِهِ لَهْلَكْتَهَا حِينَ كَذَبُوهُ وَعَصَوْا أَمْرَهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

بر و چشم پیغمبر را ملک شدن آن امت هنگامی که نسبت بدو کردند و بی وفای گردیدند او را رواه مسلم

بکند

از پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

است و حال آنکه پیغمبر آن امت میگردید پس ملک میگردد

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وَأَبُو هُرَيْرَةَ رَوَى هَذَا عَنْ مُحَمَّدٍ عَنْ أَنَسٍ عَنْ هِرَاقَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَيَأْتِيَنَّ عَلَى أَحَدِكُمْ نَوْمٌ وَلَا يَرَانِي شَحْرًا

سَوَ كُنْتُ بِهَذَا أَوْ لَا كُنْتُ بِهَذَا قَدَرْتُ أَوْ سَمِعْتُ بِهَذَا مِنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

لَأَنْ يَرَانِي أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ أَهْلِهِ وَمَالِهِ مَعَهُمْ رَأَوَاهُ مُسَلِّمًا

مُسَلِّمًا مَعَهُمْ رَأَوَاهُ مُسَلِّمًا مَعَهُمْ رَأَوَاهُ مُسَلِّمًا مَعَهُمْ رَأَوَاهُ مُسَلِّمًا

كِتَابُ مَنْاقِبِ الصَّحَابَةِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ

این کتاب در بیان مناقب صحابه است رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ الْكَاذِبُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ الْكَاذِبُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ الْكَاذِبُونَ

أَتَّبِعُوهُمْ يَاحَسَنَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَاضِعَا عَنْهُ وَاعْلَمَا لَهُمْ

یَاحَسَنَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَاضِعَا عَنْهُ وَاعْلَمَا لَهُمْ یَاحَسَنَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ

حَبَابٌ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ

بِوَسْطَانِهِمْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ

الْعَظِيمُ إِنَّ الدِّينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ بِيَدِ اللَّهِ

بِيَدِ اللَّهِ بِيَدِ اللَّهِ بِيَدِ اللَّهِ بِيَدِ اللَّهِ بِيَدِ اللَّهِ بِيَدِ اللَّهِ بِيَدِ اللَّهِ بِيَدِ اللَّهِ

فَوْقَ أَعْيُنِهِمْ مُحَمَّدٌ رَضِيَ اللَّهُ وَالدِّينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ

بِرُؤُسِهِمْ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ

عَلَى الْكُفَّارِ حَسَمَاءُ بِلَيْتِهِمْ هُتِرَ لَهُمْ رُكْعًا سَجْدًا يَتَّبِعُونَ

بِلَيْتِهِمْ هُتِرَ لَهُمْ رُكْعًا سَجْدًا يَتَّبِعُونَ بِلَيْتِهِمْ هُتِرَ لَهُمْ رُكْعًا سَجْدًا

فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرَضُوا نَاسِيًا هُتِرَ فِي وَجْهِهِمْ مِنْ أَنْزَلِ

الْإِشْرَافِ مِنْهُ لَوْ أَنَّ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ

جزء ۱
جزء ۲
جزء ۳
جزء ۴
جزء ۵
جزء ۶
جزء ۷
جزء ۸
جزء ۹
جزء ۱۰

السُّجُودُ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْبَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِجْتِلَاءِ

سجده کردن این وصف کند که پوشیده صفت ایشان در توبت موسی صفت ایشان در اجتناب است

كَزَّرِعٍ أَخْرَجَ شَطْطَهُ فَآزَرَاهُ فَاسْتَعْلَفَ فَاسْتَقَىٰ عَلَىٰ سُقُوفِ

مانند کشتی است که بیرون آورد و شل خود را پس قوی ساخت و او را پس طبع شد پس بار شد بر او خود

يُعِيبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ

شگفت آورد و مزارع را تا خشم گیرند بدیشان ناگرویدگان و عده کرد خدا آنرا که گرویدند و

عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِيهِمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا لَا يَسْتَقِيمُ

کردند کردارهای پسندیده از ایشان یعنی به ایشان از عده فرموده تا برایشان گناهان نزدی بزرگ

مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتِلْ أُولَٰئِكَ أَكْثَرُ

از شما آنکه نفقه کرد پیش از فتح و کارزار کرد آنکه ده بزرگترند بر تبه

مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتِلُوا وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسَنِي

از آنکه اتفاق کردند از پس آن و کارزار کردند و همه را وعده کرد خدا نیکو

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ

و خدا با آنچه عمل میکنند داناست روزی که رسوا نکند خدا پیغمبر را و آنانکه

آمَنُوا مَعَهُ تَوَّاهُمْ سُبْحَىٰ وَيَوْمَ أَتَاهُمْ يَقُولُونَ

گرویدند با او و روشنی شان می شتابد پیش شان و راست شان میگویند

رَبَّنَا اشْهِقْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاعْفُ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

پروردگار ما تمام گردان برای ما و روشنی ما و بیامرز ما بدرستی که تو بر هر چیزی توانا است

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

روایت است از ابو سعید خدری رضی الله عنه گفت پس فرمود آن حضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ لَا تَسْتَبِقُوا أَهْوَائِي فَلَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ

و سلم در شتاب نکنید یاران مرا پس اگر ثوابت شود که یکی از شما خرج کند و به در راه خدا کند

۴
فصل در سجده

۵
فصل در نماز

ذَهَابًا مَا بَلَغَ مَدَّ أَحَدِهِمْ وَلَا نَصِيفَهُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ
 زِر نیرسد توأب آن نیم پیمانہ کے از ایشان را و نہ توأب نیم نیم پیمانہ کے از ایشان را متفق علیہ و از
 أَنِي بِرَدَّةٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 ابے پروردہ و از پدر کشف کہ ابو موسیٰ روایت است گفت برداشت یعنی پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم
 رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ وَكَانَ كَثِيرًا مِمَّا يُرْفَعُ رَأْسُهُ إِلَى السَّمَاءِ
 سر مبارک خود را سبہ آسمان و بود آنحضرت اکثر بر سر بلند کرد را سبہ آسمان
 فَقَالَ النَّحْوُ أَمْنَةً لِلسَّمَاءِ فَإِذَا ذَهَبَ النَّحْوُ إِلَى السَّمَاءِ
 پس گفت آنحضرت ستارگان سپید من اذ مرا ستارگان پس و فیکہ بردند ستارگان می آید آسمان را
 مَا تُفْعَلُ وَأَنَا أَمْنَةً لِأَصْحَابِي فَإِذَا ذَهَبْتُ أَنَا أَمْنَةً لِأَصْحَابِي
 آنچه و عدہ کردہ شدہ است آسمان از انظار و الشفق و من سبب امن امرا صاحب خیر و سبب فیکہ بردم من
 مَا يُؤْعَدُونَ وَأَصْحَابِي أَمْنَةً لِأَمْتِي فَإِذَا ذَهَبَ أَصْحَابِي أَنِي
 چیزیکہ وعدہ کردہ شدہ اند از خلق و مرد و پادشاهان و سبب امن امرا صاحب خیر و سبب فیکہ بردم من
 أَمْتِي مَا يُؤْعَدُونَ رَأْيَا مُسْلِمٍ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَأْيَا مُسْلِمٍ
 است مرا آنچه وعدہ کردہ شدہ اند از بزرگان و مرد و پادشاهان و سبب امن امرا صاحب خیر و سبب فیکہ بردم من
 قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَأْتِي عَلَى النَّاسِ مَن
 گفت رسول خدا آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم می آید بر مردم زمانے
 فَيَغْزُو وَيَقْتُلُ مِنَ النَّاسِ فَيَقْتُلُونَ هَلْ فِيكُمْ مَن صَاحِبْ
 پس غزا میکند چنانست از مردم پس گفته میشود و بر سریدہ میشود از ان جماعت آیا هست در میان شما
 رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيَقْتُلُونَ نَعَمْ فَيَقْتُلُهُمْ لَهُمْ
 پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم پس میگویند آری هست پس کشته میشود و کشته میشود و کشته میشود
 ثُمَّ يَأْتِي عَلَى النَّاسِ مَن فَيَغْزُو وَيَقْتُلُ مِنَ النَّاسِ فَيَقْتُلُونَ هَلْ فِيكُمْ مَن
 پستری می آید بر مردم زمانے پس غزا میکند چنانست از مردم پس گفته میشود و بر سریدہ میشود و کشته میشود و کشته میشود و کشته میشود

و از

و از

و از

صَاحِبِ اصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ يَقُولُونَ نَعَمْ قِيَفْتُمْ لَهُمْ ثُمَّ يَأْتِي

و

کیک صحبت داشته است با صحاب پیغمبر خدا پس میگویند آری هست پس کثافت میشود و ایشان را

عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ قَبِيحٌ وَفِتْنَامٌ مِنَ النَّاسِ يَقَالُ هَلْ فِيكُمْ مَنْ

بر مردم زمانه پس غزا میکند جماعتی از مردم پس گفته میشود آیا هست میان شما

صَاحِبٌ مِنْ صَاحِبِ اصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ يَقُولُونَ نَعَمْ قِيَفْتُمْ

کیک صحبت داشته است با کسی که او صحبت داشته باشند با صحاب پیغمبر خدا پس میگویند آری هست

لَهُمْ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

از برکت این بر سه طبقه متفق علیه روایت است از عمر گفت فرمود آن حضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَكْرَهُوا أَنْ يَأْتِيَهُمْ خِيَارُكُمْ تَحْتَ الدِّينِ يَلُوكُمْ

علیه وسلم گرامی دارید یا آن مردان که بد رستی ایشان نیک ترن شما اند پس آنکسانیکه می پیوندند

تَحْتَ الدِّينِ يَلُوكُمْ تَحْتَ بَيْتِهِمُ الْكَذِبَ حَتَّى أَنْ الرَّجُلَ كَيُحْلِفُ

پست آنکسانیکه می پیوندند ایشانرا پست خانه و شایع میگردد دروغ و حیانت در دین تا آنکه مرد باشد که گویند

وَلَا يَسْتَحِلُّمْ وَيَشْهَدُونَ وَلَا يَسْتَشْهَدُونَ إِلَّا مَنْ سَرَّهُ بِحُبُوحَةٍ

و سوگند داده نمیشود و گواهی میدهند و گواهی طلبیده نمیشود و آگاه باشد کیک شهادت میدهند و او را

الْحَقِّ فَلْيَكُنْ مِنَ الْجَمَاعَةِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ الْفَذِّ وَهُوَ مِنَ

بهشت پس باید که لازم گیرد جماعت مسلمانان پس بد رستی شیطان با آنها و گناه است و شیطان از

الْأَثْنَيْنِ أَبْعَدُ وَلَا يَجْلُوَانِ رَجُلٌ بِأَمْرَةِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ

دو کس دور ترست نسبت بیک کس باید که تنها نباشد مرد بازند اجنبیه زیرا که شیطان

تَاللَّهِ وَمَنْ سَرَّ أَنْهُ حَسَنَةٌ وَسَاعَتُهُ سَيِّئَةٌ فَهُوَ مُؤْمِنٌ

سویم این کس است و کیک شاد گردد از او را نیکی او داند و همین گردد از او را بد او پس این کس مؤمن است

وَعَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ كَلِمَتَانِ

و روایت است از جابر از آن حضرت صلی الله علیه وسلم گفت آنحضرت پس میگوید

پس کثافت میشود و ایشان را

المُسْلِمِينَ فَقَالَ خَرَجْتُ لِأَخْبِرْكُمْ بِلَيْلَةِ الْقَدْرِ فَتَلَاخِي

مسلمانان پس گفت آنحضرت بیرون آمدم تا خبر دهم شمار شب قدر که کدام شب است پس نزاع کردند

فَلَانٌ وَفَلَانٌ فَرَفِيفْتُ وَعَسَى أَنْ يَكُونَ خَيْرًا لَّكُمْ فَالْتَمِسُوهُمَا

فلان و فلان پس برداشته شد آن شب فاهم من نزدیکیست که باشد یعنی برداشتن از خاطر تعین آن نیز هر

فِي التَّاسِعَةِ وَالسَّابِعَةِ وَالْخَامِسَةِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

در شب بخت و نهم و بخت و نهم و بخت و نهم روایه البخاری

وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از ابی بکره گفت شنیدم آنحضرت را صلوات الله علیه

وَسَلَّمَ يَقُولُ التَّمَسُّوهُمَا يَكُنْ لَيْلَةُ الْقَدْرِ فِي تَسْعٍ يَبْقَيْنِ

و سلم که میگفت که طلب کنید آنرا یعنی شب قدر را در نه شب که باقی می ماند

أَوْ فِي سَبْعٍ يَبْقَيْنِ أَوْ فِي خَمْسٍ يَبْقَيْنِ أَوْ ثَلَاثٍ أَوْ فِي لَيْلَةٍ

یا در هفت شب که باقی می ماند یا در پنج شب که باقی می ماند یا در سه شب که باقی می ماند یا در یک شب

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي عُبَايَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ

روایه الترمذی و روایت است از ابی عباس رضی الله عنه که پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ التَّمَسُّوهُمَا فِي الْعَشِيرِ الْأَوَّلِ وَآخِرِ مَرْمُضَانَ

علیه و سلم فرمود طلب کنید او را در ده شب اخیر از رمضان

لَيْلَةُ الْقَدْرِ فِي تَاسِعَةٍ تَبْقَى فِي سَابِعَةٍ تَبْقَى فِي خَامِسَةٍ تَبْقَى

شب قدر را در شب بخت و نهم که باقی می ماند در شب بخت و نهم که باقی می ماند در شب بخت و نهم که باقی می ماند

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

روایه البخاری و روایت است از عائشه رضی الله عنها گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَحَرُّوا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْوَتَرِ مِنَ الْعَشْرِ

صلوات الله علیه و سلم بجا یئید شب قدر را در شبهای طاق از عشره

الْأَوَّخِرُ مِنْ رَمَضَانَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ

آخر از رمضان رواه البخاری در او است از زر

بْنِ حَبِيشٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا بَنْ كَعْبٍ فَقُلْتُ إِنَّ أَخَاكَ ابْنَ

بن حبیش گفت سوال کردم ابی ابن کعب را پس گفت که برادر تو ابن

مَسْعُودٍ يَقُولُ مَنْ يَقْرَأَ الْحَوْلَ يَصِبُ لِكَلَّةِ الْقَدَرِ فَقَالَ

مسعود میگردد کسیکه قیام لیل کند سال تمام در می یابد شب قدر را پس گفت

رَحِمَهُ اللَّهُ أَرَادَ أَنْ لَا يَشْكَلَ النَّاسُ أَمَّا إِنَّهُ قَدْ عَلِمَ أَنَّهَا

رحمت کند این مسعود را خدا بچراست پس مسعود که گفتند مردم آگاه باش بیکدیگر پس

فِي رَمَضَانَ وَأَنَّهَا فِي الْعَشْرِ الْوَاحِدِ وَأَنَّهَا لِكَلَّةِ سَبْعٍ وَ

در رمضان و آنرا در دهه آخر است و آنرا لیکله است هفت

عَشْرِينَ ثُمَّ حَلَفَ لَا يَسْتَتِنِي أَنَّهَا لِكَلَّةِ سَبْعٍ وَعَشْرِينَ

پس سوگند نمود ای وای که استثنای کردی انشاء الله می گفت و حزم میگردد که شب هفت

فَقُلْتُ يَا بَنِي شَيْءٍ تَقُولُ ذَلِكَ يَا أَبَا الْمُنْذِرِ قَالَ بِالْعَلَامَةِ

پس گفتم ای ابن کعب بچه چیز و کدام اصل میگویی آنرا ای ابا منذر گفت ای علامه

أَوْ بِالْأَيِّ الَّتِي أَخْبَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

یا بابت گفت شک را و است خبر داد ما را رسول خدا صلی الله علیه وسلم

أَنَّهَا تَطْلُعُ يَوْمَئِذٍ لَا شُعَاءَ لَهَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

علامت نیست که آفتاب در صبح آن شب می برآید در حالت کسوت روشن می دارد رواه مسلم در او است از

عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عائشه رضی الله عنہا گفت گفتم یا رسول الله صلی الله علیه وسلم

أَرَأَيْتَ إِنْ عَلَتْ أَيْ لِكَلَّةِ الْقَدَرِ مَا أَقُولُ فِيهَا قَالَ

خبر ده مرا اگر بدانم که کدام شب است قدر در بایم آنرا چه گویم از ذکر دعا و آنرا شب گفتند

فَرَدَّهَا لَهَا لَمْ يَكُنْ يَدْرِي مَا أَقُولُ فِيهَا قَالَ

پس برگرداند آنرا که نمیدانم چه می گویم از ذکر دعا و آنرا شب گفتند

قُولِ اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ فَاعْفُ عَنِّي

گو این دعا را خداوند ابدیت که عفو کننده و دست میدار می عفو را پس عفو کن از ما

رواه أحمد وابن ماجه والترمذي وصححه

رواه احمد وابن ماجه والترنمى ومحمد بن حنفية

باب قيام شهر رمضان وليلة النصف من شعبان

این باب در قیام، و در رمضان است و در قیام نصف از شعبان یعنی شب هجرت

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ عَنْهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از عائشه رضی الله عنہا کہ آنحضرت صلی الله علیہ وسلم

خَرَجَ لَيْلَةً مِنْ جَوْفِ اللَّيْلِ فَصَلَّيَ فِي الْمَسْجِدِ وَصَلَّى رَجُلًا

برآمد شے از میان ثوب پس نماز گذارد و در مسجد دوازده گدازدند مردمان

بصاوتِهِ فَأَصْبَحَ النَّاسُ فَتَحَدَّثُوا فَأَجْتَمَعَ الْكُثْرُ مِنْهُمْ

همراه نماز آن نهنفت پس بجه کردند مردمان یس ماد کردند پس جمع شدند ز ماده نزار شد

فصلوا معه فاصبره الناس فتحذقوا فكثر أهل المسجد

پس نماز گذاردند تا مخفت پس صبح کردند مردمان پس باو کردند پس بسیار شدند اهل مسجد

من الليلة الثالثة فخرج رسول الله صلى الله عليه وسلم

از شب شام یس برآمد انحضرت صلی الله علیه وسلم

فَصَلُّوا بِصَلَوَتِهِ فَلَمَّا كَانَتِ اللَّيْلَةُ الرَّابِعَةُ عَجَزْنَا

یس نماز گزارو آن تحفہ تیس نماز گزارو دند نماز آنحضرت یعنی باجماعت ہر گاہ کہ شد شب چارم تنگ آمد

المسجد عن أهله حتى خرج يصلوة الصبح فلما قضى

سخنہ نبوی صلعم از کثرت اہل آن نماند کہ برآمد آنحضرت بر آنماز محرابیں ہر گاہ کہ ادا کرد آنحضرت

الْفَحْمُ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ فَتَشْهَدُ ثُمَّ قَالَ أَمَا بَعْدُ فَإِنَّهُ

نماز فجر را متوجہ شد بہرہ و مان یس کلمہ شہادت خواند پستہ فرمود لیکن بعد حمد و نعت بس بد شکیان این

لَمْ يُخَفِّ عَلَى مَكَانِكُمْ وَلَكِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَفْتَرِضَ عَلَيْكُمْ

که ز خوف کرده شد بر شان کما و لیکن من خوف کردم که فرض شود این نماز تراویح بر شما باجماعت

فَتَجَمَعُوا عَنْهَا فَتَوَفَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پس عا جمعی شما از ادای آن پس وفات کرد آنحضرت صلی الله علیه وسلم

وَالْأَمْرُ عَلَى ذَلِكَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ

و حال آنکه مال تراویح بر این بود رواه البخاری و در روایت است از ابی هریره راضی

قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْعُبُ فِي فَيَأْمُرُ

گفت که بود پیغمبر صلی الله علیه وسلم که ترغیب بنمود صحابه را در گذاردن نماز

رَمَضَانَ مِنْ غَيْرَانِ يَأْمُرُهُمْ فِيهِ بِعَزِيمَةٍ فَيَقُولُ مَنْ

در رمضان بے آنکه امر کند ایشان را در قیام رمضان بحد تأکید و محاب پس فرمود گفت کیسه

قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

قیام کند رمضان ایمان و احتسابی غواب و طلب اجرت آخرت آمرزیده شود او را چیزی که پیش از آن

الْحَدِيثُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ

این حدیث رواه مسلم و در روایت است از ابی هریره راضی

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ قَامَ رَمَضَانَ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود کیسه قیام کند رمضان را

إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ

بجست ایمان و طلب ثواب آخرت آمرزیده شود چیزی که پیش از آن است از گناهان و گفت ابی هریره

فَتَوَفَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالْأَمْرُ عَلَى ذَلِكَ

پس توفی شد روح آنحضرت صلی الله علیه وسلم و حال آنکه شان و کار قیام رمضان بزرگ

تُرِكَ كَانَ الْأَمْرُ عَلَى ذَلِكَ فِي خِلَافَةِ أَبِي بَكْرٍ وَصَدْرًا

پس رها شد امر بر همین روش در زمان خلافت ابی بکر و صدر

اول

[illegible]

۱۲
 سند حضرت در غنوم از
 راث بن کنذه سنه ۱۱۳
 دق آت که انچه خفا به
 بجا است بکذا و خفا که
 صلح المد علی سلم عبد
 سلم بود و آنحضرت
 در زبان آنحضرت صلح
 اجماع و اما اصل عبث
 مدوثن این بیست و
 بیست و یک تن از ابا

بِالْبَقِيْعِ فَقَالَ أَكُنْتُ تَخَافِينَ أَنْ يُحْيِيَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَرَسُولُهُ

در بقعه مدینه معبر است پس گفت آنحضرت که آیا ای کافر تو که میترسی که با تو که میترسد بلکه هر دوستم میکند خدا بر تو و پیغمبر او

قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنَّكَ أَتَيْتَ بَعْضَ نِسَائِكَ

گفتم عائشه که گفتم یا رسول الله بدرستی که من گمان بردم که تو آدمی به بعضی از زنان خود

فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَنْزِلُ لَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شُعْبَانَ إِلَى

پس فرمود آنحضرت که سبیش آن بود که بدست خدا تعالی نازل میگردد بفضیل جهت در شب نیمه از شعبان بسوی

السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَغْفِرُ لِكَثْرٍ مِنْ عَدُوِّ شَعْرٍ غَنِمَ كَلْبٌ

آسمان که فرود ترا از آسمان است پس ای آمرزیده بر بیشتر را از شمار مومنان گویند اقبال کلب بیشتر از نیت

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَنَرَادُ رَزِينٌ مَنِ اسْتَقْبَلَ النَّارَ

رواه الترمذی وابن ماجه در دیده کرد رزین لفظ من استقب النار استوار را

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از عائشه رضی عن النبیه صلی الله علیه وسلم

قَالَ هَلْ تَدْرِينَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ يَعْنِي لَيْلَةَ النِّصْفِ

که فرمود آیا درمی آیی تراست بایشه که چه چیز است درین شب از بركات و غرايب بینه شب نیمه

مِنْ شُعْبَانَ قَالَتْ مَا فِيهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ فِيهَا أَنْ يَكْتُبَ

از شعبان گفت عائشه چه چیز است درین شب یا رسول الله پس فرمود آنحضرت که درین شب نوشته شود

كُلُّ مَوْلُودٍ بَنَى آدَمَ فِي هَذِهِ السَّنَةِ وَفِيهَا أَنْ يَكْتُبَ كُلُّ

هر که زائیده شود از فرزندان آدم درین سال و در آن شب نوشته شود هر که

هَالِكٌ مِنْ بَنَى آدَمَ فِي هَذِهِ السَّنَةِ وَفِيهَا تَرْفَعُ أَعْمَالُهُمْ

هالک شود از فرزندان آدم درین سال و درین شب برداشته شود کردار آن فرزندان آدم

وَفِيهَا تَنْزِيلُ أَرْزَاقِهِمْ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا مِنْ أَحَدٍ

و در آن شب نازل گردد رزقها بے بنی آدم پس گفت عائشه ای پیغمبر خدا نیست هیچ کس

اعمال و درخت
میتواند از این روش درخت
درخت را از زمین بردارد
و با یکدیگر دراز کند
و با هر دو طرف
درختان در غلام
درخت حقیقت است
درخت حقیقت است
درخت حقیقت است
درخت حقیقت است
درخت حقیقت است

مِنْ شُعْبَانَ فَقَوْمُوا إِلَيْهَا وَصُومُوا يَوْمَهَا فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى

از شعبان پس قیام کنید شب آنرا و روزه دارید و روز آنرا پس بدینے خدا تعالیٰ

يُنْزِلُ فِيهَا الْغُرُوبَ الشَّمْسِ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ لَا

نزول سکند بر حمت درین شب بوقت غروب آفتاب بسوی آسمان دنیا پس میگوید آبا نیت

مِنْ مُسْتَغْفِرٍ فَاعْفِرْ لَهُ الْإِسْتِغْفَارُ قَادِرُهُ الْإِ

پیچ آمزش خواننده پس بیامزم مرا و آبا نیت پیچ روزی خواننده پس روزی هم اورا نیت

مُبْنِي فَأَعَايِيهِ الْكَذَّاءُ وَكَذَّاحَتِي مَطْعَمُ الْفَجْرِ رَوَاهُ أَبُو مَخَانَةَ

بیع بلا رسیه بس برانم اور از بلاکنه او کذا کنایت است از انواع از با حاتم گوید خدا این کلمات را نداشت طلح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باب در بیان اسباب

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از عالمشاه رضی بدمستی که آنحضرت صلی الله علیه وسلم

كَانَ يَعْتَكِفُ الْعَشْرَ الْأَوَّلَ مِنْ رَمَضَانَ حَتَّى تَوَفَّاهُ

بود که اعتکاف میکرد در ده شش آخر از رمضان تا آنکه میبازند

لَا تَعَالَى ثُمَّ اغْتَلَفَ الزَّوْجُ نَعْدَةً مِثْقَلُهَا عَلَيْهِ

خدا سے تعالیٰ سیر متکلف شدہ ازواج مطہرات اسفند ازواجی منفق علیہ

وَعَنْكَ النَّبِيُّ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روایت است از انس رضی گفت که بود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ تَعَاتِكُمْ فِي الْعَشْرِ الْآخِرِينَ مِنْ رَمَضَانَ

و سلم که اعتکان میکرد در ده ش آف از رمضان

فَلَا تَعْتَكِفُ عَامًا فَلَمَّا كَرَّ الْعَامُ الْمُتَبَعُ اعْتَكَفَ عَشْرِينَ

لم اعتكاف نکرد یکسال پس در قسمتی که نه سال آنده اعتكاف کرد و در وقت نماز قضا و اگر ادا

دوست مدارد اعتماد کند پس ثابت شد سنیت آن ۱۲

[illegible]

در بیان کردگان
و آنچه در این باب
از کتب معتبره
و روایات معتبره
در این باب
و آنچه در این باب
از کتب معتبره
و روایات معتبره
در این باب

رواه الترمذی و رواه ابو داود و ابن ماجه عن
 ابی بن کعب و عن عائشة قالت السنة عمل
 المتكفین ان لا یعود مریضاً ولا یشهد جنازة
 ولا یمس المرأة ولا یبشرها ولا یخرج للحاجة
 الا لما لا بد منه ولا اعتكاف الا بصوم ولا اعتكاف
 الا فی مسجد جامع رواه ابو داود و عن ابن عباس
 ان رسول الله صلی الله علیه و سلم قال فی
 المتكفین هو یكف الذنوب و یجزي له من
 الحسنات كعامل الحسنات كلها رواه ابن ماجه
 كتاب فضائل القرآن
 فاذا قرأت القرآن فاستعذ بالله من الشیطان الرجیم

در بیان کردگان
و آنچه در این باب
از کتب معتبره
و روایات معتبره
در این باب
و آنچه در این باب
از کتب معتبره
و روایات معتبره
در این باب

بقرآن نقش خود را در این باب
و آنچه در این باب
از کتب معتبره
و روایات معتبره
در این باب
و آنچه در این باب
از کتب معتبره
و روایات معتبره
در این باب
و آنچه در این باب
از کتب معتبره
و روایات معتبره
در این باب
و آنچه در این باب
از کتب معتبره
و روایات معتبره
در این باب

قُلْ لِّئِنْ أَجْمَعْتَ الْإِنْسَ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا

گو اگر جمع شوند آدمیان و جن بر آنکه بیارند مانند این

الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

قرآن هرگز نیارند مانند آن اگر چه باشد بعضی ایشان بعض را مدد دهند

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ

اما بگویند بر بسته است قرآن را بگو پس بیارید ده سوره مانند این برافته

وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ مُصِدِّقِينَ

و بخوانید هر که را توانید بخیر خدا اگر راست گو هستید

وَأَنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُوْرَةٍ

و اگر هستید در شبهه از آنچه فرود آوردیم بر بنده خود پس بیارید یک سوره

مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ

مانند آن و بخوانید مددگاران خود را بخیر خدا اگر هستید

صِدِّقِينَ فَإِنْ كَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ

راست گو پس اگر نکرديد و البته نتوانيد کرد پس عذر کنید از آن آتش سوزا

الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

که آتش آگیزان مردمان و سنگها باشد آماده کرده شده است برای کافران

لَوْ أَنزَلْنَاهُ هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّدًا

اگر فرود می آوردیم این قرآن را بر کوهی هر آینه میدید می آرنیایش کرده پاره پاره

مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ إِنْ تَأَخَّرْنَا لَكُمُ الذِّكْرُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

از خوف خدا هر آینه ما فرستادیم قرآن را و هر آینه ما او را نگاه داریم

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ وَهَذَا كِتَابٌ

هر آینه ما فرستادیم آنرا قرآن عربی باشد که شما را بیدار داین کتابی است

کتاب
تفصیل

کتاب
تفصیل

کتاب
تفصیل

کتاب
تفصیل

کتاب
تفصیل

کتاب
تفصیل

کتاب
تفصیل

مَصَدِّقٌ لِّسَانَا عَمَّا بَيَّأْتُنَا الَّذِيْنَ ظَلَمُوا وَ بُشْرَى

باوردارنده در زبان عزیزی بر آنکه بزرساند ستمکاران را و بر آشوده دادن

لِلْحَمِیْنِیْنَ عَنْ عُثْمَانَ رَضِیَ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

نیکوکاران را روایت است از عثمان رضی عنہ گفت فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

علیه وسلم بهترین شما کسی که آموخت قرآن را و آموزد آنرا رواه البخاری

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِیَ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روایت است از عائشہ رضی عنہا گفت فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ

وَسَلَّمَ الْمَاهِرُ بِالْقُرْآنِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَةِ

و سلم نیکو در پانہ دستاد در قرآن مجتہد و تجوید با ملائکہ کہ بزرگانند و نیکو کار

وَالَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَيَتَتَعْتَعُ فِيهِ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ

و آن کسی کہ میخواند قرآن را و در میانہ در خواندن و خواندن قرآن بر او دشوار است و او را

أَجْرَانِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِیَ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

دو اجر است متفق علیہ و روایت است از ابن عمر رضی عنہما گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا حَسَدَ إِلَّا عَلَى اثْنَيْنِ رَجُلٌ

صلی اللہ علیہ وسلم نیست بجز شک بردن مگر بر دو تن یکی مردی

أَنَاءُ اللَّهُ الْقُرْآنَ فَهُوَ يَقُومُ بِهِ أَنَاءُ اللَّيْلِ وَأَنَاءُ

کہ داده است او را خدا اینکا قرآن را پس آن مرد بر میخیزد و بقرآن پیغمبر میخواند آنسازد ساعات

النَّهَارِ وَرَجُلٌ أَتَاهُ اللَّهُ مَا لَا فَهُوَ يَتَّقِي مِنْهُ أَنَاءُ

بج و شام دوم مردی کہ داده است او را ما پس آنرا اتفاق میکند روزان در ساعات

اللَّيْلِ وَأَنَاءُ النَّهَارِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِیَ

متفق علیہ و روایت است از ابن عباس رضی عنہما

۲

ازین حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

احادیث و ازین حدیث و ازین حدیث

این حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

منع می باشد و ازین حدیث و ازین حدیث

این حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

ازین حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

بروایت است و ازین حدیث و ازین حدیث

که ازین حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

و ازین حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

نه این حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

سعه اشتداد

لفظ و معنی و حکمت

قرآن و ازین حدیث و ازین حدیث

جیب می باشد و ازین حدیث و ازین حدیث

در حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

که ازین حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

و ازین حدیث و ازین حدیث و ازین حدیث

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الَّذِي

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم بدستیکه آید که

لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ الْخَرْبِ رَوَاهُ

نیت در درون و چیز از قرآن همچو خانه ویران است رواه

الْثِّرْمِذِيُّ وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِ

الثرمذی و الدارمی و روایت است از عبد الله بن عمرو رض

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُقَالُ لِصَاحِبِ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم گفته می شود مرصاحب

الْقُرْآنِ إِقْرَأْ وَارْتِقْ وَرَتِّلْ كَمَا كُنْتَ تَرْتِّلُ فِي النَّبَاِ

قرآن را بخوان و ترقی مدارج کن و بجهت بد بخوان قرآن را چنانکه ترتیل میکردی در نبأ

فَإِنَّ مِنْ ذَلِكَ عِنْدَ إِخْرَآيَةٍ تَقْرَأُهَا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ

بدستیکه منزل تو نزد آخر آید که می خوانی آنرا رواه احمد و الترمذی

وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِ قَالَ قَالَ

و ابو داود و النسائی و روایت است از ابی سعید رض گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ الرَّبُّ تَبَارَكَ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم که میگوید پروردگار ثنا رک

وَتَعَالَى مَنْ شَغَلَهُ الْقُرْآنُ عَنْ ذِكْرِي وَمَسْئَلَتِي أَعْطَيْتُهُ

و ثنا کسی که باز دارد او را قرآن از ذکر کردن من و دعا و سوال من میدهم او را

أَفْضَلَ مَا أَعْطَى السَّائِلِينَ وَفَضْلُ كَلَامِ اللَّهِ عَلَى سَائِرِ

بیشتر از آنچه میدهم سوال کنندگان را و فضل کلام خدا بر باقی کلام مخلوق

الْكَلَامِ كَفَضْلِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالدَّارِمِيُّ

همچو فضل خداست بر مخلوق او رواه الترمذی و الدارمی

وَالْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ قَالَ

والبيهقي در شعب ایمان و روایت است از ابن مسعود رض گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ

فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم کیسکه بخواند یک حرف را از

كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا لَا أَقُولُ

کتاب خدا پس مراد است نیکی و هر نیکی جزا داده می شود بدو چنداو

نیلویم

الْم حَرْفٌ الْف حَرْفٌ وَلَا فَرْ حَرْفٌ وَمِيمٌ حَرْفٌ زَوَاهُ

الم یک حرف است بل الف تنها حرفست و همچنین لام حرف است و میم حرف است رواه

الترمذِيُّ وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ مُعَاذِ الْجُهَنِيِّ قَالَ

الترمذی و الدارمی و روایت است از معاذا الجهنی رض گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ

فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم کیسکه بخواند قرآن را

وَعَمِلَ بِمَا فِيهِ الْبَسَ وَالِدَاهُ تَجَابُورًا الْقِيمَةُ ضَوْءٌ

و عمل کرد بچیزی که در قرآن است پوشانیده شوند پدر و مادر او تجمیع روز عیامت که روشنایی

أَحْسَنُ مِنْ ضَوْءِ الشَّمْسِ فِي بُيُوتِ الدُّنْيَا لَوْ كَانَتْ

خوشتر و قوی تر از روشنایی آفتاب باشد در خانه های دنیا اگر می بود آفتاب

فِيكُمْ فَمَا ظَنُّكُمْ بِالَّذِي عَمِلَ بِهِذَا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ

در خانه های شما پس چیست گمان شما بآن کیسکه بخواند و عمل کند بقرآن رواه احمد و ابو داود

وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ

و روایت است از عقبه بن عامر رض گفت شنیدم آنحضرت را

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَوْ جُعِلَ الْقُرْآنُ فِي أَهَابِ شَمْسٍ

صلی الله علیه وسلم که میگفت اگر گردانیده می شد قرآن در پوسته پستری

الْقِيَّ فِي النَّارِ مَا احْتَرَقَ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ عَلِيٍّ

انداخته می شد در آتش نمی سوخت رواه الدارمی و روایت است از علی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ

گفت فرمود پیغمبر خدا صل الله علیه وسلم هر که بخواند قرآن را

فَأَسْتَظْهِرَهُ فَأَحْلَ حَلَالَهُ وَحَرِّ حَرَامَهُ أَدْخَلَهُ اللَّهُ

پس یاد کرد آنرا پس حلال گرداند حلال آنرا و حرام گرداند حرام آنرا و خدا است او را

الْجَنَّةَ وَشَفَعَهُ فِي عَشْرَةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ كُلِّهِمْ قَدْ

در بهشت و قبول میکند شفاعت او را در ده کس از اهل بیت که همه ایشان به تحقیق

وَجِبَتْ لَهُمُ النَّارُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ

و واجب شده است بر ایشان را آتش رواه احمد و الترمذی و ابن ماجه

وَعَنْ أَبِي جَهْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و روایت است از ابی هریره رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صل الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَعْلَمُوا الْقُرْآنَ فَأَقْرَءُوهُ فَإِنَّ مِثْلَ

علیه وسلم بیا موزید قرآن را پس بخوانید آنرا پس بدستیکه حال

الْقُرْآنَ مَنْ تَعَلَّمَ فَقَرَأَهُ وَقَامَرَهُ كَمِثْلِ جِرَابٍ مَحْشُوٍّ

قرآن هر کس را که آموخت پس خواند آنرا و قیام کرد بدان همچو انبانی است که پر کرده

مِثْلًا تَفُوحٌ بِهِ رِيحُهُ كُلِّ مَكَانٍ وَمِثْلَ مَنْ تَعَلَّمَهُ

بیشک میدمد بوسه و در هر جا و حال کیسه آموخت قرآن را

فَرَقْدَ نَهْوٍ فِي جَوْفِهِ كَمِثْلِ جِرَابٍ أَوْ كِي عَلَى مِثْلِهِ

پس خواب کرد حال آنکه قرآن در شکم اوست همچو حال انبان مشک که بسته شده است بر او

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

رواه الترمذی و النسائی و ابن ماجه و روایت است از

ابن هزيمة رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن هزيمة رَضِيَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَرَأَ طَهُ وَلَيْسَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ

بدستیکه خدا بیجا خواند یعنی اظهار کرد سوره طه و پس را پیش از آنکه پیدا کند آسمان ها

وَالْأَرْضِ بِالْفِعْلِ فَلَمَّا سَمِعَتْ مَلَكَةَ الْقُرْآنِ قَالَتْ

وزمین را بهزار سال پس هرگاه که شنیدند فرشتگان قرأت طه و پس را گفتند فرشتگان

طُوبَى لِمَنْ يَنْزِلُ هَذَا عَلَيْهَا طُوبَى لِأَجْوَابِ تَحْمِلِ هَذَا

خیر و خوبی باد مراستی را که فرود فرستاده شود این بر او و سوره بر آن امت و خوبی بامران شهباز او

وَطُوبَى لِمَنْ يَسْنُو تَتَكَلَّمُ بِهَذَا رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ

و خوبی باد مرزبان ها را که تکلم کنند باین رواه الدارمی و روایت است از

ابن هزيمة رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن هزيمة رَضِيَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

أَعْرَبُوا الْقُرْآنَ وَاتَّبِعُوا خِرَائِمَهُ وَغَرَائِبَهُ فَرَأَتْهُ

اظهار کنند معانی قرآن را و پیروی کنند غرایب قرآن را و غرایب و س فرایض او

وَحُدُودَهُ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و حدود او و روایت است از عائشه رَضِيَ که آنحضرت صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ قَالَ قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ فِي الصَّلَاةِ أَفْضَلُ مِنْ

و سلم گفت خواندن قرآن در نماز بهتر است از

قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فِي غَيْرِ الصَّلَاةِ وَقِرَاءَةُ الْقُرْآنِ فِي غَيْرِ

خواندن قرآن در غیر نماز و خواندن قرآن در غیر

الصَّلَاةِ أَفْضَلُ مِنَ التَّسْبِيحِ وَالتَّكْبِيرِ وَالتَّسْبِيحِ أَفْضَلُ

نماز افضل است از تسبیح و تکبیر و تسبیح بهتر است

و این را سوره در میان او را و حاکم نقل کرده

مِنَ الصَّدَقَةِ وَالصَّدَقَةُ أَفْضَلُ مِنَ الصَّوْمِ وَالصَّوْمُ

از صدقه دادن در راه خدا و صدقه دادن بهتر است از روزه داشتن و روزه داشتن

جَنَّةٍ مِنَ النَّارِ وَعَنْ عُمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَوْسٍ

پیر است از آتش دوزخ و روایت است از عثمان بن عبد الله ابن اوس

الثَّقَفِيُّ عَنْ جَدِّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

الثقفي از جد خود که اوس است گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

قِرَاءَةُ الرَّجُلِ الْقُرْآنِ فِي غَيْرِ الْمُصْحَفِ أَلْفُ دَرَجَةٍ وَقِرَاءَتُهُ

نواب خواندن مرد قرآن را در غیر مصحف هزار درجه دارد و نواب خواندن را

فِي الْمُصْحَفِ تُضَعَّفُ عَلَى ذَلِكَ إِلَى أَلْفِي دَرَجَةٍ وَعَنْ

در مصحف زیاده کرده می شود بر آن نهاد و هزار درجه و روایت است از

ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن عمر رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ تَصْدَأُ كَمَا يَصْدَأُ الْحَدِيدُ إِذَا أَصَابَهُ

برستیکه این دلهای مردم زنگ میگیرد یعنی تیره میگردد چنانکه زنگ میگیرد آهن و تیکه میریزد آنرا

الْمَاءُ قَبِيلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا جَلَّوْهَا قَالَ كَثْرَةُ ذِكْرِ الْمَوْتِ

آب گفته شد ای رسول خدا چیست سبب روشنی و شادایی گفت بسیار یاد کردن موت

وَتِلَاوَةُ الْقُرْآنِ رَوَى الْبَيْهَقِيُّ الْأَحَادِيثَ الْأَرْبَعَةَ فِي

و خواندن قرآن است روایت کرد بیهقی این چهار حدیث را در

شُعَبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ الْحَسَنِ مُرْسَلًا أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى

شعب ایمان و روایت است از حسن ابری از روی ارسال که آنحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ قَرَأَ فِي لَيْلَةٍ مِائَةَ آيَةٍ لَمْ يَحَاجَّهُ

الله علیه وسلم فرمود کسیکه بخواند در شب صد آیت قرآن مجبات نکند و حضرت را از

الْقُرْآنَ تِلْكَ اللَّيْلَةَ وَمَنْ قَرَأَ فِي لَيْلَةٍ مِائَتِي آيَةٍ

قرآن در آن شب و کسکه بخواند در شبی دوصد آیت

كُتِبَ لَهُ قَوْلٌ لَيْلَةٍ وَمَنْ قَرَأَ فِي لَيْلَةٍ خَمْسِينَ مِائَةً آيَةٍ

دو شصت شود بر او و کسکه بخواند در شبی پنجاه آیت

إِلَى الْأَلْفِ أَصْعَمَ وَكَهْ قِطَارٌ مِنَ الْأَجْرِ قَالُوا وَمَا الْقِطَارُ

تا هزار صبح میکند در حالیکه مراد راست قطار از اجر گفتند صحابه و معیت قطار

قَالَ إِثْنَا عَشَرَ أَلْفًا رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ عِزِّ بْنِ مُوسَى

گفت آنحضرت قطار مقدار دوازده هزار است رواه الدار و روایت است از ابی موسی

الْأَشْعَرِيُّ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

اشعری رض گفت ابی موسی که فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

تَعَاهَدُوا الْقُرْآنَ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَهُوَ أَشَدُّ

رعایت و مداومت کنید بقرآن پس سوگند بخدا که بقادرات من در قدرت است او بر من است

تَفْصِيًّا مِنَ الْإِبِلِ فِي عَقْلِهَا مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عِزِّ بْنِ

از کور باشند از شتر کسبته باشد با و درین متفق علیه و روایت است از

أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابی هریره رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَتَغَنَّ بِالْقُرْآنِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ

نبیست از ما کسکه نشی نکند بقرآن بیسته مستغنی شود از همه رواه بخاری و روایت است

الْبُرَّاءِ بْنِ عَازِبٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

براء بن عازب رض گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

وَسَلَّمَ نَزَّيْتُ الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتٍ لَمْ يَرْوَاهُ أَحَدٌ وَأَبُو دَاوُدَ

و سلم بیارایند قرآن را بخوش آواز با کسی رواه احد و ابو داود

وَابْنُ مَاجَةَ وَالذَّارِمِيُّ وَعَنْ سَعْدِ بْنِ عُبَادَةَ رَضِيَ قَالَ

وابن ماجه والدارمي دروايت است از سعد بن عبادة رضي گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ أَمْرٍ يَقْرَأُ

فَرَسُودَ بِنَا مِرْغَدَانَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَبَتْ بِحِجِّ مَرْوِيكِه مِي خَوَانْد

الْقُرْآنَ تَحْرِيْشًا إِلَّا لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَحْذَرُ رَوَاهُ

قرآن را بستر فراموش گرداند آنرا که پیش می آید خدا را روز قیامت منقطع الاعضاء بنحو بی

أَبُو دَاوُدَ وَالذَّارِمِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ

ابوداود والدارمي دروايت است از عبد الله بن عمرو رضي

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَمْ يَفْقَهُ

که آنحضرت صلى الله عليه وسلم فرمود که نفهید

مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فِي أَقْبَلِ مِنْ ثَلَاثٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

کسیکه خواند قرآن در کمتر از سه روز رواه الترمذی

وَأَبُو دَاوُدَ وَالذَّارِمِيُّ وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ قَالَ

وابوداود والدارمي دروايت است از عقبه بن عامر رضي گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَجَاهِرُ بِالْقُرْآنِ

فرمود پیغامبر خدا صلى الله عليه وسلم بهر کننده قرآن را

كَأَجَاهِرٍ بِالصَّدَقَةِ وَالْمُسِرُّ بِالْقُرْآنِ كَالْمُسِرِّ بِالصَّدَقَةِ

همچو آشکارا دهنده است صدقه را و پاد از پست خواننده قرآن را همچو پنهان دهنده صدقه را

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَعَنِ ابْنِ أَبِي لَيْثٍ

رواه الترمذی و ابوداود والنسائی وروایت است از لیث

بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ عَنْ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ عَنْ يَحْيَى بْنِ مَعْلُومٍ رَضِيَ

بن سعد رضي که در روايت ميکنند از ابن ابی ملیکه از یحیی بن معلم رضي

أَنَّهُ سَأَلَ أُمِّ سَلَمَةَ عَنْ قِرَاءَةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ بِرِسْدِ أَرْبَعِ سَلَمَاتٍ مِنْ غَيْرِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ فَإِذَا هِيَ تَنْتَعِتُ قِرَاءَةً مُفَسَّرَةً حَرْفًا حَرْفًا

وَسَلَّمَ بِسَلَامٍ أَمَّ سَلَمَةَ صَفَتْ بِكَلِمَاتٍ لَيْسَ بِهَا وَكُثِرَتْ حُرُوفٌ بَعْدَ أَحْرَفٍ جَدِيدًا

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَعَمْرُو بْنُ حُذَيْفَةَ

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَرَوَيْتُ عَنْ زُهَيْرِ بْنِ

رَفَعَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اقْرَءُوا

الْقُرْآنَ يَلْحَمُنِ الْعَرَبَ وَأَصْوَاتُهُمَا وَآيَاتُهُمْ وَلَحُونُ

الْقُرْآنِ يَلْحَمُنِ الْعَرَبَ وَخُشْيُ آوَانِهَا يَهْدِي الْبُشَى وَدُورُهَا يَهْدِي الْبُشَى

أَهْلُ الْعِشْقِ وَلَحُونُ أَهْلِ الْكِتَابِ بَيْنَ وَسَيْحِي بَعْدِي

أَهْلُ الْعِشْقِ وَلَحْنُهَا يَهْدِي الْبُشَى وَتُورِيَتْ وَبُجِّلَ وَزُودَ بِأَشَدِّ كَيْلٍ بِرِسْلٍ زَيْنِ

قَوْمٌ يَرْجِعُونَ بِالْقُرْآنِ تَرْجِعُ الْغِنَاءُ وَالنَّوْحُ وَلَا يَجَاوِزُ

كَرْوَنَ كَيْفَ يَكُونُ الْقُرْآنُ مَا نَسَرَدُ وَنُوحُ وَنُوحُ وَنُوحُ

حَنَاجِرُهُمْ مَفْقُونَةٌ قُلُوبُهُمْ وَقُلُوبُ الَّذِينَ يُعْجِبُهُمْ

كَلَامُهَا يَهْدِي الْبُشَى مَا دُرُغَتْ أَنْ خَلَّتْ مِنْهَا أَشْجَانُ وَدَلَّهَا أَكْثَانُ كَخُشْيِ مَيِّدِهَا

شَاهِدُ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَرَزِينُ فِي

حَالِ أَشْجَانِ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَرَزِينُ فِي

كِتَابِهِ وَعَمْرُو بْنُ عَازِبٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا سَمِعْتُ نَبِيَّكُمْ يَقُولُ حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا سَمِعْتُ نَبِيَّكُمْ يَقُولُ حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا سَمِعْتُ نَبِيَّكُمْ يَقُولُ حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا سَمِعْتُ نَبِيَّكُمْ يَقُولُ حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا سَمِعْتُ نَبِيَّكُمْ يَقُولُ حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا سَمِعْتُ نَبِيَّكُمْ يَقُولُ حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَمَا سَمِعْتُ نَبِيَّكُمْ يَقُولُ حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ

ایک نیا دور

زیرا کہ آد از خوش زیاده میگردد آن را در حسن و عاده الدارے

و روایت است از عمران بن حصین رضی الله عنه که او گذشت بر قصه خوان قرآن میخواند

وازہ مرفوع سوال مسکودیں استرجاع کرد و عمران بستر گفت کہ شنیدم آنحضرت صلی اللہ

علیه وسلم را که میگفت کسکه خواند قرآن را بر او باد کسکه را که بخواند خدا را بر او باد

است که شایسته نیست زود باشد که مانند گوی و نه که بخاندق آید و او سزاوارتر از آن

... ..

فَالرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

يَا أَيُّهَا الْمَدِينَةُ الْيَاقِينَةُ

لَيْسَ عَلَيْهِ سَلَامٌ إِنَّهُ نَسَىٰ فِئَافِئًا مِّنْهُنَّ

السَّيِّئُ بْنُ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إِنَّ إِلَهًا هَلِينِ مِنَ النَّاسِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ هُمْ

بر رستگرم خدایر است اما لیان و خواص از مردمان گفتند ضحایه ای بخیر خدا کیستند ایشان

حَيْثُ يَنَادِي بِهِمْ فَإِنَّ اللَّهَ شَرَعَ لِنَبِيِّكُمْ سُورَةَ الْهُدَى وَلَا يَنْهَى مِنْ
 در جای که ندا کرده شود بر ایشان پس هر چه خدا شایسته کند بر شما پس از ایشان بپایان از
 سُورَةِ الْهُدَى وَلَوْ أَنَّكُمْ صَلَّيْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ كَمَا يُصَلُّ هَذَا الْمُتَخَلِّفُ فِي
 جودان بر عباد است اگر ثابت شود که نماز را در خانه خود بجا آورده این شخص باز مانده در
 بَيْتِهِ لَمْ تَرْكَبُوا سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ وَلَوْ تَرْكَبُوا سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ لَضَلَلْتُمْ وَمَا مِنْ
 خانه خود بر آینه ترک کرده پس بر این پیغمبر را که ترک کرده پس بر این پیغمبر خود را هر چه گمراه نموده است
 رَجُلٌ يَتَخَلَّفُ فَيُحْسِنُ الطَّهْرَ ثُمَّ يَعْبُدُ إِلَى سَجْدَةٍ مِنْ هَذِهِ الْمَسَاجِدِ لَا
 در هر یک طهارت کند پس نیک کند طهارت را پس بر تعداد رخص کند بسوی سجده ای از اینها که گمراه آنکه
 كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ خَطْوَةٍ يَخْطُوهَا حَسَنَةٌ وَرَفَعَهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ
 نبوی خدا ای کتاب برای او هر یک که یک سطر از این دو آیه بلند گرداند برای او یک بار میسجدی کنم کرد اند از او
 بِهَا سِتِّينَ وَلَقَدْ رَأَيْنَا مَا يَخْلِفُ عَنْهَا الْأَمَانِقُ مَعْلُومُ النِّفَاقِ
 بر این بیست و شش استیم صراطی که نطفه نیکو از طاعت مگر منافق که نفاق او ظاهر بود
 وَلَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يُؤْتِي بِهِ يَهَادِي بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ حَتَّى يَقَامَ فِي الصَّفِّ
 و تحقیق بود مردی که آرد و میبندد در جای که نیکو از غایت ضعف پیدا و مردی که بنیاد او بر پایه استقامت
 رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 رواه مسلم در روایات از ابن عباس نقل گفت فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه
 وَسَلَّمُ مَنْ سَمِعَ الْمُنَادِيَ فَلَمْ يَمْنَعْهُ مِنْ اتِّبَاعِهِ عَذْرٌ قَالُوا وَمَا
 و مسلم گفت هر که شنید ندا را پس باز نماند و او را در پی گرفت و آن را پیروی نماید گفتند صما که چیست عذر
 الْعَذْرُ قَالَ خَوْفٌ أَوْ مَرَضٌ لَمْ تُقْبَلْ مِنْهُ الصَّلَاةُ الَّتِي صَلَّيْتُ سَرَّاهُ
 فرمودند پس ملاک با چهاری پذیرفته نمیشود از وی نماز که گذارده است
 أَبُو دَاوُدَ وَالدَّارَقُطْنِيُّ وَعَنْ أَبِي الدَّرَدَاءِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 ابو داود و دارقطنی در روایات از ابی الدرداء نقل گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ ثَلَاثَةٍ فِي فَرِيْقَةٍ وَلَا بَدْوٍ لَا تَقَامُ فِيهِمُ الصَّلَاةُ

مسلم علیه و سلم است سه مرد در دینی دیار بادیه که بر یکدیگر و نشیند در میان این ن نماز نکات

إِلَّا قَدْ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ فَإِنَّمَا يَأْكُلُ الذَّنْبُ

مگر آنکه غالب بر ایشان شیطان پس بر تو باد که لازم گیری جماعت را زیرا که بخورد مگر که مگر گوسفند را

الْقَاصِيَةَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ

که در انقاد است رواه احمد و ابو داود و ترمذی و عبد الله بن مسعود از ابی هریره

اللَّهُ تَعَاظَنَهُ صَلَوةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَوةِ الْفَذِّ لِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً

اللہ تعالی عنه نمازی که با هم گنجانند نزد حق میکند نمازیکه تنها بخواند در بیست و هفت درجه

مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

متفق علیه روایت است از ابی هریره رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أُرْمِيَ بِحُطْبَةٍ فَيُحْطَبُ ثُمَّ أَمْرًا

بجای آنکه بقای ذات من دست قدرت است بمقتضی آنکه کردم که مرا بمحکوم کردن بر زمین و بر سر آنکه بر زمین

بِالصَّلَاةِ فَيُؤَذِّنُ لَهَا ثُمَّ أَمْرًا رَجُلًا فَيُؤَمِّرُ النَّاسَ ثُمَّ أَخَالَفَ إِلَى

باذان گفتن بر نماز پس اذان گفته نمود پس نماز کردم مردی را با آنکه او پس از آنکه مردم را بر نماز بیاورد

رَجُلًا وَفِي رِوَايَةٍ لَا يَشْهَدُونَ الصَّلَاةَ فَأَحْرَقَ عَلَيْهِمْ نَبِيُّهُمْ

مردی را بیکه در روایت این است نمازند پس نماز پس بسوزانم بر ایشان فغانی ایشان

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ يَعْلَمُ أَحَدُهُمْ أَنَّهُ يُحْدِثُ عَرَقًا سَمِينًا أَوْ مَرَمَاتَيْنِ

بجای آنکه اگر بداند یکی از ایشان که او می باید استخوان فربه

حَسَنَتَيْنِ لَشَهِدَ الْعِشَاءَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ وَحَقُّهُ

وگوسفند که بگوید در نظر مردوزن هر انبه حاضر میگردد نماز عشاء را رواه بخاری و مسلم و انند است

بَابُ لِسُيُورَةِ الصَّفِّ

باب در برابر کردن صف وقت نماز

عَنْ الثَّعْمَانِ بْنِ الْبَشِيرِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

وَرَدَ اسْتَازَنَانِ ابْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ كَفَتْ لَنَا كِبَرُ بَشِيرٍ خَدَّاهُ

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْسِيٍّ صَفْوَانًا حَتَّى كَأَنَّمَا كَيْسِيٌّ بِهَا الْقِدَاحُ حَتَّى رَأَى

السَّادِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كِبَرًا بِسِكْرِ صَفْهَائِهِ أَوَّلَ مَا زَاكَ أَكْثَرُ بَرَابَرِ سِكْرِ بَابِ مَنَافِعِ حَتَّى نَافَكَ دَبْدَابُهَا خَفَّتْ

إِنَّا قَدْ عَقَلْنَا عَنْهُ ثُمَّ خَرَجَ يَوْمَافَقَامَ حَتَّى كَادَ أَنْ يَكْبُرَ فَرَأَى رَجُلًا

كَرَّ بِمَقَامِهِمْ فَرَأَى قَوْلَ مَنَافِعِ بَشِيرٍ أَوَّلَ مَا خَفَّتْ رَأْسُهُ دَانَا كَبَرُ بَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ

بَادِيًا صَدْرُهُ مِنَ الصَّفِّ فَقَالَ عِبَادَ اللَّهِ لَتُسَوِّوْنَ صُفُوفَكُمْ أَوْ

كَبَرُ بَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ أَوَّلَ مَا خَفَّتْ رَأْسُهُ دَانَا كَبَرُ بَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ

لِيَخَالَفَنَّ اللَّهُ بَيْنَ وَجْهِكُمْ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي لَيْشَةَ

بَشِيرٍ قَالَ لَفْتُ إِلَى أَمْرٍ زَادَ خَدَّيْكَ دَرَجَاتٍ وَأَنْهَا شَارَوَاهُ مُسْلِمٌ وَرَوَاهُ بَشِيرٌ وَرَوَاهُ بَشِيرٌ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا كَفَتْ لَنَا كِبَرُ بَشِيرٍ خَدَّاهُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْسِيٍّ صَفْوَانًا حَتَّى كَأَنَّمَا كَيْسِيٌّ بِهَا الْقِدَاحُ حَتَّى رَأَى

السَّادِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كِبَرًا بِسِكْرِ صَفْهَائِهِ أَوَّلَ مَا زَاكَ أَكْثَرُ بَرَابَرِ سِكْرِ بَابِ مَنَافِعِ حَتَّى نَافَكَ دَبْدَابُهَا خَفَّتْ

إِنَّا قَدْ عَقَلْنَا عَنْهُ ثُمَّ خَرَجَ يَوْمَافَقَامَ حَتَّى كَادَ أَنْ يَكْبُرَ فَرَأَى رَجُلًا

كَرَّ بِمَقَامِهِمْ فَرَأَى قَوْلَ مَنَافِعِ بَشِيرٍ أَوَّلَ مَا خَفَّتْ رَأْسُهُ دَانَا كَبَرُ بَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ

بَادِيًا صَدْرُهُ مِنَ الصَّفِّ فَقَالَ عِبَادَ اللَّهِ لَتُسَوِّوْنَ صُفُوفَكُمْ أَوْ

كَبَرُ بَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ أَوَّلَ مَا خَفَّتْ رَأْسُهُ دَانَا كَبَرُ بَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ وَدَكَّرَ الْكِبَرُ بِبَشِيرٍ

لِيَخَالَفَنَّ اللَّهُ بَيْنَ وَجْهِكُمْ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي لَيْشَةَ

بَشِيرٍ قَالَ لَفْتُ إِلَى أَمْرٍ زَادَ خَدَّيْكَ دَرَجَاتٍ وَأَنْهَا شَارَوَاهُ مُسْلِمٌ وَرَوَاهُ بَشِيرٌ وَرَوَاهُ بَشِيرٌ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا كَفَتْ لَنَا كِبَرُ بَشِيرٍ خَدَّاهُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْسِيٍّ صَفْوَانًا حَتَّى كَأَنَّمَا كَيْسِيٌّ بِهَا الْقِدَاحُ حَتَّى رَأَى

السَّادِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كِبَرًا بِسِكْرِ صَفْهَائِهِ أَوَّلَ مَا زَاكَ أَكْثَرُ بَرَابَرِ سِكْرِ بَابِ مَنَافِعِ حَتَّى نَافَكَ دَبْدَابُهَا خَفَّتْ

إِنَّا قَدْ عَقَلْنَا عَنْهُ ثُمَّ خَرَجَ يَوْمَافَقَامَ حَتَّى كَادَ أَنْ يَكْبُرَ فَرَأَى رَجُلًا

الْأَوَّلِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَعَلَى الصَّغِيرِ الثَّانِي قَالَ وَعَلَى الثَّانِي وَقَالَ

اول گفتند ای پیغمبر خدا و بر صغیر دوم نیز سر برداشته و بر صغیر دوم و فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَوَّوْا صُفُوفَكُمْ وَحَازُوا بَيْنَ

پیغمبر خدا و سید اسد علیه و سلم برابر سازند صفهای خود را و برابر کنید میان

مَنَائِكُمْ وَلِيَسُوْا فِيْ اَيْدِيْ اِخْوَانِكُمْ وَسَدُّوا الْخُلُلَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ

دوستانهای خود و برتری کنید و پیش و تنهایی برادران خود و بندید در جاهای صف و فرمود زیرا که شیطان

يَدْخُلُ فِيْمَا بَيْنَكُمْ بِمَنْزِلَةِ الْحَذَفِ يَعْنِيْ أَوْلَادَ الضَّالِّينَ الصَّغَارِ

سوار آید در میان شما در جای حذف و غارت را که بگذرد و بچه های گم شده که نزد

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

رواه احمد و از ابن عمر رضی الله تعالی عنه گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفْعُوا الصُّفُوفَ وَحَازُوا بَيْنَ الْمَنَائِكِ وَسَدُّوا

سید اسد علیه و سلم برابر کنید صفوف را و برابر کنید در میان و فرمود و بندید

الْخُلُلَ وَلِيَسُوْا بِأَيْدِيْ اِخْوَانِكُمْ وَلَا تَذَرُوا فُرُجَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ

فرجهای صف را در برتری کنید و پیش و تنهایی برادران شما و قرار بدو فرجهای شیطان را و کسی که

وَصَلَ صَفًّا وَصَلَهُ اللَّهُ وَمَنْ قَطَعَهُ قَطَعَهُ اللَّهُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

و صل کند صف را وصل کند او را و الله و کسی که برود و قطع کند صف را برود و قطع کند او را و فرمود ابو داود

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و از عایشه رضی الله تعالی عنها گفت فرمود پیغمبر خدا و سید اسد

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَزَالُ قَوْمٌ يَتَأَخَّرُونَ عَنِ الصَّغِيرِ الْأَوَّلِ حَتَّى يُوْخَرَهُمْ

عبد و سلم همیشه اند گروهی که پس می افتند از صغیر اول تا آنکه بسرا بمانند این را

رَوَاهُ فِي النَّارِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ

فرمود ابو داود و از ابو هریره رضی الله تعالی عنه

لَا يَزَالُ قَوْمٌ يَتَأَخَّرُونَ

لَمْ تَفْتَحْ قَطُّ إِلَّا الْيَوْمَ فَنَزَلَ مِنْهُ مَلَكٌ فَقَالَ هَذَا مَلَكُكَ

وگشاده نشد هرگز مگر امروز پس فرود آمد از آن فرشته پس گفت جبرئیل که این فرشته است

نَزَلَ إِلَى الْأَرْضِ لَمْ يَنْزَلْ قَطُّ إِلَّا الْيَوْمَ فَسَلَّمَ فَقَالَ ابْنُ

که فرود آمده است بسوی زمین که فرود نیامده هرگز مگر امروز پس سلام گفت آن فرشته پس گفت فرشته

يَسُودِينَ أَوْ تَبْتَغِيهِمَا لَمْ يَبُتَّ قَبْلَكَ فَاتِحَةُ الْكِتَابِ

برو نویسی که داده شد بقره داده نشد آن دو نور هیچ پیغمبر پیش از تو یکی سوره الحمد

وَحَوَاتِيمُ سُورَةِ الْبَقَرَةِ لَنْ تَقْرَأَ بَاحْرَافٍ مِنْهَا إِلَّا أُعْطِيَتهَا

و دیگر دو آیه که در سوره بقره است یعنی از اسماء الرسول تا آخر سوره هرگز خوانی بجز از قافیه اسماء الرسول مگر آنکه داده شود

وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ رَضِيَ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

در روایت است از ابی الدرداء گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيَعْجزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَقْرَأَ فِي لَيْلَةٍ ثَلَاثَ الْقُرْآنِ

علیه وسلم آیا عاجز می آید یکی از شما از آنکه بخواند در شبی ثلث قرآن را

قَالُوا وَكَيْفَ يَقْرَأُ ثَلَاثَ الْقُرْآنِ قَالَ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

گفتند صحابه چگونه خواند ثلث قرآن را در شب فرمود که سوره قل هو الله احد

يَعْدِلُ ثَلَاثَ الْقُرْآنِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَرَوَى الْبُخَارِيُّ عَنْ

برابر است ثلث قرآن را رواه مسلم و روایت کرد بخاری از

أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ عَنْهُ وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

ابی سعید رضی عنه و روایت است از انس رضی عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ قَلْبًا وَقَلْبُ الْقُرْآنِ لَيْسَ

الله علیه وسلم بدستیکه هر شیئی را دلست و دل قرآن سوره یاسین است

وَمَنْ قَرَأَ لَيْسَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِقِرَاءَتِهَا قِرَاءَةً الْقُرْآنِ

و هر که بخواند سوره یاسین بدست خدا پیغمبر او را بسبب خواندن آن ثواب همچو خواندن قرآن

پیغمبر از اسماء الرسول
تا آخر سوره ۱۰۰

در روایت است از ابی الدرداء
گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله

عَشْرَمَرَاتٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

ده مرتبه رواه الترمذی و الدارمی و از ابی هریره رضی الله عنه

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَرَأَ أَحْمَدَ

گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم کیسکه خواند سوره حم

الدُّخَانِ فِي لَيْلَةٍ أَصْبَحَ يَسْتَغْفِرُ لَهُ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ

الدخان را در شب صبح میکند در حالیکه آمرزش میخواهند او را بمقداد هزار فرشتگان

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ ضَرَبَ بَعْضُ

رواه الترمذی و روایت است از ابن عباس رضی الله عنه که زد بعضی

أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَبَاءً عَلَى قَبْرٍ وَهُوَ

از اصحاب پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم خیمه خود را بر گوی دو

لَا يَحْسِبُ أَنَّهُ قَبْرٌ فَإِذَا فِيهِ إِنْسَانٌ يَقْرَأُ سُورَةَ تَبَارَكَ

گمان نمی برد که آن قبر است پس ناگاه در آن قبر آدمیت که میخواند سوره تبارک

الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ حَتَّى خَتَمَهَا فَأَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

الذی بیدہ الملک تا آنکه ختم کرد آنرا پس آمد و پیغمبر خدا را صلی الله علیه

وَسَلَّمَ فَأَخْبَرَهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هِيَ

و سلم پس خبر داد آنحضرت را بنی حال پس فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم که این سوره

الْمَانِعَةُ هِيَ الْمُنْجِيَةُ تَنْجِيهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

مانعه است این سوره رستگاری دهنده است رستگاری میدهد او را از عذاب القبر رواه الترمذی

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ وَالنَّسَبِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

و روایت است از ابن عباس رضی الله عنه و النسب بن مالک رضی الله عنه گفتند این هر دو که فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا زُلْزِلَتْ تَعْدِلُ نِصْفُ الْقُرْآنِ

صلی الله علیه وسلم که سوره اذ از زلزله برابر است نصف قرآن را

وَقُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ نَعْدِلُ ثَلَاثَ الْقُرْآنِ وَقُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ

دقل هو الله احد برابر است ثلث قرآن را دقل يا ايها الكافرون

نَعْدِلُ رُبْعَ الْقُرْآنِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعُرِيَتْ عَنْهُ مَعْقِلُ بْنُ

برابر است ربع قرآن را رواه الترمذی وروایت است از معقل بن

يَسَارٍ رَضِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ حِينَ يُصْبِحُ

یسار رضی عنہ از آنحضرت صلی الله علیه وسلم کہ گفت آنحضرت هر گاه بگوید هنگامیکه صبح کند

ثَلَاثَ مَرَّاتٍ أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

سه مرتبه اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم

فَقَرَأَ ثَلَاثَ آيَاتٍ مِنْ آخِرِ سُورَةِ الْحَشْرِ وَكُلَّ اللَّهُ بِهِ

پس بخواند سه آیت از آخر سوره حشر و کس که خداوند با او

سَبْعِينَ أَلْفَ مَلَكٍ يَصَلُّونَ عَلَيْهِ حَتَّى يَمُوتَ وَإِنْ مَاتَ

هفتاد هزار فرشته را که درود میفرستند بر او تا آنکه شام کند و اگر بمیرد آن کس

فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ مَاتَ شَهِيدًا وَمَنْ قَالَهَا حِينَ يُمَسِّيْ

در آن روز میمیرد شهید و کسی که بگوید این سه آیت را هنگامیکه شام میکند

بِتِلْكَ الْمَنْزِلَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالدَّارِمِيُّ وَعُرِيَتْ عَنْهُ

همان مرتبه که در صبح ذکر کرده شد رواه الترمذی و الدارمی وروایت است از آن

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ قَرَأَ كُلَّ يَوْمٍ مِائَتِي

از آنحضرت صلی الله علیه وسلم کہ گفت آنحضرت کی که بخواند هر روز دویست

مَرَّةً قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ مَحِيَّ عَنْهُ ذُنُوبُ خَمْسِينَ سَنَةً إِلَّا

بار قل هو الله احد محو کرده شود از دویست گناهان پنجاه سال مگر

أَنْ يَكُونَ عَلَيْهِ دَيْنٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالدَّارِمِيُّ

آنکه باشد بر او دین رواه الترمذی و الدارمی

وَفِي رِوَايَةٍ خَمْسِينَ مَرَّةً وَلَمْ يَذْكُرْ إِلَّا أَنْ يَكُونَ عَلَيْهِ

و در پیش او اداری خواندن و پنجاه بار واقع شده و ذکر نکرده است دارمی این پیش را که از آن

دین و عَنهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَرَادَ

تا بکون علیه دین و از دس مرویست که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود کسی خواهد که

أَنْ يَنَامَ عَلَى فِرَاشِهِ فَنَامَ عَلَى يَمِينِهِ تَحَقَّقَ أَمَّا مِائَةً

خواب کند بر بستر خود پس بخوابد بر جانب راست خود بهتر بخواند صد

مَرَّةً قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَقُولُ لَهُ الرَّبُّ

بار تمل هو الله احد و متنگه باشد روز قیامت میگوید مرا و پروردگار

يَا عَبْدِي أَدْخِلْ عَلَى يَمِينِكَ الْجَنَّةَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

اے بنده من در بر جانب راست خود در بهشت رواه الترمذی

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابی هریره رضی الله عنه که آنحضرت صلی الله علیه وسلم

سَمِعَ رَجُلًا يَقْرَأُ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ فَقَالَ وَجِبْتَ قُلْتَ

شنید مردی را که میخواند قل هو الله احد پس فرمود آنحضرت که واجب گفت گفتی

وَمَا وَجِبْتَ قَالَ الْجَنَّةَ رَوَاهُ مَالِكٌ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ

چه واجب گفت فرمود آنحضرت بهشت رواه مالک و ترمذی و نسائی

وَعَنْ أَبِي يَفْعَلٍ بْنِ عَبْدِ الْكَلْبِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَجُلٌ

در روایت است از یفعل بن عبد الکلبی رضی الله عنه گفت گفت مردی

يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آتَى سُورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ

ای نبی خدا صلی الله علیه وسلم کدام سوره از قرآن

أَعْظَمُ قَالَ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ قَالَ فَأَيُّ آيَةٍ فِي الْقُرْآنِ أَكْبَرُ

بزرگتر گفت فرمود آنحضرت قل هو الله احد گفت مرد پس کدام آیت در قرآن بزرگتر

قَالَ آيَةُ الْكَرْسِيِّ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ قَالَ فَابْيَضَّتْ

گفت آنحضرت آیه الکرسی که الله لا اله الا هو الحی القیوم تا آخر است گفت آن مرد پس کدام

آيَةُ يَأْتِي رَسُولَ اللَّهِ لِيُخَبَّرَ أَنَّ تَصِيبَكَ وَامْتَنَاقَ تَلَّ

آیت ایست پیغمبر خدا دوست میداری که برسد خیر و دعا ترا و امت ترا گفت آنحضرت

خَاتَمَةُ سُورَةِ الْبَقَرَةِ فَإِنَّهَا مِنْ خَزَائِنِ رَحْمَةِ اللَّهِ

خاتمه سوره بقره زیرا که آن از خزینهای رحمت خداست

مِنْ تَحْتِ عَرْشِهِ أَعْطَاهَا هَذِهِ الْأُمَّةَ لَمْ تَنْتَرْكِ خَيْرًا

از زیر عرش دے داده است آن را باین امت ترک نکرده است هیچ چیز از خیر

مِنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

دنیا و آخرت مگر آنکه مشتمل است بر دے و در گرفته است رواه الدارمی

وَعَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عُمَرَ مُرْسَلًا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

و روایت است از عبد الملک بن عمر بطریق مرسل گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي فَاتِحَةِ الْكِتَابِ شِفَاءٌ مِمَّنْ

سے الله عليه وآله وسلم که در سوره فاتحه کتاب شفاست از

كُلِّ دَاءٍ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

هر مرض جسمانی و روحانی اگر بطریق یقین بخواند رواه الدارمی و بیهقی در شعب ایمان

وَعَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ مِنْ قَرَأَ الْخُر

و روایت است از عثمان بن عفان رضی الله عنه گفت کیسه بخواند آخر سوره

الْإِيمَانِ فِي لَيْلَةٍ كَتَبَ لَهُ قِيَامُ لَيْلَةٍ وَعَنْ مَالِكٍ

آل عمران در شب نوشته می شود مرا آنکس را ثواب بیدار شب و از مالک مرویست

قَالَ مِنْ قَرَأَ سُورَةَ الْإِيمَانِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ صَلَّتْ عَلَيْهِ

گفت کیسه بخواند سوره آل عمران روز جمعه در روز فرستند بر آنکس

الْمَثَلَةُ إِلَى اللَّيْلِ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ كَعْبٍ

در استغفار کنند مرا و در فرشتگان تائب رداها الدارمی روایت است از کعب بن

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اقْرَأُوا سُورَةَ

بر سوره که آنحضرت صلوات الله علیه وسلم فرمود بخوانید سوره

هُوَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ وَعَنْ كَعْبٍ إِلَى سَعِيدٍ

هو در روز جمعه رواه الدارمی روایت است از ابی سعید خدری

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْكَافِرِ

بر سوره که آنحضرت صلوات الله علیه وسلم فرمود کسیکه بخواند سوره کافرا

فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ أَضَاءَ لَهُ النُّورُ مَا بَيْنَ الْجَمْعَيْنِ رَوَاهُ

در روز جمعه روشن میگردد و مرا نور ایمان در میان تنگه ده دو جمع است رواه

الْبَيْهَقِيُّ فِي دَعَوَاتِ الْكَبِيرِ وَعَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ

بیهقی در دعوات الکبیر روایت است از خالد بن معدان

قَالَ اقْرَأُوا الْمُنَجِّةَ وَهِيَ الَّتِي تَنْزِيلُ فَإِنَّهُ بَلَّغَنِي أَنَّ

گفت خالد بن معاذ سوره که در تنگاری دهنده است و آن الی تنزیل کرد و سوره از کعب بن

رَجُلًا كَانَ يَقْرَأُهَا مَا يَفْرَأُ شَيْئًا غَيْرَهَا وَكَانَ كَثِيرَ

مردی بود که میخواند آنرا نمیخواند چیز را جز این و بود آنقدر بسیار

الْخَطَا يَا فَتَشَرَّتْ جَنَاحُهَا عَلَيْهِ قَالَتْ رَبِّ اغْفِرْ لَهُ

گناهکار پس پراگنده کرد این سوره با خود و در بر آن شفاعت کرد و این مرد و گشت ابرود کار

فَإِنَّهُ كَانَ يَكْفُرُ قَرَأَتِي فَشَفَعَهَا الرَّبُّ تَعَالَى فِيهِ وَقَالَ

پس بدستیکه بود آن مرد بسیار میکرد و خواندن مرا پس قبول شفاعت کرد و پروردگار و حق آن مرد و گفت

اَلتَّوْبَةُ إِلَيَّ بِكُلِّ خَطِيئَةٍ حَسَنَةٍ وَارْفَعُوا لَهُ دَرَجَةً

پروردگار بفرشتگان که بنویسد بر این مرد و هر بدی نیکی و بلند گردانید بر او و درجه

در کتب معتبره

وَقَالَ اَيْضًا لَهَا تَجَادِلْ عَنْ صَاحِبِهَا فِي الْقَبْرِ فَقَوْلُ اللَّهِ

وگفت نیز بدستیکه این سوره خصوصت میکند در قبر از جانب خواننده خود بانبطر که میگوید خدا او را

إِنْ كُنْتَ مِنْ كِتَابِكَ فَشَفِّعْنِي فِيهِ وَإِنْ لَمْ أَكُنْ مِنْ كِتَابِكَ

اگر منم سوره از کتاب تو پس قبول کن شفاعت من در حق او اگر نیستم سوره از کتاب تو

فَافْخِجْنِي عَنْهُ وَإِنَّهَا تَكُونُ كَالطَّيْرِ تَجْطُلُ جَنَاحَهَا عَلَيْهِ

پس محو کن مرا از کتاب بدستیکه این سوره میگرد و بقدر خدا هم جفا نمیدهد می اندازد باز خود بخواننده

فَتَشْفَعُ لَهُ فَمَنْعَهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَقَالَ فِي تَبَارَكَ

پس شفاعت میکند مرا و این منع میکند از عذاب قبر وگفت در سوره تبارک

مِثْلُهُ وَكَانَ خَالِدًا لَا يَبِيتُ حَتَّى يَفْرَأَهَا وَقَالَ طَاوُسٌ

مانند این و بود خالده که شب نمیکرد تا آنکه میخواند این دو سوره را وگفت طاووس یابانی

فُضِّلَتْ عَلَى كُلِّ سُورَةٍ فِي الْقُرْآنِ لِسِتِّينَ حَسَنَةً رَوَاهُ

تفضیل داده شده اند این دو سوره بر هر سوره که در قرآن است شصت نیکی رواه

الدَّارِمِيُّ وَعَنْ عَطَاءِ ابْنِ أَبِي رَبَاحٍ قَالَ بَلَغَنِي أَنَّ

الداری در روایت است از عطاء ابن ابی رباح گفت که رسیده است مرا بدستیکه

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ قَرَأَ آيِسَ فِي

آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود کیسکه بخواند سوره یسین در

صَدْرِ النَّهَارِ قُضِيَتْ حَوَائِجُهُ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ مُرْسَلًا

اول روز پرداخته شود حاجت ها و روایت کرد این حدیث را دارمی بطریق مرسل

وَعَنْ مَعْقِلِ بْنِ إِبِسَارٍ الْمُرِّيِّ رَفَعَهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ

در روایت است از معقل بن یسار المرزنی رفعه بدستیکه آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ قَرَأَ آيِسَ ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ تَعَالَى

علیه وسلم فرمود کیسکه بخواند سوره یسین ابتغاء رضا الله تعالی

أَبْغَضَ الْجَاهِلِيَّةِ تَأْخُذُونَ أَوْ يَصْنَعُ الْجَاهِلِيَّةِ تَشْجَهُونَ

ایا بگردار اهل جاهلیتہ علی میکنند یا بکار و پیشه جاهلیتہ مانند مشورہ

لَقَدْ كُفِّرْتُ أَنْ أَدْعُو عَلَيْكُمْ دَعْوَةً تَرْجِعُونِ فِي غَيْرِ صَوَرٍ كَرِيمٍ

بتحقیق قصد کردم که دعای بد کنم بر شما اینچنین دعا که برگردید شما در غیر صورت شایسته

قَالَ فَاتَّخَذُوا أَرْدِيَّتَهُمْ وَلَمْ يَعْوِدُوا ذَلِكَ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

گفت راوی که پس گرفتند اردی (باز برگشتند) با نفعش رواه ابن ماجه

وَعَنْ ابْنِ عُمرَةَ قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ

در روایت است از ابن عمر رض گفت که نبی کریم صلی الله علیه و سلم از آنکه

تُشَبَّحَ جَنَازَةٌ مَعَهَا رَأَتْهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

پس روی کرده شود جنازه را که با خود همراهی باشد رواه احمد و ابن ماجه در روایت است از

أَبِي إِمَامَةَ رَضِيَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَقُولُ

ابی امامه رض از آنحضرت صلی الله علیه و سلم گفت آنحضرت میگوید

اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ابْنُ آدَمَ إِنْ صَبَرْتَ وَاحْتَسَبْتَ عِنْدَ

خدا تبارک و تعالی ای فرزند آدم اگر صبر کنی و امید ثواب در وی نزد

الصَّدْمَةِ الْأُولَى لَمْ أَرْضَ لَكَ ثَوَابًا دُونَ الْجَنَّةِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

اول گفت مصیبت و ضعیف میشود ترا از روی ثواب غیر بهشت را یعنی بهشت را و امید ثواب در وی نزد

وَعَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ رَضِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از حسین بن علی رض از آنحضرت صلی الله علیه و سلم

قَالَ مَا مِنْ مُسْلِمٍ وَلَا مُسْلِمَةٍ يُصَابُ بِمُصِيبَةٍ فَيَذْكُرَهَا

فرمود نیست هیچ مرد مسلمان و نه زن مسلمان که رسیده شود بمصیبت پس یاد میکند آن مصیبت را

وَأَنْ طَالَ عَهْدُهَا فَيُحْدِثَ لَهَا اسْتِزْجَاعًا الْأَجْدَدَ اللَّهُ

الرحیم دراز بود زمان آن پس نزد یاد کند مر آن و مر از مصیبت استرطیع و مر آنکه نویسد

عنه
ابن ماجه

8

پیغامبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم کہے کہ باشند اور او دو فرط از امت من

[illegible]

ادخله الله بهما الجنة فقالت عايشة رضي الله عنهما كان له

دو دختر که با هم در بهشت پس از عایشه صدقه پس کسی باشد مراد

فرط من امتك قال ومن كان له فرط يامو فقة فقالت

بیک فرط از امت تو پس از او چه باشد فرمود کسی که با خود مراد یک فرط یعنی دوازده تیرم شری

فمن امر يكن له فرط من امتك قال فانا فرط امتي لزيصابو

پس اگر کسی که با خود مراد از امت تو مراد او چه باشد فرمود من فرط است من ام هرگز نیست

بمشي رواه الترمذي وعن أبي موسى الأشعري

بمانند عیبه من رواه ترمذی وروایت است از ابی موسی اشعری رض

قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اذا مات ولدك

گفت فرمود پیغمبر خدا ص الله علیه وسلم چون می میرد فرزند

العبد قال الله تعالى ملكته قبضتم ولد عبدك

بنده میگویی خدا اینعاصی بفرستگان خود که قبض کردید شما فرزند بنده مرا

فيقولون نعم فيقول قبضتم ثمرة فؤادهم فيقولون نعم

پس میگویند فرشتگان در قبض کردم پس میگوید باریعا قبض کردید میوه دل او پس میگویند فرشتگان در قبض کردم

فيقول ما ذا قال عبدك فيقولون حمدك واسترجع

پس میگوید حق تو که چه چیز گفت بنده من پس میگویند فرشتگان حمد گفت ترا وانا لله وانا اليه راجعون

فيقول الله ابنو العبد بيئنا في الجنة وسموه بيت

پس میگوید حق تو که باری و برائے بنده من خانه در بهشت میگوید حق تو که نام نهید آنرا خانه

الحمد رواه احمد والترمذي وروایت است از ابی هریره رض

ان رجلا قال له مات ابن لي فوجدت عليه هل سمعت

که مردی گفت مرا در آمد برادر پس از او پس اندو گین شد مردی از آب شندی تو

که چون درین جهان
برود و عیبت پیغمبر
للمکین شد در آنجا
و خود غفل
پس از آنکه در دنیا
آن دنیا در دنیا
بدون فرزند خود
و خود مراد او
فان بستر این دنیا
و خود بستر این دنیا
اینکه خود بستر این دنیا
و بستر این دنیا
که بستر این دنیا
پس میگوید حق تو که
باری و برائے بنده من
خانه در بهشت میگوید
حق تو که نام نهید آنرا
خانه

در این دنیا
در این دنیا

نزد پیغمبر در آنجا
نزد پیغمبر در آنجا

مِنْ عَبْدٍ إِذَا رَفَعَ يَدَيْهِ إِلَيْهِ أَنْ يَرْتَهَا صِفَا رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

از بنده خود و چنانکه برود هر دو دست خود بسوی پروردگار که باز گرداند و بپوشاند و باغالی رواه آن که

وَابُودَاوُدُ وَالْبَيْهَقِيُّ فِي الدَّعَوَاتِ الْكَبِيرَةِ وَعَنْ مُحَمَّدٍ

و ابوداود و بیهقی در دعوات کبیر و روایت است از عمر رضی

قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَفَعَ يَدَيْهِ

گفت بود آنحضرت صلی الله علیه و سلم چون بر میداشت هر دو دست خود

فِي الدُّعَاءِ لَمْ يَحْطِ بِمَا حَتَّى يَمْسَحَ بِهِمَا وَجْهَهُ رَوَاهُ

در دعا فرو نمی آورد هر دو دست خود را تا آنکه مسح میکرد با آنها روی مبارک خود را رواه

التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي سَهْرٍ رَوَى قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

الترمذی و روایت است از ابی سهری که فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةً لَا تَرُدُّ دَعْوَتَهُمْ إِلَّا صَاحَتْ

صلی الله علیه و سلم سه کس اند که رد کرده نمیشود دعا ایشان یکی از آن روزه دار است

حِينَ يَفْطُرُ وَالْإِمَامُ الْعَادِلُ وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ يَرْفَعُهَا

در هنگام افطار میکند دوم پادشاه عادل سوم دعا رسید بر میسد اردو دعا مظلوم را

اللَّهُ تَوَقَّ الْغَمَامَ وَتَفْتَحْ لَهَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَيَقُولُ الرَّبُّ

خدا ایضا بالا ابر و کشاده می شود بر ابرو و درهای آسمان و میگوید پروردگار

وَعِزَّتِي لَا تَنْصُرُنِي وَلَوْ بَعْدَ حِينٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

سنگند به بزرگی من که بر آئینه باری بید هم ترا اگر چه باشد پس از روزگار و رواه الترمذی

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثُ

هم از او و روایت گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم

دَعَوَاتٌ مُسْتَجَابَاتٌ لَا شَكَّ فِيهِنَّ دَعْوَةُ الْوَالِدِ وَدَعْوَةُ

دعا مستجاب اند نیست شک در اجابت آن سه اول دعا کردن پدر فرزندان را و دوم دعا

در دعا مستجاب اند نیست شک در اجابت آن سه اول دعا کردن پدر فرزندان را و دوم دعا

الْبُخَارِيُّ وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ

نفر براس خود یا براس غیر و سوم دعا رسیده رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ

وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ النَّسَائِي قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

وَابْنُ مَاجَةَ وَرَوَايَتُ اسْتِ از انس رض گفت فرمود آنحضرت صلے الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ أَلَا تَقْطَعُ زَادَ فِي رِوَايَةٍ عَنْ ثَابِتِ بْنِ

علیه وسلم باید که بخوابد یکی از شما از پروردگار خود حاجت خود را بسمه تا آنکه بخوابد

وَالْأَنْفُ إِذَا قُطِعَ زَادَ فِي رِوَايَةٍ عَنْ ثَابِتِ بْنِ

دوال نعل خود چون شکسته گردد زیاد کرده است راوی در روایت از ثابت بنانی

مُرْسَلًا حَتَّى يَسْأَلَ الْمَلَأَ وَحَتَّى يَسْأَلَ شِسْعَةً إِذَا انْقَطَعَ

بطریق ارسال این عبارت که تا آنکه سوال کند از ملک ملک و تا آنکه سوال کند از دوال نعل چون شکسته شود

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي بَنْ كَعْبٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَرَوَايَتُ اسْتِ از ابی بن کعب گفت بعد آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا ذَكَرَ أَحَدًا دَعَا لَهُ بِدَائِ بْنِ

صلے الله علیه وسلم چون یاد میکرد یکی را پس دعا میکرد او را آغاز میکرد بدعا بکشد خود

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ قَالَ مَا

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَرَوَايَتُ اسْتِ از ابی سعید الخدری رض گفت نیست

مِنْ مُسْلِمٍ يَدْعُو بِدَعْوَةٍ لَيْسَ فِيهَا إِثْرٌ وَلَا قِطِيعَةٌ رَجِمَ

هیچ مسلمانی که دعا کند بدعائیکه نیست در آن دعا بزره و نه بریدن خویشی

لَا أُعْطَاهَا اللَّهُ بِهَا أَحَدٌ ثَلَاثَ إِمَّانٍ أَنْ يُجْعَلَ لَهُ دَعْوَةٌ

مگر آنکه بدهد او را خدا اینها بآن دعا یکی از سه خصلت تا آنکه ثوابی بکند بر او حاجت

وَأَمَّا أَنْ يَدَّخِرَهَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ وَأَمَّا أَنْ يَصْرِفَ عَنْهُ

و یا آنکه نگاه میدارد دعا او را برائے او در آخرت و یا آنکه بر میگردد از او

وَالْأَنْفُ إِذَا قُطِعَ زَادَ فِي رِوَايَةٍ عَنْ ثَابِتِ بْنِ

مِنَ السُّوءِ مِثْلَهَا قَالُوا إِذَا انْكَثَرُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى الْكَذِبُ

از بدی مانند کذب که کرده است گفتند صحابه اکنون که دانستیم که دعا البته مستجاب است بسیار میگویم

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَفَعًا عَنِ النَّبِيِّ

رواه احمد و روایت است از ابن عباس رفع از آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ خَمْسُ دَعَوَاتٍ يُسْتَجَابُ لَهَا

صلی الله علیه وسلم فرمود پنج دعا است قبول کرده می شود مر آنها را

دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ حَتَّى يَنْتَصِرَ وَدَعْوَةُ الْحَاجِّ حَتَّى

یک دعا رستم رسیده تا آنکه انتقام میکشد حق تا ازستم کننده دوم دعا قصد کننده جمیع حاجت

يَصْدُرَ وَدَعْوَةُ الْمَجَاهِدِ حَتَّى يَفْقِدَ وَدَعْوَةُ الْمَرِيضِ

رجوع کند و سوم دعا مجاهد تا آنکه کم میکند اسباب آلات یعنی فروع میگردد از جهات و چهارم دعا بیمار

حَتَّى يَبْرَأَ وَدَعْوَةُ الْإِخِ لَإِخِيهِ بِظَهْرِ الْغَيْبِ ثُمَّ قَالَ

تا آنکه بر میگردد و پنجم دعا برادر مسلمان بر مسلمان دیگر غائبانه باز فرمود

وَأَسْرَعَ هَذِهِ الدَّعَوَاتِ إِجَابَةً دَعْوَةَ الْإِخِ لَإِخِيهِ بِظَهْرِ

و زودتر این دعا را بقبول و دعا برادر مسلمان بر مسلمان دیگر غائبانه

الْغَيْبِ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي الدَّعَوَاتِ الْكَبِيرِ وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ

روایت کرد بیهقی در دعوات کبیر و روایت است از آنس رفعت گفت

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَوْ دُعِيَ بِمِائَةِ دَعْوَةٍ

بود آنحضرت صل الله علیه وسلم اگر دعا میکرد صد بار

اِفْتَتَحَهَا وَخَتَمَهَا وَتَوَسَّطَهَا بِرَبَّنَا اِنْتَانِي فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

شروع میکرد دعا را و ختم میکرد آن دعا را و در میان آن دعا میگفت یا رب ما که ربنا انتانی دنیا حَسَنَةً

وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ابْنُ الْجَارِ جَمَعَ الْجَمْعَ

و در آخره حَسَنَةً و قنا عذاب النار رواه ابن الجار جمع الجمع

[illegible][illegible][illegible]

بَابُ خَيْرِ كَرَامَةِ عَزَّ وَجَلَّ وَالتَّقَرُّبِ

باب ست در ذکر خدای عزیز و حلّیل و نزدیک جستن

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُونَ مَا أَشْكُرُ لِي وَلَا تَكْفُرُونَ

بسوی او پس یاد کنید مرا تا یاد کنم شمارا و سپاس گوید مرا و ناسپاسی نکنید مرا

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ

آنانکه ایمان آورند و آنانکه آرام می گیرند و لهای ایشان بیاد خدا

الْأَبْدَانِ لِلَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ۗ الَّذِينَ آمَنُوا

آگاہ شو بیا د خدا آرام می گیرند دلسا

وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ

و کارهای نیک کردند خوشی باشد ایشان را و بهتر است

[illegible][illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

سجده ۱۲۵ رکوع ۱۲
سجده ۱۲۴ رکوع ۱۸

مَائِبٌ ۝ وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِضْ لَهُ شَيْطَانًا

جایگاه و هر که غافل شود از یاد خدا بر گماریم برای او شیطان

فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ۝ الْكَافِرُ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ

ایمان

پس آن شیطان او را همشین بود آیا وقت نرسیده است مسلمانان را که نیایش کنند آنکه خوف ده باشند

لِيذْكُرَ اللَّهَ وَمَا نَزَلَ مِنْ الْحَقِّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِ

وقت یاد کردن خدا و وقت یاد آوردن آنچه آمده است از وحی آن و روایت است از ابی هریره ر

وَأَبِي سَعِيدٍ رَضِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و از ابی سعید گفتند هر دو که فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم

لَا يَفْعَلُ قَوْمِي ذِكْرَ اللَّهِ إِلَّا حَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ

نه نشینند هیچ گروهی ذکر میکنند خدا را مگر آنکه احاطه میکنند ایشان را ملائکه

وَعَشِيَّتُهُمُ الرَّحْمَةُ وَنَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَ

ومی پوشد ایشان را انوار رحمت فرود می آید بر ایشان آسایش و

ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ رَؤُوسٌ مُسَلِّمُونَ وَعَنْ

یاد میکنند ایشان را خدای تعالی در آن جماعت که نزد او هند رواه مسلم و روایت است از

أَبِي مُوسَى رَضِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابی موسی ر گفت فرمود پیغامبر خدا صلی الله علیه و سلم

مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ

حال آن کسی که یاد میکند پروردگار خود را و آن کسی که یاد نکند پروردگار خود را حال او مثل

الْحَيِّ الْمَيِّتِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ

زندۀ مرده است متفق علی و روایت است از ابی ذر گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى

فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم که فرماید خدای تعالی

الَّذِي يَجْرِيهِ وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا وَرَجُلَهُ الَّتِي

که می پند بان و میا تم دست آن که میگوید آن و میباشم پای و س که

يَمْشِي بِهَا وَلَئِنْ سَأَلْتَنِي لَأَعْطِيَنَّهُ وَلَكِنَّ اسْتَعَاذَنِي

راه میرود بان اگر سوال کنی از من هر آینه میدهم او را اسطوب او را و اگر شاه جوید آن بنده از من

لَأَعِيذَنَّهُ وَمَا تَدْرُثُ عَنْ شَيْءٍ أَنَا فَاعِلُهُ تَرَدُّدِي

هر آینه پناه میدهم او را و توفقی نمی کنم در چیزی که من کننده آنم بهیچ ترددی

عَنْ نَفْسٍ مُّوْمِنٍ يَكْرَهُ الْمَوْتَ إِنَّا أَكْرَهُ مَسَاعِدَهُ وَكَلَّيْ

از قبض کردن جان مومن که ناخوش می دارد نموس برگردان من ناخوش دارم از مساعده او و کلا بید

لَهُ مِنْهُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْهُ ذَكَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

او از بزرگ رواه البخاری و هم از وی مرویست گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطُّرُقِ

صلوات الله علیه و سلم بدینست که فرماید خداوند که میگردند در راه ها و گرد خاها

يَلْتَمِسُونَ أَهْلَ الدِّارِ فَإِذَا وَجَدُوا قَوْمًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ

میجویند خداوندان ذکر را پس چون می یابند گروهی را که ذکر میکنند خدا را

تَنَادَوْا أَهْلُ الدِّارِ إِلَى حَاجَتِكُمْ قَالَ فَيُخْفُونَهُمْ بِأَجْنَحَتِهِمْ إِلَى

آواز میدهند یکدیگر را و میگویند ای اهل دیار به حاجت خود گفت آنحضرت پس اگر کسی بگفت ای اهل دیار ای خود

السَّمَاءِ الدُّنْيَا قَالَ فَيَسْأَلُهُمْ رَبُّهُمْ وَهُوَ أَهْلُهُمْ مَا يَقُولُ

تا آسمان دنیا گفت آنحضرت پس پرسد فرشتگان از رب ایشان حال آنکه می آید از سوی تعالی امانت رسید چه میگویند

عِبَادِي قَالُوا يَقُولُونَ بِسْمِ اللَّهِ يَكْبُرُونَكَ وَيُحْمَدُونَكَ

بندهگان من میگویند فرشتگان که باکی بدو میکنند ترا و بزرگی میکنند ترا و شای میگویند ترا

وَيُحْمَدُونَكَ قَالَ فَيَقُولُ هَلْ رَأَوْنِي قَالَ فَيَقُولُونَ لَا

و عقلت می کنند ترا گفت آنحضرت پس میگویند ترا و کار آید از اندر گفت آنحضرت پس میگویند فرشتگان

له یعنی من است
یعنی که میگوید خود
دارم ترددی نمی کنم در
بیم از ندون سبب
بیم از ناخوش می آید
او را تا از ترک چاره
نیست و البته باید
و آن نیز می آید
که کلمات و در جان
عالی که حضور جلال
قریب حضور است

وَاللّٰهُ مَا رَأَوْكَ قَالَ فَيَقُولُ كَيْفَ لَوْ رَأَوْنِي قَالَ فَيَقُولُونَ

سویکند بتو ندیده اند گفت آنحضرت پس میگوید و شما چگونه می بود حال ایشان اگر میدیدند مرا گفت آنحضرت پس میگوید

لَوْ رَأَوْكَ كَانُوا اسْتَدْلَكَ عِبَادَةً وَاسْتَدْلَكَ تَعْبُدًا

اگر می دیدند ترا می بودند سخت تر در عبادت کردن مرا ترا سخت تر در تعظیم کردن مرا ترا

وَالَّذِي لَكَ تَسْبِيحًا قَالَ فَيَقُولُ فَمَا يَسْتَلُونَ قَالُوا يَسْتَلُونَكَ

و بیشتر در تسبیح کردن مرا ترا گفت آنحضرت پس میگوید و شما چه چیز میجویند فرستادند فرستادند

الْجَنَّةَ قَالَ يَقُولُ وَهَلْ رَأَوْهَا قَالَ يَقُولُونَ لَا وَاللّٰهِ

بهشت را گفت آنحضرت میگوید و شما ایادیده اند بهشت را گفت آنحضرت میگویند فرستادند فرستادند

يَا رَبِّ مَا رَأَوْهَا قَالَ يَقُولُ فَلَيْفَ لَوْ رَأَوْهَا قَالَ يَقُولُونَ

ای پروردگار ما ندیده اند گفت آنحضرت میگوید و شما پس چگونه بود اگر میدیدند بهشت را گفت آنحضرت میگویند

لَوْ أَنَّهُمْ رَأَوْهَا كَانُوا اسْتَدَّ عَلَيْهَا حِرْصًا وَاسْتَدَّ لَهَا

اگر میدیدند بهشت را می بودند سخت تر از حرص کردن در آن می بودند سخت تر از حرص کردن

طَلَبًا وَاعْظَمَ فِيهَا رَغْبَةً قَالَ فَيَمُرُّ بِتَعْوِذُونَ قَالَ

می بودند بزرگتر از روی رغبت کردن در آن میگوید و شما پس از چه چیز بپناه میجوید گفت آنحضرت

يَقُولُونَ مِنَ النَّارِ قَالَ يَقُولُ فَهَلْ رَأَوْهَا قَالَ يَقُولُونَ

میگویند از آتش گفت آنحضرت میگوید و شما ایادیده اند آتش را گفت آنحضرت میگویند

لَا وَاللّٰهِ يَا رَبِّ مَا رَأَوْهَا قَالَ فَلَيْفَ لَوْ رَأَوْهَا قَالَ

سوگند بخدا ندیده اند ای پروردگار میگوید و شما چه حال باشد اگر میدیدند گفت

يَقُولُونَ لَوْ رَأَوْهَا كَانُوا اسْتَدَّ مِنْهَا فِرَارًا وَاسْتَدَّ لَهَا

میگویند فرستادند اگر میدیدند آتش را می بودند سخت تر از روی گریختن از آن آتش را می بودند سخت

خِافَةً قَالَ فَيَقُولُ فَأَشْهَدُ كَرَامَتِي قَدْ غَفَرْتُ لَهُمْ قَالَ

از روی ترسیدن مرا ترا گفت پس میگوید و شما پس گواه میگیرم شما را بدرستی که آمرزیدم ایشان گفت

يَقُولُ مَلَكٌ مِنَ الْمَلَائِكَةِ فِيهِمْ فَلَانُ لَيْسَ مِنْهُمْ اَعْمَاءُ

میگوید فرشته از فرشتگان که در ایشان فلاحت کنست از ایشان که نیامده است مگر

لِحَاجَةٍ قَالَ هُمُ الْجَسَاءُ لَا يَشْفِي جَلِيسُهُمْ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

از جهت کار دیگر گفت خدا آنها این قوم بنشینان اند بخت نمی شود بهنشین ایشان رواه البخاری

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَسْرَةَ قَالَ جَاءَ اَعْرَابِيٌّ إِلَى النَّبِيِّ

و روایت است از عبد الله بن بسر رضی گفت آمد بادی بنشین نزر پیغامبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ أَيُّ النَّاسِ خَيْرٌ فَقَالَ طُوبَى

صلی الله علیه وسلم پس گفت کدام از مردمان بهتر است پس گفت آنحضرت خوشی باد

لِمَنْ طَالَ عَمْرُهُ وَحَسَنَ عَمَلُهُ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَمْ لِي الْأَعْمَالُ

بر کسی را که دراز شد عمر و نیک شد کردار و گفت آن اعرابی یا رسول الله کدام عملها است

أَفْضَلُ قَالَ أَنْ تَفَارِقَ الدُّنْيَا وَلِسَانُكَ رَطْبٌ مِنْ ذِكْرِ

که زیاده تر است ثواب آن گفت آنحضرت نیست که جدا شوی دنیا را و میری در حالیکه زبان تو تر بود از ذکر

اللَّهِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ

خدا رواه احمد و الترمذی و روایت است از ابی هریره رضی گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ قَوْمٍ يَقُومُونَ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم نیست هیچ گروهی که برخیزند

مِنْ مَجْلِسٍ لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيهِ إِلَّا قَامُوا عَنْ مِثْلِ

از مجلس و ذکر نکنند خدا را در آن مجلس مگر آنکه برخیزند از مانند

خَيْفَةِ حِمَارٍ وَكَانَ عَلَيْهِمْ حَسَنَةٌ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابُودَاوُدَ

مردار خر و باشد برایشان موجب حسرت رواه احمد و ابوداؤد

وَعَنْ أُمِّ حَبِيبَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و روایت است از ام حبیبه رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُلَّ كَلَامٍ ابْنِ آدَمَ عَلَيْهِ لَا لَهُ إِلَّا أَمْرٌ

علیه وسلم هر سخن آدمی زیانست بر او نه سودی مرد اگر امر کردی کسی

بِمَعْرُوفٍ وَأَنْهَى عَنِ مُنْكَرٍ أَوْ ذَكَرَ اللَّهَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

بهر مشروع یا بازداشتن از نامشروع یا ذکر خدا تعالی رواه الترمذی

وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

و این ماجه و روایت است از ابن عمر رض گفت فرمود آنحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَلْثَوْا الْكَلَامَ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ فَإِنَّ

الله علیه وسلم بسیار گوید سخن راستی ذکر خدا پس سخن

كَثْرَةُ الْكَلَامِ بِغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ قَسْوَةٌ لِلْقَلْبِ وَإِنَّ أَلْعَنَ

بیشتر سخن بے ذکر خدا سختی است مرد دل را و بدترین

النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْقَلْبُ الْقَاسِي رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

مردم از خدا صاحب دل سخت است رواه الترمذی

وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و روایت است از ابن عباس رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

الشَّيْطَانُ جَائِعٌ عَلَى قَلْبِ ابْنِ آدَمَ فَإِذَا ذَكَرَ اللَّهَ

شیطان تشنه است بر دل فرزند آدم پس چون ذکر می کند خدا را

خَسَّ وَإِذَا غَفَلَ وَسَّوَسَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ تَعْلِيقًا

جدا میگرد و شیطان و چون غافل می شود و سوس می دهد روایت کرد آنجا بخاری بطریق تعلیق

وَعَنْ مَالِكٍ قَالَ بَلَغَنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و روایت است از مالک گفت رسید مرا که پیغمبر خدا صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَقُولُ ذَاكِرُ اللَّهِ فِي الْغَافِلِينَ

علیه وسلم بود که میگفت ذکر کننده خدا در میان غافلان

الْقُلُوبِ ذِكْرَ اللَّهِ وَمَا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ

رَبُّهَا ذَكَرَ فَدَا اَمْتُ وَنَبِيتُ بِسَبْحِ حِزْبِي عِيَالَتِ دِهْنَدَه تَرَا از فَدَا بَ خَدَا

مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ قَالُوا وَلَا الْجِهَادِ بِسَبِيلِ اللَّهِ قَالَ وَلَا

از ذکر خدایتعالی گفتند می به و نه جدا کردن در راه خدا گفت اخفرت و نه اینکه

ان يضرب بسيفه حتى ينقطع رءسا البيهقي

کارزار کند به شمشیر خود تا آنکه منقطع شود یعنی کشته شود رواه البیهقی

فِي الدَّعَوَاتِ الْكُبْرَى

در دعوات

باب اسماء الله الحسنى

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

اوست آنچه که نیست یا بهر محمود گمراو داننده نهان و آشکارا

هو الرحمن الرحيم هو الله الذي لا اله الا هو

در بنده خندان مهران دوست آشنا که نیست هیچ مصور و

المالك القدوس السلام المؤمن المهيمن العزيز

مادشاه بنامت پاک سلامت بنده عبد السلام و منور نظامیان خالص

الحَسْبُ الْمُسْلِمُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ هُوَ اللَّهُ

اصول کنیز اسلام

الزكاة على المصنفين

الحاجي البكري المكي رحمه الله

افریقہ کا کوئی پربت ارسہ گاہ دارمہ اور است نامہ کے پربت جیلاو پربت

له ناري استهوى ۛ رها راين و سق سيراين

[illegible]

وَعَنْ سَمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَرَوَاتُ اسْتِ از اسماء بنت یزید بر ستمیکه آنحضرت صلی اللہ علیہ

وَسَلَّمَ قَالَ اسْمُ اللَّهِ الْأَعْظَمُ فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ وَالْهَلْمُ

وسلم گفت اسم اعظم درین دو آیت است کہ اینست کہ ایلکم

إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ وَقَاتِحَةُ الْعَمْرَاءِ

الہ واحد لا الہ الا هو الرحمن الرحیم و قاتحہ العمرآ

الْمَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

آلہ اللہ لا الہ الا هو الحی القیوم رواہ الترمذی

وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَالْدَّارِمِيُّ وَعَنْ سَعْدِ بْنِ

و ابوداؤد و ابن ماجہ و الدارمی و روایت است از سعد بن

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعْوَةٌ

گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم دعاے

ذِي التَّوْنِ إِذَا دَعَا رَبَّهُ وَهُوَ فِي بَطْنِ الْحَوْمِ

ذی التون علیہ السلام وقتی کہ دعا کرد پروردگار خود را و حال آنکہ در شکم ہوی بود

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

لا الہ الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین

لَمُرِيدُ بَهَارِ جَلِّ مُسْلِمٍ فِي شَيْءٍ إِلَّا اسْتَجَابَ لَهُ

و دعا کند ہوے بہج مردے مسلمان در چہ چیز مگر آنکہ قبول کرد و دعا بشنید دعا روے

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ

رواہ احمد و الترمذی و روایت است از جابر بن عبد اللہ گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کہے کہ سبحان اللہ

عَنْ سَمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اسْمُ اللَّهِ الْأَعْظَمُ فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ وَالْهَلْمُ إِلَهُ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ وَقَاتِحَةُ الْعَمْرَاءِ

14

بَابُ ثَوَابِ التَّسْبِيحِ وَالْحَمْدِ وَالتَّكْبِيرِ وَالتَّهْلِيلِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكُ

بهاکی یاد میکند خدا را هر آنچه در آسمان هست و آنچه در زمین است خدا را پادشاه

الْقُدُّوسُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝ فَسَبِّحْهُ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

نهایت پاک غلبه باهکت پس بپاکی یاد کن پروردگار بزرگ خود را

تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ۚ وَإِنْ

بپاکی یاد میکنند او را آسمانهای هفتگانه و زمین و هر که در میان آنهاست و نیست

مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِغْ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ

چیز مگر بپاکی یاد میکند با ستایش او ولیکن شما فهم نمی کنید یاد کردن ایشان را

لَإِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ۝ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ

هر آئینه و سه هست بردبار آمرزگار روایت است از ابی هریره رضی

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَأَنْ أَقُولَ سُبْحَانَ اللَّهِ

فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم هر آئینه گفتن این چهار کلمه را

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ

دوست داشته شده تر است بسو من از آن

طَلَعَتِ عَلَيْهِ الشَّمْسُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ

که بر آمده است بر وی آفتاب بخیر از دنیا و ما فیهار واه سلم و هم از وی مرویت گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسی که بگوید این دو کلمه را

وَبِحَمْدِهِ فِي يَوْمٍ مِائَةً مَرَّةً حُطَّتْ خَطَايَاهُ وَإِنْ كَانَتْ

در روزی صد بار اعلنه شود و کم کرده شود گناهان و اگر چه باشد گناهان

کتاب جامع
فوائد
کتاب جامع
کتاب جامع

مِثْلَ نَزْدِ الْجَحْرِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

ما تذكركم در یاد گرفت متفق علیه و هم از دوسه مرویست گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ

صلی الله علیه وسلم دو کلمه اند سبک بر زبان

ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ سُبْحَانَ اللَّهِ

گران در میزان اعمال محبوب اند بسوی رحمن و آن سبحان الله

وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

و بحمد سبحان الله العظیم است متفق علیه و روایت است از ابن هریره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

گفت فرمود آنحضرت صلای الله علیه وسلم کسی که بگوید این کلمه را

وَحْدَةً لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ

وحدۀ لا شریک له له الملک وله الحمد و هو علی کل

شَیْءٍ قَدِيرٌ فَنِي يَوْمٍ مِائَةً مَرَّةً كَانَتْ لَهُ عِدَّةٌ عَشْرٌ

در روز صد بار باشد مراد را برابر ثواب ده برده

رِقَابٍ وَكُتِبَتْ لَهُ مِائَةُ حَسَنَةٍ وَحُجِبَتْ عَنْهُ مِائَةُ سَيِّئَةٍ

که از او کرده باشد و نوشته شود بر او صد نیکی و محو گردد از او صد بدی

وَكَانَتْ لَهُ حِرْزٌ مِنَ الشَّيْطَانِ يَوْمَهُ ذَلِكَ حَتَّى يَمِيتَهُ

و باشد این کلمات مراد از پناه از شیطان و شروع در آن روز که گفتو است تا آنکه خوابگاه کند

وَلَمْ يَأْتِ أَحَدٌ بِأَفْضَلَ مِمَّا جَاءَ بِهِ إِلَّا رَجُلٌ عَمِلَ النَّشْرَ

و نیارود هیچ یک عمل فاضلتر از آنچه آورده است او مگر مردی که عمل کرد بیشتر

مِنْهُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عُمَرَ بْنِ شُعَيْبٍ رَضِيَ عَنْ أَبِيهِ

از آنچه که او کرده است متفق علیه و روایت از عمر بن شعیب رضی از پدر خود

عَنْ جَدِّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ سَبَّ

داو از جد عمر گفت عمر فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسی که با کسی

اللَّهُ مِائَةً بِالْغَدَاةِ وَمِائَةً بِالْعِشِيِّ كَانَ كَمَنْ كَفَّرَ مِائَةً

خدا را و بگوید سبحان الله صد بار در صبح و صد بار در شب نگاه باشد همچو کسی که حج گذارده است

حَجَّةٍ وَمَنْ حَمِدَ اللَّهَ مِائَةً بِالْغَدَاةِ وَمِائَةً بِالْعِشِيِّ

حج و کسی که حمد گوید خدا را و بگوید الحمد لله صد بار در بامداد و صد بار در شب نگاه

كَانَ كَمَنْ حَمَلَ عَلَى مِائَةِ فَرَسٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَنْ هَلَكَ

باشد همچو کسی که سوار کرده است مردم را بر صد اسب و راه خدا و کسی که فیل کند و بگوید لا اله الا الله

اللَّهُ مِائَةً بِالْغَدَاةِ وَمِائَةً بِالْعِشِيِّ كَانَ كَمَنْ اعْتَقَ

صد بار در بامداد و صد بار در شب نگاه باشد همچو کسی که آزاد کرده باشد

مِائَةً رَقَبَةٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ وَمَنْ كَبَّرَ اللَّهَ مِائَةً

صد بار در روز اولاد اسمعیل و کسی که بزرگی یاد کند خدا را و بگوید الله اکبر صد بار

بِالْغَدَاةِ وَمِائَةً بِالْعِشِيِّ كَمَا يَأْتِي فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ

در بامداد و صد بار در شب نگاه نیارد در این روز پنج بک عمل

أَحَدٌ بِأَكْثَرِ مِمَّا آتَى بِهِ إِلَّا مَنْ قَالَ مِثْلَ ذَلِكَ أَوْ

بیشتر از آنچه آورده است آنکس آنرا کمتر بگوید گفته است مثل آن یا

نَرَادَ عَلَى مَا قَالَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَمْرُوهُ يَسِيرَةٌ

زیاده کرده است بر آنچه گفته است رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وروایت است از یسیر و بنت یسیر

وَكَأَنْتَ مِنَ الْمُتَحَجِّرَاتِ قَالَتْ قَالَ لَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

د بود از کسانی که هجرت کرده بودند گفت فرمود ما را آنحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيْكُنَّ بِالنَّسَبِ وَالنَّكَبِ وَالنَّكَبِ

الله علیه وسلم بر شما باد ای جماعت زنان که یاد کنید خدا را بنسب و باکی بقتل و بیعت و در میان شما و

وَأَعْقَدْتُ بِالْأَنَامِلِ فَإِنَّهُنَّ مَسْئُوكَاتٌ مُسْتَنْطَقَاتٌ

و عقد کنید و گره بنیدر بسرا انگشتان زیر را که بدست است که انامل و اصابع بریده می شوند و زرقیت

وَلَا تَقْفَلُنَّ قَفْسَيْنِ الرَّحْمَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ

و غافل مباشید از زبان از ذکر خدا پس فراموش کرده شوید و محرم گردانید شوید از رحمت رواه الترمذی و ابو داود

وَعَنْ النَّبِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از انبیا و پیغمبر است که آنحضرت صلی الله علیه وسلم

مَرَّ عَلَى شَجَرَةٍ بِأَيْسَةِ الْوَرَقِ فَضَرَبَهَا بِعَصَاهُ

گذشت بر درخت خشک برگها پس زد آن درخت را بچوبی که در دست آنحضرت بود

فَتَنَاشَرَ الْوَرَقُ فَقَالَ إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ وَسُبْحَانَ اللَّهِ

پس افتاد و پراکنده برگها پس گفت آنحضرت که این کلمات

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ لَسَاقِطٌ ذُنُوبَ الْعَبْدِ كَمَا

می افتند گناهایان بنده را چنانکه

يَتَسَاقِطُ وَرَقُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

میریزد برگها را این درخت رواه الترمذی

وَعَنْ مَالِكٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

در روایت است از مالک از ابی هریره رضی گفت ابو هریره فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَكْثَرُ مِنْ قَوْلِ لَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ

صلی الله علیه وسلم مرا که بسیار گو لا حول ولا قوه

إِلَّا بِاللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ كَنْزِ الْجَنَّةِ قَالَ مَالِكٌ فَمَنْ قَالَ لَاحَوْلَ

الا بالله پس زیرا که آن کلمات از گنج بهشت است گفت مالک پس کیسکه گوید لا حول

وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا مُنْجَا مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ كَشَفَ اللَّهُ عَنْهُ

و لا قوه الا بالله و نیست رستگاری از خدا مگر بسوی او تعالی می کشاید خداوند ایشان را

سَبْعِينَ بَابًا مِنَ الصَّحَرِ إِذْ نَاقَهَا الْفَقْرُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

هفتاد و رہا از ضرر کہ ادنام آہنا فقر است رواہ الترمذی

وَعَنْ أَبِي جَرِيرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از ابی هریره ر. ه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ دَعَا مِنْ تِسْعَةِ وَاسْتَعِينُ

وسلم کہ این کلمات
دواست از نو دونه

دَاعِ أَيْسَهَا أَهْمُ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي الدَّعَوَاتِ اللَّبِيرِ

درد آسان ترين آن درد با اندوه است رواه البیهقي در دعوات

کتاب الحج

وَأَتَمُّ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ لِلَّهِ الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ

و تمام کیند حج و عمرہ را براے خدا حج موقت است بماه ہای دانستہ شدہ

فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفْتٍ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ

پس ہر کہ لازم کرد بر خود درین ماه حج را یعنی احرام بست پس مخالفت زمان جائز نیست

فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزُودُوا فَان

درج و ہرچہ میکنید از نیکی محامدانہ اور اخلاقیاتے و توشہ ہمراہ گیرید ہر آئینہ

خَيْرَ الرِّزَادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ وَاللَّهُ

بهترین نواید تو شمه برهیزگار لیست و بر سپید از من ای خداوندان خرد و حق خداست

عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتِطَاعَةِ إِلَيْهِ سَبِيلًا

بر مردمان حج خانه کعبه هر که توانائی دارد بر فتن بسوزان از جهت اسباب راد

وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ۝

وہ کہ کافر شود پس ہر آئینہ خدا بے نیاز است از عالمیان

۴
 مولانا زاد و مولانا
 باطنی است اگر نظر نفسی
 و بنوعی و بنوعی
 در شکر خفی از این که
 برات است از نفس و
 و کما یمنع است از اسرار
 طریق و توکل شادوی
 امام قطب حسن شادوی
 سیدت خود با اسرار
 کرد ما و گفت نبی اقول
 بنوعی معین تو و ما
 افعال از قول لاجل
 و لا فائدة الا بالذکر و
 افعال و غیر معین
 نتیجتاً بسوسه

وَالْفِضَّةُ وَلَيْسَ لِلْحَجَّةِ الْمَبْرُورَةِ ثَوَابٌ إِلَّا الْجَنَّةُ رَوَاهُ

سیمرا و نیت مرجع مبرور را ثواب مگر بهشت رواه

الترمذی والنسائی وعمر بن عباس كان اهل

الترمذی والنسائی روايت است از ابن عباس رضی اللہ عنہما

الذين يجنون فلا يترودون ويقولون نحن المتوكلون

ہم می برآمدند حج پس تو شہمی برداشتند و می گفتند متوکلانیم

فاذا قدموا ملة سألوا الناس فانزل الله سبحانه

ہم و تنبیہ می آمدند کہ مظلوم سوال میکردند از مردم پس وحی فرستاد و خدا تعالیٰ این آیت را

وترودوا فان خير الزاد التقوى رواه البخاري

یعنی تو شہم بردارید و بہر بہتر کنید از سوال زیرا کہ تقویٰ بہترین تو شہم است رواہ البخاری

وعمر عائشة رضي الله عنهما قالت يا رسول الله على النساء

در روایت است از عائشہ رضی اللہ عنہا کہ گفتیم اے پیغمبر خدا آیا بر زنان

جهاد قال نعم عليهن جهاد لا قتال فيه الحج والعمرة

جہاد است گفت اخضر آری بر زنان جہادی است کہ نہ قتال در و آن حج و عمرہ است

رواه ابن ماجه وعمر بن ابي امامة رضي الله عنهما قال قال

رواہ ابن ماجہ در روایت است از ابی امامہ رضی اللہ عنہما کہ گفت فرمود

رسول الله صلى الله عليه وسلم لا يمنعه من الحج

اخرت صلی اللہ علیہ وسلم کیسکہ باز ندارد او را از حج

حاجة ظاهرة او سلطان جابر او مرض حابس فمات

حاجتی ظاہرہ کہ عدم زاد و راحلہ یا فہرمان شکر یا شاہ یا بیماری بازدارندہ یعنی نتواند آن سفر

وكم يحجر فليمت ان شاء يهوديا وان شاء نصريا

چہ کہود ہوں گو بیرون آئیں اگر خواہد یہودی و اگر خواہد نصرانی

1. 2

صلی اللہ علیہ وسلم کہے کہ اگر نہ بیچ یا بخرید

[illegible]

تُحْرِمَاتٍ فِي طَرِيقِهِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ أَجْرًا الْغَازِي وَالْحَاجَّ

بیشتر مرد و راه آن می نویسد خدا ابتعاس را سر او را اجر غزا کننده و حج گذارنده

وَالْمُعْتَمِرُ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ سَهْلِ

و عمره بر آورده رواد البیهقی در شعب ایمان و روایت است از سهل

بْنِ سَعْدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ

بن سعد سادی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم نیست هیچ

مُسْلِمٍ يَكْتُمُ إِلَّا لَبِيَّ مِنْ عَنْ يَمِينِهِ وَشِمَالِهِ مِنْ حَجَرٍ أَوْ

مسلمانی که تپیه میکند مگر آنکه تلبیه میکند کیسه از جانب راست رست اوست و دست چپ او از سنگ یا

شَجَرٍ أَوْ مَدْرَحَةٍ تَنْقُطُ الْأَرْضُ مِنْ هَهُنَا سَرَوَاهُ

درخت یا کلوخ تا آنکه مینهد میگرد زمین از اینجا و اینجا میبارست از مینها ارض رواد

الترمذی وابن ماجه وعنه عائشة رضي الله عنها قالت إن

الترمذی و ابن ماجه و روایت است از عائشه رضی الله عنها گفت عائشه بر علیه

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَا مِنْ يَوْمٍ أَكْثَرَ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم گفت نیست هیچ روزی بیشتر

مِنْ أَنْ يَعْتِقَ اللَّهُ فِيهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَوْمِ عَرَفَةَ

از آزاد کردن خدا اینک در آن روز بنده را از آتش دوزخ از روز عرفه

وَأَنَّهُ لَيُدْنُو مُرْتَبَا هِيَ بِهِمُ الْمَلَائِكَةُ فَيَقُولُ مَا أَرَادَ

و در آنکه وی تکمیل و یک می شود رحمت و مغفرت بیشتر مفاخرت میکند به بندگان که حاضر اند بیوقوف ملائکه را

هُوَ لَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ

این بندگان من رواد مسلم و روایت است از عمرو بن شعیب از

أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

در خود داد از جد خود بر آنکه آنحضرت صلی الله علیه وسلم گفت

بیشتر مرد و راه آن می نویسد خدا ابتعاس را سر او را اجر غزا کننده و حج گذارنده
و عمره بر آورده رواد البیهقی در شعب ایمان و روایت است از سهل
بن سعد سادی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم نیست هیچ
مسلمانی که تپیه میکند مگر آنکه تلبیه میکند کیسه از جانب راست رست اوست و دست چپ او از سنگ یا
شجره یا کلوخ تا آنکه مینهد میگرد زمین از اینجا و اینجا میبارست از مینها ارض رواد
الترمذی و ابن ماجه و روایت است از عائشه رضی الله عنها گفت عائشه بر علیه
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَا مِنْ يَوْمٍ أَكْثَرَ
آنحضرت صلی الله علیه وسلم گفت نیست هیچ روزی بیشتر
مِنْ أَنْ يَعْتِقَ اللَّهُ فِيهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَوْمِ عَرَفَةَ
از آزاد کردن خدا اینک در آن روز بنده را از آتش دوزخ از روز عرفه
وَأَنَّهُ لَيُدْنُو مُرْتَبَا هِيَ بِهِمُ الْمَلَائِكَةُ فَيَقُولُ مَا أَرَادَ
و در آنکه وی تکمیل و یک می شود رحمت و مغفرت بیشتر مفاخرت میکند به بندگان که حاضر اند بیوقوف ملائکه را
هُوَ لَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ
این بندگان من رواد مسلم و روایت است از عمرو بن شعیب از
أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ
در خود داد از جد خود بر آنکه آنحضرت صلی الله علیه وسلم گفت

بیشتر مرد و راه آن می نویسد خدا ابتعاس را سر او را اجر غزا کننده و حج گذارنده

خَيْرَ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ

بهترین دعاها دعای روز عرفه است و بهترین دعا من و پیغمبر است

مَنْ قَبْلِي لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ

که پیش از من بوده اند اینست اِزْلا اله الا الله تا قنیر

وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

رواه الترمذی

وَعَنْ طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ كَرْبُزٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

در روایت است از طلحه بن عبید الله ابن کرنیز بدستیکه آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَا رَأَى الشَّيْطَانُ يَوْمَ مَا هُوَ

صلی الله علیه وسلم گفت آنحضرت دیده نشد شیطان در هیچ روزی که در

فِيهِ أَصْغَرُ وَلَا أَكْبَرُ وَلَا أَحَقُّ وَلَا أَغْيَظُ مِنْهُ فِي

در آنروز خردتر باشد و نه دورتر و نه خوارتر و نه خشم و غصه خورنده تر از خودش در

يَوْمِ عَرَفَةَ وَمَا ذَاكَ إِلَّا لِمَا يَرَى مِنْ تَنْزِيلِ الرَّحْمَةِ

روز عرفه باشد و نیست آن را ندگی و خواری مگر از جهت چیزی که بیند از فرود آمدن رحمت بر او

وَتَجَاوَزَ اللَّهُ عَنِ الذُّنُوبِ الْعِظَامِ إِلَّا مَا رَأَى يَوْمَ بَدْرٍ

و در گذشتن خدا شمع از گناهان بزرگ مگر آنچه دیده شد از خواری شیطان روز بدر

فَإِنَّهُ قَدَرَأَى جِبْرِيلَ يَزْعُمُ الْمَلَائِكَةَ رَوَاهُ مَالِكٌ مُرْسَلًا

پس بدستیکه شیطان بمحقق دید جبرئیل روز بدر که ترتیب میدهد ملائکه را و صفهاست میکند بر جنگ رواه مالک

وَفِي شَرْحِ السُّنَنِ بَلْفُظِ الْمَصَابِيحِ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ

و در شرح السنه بلفظی که در مصابیح است در روایت است از جابر بن

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا كَانَ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم چون می باشد

در روایت است از طلحه بن عبید الله ابن کرنیز بدستیکه آنحضرت صلی الله علیه وسلم گفت آنحضرت دیده نشد شیطان در هیچ روزی که در آنروز خردتر باشد و نه دورتر و نه خوارتر و نه خشم و غصه خورنده تر از خودش در روز عرفه باشد و نیست آن را ندگی و خواری مگر از جهت چیزی که بیند از فرود آمدن رحمت بر او و در گذشتن خدا شمع از گناهان بزرگ مگر آنچه دیده شد از خواری شیطان روز بدر پس بدستیکه شیطان بمحقق دید جبرئیل روز بدر که ترتیب میدهد ملائکه را و صفهاست میکند بر جنگ رواه مالک و در شرح السنه بلفظی که در مصابیح است در روایت است از جابر بن

۴
 در روز عرفة
 فرشته ای آمد
 و گفت ای محمد
 خداوند تعالی
 تو را بخشنده است
 و گناهان تو را
 میفکند

یَوْمَ عَرَفَةَ إِنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَيُبَاهِي بِعَمْرِ
 روز عرفة پرستید که خداوند تعالی فرود می آید آسمانیکه پایان نراست پس منافرت میکند با بویا
 الْمَلَائِكَةَ فَيَقُولُ انْظُرُوا إِلَى عِبَادِي أَلَمْ يَكُنْ شَعْتًا غَبْرًا
 فرشتگان را پس میگوید و سبحانه بگردید بندگان من که آمده اند بدرگاه رحمت من تروید که
 ضَائِحِينَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ عَمِيقٍ أَشْهَدُكُمْ أَنِّي قَدْ غَفَرْتُ
 فریاد کنند و آلبیه از هر راه گشاده و دور گواه میگرم شما را بر اینکه بدر شکیه آمرزیدم
 لَهُمْ فَيَقُولُ الْمَلَائِكَةُ يَا رَبِّ قُلَانٌ كَانَ يَرْهَقُ وَفُلَانٌ
 ایشان را پس میگویند فرشتگان اے پروردگار فلان کس از میان این حاضران می بود که
 وَفُلَانَةٌ قَالَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ غَفَرْتُ لَهُمْ
 و فلان مرد و فلان زن چنین و چنان اند گفت آنحضرت میگوید بد خدا عز و جل تحقیق آمرزیدم ایشان
 قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَا مِنْ يَوْمٍ أَكْثَرَ
 گفت آنحضرت صلی الله علیه وسلم پس نیت روزی که بیشتر
 عِتْقًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَوْمِ عَرَفَةَ سَرَّاهُ فِي شَرْحِ السُّنَّةِ
 آزادند و رست از آتش دوزخ از روز عرفة روایت کرد ابن عیث را در شرح سننه
 وَعَنْ عَبْدِ عَمَّاسٍ بْنِ مَرْوَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 روایت است از عباس بن مروان رضی الله عنه که در روایت آنحضرت صلی الله
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَا لِمَتِهِ عَشِيَّةَ عَرَفَةَ بِالْمَغْفِرَةِ فَاجَابَهُ
 علیه وسلم دعا کرد مراست خود را در شبانگاه روز عرفة با من زیاده شدن گناهان پس جابا
 أَنِّي قَدْ غَفَرْتُ لَهُمْ مَا خَلَا الْمَظَالِمَ فَإِنِّي أَخَذْتُ بِالْظُلُومِ
 که بدرستی من تجتنب آمرزیدم مرا ایشان را همه گناهان را بجز مظالم که مراد بآن حقوق عباد است پس بدستگیر
 مِنْهُ قَالَ أَيْ رَبِّ إِنِّي نَشِئْتُ أَنْ تُعْطِيَكَ الْمَظْلُومَ مِنَ الْجَنَّةِ
 از ظالم گفت آنحضرت اے رب من اگر خواهی بدی مظلوم را از بهشت

خداوند

نیت روز عرفة

روایت از عباس بن مروان رضی الله عنه

گفته اند که امر از برای مظلومین است

وَغَفَرْتَ لِلظَّالِمِ فَلَمْ يَجِبْ عَشِيَّتَهُ فَلَمَّا أَصْبَحَ بِالْمَرْزُوقِ
 و بیا سرزمی مرغالم را پس اجابت کرده نشد آنحضرت و عادی و آن شب تا پس هنگام صبح کرد آنحضرت بنزد
 اعَادَ الدُّعَاءَ فَأَجِيبَ إِلَى مَا سَأَلَ قَالَ فَضَحِكَ رَسُولُ اللَّهِ
 باز کرد و عار را پس اجابت کرده شد آنحضرت هر چیز را که سوال کرد گفت راوی پس خنده کرد آنحضرت
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْ قَالَ تَبَسَّمَ فَقَالَ الْإِبْرَاهِيمُ بَكَرٌ وَعَمْرٌ
 صلوات الله علیه و سلم یا گفت راوی بجا ضحک تبسم پس گفتند سر آنحضرت را ابوبکر و عمر
 يَا بَنِيَّ أَنْتَ وَأُمِّي إِنَّ هَذِهِ لَسَاعَةٌ مَا كُنْتَ تَضْحَكُ فِيهَا
 پدر و مادر مرا فدای تو باد بدرتیکه این ساعت است که بنودی تو که خنده میکردی دروس
 فَمَا الَّذِي أَضْحَكَكَ أَضْحَكَكَ اللَّهُ سِنَّكَ قَالَ إِنَّ عَدُوَّ
 پس چه چیز خندانید ترا همیشه خدا اند خدا تعالی و ندان ترا گفت آنحضرت بدرتیکه دشمن
 اللَّهُ إِبْلِيسَ لَمَّا عَلِمَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ اسْتَجَابَ دُعَائِهِ
 خدا که ابلیس است هنگامی که دانست که خدا تعالی بحقیقی اجابت کرد دعا مرا
 وَغَضِبَ لِمَنِّي أَخَذَ التُّرَابَ فَجَعَلَ يَحْقُقُهُ عَلَى رَأْسِهِ
 و بیا سرزمی مرا برست مرا گرفت خاک پس گشت که می انداخت بهر دودست خاک را بر سر خود
 وَيَدْعُو بِالْوَيْلِ وَالتُّبُورِ فَأَضْحَكُنِي مَا رَأَيْتُ مِنْ جَزَعِهِ
 و دعا میکند و بویل و تئبور پس در خنده در آورد مرا چیزیکه دیدم من از بیصبری و ناله فریادی
 رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَرَوَى الْبَيْهَقِيُّ فِي كِتَابِ الْبَعْثِ وَالتُّبُورِ وَخَوَّاهُ
 رواه ابن ماجه و روایت کرد بیهقی در کتاب بعث و تئبور مانند این حدیث
 بَابُ فَضَائِلِ مَكَّةَ زَادَ اللَّهُ تَعَالَى شَرَفًا
 باب فضائل مکه زاد الله تعالی شرفا
 إِنْ أَوَّلَ بَيْتٍ وَضَعَ لِلنَّاسِ لِلَّذِي سَبَّكَ مَبَارَكًا وَهُدًى
 اگرانند اول خانه که مقرر گردید برای مردمان آنست که در که است برکت داده شده و در است

۲
 و بیا سرزمی مرغالم را پس اجابت کرده نشد آنحضرت و عادی و آن شب تا پس هنگام صبح کرد آنحضرت بنزد
 اعَادَ الدُّعَاءَ فَأَجِيبَ إِلَى مَا سَأَلَ قَالَ فَضَحِكَ رَسُولُ اللَّهِ
 باز کرد و عار را پس اجابت کرده شد آنحضرت هر چیز را که سوال کرد گفت راوی پس خنده کرد آنحضرت
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْ قَالَ تَبَسَّمَ فَقَالَ الْإِبْرَاهِيمُ بَكَرٌ وَعَمْرٌ
 صلوات الله علیه و سلم یا گفت راوی بجا ضحک تبسم پس گفتند سر آنحضرت را ابوبکر و عمر
 يَا بَنِيَّ أَنْتَ وَأُمِّي إِنَّ هَذِهِ لَسَاعَةٌ مَا كُنْتَ تَضْحَكُ فِيهَا
 پدر و مادر مرا فدای تو باد بدرتیکه این ساعت است که بنودی تو که خنده میکردی دروس
 فَمَا الَّذِي أَضْحَكَكَ أَضْحَكَكَ اللَّهُ سِنَّكَ قَالَ إِنَّ عَدُوَّ
 پس چه چیز خندانید ترا همیشه خدا اند خدا تعالی و ندان ترا گفت آنحضرت بدرتیکه دشمن
 اللَّهُ إِبْلِيسَ لَمَّا عَلِمَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ اسْتَجَابَ دُعَائِهِ
 خدا که ابلیس است هنگامی که دانست که خدا تعالی بحقیقی اجابت کرد دعا مرا
 وَغَضِبَ لِمَنِّي أَخَذَ التُّرَابَ فَجَعَلَ يَحْقُقُهُ عَلَى رَأْسِهِ
 و بیا سرزمی مرا برست مرا گرفت خاک پس گشت که می انداخت بهر دودست خاک را بر سر خود
 وَيَدْعُو بِالْوَيْلِ وَالتُّبُورِ فَأَضْحَكُنِي مَا رَأَيْتُ مِنْ جَزَعِهِ
 و دعا میکند و بویل و تئبور پس در خنده در آورد مرا چیزیکه دیدم من از بیصبری و ناله فریادی
 رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَرَوَى الْبَيْهَقِيُّ فِي كِتَابِ الْبَعْثِ وَالتُّبُورِ وَخَوَّاهُ
 رواه ابن ماجه و روایت کرد بیهقی در کتاب بعث و تئبور مانند این حدیث
 بَابُ فَضَائِلِ مَكَّةَ زَادَ اللَّهُ تَعَالَى شَرَفًا
 باب فضائل مکه زاد الله تعالی شرفا
 إِنْ أَوَّلَ بَيْتٍ وَضَعَ لِلنَّاسِ لِلَّذِي سَبَّكَ مَبَارَكًا وَهُدًى
 اگرانند اول خانه که مقرر گردید برای مردمان آنست که در که است برکت داده شده و در است

الْحَرَمَةَ حَتَّى تَعْظِيَهَا فَإِذَا أَضْيَعُوا ذَلِكَ هَلَكُوا رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ
 حرمت را یعنی حرمت که راضی نغیم و پس چون ضایع کنند آن حرمت را باطل شود رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ
 وَعِزُّ بْنُ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 روایت است از ابن عباس رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم
 نَزَلَ النُّجُومُ الْأَسْوَدُ مِنَ الْجَنَّةِ وَهُوَ أَشَدُّ بَيَاضًا مِنَ اللَّبَنِ
 فرود آمده است جبر السود از بهشت و دس در آن حال زیاده تر بود و سفیدی از شیر
 فَسُودَتْهُ خَطَايَا بَنِي آدَمَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَعَنْهُ
 پس سیاه گردانید او را گناهان اولاد آدم رَوَاهُ احمد و الترمذی و هم از وی مرویست
 قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْحَجَرِ وَاللَّهِ لَيَبْعَثَنَّهُ
 گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم در شان حجر اسود بخدا سوگند هر آینه بر آن حجر جبر اسود
 اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَهُ عَيْنَانِ يُبْصِرُ بِهِمَا وَلِسَانٌ يَنْطِقُ بِهِ
 خداوند تعالی روز قیامت و در آنکس مراد و چشمی باشد که بیند بآن دو چشم و زبانی باشد که سخن بگوید آن
 يَشْهَدُ عَلَيَّ مِنْ أَسْمَاءِهِ بِحَقِّ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ
 گواهی دهد بر کسی که بوسه داد او را بحق پیغمبر یا بیان رَوَاهُ الترمذی و ابن ماجه
 وَالْدَّارِمِيُّ وَعِزُّ بْنُ عَمْرٍو قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى
 و الداریمی و عز بن عمرو است از ابن عمر رضی گفت شنیدم آنحضرت صلی
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ الرُّكْنَ وَالْمَقَامَ يَأْقُوتَتَانِ مِنْ
 الله علیه وسلم میگوید ایست که رکن و مقام ابراهیم هر دو یا قوت اند از
 يَأْقُوتِ الْجَنَّةِ طَمَسَ اللَّهُ نُورَهُمَا وَلَوْ كُنَّ يَطْمِسُ نُورَهُمَا
 جنس یا قوت بهشت ناپدید کرده است خداوند نور آن هر دو را اگر ناپدید نمیکرد نور هر دو را
 لَا ضَاءَ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ
 هر آینه روشن میشد هر چه میان مشرق و مغرب است رَوَاهُ الترمذی

کلام از ابن ماجه
 و الترمذی
 و الداریمی

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَصْبِرُ عَلَى

که گفت آنحضرت صلی الله علیه وسلم صبر میکند بر

لَا وَاءِ الْمَدِينَةِ وَشِدَّتِهَا أَحَدٌ مِنْ أُمَّتِي إِلَّا كُنْتُ لَهُ شَفِيعًا

سختی و محنت مدینه بهیچیکه از امت من مگر اینکه میباشم او را شافع

يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ فِي

روز قیامت رواه مسلم روایت است از عبد الله بن عمر رضی

رُؤْيَا النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْمَدِينَةِ رَأَيْتُ امْرَأَةً

خواب دیدن آنحضرت صلی الله علیه وسلم در نشان مدینه دیدم زنی را

سَوْدَاءُ تَأْتِرُ الرِّاسَ خَرَجْتُ مِنَ الْمَدِينَةِ حَتَّى شَرَلْتُ

سیاه شود آید بر سر من از مدینه تا آنکه فرود آمد

مَجِيعَةً فَتَأَوَّلْتُهَا نَوَّارًا وَبَاءَ الْمَدِينَةَ نَقَلَ إِلَى مَهْجَعَةٍ

موضعی که نام او مبعث است گفت آنحضرت پس تو بگردم آن زن را که شب و چهار مدینه برده باشد بگوید

وَهِيَ الْجَحْفَةُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ

و آن موضع جحفه است رواه بخاری روایت است از جابر بن

سَمُرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

سمره رضی الله عنه گفت شنیدم آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میگفت

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى سَمَّى الْمَدِينَةَ طَابَةَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

بر اینکه خدا تعالی نام کرده است مدینه را طاب بر زبان حبیب خود رواه مسلم روایت است از

أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن هریره رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

أَمَرْتُ بِقَبْرِ قَيْسِ تَأْكُلُ الْقُرَى يَقُولُونَ يَتْرِبُ وَهِيَ الْمَدِينَةُ

امر کرده شدم قبر قیس را بخورد قریه میگوید که میخورد و این مدینه است

مدینه از آن حضرت
جحفه نام موضع است
در مدینه
جابر بن سمره

و این مدینه است

تَنفِي النَّاسِ كَمَا يَنْفِي الْكَبِيرُ خَبَثَ الْحَرِيدِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

در میکند درین مردم را چنانکه دور میکند کوره آهنگران بلبیدی آهن را متفق علیه

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و از او روایت گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

عَلَى أَنْقَابِ مَدِينَةِ مَلَكَةٍ لَا يَدْخُلُهَا الطَّاعُونَ وَلَا

بر راههای مدینه فرشتگان نگاهبان اند که در نمی آید بمدینه طاعون و نه

الذَّجَالُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

دجال متفق علیه و روایت است از انس روایت گفت فرمود پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ مِنْ بَلَدِ الْأَسِيطَاءِ الدَّجَالُ

صلی الله علیه و سلم نیست بیج شهرت مگر آنکه در آید آنرا و دجال

الْأَمَلَةُ وَالْمَدِينَةُ لَيْسَ نَقَبٌ مِنْ أَنْقَابِهَا إِلَّا عَلَيْهِ

مگر که معطی و مدینه منوره نیست بیج راهی از راههای مدینه مگر آنکه بروی

الْمَلَكَةِ صَافِقِينَ يَحْرُسُونَهَا فَيَنْزِلُ السَّيْحَةُ فَتَرْجِفُ

فرشتگان در صفها زده بهیانی میکنند آنرا پس نزول خواهد کرد و جال شوره زمین را بر زمین

الْمَدِينَةُ بِأَهْلِهَا ثَلَاثَ رَجَفَاتٍ فَيَخْرُجُ إِلَيْهِ كُلُّ كَافِرٍ

مدینه سالکان خود را سه بار جنبانیدن پس بیرون خواهد آمد بسوی او هر کافر

وَمُنافِقٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ سَعْدِ بْنِ زَيْدٍ قَالَ قَالَ

و منافق متفق علیه و روایت است از سعد بن زید گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَكِيدُ أَهْلَ الْمَدِينَةِ

پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم بر سالکان کند و ایذا ندهد اهل مدینه

أَحَدٌ إِلَّا أَمْنًا تَحْتِ أَيْمَانِ الْمَلِكِ فِي الْمَاءِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

بیج یکی مگر آنکه بکند از دامن آب متفق علیه

۲
در حدیثی از انس روایت است
از انس روایت است
۳
از انس روایت است
و جابر بن عبد الله روایت است

وَمَنْ الْمَسِيحُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا

ورویست است از انس رضی که آنحضرت صلی الله علیه وسلم بود چون

قَدِمَ مِنْ سَفَرٍ فَنَظَرَ إِلَى جُذُرَاتِ الْمَدِينَةِ وَتَوَسَّعَ رَاحِلَتَهُ

قدوم می آورد از سفر نظر میکرد به جوی و دیوارهای مدینه میراند و شتر سوار خود را

وَأِنْ كَانَ عَلَى دَابَّةٍ حَرَّكَهَا مِنْ جِثَارِ وَاهِ الْبَحَارِيِّ وَعَنْهُ

و اگر سوار می بود بر دابّه و اگر می دو اندید آنرا از دوستی مدینه رواه بخارای و هم از انس است

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ طَلَعَ لَهُ أَحَدٌ فَقَالَ هَذَا جَبَلٌ

که ظاهر شد مرا آنحضرت را جبل سلام پس فرمود آنحضرت که این کوه نیست

يُحِبُّنَا وَنُحِبُّهُ الْهَمْدَانِ إِبْرَاهِيمَ حَرَامَ مَكَّةَ وَإِبْنِ أَحْمَرَ

که دوست میدارم و ما دوست میداریم ذرا الهی در سنه که ابراهیم حرام گردانید که را و در سنه

تَمَّابَيْنَ لَا تَشْتَهِيهَا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ قَالَ

که میان دو سنگستان مدینه است متفق علیه و روایت است از ابن عمر رضی گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ اسْتَطَاعَ أَنْ يَمُوتَ

فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم که میخواست بدید که میرد

بِالْمَدِينَةِ فَلْيَمُتْ بِهَا فَإِنِّي أَشْفَعُ مَنْ يَمُوتُ بِهَا وَرَوَاهُ أَحْمَدُ

در مدینه پس باید که میرد در مدینه پس بدرستی که من شفاعت کنم آنرا که میرد در مدینه رواه

وَالْتِّرَمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

والترمذی و از ابی هریره رضی روایت گفت فرمود پنجاب هر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أُخِرَ قَرِيَّةٌ مِنْ قُرَى الْإِسْلَامِ

صلی الله علیه وسلم آخر شهر که خراب شود از شهر های اسلام

أَخْرَجَ ابْنُ الْمَدِينَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ رَضِيَ

نزد قیام قیامت مدینه است رواه الترمذی و روایت است از ابی بکر رضی

بازنظر از این حدیث

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَدْخُلُ الْمَدِينَةَ حَرَجٌ

از آنحضرت صلی الله علیه وسلم درمی آید درین راه ترش

الْمَسِيرُ الدَّجَالُ لَهَا يَوْمَئِذٍ سَبْعَةُ أَبْوَابٍ عَلَى كُلِّ بَابٍ

مسج دجال از در آن وقت آمدن دجال هفت در خواهد بود بر هر در

مَلَكًا نَرَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ النَّبِيُّ صَلَّى

نه فرشته نمایان نشسته رطاه البخاری در روایت است از انس رضی الله عنہ از آنحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اللَّهُمَّ اجْعَلْ بِالْمَدِينَةِ ضِعْفِي مَا

الله علیه وسلم که فرمود آنحضرت خداوند ما بگردهن در مدینه دوچند از آنچه

جَعَلْتَ بِمَكَّةَ مِنَ الْبَرَكَاتِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ رَجُلٍ مِنْ

گردانیده در مکه از برکت متفق علیه در روایت است از مردی از

إِلِ الْخَطَّابِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ زَارَنِي

اولاد خطاب از رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمود آنحضرت کسی که زیارت کند

مَتَّعِدًا كَانَ فِي جَوَارِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَنْ سَكَنَ الْمَدِينَةَ

تقدماً نه بطغیل کار دیگر باشد در همایگی من در روز قیامت و کسی که سکونت در مدینه

وَصَبَرَ عَلَى بَلَائِهَا كُنْتُ لَهُ شَهِيدًا أَوْ شَفِيعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

و صبر کند بر بلاهای من باشم او را گواهی دهنده و شفاعت کننده روز قیامت

وَمَنْ مَاتَ فِي أَحَدِ الْحَرَمَيْنِ بَعَثَهُ اللَّهُ مِنَ الْأَمِينِينَ يَوْمَ

و کسی که بمیرد یکی از مکه و مدینه بر انگیزاند او را خدا بجاست با گرده پنجوفان در روز

الْقِيَامَةِ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ أَبِي بَكْرٍ

قیامت رواه بیهقی در شعب الایمان در روایت است از بکر

بْنِ سَعِيدٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ

بن سعید رضی الله عنہ از رسول الله صلی الله علیه وسلم گفته بود

جَالِسًا وَقَبْرُ جُحَيْرٍ بِالْمَدِينَةِ فَاطْلَمَ رَجُلٌ فِي الْقَبْرِ فَقَالَ بَشِّرْ

دگرے کند میشد در مدینه پس نظر کرد مرد در قبر پس گفت آن مرد

مُضِجٌ الْمُؤْمِنِينَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِسْمِ

خوابگاه مؤمنانست گوید پس فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم بدحرفه بود

قُلْتُ قَالَ الرَّجُلُ لِي لَمْ أَرِدْ هَذَا إِنَّمَا ارْتَدْتُ الْقَتْلَ فِي

که تو گفتی گفت آن مرد بدستیکه من مراوند آنستم نوش موت برآمومن جزاین نیست که

سَبِيلِ اللَّهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا مِثْلَ الْقَتْلِ

راه خدا اراده کردم پس فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم نیت مردن در مدینه

فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا عَلَى الْأَرْضِ بَقْعَةٌ أَحَبُّ إِلَيَّ أَنْ يَكُونَ

مانندشته شدن در راه خدا بلکه افضل از تبت بر زمین هیچ جای محبوب تر نزد من که باشد

قَبْرِي بِهَا مِنْهَا ثَلَاثُ مَرَّاتٍ رَوَاهُ مَالِكٌ مُرْسَلًا وَعَنْ

قبر من دروس از مدینه سه بار فرمود رواه مالک وروایت است از

أَبْنِ عُمَرَ مِنْ فَوْعَا مِنْ حَجٍّ فَرَأَى قَبْرِي بَعْدَ مَوْتِي كَانَ

ابن عمر را از روی مروج کسکه حج کند پس زیارت کند قبر مرا بعد از من باشد

كُنْ دَارِي فِي حَيَاتِي رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ

همچو کسی که زیارت کرد و ملاقات نمود مرا در زندگی من رواه البیهقی در شعب الایمان

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روایت است از ابی هریره رضی الله عنه گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ صَلَوةً فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلَوةٍ فِيمَا

و سلم یک نماز در مسجد من که اینست بهتر است از هزار نماز در

سِوَاهُ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ

غیر آن مگر در مسجد حرام و از ابی سعید الخدری

و روایت است از احمد از اسحاق بن علیہ وسلم کہ حضرت سیدہ خواتین

[illegible]

هُوَ أَنْ قُرَيْشٍ أَهَانَهُ اللَّهُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

خواری قریش را خوار گرداند او را خدا ایستاد رواه الترمذی و روایت است از

عِمْرَانُ بْنُ حُصَيْنٍ قَالَ مَاتَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عمران بن حصین رضی که گفت وفات فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

وَهُوَ يَلْرَهُ ثَلَاثَةَ أَحْيَاءٍ تَقِيفٍ وَبَنِي حَنِيفَةَ وَبَنِي أُمَيَّةَ

و حال آنکه آنحضرت ناخوش بیداشت سقیف را تقیف و بنی حنیفه و بنی امیه

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

رواه الترمذی و روایت است از ابن عمر رضی گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي تَقِيفٍ كَذَابٍ وَمُبِيرٍ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ

صلی الله علیه وسلم در قبیله تقیف بکے دروغ گو است و دیگر لال کشته مردم هم گفت

بْنُ عَصَمَةَ يُقَالُ الْكَذَّابُ هُوَ الْمُخْتَارُ ابْنُ أَبِي عُبَيْدٍ وَابْنُ

بن عصمه گفته شد که دروغ گو آن مختار است ابن ابی عبید است و خون ریز

هُوَ الْحَجَّاجُ بْنُ يُوسُفَ وَقَالَ هِشَامُ بْنُ حَسَّانٍ أَحْصَا

آن حجاج بن یوسف است و گفت هشام بن حسان شمرده و ضبط کردند

مَا قَتَلَ الْحَجَّاجُ صَبْرًا فَبَلَغَ مِائَةَ أَلْفٍ وَعِشْرِينَ أَلْفًا

آنچه کشته است حجاج بکسر و بند پس رسیده است حدوشان صد و بیست هزار را

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَرَوَى مُسْلِمٌ فِي الصَّيْحَةِ حِينَ قَتَلَ

رواه الترمذی و روایت کرد مسلم در صحیح خود هنگامی که کشت

الْحَجَّاجُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الرَّبِيعِ قَالَتْ أَسْمَاءُ ابْنُ رَسُولِ اللَّهِ

حجاج عبدالله بن ربیع گفت اسماء ابی بکر کلام ابن رسوله آنکه کشت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدَّثَنَا أَنَّ فِي تَقِيفٍ كَذَّابًا وَمُبِيرًا

صلی الله علیه وسلم حدیث کرد ما را در تقیف دروغ گو و خوار بود و خون ریز

فَأَمَّا الْكُذَّابُ فَرَأَيْنَاهُ وَأَمْبِيئٌ فَلَا خَالِكَ إِلَّا يَأْتِيهِ

پس کذب و دروغ گو پس دیدیم ما او را و خون ریز را گمان نمیرم ترا گمان نصاب بخون
و عمر بن خطاب رضی الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

روایت است از سلمان رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلِّمُوا لَا تَبْغِضُنِي فَتَفَارِقَ دِينَكَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ

و سلم دشمن مدار مرا پس جدا شویم از دین خود گفتم ای رسول خدا

كَيْفَ أَبْغِضُكَ وَبِكَ هَدَانَا اللَّهُ قَالَ تَبْغِضُ الْعَرَبَ

چگونه دشمن دارم ترا حال آنکه تو راه راست منو را خدا بتو گفت آنحضرت دشمنی را

فَتَبْغِضُنِي رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعُرْوَةُ بْنُ عَفَّانَ

پس دشمنی درمی مرا رواه الترمذی روایت است از عثمان بن عفان

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ عَشَّشَ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم کیسکه خجالت کند

الْعَرَبَ لَمْ يَدْخُلْ فِي شَفَاعَتِي وَلَمْ تُنَلَّهِ مَوَدَّتِي رَوَاهُ

عرب را در نیاید در شفاعت من و در نزد او را دوستی من رواه

التِّرْمِذِيُّ وَعُرْوَةُ بْنُ عَفَّانَ أَمَّا الْحَرِيرُ مَوْلَاةُ طَلْحَةَ بْنِ مَالِكٍ

الترمذی روایت است از امیر مومنان عرو بن عوف

قَالَتْ سَمِعْتُ مَوْلَايَ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

گفت شنیدم مولای خود را میگفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

وَسَلِّمُوا مِنْ اقْتِرَابِ لِسَاعَةِ هَلَاكِ الْعَرَبِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

و سلم از جمله علامات نزدیک شدن قیامت هلاک شدن عرب است رواه الترمذی

وَعُرْوَةُ بْنُ عَفَّانَ ابْنُ جَبْرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

روایت است از ابی هریرة رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَلِكُ فِي قَرْيَشٍ وَالْقَضَاءُ فِي الْأَنْصَارِ

علیه وسلم خلافت در قریش است و قضاء در انصار است

وَالْأَذَانُ فِي الْحَبْشَةِ وَالْأَمَانَةُ فِي الْأَنْزِدِ يَعْنِي الْيَمَنَ

و بانگ نماز گفتن در قوم حبشه است و امانت ساختن در قبيله از دست یمن

وَفِي رِوَايَةٍ مَوْقُوفًا رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ

و در روایت ایستاده موقوف است رواه الترمذی و روایت است از ابن عباس

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحِبُّوا الْعَرَبَ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم دوست دارید عرب را

لِثَلَاثٍ لَا بَنِي عَرَبِيٍّ وَالْقُرْآنُ عَرَبِيٌّ وَكَلَامُ أَهْلِ الْجَنَّةِ

از جهت سه خصلت یکی آنکه من عربیم دوم آنکه قرآن بزبان عرب است سوم آنکه سخن اهل جنت

عَرَبِيٌّ رَوَاهُ التَّبِجِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ

عربیست رواه التبیجی در شعب الایمان

فِي فَضْلِ الْيَمَنِ

عَنْ أَبِي جَرِيرَةَ رَضِيَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ابی جریر رضی عنہ عن النبی صلی الله علیه وسلم

قَالَ أَتَاكُمْ أَهْلُ الْيَمَنِ هُمُ الرِّقَاقُ أَفْئِدَةٌ وَالْيَمَنُ قُلُوبًا

فرمود که آمدند شما را اهل یمن که رقیق تر است قواد نشان دهنده دلهای است ای نشان

الْإِيمَانُ يَمَانٌ وَالْحِكْمَةُ يَمَانِيَّةٌ وَالْفَخْرُ وَالْخِيَلَاءُ فِي أَجْنَابِ

ایمان یمنی است و حکمت یمانیه است و تازیدن و ستایش نفس کردن و خفاوندن

الْأَبْلِ وَالسَّكِينَةِ وَالْوَقَارُ فِي أَهْلِ الْغَنَمِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

شتر است و آرامش و وقار در اهل گوسفند است متفق بر علیه است

عَنْ جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غِلْظُ

روایت است از جابر رضی اللہ عنہ کہ فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم سختی

الْقُلُوبِ وَالْجَفَاءُ فِي الْمَشْرِقِ وَالْإِيمَانُ فِي أَهْلِ الْحِجَازِ

دلها و درشتی خوس در مشرق است و ایمان در اہل حجاز

رَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِي عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

رواہ مسلم در روایت است از ابن عمر رضی اللہ عنہما کہ فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

وَسَلَّمَ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي شَأْمِنَا اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي مِيزَانِنَا

و سلم خداوند برکت ده ما در شام ما خداوند برکت ده ما در میزان ما

قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَفِي نَجْدِنَا قَالَ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي شَأْمِنَا

گفتند ای رسول خدا و در نجد ما فرمود خداوند برکت ده ما در شام ما

وَبَارِكْ لَنَا فِي مِيزَانِنَا قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَفِي نَجْدِنَا فَاطْنَةُ

و برکت ده ما در میزان ما گفتند یا رسول اللہ و در نجد ما بن عمر میگوید باریک

قَالَ فِي الثَّلَاثَةِ هُنَاكَ الزَّلَازِلُ وَالْفِتَنُ وَبِهَا يَطْلَعُ

که فرمود در بار سوم آنجاییست در نجد زلزله است و فتنه است و از نجد نوح میآید

فَرُّنَ الشَّيْطَانِ

فرار شیطان یعنی فرار و اعران او

فِي فَضْلِ الْعَجَمِ

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ

اوست آنکه بر اُمّیست و نازل کند بر ایشان پیغمبری از قوم ایشان بخواند بر ایشان

آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا

آیات او را و پاک میکند ایشان را و می آموزد ایشان را کتاب و دانش و اگر چه بودند ایشان

مِنْ قَبْلِ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝ وَآخِرِينَ مِنْهُمْ مَتَّابِلِحَقُّوْا

پیش ازین در گمراهی ظاهر و نیز مبعوث گردانیدید تا خود را از انانکه هنوزند پیوسته اند

بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيْمُ ۝ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ

باستلزامان و اوست غالب بملت اینست فضل خدا میدش هر که

يَشَاءُ ۝ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۝ عَنْ اَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ

خواهد و خداستعالی خداوند فضل بزرگ است و روایت است از ابی هریره رضی

اَنْ رَّسُوْلَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَلَا هٰذِهِ الْاٰيَةَ وَاِنْ

درستیکه آنحضرت صلی الله علیه وسلم خواند این آیت را و اگر

تَوَلَّوْا يَكُنْ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝ ثُمَّ لَا يَكُوْنُ لَكُمْ اَمْثَلُ الْكُفْرُ

روے گردان شود بدل آرد اگر و پس دیگر را غیر از شما باز نباشند انجمه مانند شما

قَالُوْا يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ مَنْ هٰؤُلَاءِ الَّذِيْنَ ذَكَرَ اللّٰهُ اِنْ تَوَلَّيْنَا

گفتند صحابه ای بپیامبر خدا کیسند آن جا ستمی که یاد کرده است خداست که اگر روی گردانی

اَسْتَبْدِلُوْا بِنَا ثُمَّ لَا يَكُوْنُ لَكُمْ اَمْثَلُ لَنَا فَضْرٌ عَلٰی فَخْرٍ

بجای ما گرفته می شود بپس نباشند انجمه مانند ما در روی گردانی پس نزد دست مبارک آنحضرت

سَلَمَانَ الْفَارِسِيَّ ثُمَّ قَالَ هٰذَا وَقَوْمُهُ وَلَوْ كَانَ الدِّيْنُ

سلمان فارسی پس فرمود جماعت سلمان است و قوم و س و اگر باشد دین

عِنْدَ الثَّرَيَّا لَتَنَآوَلَهُ رِجَالٌ مِّنْ فَرَسٍ رَّوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

نزد ستاره ثریا هر آینه میگردند دین را مردان فارس رواه الترمذی

وَعَنْهُ قَالَ ذِكْرَتِ الْاَعَاجِمُ عِنْدَ رَسُوْلِ اللّٰهِ صَلَّى

وهم از بے هریره است گفت ذکر کرده شد اهل عجم نزد آنحضرت صلی

اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

الله علیه وسلم پس فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

لَا نَابِيَهُمْ أَوْ بَعْضُهُمْ أَوْ تَوْحِيدِي بَلَمْ أَوْ بِجَنَابِهِمْ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ
هر آئینه من با ایشان یا بعض ایشان یعنی عجمان افتاد کننده ترم و خطه دین از انکه شبها یا بعض

فِي فَضْلِ الشَّامِ

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشَارِقَ

الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُلُسًا يَا نَارُ كُوَيْنِ
و میراث دادیم گروهی را که ضعیف شمرده می شدند ^{مشرق} و مغارب زمین ^{مغرب} که برکت نهادیم در آن گفتم ای آتش باش خداوند

بِرَدٍّ أَوْ سَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ
برودت و سلامت بر ابراهیم و خواستند با و فریب کردن پس ساختیم ایشان را

الْأَخْسَرِينَ وَنَجَّيْنَاهُ وَلَوْ طَا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا
زیاکاران و نجات دادیم او را و لو طار به سوی زمین که برکت نهادیم در آن

لِلْعَالَمِينَ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْفُرَى الَّتِي بَارَكْنَا
تمامی عالم را و پیدا کردیم میان ایشان و میان آن ده که برکت نهادیم

فِيهَا قُرَىٰ ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا
در آن یعنی شام ده متصل با یکدیگر و مقرر کردیم در آن آمد و رفت را سیر کنید و رین ده

لِكَيْلِي وَأَيَّامًا مِّنِينَ وَعَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ رَضِيَ قَالَ
شبهه و روزها مین شده و روایت است از زید بن ثابت رض گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ طُوبَىٰ لِلشَّامِ قُلْنَا
فرمود آنحضرت صلوات الله علیه و سلم خوشی باد مرا ایل شام را گفتم

لَا يَ ذَٰلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ لِأَنَّ مَلَائِكَةَ الرَّحْمَنِ
از چه چیز است این دعا ای رسول خدا فرمود زیرا که فرشتهاست خداست مهرین

1017

در کتب
در کتب

در کتب

بَاسِطَةً اِجْتَمَعَتْ عَلَيْهَا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

فَرَاخُ كُنَنِيهِ بَارِزُ خُودِ رَا بَرَا اِشَان رَوَاهُ اَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَرَوَيْتُ اسْتِ اَز

عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ رَضِيَ كُفْتُ فَرَمُودِ اَخْخُفْتُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

سُخْرَجَ نَارٌ مِنْ نَحْوِ حَضَرِ مَوْتٍ اَوْ مِنْ حَضَرِ مَوْتٍ تُخْشِرُ

نَزْدِيكٍ اسْتِ كِهْ بَرَا اِشَانِ اَتَشِي اَزْ جَانِبِ حَضَرِ مَوْتٍ يَا اَزْ حَضَرِ مَوْتٍ جَمْعُ كُنَنِيهِ اَيْنِ اِشَانِ

النَّاسَ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا تَأْمُرُنَا قَالَ عَلَيْكُمْ بِالشَّامِ

مَرْدُومِ رَا كُفْتِمْ اَسِي رَسُولُ اللَّهِ جِهْ مِيفَرَا سِي اَلَا كُفْتُ اَخْخُفْتُ بَرَا اِشَانِ كِهْ بَرَا اِشَانِ

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ شَرِيحِ بْنِ عَبْدِ قَالِ ذِي

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَرَوَيْتُ اسْتِ اَزْ شَرِيحِ بْنِ عَبِيدِ كُفْتُ ذَكَرْ كَرْدِهْ شُدْنَدِ

أَهْلُ الشَّامِ عِنْدَ عَلِيٍّ رَضِيَ وَقِيلَ الْعَنْصَرُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ

اَهْلُ شَامِ نَزْدِ اَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ رَضِيَ وَكُفْتُ شُدْنَدِ كُنَنِيهِ اَيْنِ اِشَانِ يَا اَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

قَالَ لَا إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

كُفْتُ لَعْنَتُ مِثْ كُنَنِيهِ اِنْزَا بَرَا اِشَانِ شَنِيدِهْ اَمِ اَخْخُفْتُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَا كِهْ

أَلَا بَدَلُ يَكُونُونَ بِالشَّامِ وَهُمْ أَرْبَعُونَ رَجُلًا كَلَّمَا

اَبْدَالِ بِيَا شُدْنَدِ شَامِ وَاَبْدَالِ بِيَهْلِ مَرْدَانِ هَرْ كَلَامِهْ

مَاتَ رَجُلٌ أَبَدَلَ اللَّهُ مَكَانَهُ رَجُلًا يَسْفِرُ بِهِمُ الْغَيْثُ

بِيرِدِ مَرْدِ سِي آرِدِ خُدَا اِتْعَا لِي وَرَبْلِ اَدَمَرْدِ دِگَرِ آبِ دَاوِدِهْ سِي شُودِ بُو جُودِ اِشَانِ

وَيَنْتَصِرُ بِهِمْ عَلَى الْأَعْدَاءِ وَيَصْرِفُ عَنْ أَهْلِ الشَّامِ

وَلَهْفَتِ دَاوِدِ شُودِ سَبَبِ اِشَانِ بَرَا شَمْنَانِ وَبَرَا گَرْدَانِيْدِهْ سِي شُودِ اَزْ اَهْلِ شَامِ

بِهِمُ الْعَذَابُ وَعَنْ رَجُلٍ مِنَ الصَّحَابَةِ رَضِيَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

بِرَكْتِ اِشَانِ عَذَابِ وَرَوَيْتُ اسْتِ اَزْ مَرْدِ سِي اَزْ اصْحَابِ رَضِيَ بَرَا اِشَانِ اَخْخُفْتُ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ سَتُنْفَتِي الشَّامَ فَإِذَا خَيْرُكُمْ الْمَنَازِلَ

صلی اللہ علیہ وسلم فرمود نزدیک است که فتح کرد و شود بلاد شام پس چون بخیر گردانیده شود

فِيهَا أَفْئَلِكُمْ بِمَدِينَةٍ يُقَالُ لَهَا مَشْقُ فَإِنَّهَا مَقِيلُ الْمُسْلِمِينَ

بودن را در آن بلاد پس بر شما باد که اختیار کنید شهریکه گفته می شود آنهم شش بس آن شهر را مسلمانان

مِنَ الْمَلَاحِمِ وَفُسْطَاطُهَا مِنْهَا أَرْضٌ يُقَالُ لَهَا الْغُوطَةُ

از حربها و محل اجتماع شام از زمین دمشق زبیه است که گفته می شود او را غوطه

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي سَيفِ بْنِ رَافٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

روایا احمد و روایت است از ابی سیریه رض گفت فرمود آنحضرت صل

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْخِلَافَةُ بِالْمَدِينَةِ وَالْمَلِكُ بِالشَّامِ وَعَنْ

اللہ علیہ وسلم خلافت در مدینه است و ملک در شام و روایت است از

عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَرَأَيْتُمْ عُمُودًا

عمر رض گفت فرمود آنحضرت صل اللہ علیہ وسلم دیدم ستونی را

مِنْ نُورٍ خَرَجَ مِنْ تَحْتِ رَأْسِي سَاطِعًا حَتَّى اسْتَقَرَّ بِالشَّامِ

از نور که بیرون آمد از زیر سر من بالا برآینده تا آنکه فرار گرفت در شام

رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي دَلَائِلِ النُّبُوَّةِ وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ

رواه بیہقی فی دلائل النبوة و روایت است از ابی در واد رض

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ فُسْطَاطَ

بر سر سینه آنحضرت صل اللہ علیہ وسلم فرمود که مجمع

الْمُسْلِمِينَ يَوْمَ الْحُمَةِ بِالْغُوطَةِ إِلَى جَانِبِ مَدِينَةٍ

مسلمانان روز جنگ غوطه است جانب شهر

يُقَالُ لَهَا مَشْقُ مِنْ خَيْرِ مَدَائِنِ الشَّامِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

که گفته می شود آنرا دمشق که از بهترین شهرهای شام است رواه ابو داود

که گفته می شود آنرا دمشق که از بهترین شهرهای شام است رواه ابو داود

صلی اللہ علیہ وسلم فرمود نزدیک است که فتح کرد و شود بلاد شام پس چون بخیر گردانیده شود
فِيهَا أَفْئَلِكُمْ بِمَدِينَةٍ يُقَالُ لَهَا مَشْقُ فَإِنَّهَا مَقِيلُ الْمُسْلِمِينَ
بودن را در آن بلاد پس بر شما باد که اختیار کنید شهریکه گفته می شود آنهم شش بس آن شهر را مسلمانان
مِنَ الْمَلَاحِمِ وَفُسْطَاطُهَا مِنْهَا أَرْضٌ يُقَالُ لَهَا الْغُوطَةُ
از حربها و محل اجتماع شام از زمین دمشق زبیه است که گفته می شود او را غوطه
رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي سَيفِ بْنِ رَافٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
روایا احمد و روایت است از ابی سیریه رض گفت فرمود آنحضرت صل
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْخِلَافَةُ بِالْمَدِينَةِ وَالْمَلِكُ بِالشَّامِ وَعَنْ
اللہ علیہ وسلم خلافت در مدینه است و ملک در شام و روایت است از
عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَرَأَيْتُمْ عُمُودًا
عمر رض گفت فرمود آنحضرت صل اللہ علیہ وسلم دیدم ستونی را
مِنْ نُورٍ خَرَجَ مِنْ تَحْتِ رَأْسِي سَاطِعًا حَتَّى اسْتَقَرَّ بِالشَّامِ
از نور که بیرون آمد از زیر سر من بالا برآینده تا آنکه فرار گرفت در شام
رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي دَلَائِلِ النُّبُوَّةِ وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ
رواه بیہقی فی دلائل النبوة و روایت است از ابی در واد رض
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ فُسْطَاطَ
بر سر سینه آنحضرت صل اللہ علیہ وسلم فرمود که مجمع
الْمُسْلِمِينَ يَوْمَ الْحُمَةِ بِالْغُوطَةِ إِلَى جَانِبِ مَدِينَةٍ
مسلمانان روز جنگ غوطه است جانب شهر
يُقَالُ لَهَا مَشْقُ مِنْ خَيْرِ مَدَائِنِ الشَّامِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ
که گفته می شود آنرا دمشق که از بهترین شهرهای شام است رواه ابو داود
که گفته می شود آنرا دمشق که از بهترین شهرهای شام است رواه ابو داود

وَعَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سُلَيْمَانَ قَالَ سَمِعْتُ أَنِّي مَلِكٌ مِنْ

در روایت است از عبد الرحمن بن سلیمان گفت نزد یک پادشاه بودم

مَلِكٍ الْعَجَمِ فَبَطَّحَ الْمَدَائِنَ كُلَّهَا إِلَّا مَشَقَّ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

پادشاهان عجم پس نالسا میگردید بر همه شهرها مگر مشق را رواه ابو داود

بَابُ الْكَسْبِ وَطَلَبِ الْحَالِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا

ای مردمان بخورید از آنچه که در زمین است حلال پاکیزه و پیروی نکنید

خُطُواتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ

گامهای شیطان را هر آینه او شمار دشمن آشکار جز این نیست که حکم میکند شما

بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَإِنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

به بدکاری و بیجانی و آن که افترا کنید بر خدا آنچه نمی دانید

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا

ای مسلمانان بخورید از پاکیزه های آنچه روزی دادیم شما و سپاس گوید

لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ آيَاةً تَعْبُدُونَ عَنْ الْمَقْدَامِ بْنِ

خدا را اگر او می پرستید روایت است از مقدم بن

مَعْدِيكِرَبٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا أَكَلُ

معدیکرب بن گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم خورد

أَحَدَ طَعَامٍ قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلٍ يَدِيهِ وَإِنْ نَبِيَّ اللَّهِ

هیچ یک طعام را بهتر از آنکه بخورد از کار هر دو دست خود بخورد بنی خدا

دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلٍ يَدِيهِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

داود علیه السلام بود که میخورد از عمل دستهای خود رواه البخاری

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَرَوَاتُ اسْتِ از ابی هریره رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى

و سلم برستیکه خدا تعالی پاکست قبول نمی کند بجز پاک را یعنی حلال را و بدستیکه خدا تعالی

أَمْرُ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَهُ الْمُرْسَلِينَ فَقَالَ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ

امر کرد مؤمنان را بچیزیکه امر کرد بدان پیغمبران را پس گفت ای پیغمبر ا ن

كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا أَيُّهَا

بخورید از رزق های حلال و عمل کنید نیک و فرمود حق تعالی اے

الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلَ

مؤمنان بخورید از طعامهای پاک آنچه داده ایم شما را پس یاد کرد آنحضرت مردی را

يَطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ يَا رَبِّ

طویل سفر را میکند

که دراز میکند سفر را که محل مظهر اجابت دایم از وی سرگرد آلود و از میگرداند هر دو و خود را بسیار آسوده

يَا رَبِّ وَمَطْعُهُ حَرَامٌ وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ

ای رب حال آنکه خوردنی او حرام است و نوشیدنی او حرام است و پوشش او حرام است

وَعِذِّي بِالْحَرَامِ فَإِنِّي لَيَسْتَجِيبُ لَذَلِكَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

و پرورش کرده شد بحرام پس بگویند قبول کرده شود دعا مرا روا رواه مسلم

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و هم از او روایت گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ لَا يَبَالِي الْمَرْءُ مَا أَخَذَ مِنْهُ أَمِنْ

خواهد آمد بر مردم زمانی که بک نمیدارد مرد که چه چیز گرفته و خورده از مال ایضا از

الْحَلَالِ أَمْ مِنْ الْحَرَامِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ الثَّعْمَانِ

حلال یا ایند حرام رواه البخاری و روایت است از ثعمان

قَالَتْ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَطْيَبَ مَا أَكَلْتُمْ مِنْ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم در سبک تر شتر و مال ترین آنچه میخورد از

كُسْبِكُمْ وَإِنْ أَوْلَادَكُمْ مِنْ كُسْبِكُمْ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ

کسب شما آید بر سبک شما اولاد شما از کسب شما اند رواه الترمذی والنسائی

وَأَبْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ

وابن ماجه وروایت است از عبد الله بن مسعود رضی الله عنه از آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَلْسِبُ عَبْدٌ مَالَ حَرَامٍ فَيَتَصَدَّقَ

صلی الله علیه وسلم فرمود کسب نمیشود بنده مال حرام را پس صدقه کند

مِنْهُ فَيَقْبَلَ مِنْهُ وَلَا يَنْفَقُ مِنْهُ فَيُبَارَكَ لَهُ فِيهِ وَلَا يَتْرُكُهُ

از آن که قبول کرده شود آن صدق و نه خرج کند از آن که برکت کرده شود و او را دلالت بر آن

خَلَفَ ظَهْرُهُ إِلَّا كَانَ زَادَهُ إِلَى النَّارِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَمْحُو السَّيِّئَ

مال حرام را پس پشت خود نگذارد که باشد آن مال توشه و بسو و زنج بدستگاه خدا میماند و دور نمیکند بد را

بِالسَّيِّئِ وَلَكِنْ يَمْحُو السَّيِّئَ بِالْحَسَنِ إِنَّ الْخَبِيثَ لَا يَمْحُو

به بد و لكن محو میکند بد را به نیک بدستگاه پدید دور نمیکند

الْخَبِيثَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَكَذَلِكَ فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَعَنْ

پلید را رواه احمد و همان است در شرح السنه و روایت است از

جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ

جابر رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم در نمی آید بهشت را

لَحْمٌ نَبَتَ مِنَ السَّحْتِ وَكُلُّ لَحْمٍ نَبَتَ مِنَ السَّحْتِ كَانَتْ النَّارُ

گوشتی که روئیده شده است از حرام و هر گوشتی که روئیده از حرام باشد آتش

أَوَّلَى بِهِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالدَّارِمِيُّ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ

نزدیکتر و سزاوارتر باد رواه احمد و الدارمی و ابی شیبه و ابن

وَعَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ قَالَ حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و روايت است از حسن بن علي رفته كه گفت ياد گرفتم از پيغمبر خدا صلى الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَا يَرْيُبُكَ إِلَى مَا لَا يَرْيُبُكَ فَإِنَّ الصَّدْقَ

عليه وسلم بگذرد چيزي را كه در شك مي اندازد و ترا بسوخته چيزي كه در شك نمي اندازد و زيرا كه صدق و يقين

اطمينانيه و ان الكذب ريبه رواه احمد و الترمذي و النسائي

اطمينت دل است و بديهي كه كذب سبب شك است رواه احمد و الترمذي و النسائي

وَعَنْ عَطِيَّةِ السَّعْدِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روايت است از عطيه بن سعدي رفته كه گفت فرمود آنحضرت صلى الله عليه

وَسَلَّمَ لَا يَبْلُغُ الْعَبْدُ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُتَّقِينَ حَتَّى يَدَعَ مَا لَا بَأْسَ

و سلم نرسد بنده تا كه باشد از متقيان تا آنكه بگذارد چيزي را كه بديهيست باك

بِهِ حَذَرُ الْمَاءِ بِهَ بَأْسٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

در رو از جهت ترسيدن از چيزي كه در او باك است رواه الترمذي و ابن ماجه و غيره است از

عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عبد الله بن مسعود رفته كه گفت فرمود آنحضرت صلى الله عليه وسلم

طَلَبُ كَسْبِ الْحَلَالِ فَرِيضَةٌ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي

طلب كسب حلال فرض است بعد از فرض رواه البيهقي در

شُعَبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ أَجْرَةِ

شعب الايمان و روايت است از ابن عباس رفته كه دس پرسيده شده از مزد

إِتَابَةِ الْمُصْحَفِ فَقَالَ لَا بَأْسَ إِنَّمَا هُمْ مُصَوِّرُونَ وَإِنَّهُمْ

نوشتهن مصحف پس گفت باكمي نيست نيشنند ايشان مگر مصور بگيرند و بپايان

إِنَّمَا يَأْكُلُونَ مِنْ عَمَلِ أَيْدِيهِمْ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

نخورند مگر از عمل دستهاي خود رواه الترمذي و روايت است از

رَافِعُ بْنُ خَدِيجٍ رَضِيَ قَالَ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيُّ الْكَسْبِ أَطْيَبُ
 رافع بن خدیج رضی گفت گفته شد ای پیغمبر خدا کدام کسب خوشتر است
 قَالَ عَمَلُ الرَّجُلِ بِيَدِهِ وَكُلُّ بَيْعٍ مَبْرُورٍ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ
 فرمود عمل مرد است از دست خود و هر خرید و فروختی صحیح مقبول در شرع روایت کرده است
 نَافِعٍ قَالَ كُنْتُ أَجْهَرُ إِلَى الشَّامِ وَرَأَى مِصْرَ فَجَهِزْتُ إِلَى
 نافع گفت بودم که میفرستادم و کلاس خود را بمال و اسباب بسو شام و مصر میفرستادم
 الْعِرَاقَ فَأَتَيْتُ إِلَى أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ عَائِشَةَ رَضِيَ فَقُلْتُ لَهَا
 عراق پس آمد نزد ام المؤمنین عائشه رضی پس گفتم مرا عایشه را
 يَا أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ كُنْتُ أَجْهَرُ إِلَى الشَّامِ فَجَهِزْتُ إِلَى الْعِرَاقِ
 ای مادر مؤمنان بودم که میفرستادم هر بار بسو شام پس میفرستادم به عراق
 فَقَالَتْ لَا تَفْعَلْ وَمَا لَكَ وَلِتَجْرَأَ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ
 پس گفت عایشه کن تخمیز بسو عراق چه میکنی تو با تجارت خود پس بدینیکه من شنیدم پیغمبر خدا
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِذَا سَبَّ اللَّهُ أَحَدَكُمْ رَزَقًا
 صلوات الله علیه و سلم را که میگفت و حتی که سب کرد این خدا را از شما رزق
 مِنْ وَجْهِهِ فَلَا يَدْعُهُ حَتَّى يَتَغَيَّرَ لَهُ أَوْ يَتَنَلَّزَمَ لَهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ
 بوجهی از وجهه باید که ترک دهد آنرا تا آنکه تغیر و متغیر شود و او را روایت کرده است احمد
 وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ قَالَتْ كَانَ لِأَبِي بَكْرٍ
 و ابن ماجه و روایت است از عائشه رضی گفت بود برای ابوبکر
 غُلَامٌ يُخْرِجُ لَهُ الْخِرَاجَ فَكَانَ أَبُو بَكْرٍ يَأْكُلُ مِنْ خِرَاجِهِ
 غلام که بیرون می آورد بر او خراج میبرد پس بود ابوبکر که میخورد از خراج آن غلام
 فَجَاءَ يَوْمًا بِشَيْءٍ فَأَكَلَ مِنْهُ أَبُو بَكْرٍ فَقَالَ لَهُ الْغُلَامُ
 پس آورد آن غلام چیزی را روزی از جنس طعام پس روایت ابوبکر از آن چیز پس گفت مرا ابوبکر را غلام

روایت ابوبکر
 روایت عائشه
 روایت ابن ماجه
 روایت احمد
 روایت ابوبکر
 روایت عائشه
 روایت ابن ماجه
 روایت احمد

تَدْرِي مَا هَذَا فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ وَمَا هُوَ قَالَ كُنْتُ تَكْهَنْتُ لِلنَّاسِ

میدانی که چیست این طعام پس گفت ابو بکر چه چیز است گفت نلام بودم که کهنات کرده بودم

فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَمَا أَحْسَنُ الْكَهَانَةَ إِلَّا إِنِّي خَدَعْتُهُ فَلَقِيتَنِي

در ایام جاهالت و نیک نمیدانستم کهنات را لیکن من فریب داده بودم و او را پس ملاقات کردم

فَاعْطَانِي بِذَلِكَ فَهَذَا الَّذِي أَكَلْتُ مِنْهُ قَالَتْ فَأَدْخُلْ

پس او مرا سبب آن کهنات پس این چیزیکه خوردی تو از آن است گفت عاتشه پس آورد

أَبُو بَكْرٍ يَدُهُ فَقَاعٌ كُلُّ شَيْءٍ فِي بَطْنِهِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

ابو بکر دست خود را در حلق خود پس برآورد و بیرون انداخت هر چیزی که بود در شکم و رواه البخاری

وَعَنْ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ابی بکر رضی الله عنه که آنحضرت صلی الله علیه وسلم

قَالَ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ جَسَدٌ غُذِيَ بِالْحَرَامِ وَعَنْ زَيْدٍ

فرمود درمی آید بهشت را تنی که پرورده است بحرام و روایت است از زید

بْنِ اسْلَمٍ أَنَّهُ قَالَ شَرِبَ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ لَبَنًا وَاعْجَبَهُ

بن اسلم رضی الله عنه بر شیکه گفت نوشید عمر بن الخطاب لبن را و پسندید آن را

قَالَ لِلَّذِي سَقَاهُ مِنْ أَيْنَ لَكَ هَذَا اللَّبَنُ فَأَخْبَرَهُ أَنَّهُ وَرَدَ

گفت عمر آنرا که نوشانید آن شیر از کجا حاصل شده است ترا پس خبر داد آنکس که و جواب داد

عَلَيْ مَاءٍ قَدْ سَمَاهُ فَإِذَا نَعَمْ مِنْ نَعِيمِ الصَّدَقَةِ وَهُمْ لَيْسَفُونَ

برجسته تحقیق نام برد آنرا پس ناگاه فرمود از شتران زکات آنجا حاضر بودند و آنجا است

غُلِبُوا مِنَ الْبَائِنِهَا فَجَعَلْتُهُ فِي سِقَائِي وَهُوَ هَذَا فَأَدْخُلْ

پس او شیر برآورد از شیرهای آنرا پس گردانیدم آن شیر را در مشک و آن این شیر است پس آورد

عَمْرِيَّةً فَاسْتَقَاءَ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

عمر دست خود را و شتر کرد رواه بیهقی در کتاب شعب ایمان

وعن ابن عمر رضي الله عنهما قال من اشترى ثوبا بعشرة دراهم

وروايت است از ابن عمر رضي الله عنهما گفت يكه بخرد جامه را

وفيه درهم حرام لم يقبل الله له صلاة ما دام عليه ثم

در آن يك درهم حرام باشد قبول نيكند خدا مراد از پنج نماز سه نماز كه آن جامه بر تن و باشد

ادخل اصبعه في اذنيه وقال صمتان لم يكن النبي صلى

در آوردن عمر انگشت خود را در دو گوش خود و گفت كه بآيد اين دو گوش من اگر نيت اخذ كنم

الله عليه وسلم سمعته يقوله رواه احمد والبيهقي في

الله عليه وسلم كه شنيدم او را كه ميگفت آنرا رواه احمد و البيهقي

شعب الايمان وقال اسناده ضعيف وعن ابان

شعب الايمان وگفت اسناد آن ضعيف است و روايت است از ابان

عن النبي قال قلت يا رسول الله صلى الله عليه وسلم

از النبي رضي الله عنه گفتم اے پيغمبر خدا صلى الله عليه وسلم

اجعلني مستجاب الدعوة قال يا انس اطلب كسبك تستجيب دعوتك

بروان مرا كه ساكنم دعا نشان قبول كرد خود فرمود بخفت از انس كه ايا كسب را تا قبول كرد دعا تو

فان الرجل يرفع اللقمة الى فيه من حرام فما يستجيب

پس بخفت هر مرد كه مي بردارد لقمه ايسر دهان خود از حرام پس قبول كرد دعا تو

له اربعين يوما رواه الديلمي

او چهارين روز رواه الديلمي

باب المساهلة في المعاملة

وعن حذيفة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

وروايت است از حذيفة رضي الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلى الله عليه وسلم

از حضرت علي عليه السلام
در حديثي كه روايت شده است
از ابن عمر رضي الله عنهما
كه ميگفتند هر مرد كه
دعاي خود را بخفت
چون دعاي او قبول نشود
او را چهارين روز
دعاي او قبول نميگردد
و روايت است از حذيفة رضي الله عنه
كه فرمود هر مرد كه
لقمه را از دهان خود
به داخل دهان خود
ببرد و بخفت
او را دعاي او قبول نميگردد

لَا رَجُلًا كَانَ فِيهِمْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَاتَاهُ الْمَلِكُ لِيَقْبِضَ

که مروی بود در میان آن کسانی که بودند پیش از شما آمد او را فرشته مرگ تا بگیرد

رُوحَهُ فَقِيلَ لَهُ هَلْ عَمِلْتَ مِنْ خَيْرٍ قَالَ مَا أَعْلَمُ قِيلَ لَهُ

جان او را پس گفته شد مرا فرود آ یا کرده تو هیچ عمل از نیکی گفت آنرا نمیدانم گفت شد

انْظُرْ قَالَ مَا أَعْلَمُ شَيْئًا غَيْرَ أَنِّي كُنْتُ أَهْبِئُ النَّاسَ فِي

پس بین گفت آنرا نمیدانم جز آنکه بودم که خرابی و فساد میکردم مردم را در

الدُّنْيَا وَأَجَايزُهُمْ فَأَنْظُرْ مَا لَمْ يُسِرُّوا تَجَاوَزَ عَنِ الْمَجِيرِ

دنیا و تقاضای میکردم پس بهشت میدادم تو نگرا و در گذر میکردم از المجر

فَادْخُلْهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَفِي رِوَايَةٍ يُسَلِّمُ

پس داخل کرد او را خدا ایستاد و بهشت متفق علیه و در روایت سلم

نُحْوَةٌ عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ وَابْنِ مَسْعُودٍ عَنِ الْأَنْصَارِيِّ

ماخذ این روایت است از عقبه بن عامر رضی و ابی مسعود انصاری رضی

فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى أَنَا أَحَقُّ بِذِمَّتِكَ تَجَاوَزَ عَنْ عَبْدِي

پس گفت خدا تعالی که من کریم سزاوارترم بدان از تو در گذر کنی از بنده من

وَعَنْ أَبِي قَتَادَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

در روایت است از ابی قتاده رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا كَرُومُ كَثُرَتْ لِي الْخَلْفُ فِي الْبَيْعِ فَإِنَّهُ يُنْفِقُ ثُمَّ

علیه وسلم دو در دو را از پس بگویند در بیع نهاده که سواد بیع میدهند و با پس

يُحَقِّقُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي جَعْفَرٍ رَضِيَ قَالَ سَمِعْتُ

باطن بگرداند بکت با رواه مسلم و روایت است از ابی هریره رضی گفت شنیدم

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ الْخَلْفُ مُنْفَقَةٌ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میگفت که سوگند محل رواج است

آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میگفت که سوگند محل رواج است

در روایت سلم
نحوه عن عقبه بن عامر
رضی و ابی مسعود
انصاری رضی
ماخذ این روایت
است از عقبه بن
عامر رضی و ابی
مسعود انصاری
رضی

وَصَدَقَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالْدارِمِيُّ وَرَوَى

درست گوید رواه الترمذی وابن ماجه والدارمی در حدیث است از

الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ عَنِ الْبَرَاءِ

بیہقی در شعب الایمان از براء

بَابُ الرِّبَا

وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَتَّقُونَهَا فِي

و آنان که ذخیره میکنند زر و نقره را و خیر نمی نمایند از آن در

سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ يَوْمَ يُجَىٰ عَلَيْهِمْ

راه خدا پس بشارت ده آنها را ب عذاب دردناک روزیکه گرم کرده می شود بر آنان

فِي نَارٍ جَهَنَّمَ فَتَكَلَّوْا بِهَا جَبَاهُهُمْ وَجُوهُهُمْ وَظُهُورُهُمْ

و آتش و دماغ پس داغ کرده میشود بان پیشانی ایشان و پهلوی ایشان و پشت ایشان

هَذَا مَا كُنْتُمْ لَا تُفْسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ

و گفته شود اینست آنچه ذخیره نمائید بر خود پس بپسندید آنچه ذخیره میکردید

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِينَ

کسانی که میخورند سود را بر نمیخیزند از گور مگر خائنه بر میخیزند

بِتَجَنُّبِهِ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَيْسَرِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا

دیوانه ساخت او را شیطان بسبب آسایش ساینده این لعب آنست که سود نمی آید

الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ

سوداگری مانند سود است و حلال کرده است خدا سوداگری را و حرام ساخته است سودا را

بَعَادَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَىٰ فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ

از دور بازمانده از جانب پروردگار است پس باز خدا از بیگاری است آنچه گذشت و کار او

ع
ج
ب
ع

ع
ج
ب
ع

ب
ع
ج
ب
ع

إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

بمدا و کسیکه باز گشت به سوی دغوازی پس آن گروه باشندگان دوزخ اندیش و اندیشه

يَحْقُقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ

مما یودی سازد خدا برکت سود را و افزون میسازد برکت خیر است و خدا دوست ندارد هر

كَفَّارٍ رَئِیْهِ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ

نماید باس گناه گدازا اے مومنان حذر کنید از خدا و ترک کنید آنچه مانده است

مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۚ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ

از سود اگر هستید از اهل ایمان پس اگر نگزید پس خبردار باشید جنگی

مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَإِنْ تُبْتِغُوا فَلَکُمْ رِءُوسُ أَمْوَالِکُمْ لَا تَطْلُبُ

از خدا و رسول او و اگر تو به کردید پس شماست اصل الهامی شما ششم کنید

وَلَا تَظْلُمُونَ ۚ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا

و نه شما ششم کرده شوید اے مومنان مخورید سود را

أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّکُمْ تُفْلِحُونَ ۚ وَاتَّقُوا

و و خدا از تو بر تو و بترسید خدا را تا باشد که رستگار شوید و بترسید

النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ۚ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ

از آن آتش که آماده کرده شده است برای کافران و فرمان برید خدا و پیغمبر را

لَعَلَّکُمْ تُرْحَمُونَ ۚ عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ

شاید که شما مهربانی کرده شوید روایت است از جابر رض گفت لعنت کرده است رسول خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَكَلَ الرِّبَا وَمُؤْكَلُهُ وَكَاتِبُهُ

صلی الله علیه وسلم خوردنده ربا را و خوراندنده ربا را و نویسنده آنرا

وَشَهِيدُهُ وَقَالَ هُمْ سَوَاءٌ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

و گواهان آنرا و فرمود که اینها برابر اند و درود لعنت روده مسلم روایت است از ابی هریرة

مما یودی

مما یودی

عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَيَاتَيْنِ عَلَى

از آنحضرت صلی الله علیه وسلم که فرمود آنحضرت هر آینه می آید

النَّاسُ نَرَمَانٌ لَا يَبْقَى أَحَدٌ إِلَّا أَرَكِلُ الرَّبِّوَا فَإِنْ كَرِ يَأْكُلُهُ

مردمان ز مانس که باقی نمی ماند هیچ یک مگر آنکه بخورد و ربوا پس اگر بخورد ربا

أَصَابَهُ مِنْ بُخَارِهِ وَيُرْوَى مِنْ غُبَارِهِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ

میرسد او را از بخار و اثر آن در روایت کرده شد من غبار یعنی میرسد او اگر در راه او آمد و ابو داود

وَالنِّسَاءُ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْظَلَةَ

و النساء و ابن ماجه و روایت است از عبد الله بن حنظله

غَسِيلُ الْمَلَأَيْكَةِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

که او را غسل ملائکه گویند گفت عبد الله فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

دِرْهُمْ رُبُّوَا يَأْكُلُهُ الرَّجُلُ وَهُوَ يَكْمُرُ أَشَدُّ مِنْ سِتَّةٍ وَ

یک درهم که بخورد آنرا مرد حال آنکه دس میداند که از سودا سخت تر است از ستم

ثَلَاثِينَ زَنِيَةً رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالدَّارِ قُطَيْبٌ وَرَوَى الْبَيْهَقِيُّ فِي

و شش زن رواه احمد و دارقطنی و روایت کرد بیهقی در

شُعَبِ الْإِيمَانِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ وَزَادَ وَقَالَ مَنْ نَبَتَ حِمَةً

شعب الایمان و زیاده کرد یعنی از ابن عباس ابن عباس گفت یکباره برود گوشت او

مِنَ السَّحْتِ فَالنَّارُ أَوْلَى بِهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ

از حرام پس آتش و دوزخ سزاوار است بگو و روایت است از ابی هریره رضی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرَّبُّوَا سَبْعُونَ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم سود خوردن هفتاد باره است

جَزَاءُ أَيْسَرَهَا أَنْ يَنْتَكِلِيَ الرَّجُلُ أُمَّهُ وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ

ا دوی آن هفتاد باره این است که وطنی کند مرد او بخورد و روایت است از ابن مسعود رضی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الرِّبَا

گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم بد رستیکہ مال ربا

وَمَنْ كَثُرُ فَإِنَّ عَاقِبَتَهُ تَصِيرُ إِلَى قُلُوبِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

اگر چه بسیار باشد پس تحقیق پایان کار و باز میگرد و بسو کمی و نقصان روایت کرد و در حدیث را این جا،

وَالْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَرَوَى أَحْمَدُ الْخَيْرُ عَنْ

و هیئت در شعب الامان و روایت گرداده حدیث اخیرا و از

ابن جرير قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم أتيت

ابہرہ شہریت گفت فرمود انحضرت صلی اللہ علیہ وسلم آدم

لِكَلِّمَ اسْمٰى نِىْ عَلٰى قَوْمٍ رَطَطُ نُهُمْ كَالْبُسُوتِ فِيهَا الْحَيَاتُ

در شب معراج رگه‌های کفشک بر ایشان مانند خاندان کرم در آن ماریان

شَرِّىْ مَرَّةً خَارِجُ نَطْمٍ نِصْفٌ فَقُلْتُ مَرَّةً هُوَ الْإِثْمَانَا

وہ مٹن آئے ان کے ہاتھوں سے سلطان نے گھنٹہ بیکہ تین اینگرا کے

جبریل گفت این گروه خورنده ربانده رواہ احمد

عَلَيْهِ سَلَامٌ

و این ماجه و در روایت است از علی مرتضی که وی شنیده آنحضرت را

۱- سید اکبر - ۲- سید احمد - ۳- سید محمد - ۴- سید علی

صلی اللہ علیہ وسلم لعن اکل الربوا

سے ایسے رسم و سبب پیردہ کو دیکھ رہا تھا

وَمَوْكَلَهُ وَكَاتِبَهُ وَمَا بَعِ الصَّدَقَةِ وَكَانَ

و کور شده از آن و کتاب از آن و شیخ سیده زکوة را و بود احقر

ينتهي غير النواج رواه النسيائي وعنه النسيائي

نه می‌میکرد از لوح کردن / واه لسانی و از الش رضه مروی است

رواه ابن ماجة والبيهقي في شعب الإيمان ورزين في كتابه

رواه ابن ماجة وبيهقي در شعب ایمان ورزین در کتاب خود

وعن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

وروايت است از ابن عمر رض گفت فرمود پيامبر خدا صلی الله علیه وسلم

من اختلر طعاما اربعين يوما يريد به الغلاء فقد برئ

کسیکه احتکار کند طعامی را چهل روز در حالیکه میخواهد بان گرانى غله را پس درستی که نیز ارشاد آن

من الله وبرئ الله منه رواه رزين وعنه معاوية

از خدا و نیز ارشاد خدا تعالی از وی رواه رزین و روایت است از معاوی رض

قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول بئس العبد

گفت شنیدم آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میفرمود بد بنده ایست

المحتكر ان ارخص الله الاسعار حزن وان اغلاها فرح

احتکار کننده اگر ارزان گرداند خدایانخ با را اندوه کین گردد و اگر گران گرداند خدایانخ با را

رواه البيهقي في شعب الإيمان ورزين في كتابه وعنه

رواه بیهقی در شعب الایمان ورزین در کتاب خود و روایت است از

ابن امانة عن ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال من

ابن امامه رض که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود کسیکه

اختلر طعاما اربعين يوما ثم تصدق به لم يكن له

احتکار کند طعامی چهل روز پس تصدق کرد بان طعام نمی باشد آن تصدق کردن مراور

كفاية رواه رزين

کفاية رواه رزین

باب الافلاس والانظار والتشديد في الدين

باب افلاسی و انظار و تشدید فی الدین

در این باب که در بیان احتکار است و در بیان آنکه اگر کسی احتکار کند طعامی را چهل روز در حالیکه میخواهد بان گرانى غله را پس درستی که نیز ارشاد آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود بد بنده ایست احتکار کننده اگر ارزان گرداند خدایانخ با را اندوه کین گردد و اگر گران گرداند خدایانخ با را در این باب که در بیان احتکار است و در بیان آنکه اگر کسی احتکار کند طعامی را چهل روز در حالیکه میخواهد بان گرانى غله را پس درستی که نیز ارشاد آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود بد بنده ایست احتکار کننده اگر ارزان گرداند خدایانخ با را اندوه کین گردد و اگر گران گرداند خدایانخ با را

وَلَا كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ

و اگر باشد مفلس پس لازم است مهلت دادن تا تو نگرستی و آنکه خیرات کنیدی بهتر است

لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۚ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ

شمارا اگر هستید داننده و مذر کنید از آن روز که باز گردانیده شوید در آن بسو خدا

تَتَّقُونَ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۚ عَنْ

پس تمام داده شود هر نفسی آنچه عمل کرده است و ایشان ستم کرده نشوند روایت است از

أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ كَانَ

ابی هریره رضی که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود که بود

رَجُلٌ يُدَارِئُ النَّاسَ فَكَانَ يَقُولُ لِفَتْنِهِ إِذَا آتَيْتَ مُعْسِرًا

مردی که محاربه میکرد مردم را بوام پس بود آن مرد که میگفت مرغلام خود را و قتی که بیای تو فقیری را

تَجَاوَزْ عَنْهُ لَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يَتَجَاوَزَ عَنْكَ قَالَ فَلَقِيَ اللَّهَ فَتَجَاوَزَ

در گذر از او پس شاید که خدا در گذرد از ما فرمود آنحضرت پیش آمد آن مرد خدا را پس گذشت او و خدا

عَنْهُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي قَتَادَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ

از وی متفق علیه روایت است از ابی قتاده رضی گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ سَرَّةٍ أَنْ يَخْرِجَهُ اللَّهُ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم یکسره شاد میگردد اندا که رستگار گردد اندا و را خدا

مِنْ كَرَبٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَلْيَنْفِسْ عَنْ مُعْسِرٍ أَوْ يَضَعْ عَنْهُ

از اندوههای روز قیامت پس باید که تاخیر کند طلب وام را از فقیر یا بنهد وام را از او پس

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى

رواه مسلم و هم از ابی قتاده است گفت شنیدم آنحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا أَوْ وَضَعَ عَنْهُ

الله علیه وسلم را که میگفت کی که مهلت دهد معسر را یا بنهد وام را از او پس

انجاء الله من كرب يوم القيمة رواه مسلم وعن

استحارمی و دباور خدا تعالی از اندوهِهاست روز قیامت رواه مسلم و روایت است از

ابی ایسیز قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم

ابی ایسیز رضه گفت شنیدم آنحضرت را صلی الله علیه وسلم

يقول من انظر معسرا او وضع عنه اظله الله في ظله

که میگفت کیسه مهلت و پافلس را یا بنهد و ام را از کرون و جای دهد و از خدا در پناهش بخرد

رواه مسلم وعن عمران بن حصين رضي قال قال

رواه مسلم در روایت است از عمران بن حصین رضه گفت فرمود

رسول الله صلى الله عليه وسلم من كان له على رجل حق

اگر بخواهد خدا صلی الله علیه وسلم کیسه باشد بر او ابر و حق و دوا

من آخره كان له بكل يوم صدقة رواه احمد

پس تا آخر کرد آنرا از کیسه بر حق است باشد بر صاحب حق را هر روز ثواب صدقه رواه احمد

وعن جابر رضي قال كان لي على النبي صلى الله عليه

در روایت است از جابر رضه گفت که بود مرا بر آنحضرت صلی الله علیه

وسلم دين فقضاني وزادني رواه ابو داود وعن

وسلم وای پس ادا کرد مرا و زیاده کرد چنانچه بطریق انعام را واد بود او و رواه

عبد الله بن ابي ربيعة قال استقرض مني النبي صلى الله

عبد الله بن ابی ربیعہ گفت قرض گرفت از من آنحضرت صلی الله

عليه وسلم اربعين الفا فجاءه مال فدفعه الي وقال

علیه وسلم چهل هزار پس آمد آنحضرت مرا ای پس دفع کرد آن چهل هزار را بکس و من

بارك الله تعالى في اهلك ومالك ائما جزاء السلف الحمد

برکت کند خدا تعالی در اهل تو و در مال تو نیست بآدمش قرض گیر محمد و

۴
حکایتی از ابی ایسیز
در باب حقوق

فِي سَبِيلِ اللَّهِ صَابِرًا مُحْتَسِبًا مُقْبِلًا غَيْرَ مُدْبِرٍ يُكْفِرُ اللَّهُ
 در راه خدا صبر کننده امید ثواب دارنده و پشت ندهنده آیات می پوشد خدا ایتحان
 عَنِّي خَطَايَايَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَعَمْ فَلَمَّا
 از من گناهان من فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم آری می پوشد گناهان پس چون
 أَدْبَرَ نَادَاهُ فَقَالَ نَعَمْ إِلَّا الَّذِينَ أَذْنَبَ قَالَ جَبْرِئِيلُ رَوَاهُ
 پشت انداخت پس خواند او را برگشت آنحضرت آری می بخشد همه گناه را مگر دوام مجبین گفت جبرئیل رو
 مُسْلِمٌ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَسَمَةَ وَرَفَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 مسلم در روایت است از عبد الله بن عمر و رفاه بدست می که آنحضرت صلی الله
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يُغْفَرُ لِلشَّهِيدِ كُلُّ ذَنْبٍ إِلَّا الَّذِينَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ
 علیه وسلم فرمود آنحضرت آمرزیده می شود مگر شهید را هر گناه مگر دوام رواه مسلم
 وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 در روایت است از ابی هریره رض گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه
 وَسَلَّمَ نَفْسُ الْمُؤْمِنِ مَعْلُوقَةٌ بِدَيْنِهِ حَتَّى يَقْضَى عَنْهُ رَوَاهُ
 مسلم ذات مسلمان آویخته شده است به وام و سکه که بر خود دارد تا آنکه گذاره شود
 الشَّافِعِيُّ وَاحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ
 الشافعی و احمد و الترمذی و ابن ماجه و الدارمی و روایت است از
 الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 براء بن عازب رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم
 صَاحِبُ الدِّينِ مَا سُوِيَ دِينِهِ يَشْكُو إِلَى رَبِّهِ الْوَحْدَةَ يَوْمَ
 خداوند دین مجسوس است بدین خود گم میکند بسوی پروردگار خود تنهایی و وحشت را روز قیامت
 الْقِيَامَةِ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ
 قیامت رواه فی شرح السنه در روایت است از ابی سعید خدری رض

در روایت است از ابی هریره رض گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه
 و سلم ذات مسلمان آویخته شده است به وام و سکه که بر خود دارد تا آنکه گذاره شود
 الشافعی و احمد و الترمذی و ابن ماجه و الدارمی و روایت است از
 الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 براء بن عازب رض گفت فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم
 صَاحِبُ الدِّينِ مَا سُوِيَ دِينِهِ يَشْكُو إِلَى رَبِّهِ الْوَحْدَةَ يَوْمَ
 خداوند دین مجسوس است بدین خود گم میکند بسوی پروردگار خود تنهایی و وحشت را روز قیامت
 الْقِيَامَةِ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ

قَالَ اُنِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِجَنَازَةٍ يَصَلُّ عَلَيْهَا

گفت آورده شد آنحضرت صلی الله علیه وسلم جنازه را تا بگذارد و بروی نماز

فَقَالَ هَلْ عَلَى صَاحِبِكُمْ دِينَ قَالُوا نَعَمْ قَالَ هَلْ تَرَكَ لَهُ مِنْ

پس گفت آنحضرت آیا هست بر او گفتند آری هست فرمود آیا گذاشته است مردین را چیزی بک

وَفَاءٍ قَالُوا لَا قَالَ صَلُّوا عَلَى صَاحِبِكُمْ قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ

وفا کند باد آن گفتند نگذاشته است فرمود نماز گذاردید شما بر صاحب خود گفت علی رضی ابن ابیطالب

عَلَيْهِ دِينُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَدَّمَ فَصَلَّى عَلَيْهِ وَفِي رِوَايَةٍ مَعْنَاهُ

بر من دین است ای رسول خدا پس پیش آمد آنحضرت پس نماز گذارد بر او و روایت دیگر معنی آنست

وَقَالَ فَلَقَّ اللَّهُ رِهَانَكَ مِنَ النَّارِ كَمَا فَكَّكَتَ رِهَانَ أَخِيكَ

و این زیادت که گفت آنحضرت در حق علی رضی که خلاص گرداند خدا نفس ترا چنانکه خلاص کردی نفس

الْمُسْلِمِ لَيْسَ مِنْ عِبْلِهِ مُسْلِمٌ يَقْضِي عَنْ أَخِيهِ دَيْنَهُ إِلَّا فَكَّ

مسلمان خود را نیست بجز بده مسلمان که بگذارد از جانبش براه جز و است او را که بگذارد بکسر او را

اللَّهُ رِهَانَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَّةِ وَعَنْ

خدا ای گرو او را روز قیامت رواه فی شرح السنه و روایت است از

ثَوْبَانَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ مَاتَ وَهُوَ

ثوبان رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم بیکه میرود و حال آنکه

بَرِيٌّ مِنَ الْكِبْرِ وَالْغُلُولِ وَالَّذِينَ دَخَلَ الْجَنَّةَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

و بے بیز است از کبر و از خیانت کردن و غشیت و از و امی و راکب و در بهشت رواه الترمذی

وَابْنُ مَاجَةَ وَالِدَارِمِيُّ وَعَنْ أَبِي مُوسَى رَفَعًا عَنِ النَّبِيِّ

و ابن ماجه و الدارمی و روایت است از ابی موسی رضی از آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ أَعْظَمَ الذُّنُوبِ عِنْدَ اللَّهِ أَنْ يُلْقَاكَ

صلی الله علیه وسلم فرمود که بدترین گناهان نزد خدا آنست که پیش از خدا را

بِهَا عَبْدٌ بَعْدَ الْكِبَرِ ثَوَابُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ يَمُوتَ رَجُلٌ

آن گنا بان بعد از کثرت آن کسیره که نمی کرده است خدای از آن است که میرود بنده و حال آنکه

وَعَلَيْهِ دِينَ لَا يَدْرِي لَهُ قَضَاءٌ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ

براسته این است دین که نگذارند بنده بر او ادا و روه احمد و ابو داود و روایت است از

سَعْدِ بْنِ الْأَطْوَلِ قَالَ مَاتَ أَخِي وَتَرَكَ ثَلَاثَ مِائَةِ دِينَارٍ

سعد بن الطول رض گفت مرد برادر من و بگذشت سه صد دینار

وَتَرَكَ وَلَدًا صَغِيرًا فَارَدْتُ أَنْ أَتَفِقَ عَلَيْهِمْ فَقَالَ لِي

و بگذشت اولاد نرود و خواستم که خراج کنم آن و بیاورم بر او ادا و پس فرمود مرا

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَخَاكَ هَبْكَ بِدِينِهِ

پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم برستیکه برادر تو هجوس است از وصول نمیشود

فَاقْبِضْ عَنْهُ قَالَ فَذَهَبْتُ فَقَضَيْتُ عَنْهُ ثُمَّ جِئْتُ فَقُلْتُ

پس ادا کن از او دین را گفت پس رفتم پس قضا کردم دین را از وی پس آمدم پس گفتم

يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ قَضَيْتُ عَنْهُ وَلَمْ يَتَّقِ إِلَّا امْرَأَةً تَدْرِي

یا رسول الله بجهت ادا کردم دین را از وی و باقی نماند مگر زن که دعوای میکند

دِينَارَيْنِ وَلَيْسَتْ لَهَا بَيِّنَةٌ قَالَ أَعْطَاهَا فَإِنَّهَا صَادِقَةٌ

دو دینار را و نیست مر او را گواه گفت آنحضرت بده آنرا زیرا که و بر میگویی شاید که بوی دین

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ جُمَيْشٍ قَالَ

رواه احمد و روایت است از محمد بن عبد الله ابن جمش گفت

كَأَنِّي أَجْلُوسًا بِغِنَاءِ الْمَسْجِدِ حَيْثُ يُوضَعُ الْجَنَائِزُ وَرَسُولُ اللَّهِ

بودیم نشسته در محراب مسجد آنجا که نهاده می شود جنازه ها و حال آنکه آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَالِسٌ بَيْنَ ظَهْرَيْنَا فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ

صلی الله علیه وسلم نشسته بود میان ما پس برداشت پیغمبر خدا

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَصَرَهُ قَبْلَ السَّمَاءِ فَظَرَ ثُمَّ طَأَّ

صلى الله عليه وسلم بنامی خود را جانب آسمان پس نگاه کرد پست کرد

بَصَرَهُ وَوَضَعَ يَدَهُ عَلَى جَبْهَتِهِ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ

بصر خود را و نهاد دست خود را بر پیشانی خود گفت سبحان الله سبحان الله

مَاذَا نَزَلَ مِنَ الشَّدِيدِ قَالَ فَسَلَكْتُ أَيُّومَنَا وَلَمَّا كُنَّا فَلَمْ نَرِ

چه چیز فرود آمد از سخت گرفتن گفت راوی پس خاموش بودیم و درین روز شب پس ندیدیم

إِلَّا خَيْرًا حَتَّى أَصْبَحْنَا قَالَ مُحَمَّدٌ فَسَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

گمر نیکی را تا آنکه صبح کردیم گفت راوی محمد پس سوال کردم آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا الشَّدِيدُ الَّذِي نَزَلَ قَالَ فِي الدِّينِ وَالَّذِي

علیه وسلم را که حقیقت آن تشدید که فرود آمد گفت آنحضرت که آن تشدید در دین و آن تشدید

نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ رَجُلًا قَتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ عَاشَ

بناخداي که بقای محمد در دست اوست اگر ثابت شد که مردی کشته شد در راه خدا پست تر زنده شد

ثُمَّ قَتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ عَاشَ ثُمَّ قَتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

پست تر کشته شد در راه خدا پست تر زنده شد پست تر کشته شد در راه خدا

ثُمَّ عَاشَ وَعَلَيْهِ دَيْنٌ مَا دَخَلَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَقْضَى دَيْنُهُ رَوَاهُ

پست تر زنده شد و حال آنکه بر او دین است در نمی آید بهشت را تا آنکه او ادا کرده شود دین او رواه

أَحْمَدُ وَفِي شَرْحِ السُّنَنِ أَخُوهُ

احمد و در شرح سنن مانند آن حدیث

بَابُ الْغَضَبِ

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذْكُوا إِلَى الْحُكَّامِ

و محذورید اموال خلیش را در میان خودیش با باطل و مریسند اموال خود را بسو حاکمان

م
فصل فی الغضب
باب فی الغضب
م

لَنَا كُنُوا أَفْرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْأَشْرَافِ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

ما خوردید باره از اموال مردمان بستم دانسته

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ

و نزد یک شوید مال یتیم و در آن تصرف نکنید مگر بعلیه آن نیکوتر باشد تا برسد بوقت خود یعنی بالغ شود

عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از سعید بن زید رضا گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ مَنْ أَخَذَ شَيْئًا مِّنَ الْأَرْضِ ظُلْمًا فَإِنَّهُ يُطَوَّقُهَا يَوْمَ

و سلم کسیکه بگیرد یکمادست از زمین بستم پس تحقیق طوق گردانیده شود آن زمین

الْقِيَمَةِ مِنْ سَبْعِ أَرْضِينَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

روز قیامت از هفت زمین متفق علیه در روایت است از

عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يَزِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ

عبد الله بن یزید انصاری رضا از آنحضرت صلی الله علیه و سلم که

نَهَىٰ عَنِ التَّهْبَةِ وَالْمُثَلَّةِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ أَبِي حَرِثَةَ

نهی کرد آنحضرت از تهبه یعنی غارت مال مسلم و از مثله یعنی حقوقیت کردن بر زمین دیگران و این است از ابی حریظه

الرَّقَاشِيِّ عَنْ عَمْرِو بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

رقاشی از عم خود رضا گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ لَا تَطْلُؤُوا إِلَّا مَا لَا يَحِلُّ مَالُ امْرِئٍ إِلَّا بِطَيْبٍ

و سلم آگاه باشید که ظلم نکنید و آگاه باشید حلال نیست مال مرد مگر بخوبی

نَفْسٍ مِنْهُ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَالذَّارِقُطْنِيُّ

نفس از وی رواه بیهقی در شعب ایمان و دارقطنی

فِي الْمَحَبَةِ وَعَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ

در کتاب محبتی در روایت است از سالم و پدر خود رضا گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَخَذَ مِنَ الْأَرْضِ شَيْئًا

آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه گیرد از زمین یک دست

بِغَيْرِ حَقِّهِ خُسِفَ بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِلَى سَبْعِ أَرْضِينَ رَوَاهُ

بیحق شمر می فرو برده شود او را روز قیامت هفت زمین رواه

الْبُخَارِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَرْثَةَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ

بخاری روایت است از ابی بن مره گفت شنیدم آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ أَخَذَ أَرْضًا بِغَيْرِ حَقِّهَا كَلَفَ

صلی الله علیه وسلم را که میگفت کسیکه گیرد وزین را بیحق تحلیف کرده شود

أَنْ يَحْمِلَ ثَرَابَهَا الْمَحْشَرُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْهُ قَالَ

که بردارد بر سر خاک آن در محشر رواه احمد و هم از دوس مرسلت گفت

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ أَيُّمَا رَجُلٍ ظَلَمَ

شنیدم آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میگفت هر مرد که بظلم بکند

شَيْئًا مِنَ الْأَرْضِ كَلَفَهُ اللَّهُ عَرْجًا وَجَلَّ أَنْ يَحْفَرَ حَتَّى يَبْلُغَ

یک شبر را از زمین تحلیف کند او را عجز و جل که بکند آن شبر زمین تا آنکه برسد

آخِرَ سَبْعِ أَرْضِينَ ثُمَّ يُطَوَّقُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ حَتَّى يَقْضَى

آخر هفت زمین را بستر طوق گردانیده شود آن زمین او را تا آخر روز قیامت تا آنکه تمام کرده

بَيْنَ النَّاسِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ رَضِيَ قَالَ

حکم میان مردم رواه احمد و روایت است از ابی بکره رض گفت

خَطَبَنَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ النِّخْرِ قَالَ إِنْ الرِّمَانُ

که خطب نمود ما را آنحضرت صلی الله علیه وسلم روز نحر و گفت که زمان بیست سال

قَدْ اسْتَدَارَ كَهَيْئَتِهِ يَوْمَ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

بجستیم باز گشت همچو میست و سه که در روز پیدا کردن خدا آسمان ها و زمین را بود

۲
قال ابو عبد الله
يُسْتَنْبَنُ اِيَّيْهِ فِي خُرُوجِ
وَبِرْكَاتِهِ قَالَ ابْنُ
فِي الْمَدَنِ فِي زِيَادَةِ
خُرُوجِ الْفَرَسِ فِي الْحِجَابِ
إِلَى الْوَرْدِ فِي الْحَقِّ
تُرِيدُ أَنْ يَصْفُرَ شَمْسُ
صَفَرُ فِي شَيْءٍ خَفِيَ
تَلَكُّ شَيْءٍ فِي الْحَقِّ
وَبِهِ خُصُوصًا

السَّنَةِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ثَلَاثُ مَثَوَالِيَا

سال دوازده ماه است از آن چهار ماه حرام است سه ماه و نیم آینده اند

ذُو الْقَعْدَةِ وَذُو الْحِجَّةِ وَالْحَرَمُ وَرَجَبٌ مَضْرُوبٌ الَّذِي بَيْنَ

و آن ذوالقعدة و ذوالحججه و محرم و رجب که منسوب بسبب قبله مضر است آنکه میان

جُمَادَى وَشَعْبَانَ وَقَالَ أَيُّ شَهْرٍ هَذَا قُلْنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ

جمادی الاخری و شعبان است و گفت آنحضرت کدام ماه است این گفتیم ما خدا و رسول خدا

أَعْلَمُ فَسَكَتَ حَتَّى ظَنَنَّا أَنَّهُ سَيَسْمِيهِ بِغَيْرِ اسْمِهِ فَقَالَ

و نامتر است پس خاموش ماند آنحضرت تا آنکه گمان بردیم که آنحضرت نزدیک است که نام برد او را بجز نام

أَلَيْسَ ذَا الْحِجَّةِ قُلْنَا بَلَى قَالَ أَيُّ بَلَدٍ هَذَا قُلْنَا اللَّهُ

ایا نیست اینها ذوالحججه گفتیم آری فرمود آنحضرت که کدام شهر است این گفتیم خدا

وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ فَسَكَتَ حَتَّى ظَنَنَّا أَنَّهُ سَيَسْمِيهِ بِغَيْرِ

و رسول خدا و نامتر است پس خاموش ماند آنحضرت تا آنکه گمان بردیم چنانچه نزدیک است که نام برد او را

اسْمِهِ قَالَ أَلَيْسَ الْبَلَدُ قُلْنَا بَلَى قَالَ فَايُّ يَوْمٍ هَذَا

نام او فرمود ای نیست این بلده گفتیم آری فرمود پس کدام روز است این

قُلْنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ فَسَكَتَ حَتَّى ظَنَنَّا أَنَّهُ سَيَسْمِيهِ

گفتیم خدا و رسول خدا و نامتر است پس خاموش ماند آنحضرت تا آنکه گمان بردیم که آنحضرت قریب است

بِغَيْرِ اسْمِهِ قَالَ أَلَيْسَ يَوْمَ الْحَجِّ قُلْنَا بَلَى قَالَ فَايُّ

که نام دیگر برد فرمود آنحضرت ای نیست این روز حجه گفتیم آری فرمود آنحضرت پس بدینگونه

يَمَاءُكُمْ وَأَمْوَالُكُمْ وَأَعْرَاضُكُمْ عَلَيْكُمْ حَرَامٌ كَحُرْمَةِ

خون و حیاشا و اهلای شما و آبرو و اموال شما بر شما حرام است مانند حرمت

يَوْمِكُمْ هَذَا فِي بَلَدِكُمْ هَذَا فِي شَهْرِكُمْ هَذَا وَاسْتَلْقَوْنَ

روز شما که این است در شهر شما که این شهر است و نزدیک است که پیش آید

و اما قید در این است
مباذنه فی ایضا
و از آنکه اللبس
و از آنکه کان بین
قالوا قد کان بین
جی مضر و بین
اختلاف فی باب
فکانت مضر
رجبا ذالذکر المعهود
الان فی موالدس
بین جاد و شعبان
و کانت رجب
رضان فلهذا
النبی صلی الله علیه و آله
الی مضر

و اما قید

و اما قید

رَبِّكُمْ فَيَسْأَلُكُمْ عَنْ أَعْمَالِكُمْ أَفَلَا تَرْجِعُونَ بَعْدَ ضَلَالِكُمْ

بر پروردگار شما پس پرسد بروردگار شما از کرده آرا شما آگاه باشید پس برگرد از رفتن من ز دنیا گرا

يَضْرِبُ بَعْضُكُم بِأَبْعَضٍ أَهْلَ بَلْعَتٍ قَالُوا نَعَمْ قَالَ

کمزید بعضی از شما که نهایی بعضی آگاه باشید ایاهست که رسانیدم رستار گفتند آری گفت آنحضرت

اللَّهُمَّ اشْهَدْ فَلْيَبْلُغِ الشَّاهِدُ الْغَائِبُ قَرِيبٌ مَبْلُغٌ أَوْحَى

بار خدا یا آگاه باش پس بیک براند حاضر کسی اگر غایب است پس بسا که رسانیده شده است یا دورانده تر است

مِنْ سَامِعٍ مُتَّفَقٍ عَلَيْهِ وَعَنْكَ الْجَنَّةُ ذُرِّيَّاتُهُ سَمِيعٌ

از کسی شنیده است متفق علیه در روایت است از ابی ذر رضی بدستیده او شنید

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ ادَّعَى مَالِيكَ لَهُ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میگفت کیسه و موم که در جبر را که نیست مرا و را

فَلَيْسَ مِنَّا وَلَيْتَبَوْهُ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْكَ

پس آنکس نیست از ما باید که بگیرد جای خود را از آتش رواه مسلم و برده است از

خَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ قَالَ غَزَوْتُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

خالد بن ولید رخ گفت غزا کردم همراه آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ يَوْمَ خَيْبَرَ فَأَتَيْتُ الْيَهُودَ فَشَكَّوْا أَنَّ النَّاسَ قَدْ

و مسلم بروز جنگ خیبر پس آمدند یهود پس شکایت کردند که مردمان تحقیق

أَسْرَعُوا إِلَى حِصْنٍ تَرَاهُمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

سرعت کردند بسو درختان خرمای ما پس فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ الْإِسْلَامَ لَا يَحِلُّ أَمْوَالُ الْمُعَاهِدِينَ إِلَّا بِحَقِّهَا رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

و مسلم آگاه باشید که حلال نیست مالها سے اهل ذمه که بحق آن رواه ابو داود

بَابُ الْإِسْتِثْنَاءِ

۲۱
لاجل سوال المساجد
لاجلها ان اراد ان
الاجتهاد في امور المعتمدين
الذين يثقون بالعلماء
فقط دان اراد الفتا
الاجابة من الكتاب
نحوه في غير ما اخذ
منه في غير ما اخذ
مجمع

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

روایت است از عبد الله بن عمر رضی الله عنه گفت که لعنت کرد آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرَّاسِيَّ وَالْمُرْتَشِيَّ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ

علیه وسلم رشوت دهنده را و گیرنده را رواه ابو داود و ابن ماجه

وَرَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ عَنْهُ وَعَنْ أَبِي جَعْفَرٍ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ أَبِي

رواه ترمذی از عبد الله و از ابی جعفر و رواه احمد و ابی

فِي شُعْبٍ لَا يَمَانٍ عَنْ ثَوْبَانَ وَزَادَ الرَّاسِيَّ يَعْنِي وَالَّذِي

در شعب ایمان از ثوبان بن موی آنحضرت و زیاده کرد یعنی لفظ الراسی یعنی آنکس

يُمَشِّئُ بَيْنَهُمَا وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

که پیام کند میان این هر دو و از ابی امامه روایت که آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ شَفَعَ لِحَدِّ شَفَاعَةٍ فَأُهْدِيَ لَهُ هَدِيَّةٌ عَلَيْهَا

عنه و سلم فرمود که شفاعت کرد و گیرش بدید فرستاده شد مرا آنکس را بر این شفاعت

فَقَبِلَهَا فَقَدْ آتَى بَابًا عَظِيمًا مِنْ أَبْوَابِ التَّوَارِثِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

پس قبول کرد آنرا پس تحقیق آمد او باب عظیم را از ابواب ربا رواه ابو داود

بَابُ فِي الْهَبَةِ وَالْهَرِيَّةِ

وَعَنْ النَّبِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ

روایت است از انصاری که آنحضرت صلی الله علیه وسلم بود که

لَا يَرُدُّ الطَّيِّبَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ أَبِي جَعْفَرٍ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ أَبِي

روایت کرد قسم خوش بوی را رواه بخاری و روایت است از ابی جعفر و رواه احمد و ابن

النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ تَهَادَوْا فَإِنَّ الْهَرِيَّةَ تَذْهَبُ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود که بدید فرسید زیرا که بدید دور میکند

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرَّاسِيَّ وَالْمُرْتَشِيَّ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَالتِّرْمِذِيُّ عَنْهُ وَعَنْ أَبِي جَعْفَرٍ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ أَبِي فِيمَا لَا يَمَانٍ عَنْ ثَوْبَانَ وَزَادَ الرَّاسِيَّ يَعْنِي وَالَّذِي يُمَشِّئُ بَيْنَهُمَا وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ شَفَعَ لِحَدِّ شَفَاعَةٍ فَأُهْدِيَ لَهُ هَدِيَّةٌ عَلَيْهَا فَقَبِلَهَا فَقَدْ آتَى بَابًا عَظِيمًا مِنْ أَبْوَابِ التَّوَارِثِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

وَحَرَّ الصَّدْرِ وَلَا تَحْقِرَنَّ جَارَةً لِّجَارَتِهَا وَلَوْ شِئْتَ

و حرسینه را و باید که حقیر نیندازد هیچ زن بر آئے ز سبک بپایه اوست اگر چه

فَرَسٍ شَاةٍ رَوَاهُ الزَّمِزْمِيُّ وَعَنْ جَابِرٍ أَنَّ النَّبِيَّ

بفرستد نیم سم گو سپند رواد ترمذی و روایت است از جابر رضی که آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ أَعْطَى عَطَاءً فَوَجَدَ فِيهِ بِهِ وَمِنْ

صلی اللہ علیہ وسلم فرمود کہ والدہ شدہ دینے میں بہت اگست، آپس مادر مکہ و اہل بیت و

لَمْ يَحْدُ فَلْيُشْنِ فَإِنَّ مَرَّ الشَّيْءِ فَقَدْ شَلَّ وَ مَرَّ لَكُمْ فَقَدْ كَفَّ

نماندیم که ایشانند و بنده را از سر که کسی که قضا گوید پس بخت تو شد که در کس باشد از این بخت تو

وَمِنْ حَمَلِهِمَا لَكُمْ كَلَامٌ كَلَامًا

وَلَا يَخَافُ الْعَذَابَ

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَارُ
الَّذِينَ يُضَاهُونَ فِي الشَّعَائِرِ
الَّذِينَ يُدْعُونَ لِلْكَافِرِ أَلْحَقْ بِهِ شِقَاقَ الْكَافِرِ
وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَارُ
الَّذِينَ يُضَاهُونَ فِي الشَّعَائِرِ
الَّذِينَ يُدْعُونَ لِلْكَافِرِ أَلْحَقْ بِهِ شِقَاقَ الْكَافِرِ

وَأَبُو دَاوُدَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

و ابو داؤد دروایت است از اسامه بن زید لغت فرموده است حضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ صَبَاحٍ إِلَيْهِ مَعْرِفَتُكَ فَقَالَ لِفَاعِلِهِ

صلی اللہ علیہ وسلم کہہ کر وہ شاد ہوئے اور کہا پس گفت مرا خداوند را

جاءك الله خيرا فقد ابلغ في الشناء رواه الترمذي وحسن

جزاک اللہ خیرا پس تحقیق مبالغہ کر دینا ہے اور وہاں ترمذی درود ہے

ابن حجر برہ نے فرمایا کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم من

ابی ہریرہ رضی گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کہ

أَمْ يَشْكُرُ النَّاسُ لِمَ يَشْكُرُ اللَّهُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ

شکر گوید مرد مرا در احسان شکر گوید خداے را رواہ احمد والترمذی

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَرْيَمَ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

و روایت است از ابی‌بکر رضی الله عنہ از آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود آنحضرت

تَنَاهَا وَإِنْ أَهْدِيَةً تَذْهَبُ الصَّغَائِرُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

بریه بفرستید زیرا که هدیه دور میکند کینه و دشمنی را رواه ترمذی

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابن عمر رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

ثَلَاثٌ لَا تَرُدُّ الْوَسَائِدُ وَالذَّهْنُ وَاللِّبَنُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

سه چیز است که رد کرده نشود یک بالینها دوم روغن سوم شیر رواه ترمذی

وَقَالَ هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ قِيلَ أَرَادَ بِالذَّهْنِ الطَّيِّبَ وَعَنْ

وگفت این حدیث غریب است گفته شد که مراد آنحضرت از لفظ دهن خوشبوی است و از

أَبِي عَثْمَانَ النَّهْدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابی عثمان نهدی رضی مراد است گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

وَسَلَّمَ إِذَا أُعْطِيَ أَحَدُكُمْ الرِّيحَانَ فَلَا يَرُدُّهُ فَإِنَّهُ خَرَجَ

وسلم چون داده شود یک از شما ریحان پس باید که رد نکند آنرا پس بدینکه ریحان بیرون آمده است

مِنَ الْجَنَّةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ مُرْسَلًا وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ

از بیست رواه ترمذی مرسله و از ابن عباس رضی مراد است

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْعَائِدُ فِي هَبْتِهِ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم باز گردنده در هیبت خویش باز نیاید

كَالْكَلْبِ يَعُودُ فِي قَبْلِهِ أَيْسَ لَنَا مِثْلُ السَّوءِ رَوَاهُ ابْنُ خَالٍ

مانند سگ است که باز میگردد در قدامت خود و میخورد آنرا سزاوار نیست ما را حال و قصه بدی رواه بن خال

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ وَابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابن عمر رضی و ابن عباس رضی بدینکه آنحضرت صلی الله علیه وسلم

وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَحِلُّ لِلرَّجُلِ أَنْ يُعْطِيَ عَطِيَّةً ثُمَّ يَرْجِعَ فِيهَا

وسلم گفت حلال نیست مردی را که بدو عطا شود و او برگرداند و بدو برگرداند

الْأَوَّلَادَ فِيمَا يُعْطَى وَلَدَهُ وَمَثْلُ الَّذِي يُعْطَى الْعَطِيَّةَ تَرْجِعُ

مگر و الله در آنچه میدهد به فرزند خود را و حال آن کسی که میدهد به پسر راجع میکند

فِيهَا كَمَثَلِ الْكَلْبِ الَّذِي أَكَلَ حَتَّى إِذَا شَبِعَ قَاءَ ثُمَّ عَادَ فِيهِ

در آن همچو حال سگ است که خورد چیزی را تا آنکه چون سیر شد قی کرد پسر باز گشت در

قَبِيضِهِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالتَّيَمِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ

بته خود یعنی خوردن گرفت رواه ابو داود و ترمذی و تیمی و ابن ماجه

بَابُ لَوْصِيَّةٍ

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ابن عمر گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

مَا حَقَّ امْرُءٌ مُسْلِمٌ لَهُ شَيْءٌ يُوصِي فِيهِ يَبِيتُ لِكُلِّتَيْنِ إِلَّا

نیست حق مرد مسلمان که چیزی را وصیت کند که در آن دو بیدار شود و در آن دو بخوابد

وَوَصِيَّتُهُ مَكْتُوبَةٌ عِنْدَهُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ جَابِرٍ

وصیت وے نوشته شده است نزد او متفق علیه و روایت است از جابر

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ مَاتَ عَلَى وَصِيَّةٍ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه مرد بر وصیت یقین و مرد وصیت کرد

مَاتَ عَلَى سَبِيلٍ وَسُنَّةٍ وَمَاتَ عَلَى تَقَى وَشَهَادَةٍ وَمَاتَ

مرد بر راه و روش دین و مرد بر تقوی و شهادت و مرد در حالیکه

مَغْفُورًا لَهُ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ

آنرا زیده شده است رواه ابن ماجه و روایت است از انس گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ قَطَعَ مِيرَاثَ وَارِثِهِ قَطَعَ اللَّهُ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه قطع کند میراث وارث خود را قطع کند خدا

آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه قطع کند میراث وارث خود را قطع کند خدا

آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه قطع کند میراث وارث خود را قطع کند خدا

آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه قطع کند میراث وارث خود را قطع کند خدا

آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه قطع کند میراث وارث خود را قطع کند خدا

مِيرَاثُهُ مِنَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَرَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ

میراث اور از بہشت روز قیامت رواہ ابن ماجہ و رواہ بیہقی

فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَعَنْ النَّسَائِيِّ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ

در شعب ایمان از ابی ہریرہ رضی اللہ عنہ و روایت است از انس بن مالک رضی

قَالَ كَاتِبُ الْكِتَابِ فِي صَدْرِهِ وَصَايَا هُمْ لِسَمِيعِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گفت بودند صحابہ رضی اللہ عنہم کہ می نوشتند در شروع وصایای خود بسم اللہ الرحمن الرحیم

هَذَا مَا أَوْصَى بِهِ فُلَانٌ أَنَّهُ لَيْسَ هَذَا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ

این چیز است کہ وصیت کرد بان فلان بدینیکہ او گواہی میدہد باین کہ نیست خدا مگر خداوند

لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

کہ نہ شرک است مرا و او را و باینیکہ محمد بنده او و رسول است صلے اللہ علیہ وسلم

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي

و باینیکہ قیامت آئندہ است بلا شک و باینیکہ خدا برانگیزد کسے را کہ

الْقُبُورِ وَأَوْصَى مَنْ تَرَكَ مِنْ أَهْلِهِ أَنْ يَتَّقُوا اللَّهَ وَيُصَلِّحُوا

در قبور است و وصیت کرد کسے را کہ گذاشتہ است از اہل او باینیکہ پرستند خدا و صلح کنند

ذَاتَ بَيْنِهِمْ وَيُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ أَزْكَأُ الْمُؤْمِنِينَ وَأَوْصَى

در میان خود و فرمان برداری کنند خدا و رسول را اگر ہستند مسلم و وصیت کرد انہما

بِمَا أَوْصَى إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ إِنَّ اللَّهَ صَاطِفٌ

بانکہ وصیت کرد ابراہیم فرزندان خود را و یعقوب بدینیکہ خدا ایضا برگزیدہ است

لَكُمْ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

برائے شما این دین را پس ازین جهان مردہ

مگر مسلمان

عَبَضْ وَسَنَدُهُ صَحِيحٌ

در سند آن صحیح است

باب الاجارة

عن أبي بصير قال قال رسول الله صلى الله عليه

روایت است از ابی هریره رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى ثَلَاثَةٌ أَنَا خَصْمُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

و سلم فرمود خدا تعالی سه کس اند که من پیشکار رفته ایشانم روز قیامت

رَجُلٌ أَعْطَى ابْنِي ثَمْرَةَ غَدْرًا وَرَجُلٌ بَاعَ حُرًّا فَأَكَلَ ثَمَنَهُ

کے مردیت کہ دادہ است ہمدیسا بنام من ایتر ہو فا کرو دو دیگر مرد کہ فروخت از اورا پس خود بہا انرا

وَرَجُلٌ اسْتَآجَرَ أَجِيرًا فَاسْتَوَىٰ مِنْهُ وَلَمْ يُعْطِ أَجْرَهُ

وسوم مردیت که بکرایه گرفت مزدور را پس استیفا کرد و دو بیغی عمل و نداد او را مزدور می‌درا

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ قَالَ

رواہ بخاری و روایت است از عبد اللہ بن عمر رضی اللہ عنہما گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْطُوا الْأَجِيرَ أَجْرَهُ قَبْلَ

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم بدھیمہ مزدور را مزداد پیش از آنکہ راف

أَنَّ يَحْيَى عَرَفَهُ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

خشک شود خمی اورواه ابن ماجه وروایت است از ابی هریره رضا

أَنَّهُ عَلَّمَ رَجُلًا سُورَةَ الْقُرْآنِ فَأَهْدَى إِلَيْهِ ثَوْبًا

درستیکه او تعلیم کرد و در یک سوره از قرآن پس هدیه فرستاد و بسوا بوی برده و یک

أَوْ خِيَصَةٌ فذكرَ ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ

یا خیمه بود پس ذکر کرده شد مرا حضرت را صلے اللہ علیہ وسلم پس فرمود

اِنَّكَ اِنْ اَخَذْتَهُ الْبَيْتَ ثَوْبًا مِّنَ النَّارِ عَبْدٌ مِّنْ حَبِيدٍ وَرَوَاهُ ثِقَاتٌ

بد رستیکه تو اگر میگیری پوشی تو پاچه از آتش عبد بن حمید گفت که راویان حدیث همه ثقاتند

2

(Signature)

سید محمد

سندھ

از اجاره بازار جهت

بسم الله الرحمن الرحيم

جیت اٹھاجے

دولت گاہ

کتاب الیوم

وَأَنْ خِفْتُمْ أَنْ تَفْشُوا فِي الْبَيْتِ فَأَنْتَهُ مَا طَابَ لَكُمْ

والگروا یند که عدل نتوانند کرد و در حق دختران یتیمه پس نکاح کنید آنچه خوش آید شمارا

مِّنَ النِّسَاءِ مَثْنً وَثُلَّةَ وَرُبَاعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا

از سائر زنان دود و سه سه و چهار چهار پس اگر دایند که در نصرت نیز عدل نتوانید کرد

پس علاج کنید بزن را با سر به گیرید آنرا که مالک و خد و دستگار است شما و علاج کنید که سر نه علاج با او که

مِّنَ النِّسَاءِ إِلَى مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ

از زمان مالمظ محضین غیر مسانین روایت است از عبد الله بن مسعود رضی الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

بن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ كُفِّتَ فَرَمُودُ أَنْ تُخْفِزَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ

ای گروه جوانان کبریا وقت وارد از شما نکاح را پس باید که نکاح کند

فَانَّهُ اغْضُ لِلْبَصَرِ وَاَحْصَنُ لِلْفَرْجِ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم الدنيا كلها متاع

وقت. فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم: **لَمْ دُنِيَا، هَمُّ نَفْعِ لِرَفَقَتِ وَأَسَاسِشْ**
وَحَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْجُرْعَةُ الصَّالِحَةُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

دوستی و شایع دنیا زن نیکو کار است رواه مسلم و از

[illegible]

أَيْمَهُ بِرَّةً أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ثَلَاثَةٌ

اگر چه هر پره رفته بدستیکه آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود سه چیز اند

حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عِوَانُهُمُ الْمَكْتُبُ الَّذِي يُرِيدُ الْإِدَاءَ وَالنَّالِجُ الَّذِي

که ثابت است مر خدا را یاری دادن ایشان یکی است که میخواید ادا و دوم نخل کشنده

يُرِيدُ الْعَفَاةَ وَالْمُجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالتَّبَا

میں خواہ پار سائے یا دوسوم کسیکے کارزار میں کیوں در راہ خدا بروایت است از ترغیبی والنسائی

وَابْنُ مُأْجَةٍ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

و این ماه و هم از این هر پره رنم روایت گفت که فرمود آن حضرت صلی الله علیه و سلم

إِذَا خُطِبَ إِلَيْكُمْ مِنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخَلْقَهُ فَرُجُوهُ أَنْ لَا تَقْعُدُوا

و قیام خود ستاری کند بسو شما کیسه راضی هستید شما دین اورا و خلق اورا پس تزویج کنید اورا اگر نایند شما

تَكُنْ فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفُسَادَ عَرِيضٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

پیدا میشود آزمایش و بلاد زمین و تنهایی و غمرازی سار رواه عمر مذکور

وعمر بن الخطاب بن مسعود قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

و روایت است از زین العابدین علیه السلام که فرمود آسختن

فَوَجَّهَ الْهَدُودَ الْمَعْدُودَ فَإِذَا مَكَانُكَ الْإِلَامُ رَوَاهُ الْهَدُودُ

نکاح کنیز از او مستحب است و نه شوهر را پس از آنکه زن از او جدا شود

وَعَبْدُكَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ سَالِمٍ بْنِ عَتَاةٍ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ

والتساعی وروایت است از عبد الرحمن بن سالم بن قیس بن عوف بن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بنی ساعده السعاری از پدرش و آن از جدش لعلت فرمود احقر

الحمد لله الذي هدانا لهذا
 ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

بِسْمِ اللَّهِ عَلِيمِ وَحَكِيمِ
بر شما است که علاج کنید باین نیر که بکاران نیرین شما و جنها و شیاطان

وَاتَّقِ ارْحَامًا وَاَرْضَنِي بِالْيَسِيرِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ مُرْسَلًا

و عمل گیرنده تر است در جهات ایشان رهنمی شوند و نیز اند باندک و آسان از اموال و خلق و جلع و روا دین نما

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابن عباس رض گفت که فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

لَمْ تَرَ لِكُتَّابَيْنِ مِثْلَ النَّجَّاحِ وَعَمْرٍو النَّسِيُّ قَالَ قَالَ

نمی بینی برادر و یکسکه دوست میدارم بیکدیگر بکنند و صلح کنج و از انس مروایت گفت که فرمود

رسول الله صلى الله عليه وسلم من أراد أن يلقى الله

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کیسے ارادہ می کنند کہ بیش آید در گاہ حق را پاک و

طَاهِرًا مَطْهُرًا فَلْيَتَزَوَّجِ الْحَرَّاءُ وَعَنْ أَبِي مَامَةَ

ناک کرده شده پس باید که نواح کند زمان فصل و آذورا و روایت است از ابی امامه رض

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ يَقُولُ مَا اسْتَفَادَ

اذا اخفرت صل الله عليه وسلم بدستیکم آخفرت فرزند حاصل نکرد

مُؤْمِنٍ بَعْدَ تَقْوَى اللَّهِ خَيْرًا لَهُ مِنْ زَوْجَةٍ صَالِحَةٍ إِنَّ

مسلمان بعد از تقوی خدا هیچ چیز سے کمتر مراد را از زن نیک خوی و خوب روی اگر

مَرَّهَا أَطَاعَتْهُ وَإِنْ نَظَرَ إِلَيْهَا سَرَّتْهُ وَإِنْ أَقْسَمَ

مرد آن زن را فرمان برداری می کند و اگر نگاه کند بسوی آن شاد گردد و او را اگر گرسنه خورد

سَلِيحًا أَبْرَتْهُ وَإِنْ غَابَ عَنْهَا نَصَحْتُهُ فِي نَفْسِهِ وَمَالِهِ رَوَى

آن زن راست گوگرد اند و ادا گر خائب گردد مرد از آن زن خیر خواهی کند و او را و نفس خود را

بْنُ مَاجَةَ الْأَحَادِيثِ الثَّلَاثَةِ وَعَمْرُو عَائِشَةَ رَضِيَ

بن ماجه این ستمه حدیث را در روایت است از عاقلی

قَالَتْ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَعْظَمَ النَّكَاحِ

قلت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم در سنیکہ نزدیکترین نکاح

۴
تجدید و ترمیم

تفصیل

۱۰۸

سید بنوری

مجلس شورای اسلامی

۱۰۰

سید محمد علی

...

100

10

2

۲
 جلد اول فسادین
 زینب

بِرُكَّةٍ ايسره مؤنة وَعَنْ اَنَسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 اندو می برکت آسان ترین از روی باریست و روایت است از انس رض گفت فرمود آنحضرت
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا تَزَوَّجَ الْعَبْدُ فَقَدْ اسْتَكْمَلَ نِصْفَ
 صلوات الله علیه وسلم و تینکه نکاح کند بنده پس تحقیق کامل میگردد نصف دین را
 الدِّينِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي النِّصْفِ الْبَاقِي رَوَاهُمَا الْبُيْهَقِيُّ فِي
 پس باید که بر پسر خود را در نصف باقی رواها بیهقی در
 شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ عَبَّاسٍ
 شعب ایمان و روایت است از ابی سعید و ابن عباس رض
 قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ وَلَدَ لَهُ وَلَدٌ
 گفت فرمود آنحضرت صلوات الله علیه وسلم کسیکه پیدا شود او را فرزند
 فَلْيَحْسِنْ اسْمَهُ وَأَدِّبْهُ فَإِذَا بَلَغَ فَلْيُزَوِّجْهُ فَإِنْ بَلَغَ
 پس باید که نام نیک دارد و ادب و بزرگوار پس چون برسد به بلوغ را پس باید که بیرون کند از سرایان
 وَلَمْ يَزَوِّجْهُ فَأَصَابَ إِثْمًا فَأَمَّا اسْمُهُ عَلَى أَبِيهِ وَعَنْ
 و نکرد نکاح او پس رسید آن فرزند گناه را پس جز این نیست که گناه او بر پدر افتد و از
 عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَأَنَسُ بْنُ مَالِكٍ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى
 عمر بن الخطاب رض مرویست و از انس بن مالک نیز از آنحضرت صلوات
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ فِي التَّوْرَةِ مَكْتُوبٌ مَنْ بَلَغَتْ
 الله علیه وسلم فرمود آنحضرت در تورات نوشته است کسیکه برسد
 ابْنَتُهُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ سَنَةً وَلَمْ يَزَوِّجْهَا فَأَصَابَتْ
 دختر او دوازده سال را و نکاح نکند آنکس آن دختر را پس برسد آن دختر
 إِثْمًا فَأَتَمَّ ذَلِكَ عَلَيْكَ رَوَاهُمَا الْبُيْهَقِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ
 بنده را پس بنده آن بر آن کس است روایت کرده است از ابی بیهقی در شعب ایمان

یا پسران، بیشتر گان خویش یا زمان خویش یا آنچه ملک او شده است دست ما ایشان

یا تا بهمینکه صاحب شهرت نباشند از مردان یعنی پیران یا خلفانیکه

هنوز مطلع نشده اند بر شرمگاه زمان و نغزند زمین

بہای خویش تادائے شود پنجم نہان میکنند از زبور خویش و رجوع کشید بسوسے خدا

روایت است از ابی سعید رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وسلہ نظر نکندہ مرد نسوے عورت مرد ونہ زن نسوے

[illegible]

۱۱۱

رسول اللہ ﷺ وسلم آیا تم والدحول کے

النِّسَاءِ فقال رجل يا رسول الله ارايت الحموق قال

الحسن والموت متفق عليه وحسن جرير بن عبد الله

2

[illegible]

قَالَ سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ نَظَرِ

گفت پرسیدم آنحضرت صلی الله علیه وسلم را از نظر

الْفَجَاءَةِ فَأَمَرَنِي أَنْ أَصْرِفَ بَصَرِي رَوَاهُ مُسْلِمٌ

ناگهانی پس امر کرد مرا که بگردانم نظر خود را رواه مسلم

وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از جابر رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ إِنَّ الْمَرْأَةَ تَقْبِلُ فِي صُورَةِ شَيْطَانٍ وَتُدْبِرُ فِي

وسلم بدینکه زن پیش می آید در صورت شیطان و پس می رود در

صُورَةِ شَيْطَانٍ إِذَا أَحَدُكُمْ أَحْجَبَتْهُ الْمَرْأَةُ فَوَقَعَتْ

صورت شیطان و اینکه یک از شما خوشش آید او را زنی پس افتاد آن زن

فِي قَلْبِهِ فَلْيَعْبُدْ إِلَى امْرَأَتِهِ فَلْيُؤَاقِعْهَا فَإِنَّ ذَلِكَ يَرُدُّ

در دل آن مرد پس باید که قصد کند آن مرد بسوزن خود پس باید که جماع کند زن خود را پس آن جماع در

مَا فِي نَفْسِهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

چیز را که در نفس است از میل رواه مسلم در روایت است از جابر رضی گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا خَطَبَ أَحَدُكُمْ الْمَرْأَةَ فَإِنْ

صلی الله علیه وسلم چون خواهد یک از شما که خواستگاری کند زنی را پس اگر

اسْتَطَاعَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى مَا يَدْعُوهُ إِلَى نِكَاحِهَا فَلْيَفْعَلْ

چنانچه نظر کند بسوی چیزی که باعث می شود او را بسوگنج او پس باید که کند

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ الْمَغِيرَةِ بْنِ شُعْبَةَ رَضِيَ قَالَ

رواه ابو داود در روایت است از مغیره بن شعبه رضی که گفت

خَطَبْتُ امْرَأَةً فَقَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

خواستگاری کردم زنی را پس فرمود مرا پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

بسم الله الرحمن الرحيم

قَالَ مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَنْظُرُ إِلَى مُحَاسِنِ امْرَأَةٍ أَوْ لَمْرَةٍ ثُمَّ يَفْضَحَ

بَصَرَهُ إِلَّا أَحْدَثَ اللَّهُ لَهُ عِبَادَةً يَحْدِلُهَا وَتَقَارُوهَ أَحْمَدُ

چشم خود را مگر آنکه نوپیدا آورد خدا نیکیا برای آنکس عباد را که بیا بدشیرینی آنها رواه احمد

وَعَنِ الْحُسَيْنِ مُرْسَلًا قَالَ بَلَغَنِي أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى

ورود است از حسن بصری بنی بطریق مرسل گفت رسیده است مرا که پیغمبر آنحضرت صل

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَعَنَ اللَّهُ النَّازِلَ وَالْمَنْظُورَ إِلَيْهِ

اللَّهُ علیه وسلم فرموده است لعنت کند خدا نظر کننده را بسوی آنکه نظر کرده شده باشد

رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

رواه بیهقی فی شعب الایمان

بَابُ الْمُبَاشَرَةِ

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى فَأَعْتَزِلُوا إِلَيْهِ

و سوال میکنند ترا از حیض بگو که دوسه نجاست است پس بکوشید از آنجا

فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ

در حال حیض و نزدیک نکنید با ایشان تا آنکه پاک شوند چون پاک شوند

فَاتَّوْهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَّابِينَ

پس بپایند با ایشان از آن راه که مباح کرده است و ما بر اینند خدا دوست میدارد تا بان را

وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ

و دوست میدارد پاک شوند کلان را و روایت است از ابی سعید رضی که فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَعْظَمَ الْأَسَانَةِ

آنحضرت صل الله علیه وسلم بدو بیشک بزرگترین است

این حدیث از شیخین
در تفسیر صحیح مسلم
در تفسیر صحیح بخاری
در تفسیر صحیح ابوداود
در تفسیر صحیح ترمذی
در تفسیر صحیح ابن ماجه
در تفسیر صحیح ابن کثیر
در تفسیر صحیح ابن عساکر
در تفسیر صحیح ابن حبان
در تفسیر صحیح ابن خلیف
در تفسیر صحیح ابن یونس
در تفسیر صحیح ابن کثیر
در تفسیر صحیح ابن عساکر
در تفسیر صحیح ابن حبان
در تفسیر صحیح ابن خلیف
در تفسیر صحیح ابن یونس

عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَفِيهِ وَآيَةٌ إِنْ مِنْ أَشَرِّ النَّاسِ

نزد خداوند روز قیامت در روایت دیگر این چنین آمده که بدترین مردم

عِنْدَ اللَّهِ مَنْزِلَةٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ الرَّجُلُ يُفَضُّ إِلَى امْرَأَتِهِ

نزد خداوند تعالی در مرتبه روز قیامت مردیست که برسد بسوی زن خود

وَيُفَضُّ إِلَيْهِ ثُمَّ يَنْشُرُ سِرَّهَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

دربسوزن بسوی او پسر برانگنده کند راز نهانی آن زن را رواه مسلم و روایت است از

خُزَيْمَةَ بْنِ ثَابِتٍ رَفَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

خزیمه بن ثابت را خبر فرمود انحضرت صلی الله علیه وسلم

قَالَ إِنْ كَانَ اللَّهُ لَا يَسْتَجِبُ مِنَ الْحَقِّ لَا تَأْتُوا النِّسَاءَ فِي

بدستگاه خداوند تعالی شرم نگیرد از حق میاید زنان را بینه و طی میکند و

أَدْبَارَهُنَّ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ

و بر آری ایشان رواه احمد و الترمذی و ابن ماجه و الدارمی

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

روایت است از ابی هریره رضی الله عنه گفت فرمود انحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَلْعُونٌ مَنْ آتَى امْرَأَتَهُ فِي دُبُرِهَا رَوَاهُ

علیه وسلم لعنت کرده شده است کسیکه بیاید زن خود را در دبر او رواه

أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

احمد و ابو داود و او را روایت گفت فرمود انحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنْ الَّذِي يَأْتِي امْرَأَتَهُ فِي دُبُرِهَا لَا يَنْظُرُ

الله علیه وسلم بدستگاه کسیکه بیاید زن خود را در دبر او نظر نکند

اللَّهُ إِلَيْهِ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَعَنْ أَبِي عُبَيْسٍ

خداوند تعالی بسوی او رواه در شرح السنه و روایت است از ابن عباس رضی

أَوْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جِئَ بَنِي بَرْزَبَ

ولمعه کرد آنحضرت صلی الله علیه وسلم هنگامیکه زفاف کرد بزنیب

بَدَنَتْ. حَجَّشَ فَأَشْبَعَ النَّاسَ خُبْزًا وَلَحْمًا وَرَأَاهُ الْخَارِجِيُّ

بنت جعفر پس سرگردانید مردم را بنان و گوشت روانه البخاری

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روایت است از ابی هریره رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ تَشْرُطُ الطَّعَامِ طَعَامُ ابْنِ لَيْمَةَ يَدْعَى لَهَا الْأَعْيَابُ

و سلم بدترین طعام طعام ولیمه است که خوانده میشود بر آن تو مکران

وَيَتْرَكَ الْفُقَرَاءَ وَمَنْ تَرَكَ الدَّعْوَةَ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ

و گذاشته بشوند درویشان و کسی که ترک کند اجابت دعوت را پس تخلف نماید از امر خدا

وَرَسُولُهُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ

و رسول خدا را متفق علیه روایت است از جابر بن عبد الله گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى

آنحضرت صلی الله علیه وسلم چون خوانده شود یکی از شما بسوی

طَعَامٍ فَلْيَجِبْ فَإِنْ شَاءَ طَعِمَ وَإِنْ شَاءَ تَرَكَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

طعام پس باید که بپاید آنرا پس اگر خواهد بخورد و اگر نخواهد نخورد رواه مسلم

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

و روایت است از عبد الله بن عمر رضی الله عنهما گفت فرمود آنحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ دُعِيَ فَلَمْ يَجِبْ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ وَرَسُولَهُ

الله علیه وسلم کسی که خوانده شد طعامی پس اجابت نکرد پس تخلف نماید از امر خدا و رسول

وَمَنْ دَخَلَ عَلَى غَيْرِ دَعْوَةٍ دَخَلَ سَارِقًا وَخَرَجَ مَغِيبًا

و کسی که در آمد ناخوانده در آید گویا که دزدی کند و هست بیرون آید گویا که غایب شود

أَبْغَضَ الْجَاهِلِيَّةِ تَأْخُذُونَ أَوْ يَصْنَعُ الْجَاهِلِيَّةِ تَشَبَّهُونَ

ایها کفار در اهل جاهلیت عمل میکنند با یکدیگر و پیشه جاهلیت مانند بشوید

لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَدْعُو عَلَيْكُمْ دَعْوَةَ تَرْجِعُونَ فِي غَيْرِ صُورِكُمْ

بپیشین قصد کردم که دعای بد کنم بر شما از چنین دعا که برگردانید شما در غیر صورت شما

قَالَ فَاتَّخَذُوا أَرْدِيَّتَهُمْ وَلَمْ يَعُودُوا لِذَلِكَ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

گفت و ای که پس گرفتند اردیئت خود را و باز برگشتند با فعل رواه ابن ماجه

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ

در روایت است از ابن عمر رضی گفت که نبی کریم پیغامبر خدا صلی الله علیه وسلم از آنکه

تُشَبَّحَ جَنَازَةٌ مَعَهَا رَأْسَةٌ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

پس زوی کرده شود جنازه را که با او نوحه گری باشد رواه احمد و ابن ماجه و روایت است از

أَبِي إِمَامَةَ رَضِيَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَقُولُ

ابی امامه رضی از آنحضرت صلی الله علیه وسلم گفت آنحضرت میگوید

اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ابْنُ آدَمَ إِنْ صَبَرْتَ وَاحْتَسَبْتَ عِنْدَ

خدا تبارک و تعالی ای فرزند آدم اگر صبر کنی و امید ثواب در وی نزد

الصَّدَمَةِ الْأُولَى لَكَ ثَوَابٌ أَكْبَرُ مِنَ الْجَنَّةِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

اول گفت مصیبت و اضربه میخورم ترا از روی ثواب غیر نیست و این بقیه را هم میخواند و از آنجا

وَعَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ رَضِيَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از حسین بن علی رضی از آنحضرت صلی الله علیه وسلم

قَالَ مَا مِنْ مُسْلِمٍ وَلَا مُسْلِمَةٍ يُصَابُ بِمُصِيبَةٍ فَيَذْكُرَهَا

فرمود که نیست هیچ مرد مسلمان و نه زن مسلمان که بربوده شود مصیبتی پس یاد میکند آن مصیبت را

وَأَنْ طَالَ عَهْدُهَا فَيُحَدِّثَ لِذَلِكَ اسْتَرْجَاعًا أَجْزَدَ اللَّهُ

الرحم و دراز بود زمان آن پس نوید کند مر آن و بگوید از مصیبت آن شرطی که آن نوید کند

در حدیث آمده است که هر کس مصیبتی را یاد کند و بگوید الحمد لله رب العالمین آن مصیبت را از او ببرد

٢

[illegible]

غنی میرد عسلمانے راستہ کس از فرزند ان پس در آید آتش و نوح و اگر کسی حال کو دید و نشان سونے خبر سی

شفق علیہ وروایت است از دلفت ابوسریحه که فرمودینما میخداصلی اللہ علیہ

۳۳ و سلم مرجعہ نزلان والذ قبیلہ الفجار کہ غنی میرد ہر کے را از شما

فرزند اسیر هم که و طلب نوا دارد و میگوید آری شست را اسیر گفت زنی از میان ایشان

یاد و فی زندگیم به یاد شما میماند و یاد و خاطره شما را در دلم نگه می‌دارم و همیشه به یاد شما هستم و به یاد شما میمانم.

طَمًا ثَلَاثَةً وَلَمْ يَكْغُوا الْحَنْثَ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

مرتباً و مسلماً انجمنین آمد و فی میر نہ کسیں کہ فریبیدہ اند بڑہ و گناہ را بغیر بالغ نشہ اند و ہم روز گفت فرمود انحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ اللَّهُ مَا عَبْدِي الْمَوْمِنِ عِنْدِي

و اما در مورد این که چگونه می توان به این نتیجه رسید که این کتاب در این زمانه نوشته شده است

الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم من أجل أن يبين لنا ما كنا نجهل من أمور ديننا وأحكامنا

المستقر والذئب والذئب والذئب

بهشت را ردها البخاری و روایت است از ابن عباس رضی گفت فرمود

رسول الله صلى الله عليه وسلم من كان له فرطان من امتي

پیغامبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم کے لئے ہاں اور نہ دو طرفہ اور اس میں

ادخله الله بهما الجنة فقالت عايشة رضي الله عنهما كان له

دری آرد در اندامها چوب آن در و فرط در بهشت پس لغت یا ایشه صدیقہ یا پس کبک باشد مر اورا

فَرَطٌ مِنْ أَمْتِكَ قَالَ وَمَنْ كَانَ لَهُ فَرَطٌ يَأْمُوقُهُ فَقَالَتْ

یک فطرت است تو پس از اینجهانست فرمود و کسی که با شدم را و یک فطرتی دانسته بود تعلیم شرعی

فَمَنْ كَرِهَ لَكُمْ شَيْئًا فَهُوَ طَائِفَةٌ أُمِّيَّةٌ قَالُوا نَافِرَةٌ أُمِّيَّةٌ لَزِيصَ الْوَلَدِ

بدرگشت لایحه پس کیسه نباشد مراد از فراز است نوحال او چه باشد فرمود که خلف پس من فرماست من ام هرگز مصیبت

مِثْلُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ

بجانبه مصیبت من رواد ترنمے کے روایت است از ابی موسیٰ اشعری رضی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا مَاتَ وَلَدٌ

گفت فرمود پناہر خدا صد اللہ علامہ وسلم چون می میرد فرزند

العبد قال الله تعالى ملأ قلبه قبضم والد عبد

بنده میگویی خداوند بفرستگار خود که قبض کردی شافرنده بنده مرا

فَيَقُولُونَ نَحْمُ فَيَقُولُ قَبَضْتُمْ ثَمَرَةَ فَوَادِيهِ فَيَقُولُونَ نَحْمُ

بس میگویند فرشتگان از بس قبض کردم بس میگویند باریجا قبض کردید میوه دل و او بس میگویند فرشتگان از بس قبض کردم

فَيَقُولُ مَاذَا قَالَ عَبْدِي فَيَقُولُونَ حَمْدُكَ وَاسْتَرْجِعْ

پس میگوید حق تعالی چه چیز گفت بنده من پس میگوید فرشته کاظمی گفت ترا وانا لله وانا الیه راجعون گفت

فَيَقُولُ اللَّهُ ابْنُ الْعَبْدِي بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَسَمُوهُ بَيْتَ

پس میگویند حق تعالی برادر و برائے بنده من خانه در بهشت میگوید حق تعالی و نام پهنید آنرا خانه

المحدث رواه أحمد والترمذي وعن أبي بصير

حمہ رواہ احمد و الترمذی و روایت است از ابی ہریرہ رض

أَنَّ رَجُلًا قَالَ لَهُ مَاتَ ابْنِي فَوَجَدْتُ عَلَيْهِ هَلْ سَمِعْتَ

مرد گفت مراد را بُرد پسرے که مرا بود پس اندو گین خدمت بردے آبا شنیدی تو

صَلَّيَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَكْمَلَ الْمُؤْمِنِينَ إِمَامًا نَا أَحْسَنَهُمْ خَلْقًا
 صلے اللہ علیہ وسلم کاملترین مسلمانان از روی ایمان نیکوترین آنها از روی خلق
 وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لَيْسَ أَتِيَهُمْ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْهُ
 و بهترین شما نزد خدا بهترین شما اند مرغان خود را رواه ترمذی دهم از وی روایت
 قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا دَعَى الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ
 گفت که فرمود آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم چون بخواند مرد زن خود را
 إِلَى فِرَاشِهِ فَأَبَتْ فَبَاتَ غَضَبًا لَعْنَتُهَا الْمَلَأَتْهُ حَتَّى تَصْبِرَ
 بسو بستر خود پس اگر آن زن پس شب گزارد و مرد بخوابد و زن نرسد آن زن را نفرستگان
 مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَفِي رِوَايَةٍ لَهَا قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ
 متفق علیہ و در روایت بخاری و مسلم آمده که گفت آنحضرت سؤ کند بجهنم ایستادن و در وقت است
 مَا مِنْ رَجُلٍ يَدْعُو امْرَأَتَهُ إِلَى فِرَاشِهِ فَتَأْتِيهِ عَلَيْهِ إِلَّا كَانَ
 نیست هیچ مردی که بخواند زن خود را بسو بسترش خود پس اگر آن زن نرسد آن مرد را
 الَّذِي فِي السَّمَاءِ سَاخِطًا عَلَيْهَا حَتَّى يَرْضَى عَنْهَا وَعَنْ
 کسی که در آسمان است یعنی نفرستگان ششم کننده بر زن تا آنکه خوش شود و مرد و زن و در وقت است از
 عَائِشَةُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ فِي نَفَرٍ
 عائشه رضی اللہ عنہا کہ آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم بود در جماعت
 مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ فَجَاءَ بَعِيرٌ فَسَجَدَ لَهُ فَقَالَ أَصْحَابُهُ
 از مهاجرین و انصار پس آمد شتر پس سجد کرد آنحضرت را پس گفتند ایستادن
 يَا رَسُولَ اللَّهِ تَسْجُدُ لَكَ الْبَهَائِمُ وَالتَّحَنُّنُ فَخَرَّ أَحَقُّ أَنْ
 ای رسول خدا سجد میکند ترا چهارپایه با و درختان پس از او ترا بیم با نیکی
 لَسْجُدَ لَكَ فَقَالَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَآكِرُكُمْ مَوَآخِرُكُمْ
 سجد کنید ترا پس فرمود عبادت کنید پروردگار خود را و گرامی دارید برادر خود را

وَكَوُنْتُ أَمْرًا حَدًّا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ لَمْ تَلَمْزْهُ الْمَرْعَةُ أَنْ لَسْتُ حُرَّةً
 و اگر می بودم که امر میکردم کسی را که سجده کند که راه آئینه امر میکردم زن را که سجده کند
 لِرُؤُوسِهَا وَلَوْ أَمَرَهَا أَنْ تَقْلُ مِنْ جَبَلٍ أَصْفَرَ إِلَى جَبَلٍ أَسْوَدَ
 مرشو هر خود را و اگر امر کند مرد زن را که بر دست سنگ را از کوه زرد بسو کوه سیاه
 وَمِنْ جَبَلٍ أَسْوَدَ إِلَى جَبَلٍ أَبْيَضَ كَانَ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تَفْعَلَهُ
 و بر دست سنگ را از کوه سیاه بسو کوه سفید لایق است او را که بکند این کار
 رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَرْكَ جَابِرٌ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
 رواه احمد و روایت است از جابر رضی گفت که فرمود آنحضرت صلی الله
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةٌ لَا يَقْبَلُ لَهُمْ صَلَاةٌ وَلَا يَصْعَدُ لَهُمْ
 علیه وسلم سه کس اند که قبول کرده نمی شود ایشان را پنج نماز و بالا نبرود هیچ
 حَسَنَةُ الْعَبْدِ إِلَّا بِقِيَّةٍ يَرْجِعُ إِلَى مَوَالِيهِ فَيُضْعِ يَدَهُ
 نیکی آن سه کس یکی از آن سه بنده گرفته تا آنکه باز آید بسو صاحبان خود پس بنهند آن بنده و
 فِي أَيْدِيهِمْ وَالْمَرْأَةُ السَّائِطَةُ عَلَيْهَا زَوْجُهَا وَالشَّكَرَانُ
 و در دستهای ایشان و دوم زنی که خشم کننده است بران زن شوهر و سوم مست
 حَتَّى يَصُورَ وَاهُ الْبَيْهَتِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ وَعَرْكَ
 تا آنکه بشمار گردد و رواه بهیمنی در شعب الایمان و روایت است از
 أَسْمَاءَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنْ لِي ضَرَّةٌ فَهَلْ
 اسماء رضی که زنی گفت ای رسول خدا بدینکه مرا انباشت پس ایاهست
 عَلَى جَنَاحٍ أَنْ تَشَبِعَ مِنْ زَوْجِي غَيْرَ الَّذِي يَعْطِينِي
 بر این گناه اگر فدا هر کنم از شوهر خود جز آنچه میدهد مرا شوهر
 فَقَالَ الْمُتَشَبِّعُ بِمَا لَمْ يُعْطَ كَلَّا يَسْ تَوْبِي زَوْرٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ
 پس گفت آنحضرت نما هر کننده خود را بخیر یکداده نداده است مانند پوشنده و جامه دروغ است متفق

۲
 زن که از آن مرد جدا
 میان دست و پایی
 چال از یکدیگر
 یافتن نه شونده این
 چال باین صفت
 زن یکدیگر
 عادت دیو
 ۳
 زنی که با وجود آنکه
 بر جانب او عذر کند
 ۴
 و او از او زور می برد
 زور زده نبوده باین
 یا که نمی بیند
 عادت دیو

وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از انس رض گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

الْمَرْأَةُ إِذَا صَلَّتْ خَمْسَهَا وَصَامَتْ شَهْرَهَا وَاحْصَدَتْ

زن من چون بخواند نماز پنجگانه در روزه دارد ماه رمضان را و حاکم دارد

فَرَجَهَا وَاطَاعَتْ بَعْثَهَا فَلْتَدْخُلْ مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ

شرطگاه خود را و فرمان برداری کند شوهر خود را پس باید که داخل شود از هر دریکه خواست بهشت را

شَاءَتْ رَوَاهُ أَبُو نَعِيمٍ فِي الْحَلِيقَةِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

روایت کرد این حدیث را ابو نعیم در حلیه و در روایت است از ابی هریره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَوْ كُنْتُ أَمْرًا

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم اگر می بودم امر کننده کسی را

أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ لَأَمُرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِرَوْحِهَا

باینکه سجده کند بر کسی را بر آئینه امر میکردم زن را که سجده کند بر شوهر خود را

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ

رواه ترمذی در روایت است از ام سلمه رض گفت که فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّمَا امْرَأَةٍ مَاتَتْ وَزَوْجُهَا عَنْهَا

صلی الله علیه وسلم هر زنی که بمیرد حال آنکه شوهر آن زن از وی

رَاضٍ دَخَلَتْ الْجَنَّةَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ طَلْحَةَ بْنِ

راضی است درمی آید آن زن بهشت را رواه ترمذی در روایت است از طلحه بن

عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا الرَّجُلُ

علی رض گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم وبنیکه مرد

دَعَا زَوْجَتَهُ لِحَاجَتِهِ فَلَسَاتِهِ وَإِنْ كَانَتْ عَلَى التَّوَدُّدِ

بخواند زن خود را از براس حاجت خود پس باید که بیاید آن زن شوهر خود را اگرچه باشد آن زن بر شوهر

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَ عَنْ مَعَاذِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

رواه ترمذی و روایت است از معاذ از آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ قَالَ لَا تُؤْذِي أَمْرَأَةً زَوْجَهَا فِي الدُّنْيَا إِلَّا قَالَتْ

و سلم فرمود آنحضرت ایندا کند بیج زنی شوهر خود را در دنیا مگر آنکه میگوید

زَوْجَتُهُ مِنَ الْخَوْرِ الْعَيْنِ لَا تُؤْذِيهِ قَاتِلُكَ اللَّهُ فَاِنَّمَا هُوَ

از و جان مرد که از حور عین است ایندا کن شوهر خود را بکشد ترا خدا بتعالی زیبا که انور نیست

عِنْدَكَ دَجِبَلُ يُوْشِكُ أَنْ يَقَارِقَكَ الْيَكْنَارُ وَاهُ التِّرْمِذِيُّ

از د تو مگر غریب و مسافر نزدیک است که جدائی میکند از تو بسوی او رواه ترمذی

وَ ابْنُ مَاجَةَ وَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

و ابن ماجه و روایت است از ابی هریره رض گفت که فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ مِنَّا مَنْ خَبَبَ أَمْرَأَةً عَلَى زَوْجِهَا أَوْ

صلی الله علیه و سلم نیست بر طریقه ای که بد راه کند زنی را بر شوهر و

عَبْدًا عَلَى سَبِيلِهِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

بد راه کند غلامی را بر خواجه و رواه ابو داود و روایت است از ابی هریره رض

قَالَ قِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ النِّسَاءِ خَيْرُ

گفت که پرسیده شد آنحضرت صلی الله علیه و سلم که کدام از زنان بهتر است

قَالَ الَّتِي تَسْرُّهُ إِذَا نَظَرَ وَ تَطِيعُهُ إِذَا أَمَرَ وَ لَا تَخَالِفُهُ فِي

گفت آن زنی که شاد و خوش گرداند مرد را چون نگاه کند برو و فرمان برداری کند مرد را چون امر کند

نَفْسَهَا وَ لَا مَالَهَا يَمَّا يَكْرَهُ رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَ ابْنُ هُبَيْرٍ

ذات خود و مال خود بخیر بکند مکرده و ناخوش دارد مرد را رواه نسائی و ابن هبیره

أَبْنِ شُعَيْبٍ الْإِيمَانِ وَ عَنْ أَبِي عَمَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

در شعب ایمان و روایت است از ابن عباس رض که آنحضرت

و از این حدیث در بیان اینست که هرگاه مردی از زنان خود بپسندد که او را در دنیا بکشد ترا خدا بتعالی زیبا که انور نیست

و از این حدیث در بیان اینست که هرگاه مردی از زنان خود بپسندد که او را در دنیا بکشد ترا خدا بتعالی زیبا که انور نیست

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَرْبَعٌ مَنْ أَعْطِيَهُنَّ فَقَدْ أُعْطِيَ

صلی الله علیه وسلم فرمود چهار خصلت اند که هر کس داده شود پس بخشش داده شد

خَيْرُ الدِّنْيَا وَالْآخِرَةِ قَلْبٌ شَاكِرٌ وَلِسَانٌ ذَاكِرٌ وَبَدَنٌ

او نیکی هر روز جهان دلی شاکر یعنی شکر کننده نعم را و زبان ذکر کننده خدا و بدنی

عَلَى الْبَلَاءِ صَابِرٌ وَزَوْجَةٌ لَا تَبْغِيهِ خَوْفًا فِي نَفْسِهَا

بر بلا صبر کننده و زنیکه طلب نمی کند ببرد خیانت در نفس خود

وَلَا مَالَهُ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

و نه در مال او روایت کرده بیهقی در شعب الایمان

بَابُ الظَّلَاوَاتِ

عَنْ ثَوْبَانَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ثوبان رضی گفت که فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

إِنَّمَا امْرَأَةٌ سَأَلَتْ زَوْجَهَا طَلًا قَافِي غَيْرَ مَا بَاسٍ

هر زنی که سوال کند شوهر خود را طلاق در غیر حالت شدت

فَحَرَامٌ عَلَيْهَا رَأْحَةُ الْجَنَّةِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ

پس حرام است بر آن زن بو سه بهشت رواه احمد و الترمذی

وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ وَعِرَبُ بْنُ عَمْرٍو

و ابو داود و ابن ماجه و الدارمی و عریب بن عمرو

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ابْغِضُ الْحَلَالَ إِلَى اللَّهِ

از آنحضرت صلی الله علیه وسلم که فرمود آنحضرت دشمن ترین طلال بسو خدا

الطَّلَاقُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ عَنِ النَّبِيِّ

طلاق است رواه ابو داود و روایت است از علی رضی عن النبی

طلاق در گفتن آن مرد
کندن و طلق ایسر که
که یک کرده شد و طلق الوجه
و طلق لبان گفتن دهان را
کندن و خراشیدن موزن را
بغیب نکاح ۱۲

عَلَيْكَ مِنْكَ عَلَيْكَ فَالْتَفَتُ فَإِذَا هُوَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

بر تو از تو آنکه برین غلام هستی پس باز گزیدستم پس ناگاه آن آزاد کننده بنیفر

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

خدا صلی الله علیه وسلم بودند پس گفتم ای رسول خدا صلی الله علیه وسلم

هُوَ حَرَّ بَوَاحِهِ اللَّهُ فَقَالَ مَا لَكُمْ تَفْعَلُ لِلْفَتَى النَّارِ

این غلام از او کردم و او را بر اوقات خدا پس گفت آنحضرت آگاه باش اگر نیکو دینی او را آزاد هر آینه بهشت را

أَوْ لَمَسْتِكَ النَّارَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ

یا اساس میگرد ترا آتش رواه مسلم و روایت است از ابن عمر رضی گفت

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ ضَرَبَ

شنیدم آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میگفت کسی که بزند

غُلَامًا لَهُ حَدٌّ كَرِيْمًا أَوْ لَطْمَةً فَإِنَّ كَفَّارَتَهُ أَنْ

غلامی را که مرا و راست حد کرده است یعنی بگیناه بزند یا طمانچه زند پس کفاره آنست

يَعْتِقَهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي جَهْرَةَ رَضِيَ قَالَ سَمِعْتُ

که آزاد کند او را رواه مسلم و روایت است از ابی هریره رضی گفت شنیدم

أَبَا الْقَاسِمِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ قَذَفَ مَمْلُوكًا

آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میگفت کسی که دشنام کند مملوک خود را و او را

وَهُوَ بَرِيٌّ مِمَّا قَالَ جُلْدُ يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِلَّا أَنْ يَكُونَ

انملوک پاک است از آنچه گفته است تا زبانه زده می شود و روز قیامت اگر آنکه باشد آن مملوک

كَأَنَّ قَالَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي جَهْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ

چنانکه گفته است متفق علیه و روایت است از ابی هریره رضی گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا صَنَعَ أَحَدُكُمْ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم و تنبیه سازد بر کسی از شما

در مجموع البجاری
در بیان حد و در حد
در حد و در حد
در حد و در حد

قَالَ ثَلَاثٌ مَنْ لَنْ فِيهِ يَسْتَرَا اللَّهُ حَقُّهُ وَأَدَّ عَلَى حَقِّهِ رَفَقَ

گفت سه فضیلت است که هر که باشد آن فضیلت از او آسان میگردد و اندک از مرگ او در روزی از او آسان میگردد و رافق

بِالضَّعِيفِ وَشَفَقَةٌ عَلَى الْوَالِدَيْنِ إِحْسَانٌ إِلَى الْمَمْلُوكِ رَوَاهُ

بنا توان دوم همراهی و نیکی کردن بر مادر و پدر سوم نیکی و خوش خلقی در زبیدن بر مملوک رواه

الترمذی وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

الترمذی سه روایت است از ابی امامه رضی الله عنه که آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهَبَ لِعَلِيٍّ عَلَامًا فَقَالَ لَا تُضْرِبُهُ

صلی الله علیه وسلم بخشید مرغانی را رضی غلامی را پس فرمود که مزن این غلام را بجای شتر

فَإِنِّي نَهَيْتُ عَنْ ضَرْبِ أَهْلِ الصَّلَاةِ وَلَقَدْ رَأَيْتُهُ يُصَلِّي

پس بدست من نمی کرده شده ام از زدن نماز گذاران و تحقیق دیدم که نماز میگذارد

هَذَا لَفْظُ الْمُصَابِيحِ وَفِي الْمَجْتَبَى لِلدَّارِ قُطْنِ بْنِ عَمْرِو

این لفظی است در مصابیح و در کتاب مجتبای که تصنیف دار قطنی است نیست که ابی المصباح

بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بن خطاب رضی الله عنه گفت نبی کرد ما را پنجابیر خدا صلی الله علیه وسلم

عَنْ ضَرْبِ الْمُصَلِّينَ وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ

از زدن نماز گذاران و روایت است از ابی ذر رضی الله عنه گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ لَا تَمْلِكُ مِنْ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه طاقت و موافقت کند شمار از

مَمْلُوكَيْكُمْ فَاطْعُوهُ مِمَّا تَأْكُلُونَ وَالْكَسْوَةُ مِمَّا تَلْبَسُونَ

مملوکان شما را بخوراند و بپوشاند و آنچه میخورید و بپوشانید او را از آنچه میپوشید

وَمَنْ لَا يَلَا تَمْلِكُ مِنْهُمْ فَبِعِزَّتِي وَلَا تَعِزُّوْا خَلْقَ اللَّهِ

و کسیکه موافقت نمیکند شمار از مملوکان پس بفرموده خود او را و عذاب نکنید خلق خدا را

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي نُبَيْسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ لَعَنَ

رواه احمد و ابو داود و روايت است از ابی نبیسی رضى كه لعنت كرد

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ فَرَقٍ بَيْنَ الْوَالِدِ

آنحضرت صلى الله عليه وسلم بر كسيكه جدايى كند و درميان والد

وَوَلَدِهِ وَبَيْنَ الْأَخِ وَبَيْنَ أَخِيهِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ

و ولد او و جدايى كند ميان برادر و ميان برادر كو رواه ابن ماجه

وَالدَّارِ قُطَيْبٍ وَعَنْ أَبِي أَيُّوبَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ

و دار قطنى و روايت است از ابی ايوب انصارى رضى كه شنيدم

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ فَرَّقَ بَيْنَ

آنحضرت صلى الله عليه وسلم با كسيكه بگفت كسيكه تفريق كند و درميان

وَالِدَيْهِ وَوَلَدِهِمَا فَرَّقَ اللَّهُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَجْبَتِهِ يَوْمَ

والده و فرزند او و بچه و بزرگان جدايى كند خدا تعالى ميان دو ميان دو شان و روز

الْقِيَمَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ

قيامت رواه الترمذى و الداريمى و روايت است از عبد الله

بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بن عمر رضى كه گفت آمد مردى بسوي آنحضرت صلى الله عليه وسلم

فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَرِّمُوا عَنَّا الْخَادِمَ فَسَلَّتْ شَرُّ

پس گفت آنفردا رسول الله چند بار در گذاريم از تقصيرات خدمتكار پس خاموش ماند پس

أَعَادَ عَلَيْهِ الْكَلَامَ فَصَمَّتْ فَلَمَّا كَانَتْ الثَّلَاثَةُ قَالَ

بار گردانيد آنفردا بآنحضرت اين سخن را پس خاموش بود آنحضرت پس چون بار ششم فرمود آنحضرت

أَعْمُوا عَنْهُ كُلَّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

عفو كنيد از خادم هر روز هفتاد بار مقصود مبالغه است نه تعين و كند ياد نماييد شصت و پنج بار رواه ابو داود

عبد الله بن عمر
رضی الله عنه

ورواه الترمذی عن عبد الله بن عمر رضي وعنه
ورواه ترمذی از عبد الله بن عمر رضي وروایت است از
ابن هريرة رضي الله عنه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال
الا انبئكم بشراركم الذي يا كل وحده ويجلد
آبائهم بكمهم شمارا که بدترین شما کدام فریق اند آن کس که بخوردن آنها و نازیان میزند
عبدہ و يمنع رفده رواه رزين وعنه
غلام خود را و باز میدارد عطای خود را بدو رواه رزین وروایت است از ابی بکر
ن الصديق رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
لا يدخل الجنة سيئ الملكة قالوا يا رسول الله اليس
ورقى آید در بهشت بدشان با مملو کین گفتند صحابه یا رسول الله آیا نیست که
أخبرت أن هذه الأمة أكثر الأمم مملوكين ويتامى
خبر داده تو مرا که این امت نو بیشترین امتهای سابق است از روی مملوکان و یتیمان
قال نعم فأكرموا هذه الأمانة أولادكم وأطعموهم
فرمود آنحضرت آری پس گرامی دارید ایشان را همچو آراسی و ایشان فرزندان را و بخشانید و بخورائید
مما تأكلون قالوا فما ينفعنا الدنيا قال فرس ترتبطه
از آنچه بخورید گفتند صحابه پس چه چیز نفع میکند ما را در دنیا فرمود آنحضرت نفع میکند شمارا پس
تقاتل عليه في سبيل الله ومملوكك يكفيك فإذا
و قتال میکنید شما بران اسب در راه خدا و غلامی که پسندگی کند در کار تو پس و قیتکه
صلی الله علیه و آله و سلم رواه ابن ماجه وعنه سهل
فماز بگذرد و غلام پس علم بدو را در نو دارد رواه ابن ماجه وروایت است از سهل

ابن عمر رضي الله عنه

بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِعَبْدٍ

بن خطلینہ گفت کہ گذشت آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم بشنہ کہ

قَدْ لَحِقَ ظَهْرُهُ بِبَطْنِهِ فَقَالَ اتَّقُوا اللَّهَ فِي هَذِهِ الْبَهَائِمِ

بمحقق چسبیده بود پشت او بشکرم و دے از غایت گر سنگی پس فرمود پسر منیز بد خدا را در رعایت حق این

المعجزة فأركبوها صالحة وأتروكوها صالحة رواه أبو داود

چار پانہای بے زبان پس سوار شوید آنها را و حالیکه قابل اند برای سوار و ترک گنبد آنها را و حالیکه مانده نشاند

وَعَنْ جَوْرِ رَضٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از جریر رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ إِذَا بَقِيَ الْعَبْدُ لَكَ تَقْبُلُ لَهُ صَلَوةٌ وَفِي رِوَايَةٍ عَنْهُ

و سلم وقتیکہ گریز و بیدہ قبول نہی شود برای وی بیع نمازے و در رواستے دیگر از حر رضائمه

قَالَ اَتَمَّاعِدْ اَبَقْ مِنْ مَوَالِيهِ فَقَدْ كَفَّ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْهِمْ

کہ ہر سہو کہ مگر نرود از صاحبان خود پس تحقیق کا فرشتہ تا آنکہ باز گردد بسوسے ایشان

رواه مسلم وعنه ابن حجر قال قال رسول الله

رواه مسلم وروایت است از انی بربره رض گفت فرمود ۲ سخرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نِعْمًا لِّلْمَمْلُوكِ أَنْ يَتَوَفَّهُ ۝ اللَّهُ

صلی اللہ علیہ وسلم نیکو خیز است مملوک را کہ بفرماند اورا خدا

حَسْبُ عِبَادَةِ رَبِّهِ وَطَاعَةِ سَيِّدِهِ نَعْمًا لَهُ مُتَّفِقًا عَلَيْهِ

حَسْبُ عِبَادَةِ رَبِّكَ وَكَفَى سَيِّدًا لِّجَمَاهِ الْمُسْلِمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمِنْ جِبْرِائِلَ لِلَّهِ بَرَكَاتُهَا فِي رِجَالِ رُسُلِهِ إِنَّ رُسُلَ اللَّهِ عَلَى

و روایت است از عبد الله بن عمر رضی الله عنهما که حضرت علی رضی الله عنه فرمود:

عليه وسلم قال إن العبد إذا لم يسجد لله و

علیه وسلم فرمود که بنده چون خیرخواهی و حق شناسی در نزد بزرگ صاحب بخود و نیلوا کند

پرستش خدا را پس مران بند را نیست مرد او دوبا رستفق علیه

کتاب و احادیث آزاد ساختن برده

روایت است از ابی هریرة رضی گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ

وسيله كسيكه آزاد كند برده مسلمانان آزاد كند خدا استغفار و در مقابل هم براند اے ازان برده اند

از ائمه و از آتش دوزخ نماند عورت را بعورت و نسبی متفق علیہ

و روایت است از ابی ذر رضی گفت که پرسیدم آنحضرت صلی الله علیه و سلم را

کہ کد ام عمل فاضل ترین علمہا است در ثواب فرمود آنحضرت و دخیل فاضل ترین علمہا است کے ایسا و دوم گناہ کار کون

پس کلام از بندہ پاکیزہ است گفت گران ترین بندہ است از روی بہا و نفیس ترین بندہ ہانزد کسان و سے

بود و میگوید گفتم پس اگر نمیکنی کار را انحراف خود را باری و می کار گیر یا کار و همیشه کنی مگر کسی که کار نمیتواند کرد و گفتم

اگر این را نیز نتوانم کرد گفت آنحضرت ترک دمی نرود مرا از خیر پس در مسئله این خلعت که ترک دمی آخر است

آن نفس خود متفق علم و روایت است از برای بن عازب رحم

از حق
صل آن خرق با حق
میخیزد و حق و خرق
از یک جا میسر از این دو
را که در حق آن دو
را که در حق آن دو

قَالَ جَاءَ عَمْرَأِي إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ عَلِمْتَنِي
 كُفْتُ كَمَا تَدْبُوهُ لَيْسَ لِي نَزْوَةٌ فَخَفِزْتُ سَلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَسْ كُفْتُ أَنْ مَادُّنِي بَيْنَ يَدَيْهِ
 عَمَلًا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَالَ لَيْسَ لَكَ أَنْتَ أَقْصَرْتَ الْخُطْبَةَ لَقَدْ
 كُفْتُ كَمَا تَدْبُوهُ لَيْسَ لِي نَزْوَةٌ فَخَفِزْتُ سَلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَسْ كُفْتُ أَنْ مَادُّنِي بَيْنَ يَدَيْهِ
 أَعْرَضْتَ الْمَسْئَلَةَ أَعْتَقَ الشَّمَةَ وَفَكَ الرِّقَبَةَ قَالَ أَوْلَيْسَا
 بَيْنَ سَخِي سَوَالٍ رَا اِزْ لَوْ كُنْ نَفْسٍ رَا وَخُلَاصَ كُنْ بَرْدَهُ رَا كُفْتُ بَرْدَهُ اِبَانِي سَمْعُ مَعْنَى وَفَكَ مَعْنَى
 وَاحِدًا قَالَ لَا عَتَقُ الشَّمَةَ أَنْ تَفْرُدَ بَعْتَهَا وَفَكَ الرِّقَبَةَ
 كَيْ فَرَمُوهُ اِخْفِزْتُ كَيْ مَعْنَى عَتَقَ شَمَةَ أَنْتَ كَيْ تَنْهَا وَتَسْقِلُ بَاشِي تَوْبَارُكَ كَيْ مَعْنَى وَفَكَ مَعْنَى
 أَنْ يُعَيِّنَ فِي شَيْئِهَا وَالْمُنْحَةُ الْوُكُوفُ وَالْفَتَى عَلَيْهِ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ
 أَنْتَ كَمَا عَانَتْ كُنِي دَرْهَمًا وَدَرْهَمًا شَبِيرًا وَارَا دُكْنِ رَجْعِي بِرَحْمَتٍ وَاحِدَةٍ بِرَحْمَتِ الرَّحْمَةِ
 الظَّالِمِ فَإِنْ كَمْ تَطُوقُ ذَلِكَ فَاطْعِمِ الْجَائِعَ وَاسْقِ الظَّمْآنَ
 ظَالِمٍ بَاشِي اِزْ لَوْ كُنْ نَفْسٍ رَا وَخُلَاصَ كُنْ بَرْدَهُ رَا كُفْتُ بَرْدَهُ اِبَانِي سَمْعُ مَعْنَى وَفَكَ مَعْنَى
 وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهُ عَنِ الْمُنْكَرِ فَإِنْ كَمْ تَطُوقُ ذَلِكَ فَالْف
 وَامْرَأَتُ بِي نَبِيٍّ وَهِيَ كُنْ اِزْ بَدِي بَسْ اِزْ لَوْ كُنْ نَفْسٍ رَا وَخُلَاصَ كُنْ بَرْدَهُ رَا كُفْتُ بَرْدَهُ اِبَانِي سَمْعُ مَعْنَى وَفَكَ مَعْنَى
 لِسَانُكَ إِلَّا مِنْ خَيْرٍ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ
 رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ
 وَعَنْ عَمْرِو بْنِ عَبْسَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ
 وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ بَنَى مَسْجِدًا لِيَذْكُرَ اللَّهَ فِيهِ بَنَى لَهُ بَيْتًا
 فَرَمُوهُ كَيْ مَعْنَى عَتَقَ شَمَةَ أَنْتَ كَيْ تَنْهَا وَتَسْقِلُ بَاشِي تَوْبَارُكَ كَيْ مَعْنَى وَفَكَ مَعْنَى
 فِي الْجَنَّةِ وَمَنْ أَعْتَقَ نَفْسًا مُسْلِمَةً كَانَتْ فِدْيَتُهُ مِنْ جَهَنَّمَ
 وَبَشِيرَتُ وَكَيْ مَعْنَى عَتَقَ شَمَةَ أَنْتَ كَيْ تَنْهَا وَتَسْقِلُ بَاشِي تَوْبَارُكَ كَيْ مَعْنَى وَفَكَ مَعْنَى

۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰

مجلس دست است
گفته بودند که خوردند
و دستهای یکدیگر را
خوردن می کردند
بین بخت آن گداز
خفته اند و گداز
ایمان جمع بین
س

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

میں نے اس کو دیکھا۔

سبکدوش و وقت

بسم الله الرحمن الرحيم

فہرست

١٠٠

1949

در این کتاب

۵۰۰

三

وہی کہتا ہے کہ

١٠

16

۱۱۱

60

مردود فی

...

五

سپینے

۱۰۰

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

زینب

...

وید و دانسته دروغ گوید و بجلف مستحکم کند ۱۲ ع جزء ۲ رکوع ۲ جزء ۲ رکوع ۱۲

۱. اللَّهُ عَرْضَةٌ لَا يَمَانِلُمْ أَنْ تَبْرُوا وَتَشْقُوا وَتَصْلَحُوا

نام خدا را نشانه برای سوگند که خویش برای اجتناب از نیکوکاری نکند و بر بیزگاری نماید و صلح آید

بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ لَا يُوَاخِذُكُمْ اللَّهُ

در میان مردم و خدا شنوا داناست و مواخذه نمیکند خدا

بِالْغُفْوِ فِيْ اَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُوَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ

بر پیچیده گوئی در سوگند شما ولیکن مواخذه میکند آنچه قصد کرده است و بهای شما

قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ عَنْ ابْنِ عَصْرٍ رَوَى عَنْ

خدا امرزنده بر دوار است روایت است از ابن عمر رض

رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ يَنْظُرُ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود که در رستبکه خدایتجا بارید است

أَنْ تَخْلِفُوا بِأَيْمَانِكُمْ مَنْ كَانَ حَالِفًا فَلْيَحْلِفْ بِاللَّهِ

از سوگند خوردن به پدران خود بیکه هست سوگند خورنده پس باید که سوگند خدا بخورد

أَوْ لِيَصْمِتَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ ثَابِتِ بْنِ الضَّحَّاكِ

یا باید که خاموش باشد متفق علیه و روایت است از ثابت بن ضحاک رض

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ حَلَفَ عَلَى هَذِهِ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم بیکه سوگند خورد بر دین

غَيْرِ الْإِسْلَامِ كَاذِبٌ أَفْهَوْ كَمَا قَالَ وَلَيْسَ عَلَى ابْنِ

که غیر اسلام است چنانکه گوید اگر این کار کنم یهودی باشم در حالیکه بدو غم خورنده است این سوار پس آنکس

أَدْرَكَ نَذْرَ فِيمَا لَا يَمْلِكُ وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بَشْيَءٍ فِي

آدم نذر و چیز دیگر که آن نیست چنانکه گوید اگر شفا یا بدیها من فلان غلام آزاد او را غلام مکن و نذر است از او شود اگر چه

الدُّنْيَا عَذَابُ يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَمَنْ لَعَنَ مُؤْمِنًا فَهُوَ قَتْلُهُ

در دنیا عذاب کرده شود با چیز روز قیامت و کسیکه لعنت کند مسلمان را لعنت کردن است چنانکه

و روایت است از ابن عمر رض

و روایت است از ابن عمر رض

وَمِنْ قَدَرَاتِ مُؤْمِنًا بِكُفْرٍ فَهُوَ لَقَاتِلُهُ وَمِنْ ادْعَى دَعْوَى
وَكَيْدٍ وَشُكٍّ كَذِبًا مَسْلُومًا رَاكِبًا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَخَلْفَهُمْ
كَاذِبَةٌ لَيْسَتْ بِهَا لَكُمْ بِرْزَةٌ اللَّهُ لَا قَلَّةَ مَتَّقُوا عَلَيْهِ
دُرُوشَ تَمَاحِلُ بَدَانِ مَالٍ كَثِيرًا زَادَهُ كَرَامَةً أَوْ رَاخِدَ أَيْدِيَهُ مَالٍ كَمِيٍّ مَالٍ رَا مَتَّقُوا عَلَيْهِ
وَعَنْ أَحَبِّ هَرِيرَةٍ رَأَى أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
رَوَايَتِ اسْتِزَانِ ابْنِ هَرِيرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنْ أَخْبَرْتِ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَرَّ حُلْفَتِي عَلَى يَمِينٍ فَرَأَى خَيْرًا مِمَّنْ هَا
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَمَدَ كَيْدَهُ سَوَّكَهُ خُورُ بَرِيْنٍ بَسْ بِمِنْهُ بَيْتُ اِزَانِ يَمِينِ
فَلْيَكْفِرْ عَنْ يَمِينِهِ وَلْيَفْعَلْ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ
بَسْ بِأَيْدِيهِمْ تَقَارُودُ بَرِ اِزْ سَوَّكَهُ خُورُ وَكَيْدُهُ اَنْ جِزْرًا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَهَمَّ اِزْ اَنْ هَرِيرَةَ مَرُوسِ اسْتِ
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَيْنَاكَ عَلَى
كُفْتِ فَرَمَدَ أَخْبَرْتِ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَوَّكَهُ تَوَحُّمُولِ اسْتِ
مَا يَحْصِدُ قَلْبُكَ عَلَيْهِ صَاحِبُكَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ
جِزْرُ كَيْدِ تَقْصِيْدِ اسْتِ اِصْاِبِ تَوَكُّمُ سَوَّكَهُ بَسْ بِمِنْهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَهَمَّ اِزْ اَنْ مَرُوسِ اسْتِ
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَلْيَمِينِ عَلَى نَيْفِ
كُفْتِ فَرَمَدَ أَخْبَرْتِ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَوَّكَهُ بَرِيْنِ سَوَّكَهُ وَهَمَّ اِزْ اسْتِ
اَلْمُسْتَحْلِفِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
كَرَامَ اِصْاِبِ وَرَجْعَ سَابِقِ اسْتِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَهَمَّ اِزْ اَنْ مَرُوسِ اسْتِ فَرَمَدَ ۲ أَخْبَرْتِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَخْلِفُوا يَا بَائِلُكُمْ وَلَا بِأَمَّهَاتِكُمْ
اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَوَّكَهُ تَوَحُّمُولِ بَسْ بِمِنْهُ اِزْ اَنْ هَمَّ اِزْ اَنْ خُورُ
وَلَا بِالْأَنْدَادِ وَلَا تَخْلِفُوا يَا اللَّهُ لَا وَأَنْتُمْ صَادِقُونَ
وَهَمَّ سَوَّكَهُ تَوَحُّمُولِ بَسْ بِمِنْهُ اِزْ اَنْ هَمَّ اِزْ اَنْ خُورُ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وَمِنْ قَدَرَاتِ مُؤْمِنًا بِكُفْرٍ فَهُوَ لَقَاتِلُهُ وَمِنْ ادْعَى دَعْوَى
وَكَيْدٍ وَشُكٍّ كَذِبًا مَسْلُومًا رَاكِبًا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَخَلْفَهُمْ
كَاذِبَةٌ لَيْسَتْ بِهَا لَكُمْ بِرْزَةٌ اللَّهُ لَا قَلَّةَ مَتَّقُوا عَلَيْهِ
دُرُوشَ تَمَاحِلُ بَدَانِ مَالٍ كَثِيرًا زَادَهُ كَرَامَةً أَوْ رَاخِدَ أَيْدِيَهُ مَالٍ كَمِيٍّ مَالٍ رَا مَتَّقُوا عَلَيْهِ
وَعَنْ أَحَبِّ هَرِيرَةٍ رَأَى أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
رَوَايَتِ اسْتِزَانِ ابْنِ هَرِيرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنْ أَخْبَرْتِ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَرَّ حُلْفَتِي عَلَى يَمِينٍ فَرَأَى خَيْرًا مِمَّنْ هَا
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَمَدَ كَيْدَهُ سَوَّكَهُ خُورُ بَرِيْنٍ بَسْ بِمِنْهُ بَيْتُ اِزَانِ يَمِينِ
فَلْيَكْفِرْ عَنْ يَمِينِهِ وَلْيَفْعَلْ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ
بَسْ بِأَيْدِيهِمْ تَقَارُودُ بَرِ اِزْ سَوَّكَهُ خُورُ وَكَيْدُهُ اَنْ جِزْرًا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَهَمَّ اِزْ اَنْ هَرِيرَةَ مَرُوسِ اسْتِ
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَيْنَاكَ عَلَى
كُفْتِ فَرَمَدَ أَخْبَرْتِ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَوَّكَهُ تَوَحُّمُولِ اسْتِ
مَا يَحْصِدُ قَلْبُكَ عَلَيْهِ صَاحِبُكَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ
جِزْرُ كَيْدِ تَقْصِيْدِ اسْتِ اِصْاِبِ تَوَكُّمُ سَوَّكَهُ بَسْ بِمِنْهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَهَمَّ اِزْ اَنْ مَرُوسِ اسْتِ
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَلْيَمِينِ عَلَى نَيْفِ
كُفْتِ فَرَمَدَ أَخْبَرْتِ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَوَّكَهُ بَرِيْنِ سَوَّكَهُ وَهَمَّ اِزْ اسْتِ
اَلْمُسْتَحْلِفِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
كَرَامَ اِصْاِبِ وَرَجْعَ سَابِقِ اسْتِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَهَمَّ اِزْ اَنْ مَرُوسِ اسْتِ فَرَمَدَ ۲ أَخْبَرْتِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَخْلِفُوا يَا بَائِلُكُمْ وَلَا بِأَمَّهَاتِكُمْ
اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَوَّكَهُ تَوَحُّمُولِ بَسْ بِمِنْهُ اِزْ اَنْ هَمَّ اِزْ اَنْ خُورُ
وَلَا بِالْأَنْدَادِ وَلَا تَخْلِفُوا يَا اللَّهُ لَا وَأَنْتُمْ صَادِقُونَ
وَهَمَّ سَوَّكَهُ تَوَحُّمُولِ بَسْ بِمِنْهُ اِزْ اَنْ هَمَّ اِزْ اَنْ خُورُ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَمِعَ اَللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رواد ابو داؤد والنسائی وروایت است از ابن عمر رضی اللہ عنہما

آنحضرت سے اللہ علیہ وسلم فرمود کیسے ہو گندھور ہر چیز سے

فقال رب انزلنا الله تعالى فلا نحيب سبيته رواه الترمذي

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

والہوداود والکساے والبن ماجہ ودارسے

[illegible]

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. اقْتَضَى أَمْرٌ مَسْلُومٌ مِنْهُ

بسم الله الرحمن الرحيم

100-443887-100

لَهُ رَجُلٌ وَإِنْ كَانَ شَيْئًا يَسْتَأْذِنُ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ

١٣١١

اگر چه باشد ما را فتنه از درخت مساکل رواست

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي نَضْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

Handwritten notes at the bottom of the page:

3-
2
2
3-
2
2
6
3
3

صلی اللہ علیہ وسلم بدیرتیکہ ازگنا ہائے کہ کبیرہ زمین کا بڑا شکر اور زمین کا بڑا

وَعَفُوقَ الْوَالِدَيْنِ وَالْيَمِينَ الْغُيُوسَ وَمَا حَلَفَ حَالِفٌ

و از آنکه درین پدر و مادر و سوگند خوردن بر کار گذشته دیده و دست و سوگند خوردن هیچ سوگند خوردن

بِاللَّهِ يَمِينٌ صَبْرًا فَادْخُلْ فِيهَا مِثْلَ جَنَاحِ بُعْضَةِ الْإِ

بخدا سوگند صبر پس در آورد دران یمین مانند بازوی پشه گرانگه

جَعَلَتْ نَكْتَةً فِي قَلْبِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

گروانید شود آن بین نقطه سیاه در دکل و نوار در قیامت و باقی ماند و بال او که در آن عالم ظاهر میگرد. و نورانی

باب ايضاً وعن أبي بصير رضى الله عنه قال قال رسول الله

در روایت است از امی هریره رزم گفت فرمود ۲۰ مخفرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَةً لَا يَكْمُلُهُمَا اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

بسم الله الرحمن الرحيم
 پس اند که کلام نیکند ایشان را خدا بختگار روز قیامت

وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ رَجُلٌ حَلَفَ عَلَى سَاعَةٍ لَقَدْ أُعْطِيَ

و اطرف می کند بنویسد ایشان نظر رعایت یک زن از آن مرد است که سوگند خود بر کالای که محقق داده شده

بِهَا لَمْ يَمَّا أُعْطِيَ وَهُوَ كَاذِبٌ وَرَجُلٌ حَلَفَ عَلَى يَمِينٍ

باب ۱۸۰ مجیزه از آن چه داده شد و حال آنکه وی دروغ گوشت درین سولانه و دوقم مرچ که سولانه خورد و بر سولانه

كَاذِبَةٌ بَعْدَ الْعَصْرِ لَيَقْطَعَنَّ بِهَا مَالَ رَجُلٍ مُسْلِمٍ وَرَجُلٍ

دعوتِ بجا از دقتِ عصر تاجدارِ کرد و مذبذبوں کے مالِ مردِ مسلمان وسیمِ مردے

منع فضل ما في فيقول الله اليوم امنوك فضل كما

که منع کند زیادت اب را پس میگوید خدا تعالی روز قیامت سر امر و منع میانم جزا و ثوابی کم خود را

منعت فضل ما لم تقبل يدك متقو علي يا احياء الموتى

جہاں سے روٹی کی ضرورت ہو اس جگہ پر سے لے کر دوسری جگہ تک پہنچانے کے لیے

باب في التذویر

100

در معنای کلامی و قصد از ادب و اتفاق مال شما می کنند ۱۲ استخراج فکر بشو

عمر بن الخطاب هجرته وابن عمر رضي الله عنهما قال قال رسول الله صلى

روایت است از ابی هریره و ابن عمر رضی گفت آنحضرت صلی

الله عليه وسلم لا تنذروا فان النذر لا يغني عن القدير

الله عليه وسلم نذر کنید یعنی با اعتقاد آنکه نذر رو میکند قدر را از پرکار نذر سودمند ندارد

شيئا وانما يستخرج به من البخيل متفق عليه

چیزی را و جز این نیست که بیرون آورده می شود بسبب نذر از بخیل چیز است از مال متفق علیه

وعمر بن الخطاب رضي الله عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

روایت است از عائشه رضی که آنحضرت صلی الله علیه

وسلم قال من نذر ان يطيع الله فليطعه ومن نذر

دعای فرمود کسیکه نذر کند که اطاعت و فرمان برداری کند خدا را پس باید که اطاعت خدا را

ان يعصيه فلا يعصه رواه البخاري وعمر بن الخطاب

که نافرمانی کند خدا را پس نافرمانی نکند خدا را بل کفار و بد روای بخاری و روایت است از عقیبه

بن عامر عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال كفارة

بن عامر رضی از آنحضرت صلی الله علیه وسلم که گفت آنحضرت کفاره

النذر كفارة اليمين رواه مسلم وعمر بن الخطاب

نذر کفاره یمن است رواه مسلم و روایت است از عمر بن الخطاب

ان النبي صلى الله عليه وسلم رأى شيئا يهادي

که آنحضرت صلی الله علیه وسلم دید چیزی را که راه میبرد

بين ابنيه فقال ما بال هذا قالوا نذر ان يمشي الى

میان دو پسر خود نگریه بر آن ها کرده پس پرسید آنحضرت چیست حال این مرد پس گفتند نذر کرده است

البیت فقال ان الله تعالى عزّ وجلّ يقضي بهذا نفسه لغني

بسوی کعبه پس فرمود آنحضرت بدینکه خدا تعالی از عذاب کردن این شخص نفس خود را و پیاده رفتن بسوی

3

أَيُّهَا السَّيِّدُ فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي

عَنْكَ وَعَنْ ذُرِّكَ وَعَنْ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ نَذَرَ نَذْرًا لِمَا رُبِيَ عَلَيْهِ فَلْيَفَاتِرْهُ

لَفَّارَةٌ يَمِينٍ وَمَنْ نَذَرَ نَذْرًا فِي مَعْصِيَةٍ فَلَفَّارَتُهُ

كَفَّارَةٌ يَمِينٍ وَمَنْ نَذَرَ لَا يُطِيقُهَا فَكَفَّارَتُهُ

لَفَارَةٌ مِّنْ تَدْرِيذٍ رَّا طَاقَهُ فَلَيْفَ بِهِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

کتاب القصاص

۴۲
عالم تقدس کند بزرگان
و انتقام

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ۚ وَجِزَاءُ

سَيِّئَةٌ سَيِّئَةٌ مِثْلَهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

إِنَّهُ لَا يَحِبُّ الظَّالِمِينَ وَلَمَّا اسْتَمَرَّ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ

از این که در این کتاب آمده است که در این کتاب آمده است

[illegible]

مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ

نست برایشان هیچ راه طاعت جز این نیست که راه طاعت بر آنجا است که ظلم میکنند

النَّاسُ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

بر مردمان و فساد میخوانند در زمین ناحق آنجا است ایشان را عذاب دردناک

وَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

و هر که صبر کند و بپارزد هر اینده این صفت از کارهای مقصود است ای مسلمانان

أَمْسُوا كَيْتَ عَلَيْكُمْ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ الْحَرْبُ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ

لازم کرده شد بر شما قصاص در کشتن دشمنان آزاد در مقابل آزادی است و بنده

بِالْعَبْدِ وَالْأَنْثَى بِالْأُنْثَى وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ

در مقابل بنده است و زن در مقابل زن است و شما را بسبب قصاص زندگی است

يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ وَ مَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا

ای خداوندان عقل باشد که بر هر کاری کنید و هر که کشتد مسلمان را

مَتَعَمِّدًا فَجَزَاءُ مَا جَفَمَتْ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ

بقصد پس جزا او دوزخ است با وید آنجا دشمن گرفته است بر او خدا

وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ

و لعنت کرد او را داماده ساخت برای او عذاب بزرگ و روایت است از عبد الله بن

مَسْعُودٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مسعود رض گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

أَوَّلَ مَا يَقْضَى بَيْنَ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِي الدِّمَاءِ

اول آنچه حکم کرده شود در میان مردم روز قیامت در خون باشد

مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ أَنَّ النَّبِيَّ

متفق علیه و روایت است از عبد الله بن عمر رض گفت بدینکه آنحضرت

متفق علیه و روایت است از عبد الله بن عمر رض گفت بدینکه آنحضرت

ک
جمع
نوع

ک
جمع
نوع

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَزَوَالِ الدُّنْيَا أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ

صلی الله علیه وسلم فرمود هر آینه زوال دنیا و فانی شدن آن آسانتر از زود خدا

مِنْ قَتْلِ رَجُلٍ مُسْلِمٍ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ

از کشتن یا کشنده شدن مسلمان رواه ترمذی و نسائی

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ وَابْنِ مَرْيَمَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى

در روایت است از ابی سعید و ابی هریره رضی الله عنهما از آنحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَوَانَّ أَهْلَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ اشْتَرَوْا

الله علیه وسلم که فرمود آنگاه که اگر آسمان و زمین بخواهند

فِي دَمِ مُؤْمِنٍ لَا كِبَهُمُ النَّارُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

در یختمن خون مؤمنی که بر سر آتش افکند ایشان را آتش دوزخ رواه ترمذی و

ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَحْيَى

ابن عباس رضی الله عنهما از آنحضرت صلی الله علیه وسلم که فرمود آنحضرت می فرماید

الْمُقْتُولُ بِالْقَاتِلِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ نَاصِيَتُهُ وَرَأْسُهُ بَيِّدُهُ

کشته شده را روز قیامت در حالیکه موی پیشانی کشیده و سر و دست مقتول است

وَأَوْدَاجُهُ تَشْتَبِهُ دَمًا يَقُولُ يَا رَبِّ قَتَلَنِي حَتَّى يَدْرِيَنِي

در کپاسه گرون و می ریزد خون از آنها و میگوید مقتول ای پروردگار من کشته است مرا این

مِنْ الْعَرْشِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ

از عرش رواه ترمذی و نسائی و ابن ماجه

وَعَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

در روایت است از ابی الدرداء رضی الله عنه از آنحضرت صلی الله علیه وسلم

وَسَلَّمَ قَالَ كُلُّ ذَنْبٍ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَغْفِرَهُ إِلَّا مَنْ مَاتَ

و سلم فرمود هر گناه امید است که بخشد آنرا خدا تعالی مگر آنکس که بمیرد

وَالْمُقْتُولُ بِالْقَاتِلِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ نَاصِيَتُهُ وَرَأْسُهُ بَيِّدُهُ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَا مِنْ رَجُلٍ يَصَابُ بِشَيْءٍ فِي جَسَدِهِ

عليه وسلم میگفت نیست هیچ مردی که مصیبت زده شود در تن و سه بقلع یا بجرح

فَتَصَدَّقَ بِهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ خَطِيئَةٌ

پس صدق کند بان یعنی خداوند او را اگر آنکه بلند گرداند و از خدا تیغ بان خود را بر ثواب و کم کند از گناهان

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَمْرُو بْنُ زَيْمٍ

رواه ترمذی و ابن ماجه و روایت است از خزیمه بن ثابت را

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ أَصَابَ ذَنْبًا

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم کیسکه برسد و از گناهان گناه

أَقِيمَ عَلَيْهِ حَدُّ ذَلِكَ الذَّنْبِ فَهُوَ كَفَّارَتُهُ رَوَاهُ فِي شَرْحِ

که اقامت کرده شد بر آنکس حد آن پس آن حد کفارت و محو کننده آن گناه است رواه ۱۱ شرح

السُّنَّةِ بَابُ مَا لَا يَدْعَى عَلَى الْمَحْدُودِ وَعَنْ عَلِيٍّ

اسمه در باب ما لا يدعى على المحدود و روایت است از علی را

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ أَصَابَ حَدًّا

از آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود کیسکه رسید حد را

فَعَجَلَ عِقُوبَتَهُ فِي الدُّنْيَا فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لَهُ مِنْ أَنْ يَنْتَقِيَ عَلَى

پس شتاب کرده شد عذاب آن در دنیا پس عذاب کرده شود و آخرت زیرا که خدا عادل است از آنکه

عَبْدِهِ الْعُقُوبَةُ فِي الْآخِرَةِ وَمَنْ أَصَابَ حَدًّا فَسَتَرَهُ اللَّهُ

بنده خود عقوبت در آخره و کیسکه برسد گناه را پس پوشید خدا آن گناه را

عَلَيْهِ وَعَفَا عَنْهُ فَإِنَّ اللَّهَ أَكْرَمُ مِنْ أَنْ يَعُوذَ فِي شَيْءٍ قَدْ

بر او و عفو کند از آن پس خدا بزرگتر است از اینکه باز گردد به عذاب کردن در چیزی که عفو

عَفَا عَنْهُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ بَابُ أَيْضًا وَعَنْ

عفو کرد از آن رواه ترمذی و ابن ماجه در باب مذکور نیز و روایت است از

اِيْمَهُ رَاقَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 ابی هریرہ رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم
 مَنْ تَرَدَّى مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَمِنْ فِي نَارِ جَهَنَّمَ يَتَوَدَّى
 کیسه پسند از در بالای کوه خود را پس باشد نفس خود را پس آنکس در آتش دوزخ است می افتد
 فِيهَا خَالِدًا مَخْلُودًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ تَحَسَّى سَمًا فَقَتَلَ نَفْسَهُ
 در و س همیشه همیشه دشته شده در آتش و کیسه یا شامه زهر را پس بکشد خود را
 فَمِنْ فِي يَدِهِ يَحْتَسَاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا
 پس زهر او در دست او خواهد بود در حالیکه می آشامد در آتش دوزخ همیشه همیشه داشته شود و آتش
 وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ فَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَتَوَجَّأُ
 و کیسه بکشد خود را با شمشیر مثل کار و یا شمشیر پس آهن او در دست او است میزند
 بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا مَتَّفِقٌ
 بان مدید و شکم خود در آتش بنهم همیشه همیشه داشته شود و آتش دایما متفق
 عَلَيْهِ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 علیه و هم از ابی هریرہ مرویست گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم
 الَّذِي يَحْتَفِقُ نَفْسَهُ يَحْتَفِقُ فِي النَّارِ وَالَّذِي يَطْعَنُهَا
 آن کیسه خفه میکند نفس خود را خفه میکند نفس خود را در آتش دوزخ و آنکیه پانیزه نیزه نفس خود را
 يَطْعَنُهَا فِي النَّارِ مَرَوَاتُ الْبَخَّارِيِّ وَعَنْ جَدِّ
 نیزه زدن نفس خود را نیزه در آتش روده بخاری در روایت است از جد
 بَنِي عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 بن عبد الله رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم
 كَانَ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ بِهِ جُرْحٌ فَجَزَعَهُ فَأَخَذَ سِلَاقًا
 بود در آن کسانی که پیش از شما بودند مردی بر او جراحتی بود پس پیگیری کرد و فدا نمود

۲۰

جمع
 در جابجایی
 در جابجایی

در جابجایی

فَجَزَّ بِهَا يَدَهُ فَسَارَقَ الدَّمْرَ حَتَّى مَاتَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى

پس بر او زان دست خود را پس بر سر او غن تا آنکه مرد فرمود خدا س تعالی

بَادِرَ نَفْسِهِ فَنَفْسُهُ فُحْرِمَتْ عَلَيْهِ الْحَيَّةُ مُتَّقِي

مشتابی کرد و از بند من بهلاک کردن جان خود پس درام گرد اندم بر او بهشت متفق

عَلَيْهِ وَعَنْ جَابِرٍ أَنَّ الطُّفَيْلَ بْنَ عَمْرِو الدَّوْسِيَّ

علیه و روایت است از جابر رضی که طفیل بن عمرو دوسی

لَمَّا هَاجَرَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى الْمَدِينَةِ هَاجَرَ

و پیغمبر هجرت کرد آنحضرت صلی الله علیه و سلم بسوی مدینه منوره هجرت کرد

إِلَيْهِ وَهَاجَرَ مَعَهُ رَجُلٌ مِنْ قَوْمِهِ فَمِرَضٌ فَجَزَّ فَاخَذَ

بسوی آنحضرت و هجرت کرد و طفیل مردی از قوم و س پس بیمار شد آن مرد بر سر او پس گرفت

مَشَاقِصَ كَمَا فَطَعَمَ بِهَا بَرَّاجَهُ فَتَحَبَّتْ يَدَاهُ حَتَّى مَاتَ

پیکانها که مرا و ابو پس بریدند و خندای ایشان خود را پس روان شد خون از هر دو و او را آنکه مرد

فَرَأَى الطُّفَيْلُ بَعْضَ رُفُو فِي مَنَامِهِ وَهَيْئَتُهُ حَسَنَةٌ

پس دید آن مرد را طفیل بن عمرو در خواب خود و حال آنکه صورت و س نیکو است

وَرَأَى مَغْطِيًا يَدَيْهِ فَقَالَ لَهُ مَا صَنَعْتَ بِكَ سَرَّيْكَ فَقَالَ

و دید او را در حالیکه پوشیده است هر دو دست خود را پس گفت طفیل مرا آن مرد را چه ساخت کرد با تو بر دو

غَفَرْتُ لِي بِهَجْرَتِي إِلَى نَيْبِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بما از من مرا ببابت هجرت کردن بسوی پیغمبر صلی الله علیه و سلم

فَقَالَ مَا لِي أَرَاكَ مَغْطِيًا يَدَيْكَ قَالَ قِيلَ لِي لَنْ نَصِيحَ

پس گفت طفیل چیست مرا که می بینم ترا پوشنده هر دو دست خود را گفت گفتی گفته شد مرا بر سر او

وَمِنْكَ مَا أَفْسَدَتْ فَقَصَّهَا الطُّفَيْلُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

از تو نیز بر تو که فاسد و بده کردی مرا پس خواند این قصه را طفیل بر آنحضرت

میرزا محمد باقر

و روایت است از جابر

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

سَلِّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پس فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

اللَّهُمَّ وَلِيْدِيْكَ فَاغْفِرْ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

بار خدا یا خدایا تو را یاری من و یار اعضای او را بپارز هر دو دوست او را رود مسلم

بَابُ مَا لَا يَضْمَنُ مِنَ الْجَنَائِزَاتِ

باب در بیان جنایاتی که خان آن نیست

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ

روایت است از عبد الله بن عمرو گفت شنیدم آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ قَتَلَ دُونَ مَالِهِ فَمَوْشِيْهِ

صلی الله علیه وسلم که میگفت کسی که کشته شد ز مال خود آنچه را که مردن از آن مال خود

مَنْ قَتَلَ دُونَ مَالِهِ فَمَوْشِيْهِ قَالَ جَاءَهُ رَجُلٌ

مستفیض علیه و روایت است از ابی هریره رضی الله عنه گفت که آمد مردی

فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَرَأَيْتَ إِنْ جَاءَهُ

پس گفت یا رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر ده مرا که اگر بیاید

رَجُلٌ يَرِيْدُ أَخْذَ مَالِيْ قَالَ فَلَا تَقْطَعْهُ مَا لَكَ قَالَ أَرَأَيْتَ

مردی که میخواهد گرفتن مال مرا گفت آنحضرت پس ده او مال خود گفت آن مرد خبر ده مرا

إِنْ قَاتَلَنِيْ قَالَ قَاتِلْهُ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَتَلْتَنِيْ قَالَ فَانْتَ

اگر قتال کند مرا و خواهد که مرا بکشد چه کنم فرمود قتال کن او را و جنگ کن با او گفت خبر ده مرا اگر بکشد مرا

شَهِيدٌ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَتَلْتَهُ قَالَ هُوَ فِي النَّارِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

شهادت رستیا گفت آن مرد خبر ده مرا که اگر بکشد مرا او در آتش است و او را شهادت است و او را شهادت است

وَعَنْهُ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وهم از ابی هریره مرویست که وی شنید آنحضرت صلی الله علیه وسلم

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ قَتَلَ دُونَ مَالِهِ فَمَوْشِيْهِ قَالَ جَاءَهُ رَجُلٌ يَرِيْدُ أَخْذَ مَالِيْ قَالَ فَلَا تَقْطَعْهُ مَا لَكَ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَاتَلَنِيْ قَالَ قَاتِلْهُ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَتَلْتَنِيْ قَالَ فَانْتَ شَهِيدٌ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَتَلْتَهُ قَالَ هُوَ فِي النَّارِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

يَقُولُ لَوْ أَطْلَعْتُ فِي بَيْتِكَ أَحَدًا وَكَمْ تَأَذَّنَ لَهُ فَنَذَفْتُهُ
 کہ بگفت اگر مطلع می شد می نگارست در خانه تو یکم و حال آنکه اذن نمیدادی تو را و او پس می آمد نمی آورد
 بِحَصَاةٍ فَقَطَّاتٍ عَيْنُهُ مَا كَانَ عَلَيْكَ مِنْ جُنَاحٍ مُنْثَقِقٌ
 بنگر زده پس کور میکردی ترختم او را نمی بود بر تو هیچ گناهی منفق
 عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْقِلٍ أَنَّهُ رَأَى رَجُلًا
 علیه و روایت است از عبد الله بن معقل رضی کہ کسی دید مردی را
 يَخْذِفُ فَقَالَ لَا تَخْذِفْ فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 کہ او خذف میکند پس گفت خذف مکن زیرا کہ آنحضرت صلی الله علیه
 وَسَلَّمَ هِيَ عِزُّ الْخَذِفِ وَقَالَ إِنَّهُ لَا يَصَادُ بِهِ صَيْدٌ وَلَا
 و سلم نمی کرده است از خذف و گفت آنحضرت که خذف نگار کرده نمی شود پرنده و شکار سب و
 يُنْكَاهُ عَدُوٌّ وَلَكِنَّهَا قَدْ تَكْسِرُ الْبِسْنَ وَتَقْقَأُ الْعَيْنَ
 بگروان کرده نمی شود بوی دشمن دین و لیکن این فعل با حصاة می شکند و فلان کس را و کور میکند چشم کسی را
 مُنْثَقِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 منفق علیه و روایت است از ابی موسی رضی گفت فرمود آنحضرت
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا مَرَّ أَحَدُكُمْ فِي مَسْجِدِنَا وَفِي سُوقِنَا
 صلی الله علیه و سلم و تشنگی بگذردی که از شما در مسجد ما و در بازار ما
 وَمَعَهُ نَبَلٌ فَلْيَمْسِكْ عَلَى يَصَاطِئِهَا أَنْ يُصِيبَ أَحَدًا
 و سایر می مع در حکم است و حال آنکه باوی تر است پس باید که گاه باقی کند دست نه در میان آن از دست برین
 مِنَ الْمُسْلِمِينَ مِنْهَا بَشْيٌ مُنْثَقِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ
 از مسلمانان را از آن بگذاشت از جرات منفق علیه و روایت است از ابی هریره
 قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَشِيرُ أَحَدُكُمْ
 گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم اشارت نکند که از شما

۴
 خذف کردن
 و مثلاً آن بزرگوار
 را بگوید و بگوید
 دست بزنند و بگویند
 خذف از دست بگذاشت
 با طاعت
 بنشیند از دست بگذاشت

خذف کردن

وَقَدْ أَقْبَمُوا فِي الشَّمْسِ وَصَبَّ عَلَى رُءُوسِهِمُ الزَّيْتُ فَقَالَ

و حال آنکه ابتداء کرده اند در آفتاب و پخته شده است بر سر ایشان روغن زیتون پس گفت

در دنیا لباس با
خاکه را و عاری اند
از لباس تقوی که در
آخرت بر آن خلعه ای
است می پوشند

چسبیت این حال گفته شد غذا بکروهی شونذ بجهت خراج که مال و اجبی نمیدهند پس گفت مشام گواهی میدهم

لَسِمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ

بر آئینہ شنیدہ ام اخفرت را صلے اللہ علیہ وسلم کہ سبقت پر شکر خدا ہے

يُعَذِّبُ الَّذِينَ يُعَذِّبُونَ النَّاسَ فِي الدُّنْيَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ

عذاب ممکنہ آن گسائے را کہ عذاب میکنند مردمان را و دنیا

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

در روایت است از ابی هریره ر.ف. گفت فرمود آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُوْثِقُكَ اِنْ طَالَتْ بِكَ مَدَّةٌ اَنْ تُرَى قَوْمًا

علیہ وسلم نزدیک است اگر دراز شود ترا مدت عمر که به منی گروست را که

فَيُكَلِّمُهُمْ مِثْلَ آذَانِ الْبَقَرِ يَعْدُونَ فِي غَضَبِ اللَّهِ وَيَرْجُونَ

در دستهای ایشان است انند و میبایست گواوان مراد از زمانه ایست که از حرم میباید بادر و میکنند

فِي سِخِّهِ اللَّهُ وَفِي رِوَايَةٍ وَيُرْوَحُونَ فِي لَعْنَةِ اللَّهِ رَوَاهُ

در بے رضای خدا تعالی و در رسایتی است این لفظ که و شام می کشند در لغت خدا تعالی رواد

مُسْلِمٌ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مسلم و ہم از ابی ہریرہ راجع مرویست گفت فرمود آنحضرت ﷺ

صِنْفَانِ مِنْ أَهْلِ النَّارِ لَمْ أَرَهُمَا قَوْمٌ مَعَهُمْ سِيَاطٌ

که دو نوع دو گروه اند از اهل دوزخ ندیده ام ایشان را و نخواهم دید مگر گروهی اند که با شیطان سازند

كَاذِبًا يُضْرِبُونَ بِهَا النَّاسَ وَنِسَاءَ كَاسِيَاتٍ

انند همای گلاوان میزنند بان ناز بانه مردم را و دوم است اندر زمان که خداوند کوشش را اند

عَارِيَاتٍ مُّمِيلَاتٍ مَّا ثَلَاثُ رَوْسُهُنَّ كَأَسْمَةِ النَّجْمِ

یا در شیشه اند بدخای خورا یا بر منہ اند گردانیده اند و بهار را یل بسو خود میل کنند اند بسو مرد و سراسر اینها

مَأْتِلَةٌ لَا يَدْخُلْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يَجِدْنَ رِيحَهَا وَارِثُهَا

که مائل اند ان کو بان با بصیرت کثرت فزونی نه در می آیند بصیرت را یعنی یا بنده بود بصیرت و حال آنکه بود بصیرت

تَوْجِدُ مِنْ مَسِيرَةٍ كَذَا وَلِذَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

ناتمام میشود از مسافت چنین و چنین یعنی مسافت بعد و در اینجا بعد از اسلام و روم است از

جَابِرٌ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَالَ

گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم وقتیکہ

أَحَدَكُمْ فَيُجَنَّبُ الْوُجْهَ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ أَدَمَ عَلَى

قتل آند کے از ثنائی مضافت کند و فی صحت نماید اگر چه با کفار بنده پس باید کہ اجتناب کند رور ایس بدرستے

صورته مسفق عليه وعنه قال في رسول الله

صورت خود متفق علیه و روایت است از جابر رضا که نمی‌کرد آن محضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَتَغَايَ السَّيْفُ مُسْلِمًا لَا رَوَاهُ

مسلم علیہ وسلم از تناول شیر و گرفتن آن بر کشید و بر منہ رواه

التَّمِيزِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَيْنُ أَبِي عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ

ترمذی و ابو داؤد و روایت است از ابن عمر رضی عنہما از آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَجَنَّتُمْ سَبْعَةَ أَبْوَابٍ بَابَ

صلی اللہ علیہ وسلم فرمود امروز رخ را ہفت دراست کہ در

مِنْهَا مِنْ سَلِّ السَّيْفِ عَلَى أُمِّتِي أَوْ قَالَ عَلَى أُمَّةٍ

از ان در ہمارے راست کہ بگفتہ شمشیر را بر امت من ، گفت بجا علی علی ای لفظ علی است

محمد ﷺ عليهما السلام رواه الترمذي

محمد صلی اللہ علیہ وسلم رواد ترمذی

اسماء محمد بن سترابلی

۲
کتابخانه عمومی کربلا
گروه مدیریت و خدمات
دستورالامری و مقررات
مجلس شورای اسلامی

Pr

۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

باب الميسر والزرد والسطر وغيره

يسألونك عن الخمر والميسر قل فيهما اثم كبير و

سوال میکنند شما از شراب و قمار

منافع للناس واثمهما الاثر من نفعهما وعنه

و نفع است مردمان را بینه در دنیا و گناه این هر دو است از نفع آنها و روایت است

بریده از ان النبي صلى الله عليه وسلم قال من لعب

بریده از من بدستیکه آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود کسی که بازی کرد

بالزرد شير فكانت ماسع يده في لحم خنزير ودمه

بازو شیر پس گوشت که زین نمود دست خود را در گوشت خوک و خون و

رواه مسلم و عنه ايها سيرة من النبي صلى

رواه مسلم در روایت است از ابی هریره ر. از آنحضرت صلی

الله عليه وسلم قال من حلف فقال في حلفه يا لآل

الله علیه و سلم که فرمود کسی که گند خورد پس بگوید در گوشت خود سو گند بخورم یا ل

والعزى فليقل لا اله الا الله ومن قال لصاحبه

و عزی که نام آید پس باید که بگوید که زنی که تو جید و کسی که بگوید مرا بخود را

تعال اقامرك فليصدق متفق عليه و عنه ايها سيرة

بیا قمار باز من بآید پس باید که صدق کند و آن که تو خوارم و من متفق علیه و رواه است از ابی هریره

ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال من لعب بالزرد فقد

بدستیکه آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود کسی که بازی کرد بازو شیر پس گوشت خوک

عصى الله ورسوله رواه احمد و ابو داود و عنه

تا فرمود که آنکس خدا و رسول را رواه احمد و ابو داود در روایت است از

در روایت است از ابی هریره ر. از آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود کسی که بازی کرد بازو شیر پس گوشت خوک و خون و رواه مسلم در روایت است از ابی هریره ر. از آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود کسی که گند خورد پس بگوید در گوشت خود سو گند بخورم یا لوالعزى فليقل لا اله الا الله ومن قال لصاحبه تعال اقامرك فليصدق متفق عليه و عنه ايها سيرة ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال من لعب بالزرد فقد عصى الله ورسوله رواه احمد و ابو داود و عنه تا فرمود که آنکس خدا و رسول را

بازو شیر

بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلِيَشْهَدَ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

بخدا و روز آخر و باید که حاضر شوند بعقوبت ایشان جاعت از مسلمانان

عَنِ عِبَادَةِ بْنِ الصَّامِتِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

از عبادہ بن صامت رضی اللہ عنہ گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ

وَسَلَّمَ أَفِيمَا حُدِّدَ اللَّهُ فِي الْقَرِيبِ وَالْبَعِيدِ وَلَا تَأْخُذْكُمْ

و سلم برپائید حدای خدا را بنزدیک و دور و باید که نگر و شمارا

فِي اللَّهِ لَوْ مَتَّ لَا يُرَوِّاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ

در دین خدا هیچ ملاطمت کننده رواه ابن ماجه و از ابن عمر رضی اللہ عنہما

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِمَامَةٌ حَدِّ مِنْ

برستیکه آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم فرمود برپا کردن حد سے از

حُدُودِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ مَطَرٍ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً فِي بِلَادِ اللَّهِ رَوَاهُ

حدود خدا بهتر است از باران چهل شب در تمام شهر بخدا رواه

ابْنُ مَاجَةَ وَمَرَوَاهُ النَّسَائِيُّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ عَنْهُ

ابن ماجه و رواه نسائی از ابی هریره رضی اللہ عنہ و روایت از

الْمَغِيرَةِ قَالَ قَالَ سَعْدُ بْنُ عُبَادَةَ لَوْ رَأَيْتُ رَجُلًا مَعَ

مغیره رضی اللہ عنہ گفت گفت سعد بن عبادہ اگر می دیدم مردی را با

أَمْرًا تَلِي لَضَرْبَتِهِ بِالسَّيْفِ غَيْرِ مُصَفٍّ فَبَلَغَ ذَلِكَ

زن خود بر آئینه میزد و او را بشمشیر غیر زنده بطرف شمشیر و عرض کرد پس رسید آن سخن

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اتَّعَجِبُونَ مِنْ غَيْرَةٍ

پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم و پس فرمود آنحضرت ای تعجب میدارید شما از غیرت

سَعْدٍ وَاللَّهِ أَنَا أَغْبِرُ مِنْهُ وَاللَّهُ أَغْبِرُ مِنِّي وَمِنْ أَحْبَلِ

سعد سوگند بخدا من غیرت ناک تمام از وی و خدا غیرت ناک تربت از من و بسبب

بِالسَّنَةِ وَمَا مِنْ قَوْمٍ يَظْهَرُ فِيهِمُ الرُّشَا إِلَّا أَخَذُوا بِالرُّعْبِ

بنمود و نسبت بهیچ قومی که پیدا و ظاهر نمیکردند در ایشان رشواتها مگر آنکه گرفتند و همیشه بر ترس و بیم

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ عُمَرَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ بَعَثَ مُحَمَّدًا

رواه احمد و از عمر بن خطاب نقل مروی است بدرستی که خدا بر المومنین است محمد

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالْحَقِّ وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الْكِتَابَ فَكَانَ

صلی الله علیه وسلم بدین ثابت و نازل فرموده است بر او کتاب پس بود

مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى آيَةَ الرَّجْمِ رَجُمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

از آنچه نازل نمود خدا بر او آیه رجم رجم فرمود آنحضرت صل

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرَجَمْنَا بَعْدَهُ وَالرَّجْمُ فِي كِتَابِ

الله علیه وسلم و رجم کردیم ما پس آنحضرت و رجم در کتاب

اللَّهُ حَقٌّ عَلَى مَنْ زَنَى إِذَا احْصَنَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ إِذَا

خدا حق است بر کسی که زنا کند و فتنه محصن باشد از مردان و زنان و فتنه

قَامَتِ الْبَيِّنَةُ أَوْ كَانَتْ الْحَبْلُ أَوْ الْإِعْتِرَافُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

قایم شوند گواهی یا باشد جل یعنی بار شکم از غیر زوج یا با اقرار متفق علیه

وَعَنْ شُرَّةَ بْنِ جَنْدَبٍ قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ

و از شمره بن جندب نقل گفت که بود آنحضرت صل الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا صَلَّيْنَا أَقْبَلَ عَلَيْنَا بِوَجْهِهِ فَقَالَ مَنْ رَأَى

علیه وسلم چون فارغ میشد از نماز صبح توجه میکرد بر ما بر سر ما که خود میفرمود بگفتند که دیده است

مِنْكُمْ الْبَيِّنَةُ رُؤْيَا قَالَ فَإِنْ رَأَى أَحَدُكُمْ قَصَصًا فَيَقُولُ

از شما است خوابی را سمره گفت پس اگر میدید یکی خوابی را میخواند آنرا پس میگفت

مَا شَاءَ اللَّهُ فَمَا لَنَا يَوْمًا فَقَالَ هَلْ رَأَى مِنْكُمْ أَحَدٌ

آنچه خواسته است خدا پس سپید ما را روزی پس گفت آیا دیده است از شما هیچ یکی

رُؤْيَا قُلْنَا لَا قَالَ لَكِنِّي رَأَيْتُ اللَّيْلَةَ رَجُلَيْنِ اتَّبَعَانِي فَأَخَذَا
 خَوَابِي مَا تَصْنَعْتُمْ بِيذِهِ أَفَرَأَيْتُمْ لَيْكِن مَن دِيْدَهُ اَم اَسْب و د مرد را ستر آمدند و ايس گريفتند
 يَبِيْدِي فَأَخْرَجَانِي إِلَى أَرْضٍ مُّقَدَّسَةٍ فَإِذَا رَجُلٌ جَالِسٌ وَرَجُلٌ
 بر دوت مرا پس بيرون آوردند و را بسو زمين پاى پس ناگاه در انجا مرد نشسته است و مرد
 قَائِمٌ بِيَدِهِ كَلْبٌ مِنْ حَدِيدٍ يُدْخِلُهُ فِي شِدْقِهِ فَيَشْقِيهِ حَتَّى
 ايشان در دست او كلب است از آهن كه مي در اورد و نژاد كلب هر دوشسته پس پي مي كند شديق
 يَبْلُغُ قَفَاةً ثُمَّ يَفْعَلُ بِشِدْقِهِ الْآخِرَ مِثْلَ ذَلِكَ وَيَلْتَمِسُ
 تا آنكه پس سر او را پيشر مي كند بشديق و ديگرى مانند آنچه كرده بود و بهمى آيد
 بِشِدْقِهِ هَذَا فَيَصْنَعُ مِثْلَهُ قُلْتُ مَا هَذَا قَالَ اِنْطَلِقْ
 اين كلاو پس باز ميگرد و پس مي كند مانند آن پس گفتم آن دو مرد را چيست اين گفتند آن برو
 فَأَنْطَلَقْنَا حَتَّى أَتَيْنَا عَلَى رَجُلٍ مُضْطَجِعٍ عَلَى قَفَاةٍ وَرَجُلٌ
 پس رستم تا آنكه آمد پس هر دوى كه افتاده است بر قفاى خود در رك
 قَائِمٌ عَلَى رَأْسِهِ بِفَخْرٍ أَوْ صَخْرَةٍ يَشْدُخُ بِهِ رَأْسَهُ فَإِذَا
 ايشان سر را بر سنگ در دست گرفته مي شكند بآن سنگ سر او را پس چون
 ضَرْبَهُ تَدْهَدُ الْحَجَرُ فَأَنْطَلَقَ إِلَيْهِ لِيَأْخُذَهُ فَلَا يَرْجِعُ
 مي زند او را مي غلطد سنگ و در افتد پس مي رود آن مرد بجا سنگ تا بگيرد او را پس باز مي كند
 إِلَيْهِ هَذَا حَتَّى يَلْتَمِسَ رَأْسَهُ وَعَادَ رَأْسَهُ كَمَا كَانَ فَعَادَ
 بسو اين مرد تا آنكه به ميگردد سر او و ميگردد سر او چنانكه بود پس باز مي آيد
 إِلَيْهِ فَضَرْبَهُ فَقُلْتُ مَا هَذَا قَالَ اِنْطَلِقْ فَأَنْطَلَقْنَا حَتَّى
 بسو دي پس مي زند او را پس پيشر مي جيت اين گفتند آن دو مرد برو پس رستم تا آنكه
 أَتَيْنَا إِلَى ثَقَبٍ مِثْلِ الشُّوْرَاءِ عُلَاهُ صَيِّقٌ وَاسْفَلُهُ وَاسِعٌ
 آمدیم به بسو سوراخ كه مانند تنور است بالا آن ثقب تنگست و پايان او فراخ

۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

تَوَقَّدَ تَحْتَهُ نَارًا فَإِذَا ارْتَفَعَتْ اِرْتَفَعُوا حَتَّى كَادَ

همی از دود نوبدان تندر آتش همی بلند میگرد آتش بلند میشود مردم تا آنکه قریب است

أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا وَلَمَّا اخْتَدَتْ رَجُوعًا فِيهَا وَفِيهَا رِجَالٌ وَلِئْسَ

که بیرون روند همی بلند آن آتش همی بلند درو در میان مردان و زنان

عِزَّةٌ فَقُلْتُ مَا هَذَا قَالَا انْطَلِقْ فَاَنْطَلَقْنَا حَتَّى اتَيْنَا عَلَى

برهنه پس گفتم چیست این گفتند آن در مردم بود پس رفتیم تا آنکه آمدیم

نَهْرٍ مِنْ دَمٍ فِيهِ رَجُلٌ قَائِمٌ عَلَى وَسْطِ النَّهْرِ وَعَلَى شَطِ

جوی از خون در آن بود مردی ایستاده در میان جوی و هم کنار

النَّهْرِ رَجُلٌ بَيْنَ يَدَيْهِ حِجَارَةٌ فَأَقْبَلَ الرَّجُلُ الَّذِي فِي النَّهْرِ

جای مردی ایستاده و پیش او سنگهاست پس پیش آمد مردی که بود در میان نهر

فَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَخْرُجَ رَمَى الرَّجُلُ بِحِجْرَةٍ فِيهِ فَرْدَةٌ حَيْثُ

همی میخواست که بیرون آید می زند آن را که بر نهد و سنگی در دهن آن مرد پس میگوید و انداخته

كَانَ فَيَجْعَلُ كُلَّمَا جَاءَ لِيَخْرُجَ رَمَى فِي فِيهِ فَيَرْجِعُ كَمَا كَانَ

که بود پس ایستاده و این کار می کرد هر گاه میخواست که بیرون آید می انداخت و در دهن او سنگ پس باز میگوید و میزند که بود

فَقُلْتُ مَا هَذَا قَالَا انْطَلِقْ فَاَنْطَلَقْنَا حَتَّى اسْتَهْبَأْنَا إِلَى

پس پرسیدم چیست این گفتند آن در و بود پس رفتیم تا آنکه رسیدیم

رَوْضَةٍ خَضْرَاءَ فِيهَا شَجَرَةٌ عَظِيمَةٌ وَفِي أَصْلِهَا شَيْخٌ

بوتهای سبز که در آن درختی بزرگ است و در راس آن درخت پیرمردی

وَصَبِيَانِ فَإِذَا رَجُلٌ قَرِيبٌ مِنَ الشَّجَرَةِ بَيْنَ يَدَيْهِ نَارٌ يوقِدُهَا

و اطفال پس نگاه میداشت دیگر نزدیک آن درخت پیش او آتش است که می افروزد و از آن

فَصَعِدَ إِلَى الشَّجَرَةِ فَأَدْخَلَ فِي دَارِ أَوْسَطِ الشَّجَرَةِ لَمْرًا قَطْ

پس میروید و بالا آن درخت پس آورده و در میان یکدیگر آن درخت است که می بینیم هرگز

أَحْسَنَ مِنْهَا فِيهَا رِجَالٌ شَبُوحٌ وَشَبَابٌ وَلِئْسَاءٌ وَ

بہتر انسان پس دران مردان اند و جوانان و فرزانان اند

صَبِيَّانَ ثُمَّ أَخْرَجَانِي مِنْهَا فَضَعِدَانِي الشَّجَرَةَ فَأَدْخَلَانِي

و طفلان پس بیرون آوردند مرا از انبیا پس بردند مرا بالا آن درخت پس آوردند مرا

دَارَاهِي أَحْسَنَ وَأَفْضَلَ مِنْهَا فِيهَا شَبُوحٌ وَشَبَابٌ

سرائی را کہ بہتر و افضل بود از ان پس در این سرا پیران و جوانان اند

فَقُلْتُ لَهَا ائْتَاكِ قَدْ طَوَّفْتُمَا فِي اللَّيْلَةِ فَأَخْبِرَانِي عَمَّا

پس گفتم من مرا آن مرد را کہ بسیار گردانید شما مرا امشب پس خبر دهید مرا از آنچه

رَأَيْتُمْ قَالَا نَعَمْ مَا الرَّجُلُ الَّذِي رَأَيْتَهُ يُشَقُّ بِشِدْقِهِ

دیدہ ام گفتند ہاں امامد سے کہ دیدی کہ پادہ کردہ میشود کلاد

فَلَذَابٌ يُحَدِّثُ بِالْكَذِبَةِ فَتَحْمِلُ عَنْهُ حَتَّى تَبْلُغَ الْآفَاقَ

پس مرد دروغ گو کہ خبر میدہد بروغ پس یاد گرفتہ میشود و آن دروغ گو تا آنکہ میرسد در اطر عالم

فَيَصْنَعُ بِهِ مَا تَرَى إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَالَّذِي رَأَيْتَهُ

پس کردہ میشود چیزیکہ ای بینی تا روز قیامت و آنکس کہ دیدی تو او را

يَشْدَحُ رَأْسَهُ فَرَجُلٌ عَلَّمَهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ فَمَا مَرَعَنَهُ

کہ شکستہ میشود سر او پس مردی است کہ تعلیم کردہ او را اللہ تعالیٰ قرآن را پس خواب کردہ از قرآن

بِالْكَفْلِ وَلَمْ يَعْمَلْ بِمَا فِيهِ بِالنَّهَارِ يَفْعَلُ بِهِ مَا رَأَيْتَ إِلَى

در شب و عمل نکرد بہ آنچه در قرآن است در روز کردہ میشود بآن کچھ کہ دیدی تا

يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَالَّذِي رَأَيْتَهُ فِي النَّفْبِ فَهُوَ الزَّانَاةُ وَالَّذِي

روز قیامت و آنکس کہ دیدی تو او را در سوراخ بہر انجماعہ نما کار کندہ و آنکس

رَأَيْتَهُ فِي النَّهْرِ أَكَلَ الرِّبَا وَالشَّيْخُ الَّذِي رَأَيْتَهُ فِي أَصْلِ

کہ دیدی تو او را در نہر سود خوار است ہمہ گیر کہ دیدی تو او را در پنج

افست از دست حرام است روایت کرده اند و در بعضی نسخ آمده و ترجمه
والله واخبر

۴۱
 فیه فی غیر ذلک تخفیف
 از این که از انجی احرام
 و در قاضی کیست گفت
 المذکر بکبر مع و یکن
 زان مقام بر ا التنبیه
 من الذکر و الشفیع
 فوق یفتوح
 ۴۲
 فیکون را فوج نیز آمده
 چنانچه مدینه و آن خانه
 و فوق و
 علی است و سبکی
 ملا گفت عیادت از سبکی
 و قلیل است چنانکه
 حدیث دیگر صحیح آمده
 است

وَعَنْكَ الشَّيْءُ قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از الشیء گفت لعن الله کس را که بخورد

فِي الْخَمْرِ عَشْرَةَ عَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَشَارِبَهَا وَحَامِلَهَا

در مقدار خمر ده کس از کسیکه بیفشرد آنرا و کسیکه افشرده شده است بر او و کسیکه بنوشد آنرا و کسیکه بردارد

وَالْمُحْمَلَةَ إِلَيْهِ وَسَاقِيَهَا وَبَائِعَهَا وَارْتَبِعَهَا وَالْمُشْتَرِيَّ

و هر که برداشته شده است بسو آن و کسیکه بنوشاند آنرا و کسیکه بفروشد و کسیکه بخرد و قیمت آنرا و کسیکه بخرد

لَهَا وَالْمُشْتَرِيَّ لَهُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

آنرا و کسیکه خرید کرده شده است برای و س رواته ترمذی و ابن ماجه در روایت است از

ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن عمر رض گفت فرمود آنحضرت صل الله علیه وسلم

لَعَنَ اللَّهُ الْخَمْرَ وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا وَبَائِعَهَا وَمُبْتَاعَهَا

لعن الله خمر را و کسیکه بنوشد آنرا و کسیکه بنوشاند آنرا و کسیکه بفروشد آنرا و کسیکه بخرد آنرا

وَعَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمُحْمَلَةَ إِلَيْهِ

و کسیکه بیفشرد آنرا و کسیکه افشرده شده است بر او و کسیکه برداشت آنرا و کسیکه برداشته شده است

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْكَ ابْنُ سِيرِينَ قَالَ

رواه ابو داود و ابن ماجه و روایت است از ابی سیرین گفت

لَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَى بِرَجُلٍ قَدْ

آورده شد نزد آنحضرت صل الله علیه وسلم مردی که

شَرِبَ الْخَمْرَ فَقَالَ اضْرِبُوهُ فِيمَا الضَّارِبُ بِسَيْدِهِ وَ

که نوشیده بود خمر پس فرمود آنحضرت بزنید او را پس بود از ما زننده بدست خود و

الضَّارِبُ بِتَوْبِهِ وَالضَّارِبُ بِتَوْبِهِ ثُمَّ قَالَ بَلِّغُوهُ فَاَقْبَلُوا

زننده بجامه خود و زننده بخل خود پس گفت سرزنش کنید او را پس سرزنش

م
نسخه
کتابخانه
مخطوطات
موزه
تاریخ
تهران

عَلَيْهِ يَقُولُونَ مَا أَتَيْتُ اللَّهَ مَا خَشِيتُ اللَّهَ وَمَا اسْتَجِيتُ

بر روی دریا بیکه میگویند بر نیز گردی خدا را و نه تر می خدایا و شرم نداشتی

مِنْ رَسُولِ اللَّهِ فَقَالَ بَعْضُ الْقَوْمِ أَخْرَاكَ اللَّهُ وَقَالَ

از پیغمبر خدا پس گفتند بعضی از قوم خوار گرداند و رسوا کند ترا خدای تعالی گفت

لَا تَقُولُوا هَذَا لَا تَعْبُوا عَلَيْهِ الشَّيْطَانُ وَلَكِنْ قُولُوا

مگوئید همچنین باری مدھید برکد شیطان را ولیکن مگوئید

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ

خداوند! بیا مرزا اور خداوند! رحمت کن اور رواجہ بوداؤد دروایت است از

وَلَأَيُّ الْحَضَرَمِيِّ أَنْ طَارِقَ بْنَ سُوَيْدٍ سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ

دائل حضرتی کہ طارق بن سويد سوال کرد آنحضرت صلی اللہ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْخَمْرِ فَنَهَاهُ فَقَالَ إِنَّمَا أَصْنَعُهَا لِلدَّوَاءِ

علیہ وسلم را از شراب خمر پس نبی کر و آ حضرت اورا پس گفت ہمکنم انرا مگر بر آدوا

فَقَالَ إِنَّهُ لَيْسَ بِدَوَاءٍ وَلَكِنَّهُ دَاءٌ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

پس فرمود آنحضرت بر تنیکہ آن نیت دارو ولیکن آن وردا ست رواہ مسلم

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

ورایت است از عبداللہ بن عمر رضی اللہ عنہما گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ شَرِّبَ لِحُمْرِكَ يَقْبِلُ اللَّهُ صَلَوةَ

اللہ علیہ وسلم کیسکے بخورد حمزرا قبولی نکرند خداستعالی مراورا نماز

ارْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْكَ فَإِنْ عَادَ

چهل صبح پس اگر توبه کند رجوع میکند خدا بزرگ یس اگر عود کند

لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ صَلَوةً أَرْبَعِينَ صَاحًا فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ

فہم (نفسکند خدا سے) برای و نماز چل صبارم پس اگر توبہ کند رجوع ممکنہ

۱۷
 بدو که اکثر علما برین کتاب
 نظر و بعضی گفته اند اگر
 معین گردد علاج بدین
 بکمال ارباب و ضایع بکمال
 و اما اگر گفته در کتب مذکور
 و خوف بکمال بود و این
 آن از آنچه گفته اند
 یافته نشود مساج است
 یافت و بعضی از ارباب
 از اهل اسلام و بعضی
 حق تعالی و منافع الناس
 گفته اند نسبت مرا از
 شفا و رحمت بسیار
 چهل یک روز از شفا و
 شفا و رحمت بسیار
 مفید است و عاقبت
 و رحمت است شفا
 بکار و انبیه است شفا
 و رحمت است

عَلَيْكُمْ فَإِنْ عَادَ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ لَهُ صَلَوةَ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ

پس اگر عود کند بشر بخیر قبول نیکند خدا یتیم مرا و امان از جہنم صبح پس اگر

تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَإِنْ عَادَ الرَّابِعَةَ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَوةَ

توبه کرد رجوع میکند خدا بر او پس اگر عود کرد و بخزدن خمر در گرت چهارم قبول نمیکند خدا بر او نماز

اربعین صباحا فان تاب کفر یثب الله علیه وسقاه من

پس اگر تو بگرد این بار رجوع میکنی خدا ببرد و میفرستاد و از

نهر الخبال رواه الترمذي وروى الشافعي وابن ماجه

بوی زرد آب در میان روده سردی دروایت از این حدیب رسائی و این باب

والله اعلم
والله اعلم

بْنِ عَمْرٍو وَفَعِنِ الشَّيْءِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا يَدْخُلُ

بن عمرو بن از آنحضرت صلی الله علیه وسلم کہ فرمود در نئی آید

الجنة حاق ولا فطار ولا منان ولا مد من حمير رواه
 مشيت را از راه بند و اور و در راه دور نم را آمد مشيت را قمار باز نمود و نم را آمد مشيت را است نشند

الدَّائِمِيَّ وَفِي رِوَايَةٍ لَهُ وَلَا وَلَدَ زَيْنَبُ بَدَلُ قَحْمَارٍ

دارمی و در روایتی مراد است دورنی آید بیست را اولی از نامهای قرار باز نموده

و روایت است از ائمه اربعه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و آله

وَسَلِّمْ إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

و سایر بزرگواران خداوند تعالی فرستاده است مراد سبب رحمت در جهانیان را و سبب هدایت در جهانیان را

وامری ری غرض و جمل بحق المعارف و المرامیر و لاوتان
وامر کرد و امر و دگر ازین غرض و جمل بیاطلس کردن معارف و کما یسند و سراسر فیکستن و بیاند

२५

و طه الزعامه

و تقویٰ بنیاد

بسم الله الرحمن الرحيم

کتابخانه

بولد الرضا
من زمانه خنیا

کتابخانه عمومی

بنو
بنو

الاول والثاني

نہارا دلہ معافی

مکتبہ اسلامیہ

حدیث لا یغنی

وہذا الزنا جمع

10

مفتی اعظم
دہلی

وہابی

الحاج محمد بن طاهر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَمْرُ الْجَاهِلِيَّةِ وَحَلَفَ رَبِّي عَزَّ وَجَلَّ بِعَمِّي لَا يَشْرَبُ
و باطل کردن تمامه سوم جاهلیت گفته است پروردگار من سوگند یوم بعزت خود که ننوشد
عَبْدُ مِنْ عِبِيدٍ يَجْرَعُهُ مِنْ خَمْرٍ لَا سَقِيَتْهُ مِنَ الصَّدِيدِ
بشخص بنده از بندگان من دمی یک جرعه از شراب مگر آنکه نبوشانم و او را نه زرداب
مِنْهَا وَلَا يَتْرُكُهَا مِنْ مَخَافَتِي لَا سَقِيَتْهُ مِنْ حَيَاضِ الْقَدَمِ
مانند آن و ننهد از روی میخ بنده خمر را از ترس من مگر آنکه نبوشانم و او را از حوضهای قدس
رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
رواه احمد و از ابن عمر مرویست که آن حضرت صلی الله
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ثَلَاثَةٌ قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَنَّةَ مَنِ
علیه وسلم فرمود است مردانند که بمحقق حرام گردانیده است خدا را ایشان بهشت را
الْخَمْرُ وَالْعَاقُ وَالَّذِي يَقْرَأُ أَهْلَهُ الْحَتَّ رَوَاهُ
خمر و خمر دوم را کننده مادر پدر را سوم مرد بی غیرت آنکس که قرآن بر پدر و مادر و عیال خود بخواند
أَحْمَدُ وَالنَّسَائِيُّ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْأَشْعَرِيِّ أَنَّ النَّبِيَّ
رواه احمد و نسائی و در روایت از ابوسعید اشعری مرویست که آنحضرت
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ثَلَاثَةٌ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ
صلی الله علیه وسلم فرمود است کس اندر سه نماند بهشت
مَنْ مِنَ الْخَمْرِ وَقَاطَعَ الرَّحِمَ وَمَصَدَّقٌ فِي الشَّعْرِ رَوَاهُ أَحْمَدُ
مردن خمر و برشیده رحم کند و تصدقین کننده بشعر و او احمد
وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
و از ابن عباس مرویست گفت فرمود رسول خدا صلی الله علیه وسلم
الْخَمْرُ إِنْ مَاتَ لِقَى اللَّهَ كَمَا يَدْرُسُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ
خمر اگر بمیرد پیش سه آید خدا را مانند پرسش کننده بت رواه احمد و از ابوسعید

أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ مَا أَبَاكَ شَرِبْتَ الْخَمْرَ أَوْ عِبَدْتَ هَذِهِ

کریکت و بک نوارم کہ نبوشتم مین شراب یا پرستش کنم این

السَّارِيَهُ دُونَ اللَّهِ رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَعَنِ الْحَكَمِيِّ

ستون را جز خدای تعالی ارواہ نائی و روایت است از حکم بن عقیب

عَنْ أَنَسِ بْنِ خَلَفَةَ صَاحِبِ الْجَرَيْنِ قَالَ كَتَبْتُ رَسُولَ اللَّهِ

از انس بن خذیفہ صاحب بحرین گفت کہ نوشتم من بسوالت حضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ النَّاسَ قَلَّ اخْتِذُوا بَعْدَ الْخَمْرِ شَرِبَةً تَسْكُرُ

علی اللہ علیہ وسلم بدستی مردمان تحقیق می سازند بعد از خمر شرابی که

كَمَا يُسْكِرُ الْخَمْرُ مِنَ الثَّمَرِ وَالْوَيْدِيَّةُ يَصْنَعُونَ ذَلِكَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

بدستی می آرند ایشانرا چنانکہ سستی می آرد خمر از خمر و ویدی می سازند آنرا در دنیاست و آخرت

وَالْآخِرَةِ وَالْخَمْرُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ كُلَّ

و بقیہ و خمر پس فرمود آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم بدستی

شَرِبَ آبٍ أَسْكُرَ فَهُوَ حَرَامٌ وَلَمْ يَزِفْ حَرَامٌ وَالْفَقِيرُ حَرَامٌ وَالْخَمْرُ

شراب کہ مست می گرداند پس آن حرام است و نیست نیز حرام است و بقیہ و خمر

حَرَامٌ وَاشْرَبُوا فِي الْقُرْبِ شَدَّ الْأَوَكِيَّةَ فَأَخَذَ النَّاسُ فِي الْقُرْبِ

نیز حرام است پس بنوشید در مشیکه ما و به بندید بر خند آن پس ساختند مردمان در مشیکه

مَا يُسْكِرُهُمْ فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَامَ فِي النَّاسِ فَقَالَ إِنَّهُ

چیزیکہ بدستی می آرد ایشانرا این شد خبر آنحضرت را پس ایستاد آنحضرت در مردمان و خطبه خواند

لَا يَفْعَلُ ذَلِكَ إِلَّا أَهْلُ النَّارِ لَا أَنْ كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ وَكُلُّ فَاتِرٍ حَرَامٌ وَكُلُّ مُخْذِلٍ

پس فرمود بدستی ایشان اینکہ نمی کنند این فعل مگر دروغی آگاه باشند ہر مسکر حرام است و ہر مخدر حرام

حَرَامٌ وَمَا اسْكُرَ كَثِيرٌ فَقَلِيلُهُ حَرَامٌ وَمَا

حرام است و چیزیکہ بدستی می آرد بسیار و بسیار اندک و حرام است و چیزیکہ

خَمَرَ الْقَلْبَ فَهُوَ حَرَامٌ وَالْأَبُو يُعَيِّرُ وَقَالَ الْحَاكِمُ عَنْهُ مُرْسَلٌ بِأَنَّ

می باشد قلبا پس حرام است روایت کرد ابو نعیم و گفت حکم از ابو نعیم اینیست مثلست * ۷.

الشفاعة في الحديث **عَنْ عَائِشَةَ** رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ

الشفا عی الخلد علی بن عبد الله بن فریبا
در بیان احادیث وارد شده در شفاعت کردن جزو فیض در موت کردن امام مکرر و از اشیای مذکور است از علی

أَهْبَهُمْ شَانَ الْمَرْءِ الْخِزْوِمِيَّةِ الَّتِي سَرَقَتْ فَقَالُوا مِنْ بَيْنِكُمْ

یعنی سخا که از قریبش آمده اند و همین سخا ایشان را که در حال آن زن مخمر و میوه که در دیده بود پس گفتند که کیست

فِيهَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا وَمَنْ هُوَ يَا

از جهت و پیغمبر خدا را صلوات الله علیه و سلم پس گفتند کیست که دلیری تو اندکد

عَلَيْهِ الْأَسْمَاءُ بِنْتُ زَيْدٍ حَبَّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بر آنحضرت مگر اسامہ بن زید کہ محبوب پیغمبر خداست صلی اللہ علیہ وسلم

فَكَلِمَةُ سَامَةٍ رَفَعَتْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

پس سخن کرد آنحضرت را اُسامهؓ پس گفت آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم

اَتَشْفَعُ فِي خَدَمٍ مِنْ خَدَوَدِ اللَّهِ لِقَرَفًا وَفَا خُتِبَ لِقَرَفًا

ایا شفاعت کنی تو در حدی از خود و خدا پرتی تا و آن حضرت پس خطبه خواند بمالذی یستغفر

أَهْلَكَ الَّذِينَ قَبْلَكَ وَأَنْتَ لَا تَعْلَمُ

آسختن پلای کمر و اندیشه آن کسانیکه پیش از شما نبوده اند که آنکه ایشان در دهر چون دزدی میکرد در میان ایشان

تَرْكُهُ وَإِذَا سَرِقَ فِيهِمُ الضَّعِيفُ أَقَامُوا عَلَيْهِ الْحَدَّ

و توانائی میکند او را چون دزدید میان ایشان توانائی اقامت می کرد و دزد برود حد

وَأَيُّهَا لَقَانُ فَاطِمَةَ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و سونگند خدا اگر ثابت شود که فاطمه بنت محمد مصطفی صلی الله علیه

وَسَلَّمَ سَرَقَتْ لِقَطْعَتِ يَدِهَا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

وسلم بزدہ ہر ایک سے بریدم دست اور متفق علیہ دروایت بیتا

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وآلِهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ جَالَتْ شَفَاعَتُهُ دُونَ حَدِّ مِنْ

حُدُودِ اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ وَمَنْ خَاصَمَ فِي بَاطِلٍ

وَهُوَ يَقُولُ لَمْ يَزَلْ فِي سَخَطِ اللَّهِ تَعَالَى حَتَّى يَنْزِعَ

وَمَنْ قَالَ فِي مَوْءٍ مِنْ مَالِكٍ فِيهِ اسْكَنَهُ اللَّهُ

نَدْعَاهُ الْحَبَالِ حَتَّى يَخْرُجَ مِمَّا قَالَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ

وَفِي رِوَايَةٍ لِلْبَيْهَقِيِّ فِي شُعْبٍ لَا إِيمَانَ مِنْ أَعَانَ

عَلَى خُصُومَةٍ لَا يَذَرِيهِ أَحَقُّ أَوْ بَاطِلٌ

فَهُوَ فِي سَخَطِ اللَّهِ حَتَّى يَنْزِعَ

كِتَابُ الْإِيمَانِ وَالْقَضَاءِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا رَسُولَ

اللَّهِ

وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَاطِلًا

وَأَطِيعُوا أَمْرًا بَاطِلًا

وَأُولَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ
 وِزْرَانِ رَوایان را از جنس شما پس اگر اختلاف کنید در چیزی پس مراجع کنید به خدا
 وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ وَلِیَوْمِ الْآخِرِ
 وپیغمبر اگر اعتقاد بیدارید بخدا و روز آخر

ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

این بهتر است و نیکوتر با اعتبار عاقبت

بَابُ ثَوَابِ الْعَادِلِينَ

بیان احادیثی که وارد شده است در بیان ثواب عادلان

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
 ای کسانی که ایمان آورده اید باشید قیام کنندگان برای خدا گواهان بر راستی

وَلَا يَجْرِمُكُمْ شَتَانٌ وَفُجْرَانٌ أَنْ تَقْدُلُوا أَعْدِلُوا
 و نه انگیزد شتارا و دشمنی گروهی از مشرکان بر آنکه عدل نکنید بآب ایشان عدل کنید

هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
 که عدل نزدیکیست به پرهیزگاری و ترسید از خدا و ظلم بر سببیکه خدا داناست آنچه می کنید

وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ مُحِيطٌ
 و اگر حکم کنی پس حکم کن میان آنها بر راستی و عدل پس چنانکه خدا دوست میدارد

بِالْقِسْطَيْنِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 عدل کنندگان بر دو حکم روایت است از عبد الله بن عمر گفت فرمود آن حضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْأَكْلُ الْأَكْلُ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ
 صلوات الله علیه و سلم آنگاه که خوردن را بفرمود و هر شما بر سبب می شوید

عَنْ رَعِيَّتِهِ قَالَ إِمَامُ الَّذِينَ عَلَى التَّائِبِينَ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ
 از رعیت خود پس از آنکه قایم است بر مردم با صلح حال را می چهر اندازد و سوال کرده می شود احوال را می

در این باب

در این باب

وَالرَّجُلُ رَأَى عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مُسْتَوِلٌ عَنْ رِعْيَتِهِ

در مرد راعی است بر اهل خانه و خود دو سه سوال کرده می شود از حال رعیت خود

وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِ زَوْجِهَا وَلَكِنْ هِيَ مُسْتَوِلَةٌ

و زن راعی است بر خانه شوهر خود و فرزندان او و سوال کرده می شود

عَنْهُمْ وَعَبْدُ الرَّجُلِ رَاعٍ عَلَى مَالِ السَّيِّدِ وَهُوَ مُسْتَوِلٌ

از ایشان و غلام مرد راعی است بر مال خواهر خود و آن بر سریده شود

عَنْهُ الْوَكِيلُ مُسْتَوِلٌ عَنْ رِعْيَتِهِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

از آن آگاه بشاید همه شما سوال کرده شوید از رعیت خود متفق علیه

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ قَالَ قَالَ

در روایت است از عبد الله بن عمرو بن عاص رضى گفت جمله بعد فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ عِنْدَ

آنحضرت صلى الله عليه وسلم بدستیکه امر او عادل دادگر نبرد خدا

عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ عَنِ يَمِينِ الرَّحْمَنِ كُلُّ أَيْدِيهِ يَمِينٌ

بر منبرها که از نور اند بجانب راست خدا و هر دو دست خدا راست اند

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ فِي حُلُمِهِمْ وَأَهْلِيَهُمْ وَمَا وَكَلَهُ

آن کسانی که عدل راستی می کنند در احکام خود و اهلای خود و عدل میکنند چیزی که الهی اندر او

مُسْلِمٌ وَعَنْ عَائِشَةَ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

مسلم در روایت است از عائشه رضى از آنحضرت صلى الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ تَدْرُونَ مِنَ السَّابِقُونَ الْإِطْلَاقَ

علیه وسلم که فرمود آیا در می یابید که کیستند رستگاران بسوی این خدا

عَنْ وَجَلْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ

آنرا که در روز قیامت گفت خدا و رسول و دانای تر است فرمود آنحضرت

لفظ از آنکه بر کس
راعی است بر خانه
و زن راعی است
بر خانه شوهر خود
و غلام مرد راعی
است بر مال خواهر
خود و آن بر سریده
شود
آنحضرت صلى الله
عليه وسلم بدستیکه
امر او عادل دادگر
نبرد خدا
بر منبرها که از نور
اند بجانب راست
خدا و هر دو دست
خدا راست اند
آن کسانی که عدل
راستی می کنند
در احکام خود و
اهلای خود و عدل
میکند چیزی که
الهی اندر او
مسلم در روایت
است از عائشه رضى
از آنحضرت صلى
الله عليه وسلم
که فرمود آیا در
می یابید که
کیستند رستگاران
بسوی این خدا
آنرا که در روز
قیامت گفت خدا
و رسول و دانای
تر است فرمود
آنحضرت

الَّذِينَ إِذَا أُعْطُوا الْحَقَّ قَبِلُوهُ وَإِذَا سُئِلُوا بِهِ لَوْ

سابقان کسانے اند کر چون داده شود ایشان حق پذیرند آنرا چون سوال کرده شوند حق بپذیرند

وَحَكَمُوا لِلنَّاسِ كُلِّبِهِمْ لِيَأْتِيَهُمْ رَوَاهُ أَحْمَدُ

و حکم کنند برای مردم مانند حکم کردن ایشان برای ذاتهای خود رواه احمد

وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

در روایت است از ابی سعید رضی که گفت فرمود آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَقْرَبُ

علیه وسلم بدرستی که دوست داشته شده ترین مردم بسوی خدا روز قیامت و نزدیکترین ایشان

مِنْهُ مَجْلِسًا إِمَامًا عَادِلٌ وَإِنَّ أَبْغَضَ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ

از او گاه خدا از روی مجلسن بادشاه و اگر کسی که دشمن داشته شده ترین مردم بسوی خدا

يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَشَدَّهُمْ عَذَابًا وَفِي رِوَايَةٍ وَابَعْدَهُمْ

روز قیامت و سخت ترین مردم از روی عذاب و در روایتی این نیز آمده که دورترین ایشان

مِنْهُ مَجْلِسًا إِمَامًا جَائِرٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

از خدا از روی مجلسن بادشاه جور کننده است رواه ترمذی و روایت است از

عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

عمر بن الخطاب رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ أَفْضَلَ عِبَادِ اللَّهِ عِنْدَ اللَّهِ مَنَزَلَةً يَوْمَ

علیه وسلم بدرستی که فاضلترین بندگان خدا از روی قدر و مرتبه دوروز

الْقِيَامَةِ إِمَامًا عَادِلٌ رَفِيقٌ وَإِنَّ أَشَرَّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ مَنَزَلَةً

قیامت بادشاه دادگر مهربان نرم دل است و بدترین مردم در مرتبه

يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِمَامًا جَائِرٌ خَرَّفَ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ

روز قیامت بادشاه جور کننده نامهربان است رواه بیهقی در شعب الايمان

۴
در روایتی دیگر آمده که در روز قیامت
افضل عباد الله منزهة و اشر الناس منزلة
در روایتی دیگر آمده که در روز قیامت
افضل عباد الله منزهة و اشر الناس منزلة

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابن عمر رضی الله عنهما که آنحضرت صلی الله علیه وسلم

قَالَ إِنَّ السُّلْطَانَ ذَلِيلٌ لِلَّهِ فِي الْأَرْضِ يَا وَيْلَةَ كُلِّ

فرمود بر سینه که بادشاه سایه خداست در زمین بنام من آرد بسوختی هر

مَظْلُومٍ مِّنْ عِبَادِهِ فَإِذَا عَدَلَ كَانَ لَهُ الْإِجْرُ وَحَلَّى

سزود که از بندگان خدا پس چون عدل کند سلطان باشد بر او پاداش عدالت و حلال

الرَّعِيَّةِ الْمَكْرُوءِ إِذَا جَارَكَانَ عَلَيْهِ الْإِصْرُ وَعَلَى

رعیت شکر گذاری و چون چو کند بر دوش بار گناه است و لازم است بر

الرَّعِيَّةِ الصَّبْرُ وَرَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

رعیت صبر کردن بر آن رواه بیهقی در شعب الایمان

وَعَنْ مُعَاوِيَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

در روایت از حضرت معاویه رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا مُعَاوِيَةُ إِنَّ وَلِيَّتْ أَمْرٌ فَأَتَقِ اللَّهَ وَأَعِدْ

طیبه سلم ای معاویه اگر و الهی گردانیده شوی تو کار را بر این تقوی کن که خدا را

قَالَ فَمَا زِلْتُ أَظُنُّ لِي مَبْتَلًى يَجْعَلُ لِقَوْلِ النَّبِيِّ صَلَّى

گفت پس همیشه بگویم که گمان می برم که مبتلا گردانیده می شوم بعد از رحلت گفتن آنحضرت صلی

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى ابْتَلَيْتُ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ أَبِي

الله علیه وسلم تا آنکه مبتلا گردانیدم بعد از رحلت و احمد و ابن ابی

فِي دَلَالِ الْبُيُوتِ وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هِشَامٍ عَنْ يُونُسَ

در دلال البیوت و در روایت است از یحیی بن هشام بن یونس

ابْنُ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

ابن ابی اسحاق از پدرش گفت فرمود آنحضرت

عَارِيَاتٍ مُّهِلَاتٍ مَا ثَلَاثَ رَوْسُهُنَّ كَأَسْمَةِ النَّجْمِ

یا پرشیده اند بر نهایی خود را اما بر منبر اند که اندید اند که نام و را یا بل بسو خود سل گفته اند بسو خود را سر ایشان

أَمَّا ثَلَاثَةٌ لَا يَدْخُلْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يَخْرُجْنَ رِيحُهَا وَارٍ رِيحُهَا

که باطل اند آن کو بان با محبت کثرت فرمایند در می آیند بهشت را و بی یابند بهشت و حال آنکه بود بهشت

تَوْجَدُ مِنْ مَسِيرَةٍ كَذَا وَكَذَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

یافته میشود از مسافت چنین چنین یعنی مسافت بعد در نما بعد ده سلم و روایت است از

جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا قَالَ

هنوز بر روضه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم و تنبیه

أَحَدُكُمْ فَلْيَجْتَنِبِ الْوُجْهَ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ أَدَمَ عَلَى

متعلق اند که از نماین مضارب کند و مضارب نماید اگر چه پاکفرا به پس باید که اجتناب کند رو را پس بدست

صُورَتِهِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

صورت خود متفق علیه و روایت است از جابر رضه که نمی کرد آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَتَغَاطِيَ السَّيْفُ مَسْلُوكًا رَوَاهُ

صلی الله علیه وسلم از تناول شمشیر و گرفتن آن بر کشید و بر منبر رواد

الْإِمْرِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ النَّبِيِّ

ترمذی و ابو داود و روایت است از ابن عمر رضه از آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِحُمْرٍ سَبْعَةُ أَبْوَابٍ بَابُ

صلی الله علیه وسلم فرمود مردوخ را هفت در است که در

مِنْهَا لِمَنْ سَلَ السَّيْفَ عَلَى أُمْتِي أَوْ قَالَ عَلَى أُمَّةٍ

از آن در است که بکشد شمشیر را بر امت من یا گفت بجای علی بنی فاطمی است

مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَوَاهُ الْإِمْرِيُّ

محمد صلی الله علیه وسلم رواد ترمذی

در این حدیث از آنحضرت

در این حدیث از آنحضرت

در این حدیث از آنحضرت

در این حدیث از آنحضرت

در این حدیث از آنحضرت

إِيضاً بِرَأْيِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى

اے پروردگار! آنحضرت
 صلی اللہ علیہ وسلم دید

رجلا يتبع حمامة فقال شيطان يشبع شيطانه رواه أحمد

مرد را که بس پشت کبوتر میزد پس فرمود که شیطان است که تابع میگردد شیطان خود را روانه احمد

وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَرْجَانٍ وَالْبَيْهَقِيُّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ

و ابوداود و ابن ماجه و بیہقی در شعب ایمان

وعنه عليه السلام أنه كان يقول الشَّطْرُ لِمَنْ هُوَ مَيَسَّرَ

واز علی رضا مروی است که او میگفت که شطرنج قمار

الأعاجم وعين ابن شهاب أن أبا موسى الأشعري

عجمیان است و از ابن شهاب مروی است بدستیکه اباموسی اشعری رض

قَالَ لَا يَلْعَبُ بِالشَّطْرِ نَحْنُ الْخَاطِئُ وَعَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ

صفت بازی نمی کند : خطر بخت بیج یک مگر گنهگار و هم از وی مرگ است که وی

سُئِلَ عَنْ لَعْنِ الشَّطْرِ فَقَالَ هِيَ مِنَ الْبَاطِلِ وَلَا يُحِبُّ اللَّهُ

سوال کرده شد از بازی شطرنج پس گفت که شطرنج از کار باطل است و دوست نمیدارد و در آخر

الْبَاطِلَ دَوَى الْبَيْهَتَى الْأَحَادِيثِ الثَّلَاثَةِ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

باطل را روایت کرد بهیچ این سند به ما را در شب ایام

کتاب الحدود

الرَّائِيَّةُ وَالزَّائِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ

زن زنا کنند و مرد زنا کند بریند هر یک را از ایشان صد درہ

وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ

و باید در نگیرد شمارا مشقت برایشان در جایی کردن شروع اگر ایمان آورده اید

بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلِيَشْهَدَ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ
مخدا و روز آخر و باید که حاضر شوند بعقوبت ایشان جماعت از مسلمانان
عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
از عباده بن صامت رضی اللہ عنہ گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ
وَسَلَّمَ أَفِيمُوا حُدُودَ اللَّهِ فِي الْقَرِيبِ وَالْبَعِيدِ وَلَا تَأْخُذْكُمْ
و سلم برپائید حد های خدا را به نزدیک و دور و باید که نگیرد شما را
فِي اللَّهِ لَوْ مَنَّةٌ لَا تَمُرُّ وَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنِ ابْنِ عَصْرَةَ
در دین خدا هیچ ملاطمت کننده رواه ابن ماجه و از ابن عمر رضی اللہ عنہما
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِقَامَةُ حَدِّ مَن
برستیکه آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم فرمود برپا کردن حد سے از
حُدُودِ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنْ مَّطَرٍ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً فِي بِلَادِ اللَّهِ رَوَاهُ
حدود خدا بهتر است از باران چهل شب در تمام شهر بخدا رواه
ابْنُ مَاجَةَ وَرَوَاهُ النَّسَائِيُّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ عَنْهُ
ابن ماجه و رواه نسائی از ابی هریره رضی اللہ عنہ و روایت از
الْمُعِيزَةَ قَالَ قَالَ سَعْدُ بْنُ عُبَادَةَ لَوْ رَأَيْتُ رَجُلًا مَعَ
سفیرہ رضی اللہ عنہ گفت گفت سعد بن عباده اگر می دیدم مردی را با
أَمْرًا أَتَى لَضَرْبَتِهِ بِالسَّيْفِ غَيْرَ مُصَفَّحٍ فَبَلَغَ ذَلِكَ
زن خود هر آینه میزدم او را بشمشیر غیر زنده بطرف شمشیر و عرض و پس رسید آن سخن
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اتَّعَجِبُونَ مِنْ غَيْرَةٍ
پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم را پس فرمود آنحضرت ای تعجب میدارید شما از غیرت
سَعْدٍ وَاللَّهِ أَنَا أَغْيَرُ مِنْهُ وَاللَّهُ أَغْيَرُ مِنِّي وَمِنْ أَحْبَلِ
سعد سوگند بخدا من غیرت ناک تر ام از وی و خدا غیرت ناک تر است از من و بسبب

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَيْلٌ لِلْأُمَمِ

که فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم وای مرا امارا

وَيْلٌ لِلْعُرَفَاءِ وَيْلٌ لِلْأَمَنَاءِ لِيَتَمَنَّيَنَّ أَقْقَامُهُمْ

وای مر عرفار و وای مرا امانا را بر آئینه آرزو کنند توهم

الْقِيَمَةُ إِنَّ نَوَاصِيَهُمْ مَعْلُوقَةٌ بِالْثَرَيَّا يَتَحَاجِلُونَ بَيْنَ

قیامت کما شکے سوی پیشانی ایشان آویخته باشد بیرون در حالیکه می جنبند
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَإِنَّهُمْ كَمَا يَلُوحُ أَعْمَلُهُمْ رَوَاهُ فِي شَرْحِ

تا و از میان آسمان زمین و تحقیق که دالی نمیشد هیچ علی را روایت کرد آنرا در شرح

السُّنَّةِ وَعَمْرُو غَالِبِ الْقَطَّانِ عَنْ رَجُلٍ عَنْ جَدِّهِ قَالَ

السُّنَّةِ و روایت است از غالب قطان تابعی از مروی که او روایت داد ابو داود

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الْعِرَاقَةَ

گفت جدا و آن فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم بر سببیکه عرف شدن

حَقٌّ وَلَا يَكُ لِلنَّاسِ مَرْعَةٌ فَاءٌ وَلَكِنَّ الْعُرَفَاءَ فِي النَّارِ

حق است و چانه نیست مردم را از وجود عرفان و لیکن اکثر عرفان در آتش دوزخ اند

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَخِي هَرَبَةَ عَنْ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى

رواه ابو داود و روایت است از ابی هریره ر. از آنحضرت صلی الله علیه وسلم

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَنْتُمْ سَخِرُصُونَ عَلَى الْأَمَلَةِ

علیه وسلم که فرمود بر سببیکه شما نزدیک است هرگز نکند بر اماره

وَسَتَكُونُ نَدَامَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَنَعْمَ الْمَرْضِعَةُ

و حکومت و نزدیک است که باشد آن اماره موجب پیشانی روز قیامت پس بگو شیر منیده

وَبُسَّتِ الْقَاطِمَةُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنِ الْمَقْدَامِيِّ

طامارة و بد از شیر بازدارنده است اماره روایت کرد اینخویش را بخاری و از مقدم بن

وای مر عرفار و وای مرا امانا را بر آئینه آرزو کنند توهم
قیامت کما شکے سوی پیشانی ایشان آویخته باشد بیرون در حالیکه می جنبند
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَإِنَّهُمْ كَمَا يَلُوحُ أَعْمَلُهُمْ رَوَاهُ فِي شَرْحِ
تا و از میان آسمان زمین و تحقیق که دالی نمیشد هیچ علی را روایت کرد آنرا در شرح
السُّنَّةِ و روایت است از غالب قطان تابعی از مروی که او روایت داد ابو داود
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الْعِرَاقَةَ
گفت جدا و آن فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم بر سببیکه عرف شدن
حَقٌّ وَلَا يَكُ لِلنَّاسِ مَرْعَةٌ فَاءٌ وَلَكِنَّ الْعُرَفَاءَ فِي النَّارِ
حق است و چانه نیست مردم را از وجود عرفان و لیکن اکثر عرفان در آتش دوزخ اند
رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَخِي هَرَبَةَ عَنْ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى
رواه ابو داود و روایت است از ابی هریره ر. از آنحضرت صلی الله علیه وسلم
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَنْتُمْ سَخِرُصُونَ عَلَى الْأَمَلَةِ
علیه وسلم که فرمود بر سببیکه شما نزدیک است هرگز نکند بر اماره
وَسَتَكُونُ نَدَامَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَنَعْمَ الْمَرْضِعَةُ
و حکومت و نزدیک است که باشد آن اماره موجب پیشانی روز قیامت پس بگو شیر منیده
وَبُسَّتِ الْقَاطِمَةُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنِ الْمَقْدَامِيِّ
طامارة و بد از شیر بازدارنده است اماره روایت کرد اینخویش را بخاری و از مقدم بن

معد کبر ب مرویت کہ آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم زد

برہرود و دوشہای وے پسترفرمود بحقیق رستگاری یافتی ای قدیم اگر

کمالیکه نباشی امیر دین نوبنده امیر و نباشی عزیز روایه اید و او د

وہی ہے جس نے ان کو پتہ دیا کہ وہ کون سا ملک چاہیں۔

عَشْرُ النَّاسِ وَأَهْلُ أَهْلٍ وَأَبْنَاءُ دَاوُدَ وَالْأَرْبَعُ عَشْرَةَ عَنْ أَبِي

در مقام قال رسول الله صلى الله عليه وسلم سیده

یام اعلیٰ اباد مایہاں ملک بعد اعلیٰ انیس

سَبَّاحٌ قَالِ اَوْصَاكَ بِتَقْوَى اللَّهِ فِي سِرِّ امْرُكَ وَعَلَانِيَةٍ

بِعَمِّ لَفْتِ اَخْفِزَتْ دَمِيتْ مِي لَمْ تَرَا بِرِيسِيرِ كَا مِي عَادَتْ بِهَانْ كَا رُلُوْدَا

چون بد کنی کار مرا بیک شتر گزنی که حسنہ محمد کند۔ راوسہ الہیہ کہے راہی جہنم را۔

شَوَّطٌ وَلَا تَقْبِضْ أَمَانَةً وَلَا تَقْضِ بَيْنَ اثْنَيْنِ وَأَعِزِّ الْأَعْمَلَ

نیست و هیچ کاره
 نگذاست و داد و انداخت
 باشد یاد او که دوستی
 زین سالک است و دوستی
 نمی داند و نمی گوید
 عشق را که کس نمی داند
 حال مغرور و از جانب
 کس که نمی داند
 مجمع الجوامع
 فیروزان و فیروزان
 و دانی که می داند
 با قوس و کمان و
 که از آنکه تمام و

وَعَنْ أَبِي أُمَيَّةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ

داز ابی امام رضا مرویست از آنحضرت صلی الله علیه وسلم که آن حضرت

قَالَ لِمَنْ رَجُلٌ لِي أَمْرٌ عَشْرٌ فَمَا فَوْقَ ذَلِكَ إِلَّا أَنَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ

فرمود نیست مردی که دالی و حاکم شود کار ده کس این یاده از آن عالم

مَعْلُومٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَدُهُ إِلَى عُنُقِهِ فَكَيْفَ بَيْنَ أَوَّلَيْهِ

غل کرده شده روز قیامت دست بوسه بسوی گردن او که خلاص می گرداند او را

إِنَّهُ أَوْ لَهَا مَكَامَةٌ وَأَوْ سَطْرٌ بَأَنْدَامَةٌ وَأَخْرَجَهَا خَبْرِي

یا ملاک می گرداند او را بدی او ایجابی ولایت طاعت است و میان آن پشیمانی است و آخر

يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو

روز قیامت رواه احمد و از عبد الله بن عمرو مرویست

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ نَظَرَ إِلَى

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم که هر کس نگاه کند بسوی

أَخِيهِ نَظْرَةً مُخِيفَةً أَخَافَ فِي اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ

برادر خود نگاه میکند ترسانان برادر برتر سازد او را خدا تعالی روز قیامت رواه البیهقی

فِي شُعْبِ الْأَيْمَانِ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَنِ النَّبِيِّ

در شعب الایمان و از ابی سعید مرویست از آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِكُلِّ غَادِرٍ لَوْ أَعْنَدَ

صلی الله علیه وسلم که فرمود هر غادر را لو الی است نزد درو

أَسْتَهْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَفِي رَوَايَةٍ لِكُلِّ غَادِرٍ لَوْ أَعْنَدَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

در روز قیامت و در روایتی دیگر اینست که هر غادر را لو الی است روز

يَرْفَعُ لَهُ يَدَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَدُهُ إِلَى عُنُقِهِ فَكَيْفَ بَيْنَ أَوَّلَيْهِ

که بلند گردانید و میشود آن علم بر آوی بر اندازد غدر را آگاه بشد که قیامت است که غایب است

بشماره جدول در کتابهای معتبره

این کار در کتابهای معتبره

در کتابهای معتبره

در کتابهای معتبره

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَبْدُ عَزِيزٍ وَبُخَارِيٌّ أَنَّهُ قَالَ لِمَعَاوِيَةَ

رواه مسلم وروایت است از عمر و صفور وایت میکند که وی گفت مرا معاویه را

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ

که شنیدم آنحضرت صلی الله علیه و سلم را که میفرمود کسی که

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ شَيِّئًا مِنْ أَمْرِ الْمُسْلِمِينَ فَأَحْتَجَبَ دُونَ حَتَّاجَتِهِمْ وَ

والی و شریف گرداند او را خدا شتایی چیزی را از کار مسلمانان پیش برده شود آنرا

خَلَّتْهُمْ وَفَقَّرَهُمْ أَحْتَجَبَ اللَّهُ دُونَ حَاجَتِهِ وَخَلَّتْهُمْ وَفَقَّرَهُ

یعنی منع کند از باب حاجت را از حاجات در برده می شود خدا آنها را از فرو و حاجات می بیند

فَجَعَلَ مَعَاوِيَةَ رَجُلًا عَلَى حَوَائِجِ النَّاسِ وَاهُ أَبُو دَاوُدَ

منع می کند از طلب و پیش گردانید معاویه بر دیگر حاجتهای مردم رواه ابو داود

وَالْإِزْمِيدِيُّ وَفِي رِوَايَةٍ لَهُ وَرَأَى أَحْمَدَ أَغْلَقَ اللَّهُ تَعَالَى

والتزمی و در روایتی از ترمذی اینچنین است و مرا احمد را نیز می بیند خدا تعالی

أَبْوَابَ السَّمَاءِ دُونَ خَلَّتْهُمْ وَحَاجَتِهِ وَمَسْكَنَتِهِ

در آسمان را از فرو و حاجات و مسکن و محلی و

وَعَبْدُ عَزِيزٍ فِي الْحِطَابِ أَنَّهُ كَانَ إِذَا بَعَثَ عَمَلًا

در روایت است از عمر بن خطاب ص که وی بود چون میفرستاد عاملان خود

شَرَطَ عَلَيْهِمْ أَنْ لَا تَرْكَبُوا بَرْدًا وَلَا نَارًا وَلَا تَأْكُلُوا نَفِيقًا وَلَا

شرط می کرد بر ایشان که سوار نشوید بر سردی یا گرمی و خوردید میوه را و بنوشید

تَلْبَسُوا قِفَاءً وَلَا تَغْلِقُوا أَبْوَابَكُمْ دُونَ حَوَائِجِ النَّاسِ فَإِنْ

جامه تنبک و بنشینید و نه بنشینید بر روی خود را از فرو و حاجت های مردم پس اگر

فَعَلَمْتُمْ شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ فَقَدْ حَلَّتْ بِكُمْ الْعُقُوبَةُ ثُمَّ كُتِبَ لَهُمْ

بگنید چیزی را از این پس تحقیق فرمودی آید شما عذاب پس شایعت می کرد عمر غفر

و اما حاجت های مردم را از خود جدا کند و حاجت های مردم را از خود جدا کند و حاجت های مردم را از خود جدا کند

مرواج ایشان

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَيْفَ أَنْتُمْ وَائِمَةٌ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم چگونه باشد حال شما با ائمه

مِنْ بَعْدِي يَسْتَأْذِنُونَ بِهَذَا الْقَوْلِ قُلْتُ أَمَّا وَالَّذِي

بعین که مستقبل دستند باشند باین حال گفتم آگاه باشی سوگند بخدا

بَعَثَكَ بِالْحَقِّ أَضَعُ سَيْفِي عَلَى عَارِئَتِي تَحْرَأُضْرِبُ بِهِ حَتَّى

که برانگیخته است ترا بحق بنیم شمشیر خود را برگردان خود بپوشیزم بآن شمشیر تا آنکه

الْقَاءُ قَالَ أَوْ لَا أَدُلُّكَ عَلَى خَيْرٍ مِنْ ذَلِكَ تَصْبِرُ حَتَّى

للاقات میکنم ترا فرمود آنحضرت ایاره نمایم ترا بر بهترین از شمشیر زدن صبر کن تا آنکه

تَلْقَانِي رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي أُمَامَةَ عَنْ

للاقات میکنی مرا رواه ابو داود و روایت است از ابی امامه رن

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنْ لَمْ يَمُرْ إِذَا ابْتَغَى

از آنحضرت صلی الله علیه وسلم گفت اگر نگذرد اگر بپوشد

الرَّيْبَةَ فِي النَّاسِ أَفْسَدَهُمْ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ

شک و دقت را در مردم تهاه بگرداند ایشان را رواه ابو داود و از ابی سعید

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفْضَلُ الْجِهَادِ

که فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم فاضل ترین جهاد

مَنْ قَالَ كَلِمَةً حَقٍّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَابِرٌ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

قول کسی است که بگوید کلمه حق را نزد سلطان جابر رواه الترمذی

وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَالنَّسَائِيُّ عَنْ

و ابو داود و ابن ماجه و روایت کرد احمد و نسائی از

طَارِقِ بْنِ شِهَابٍ وَعَنْ عُبَيْدِ بْنِ عُبَيْسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ

طارق بن شهاب و روایت است از ابن عباس و از آنحضرت صلی الله

۴
که بگوید کلمه حق را نزد سلطان
جابر رواه ابو داود و ابن ماجه و احمد و نسائی
از طارق بن شهاب و ابن عباس و از آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ سَكَنَ الْبَادِيَةَ جَفَا وَمِنْ أَشْيَعِ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُفْتُ أَنْخَزْتُ كَيْسَكُمُ سَكُنْتُ كُنْدُورًا وَبِخْتِ دَلْ كَرْدُ وَكَيْسَكُمُ مِيشَةُ دَرْ
 الصَّبْدُ غُفْلٌ وَمِنْ أَيْ السُّلْطَانِ افْتَتِحَ رَوَاهُ أَحْمَدُ
 صَبْدُ رَوْدُ فَاطِلٌ مِیْگَرَدُ وَكَيْسَكُمُ بِيَا بِدِ سُلْطَانِ رَامِی افْتَدُ در بلا و فتنه رَوَاهُ أَحْمَدُ
 وَالتَّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَفَرْدُ وَابْنُ دَاوُدَ مِنْ كُسْرِهِ
 وَتَرْمِذِي وَنَسَائِي وَدُرُ رَوَايَتِ ابْنِ دَاوُدَ اَيْنِ اسْتِ كَيْسَكُمُ طَارِزَتِ كُنْدُ
 السُّلْطَانِ افْتَتِحَ وَمَا زَادَ عَبْدُ مِنَ السُّلْطَانِ دُنُوًّا
 سُلْطَانِ رَا وَدَرْ فتنه افْتَدُ وَزِيَادَةُ كُنْدُ بَيْتِ بِنْدَةُ از سُلْطَانِ قَرَبِ وَنَزَلَتْ
 إِلَّا زَادَ مِنَ اللَّهِ بَعْدًا وَعَرَبِي كُتِبَ بِنِ عَجْمَةَ اسْمُهُ
 مگر آنکه زیاده بکنند و درسی را از خدا و رَوَايَتِ اسْتِ از کُتِبَ بِنِ عَجْمَةَ رَا
 قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَعْيِذُكَ بِاللَّهِ
 كُفْتُ فَرَمُو أَنْخَزْتُ سَلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَدَرْ پناه خدا میدهم ترا
 مِنْ مَادَّةِ الشُّفْهَاءِ قَالَ وَمَا ذَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ
 از فرمان رَدَا اِنِ بِي خُردان كُفْتُ كُتِبَ وَبِ بَيْتِ امارتِ شُفْهَاءِ اسْتِ بِنِ خُردان كُفْتُ أَنْخَزْتُ
 أَمْرَاءُ سَيَكُونُونَ مِنْ بَعْدِي مِنْ دَخَلَ عَلَيْهِمْ قَصْدٌ قَرَمُ
 اَمْرَاءُ نَزْدِكُ نَزْدِكُ بَعْدَ از من كَسَانِكُ دَرَايَنْدُ بَرَايْشان بِنِ تَقْدِيرِ كُنْدُ بَرَايْشان
 يَكْذِبُهُمْ وَأَعَانُهُمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ فَلْيَسُوا مِنِّي وَلَسْتُ
 دَرْوِجْ اِيْشان دِيَارِي دِنْدُ اِيْشان بَطْلَمِ اِيْشان بِنِ بَسْتَنْ اَنْ اَزْمن دَمِيشَمُ
 مِنْهُمْ وَلَمْ يَدْخُلْ عَلَيْهِمْ وَلَمْ يَدْخُلْ عَلَيْهِمْ
 از اِيْشان دَهْرُ كَزْدُ رِيْجايندُ بَرْمِنْ حَوْضِ كُوْثَرَا دَانَا كُنْدُ دَرْ نِيَايندُ بَرِ اِيْشان
 وَلَمْ يَصِدِّقْهُمْ يَكْذِبُهُمْ وَلَمْ يَعْصِهِمْ عَلَى ظُلْمِهِمْ
 وَتَقْدِيرِ كُنْدُ اِيْشان رَا بَدَرْوِغِ اِيْشان دَاعَانَتْ نَزْدِكُ اِيْشان رَا بَرِ ظَلَمِ اِيْشان

فَأُولَئِكَ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُمْ وَأُولَئِكَ يَرُدُّونَ عَلَى الْحَوْضِ

پس آنکسان از من اند و من از ایشان هستم و آن کسان درمی آیند بر من حوض را

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ عَنْ قَالَ

رواه ترمذی و نسائی در روایت است از ابی بکر و رزم گفت

لَمَّا بَلَغَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ أَهْلَ فَارِسٍ قَدْ

چون رسید آنحضرت صلی الله علیه وسلم را اینکه فارسیان

مَلَكَوْا عَلَيْهِمْ بَنَاتٍ كَسَنَ قَالَ لَنْ يُفْلِحَ قَوْمٌ

ملکه گردانیده اند بر خود دختر کسری را فرمود آنحضرت هرگز رستگاری و پیروزی نیندیشد

وَلَوْ أَنَّ امْرَأَةً رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

که دالی گردانیدند در کار خود باز نماندند را رواه بخاری

بَيَانُ مَا عَلَى الْقَضَاةِ

بیان آنچه بر قاضیان است

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

روایت است از ابی هریره رزم گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ مَنْ جَعَلَ قَاضِيًا بَيْنَ النَّاسِ فَقَدْ ذَبَحَ بِغَيْرِ

و سلم کسیکه گردانیده شد قاضی میان مردم پس تحقیق ذبح کرده شد بے

يَسْلَبِي رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ

کارد رواه احمد و ترمذی و ابوداود و ابن ماجه

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از انس رزم گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

مَنْ ابْتَدَى الْقَضَاءَ وَسَالَ وَكَلَّ إِلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَكْرَهَ عَلَيْهِ

کسیکه طلب کند قضا را و سوال کند کندگذاشته میشود بسو نفس و کسیکه اگر اهر کرده بر قضا

در روایت است از ابی هریره

۷۱

أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ مَلَكًا يَدُورُ رَوَاهُ الزُّهْرِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ

میفرستد خدا بر او فرشته را که در است می گرداند که در دار و کفار را در آید و از می و ابوداود و ابن ماجه

وَعَنْ يَزِيدَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْقَطْرُ

در روایت است از یزید بن زبیر گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم که قطره

ثَلَاثَةٌ وَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَثَلَاثَانِ فِي النَّارِ فَمَا الَّذِي فِي الْجَنَّةِ فَرَجُلٌ

سه تن است اندکی در بهشت و دو تن در آتش پس یکی آن کسی که در بهشت است پس هر دو تن

عَرَفَ الْحَقَّ فَقَضَى بِهِ وَرَجُلٌ عَرَفَ الْحَقَّ فَنَارٌ فِي الْحُكْمِ

که شناخت حق را پس حکم کرد بر وی و مردی که شناخت حق را پس جوهر کرد در حکم

فَهُوَ فِي النَّارِ وَرَجُلٌ قَضَى لِلنَّاسِ عَلَى جَهْلٍ فَهُوَ فِي

پس آن که بر آتش است و مردی که مردم را بر جهل پس و نیز در

النَّارِ وَرَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ

آتش است رواه ابوداود و ابن ماجه و در روایت است از ابی هریره رضی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ طَلَبَ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم که هر که بخواهد

قِضَاءَ الْمُسْلِمِينَ حَتَّى يَنَالَهُ شَوْعَلٌ غَلَبَ عَدُوَّهُ جَوْهَرٌ فِي

تقصای مسلمانان را تا آنکه بیاورد او پشتر غالب آید عدل او جوهر را پس او را

الْجَنَّةِ وَمَنْ غَلَبَ جَوْهَرٌ عَدُوَّهُ فَفُلُهُ النَّارُ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

بهشت و کسی که غالب آید جوهر او را پس او را آتش و در رواه ابوداود

وَعَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از عمر بن خطاب رضی الله عنه از آنحضرت صلی الله علیه و سلم

قَالَ لِيَا أَيُّهَا الْعَدْلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَتِمُّنِي أَنْتَ

که فرمود آن حضرت هر آنکه می آید بر تو عدل و در قیامت آرزوی برده منی است

كَوَيَقُضُ بَيْنَ اثْنَيْنِ فِي شَرْعِ قَطْرٍ وَاحِدٍ وَعَنْ سَعِيدٍ

مکرمی که بیان دو کسر در یک فراموش کرده و او را احد + در روایت است از سعید

بْنِ الْمُسَيَّبِ أَنَّ مَسْلُومًا وَدِيحًا أَخِيصَمَا إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ فِي الْحَقِّ

بن مسیب که مسلمان و یک یهودی خصومت کردند و آمدند بسوی عمر بن خطاب

لِيُحْكِمَ لَهُمُ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَقَالَ لَهُ الْيَهُودِيُّ وَاللَّهِ لَقَدْ

مریودی را پس حکم کرد جانب یهودی پس گفت مرمر را یهودی بخدا سوگند هر آنکه

قَضَيْتَ بِالْحَقِّ فَضَرْبَ بِيٍّ عُمَرُ بِالْأُتَى وَقَالَ مَا يُدْرِيكَ

تجتمه کن مکرمی تو سخن چنین نه و آن یهودی عمر بن خطاب را گفت عمر چه چیز را بداند ترا این

فَقَالَ الْيَهُودِيُّ وَاللَّهِ أَتَاخِذُ فِي التَّقْدِيرِ أَنَّهُ لَيْسَ قَاضٍ

پس گفت یهودی بخدا سوگند تا می نامم در توریت اینک نیست حکم کننده

يَقْضِي بِالْحَقِّ إِلَّا كَأَن عَنِ عَيْنِي مَلَكٌ وَعَنْ شِمَالِي مَلَكٌ

که مکرم کند سخن مگر آنکه می باشد در جانب راست دی فرشته و در جانب چپ دی فرشته

يُسَدِّدَانِي وَيُقَيِّمَانِي بِالْحَقِّ مَا دَامَ عَلَى الْحَقِّ فَاطْرَاكَ

دیگر که سدا می بخشد او را و او را توفیق می دهند و او را برای حق مدام میگردانند آن حکم بر حق است

لِالْحَقِّ عَرَجًا وَتَكَاهَرَا مَالِكٌ رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ

مکرم را بالا می روند آن دو فرشته و میگردانند او را رواه مالک رحمه الله علیه

بِأَنْتَ يَا عَزِيزٌ وَاللَّهِ لَيْسَ بِكَ

وَلَكِنْ مِنْكُمْ أَمْ يَسْتَعِينُ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

و باید که باشد از شما گردد پس که بخوانند بسوی نیکو کار و بفرمایند بکار پسندیده

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ يَا بَنِي

و منع کنند از ناپسندیده و آن گروه ایشانند رستگاران ای پسران

تجتمه کن

دیگر که سدا می بخشد او را

باید که باشد از شما گردد

و بفرمایند بکار پسندیده

۱۱
اقِمِ الصَّلَاةَ وَامْرُءٌ بِالْمَعْرُوفِ وَانَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ

برپا دار نماز را و بفرما بکار پسندیده و منع کن از ناپسندیده

وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ

دو صبر کن بر هر چه برسد به تو هر آینه این مقدار از کار راستی

الْأُمُورِ وَعَنْ أَنَسٍ سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ عَنْ

مقصود است + در روایت است از ابی سعید خدری رضى عنه از آنحضرت

رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قُلْ مَنْ رَأَى

صلی الله علیه وسلم فرمود هر که ببیند از

مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَيُؤْمَرْ

شما را شروع را پس باید که تغییر دهد و اگر از دست خود پس اگر نتواند پس بر زبان

فَأَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَيَقُلْهُ وَذَلِكَ ضَعْفُ الْأَيْمَانِ بِنُوحٍ

پس اگر نتواند پس باید که تغییر دهد و این شصت و نهمین ایمان است روایت

مُسْلِمٌ وَعَنْ نَعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

صلی الله علیه وسلم در روایت است از نعمان بن بشیر گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَثَلُ الدَّهْنِ فِي حُدُودِ اللَّهِ

صلی الله علیه وسلم مال و ثمن است گفتم در حد و شرفیت

وَالْوَاقِعُ فِيهَا مَثَلُ قَوْمٍ اسْتَمْتَعُوا بِسَفِينَةٍ قَصَارَ

و آنکه افتاد است در حد و خدا مانند مثال حال قومی است که شستند و گشتی و در عاید افتاد پس

بَعْضُهُمْ فِي أَسْفَلِهَا وَبَعْضُهُمْ فِي أَعْلَاهَا فَكَانَ الَّذِي

گشتند بعضی در درجه پایت و گشتند بعضی در درجه بالای بلند و از وی پس در آنکس که

فِي أَسْفَلِهَا يَمُرُّ بِالْمَاءِ عَلَى الَّذِي فِي أَعْلَاهَا

در پایت گشتی است میگذشت آب بر آنکس که در بالای گشتی شسته اند

فَتَأْتُوا أَبَاهُ فَأَخَذَ فَاَسًا فَجَعَلَ يَنْقُرُ اسْفَلَ السَّفِينَةِ فَانْقَلَبَ

پس از آنکه شیدند بدان پس گرفت آنکس در میان ست تبر را پس کوبیدن گرفت شکستن پایی

فَقَالُوا مَا لَكَ قَالَ تَأْذِيْتُمْ بِي وَلَا بُدَّ لِي مِنَ الْمَاءِ فَإِنْ

پس گفتند چه هست ترا گفت ایذا کشیدید شما بسین و چاره نیست مرا از آب گرفتن پس اگر

أَخَذُوا عَلَيَّ يَدَيَّ الْخَوْفُ وَخَوْفُ الْأَنْفُسِمْ وَإِنْ تَرَكْتُهُمْ

بگیرند و باز دارم از این کار از در استگاری سید هند او را و استگاری سید هند ذاتهای خود را و اگر

أَهْلَكَهُمْ وَأَهْلَكَ الْأَنْفُسِمْ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ جَدِّكَ

بگذارد از راه هلاک بگذارد از راه هلاک می گردانند ذاتهای خود را و از بخاری و روایت است از جدی

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ

برستیکم آن حضرت صلی الله علیه وسلم فرمود که سوگند بخدا ای که بچاک ذات من در

لَتَأْمُرَنَّ بِالْعُرْوَةِ وَلَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوَلَيْكُمْ شَيْءٌ لَلَّهِ

بر این امر من گنبد شما بحدوث و نهی میکنم از منکر یا نزدیکی است که خدا تعالی میفرستد

أَنْ تَبْعَ عَلَيْهِ كُرْعَدًا أَبَا مَرْعِيْدَةَ ثُمَّ لَتَدْعُهُ وَلَا

بر شما عذاسی از نزد خود پسر هر آنکه دعای می کند خدا

يَسْتَجَابُ لَكُمْ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ جَدِّ بْنِ

و قبول کرده می شود دعا را شمار و او ترمذی و روایت است از جدی بن

عَبْدُ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

عبد الله بنه گفت شنیدم من آنحضرت را صلی الله علیه وسلم

يَقُولُ مَا مِنْ جَلِيكَوْنٍ فِي قَوْمٍ يَعْلَمُ فِيهِمْ بِالْعَاصِيَةِ

که میگفت نیست هیچ مردی که می باشد در قومی که می کند آنقدر در ایشان گناهان

يَقْدِرُونَ عَلَى أَنْ يَغَيِّرُوا عَلَيْهِ وَلَا يَغَيِّرُونَ إِلَّا أَصَابَهُمْ

قدرت دارند آنقدر بر تغییر دادن بر آن مرد و تغییر نمیدهند مگر برسانند خدا آن قوم را

اللَّهُ مِنْهُ بِعِقَابٍ قَبْلَ أَنْ يَمُوتُوا رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ

خداوند از عذاب پیش از آنکه بمیرند رواه ابو داود و ابن ماجه

وَعَنْ عَبْدِ بْنِ كَنْدَةَ قَالَ حَدَّثَنَا مَوْلَى النَّاسِ

در روایت است از عدی بن عدی الكندی گفت حدیث کرد ما را مولای کوفه

أَنَّكَ سَمِعَ جَدِّي يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

که وی شنید جد مرا که میگفت شنیدم پیغمبر خدا صلی الله علیه

وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَذِّبُ الْعَامَّةَ بِعَمَلِ الْخَاصَّةِ حَتَّى

رسلم را که میفرمود که خدا عذاب نمی کند اکثر قوم را بعمل چند مرتبه خاص ایشان تا آنکه

يُرَوِّا الْمُنْكَرَ بَيْنَ ظَهَرِ أَنْبِهِمْ وَهُمْ قَادِرُونَ عَلَى أَنْ يُبَيِّنُوا

سببند عامه را مشرعی را میان خود حال ایشان می توانند که انکار کنند

فَلَا يُنْكِرُوا فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَذَّبَ اللَّهُ تَعَالَى الْعَامَّةَ

پس انکار نکنند و غیره پس از این که این را عذاب میکند خدا تبارک و تعالی عامه را

وَالْخَاصَّةَ رَوَاهُ فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَعَنْ الْعَرِيسِ بْنِ

وفاصله را رواه در شرح السنه در روایت است از عریس ابن

عُمَيْرَةَ رَضِيَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا عَمِلْتَ

عمره را از آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود چون کرده شود

الْخَطِيئَةَ فِي الْأَمْرِ مِنْ شَهْدَها فَلَرَّها كَأَنَّ كَمَنْ

گناه در زمین هر که حاضر بود آنرا پس ناخوش وارد آنرا باشد همچو کسی که

غَابَ عَنْهَا وَمَنْ غَابَ عَنْهَا فَرَضِيها كَأَنَّ كَمَنْ شَهْدَها

غایب است از آن و هر که غایب بود از آن پس راضی شود از آن باشد همچو کسی که حاضر آنرا

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي الْبَحْتَرِيِّ عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِ

رواه ابو داود و ابی البختری رضا از مردی از اصحاب

عمر ابن عمر رضی اللہ عنہما قالوا وسلم قال انظر

و در اجماع است از ابن عمر رضی الله عنهما که آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود که ظلم کردن

ظلمات يوم القيمة مُثْفَعٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِ

سبب تاریخی است روز قیامت متفق علیه درایت است از ابله پریره

أَنَّهُ سَمِعَ رَجُلًا يَقُولُ إِنَّ الظَّالِمَ لَا يَضُرُّ لِنَفْسِهِ فَقَالَ

کہ وہ شہید مرد ہوا کہ مکتوبِ ظالمِ زبانی نیکند مگر نفسِ خود را پس گفت

ابو هريرة رضي الله عنه حتى الجباري لقوت في وكنها

ابوہریرہ رضی اللہ عنہما آریسے پختہ سو گند زبیران سبکند تا انکہ چارے ہر ایک پختہ ہو۔

هَذَا يَظْهَرُ لِنَظَائِرِ رِوَاةِ الْبَيْهَقِيِّ فِي

در انشیاء خود از علامہ سید محمد تقی ظلم عالم روایت کر دیتے ہیں ابن ربیعہ حدیث را در

شُعْبُ الْإِيمَانِ وَعَنْ أَبِي أَوْسٍ بْنِ شُرَحْبِيلَ أَنَّهُ سَمِعَ

شعب الایمان و روایت است از اوس بن شریحیل رضی کہ وہ شنید

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ مَشَى مَعَ ظَالِمٍ

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم را کہ میگفت یکبار بود

لَيَقْوِيَهُ وَهُوَ عَلِيمٌ أَنَّهُ ظَالِمٌ فَقَدْ خَرَجَ مِنَ الْإِسْلَامِ

لہذا فقہت گنہ اور اہل انگہ انگبر، سپہانہ کے عالم است پس بچھیتی بیرون آواز سلا

وَعَنْ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از علی بن ابی طالب گفت: در مورد آن شخصیت صلی الله علیه و سلم

إِنَّا نَدْعُوهُ الْمَطْمُونِ فَمَا يَكْسُلُ اللَّهُ حَقَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ

درد از خود را از دعا مشلولم زیرا که در عالم غیب از خدا اگر حق خود را و محبت خدا

لا يسمع دافع حقه وعرض أبي اسامة بن انسول الله

منه تعلیمد پنج صاحب غنی از حق و در درویش است و از اهل خانه که آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مِنْ شَرِّ النَّاسِ مَنْزِلَتِي يَوْمَ الْقِيَمَةِ

صلی اللہ علیہ وسلم فرمود از بدترین مردم از روست مرتبه نزد خدا روز قیامت

عَبْدُكَ هَبْ أَخْرَجَتْهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَعَنْ

بنده ایست که خارج کرد از دنیا غیر خود رواد ابن ماجه و رواست از

عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الدَّوَّائِي

ماگنده را گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم دوا دین

ثَلَاثَةٌ دِيَّوَانٌ لَا يَغْفِرُ اللَّهُ إِلَّا شُرَكَاءَ بِاللَّهِ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ

سه است یعنی صحیفه است که منی آمرز و خدا و آن شرک گردانیدن کسی را بخدا میگوید که او را

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَدِيَّوَانٌ لَا يَتْرُكُهُ اللَّهُ

که خدا بخدا نمی آمرزد و شرک را و دیوان و دیوان دوم صحیفه است که هرگز نمیکند از آنرا خدا

ظَلَمَ الْعِبَادَ فِيمَا بَيْنَهُمْ حَتَّى يَنْقُصَ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ

و آن ظلم بندگان است در میان یکدیگر تا آنکه قضاوت بتازد بعضی از ایشان از بعضی

وَ دِيَّوَانٌ لَا يَغْفِرُ اللَّهُ بِهِ ظَلَمَ الْعِبَادَ فِيمَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ اللَّهِ

و صحیفه سوم است که باک ندارد و خدا و آن ظلم بندگان است میان خود و میان خدا

فَذَلِكَ إِلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ عَذْبُهُ وَإِنْ شَاءَ فَجَاوَزَ عَنْهُ وَعَنْ

پس آن موکل است به اوست اگر خواهد عذاب کند بنده را و اگر خواهد تجاوز کند از او و از

إِبْرَاهِيمَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنْ

ابراہیم را رخصت کرد گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم اگر کسی بدینیکه خدا

لَيْمِلَ الظَّالِمَ حَتَّى إِذَا أَخَذَهُ كَفَّ يَمِينَهُ ثُمَّ قَرَأَ وَكَذَلِكَ

هر آنیکه ملامت میدهد ظالم را تا آنکه وقتی که بگیرد او را نمی گذارد او را بفرماند و چنین است

أَخَذَ رَبُّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرْآنَ فِي ظِلْمَةٍ لَا يَهْدِي مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ

گرفتن پروردگار تو چون بگیرد قرآن را که ظالم از آن تا آخر آیه متفق علیهم

یعنی مخالف اعمال
یعنی مسلم
یعنی که در حقوق العباد
یعنی مواضع است
یعنی در حقوق العباد
یعنی متفق است
یعنی در شب

۴
 این حدیث از باب
 از حدیثی است که
 در کتاب
 آمده است

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وروایت است از ابی هریره گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم
 مَنْ كَانَتْ لَهُ مُظْلَمَةٌ لِأَخِيهِ مِنْ عَرْضِهِ أَوْ شَيْءٍ فَلْيَسْأَلْهُ
 هر که باشد مر او را مظلمه مر برادر مسلمان را از آبرو و ... که ریخته یا از چوب و دیگر پس باید که بگوید
 مِنْهُ الْيَوْمَ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ لَهُ دَيْنٌ وَلَا دِرْهَمٌ لَكَ مِنْهُ الْيَوْمَ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ
 از او ای امروز پیش از آنکه نباشد مر او را دینار و ... و نه درهم اگر باشد او را
 عَمَلٌ صَالِحٌ أَخَذَ مِنْهُ يَقْدِرْ مِنْ ظِلْمَتِهِ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ
 عمل نیک گرفته شود از او و باندازه ظلم او و اگر نباشد مر او را نیکیها
 أَخَذَ مِنْ بَيْتَانِ صَاحِبِهِ فَحَمَلَ عَلَيْهِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَحَدَّثَهُ
 گرفته شود از بدیهای صاحب و پس برداشته شود و رواه البخاری و هم از و حدیث
 أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ تَذَرُونَ مَا الْمُفْلِسُ قَالَ
 که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود مر صحابه را یا اودی یا بید که مفلِس چیست
 الْمُفْلِسُ فِينَا مَنْ لَا دِرْهَمَ لَهُ وَلَا مَتَاعَ فَقَالَ بَرَاءُ الْمُفْلِسُ
 که مفلِس در میان ما کسی است که نبش درهم مر او و نه متاع پس فرمود آنحضرت مفلِس
 مِنْ أَهْلِ مَنَازِلٍ يَوْمَ الْقِيَمَةِ بِصَلَاةٍ وَصِيَامٍ وَزَكَاةٍ
 از اهت من کسی است که باید روز قیامت نماز و روزه و زکوة
 وَيَأْتِي قَدْ شَتَمَ هَذَا وَقَذَفَ هَذَا وَ أَكَلَ مَالَ هَذَا وَسَفَكَ
 و بیاید آنگس با خیالت که دشنام کرده است این را و نسبت زن را کرده این را و خورده مال این را و کشت
 دَمَ هَذَا وَضَرَبَ هَذَا فَيُعْطَى هَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ وَ هَذَا مِنْ
 خون این را و زدن این را پس داده می شود این شخص که دشنام خرده از نیکبها و در و ...
 حَسَنَاتِهِ فَإِنْ حَسِبْتَ حَسَنَاتِهِ قَبْلَ أَنْ يُقْضَى مَا عَلَيْهِ أَخِذْ
 از نیکبها و پس اگر فانی شود نیکبهای او پیش از آنکه علم کرده شود بجز آنکه کرده است گرفته شود

مِنْ خَطَايَاهُمْ فَطَرَحَتْ عَلَيْهِ ثُمَّ طَرِحَ فِي النَّارِ وَاهُ مُسْلِمٌ

وَعَنْهُ رَمَضَانَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَتَقْدَرَنَّ

وہم از ابی ہریرہ زمرہ روایت گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم ہر آئینہ او را کہ در دنیا

من المشاة القرناء رواه مسلم وعنه معاوية رضي الله

از گوشتد شاخ دار رواه سلم وروایت است از معاویه رضی که او
 كَتَبَ إِلَى عَائِشَةَ رَضِيَ عَنْهَا اَنَّ كُتِبَ إِلَى كِتَابِ ابْنِ تَوَيْمِيٍّ فِيهِ

وَلَا تَكْثُرْ فِي قُلُوبِكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكَ أَمَّا بَعْدُ فَإِنِّي سَمِعْتُ

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم یقول من التمس رضا اللہ

۴ حضرت علی علیه السلام را که میفرمود کسیکه طلب کند خوشنودی خدا
بسیط الناس کفا الله مؤنة الناس ومبر التمس

انہم سفودى مروج كفايت كند اورا خدا تعال بارگرا نى مروج را وېره ك طلب كند.

رَضِيَ النَّاسُ بِسَيِّدِ اللَّهِ وَكَفَى اللَّهُ إِلَى النَّاسِ السَّلَامُ

خوشنودی مردم را به ناخوشنودی خدا بگذارد او خدا بیست مردم و سلام

بر تو روان تر ندکی دروایت است از عبداللہ بن حبیش رضو

کے فرمودہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کیسے پیرز دخت کنارا

۱. احساس و ادراک
 ۲. تفکر و ادراک
 ۳. عطف و محبت
 ۴. میل و رغبت
 ۵. زیاده و کمبود
 ۶. انتقام و دفع کرده
 ۷. بجزای و بجزا
 ۸. موجب و موقوف
 ۹. عاقبت و عاقبت
 ۱۰. عطف و محبت

صَوَّبَ اللَّهُ رَأْسَهُ فِي النَّارِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَقَالَ هَذَا الْحَدِيثُ

و از گون گردانند خدا سرور را در آتش دوزخ پناه ابو داود و گفته است ابو داود این حدیث

مُخَصَّرٌ يَعْنِي مَرْقُوعٌ سِدْرَةٌ فِي فَلَاةٍ يَسْتَظِلُّ بِهَا

مختصر است یعنی تمام حدیث اینست کیسه پر دسده راد رشت که بنام میجرید بسیار او

ابن السَّيِّلِ وَالْبَهَائِمِ غَسَمًا وَظُلْمًا بغيرِ حَقٍّ يَكُونُ لَهُ

مسافر و حیوانات از روس ستم و بغیر حق کہ باشد مرا نکسے را

فِيهَا صَوَّبَ اللَّهُ رَأْسَهُ فِي النَّارِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ بِابِ الشَّفَعَةِ

در آن سدره حقیقی چون گردانند سر او را خندا و آتش دوزخ رواه ابو داود و در باب شصت

مش- وعن ابن عمر عن أنس بن مالك عن النبي صلى الله عليه وسلم

مشکلات و روایات است از ابن عمر رضی الله عنه که تحقیق آن سخت است الله اعلم و سلم

لَمَّا مَرَّ بِالْجَنَّةِ قَالَ لَا تَدْخُلُوا هَٰذَا مَسَاكِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ

گاه مگنشت مقام محو و سرود و غلامش در کسنت گاه و کس آنکه

الَا اَرْتَوُوا يَا لَيِّنَ اَنْ يُصِيبَكُمْ مَا اَصَابَهُمْ فَمِنْكُمْ

گو گو ای که باشد شما که به کنعان مخوف است که به سر شما را بخورده است ایشان را که

رَأْسَهُ وَأَسْرَعَ السَّحَرَةَ أَجْزَأَ الزَّوَادِ مُتَّفِقًا عَلَيْهِ

سرخورا و نه دوی رفت تا آنکه نزد یمنه آن صحرا مشفق

تَابَ الْغَضَبُ وَالْكَلْبُ

این باب در خدمت غضب و تکبر است

وَالَّذِينَ يَحْتَسِبُونَ كِبَارًا لِلْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ إِذَا مَا

دبرائے آئنا نگہ پر میز می کنند از گنہا ن کبیرہ و از بے حیائی ها و چون

غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ وَلَا تَصْعِرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ

به خشمی آید ایشان می آموزند و متاب رخصاره خود را از طرف مردان

و تکلف در سخن
بسیار خوار و غلبه بر دشمن
صفت است و دوست
چون او را از خاک برآورد
و بر او بیاد و از آفتاب
حق و نبی که آن شمع
حق و نبی که آن شمع
ش اگر چه بر فلان
واقع اند و در ذات
و حق و صفت و چنان است
که او را کسی نیست
نیست

وَلَا تَمْسُ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ

دوره مرد در زمین خرامان هر آینه خدا دوست نیدارد و هر نا زنده خود

خوفیه و اَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ

شایده را در میان روی کن در رفتار خود و بست کن آواز خود را

إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرَةِ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ

هر آینه بدترین آواز هر آینه آواز خران باشد و شتاب کنید بسوی آمرزش

مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ

از پروردگار خود و بسوی بهشتی گنجیائی آن مانند آسمان با زمین است آماده کرده شده

لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَافِرِينَ

برای پرهیزگاران آنانکه خرج میکنند در آسایش و سختی و زود خورندگان

الْغِيظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ إِنَّ اللَّهَ

خشم رخنه کننده گان از مردمان و خدا دوست میدارد و نیکوکاران را هر آینه خدا

لَا يُحِبُّ مَرُوحًا مُّخْتَالًا فَخُورًا عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ

دوست نیدارد کسی را که باشد متکبر خود شایده و از ابن عمر روایت گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا تَجَرَّمُ عَبْدًا أَفْضَلَ عِنْدَ

فرمود آنحضرت صلوات الله علیه و سلم هرگز ندیده و نیاشامیده نبوده و طعم هیچ بندگی

اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ جُرْعَةٍ غَيْظٍ يَكْظُمُهَا ابْتِغَاءً وَجَرَّ اللَّهُ تَعَالَىٰ

خدا ای بزرگ و بلند از جرعه خشمی که فرو برده آنرا از جهت طلب خوشنودی خدا می باشد

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ بَعْضِ بَنِي حَكِيمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ

روایت احمد و روایت است از بنی بن حکیم از پدر خود و او از جد و

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنْ الْغَضَبُ كَيْفَ سَدَّ الْإِيمَانَ

گفت فرمود آنحضرت صلوات الله علیه و سلم بدینکه خشم گرفتن بر آیت تباہ میکرد و

۱۱۱۱۱۱۱۱

۱۱۱۱۱۱۱۱

۱۱۱۱۱۱۱۱

۱۱۱۱۱۱۱۱

۱۱۱۱۱۱۱۱

كَأَيُّ سِدِّ الصِّبْرِ الْعَسَلِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ قَالَ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ عَلَيْهِ

السَّلَامُ يَا رَبِّ مَنْ أَعْدَّ عِبَادَكَ عِنْدَكَ قَالَ مَنْ إِذَا قَدَّرَ عَفْرًا

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ

خَرَّنَ لِسَانَهُ سَتَرَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ كَفَّ غَضَبَهُ كَفَّ اللَّهُ

عَنْهُ عَذَابَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمَنْ اعْتَذَرَ إِلَى اللَّهِ قَبْلَ اللَّهِ

عَذْرَةً رَوَى الْأَحَادِيثُ الثَّلَاثَةُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

وَعَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ إِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ وَهُوَ قَائِمٌ فَلْيَجْلِسْ فَإِنْ ذَهَبَ عَنْهُ

الْغَضَبُ إِلَّا فَلْيُصْطَبِعْ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

عِطْيَةَ بْنِ عُرْوَةَ السَّعْدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

این حدیث در فضیلت عفو است
و در بیان عفو کردن از دشمنان
و در بیان عفو کردن از بندگان

این حدیث در فضیلت عفو است
و در بیان عفو کردن از دشمنان
و در بیان عفو کردن از بندگان

و در بیان عفو کردن از بندگان

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَدْخُلُ النَّارَ أَحَدٌ

فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم در نمی آید دوزخ را پنج یکی

فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خُدْرٍ أَوْ مِنْ زَيْلَانٍ وَلَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ

که در دل وی مقدار دانه خردل از ایوان باشد و در نمی آید بهشت را

أَحَدٌ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ خُدْرٍ أَوْ مِنْ زَيْلَانٍ وَلَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ

پنج یکی که در دل وی مقدار دانه خردل است از کبر رواه مسلم

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روایت است از ابی هریره رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ ثَلَاثَةٌ لَا يَكُلُمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يَزَكِيهِمْ

و مسلم سه کس اند که سخن نمیکند خدا و تعالی با ایشان روز قیامت و ثنائی نمیکند بر ایشان

و فِي رِوَايَةٍ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ شَيْخُ زَانَ

و در روایتی این نیز آمده است و نظر نمیکند بر ایشان و مر ایشانرا عذاب دردناک است و از آن

و مِلْكٌ كَذَابٌ وَعَائِلٌ مُسْتَكْبِرٌ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي

دوم ادشاه دوزخ گوینده سوم درویش بگمکنده رواه مسلم و روایت است از

أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

ابی هریره رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم میفرماید

اللَّهُ تَعَالَى الْكِبَرُ يَأْتِي دَائِي وَالْعِظَةُ إِذَا رَيْتُ مِنْ نَارٍ عَيْنِي

خدا تعالی کبریا با در من عظمت از من است پس کیسه نزع کند

وَإِحْدَامُهُمَا أَدْخَلَتْهُ النَّارَ وَفِي رِوَايَةٍ قَذَفَتْهُ فِي النَّارِ

و مشارکت بر بدین در یکی از این هر دو صفت داخل میکند او را در آتش دوزخ و در روایتی او را انداخته

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ

رواه مسلم و روایت است از عمرو بن شعیب از پدر خود و از جد خود

۴
بَابُ مَنْ لَا يَكُلُمُهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

در روایتی

و در روایتی دیگر

عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال نحشر المتكبرون

از آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم روایت می کنند که فرمود آنحضرت بر آنکه می شنوید

أَمْثَالِ الَّذِي يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِي صُورِ الرِّجَالِ يُغْشَاهُمْ

مانند مورخای خرد روز قیامت در صورت مردان
بر کس پوشد ایشان را

الَّذِي مَرَّكَ لِمَكَانٍ يُسَاقُونَ إِلَىٰ سِجْنٍ فِي جَهَنَّمَ

خواری از ہر جا و ہر سو راندے شونہ بسوے زندانی درد و زنج کہ نامیدہ خود

يُولَسْ تَعْلُوْهُمُ نَارُ الْاَنْبِيَا يُسْقَوْنَ مِنْ عَصَاٍ اَمْلٍ لِّكَابِ

آن زندان یوس غلبه میکند ایشا را آتش دوزخ که آتش آتشهاست نوشتاید میشود ایشا را ایچچ

طَبِئَةُ الْخَبَالِ رَوَاهُ الزُّمَيْدِيُّ وَعَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ عَمِيْسٍ ر

از زرد آج و تخم و خون و ده تر مذی و وازا سما و بنبت عمیس و مروست

قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَيْسَ

گفت شنیدم من آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم را که میگفت :

العبد عبدُ تخيل واختال ولسي الكبير المتعال يس

بند هست بند که برخود ز عجب کرد و خود را نیک خیال کرد و فراموش کرد خداوند بزرگ بلند را بنده

العبد عبدُ تجرّ واعْتَدِ^١ و نَسِي الجَبَّارِ اَعْلَى بَيْتِ

بند و بہت بندہ کہ جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و ایزرائیل و ہاروت و ماروت فراموش کرد خداوند جبار را کہ بلند است

العبد عبد سهي ولاهي ونسب في المقابر والبلى بئس العبد

بند است بنده که فراموش کرد و مشغول شد به امور دنیا و فراموش کرد مقبره را و بوسیدگی بدن

عَتَاوَضْنِي وَلَسِي مَبْتَدَأُ أَوْ مُنْتَهَى يَكُونُ الْعَبْدُ عَبْدًا تَحْتَ الدُّنْيَا بِالْأَمْرِ

که از عدد یک است و سرش می لرزد و فراموشی لرز و آزار جان و تنهای حال خود را بدینده است و این که فرستادند بسیار بدیدند

يُسَّ الْعَبْدُ يُتَّخِذُ الدِّينَ بِالشَّيْءِ بِسِ الْعَبْدِ

بدین دست خنده که فریب میدهد دین را بشبهات بدین دست

عَبْدُ طَمَعٍ يَقْرَأُ بِسْمِ اللَّهِ عَبْدُ هَوَىٰ يُضِلُّهُ بِسْمِ الْعَبْدِ

بنده که طمع و حرص می کند و در باب نیاید بنده است بنده که هوا نفس گمراهی گرداند و او را

عَبْدُ رَغْبٍ يَذِلُّهُ رَوَاةُ التَّرَمِذِيِّ وَالْبَيْهَقِيِّ فِي شُعْبِ الْإِيمَانِ

بنده است که رغبت در دنیا خوار میکند او را روایت کرد ترمذی و بیهقی در شعب ایمان گفت بی

قَالَ لَيْسَ اسْنَادُهُ بِالْقَوِيِّ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ وَهُوَ عَلَى الْمَنْزِلِ

نیت اسناد این حدیث قوی و از امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه روایت گفت و گفت که بر منبر بود

يَا أَيُّهَا النَّاسُ تَوَاضَعُوا فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

ای مردمان تواضع کنید زیرا که من شنیدم آنحضرت را صلوات الله علیه

وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ فَهُوَ فِي نَفْسِهِ صَغِيرٌ

و سلم که می گفت کسی که تواضع کند با مردم از برای خدا بلند گردد و اندک خدا را پس او را پس از آنکه

وَفِي آغَيْنِ النَّاسِ عَظِيمٌ وَمَنْ تَكَبَّرَ وَضَعَهُ اللَّهُ فَهُوَ فِي آغَيْنِ

و در پیشانی مردم بزرگست و کسی که تکبر کند نزد خدا مرند و او را پس او در چشم

النَّاسِ صَغِيرٌ وَفِي نَفْسِهِ كَبِيرٌ حَتَّىٰ كُفِّرَ عَنْهُ أَوْ هُوَ فِي آغَيْنِ

مردم حقیرست و در نفس خود بزرگست تا آنکه هر آینه وی سبکترست بر مردم از سنگ

أَوْ خِزِيرٌ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ رَأَىٰ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

با خودک و از ابی هریره رضی الله عنه روایت کرد آنحضرت صلوات الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ ثَلَاثٌ مِّنْجِيَاتٍ وَثَلَاثٌ هَالِكَاتٌ فَأَمَّا

علیه و سلم فرمود سه خصلت رستگاری دهند و سه خصلت هلاک کنند

الْمَنْجِيَّاتُ تَقْوَى اللَّهِ فِي السِّرِّ وَالْعَاجِيَةِ وَالْقَوْلُ بِالْحَقِّ فِي

آن خصلتهاست که نجات دهد ازان پس می ترساید از خدا در خفا و راستی در گفتن

الرِّضَا وَالسَّخَطُ وَالْقَصْدُ فِي الْغِنَاءِ وَالْفَقْرِ وَأَمَّا الْهَالِكَاتُ

خوشنودی و نادمی شدن و میانه روی در ثواب و نگرانی در ریشی آن خصلتهاست که هلاک کنند

فَهُوَ مُتَّبِعٌ وَشَحْطٌ مَطَاعٌ وَاعْجَابٌ لِمَرْءٍ بِنَفْسِهِ وَهِيَ أَشَدُّ
 یکی بوی نفس که پیروی کرده باشد است آن را دوم بخل و حرص الماعت کرده شده سوم معی بودن و بدین
 هُنَّ تَأْوَى إِلَيْهِ فِي الْحَادِثِ الْخَمْسَةِ فِي شَعْبِ الْأَحْمَانِ
 بدین پنج فصل است که در این پنج راجع در شعب ایمان
 كِتَابُ الْحَمَائِلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهِدُوا
 کتاب در جهاد آنانکه ایمان آوردند و هجرت کردند و جهاد نمودند
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْثَرُ دَرَجَةٍ عِنْدَ اللَّهِ
 در راه خدا با اموال خویش و جان خویش بزرگتر اند و در نزد یک خدا
 وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ يَبْشِرُهُمُ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ
 و این جماعت ایشانند مطلب ایمان + مرزده سید و اینان را برود و کار ایشان رحمت از نزدیک خدا
 وَجَنَّتْ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ
 در بهشت آنها که اینان را در آنجا نیست ایم بود بهشتی که آنجا همیشه
 عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا
 نزد خدا مرز و بزرگ است هر آنچه شمار ما بها نزد یک خدا
 عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يُؤْمَرُ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 دوازده ماه است در کتاب خدا روزیکه آنسوی آسمانها و زمین
 مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلُمُوا
 از این چهار ماه است حرام نیست دین درست پس قسم کنید
 فِيهِنَّ أَنْفُسُكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا
 در آن ماه با بر خیزش و جنگ کنید با مشرکان هر یک از آنها که ایشان
 يَقَاتِلُوا نَكْرًا كَافَةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
 جنگ می کنند ایشان را به شما و با آنکه خدا با متقین است +

۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَالَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا

ای مسلمانان چیت شمار که چون شما گفته می شود بیرون آئید

فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنَا قُلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ رَضِينَا

در راه خدا مکران شده میل می کنید بسبب زمین آید رضایت شدید

بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

بر زندگی دنیای عوض آخرت پس نیست متاع زندگی دنیای

فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ الْكَافِرُ فَإِعْذِبْكُمْ عَذَابًا

در برابر آخرت مکراند که اگر بیرون نیاید عذاب کند شمار عذاب

أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَ شَيْئًا وَاللَّهُ

در دین و بدل شمار دقت را بجز شمار و هیچ زیان نرساند خدا را و خدا

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ

بر هر چیز توانا هست ای پیغمبر جاهد کن

الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاعْلِظْ عَلَيْهِمْ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ

با کافران و منافقان و درشتی کن بر ایشان و جای ایشان و درج است

وَبِئْسَ الْمَصِيرُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ

دوست بد جایست هر آینه خدا دوست میدارد آنها که می کنند در راه خدا

صَفًا كَانَتْهُمْ بَنِيَانٌ مَرصُوعٌ كَتَبَ عَلَيْكُمْ الْقِتَالُ

صف زده گو یا که ایشان عمارت هستند محکم با یکدیگر پیوسته لازم کرده شد بر شما جنگ

وَهُوَ كُنْ لَكُمْ دُعَاؤُ عَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ

و آن شوارست بر شما و شاید که شما نمانوشن ارید چیزی را حال آنکه وی بهتر شد

لَكُمْ دُعَاؤُ عَسَى أَنْ يَكُونَ شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

شمارا و شاید دوست دارید چیزی را حال آنکه و شاید که باشد شایسته اند و شما ندانید

عزیز است

عزیز است

عزیز است

عزیز است

بَنِي سَعْدِ بْنِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رِبَاطُ
 بَنِي سَعْدِ بْنِ كُنْتُ غَزُوهُمُ أَخْزَتْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَهَا دُخَانُ
 يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا عَلَيْهَا مُتَّفَقٌ عَلَيْكَ
 بِكَ دُخَانُ وَدُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ
 وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَرَوَيْتُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 لَغَدْوَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ رَوْحَةٌ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا
 بِرَأْسِهَا كَبَدٌ أَدِيرُكَ وَرَوَاهُ خُذَا يَكُ شَاهِدًا بِهَرَاتِ دُنْيَا وَخَيْرُكَ دُنْيَا
 مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ قَالَ سَمِعْتُ
 شَقِيقَ عَلَيْهِ رَوَيْتُ عَنْهُ أَنَّ سَلْمَانَ الْفَارِسِيَّ رَوَى كُنْتُ سَمِعْتُ
 رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رِبَاطُ يَوْمٍ وَلَيْكَلُ خَيْرٌ مِنَ
 أَخْزَتْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى كُنْتُ يَوْمَ رِبَاطُ يَوْمٍ وَشَبَّ بِهَرَاتِ
 صِيَامِ شَهْرٍ وَقِيَامِهِ وَلَا مَاتَ جَرَى عَمَلُهُ الَّذِي كَانَ
 رَوَاهُ وَشَبَّ بِهَرَاتِ أَنْ وَكَرَّمُوا دُونَ مَكْرُومٍ وَكَرَامَ عَمَلِهِ كُنْتُ
 يَوْمَهُ وَأَجْرِي عَلَيْهِ رِزْقُهُ وَأَمِنْ الْفِتَنِ سَرَوَاهُ مُسَلِّمٌ
 عَمَلُهُ وَرَوَاهُ دُونَ رِزْقِهِ وَأَمِنْ الْفِتَنِ سَرَوَاهُ مُسَلِّمٌ
 وَعَنْ أَبِي عَيْسَى قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَرَوَيْتُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 مَا أَغْبَتْ قَدَمًا عَبْدٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمَتْنُهُ النَّارُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ
 كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً
 وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَرَوَيْتُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

۴
 بَنِي سَعْدِ بْنِ كُنْتُ غَزُوهُمُ أَخْزَتْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَهَا دُخَانُ
 يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا عَلَيْهَا مُتَّفَقٌ عَلَيْكَ
 بِكَ دُخَانُ وَدُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ دُخَانُ
 وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَرَوَيْتُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 لَغَدْوَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ رَوْحَةٌ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا
 بِرَأْسِهَا كَبَدٌ أَدِيرُكَ وَرَوَاهُ خُذَا يَكُ شَاهِدًا بِهَرَاتِ دُنْيَا وَخَيْرُكَ دُنْيَا
 مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ قَالَ سَمِعْتُ
 شَقِيقَ عَلَيْهِ رَوَيْتُ عَنْهُ أَنَّ سَلْمَانَ الْفَارِسِيَّ رَوَى كُنْتُ سَمِعْتُ
 رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رِبَاطُ يَوْمٍ وَلَيْكَلُ خَيْرٌ مِنَ
 أَخْزَتْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى كُنْتُ يَوْمَ رِبَاطُ يَوْمٍ وَشَبَّ بِهَرَاتِ
 صِيَامِ شَهْرٍ وَقِيَامِهِ وَلَا مَاتَ جَرَى عَمَلُهُ الَّذِي كَانَ
 رَوَاهُ وَشَبَّ بِهَرَاتِ أَنْ وَكَرَّمُوا دُونَ مَكْرُومٍ وَكَرَامَ عَمَلِهِ كُنْتُ
 يَوْمَهُ وَأَجْرِي عَلَيْهِ رِزْقُهُ وَأَمِنْ الْفِتَنِ سَرَوَاهُ مُسَلِّمٌ
 عَمَلُهُ وَرَوَاهُ دُونَ رِزْقِهِ وَأَمِنْ الْفِتَنِ سَرَوَاهُ مُسَلِّمٌ
 وَعَنْ أَبِي عَيْسَى قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَرَوَيْتُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 مَا أَغْبَتْ قَدَمًا عَبْدٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمَتْنُهُ النَّارُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ
 كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً كَرَاهِيَّةً
 وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَرَوَيْتُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قَالَ لَا يَجْمَعُ الْكَافِرُ وَقَاتِلُهُ فِي النَّارِ أَبَدًا رَوَاهُ مُسْلِمٌ

فرمود جمع نمی شود کافر و کشته کننده کافر در آتش و در رخ همیشه رواه مسلم

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَرَوَاتُ اسْتِ از ابی هریره رضا گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه

وَسَلَّمَ لَا يَكُلَّمُ أَحَدٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَنْ يَكُلَّمُ

و مسلم مجروح گردانیده نمی شود هیچ کس در راه خدا و خدا داناست کسی که مجروح گردانیده می

فِي سَبِيلِهِ إِلَّا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَجْرَحُهُ سَبْعُ مِائَةِ لَوْنٍ

در راه و س که اگر آنکه می آید روز قیامت و حال آنکه جراحت او میریزد و خون رنگ رنگ

لَوْنُ الدَّمِ وَالرَّيْجُ الْمِسْكُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

نخون و بوی مشک متفق علیه و روایت است از

أَبِي مُوسَى قَالَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابی موسی رضا گفت آمد مردی بسوی آنحضرت صلی الله علیه و مسلم

فَقَالَ الرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِمَغْنَمٍ وَالرَّجُلُ يُقَاتِلُ لِلدِّكْرِ وَالرَّجُلُ

پس گفت آن مرد مردی قتال میکند برای غنیمت و مردی قتال میکند برای نام و مردی

يُقَاتِلُ لِبِرٍّ مَكَانَهُ فَمَنْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ مَنْ قَاتِلُ

قتال میکند برای این غرض که دیده شود مکان او در شجاعت پس کسیت در راه خدا آنحضرت صلی الله علیه

لِتَكُونَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

برای آنکه باشد کلمه خدا بلندتر پس اوست چنانکه در راه خدا متفق علیه

وَعَنْ النَّبِيِّ عَزَّ وَجَلَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ جَاهِدُوا

و روایت است از انس رضا از آنحضرت صلی الله علیه و مسلم که فرمود جهاد کنید

الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَالسِّنِّكُمْ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

کافران را بباهای خود و بذاتهای خود و بزبان بای خود رواه ابو داود

۲
و عین جمله در کتب معتبره
روان کردن کتاب
بفتح ناودان

مقاله

وَالسَّيِّئِ وَالذَّارِمِيِّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ قَالَ

وَالسَّيِّئِ وَالذَّارِمِيِّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ قَالَ

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آمَنُوا السَّلَامَ وَأَطِعُوا الطُّغَا

أَخْذَتْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَمْسَكَ عَلَيْهِ السَّلَامَ رَا وَبُخْرَانِيْدَ طَعَامَ رَا

وَأَخْذَتْ بِيْنَ الْهَامِ تَوَسَّوْا الْجَنَانَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ

وَبَزَنِيْدَ سِرْمَارَا تَادَارِثَ كَرْدَانِيْدَ شُوِيْدَ بِيْشْتَهَارَا رَوَاهُ تِرْمِذِيْ وَرَوَايَتُ هَسَارَا

فَضَالَةَ بِنِ عَبْدِ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

فَضَالَةَ بِنِ عَبْدِ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

كُلُّ مَيْتٍ يُخْتَمُ عَلَى عَمَلِهِ إِلَّا الَّذِي مَاتَ مُرَابِطًا فِي سَبِيلِ

بِرُ مَرْدَه خَتْم كَرْدَه مِي شُود بِرَهَانِ عَمَلِ كَرْدَه هَسْت كَرْدَه كَرْدَه مَرْدَه كِهَارَانْدَه وَرَا هَا

اللَّهُ فَإِنَّهُ يَنْبَغِي لَهُ عَمَلُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَيَأْمُرُ مِنْ مَشْنَعَةِ

مَنْدَا هَسْ جَدِيْكَ شَانِ بِيْشْتَ زِيَادَه كَرْدَه مِي شُود بَرَادَه عَمَلِ وَتَارُوْز قِيَامَتِ وَابِنِ مِي كَرْدَه اَزْ اَزْدَانِش

الْقَبْرِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَرَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

قَبْرِ رَوَاهُ تِرْمِذِيْ وَابُو دَاوُدَ وَرَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ أَنَّهُ سَمِعَ

اَزْ عُقْبَةَ بِنِ عَامِرٍ وَرَوَايَتُ هَسْت اَزْ مُعَاذِ بِنِ جَبَلٍ مَرْدَه كَرْدَه سَمِيْدَ

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ قَاتَلَ فِي

أَخْذَتْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَا كَرْدَه مِي كَفْتِ كَرْدَه قَاتَلِ كَرْدَه وَرَا

سَبِيلِ اللَّهِ فَوَاقٍ نَافِلَةٍ فَقَدْ وَجِبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَمَنْ جُرِحَ جُرْحًا فِي

رَا هَا مَقْدَامِيَانِ دُوْرُوْشِيْدَانِ مَادَه شَرِيْشِ بِيْجَنِيْشِ وَجَبِ مِي كَرْدَه بَرَايِ بِيْشْتِ وَكِيْكَ شَرِيْشْتِ كَرْدَه

سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ لِبَنِيٍّ لَهَا فَحَقَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كَأَنْ غَرِبَ مَا كَانَتْ لَوْ كَفَا

رَا هَا يَانِجِ رَسَانِيْدَه شُوِيْدِيْجِ رَسَانِيْدَه فَايِشِ مِي اَيْدُوْز قِيَامَتِ هَسْ بَرَايِ بِيْشْتِ اَزْ بَرُوْدَانِ جُرْدُوْزِ دِيَا رَا كَرْدَه

Handwritten marginal notes in Persian script, including phrases like "در روایت است از ابی هریره", "رسول الله صلى الله عليه وسلم", and "عن عقبة بن عامر".

اَصْحَابِ سُوْلِ اللَّهِ يَشْعَبُ فِيهِ عُيَيْنَةٌ مِّمَّنْ عَذَبَ

یاران آنحضرت آبشے کو دوسے ہتھکے ہوئے از آب شیرین

فَاجْتَبَيْتُهُ فَقَالَ لَوْ اَعْتَزَلْتُ النَّاسَ فَاَقَمْتُ فِي هَذَا الشَّعْبِ

ایس خوش آمد آن چشمہ آن مرد را پس گفت آفر و کاشکے گوشہ میگو فتم از مردم پس اقامت میکندم و درین بعلب

فَذَكِّرْ ذَٰلِكَ يَرْسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ لَا تَشْغَلْ

پس ذکر کردہ شمعان نزد پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم
پس گفت آنحضرت مکن این!

فَإِنْ مَقَامَ أَحَدِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَواتِهِ فِي بَيْتِهِ

زیرا کہ بد رستی ایشان یکی از شهادت در راه خدا فاضلت است از نماز و سوره در خانه خود

سَبِّعِينَ عَامًا أَلَّا يَحْبُوتَ أَنْ يُغْفَرَ اللَّهُ لَكُمْ وَيَدْخُلَكُمْ

ہفتاد سال ایسا دوست نیکو دیدہ شوا کہ بیا مرزد خدا تعالیٰ شمارا دور آرد شمارا

الْجَنَّةَ أَغْرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَن قَاتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَهِ الْوَقْدُ

و ره‌بشت ققال کینه با کافران در راه خدا کیسه غزا کند در راه خدا مقدار زمان و دوشین

نَاقَةٍ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ دُفْعَانِ

نافع واجب میگردد و مرا در اینست رواه ترمذی در روایت است از عثمان

عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ رُبَّ بَاطِلٍ يَوْمِي

از آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود بدون یکرود در

سَبِيلَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنْ الْيَوْمِ فِيمَا سِوَاهُ مِنَ الْمَنَازِلِ

سرحد کفر و بدعتن اسپان بهتر است از عبادت هزار روز در غیر آنجا از منزلها

رواه الترمذي وعنه عبد الله بن حبيب عن النبي

رواه ترمذی دروایت است از عبدالله بن عباسی کہ آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَبِيلَ أَيْ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ فَتِلْكَ

صلی اللہ علیہ وسلم پر سیدہ شہدہ کہ لدام از علیاست کہ فاصل تر است گفت

طُولُ الْيَوْمِ قِيلَ فَأَيُّ الصَّدَقَةِ أَفْضَلُ قَالَ جَهْدُ الْقِيَلِ
 در از ایستادن در نماز گفته شد پس کدام صدقه فاضلتر است فرمود طاعت غیر
 قِيلَ فَأَيُّ الْهَجْرَةِ أَفْضَلُ قَالَ مَنْ هَجَرَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
 گفته شد پس کدام هجرت فاضلتر است فرمود کسی که جدائی کرده چیزی را که حرام کرده است خدا ببرد
 قِيلَ فَأَيُّ الْجِهَادِ أَفْضَلُ قَالَ مَنْ جَاهَدَ الْمَشْرِكِينَ بِمَالِهِ
 گفته شد پس کدام جهاد فاضلتر است فرمود کسی که جهاد کرده با فراوانی مال خود
 وَنَفْسِهِ قِيلَ فَأَيُّ الْقَتْلِ أَشْرَفُ قَالَ مَنْ أَهْوَى دَمَهُ
 و جهاد کرده است بنفس خود گفته شد پس کدام کشته شدن در جهاد شریف تر است فرمود کسی که
 وَعَقَرَ جَوَادَهُ رَوَاهُ الْبُؤْدُودُ وَفِي رِوَايَةٍ أُخْرَى أَنَّ
 در پی کرده شد اسب او را و او را برد او و در روایت نسائی همچنین آمده است که
 النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سِئِلَ أَمْرَ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ
 آنحضرت صلی الله علیه وسلم پرسیده شد که کدام یکی از اعمال فاضلتر است
 قَالَ إِيْمَانٌ لَا شَكَّ فِيهِ وَجِهَادٌ لَا غُلُولَ فِيهِ وَحُجَّةٌ
 فرمود فاضلترین اعمال ایمان است که نیست شک در و جهاد است که نیست خیانت و حجت است که
 مَبْرُورَةٌ قِيلَ فَأَيُّ الصَّلَاةِ أَفْضَلُ قَالَ طَوْلُ الْقُنُوتِ
 که مقبول شده است گفته شد پس کدام نماز فاضلتر است فرمود نمازی که قیام در و دراز باشد
 ثُمَّ اتَّفَقَا فِي الْبَاقِي وَعَنْ أَبِي أَمَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
 پس اتفاق کردند هر دو در باقی حدیث در روایت است از ابی امامه رضی الله عنهما
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَيْسَ شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ
 صلی الله علیه وسلم که فرمود نیست چیزی دوست داشتنه شده قریب خدا از
 قَطْرَتَيْنِ وَآثَرَيْنِ قَطْرَةٌ دُمُوعٌ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَقَطْرَةٌ
 دو قطره و دو نشان یکی قطره اشکها است از ترس خدا و نقطه دیگر

که فاضلترین اعمال ایمان است که نیست شک در و جهاد است که نیست خیانت و حجت است که مقبول شده است گفته شد پس کدام نماز فاضلتر است فرمود نمازی که قیام در و دراز باشد پس اتفاق کردند هر دو در باقی حدیث در روایت است از ابی امامه رضی الله عنهما صلی الله علیه وسلم که فرمود نیست چیزی دوست داشتنه شده قریب خدا از دو قطره و دو نشان یکی قطره اشکها است از ترس خدا و نقطه دیگر

که فاضلترین اعمال ایمان است که نیست شک در و جهاد است که نیست خیانت و حجت است که مقبول شده است گفته شد پس کدام نماز فاضلتر است فرمود نمازی که قیام در و دراز باشد پس اتفاق کردند هر دو در باقی حدیث در روایت است از ابی امامه رضی الله عنهما

دَوِّ بِهَرَقُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَمَّا الْآخَرَانِ فَآثَرُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

خونی کہ ریختہ میشود در راہ خدا و اما در اثر پس کے نشان نہ تم بہت در راہ خدا

وَأَتَرْنِي فَرِيضَةً مِّنْ فَرَاغٍ لِلَّهِ تَعَالَى رَوَاهُ الدَّرِمِيُّ

دوم اثری در تریبہ از فرایض خداستقالی رواد ترمذی

وَعَدَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ وَرَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

و روایت است از عبداللہ بن عمرو رضی اللہ عنہما کہ فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تُرْكُ الْبَحْلُ حَاجًا وَمُعْتِرًا وَ

افند علیه السلام سوار میشو دریا را گمر در حالیکه می گفتند یاوه برانزده یا

غَارِيًّا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِن تَحْتِ الْبَحْرَ نَارًا أَوْ حَتَّى النَّارُ

غذاکننده در راه خدا زیرا که زیر دریا افتسته است و زیر آتش

نَحْرًا وَآلَهُ ابْنُ دَاوُدَ وَعِزُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو وَآلُ

در ایام است رواه ابو داود و روایت است از عبد العزیز بن عمر و روایت است از عبد العزیز بن عمر

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ قَفْلُهُ كَغَزْوَةٍ رَوَاهُ

انحضرت صلی اللہ علیہ وسلم فرمودہاں گشتہ از مہماں از سفوح ایمانند

ابو داود وعد: اي مائة رطلًا من خناعم

رواه ابو داود و در روایت است از امام رضا گفت بیرون آید مرا به امامت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي سَرَّةٍ فَمَا جَاءَ نَفَا فِيهِ شَيْءٌ

صلوات علیہ وسلم

مِنْكُمْ وَفِيكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

وَبَشِّرِ الصَّالِحِينَ الَّذِينَ إِذَا أُتُوا بِالْحَسَنَةِ قَالُوا هَذِهِ لَنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

از آب سره در سبزی بود پس بدیت کرد آن مرد با نفس خود که اقامت کند درین عمارت خلوت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

از عیدار دنیا پس طلب ان کرد از پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم در اقامت

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّي لَمُ أُبْعَثُ بِالْمُؤْتَمَرِ

پس فرمود آن حضرت صلی الله علیه وسلم بدینستیکه فرستاده شده ام بهمت تهرود

وَلَا بِالنَّصْرِ آيَةً وَلَكِنِّي بُعِثْتُ بِالْخَفِيَّةِ السَّخَاءِ وَالَّذِي نَفْسِي

و نه بهمت نصرانیت و لیکن فرستاده شده ام بدین اسلام که ملت نرم و آسان است گویند بخدا

مُحَمَّدٌ بَيْنَهُ لَغَدْوَةٌ أَوْ رَوْحَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا

بقای ذات محمد در دست اوست هر گاه سیر کردن در راه او یا سیر کردن در شبانگاه در راه خدا

وَمَا فِيهَا وَلَا مَقَامُ أَحَدٍكُمْ فِي الصَّغِيرِ خَيْرٌ مِنْ صَلَواتِ سَبْعِينَ

در هر چه در دست اوست هر گاه سیر کردن در راه او یا سیر کردن در شبانگاه در راه خدا

سَنَةٍ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

سال رواه احمد و روایت است از ابی سعید رضی الله عنه که آن حضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ رَضِيَ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ

صلی الله علیه وسلم فرمود کسی که راضی شود بخدا و دین اسلام را بپذیرد

دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ فَعَجِبَ

که دین و دین راضی گردد بخدا که رسول است واجب گردید برای او بهشت پس عجب کرد

لَهَا أَبُو سَعِيدٍ فَقَالَ إِعْدِهَا عَلَيَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَأَعَادَ

کلمات را ابو سعید رضی الله عنه گفت آماده کن این کلمات را بر من ای رسول خدا

عَلَيْهِ لَتَقَالَ وَآخِرُ يَدْفَعُ اللَّهُ بِهَا الْعَبْدَ مِائَةَ

پس آماده گردانید آخرت را بر او بپذیرد گفت آخرت و مگر است که بمن میگردد از خدا

دَرَجَةٍ فِي الْجَنَّةِ مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ

پایه بهشت بسافت میان هر دو پایه چنان است که میان آسمان

وَالْأَرْضِ قَالَ وَمَا هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ الْجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الْجَاهِدُ

در زمین است گفت ابو سعید چه چیز است آن جهاد یا رسول الله فرمود آنچه که در راه خدا

باین راه که
را بهشت است

بجهشت از دنیا

در راهی که در اسلام

باین راه که
بجهشت از دنیا

سَبِيلَ اللَّهِ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

جہاد کردن است در راہ خدا رواہ مسلم و روایت است از

أَبِي مُوسَى قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ

ابی موسی گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم بدستی که بہشت

تَحْتَ ظِلِّهِ السُّيُوفُ نَقَامُ رَجُلٍ رَثِّ الْأُمِّيَّةِ فَقَالَ يَا أَبَا

زیر سایہ شمشیر ہست پس بابتاد مرد گنہہ و سودہ شکل و جامہ پس گفت آموزد یا ابا

مُوسَى أَنْتَ سَمِعْتَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ هَذَا

موسی تو شنیدہ آنحضرت را صلی اللہ علیہ وسلم کہ میگفت این سخن را

قَالَ النِّعَمُ فَرَجَعَهُ إِلَى أَصْحَابِهِ فَقَالَ اقْرَأُوا عَلَيْكُمْ وَالسَّلَامُ ثُمَّ كَسَى

گفت آری شنیدم پس جو رہ کرد آموزد بسوی یاران خود پس گفت آموزد میخوانم شما سلام را پس

جَفَنَ سَيْفَهُ فَالْقَاهُ ثُمَّ مَشَى بِسَيْفِهِ إِلَى الْعَدُوِّ فَضَرَبَ

نیام تیغ خود را پس بیداشت نیام را پیستہ رفت با شمشیر خود و بسوی دشمنان پس زد و شمشیر

حَتَّى قَتَلَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ

تا آنکہ کشتہ شد رواہ مسلم و روایت است از ابی ہریرہ رضی گفت فرمود

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ بِحَتَّابٍ فَرَسًا

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم یکہ بہ بندہ اسیر را

فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِيمَانًا يَا لَللَّهِ تَصَدَّقَ بِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ فَاثْنَيْ عَشَرَ

در راہ خدا از ہجت ایمان آوردن بخدا و از ہجت دست داشتن عدہ حق پسین سیکہ سیر

وَنُتْقَةٍ وَبَوَّلَهُ فِي حَائِزٍ أَنَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ

وہ بین او و بول او در میزان او باشد روز قیامت رواہ بخاری و روایت است از

جَابِرٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ أُحُدٍ

جامعہ رضی گفت کہ گفت مردی مرا آنحضرت را صلی اللہ علیہ وسلم روز جنگ احد

أَرَأَيْتَ إِنْ قُتِلْتُ فَإِنْ أَنَا قَالَ فِي الْجَنَّةِ قَالَ تَمَرَاتٍ

در حدیث

که خبر دهید اگر کشته شوم پس کجاست جای من در موات حضرت درمست است جای تو پس بیدار

يَكُونُ لَكَ شَرْقًا أَوْ غَرْبًا قَتَلَ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَبَّاسُ قَالَ

دست او بود بستر فقال کرد تا آنکه کشته شد متفق علیه در روایت است از ابن عباس گفت

بَعَثَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ رَوَاحَةَ فِي سَفَرٍ

فرستاد آنحضرت علیه السلام عبد الله بن رواحه را در سفر و شمر

فَقَالَ فَوْقَ ذَلِكَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ نَعْدَا أَصْحَابَهُ وَقَالَ تَخَافُونَ

پس موانع افتاد آن فرستادن جمعه را وقت یاد کنید یا نه و گفت بعد از این هم نماز جمعه میگذارم

مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ لَحِقَ الْحَقُّهُمْ فَلَمَّا صَلَّى

با پیغمبر خدا صلوات الله علیه و سلم بستر لاحق میشوند ایشان را و پیغمبر چون نماز گذارد

مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى أَنَّ مَنَعَكَ أَنْ تَعُدَّ

آنحضرت صلوات الله علیه و سلم دید آنحضرت او را پس فرمود چه باز داشت ترا از نگاه کردن

مَعَ أَصْحَابِكَ فَقَالَ ارْتَدْتُ أَنْ أَصِلَ بِمَعَكَ ثُمَّ لَحِقَ الْحَقُّهُمْ

با ایشان تو پس گفت عبد الله غواستم که نماز جمعه بخیزم یا تو بعد از آن بر سبب ایشان پس فرمود

لَوْ أَنفَقْتُ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا أَذْرَكَ فَضَلَ غَدْوَةٍ

اگر خرج میکردم آنچه در زمین است از سبب حاجت من در غنی یا غنی تو فضل تو را بگاه بهین بودن

رَوَاةُ التِّرْمِذِيِّ بَابُ آدَابِ السَّفَرِ مَش

روایت کرد این حدیث را ترمذی باب آداب سفر مشکات

بَابُ ثَوَابِ الْعَانَةِ عَلَى الْجِهَادِ

باب بیان ثواب عانت کردن بر جهاد و از مال و اسباب

عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از زید بن خالد رضی الله عنه که آنحضرت علیه السلام

این حدیث

آنحضرت

ایشان را

قَالَ مَنْ جَهَّزَ غَازِيًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَدْ غَزَا وَمَنْ خَلْفَ غَاوِيَا

فرمود یکم ساخته کند اسباب غازی را در راه خدا پس تحقیق نغز کرد و یکم خلع کرد

فِي أَهْلِهِ فَقَدْ غَرَّامْتُمْ عَلَيْهِ وَعَلَيْكُمْ مَسْعُودٌ

در اهل و عیال و پس تحقیق غرا کرد مستفوع علیهم و روایت است از ابی مسعود رضا

لَا نَضَارِيَّ قَالَ جَاءَ رَجُلٌ بِنَاقَةٍ فَخَطَمَهَا فَقَالَ هَذِهِ

انتہائی رحمہ گفت اور مردے شتر مادہ را کہ با ہمارا بود یس گفت آن مرد این نام ہے

سَبِيلَ اللَّهِ وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ اللَّهُ عَلَيْهِ سَلَامُكَ لَكَ

راہ خداست پس فرموا تخف عن الله عليه وسلم مرتباً

بِهَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ سَبْعُ مِائَةِ نَاقَةٍ كُلُّهَا مَخْطُومَةٌ رَوْقُهُ مُسْلِمٌ

باین یک نامة روز قیامت ثواب بقیة خداست که همه آن مہار کردہ شدہ است رواہ

وَعَنْ خُرَيْمِ بْنِ فَلَاحٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از خرمیم بن فاک که فرمود آنحضرت صلوات الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَنْفَقَ نَفَقَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَتَبَ لَهُ بِسْمِهِ

علیه السلام کسیکه خرج کند خرجی را در راه خدا نوشته شود برای وی ثواب مقصود

مَا ضَعُفَ وَالِ التَّمْذِي وَالنَّسَائِي وَعَنْ أَبِي أَمَامَةَ

مانند روان ترغزی و نسائی و روایت است از ابی امامه

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفْضَلُ لَصَدَقَةٍ

گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم فاضل ترین صدقه

طَلَقْتُهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمِنْ خَدَّيْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَوْفَى

سایه نغمه است که بختیده شود در راه خدا بهترین صدقات به بخایم است در راه خدا یا اقر

فَقَالَ سَبِيلُ اللَّهِ رِوَاةُ التِّرْمِذِيِّ عَنْهُ قَالَ قَالَ

۱۔ بگوئے نیزند اور استغفر در را خدا روان تریدی ہم از عبد بنی آدم و مریت که من

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلْغَزَايِ أَجْرُهُ وَلِلْمَرْءِ عَلَى أَجْرِهِ

آنحضرت صل الله علیه وسلم مرغازی را مرثداوست و مرثداعل را مرثداو

وَأَجْرُ الْغَزَايِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَبْدُ عَزِيزٍ

وخرید غازی ششصد و دواجر است رواه ابو داود و روایت است از علی

وَأَبِي الدَّرْدَاءِ وَابْنُ هُرَيْرَةَ وَابْنُ أُمَامَةَ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ وَعَبْدُ

وابی دروا و ابی هریره و ابی امامه و عبدالله بن عمر و عبدالله بن عمر

وَجَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَعِمْرَانُ بْنُ حَصِينٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا

و جابر بن عبدالله و عمران بن حصین رضی الله تعالی عنهم

أَجْمَعِينَ كَمَا هُمْ يُحَدِّثُونَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

اجمعین همه ایشان روایت میکنند از آنحضرت صل الله علیه وسلم

أَنَّهُ قَالَ مَنْ ارْتَدَّ سَلْ نَفَقَةٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَامُوا فِي سَبِيلِهِ فَلَهُ

و هر یک بگوید که آنحضرت فرمود هر که بفرستد نفقه را در راه خدا و اقامت کند در خانه خود پس

بِكُلِّ دِرْهَمٍ سَبْعُمِائَةِ دِرْهَمٍ وَمَنْ عَنِ انْفُسِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

مرا در راه بر دهم هفتصد درهم است و کسی که بخود بذات خود در راه خدا

وَأَنْفَقَ فِي وَجْهِهِ ذَلِكَ فَلَهُ بِكُلِّ دِرْهَمٍ سَبْعُمِائَةِ أَلْفٍ دِرْهَمٍ

و انفاق کند در وجه خدا پس مرا در است بهر درم هفتصد هزار درهم

لَمْ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ وَاللَّهُ يَضَاعِفُ مَنْ كَشَاءَ مِنْ رُؤُوسِ الْإِنْسَانِ

پستر خواند آنحضرت این آیت را و خدا زیاده کند ثواب هر کسی را که میخواهد بر سر او این

مَاجَةٍ وَعَمْرُو بْنُ سَمُرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

ماجیه و روایت است از جابر بن سمرة رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَنْ يَبْرَحَ هَذَا الدِّينُ قَائِمًا يَفْقَاتِلَ عَلَيْهِ

صلی الله علیه وسلم همیشه است این دین اسلام بر پا کارزار میکند بر سر پا نشستن می

و ابی امامه

عِصَابَةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ زَوَاهِ مُسْلِمٍ

جماعت از مسلمانان تا آنکه بر پا می شود و می آید قیامت رواه مسلم

باب الثَّوَابِ الْجَهَنَّمِيِّ

این باب در بیان گناه ترک کننده جهاد است

عَنْ أَخِي هُرَيْثٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ صَلَّى اللَّهُ

روایت است از ابی سیرین رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَغْرِ وَلَمْ يُحَدِّثْ بِهِ نَفْسَهُ

علیه وسلم کیلکه مرد و غزائیکرد و حدیث نکرد بغیر انفس خود را

مَاتَ عَلَى شُعْبَةَ بْنِ نِفَاقٍ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي أُمَةَ

می میرد بر قسم از نفاق رواه مسلم در روایت است از ابی امامه

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ لَمْ يَغْزِ وَلَمْ يَجَاهِدْ

که آنحضرت صلی الله علیه وسلم لیسعه انکند و ساحتی کند، پنج عاری

غَارِيًّا أَوْ يُخَلَّفَ غَارِيًّا فِي أَهْلِهِ بِخَيْرِ أَصَابِهِ اللَّهُ بِقَارِ

از مال و اسباب یا خلیفه سوره پنج عاری را در این نوی بینی میرساند و در حدیثی آمده که

مقبل یوم القیمہ رواہ ابو داؤد و عن ابی ہریرہ رضی اللہ عنہما

درویش در دریا می کشد

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم مکرر لے لے کر بغیر الہ
فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کہ یہ ملاقات کند خدا را تشافی

[illegible]

از جهاد ملاقات می کند خدا را و حال آنکه در دین وی زخمی است و رواه ترمذی و ابن ماجه

ع. ابهي توف الس حقا اسم الله

روایت است از ابی هریرہ رضی کہ مردی گفت یا رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

رَجُلٌ يُرِيدُ الْجِهَادَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَهُوَ يَتَعَبُ عَرَضًا مِنْ

مردیست که میخواهد جهاد با کافران در راه خدا و حال آنکه آنرا و طلب میکند متاعی از

عَرَضِ الدُّنْيَا فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا أَجْرَ لَهُ

متاع دنیا پس فرمود آن حضرت صلے الله علیه وسلم نیست ثواب آخرت در مورد

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ مَعَاذٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رواه ابو داود در روایت است از معاذ رض گفت فرمود آن حضرت صلے الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْغَزْوُ غَزْوٌ وَإِنْ قَاتَلْتَ مِنْ أَتْبَعِي وَجَّهَ اللَّهُ وَاطَّلَعَ

علیه وسلم غزوا کردن دو قسم است اما کسی که طلب کند بغیر ازین ذات خدا و رضای او

الْإِمَامَ وَأَنْفَقَ الْكَرِيمَةَ وَيَأْسِرَ الشَّرِيكَ وَاجْتَنِبَ الْفَسَادَ

و فرمان براری کند با و شاه را بخرج کند در راه خدا و نفس با همای برگزیده خود و دروغ نگوید کسی که با دشمن

فَإِنَّ نَوْمَهُ وَنَبَهُهُ أَجْرُ كُلِّهِ وَأَمَّا مَنْ غَرَّ الْخُلُوفُ وَرَبَّاءُ

پسین تنبیده خواند و بیداری او موجب اجر و ثواب است اما کسی که غراند بخت ناییدن و برای ربا

وَسَمْعُهُ وَعَصَى الْإِمَامَ وَافْسَدَ فِي الْأَرْضِ فَوَانَهُ لَمْ يَرْجِعْ

و سمع و میفرمانی کند امام را و فساد کند در زمین پس برستیکند و باز نمیکرد

بِالْكَفَافِ وَالْأَمَالِكِ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتَّسَائِيُّ وَعَنْ

اندر اسب و ثواب رواه مالک و ابو داود و تسائی در روایت است از

عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

عبد الله بن عمرو رضی الله عنه گفت یا رسول الله صلے الله علیه

وَسَلَّمَ أَخْبِرْنِي عَنِ الْجِهَادِ فَقَالَ يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَمْرٍو مَا تَأْتِيكَ

سلام خبر ده مرا از جهاد که بجهاد باید کرد پس فرمود آن حضرت ای عبد الله بن عمرو که تویی

صَابِرٌ مُحْتَسِبٌ إِنَّكَ اللَّهُ صَابِرٌ مُحْتَسِبٌ وَإِنْ قَاتَلْتَ مَرَاتِمًا

در راه حق و ثواب چشم دارنده آنرا خدا برانگیزد و ترساند و خوف جبرم احتساب اگر قتال میکنی در حالتیکه بکنند

مکارا ایضا

وَمَكَرَ ابْنُ عَبَّاسٍ أَنَّهُ إِذَا عَبَدَ اللَّهُ بِرَجْمٍ

مکارا بن عباس میگوید که اگر کسی خدا را با رجم بپرستد

عَلَىٰ آيٍ حَالٍ قَاتِلَتِ أَوْ قَاتِلَتْ بِعَنْكَ اللَّهُ عَلَىٰ تِلْكَ الْآيَةِ

و بر هر حالتی که کارزار کنی و کشته شوی بر آن کلمه و ترا خدا شغالی برساند

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

روایه ابو داود و روایت است از عباد بن صامت که گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ غَزَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَمْ يَنْوِ

صلی الله علیه وسلم میگذشت از غزواتی در راه خدا و نیت نکرد

إِلَّا عَقْلًا فَلَهُ مَا نَفَىٰ رَوَاهُ النَّسَائِيُّ

فقط عقلی و آنچه را که از او دور است روایت کرده است نسائی

بَابُ مَنَاقِبِ الشَّهَادَةِ

بابی از مناقب شهادت

وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ حَيَاءٌ

و نگویید کسی را که کشته شود در راه خدا که او مرده است بلکه ایستادگی

وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ

و نگویید کسی را که کشته شود در راه خدا که او مرده است

بَلْ حَيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ

بلکه ایستادگی دارند نزد پروردگار خویش و روزی داده می شود و شادمانند باینکه عطا کرده است

وَلَيْسَ تَبَشِيرٌ بِالَّذِينَ كَفَرُوا بِهٖمْ مِنْ خَلْفِهِمْ

خدا ابراهیم را از فضل خود و خوشوقت نمی شود باینکه کفار را پس از ایشان نبیست

إِلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ وَعَنِ الْمَقْدَامِ

بر سبیل آنکه ترس ترس نیست برایشان نه از ایشان مرده نال شود و از مقدمه بن معری که

و اگر کسی را کشته شود در راه خدا و نیت نکرد

بْنِ مُعَدٍ يَكْرِبُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بن سعد کرب مرویت گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

لِلشَّهِيدِ عِنْدَ اللَّهِ سِتُّ خصالٍ يُغْفَرُ لَهُنَّ أَوَّلُهَا فَعْدَةٌ

مرشید را نزد خدا شش خصلت است یکی آنکه آمرزیده می شود جز او را در اول دفعه

وَيَرْحَمُ مَقْعِدُهُ مِنَ الْجَنَّةِ وَيُجَارِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَيَأْمُرُ مِنَ

و بخورده میشود او را جای نشست و گنجینه است که از عذاب قبر و این میگوید و از

الْفَرْعِ الْكَبِيرِ وَيُوضَعُ عَلَيْهِ رَأْسُ أَهْلِ الْقَارِ الْيَقِينِ مِنْهَا

تر من بزرگتر و نهاده میشود بر سر و افسوس عزت و تعظیم که یک جوهر از آن

خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَبِزَوْجٍ ثَلَاثِينَ سَبْعِينَ رُوحَةً

بهتر است از دنیا و هر چه در دنیا است از مساع و جفت کرد و شود او را بیفتاد و دو وزن

مِنْ الْحَبْرِ الْعَيْنِ وَيُشَقَّ فِي سَبْعِينَ مِنْ أَقْرَبَاءِهِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

از جوهر چشم و بشکافتد و شفاعت او را در بیفتاد و کسب بخوابش و زودتر کرد و انبیا

وَأَبْنُ حَاجَةَ وَعَدَّ أَهْلَهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

فرمودی و این باب و از این هر چه روایت گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

عَلَيْهِ سَلَامُ الشَّهِيدِ لَا يُجَدُّ لَهُ الْقَتْلُ لَكُمَا يُجَدُّ أَحَدُكُمْ

علیه سلام شهادت نمی یابد در قتل را مگر چنانکه می یابد یکی از شما

أَلَمْ يَقْرَءْهُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَالْإِسْنَانِيُّ

در ذکرین یک رواه ترمذی و نسائی و ابن اسحاق

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

در روایت است از ابن عباس رضی الله عنه که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود

لَا حِمَّةَ لَكُمْ أَصَابَكُمْ يَوْمَ أَحَدٍ جَعَلَ اللَّهُ أَرْوَاحَهُمْ فِي حُجُوبِ

بر این که در اینگاه که در روزی که در آن شمار و زجر و ده احد گردانید خدا اشقایی را در میان ایشان

غنی از دنیا

در ذکرین یک رواه ترمذی و نسائی و ابن اسحاق

در ذکرین یک رواه ترمذی و نسائی و ابن اسحاق

طَرَفٌ خَصْرٍ تَرَدُّ أَهْلاً الْجَنَّةِ تَأْكُلُ مِنْ ثَمَرِهِمَا وَتَأْوِيهِ

پیرده با سبزه فرو می آیند آن پیرده با جویها بهشت را میخورند آن پیرده با جویها بهشت را میخورند

الرَّقَادِيلُ مِنْ دَهَبٍ مَعَلَّقَةٍ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ قُلُوبُهَا وَاجِدٌ وَطَائِفٌ

لبسو قندیلها از طلا که او بچیده شده اند آن قندیلها در سایه عرش پس نگاه می کنند آن نگاه

مَا كَلِمَةٍ وَمَشْرَبٍ وَمَقِيلٍ لَهُمْ قَالُوا مَنْ يَبْلُغُ أَخَوَانَا عَمَّا

خوشی طعام و شراب و خوابگاه خود را گفتند کیست که برساند و بگوید برادران را از آنجا

أَنَّا أَحْيَاءُ فِي الْجَنَّةِ لَكَلَّيْزِهِمْ وَأَفِي الْجَنَّةِ وَلَا يَبْكُوهَا

اینکه در بهشت بگریزند و گانیم بهشت تا آنکه از خواب بیدار می شوند و در بهشت و مستی و بیداری نکنند

عِنْدَ الْحَرِّ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى إِنَّا أَبْلَغْنَاهُمْ عَنْكُمْ فَانْزِلِ اللَّهُ تَعَالَى

در جنگ پس گفت خدا تعالی من بر شما خبر برادران شما را از جانب شما می فرستادم و شما را

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ

این آیات را در گمان بران کسانی را که کشته شده اند در راه خدا که مردگان اند بلکه زنده اند

إِلَىٰ أَخِرِ الْأَيَّاتِ وَآهٌ أَبَدٌ أَوْ دُونََ عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ

تا آخر آیت رواه ابو داود و از ابی هریره ر. ه. و است

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ عَرَضَ عَلَيَّ أَوَّلُ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرموده عرض کرده شد بر من

ثَلَاثَةٌ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ شَهِيدٌ مُعَفِّفٌ مُعَفِّفٌ وَعَبْدٌ لِحَسَنِ

کسی که در آید بهشت را یکی شهید دوم پارسا سوم بنده که بنده خدا را

عِبَادَةَ اللَّهِ وَتَصَحَّحَ لِمَا يَرْوَاهُ التِّرْمِذِيُّ عَنْ

و تکرار ای کرده و صحیح است آنچه را روایت می کند ترمذی

النَّبِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْ أَحَدٍ يَمُوتُ

آنکه می میرد فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم نیست هیچ کس که در آید

یعنی از او و غیر خود

یعنی از او و غیر خود

یعنی از او و غیر خود

الْجَنَّةُ يَحِبُّ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا وَلَهُ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَيْءٍ

بهشت را دوست دارد که باز گردد و بسوی دنیا و او را آنچه در زمین است از چیزی

الْكَاشِفُ يَقْنِي أَنْ يَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا فَيَقْتُلَ عَشْرَ مَرَاتٍ

که کشنده را از زود دارد که باز گردد و بسوی دنیا پس شده شود و ده بار از جهنم

يَرَى مِنَ الْكَرَامَةِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَبْدُ اللَّهِ بْنِ

می بیند از بزرگی و ثواب متفق علیه و از عبد الله بن

عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

عمر و بن عاص روایت که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود

الْقَتْلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَكْفِرُ كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا الدَّيْنَ

که کشته شدن در راه خدا کفایت نمی کند هر چیزی یعنی هر گناه را مگر وام را

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَبْدُ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى

رواه مسلم و از ابی هریره روایت که آنحضرت صلی الله علیه وسلم

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ يَفْعَلُ اللَّهُ بِهِ إِلَى رَجُلَيْنِ يَقْتُلُ أَحَدَهُمَا

علیه وسلم فرمود و خنده می کند خدا را بسوی دو مرد که یکی از آن دو دیگری را

الْآخَرُ يَذْخُلُ فِي الْجَنَّةِ يَقَاتِلُ هَذَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

سے در آید هر دو مرد بهشت را قتال میکند این یکی در راه خدا

فَيَقْتُلُ شَرَّ تَوْبَتِ اللَّهِ عَلَى الْقَاتِلِ فَيَسْتَشْهِدُ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

پس کشته می شود پس می در آید بهشت را بستر رجوع مینماید خدا بر حجت بر او کامل و کافر بود

وَعَبْدُ مَسْرُوقٍ قَالَ سَأَلْنَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ عَنْ هَذِهِ آيَةِ

در روایت است از مسروق گفت پرسیدیم ما عبد الله بن مسعود را از تفسیر این آیت

وَمَنْ تَحَسَّنَ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَالَهُمْ أَجْلًا عِنْدَهُمْ يَرْزُقُونَ

و گمان بر آن سازید که کشته در راه خدا مرده بلکه زندگانند نزد پروردگار خود و روزی داده میشوند

و در این حدیث آمده است که هر کس در راه خدا کشته شود و او را مال باشد که در راه خدا خرج کند آن مال را به او عود دهد و او را روزی دهد

و در این حدیث آمده است که هر کس در راه خدا کشته شود و او را مال باشد که در راه خدا خرج کند آن مال را به او عود دهد و او را روزی دهد

و در این حدیث آمده است که هر کس در راه خدا کشته شود و او را مال باشد که در راه خدا خرج کند آن مال را به او عود دهد و او را روزی دهد

قَالَ نَأْقَدُ سَأَلْنَا عَنْ ذَلِكَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 گفت ابن مسعود بر شکیله با تحقیق پرسیدیم از تفسیر این آیت از آنحضرت صلی الله علیه و سلم
 فَقَالَ ارْوَاحُهُمْ فِي أَجْوَافٍ طَيْرٍ خَضِرَ لَهَا قَنَادِيلُ معلقة
 پس فرمود آنحضرت ارواح شهیدان در درون پرندگان سبز است آن پرندگان با قندیلهاست
 بِالْعَرَبِيِّ تَشْرَحُ مَرَّ الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءَتْ كُنَّا وَنِي إِلَى تِلْكَ الْقَنَادِيلِ
 بعربش که حکم آتشخانه دارد می چرخند آن طایر زیست هر جا که میخواهند سبزانه میگردد پس آن قنادیل
 فَاطْلَعَ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ أَطْلَاعَةً فَقَالَ تَشَقُّونَ شَيْئًا قَالُوا أَيْ
 پس مطلع شد پس ایشان پروردگار ایشان مطلع شدنی بعبادت ما من من زوایا خواش دارو چیز را
 شَيْئًا كَشَفْتَنِي وَخَنَ كُنَّا مِّنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ شِئْنَا ففعل
 چیز خود را بهم حال آنکه باقی چهره از بهشت هر جا که می خواهم پس کرد
 ذَلِكَ بِهِمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَلَمَّا رَأَوْا أَنَّهُمْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَن لَّ يَسْأَلُو
 پروردگار این سوال را با ایشان باز پرسیدند که می دیدند ایشان که البته گذشته نمی شوند از خواست
 قَالُوا يَا رَبِّ نَزِدْ لَّنْ تَزْدَارُ وَاحْنَانِي أَجْسَادَنَا حَتَّى نَقْتُلَ
 گفتند ای پروردگار سخاوت بهم که باز گردانی جانهای ما را در تنهای ما آنکه کشته شویم
 فِي سَبِيلِكَ مَرَّةً أُخْرَى فَلَمَّا رَأَوْا أَنَّهُمْ لَيْسَ لَهُمْ حَاجَةٌ لِّتَوَكُّلِ
 در راه تو و شهید شویم بار دیگر پس چون است پروردگار تعالی که نیست ایشان اینجاست که
 رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
 برحالت اول و دوم در روایت است از آنحضرت گفت که فرمود آنحضرت
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعْطَى الشَّهِيدُ ثَلَاثًا أَفَلْ ظَنَرْتُمْ
 صلی الله علیه و سلم داده می شود شهید را سه چیز اول نظر
 مَرَدَمُهُ يُغْفَرُ لَهُ بِهَا ذَنْبُهُ وَآوَلُ مَرَدَمٍ يَسْجَعُ الْوَبَّ
 از خون او آمرزیده میشود مراد از این گناهان او و اول کسی که می کند خاک را

پس فرمود آنحضرت
 پس مطلع شد پس ایشان
 پس کرد
 پس چون است
 پس فرمود آنحضرت

*

عَنْ وَجْهِهِ زَوْجَتُهُ مِنَ الْخَوْرِ الْعَيْنِ وَإِذَا وَقَعَ جَنْبُهُ وَقَعَ

از رو و کسی زوجه او باشد از زنان بهشت و چون واقع می شود بسوی شمشیر بر زمین واقع

فِي الْحَنَّةِ رَوَاهُ الدَّيْلَمِيُّ وَعَنْ أَنَسٍ بِنِ الْكَلْبِيِّ لَمَّا كَانَ يَوْمَ الْحُدَيْبِيَةِ

در بهشت روایت کرد ديلمی بخبر داشت را در روایت است از انس بن مالک که بود جنگ احد

مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِحِمْزَةٍ وَقَدْ جَدَّ عَوْثُ بْنُ مَرْثَدٍ

گذشت آنحضرت صلی الله علیه و سلم بحمزہ بن عمار طلق حال آنکه باره باره کرده و شکر کرده

فَقَالَ لَوْ لَا أَنْ نَجِدَ لَتَرَكْنَاهُ خَلَا يَحْشُرُهُ اللَّهُ مِنْ بَطْنِ

پس فرمود اگر نمی یافتیم بر این می گذاشتم او را تا آنکه محسور گردد و او را خدا از شکمهای

السَّبَاعِ وَالطَّيْرِ وَلَمْ يَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنَ الشَّهَدَاءِ وَقَالَ

درنده ها و پرنده ها و نماز نگذازد آنحضرت بر هیچ یکی از شهیدان و فرمود

أَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ

که من گواهی دهنده ام بر شما امروز و فردا روز قیامت

بَابُ صُنَافِ الشَّهَدَاءِ

این باب در افتام شهیدانست

عَنْ سَهْلِ بْنِ حَنيفٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

روایت است از سهل بن حنیف رضی گفت فرمود آنحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ بَصِدْقِ اللَّهِ اللَّهُ مَنَّا

علیه و سلم که سوا آن کسی کند از خدا تعالی شهادت بصدق الله الله منّا

الشَّهَدَاءِ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

شهیدان را اگر چه بستر آن مرد بزرگوارش خود رواه مسلم و رواه است از ابی هریره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا صَدَّقَ الشَّهِيدَ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم چه می شمارید که شهید است در میان شما

فَمَا كَرِهَ الْغُلَامُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَهُوَ شَهِيدٌ

گفتند یا رسول الله کسیکه کشته شده در راه خدا پس بے شهیدست

قَالَ لَنْ شَهِيدًا عَامَّتِي إِذَا الْقَيْلُ مَنْ قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَهُوَ

گفت آنحضرت بدرستی که شهیدان امت من بر این تقدیر بر آنند که اندک یک کشته شود در راه خدا

شَهِيدٌ وَمَنْ مَاتَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ مَاتَ فِي الطَّاعُونَ

شهیدست و کسیکه میزد در راه خدا پس بے شهیدست و کسیکه میرد در علت طاعون

فَهُوَ شَهِيدٌ وَمَنْ مَاتَ فِي الْبَطْنِ فَهُوَ شَهِيدٌ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

پس بے شهیدست و کسیکه میرد در علت شکم پس بے شهیدست رواه مسلم و در حدیث است

الْبُسْ قَالِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الطَّاعُونَ

از انس رضی گفت فرمود آنحضرت صلوات الله علیه وسلم طاعون

شَهَادَةٌ كُلُّ مُسْلِمٍ مُتَّفَقٍ عَلَيْهِ وَعَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ

سبب شهادت است بر مسلمان است متفق علیه روایت است از عائشه رضی گفت

سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الطَّاعُونَ فَأَخْبَرَنِي

که پرسیدم آنحضرت صلوات الله علیه وسلم از حقیقه طاعون پس خبر داد مرا

أَنَّهُ عَذَابٌ يُبْعَثُ لِلَّهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَأَنَّ اللَّهَ جَعَلَهُ مَرَجَةً

آنحضرت که طاعون عذاب است که میفرستد از برای هر که بخواهد و خدا اگر بخواهد سبب طاعون

لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَيْسَ مِنْ أَحَدٍ يَقْعُ الطَّاعُونَ قِيَمَتُ فِي بِلَادِهِ صَابِرًا

مؤمنان را نیست هیچ یکی که واقع میشود طاعون پس هر که بگذرد در شهر خود صبر کند

مُحْتَسِبًا يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا يَصِيبُهُ إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ إِلَّا كَمَا كَانَ لَهُ مِثْلُ جِرٍّ

و چشمه دارنده بر اجر و ثواب در حالیکه یقین دارد که نمیرسد او را از مصیبت که اگر بخواهد نشت است خدا

شَهِيدٌ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ صُرَدٍ قَالَ

شهید رواه البخاری و روایت است از سلیمان بن صرد گفت که فرمود

در حدیث است

در حدیث است

در حدیث است

رسول الله صلى الله عليه وسلم من قتل بطنه لم يعذب

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کسیکے گشت اور ارا شکم او عذاب کردہ نشود

در قبرا رواه احمد و ترمذی و روایت است از ابن عباس رضی گفت فرمود

رسول الله صلى الله عليه وسلم موت غربة شهادة رواه

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم مردن دیر خربت مشادات هست رواہ

أَبُو مَاجَةَ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ تَوَيَّجَ رَجُلٌ

ابن ماجہ روایت است از عبد اللہ بن عمروؓ گفت مُردمِ دے

بِالْمَدِينَةِ مِمَّنْ وَلَدَ بِهَا فَصَلِّ عَلَيْهِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بگذرید از آن کسانیکه ز امیدوه سفته بودند بگذرید به پیش از گذاردن بر او آنحضرت صلی الله علیه و آله

فَقَالَ يَا لَيْتَهُ مَا يَغْيِرُ مَوْلَاهُ قَالَ وَلَدِي ذَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا مَاتَ بَعْدَ مَوْلَا قَيْسَ لَهُ

صلی اللہ علیہ وسلم فرمود کہ بدرستی که مرد چون مسجدم در غیبه مولد خود
اندازه گرفته شود مرد را

مَرْبُودَةً إِلَى الْمُنْقَطِعِ إِنَّ فِي الْجَنَّةِ رِوَاةَ النَّسَائِيِّ وَأَبُو مَاجَةٍ

از مولد او تا جای برید و شیرین نشان پای او در پشت روانه نسائی و ابن ماجه

وَعَدَ أَيُّهَا النَّبِيُّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ابی هریره رض گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه و سلم

مَرَمَاتٍ مَرْضِيًّا مَاشْهَدًا وَفِي فِتْنَةِ الْقَابِرِ وَعْدٌ وَرَجْ

سیکمه مرد بیمار مرد شهید و نگاه داشته شود از فتنه قبر و غذا جوی و میرسد بامداد

عَلَيْهِ بِرِزْقِهِ مِنَ الْجَنَّةِ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَالتَّيَمَقِيُّ فِي

برای رزق از بهشت رواه ابن ماجه و بیہق در

[illegible]

و در صورتی که در کتب مذکور
قرار ندارد

از وطن در راه خدا پس می‌دایکشته شود یا بیدارند او را اسپی با شتر وی

یا گزند اور اگر گزندد یامرد بر فرش خود بهر مردگی که خواهد خدا

پس بدرستیکه وی شهید است و بدرستیکه مراد رست بهشت رواه ابو داود و در روایت است از

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَشْكُرَهُ لَوْلَا رَحْمَتُ رَبِّكَ إِذَا

کشتگان سه قسم اند یکی سلمانی است که جهاد کرد و نفس خود و مال خود در راه خدا

فَإِذَا لَقِيَ الْعَدُوَّ قَاتِلٌ حَتَّى يَمُوتَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ

پیش ما کاتب برداشتن و سال بروزنامه ششمی که فرموده حضرت

در شان این مفسر و آن شهید است امتیاز کرده

عَمِيهِ اللَّهُ تَحْتَ عَرْشِهِ لَا يُفْضِلُهُ النَّبِيُّ إِلَّا بِدَجَةِ النَّبُوَّةِ

رسمیه حد است ریعرس می فاعل ورایدی سودا ان شهید را پیغمبر ان طریقه و...

مکتبہ شریعہ اسلامیہ کے آئینہ یک زبانیک کے حوالہ کے ذریعہ

وَسَيَا لَللَّهِ أَزْلَقُ الْعَدُوِّ وَقَالَ حَتْرُ بْنُ قَتْلَةَ قَالَ النَّبِيُّ

و چنانکه ملاقات کند دشمن را حال میکند تا آنکه گشته بشود گفته است آنکه

وَمَا يَكْفُرُ لَكُمْ وَيَعْتَدُ لَكُمْ فَإِنْ لَمْ يَأْتِكُمْ سُلَاطِمُ اللَّهِ فِى جَنَاحِ الْمَلَائِكَةِ أُولَٰئِكَ عِندَ اللَّهِ ظَالِمُونَ

۱۰
 ستم دار دوم
 قاتل شدنش در
 خلاف گذشت و
 زنجیر آزار است
 گویند اصرار
 در حق
 ۱۱
 دی و حق
 ۱۲
 تعالی
 فارسی
 مصطفی
 ۱۳
 بنی مطهر بنی
 ۱۴
 یک سنند
 اشعش الکوا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٢٠

2

1

1

1

1

5

۴۵۶

朱

८६

5

١٠

مکتبہ اسلامیہ
ازبکستان
ازبکستان
ازبکستان
ازبکستان

五

سَهْمٌ غَرَبَ فَقَتَلَهُ فَمِنْ ذَلِكَ حِجَّةُ الثَّانِيَةِ وَرَجُلٌ مُؤْمِنٌ

تیری که اندازد و معلوم نیست پس گشت اورا پسین شهیدد یا نه دوم است و شهید سوم هر که مؤمن

خَطَا عَمَلًا حَالًا وَآخِرَ سَبِيلًا لَقِيَ الْعَدُوَّ فَصَدَّقَ اللَّهُ حَتَّى

که آمیزی است کردار نیک را و کردار دیگر را که هست ملاقات کرد دشمن را پس تقدیر حق خدا را اندانم

قَتَلَ فَمِنْ ذَلِكَ فِي الدَّارِ حِجَّةُ الثَّالِثَةِ وَرَجُلٌ مُؤْمِنٌ أَسْرَفَ عَلَى

کشته شد پسین مرد در درجه سوم است و چهارم مرد مسلمان است و لیکن اسراف کرده است بر

نَفْسِهِ وَلَقِيَ الْعَدُوَّ فَصَدَّقَ اللَّهُ حَتَّى قَتَلَ فَمِنْ ذَلِكَ فِي

نفس خود و مصیبت کرده است و ملاقات کرد دشمن را پس تقدیر حق کرد خدا را اندانم کشته شد پس اسراف

الدَّارِ حِجَّةُ الرَّابِعَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

پانچام است از همه بایان تر رواه ترمذی و روایت است از ابی هریره رضی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الشَّهَادَةُ خَمْسَةٌ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم که شهادت پنج قسم اند

الْمَطْعُونُ وَالْمَبْطُونُ وَالْغَرِيقُ وَصَاحِبُ الْهَدْمِ وَالشَّهِيدُ

یک آنکه بعلت طاعون مرده دوم آنکه بعلت سبهاال انتفاخ بطن جاندا ده است سوم آنکه در آغوش شده باشد

فِي سَبِيلِ اللَّهِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَتِيكَ قَالَ

تو بهم گفته شد در راه خدا متفق علیه روایت است از جابر بن عتیک که گفت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الشَّهَادَةُ سَبْعٌ

فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم که شهادت هفت نوع است

سَبْعٌ الْقَتْلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الْمَطْعُونُ شَهِيدٌ وَالْغَرِيقُ شَهِيدٌ

سوا کشته شدن در راه خدا طاعون زده شهید است و غرق شده شهید است

وَصَاحِبُ ذَاتِ الْجَنْبِ شَهِيدٌ وَالْمَبْطُونُ شَهِيدٌ وَصَاحِبُ الْخَبَرِ

و صاحب ذات الجنب شهید است و بعلت شکم مرده شهید است و صاحب آتش زندگی

بجای آنکه بعلت طاعون مرده باشد

شَهِيدٌ وَالَّذِي يَمُوتُ تَحْتَ الْهَدْمِ شَهِيدٌ وَالْمَرْأَةُ تَمُوتُ

شهید است و یکم مرد است زیر هم بنا شهید است و زنیکه میرد بسبب زاینده

بجمع شهيد رواه مالك وابوداود والنسائي

پس آن نیر شهید است رواہ مالک و ابوداؤد و نسائی

کتاب الصید والدبائح

حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلُ

حرام کرده شد بر شما مردار و خون و گوشت خوک و آنچه آواز کرده اند

يَعْرِضُ اللَّهُ بِهِ وَالْمُخَنَّفَةُ وَالْمُقَوِّذَةُ وَالْمُزَيَّنَّةُ وَالنَّطِيجَةُ

در مردمان آن دایچه بفرستد تا کله مرده ها و آنچه در بستر سنگین مرده ها باشد و آنچه از بلند زیر افتاد و آنچه شاخ زده مرده ها باشد

وَمَا أَكَلِ السَّبْعِ إِلَّا مَا ذُكِّرْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ

و آنچه خورده و درنده باشد اگر آنچه فروج کینده و حرام کرده شد آنچه فروج شده بر آنها

وَأَنْ تَسْتَغْفِرُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكَُمْ فَرِيقٌ ط

و آنچه قسمت نیند بر تیرا این فسق است

عن عبد الله بن عمرو بن العاص عن رسول الله

روایت است از عبد الله بن عمرو بن العاص رضی الله عنه که آنحضرت

حَدَّثَنَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ قَتَلَ عَصْفُورًا فَمَا فَوْقَهَا

صلی اللہ علیہ وسلم فرمود کیسے گشت لنگشمارا پس چنبرہ را کہ فوق او

بِغَيْرِ حَقٍّ سَأَلَهُ اللَّهُ عَنْ قَتْلِهِ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا

در صغریا در لیسری یعنی آن کج پرسد و در اخلا انزل آن گفته شد رسول الله و حبیب

حَقُّهَا قَالِ إِنَّ يَدَیْ جَعَلْتُهُمَا فِی الْکَلِمَةِ وَلَا یَقْطَعُ رَأْسُهَا

حاجتیں دولتِ اچھرت سبب است لہذا وہ اور اپنی موجودات کو دیکھ کر اور

فِي رِجْلَيْهِمَا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالنَّسَائِيُّ وَالدَّارِمِيُّ وَعَبْنُ

پس بنید از آنرا رواه احمد و النسائی و دارمی و روایت است از

ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

ابن عمر رضی گفت آنحضرت را شنیدم صلے الله علیہ

وَسَلَّمَ يَنْهَى أَنْ تُصْبَرَ بِحِمَّةٍ أَوْ غَيْرِهَا لِلْقَتْلِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ

و سلم کہ بنی میگردانکہ صبر داده شود یعنی حبس کرده شود چهار پایه و غیر آن از بر قتل

وَعَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَعَنَ مَنْ اخْتَدَ

وہم از دے مردیست کہ آنحضرت صلے الله علیہ وسلم لعنت کرده است کسی را کہ گرفت و

شَيْئًا فِيهِ الرُّوحُ غَرَضًا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ جَابِرِ

چیز را کہ در روح است ہدف و نشانہ متفق علیہ و روایت است از جابر

قَالَ هُوَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ الصَّرْبِ فِي

گفت کہ بنی کرد آنحضرت صلے الله علیہ وسلم از زدن در

الْوَجْهِ وَعَنْ الْوَسْمِ فِي الْوَجْدِ وَاهُ مُسَلَّمٌ وَعَنْهُ

روے بطابع یا بتازیانہ و عزان گو می باشد یا حیو دہنی کرد از داغ کردن در روہ مسلم

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّ عَلَيْهِ حِمَارٌ وَقَدْ وُصِمَ

کہ آنحضرت صلے الله علیہ وسلم گذشت بروے خرے طالع تحقیق داغ کرده

فِي وَجْهِهِ قَالَ لَعَنَ اللَّهُ الَّذِي وَسَمَهُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

در رو آن حمار گفت آنحضرت لعنت کند خداوندی را کہ کسی را داغ کرده است او را رواہ مسلم

وَعَنْ النَّبِيِّ قَالَ غَدَوْتُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

و روایت است از النبی صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم کہ آنحضرت صلے الله علیہ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ لِيُحْكِمَ فَوَافِقَتُهُ

علیہ وسلم عبد الله بن ابی طلحہ را تا محکم کند آنحضرت او را پس یافتن من آنحضرت را

فِي يَدِهِ الْمَيْسَمُ يَسْمُ إِبِلَ الصَّدَقَةِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

در جایگاه در دست اوست آنچه داغ بکشد شتران زکوة را تا متمیز شوند از دیگر متفق علیه

بَابُ ذِكْرِ الْكَلْبِ

باب در ذکر کلب یعنی کدام سگ نگاه داشتن جایز است و کدام جایز نیست

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ابن عمر رضی الله عنه گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

مَنْ أَقْتَنَى كَلْبًا إِلَّا كَلْبَ مَاشِيَةٍ أَوْ ضَارِ نَقِصٍ مِنْ عِلْمِهِ

کسیکه گردارد بپایه نگاه دارد سگ را اگر سگ که برای نگاه بپایه مواشی نگاه دارد یا سگ شکار می افشان

كُلُّ يَوْمٍ قَبْرَاطَانِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

هر روز دو قبراط متفق علیه روایت است از ابی هریره رضی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَتَّخَذَ كَلْبًا

که فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه بکیرد سگ را

إِلَّا كَلْبَ مَاشِيَةٍ أَوْ صَيْدٍ أَوْ نَزْلَجٍ اسْتَقْصَ مِنْ أَجْرِهِ

اگر سگ که نگاه بپایه مواشی بکشد یا شکار بکشد یا نگاه بپایه زراعت میکند نقصان کرده باشد

كُلُّ يَوْمٍ قَبْرَاطٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَغْفَلٍ

هر روز یک قبراط متفق علیه روایت است از عبد الله بن مغفل رضی

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ كُؤَلَا أَرْبَابِ أُمَّةٍ

که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود اگر نمی بود که این سگان امتی

مِنْ الْأُمَمِ لَا مَرْتٌ بِقَتْلِهَا كُلُّهَا فَاقْتُلُوا مِنْهَا كُلَّ أَسْوَدٍ

از امتها اند هر آینه امر میکردم بکشتن آن همه پس چون سبیل نیست بکشتن همه پس بکشید

بِهِمْ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ

که زبان کننده تر است رواه ابو داود و دارمی و روایت است از ابن عباس رضی

روایتی شد از ابو هریره

از عمر و ابی

در کتب معتبره

قَالَ نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ التَّجْرِيشِ بَيْنَ

كُتُبِي كَرْدُو است آنحضرت صلی الله علیه وسلم از برغلاییدن درنگ امانت بیان

الْبَهَائِمِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَعُرْوَةُ

چار بابها رواه ترمذی و ابو داود و عروه در روایت است از ابی هریره

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَضْبِ الْمَلَأَةَ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم همراهی شوند فرشتگان

رَفَقَةً فِيهَا كَلْبٌ لَا جَرَسَ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعُرْوَةُ بْنُ عُبَيْسٍ

را که در آن سگ است و نه گرسنه را که جرس است رواه مسلم و عرویه بن عبس

عَنْ مِمُونَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَصْبَحَ

از میمونہ رضی الله عنه آنحضرت صلی الله علیه وسلم صبح کرد

يَوْمًا وَاجِمًا وَقَالَ إِنَّ جَبْرِئِيلَ كَانَ وَعَدَنِي أَنْ يَلْقَانِي

روزی خاموش و اندوهگین و گفت آنحضرت در بیان سبب و گنجینه جبرئیل وعده کرده بود مرا که ملاقات

الَّيْلَةَ فَلَمْ يَلْقَنِي أَمَا وَاللَّهِ مَا أَخْلَفَنِي ثُمَّ وَقَعَ فِي نَفْسِهِ

اشب که گذشت پس ملاقات نکرد مرا آگاه باشد سوگند بخدا خلاف وعده نکرد جبرئیل که محبت بسیار

جَرُّوْ كَلْبٍ تَحْتَ فُسْطَاطٍ لَهُ فَأَمْرِي بِهِ فَأَخْرَجَنِي ثُمَّ أَخَذَ

سگ بچه که افتاده بود زیر خیمه که بود مرا آنحضرت را پس امر کرد بهم بر آوردن آن پس بیرون آورده

بِيَدِهِ مَاءً فَفَضَّحَ مَكَانَهُ فَلَمَّا امْسَى لَقِيَهُ جَبْرِئِيلُ فَقَالَ

در دست شریف آن را پس پاشید آنحضرت در جای که سگ بچست بود پس هرگاه شام کرد پیش آمد

لَقَدْ كُنْتُ وَعَدْتُكَ أَنْ تَلْقَانِي الْبَارِحَةَ قَالَ أَجَلٌ وَلَكِنَّا

بر آئینه محقق وعده کرده بودم که ملاقات تو را می کردم امشب گفت جبرئیل ولیکن ما فرشتگان

لَا نَدْخُلُ بَيْتًا فِيهِ كَلْبٌ وَلَا صُورَةٌ فَأَجِئُكَ رَسُولُ اللَّهِ

و ما داخل خانه را که در آن سگ است یا صورت پس پیغمبر خدا

پس جبرئیل پیش آمد و در آن وقت که سگ بچست بود و در آن وقت که سگ بچست بود و در آن وقت که سگ بچست بود

و در آن وقت که سگ بچست بود و در آن وقت که سگ بچست بود و در آن وقت که سگ بچست بود

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَئِذٍ فَأَمَرَ بِقَتْلِ الْكَلْبِ حَتَّى أَتَاهُ

صلی اللہ علیہ وسلم آن یوم کہ شنید از جبریل این سخن پس امر کرد بمقتل سگان تا آنکہ چنان شد کہ امر

بِقَتْلِ كَلْبِ الْحَائِطِ الصَّغِيرِ وَيُزَكِّى كَلْبَ الْحَائِطِ الْكَبِيرِ

بمقتل سگ بوستان خود و بیگداشت سگ بوستان بزرگ کہ در آن زیادت احتیاج است

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ

روایت مسلم و روایت است از ابی ہریرہ رض کہ بود آن حضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَأْتِي دَارَ قَوْمٍ مِنَ الْأَنْصَارِ وَدُونَهُمْ

صلی اللہ علیہ وسلم سے آمد سراے قومی از انصار را و نزدیکشان

دَارُ فِشْقٍ ذَلِكَ مَلِيهِمْ فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا دَارُ فِشْقٍ

سراے دیگر بود پس شنوا آمد آمدن آنحضرت نزد آنقوم پریشان پس گفتند یا رسول اللہ فی امری فلا ترا

وَلَا تَأْتِي دَارَنَا قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَكُنْ فِي

وہی آئی سراے ما را فرمود آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم ہر آنکہ در

دَارِكُمْ كَلْبًا قَالُوا إِنَّ فِي دَارِهِمْ سِتْرًا فَقَالَ النَّبِيُّ

سراے شما سگ است گفتند بدستیکہ در سراے شان گریہ است پس فرمود آن حضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ السَّتْرُ سَبْعٌ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

صلے اللہ علیہ وسلم گریہ از شتم درندہ است مضایقہ ندارد رواہ دارقطنی

بَابُ قَتْلِ الْمُؤْذِيَاتِ

عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ هَؤُلَاءِ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ابن عمر رض کہ وہے شنید آنحضرت را صلے اللہ علیہ وسلم

يَقُولُ اقْتُلُوا الْحَيَاتِ وَامْتَلُوا ذَا الطِّفْلَيْنِ وَلَا تَقْرَبَا نَهْمَا

از میگفت بمشیداران او یکشید ما را خداوند و طفلیہ را و یکشید ما را پر از نام او ابرست پس برستیکہ

صلی اللہ علیہ وسلم سے آمد سراے قومی از انصار را و نزدیکشان
سراے شما سگ است گفتند بدستیکہ در سراے شان گریہ است پس فرمود آن حضرت
صلے اللہ علیہ وسلم گریہ از شتم درندہ است مضایقہ ندارد رواہ دارقطنی
روایت است از ابن عمر رض کہ وہے شنید آنحضرت را صلے اللہ علیہ وسلم
از میگفت بمشیداران او یکشید ما را خداوند و طفلیہ را و یکشید ما را پر از نام او ابرست پس برستیکہ

يُعْلِيَسَانِ الْبَصَرِ وَيَسْتَسْقِطَانِ الْخَبْلَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ قَبِينَا

این دو چشم مار نامید میگردد و از بنیان را و طلب قوی میکند بارشکم را گفت بخیر است

أَنَا أَطَارِدُ حَيَّةً أَقْتُلُهَا نَادَانِي أَبُو بَابَةَ لَا تَقْتُلْهَا

آنکه حله می آردم مار را که بکشم او را و از او دم را بیا بیا بفشاری که کمش این مار را

فَقُلْتُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِقَتْلِ الْحَيَّةِ

پس گفتم که آنحضرت صلی الله علیه وسلم امر کرده است بکشتن ماران تو چون منع می کنی

فَقَالَ إِنَّهُ نَهَى بَعْدَ ذَلِكَ عَزَّ وَجَلَّ الْبُيُوتِ وَهِنَّ الْعَوَاسِرُ

پس گفت بدستی آنحضرت نمی کرد بعد از امر کردن از کشتن خانه های ماران که خانه های

مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ شَرِيكَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى

متفق علیه و روایت است از ام شریک رضی که آن حضرت صلی الله

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِقَتْلِ الْوَزْعِ وَقَالَ كَانَ يَنْفَخُ عَلَى

علیه وسلم امر کرده است بکشتن سام ابریس فرمود آن حضرت و بعد وزع که دم میزد

الْبَرَاهِيمَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ أَنَّ

بر ابراهیم متفق علیه و روایت است از سعید بن ابی وقاص رضی

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِقَتْلِ الْوَزْعِ وَسَمَاءُ

که آن حضرت صلی الله علیه وسلم امر کرد بقتل وزع و نام کرده است او را

فَوَيْسِقَارُ وَالْأَمْسِلُ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

فاستق را و ام سلم و روایت است از ابی هریره رضی که آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَرَّ بَتْلُ وَزَعَانِي أَوَّلَ ضَرْبَةٍ

صلی الله علیه وسلم فرمود سیکه بکشد سام ابریس او را و اول زدن

كُتِبَتْ لَهُ مِائَةٌ حَسَنَةٍ وَفِي الثَّانِيَةِ دُونَ ذَلِكَ وَفِي الثَّلَاثَةِ

نوشته می شود برای صد نیکی بکشد او را و در دین هم نوشته میشود برای او و در صد و یک

و زعفران بنی
گردد که بنی
بنی
بنی

نوشته می شود

دُونَ ذَلِكَ رَوَاهُ الْمُسْلِمُ وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

نوشته نمی شود اورا کمتر زن دوم روا و اسلام و هم از وی روایت گفت مرموزان حضرت

مَلِكُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَرِصَتْ نَمْلَةٌ نَبِيًّا مِنْ الْأَنْبِيَاءِ فَأَمْرُهُ

صلی اللہ علیہ وسلم کہ میں مورچہ پیغمبری از پیغمبران را پس امر کرد بقبری

الْحَمْدُ فَاحْرَفْ فَأَوْحَىٰ اللَّهُ تَعَالَىٰ أَنَّ قُرْصِكَ تَمْلِكُهُ أَحْرَفٌ

نملکہ سوخته شود پس سوخته شد ایس حی فرستاد و خدای تعالی بسو آن پیغمبر از جنت نگر که نزدیک

أَمَّا مِنْ الْأُمُورِ مَسْفُوقٍ عَلَيْهِ وَعَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدٍ

مورد سوختی تو گرمی را از گرمی این چنین گرمی که تبیح میکند خدا را متفق علیه روایت است

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَسْبُوا الدِّينَ

گفت فرمود انحضرت صلی اللہ علیہ وسلم دشنام بہید خیر است

فَإِنَّهُ يُقِيطُ لِلصَّلَاةِ وَالْأَبَى دَاوُدَ وَعِدَ عَبْدُ اللَّهِ

زیرا که وی بی یاری گردانده برای نماز روانه ابو داؤد و روایت است از عبدالرحمن

ابْنِ أَبِي يَكْلَةَ قَالَ قَالَ أَبُو يَكْلَةَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن ابی لیلیٰ گفت کہ فرمودہ اکحضرت صلی اللہ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذْ أَظْهَرْتَ الْحَيَّةَ فِي الْمَسْكَنِ فَقُولُوا مَا بِنَا

علیہ وسلم چونکہ پیدا ایرہ درجائے شکوت پس باوینیران ارادہ رسیلہ

تَسْأَلُكَ بِعَهْدِ نُوْحٍ وَبِعَهْدِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

سوال سیزده ترا بعد فوج و جمعی سلیمان بن داود دین را که اید الحی را

فَانْ عَادَتْ فَاقْتُلُوْهَا رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَبْدُ اِيْهِ

پس اگر باز کرد و پدید پشید و را رواه سردی و روایت است از ابی هریره

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

مجلس بود ان حضرت علی علیہ السلام

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا وَقَعَ الذَّبَابُ فِي الطَّعَامِ

صلی اللہ علیہ وسلم کہ گفت

فَأْمُرُوهُنَّ أَنْ يَحْبِسْنَ أَنْفُسَهُنَّ فِي بُيُوتِهِنَّ وَأُولَئِكَ أَوْلَاهُ الْاِحْسَانُ

پس غوطہ زنید اور اپنی رستیکہ در یکی از دو بازو آویزید و در بازوی دیگر شفاست و بدستی و

يَقْدِرُ اللَّهُ وَيُوَفِّي خَيْرَ الشِّفَاءِ وَأَنَا فِي شَرْحِ السُّنَنِ وَعَنْ أَبِي

پیشتر می اندازد بازوی زهر را و پس می اندازد بازوی شفا را رواه در شرح السنه و زیوات است اند

عَبَّاسٍ قَالَ كَفَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَتْلِ

ابن عباسؓ کہ آنحضرتؐ کھنی کردہ ہتھ صلے اللہ علیہ وسلم ازشتن

أَرْبَعٌ مِّنَ الدَّوَابِّ السَّالِكَةِ وَتُؤْتِيهِمُ عَلَيْهَا حَبْلًا مِّنَ عِجْرِ نَخْلٍ لِّقَوْمٍ يُصَلُّونَ

چهار از دو اب کے موزچ کہ پیش از انکہ بگزد دوم گشت سوم دید چهارم در رود

أَبُو دَاوُدَ وَالذَّارِمِيُّ وَعَمْرُو بْنُ أَبِي نُعْلَبَةَ الْخَثَمِيُّ يَرْفَعُهُ الْجَنَّةَ

ابوداؤد و الدارمی و روایت است از ابی ثعلبه خثعمی کہ رفع میکند حدیث را البو

ثَلَاثَةُ أَصْنَافٍ صَنَفٌ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُطِيرُونَ فِي السَّمَاءِ

سه لونه اند در سه قسم می باشند که در ایشان را بازو یا ست که می پیرد در هوا

وَصِنْفَ حَيَاتٍ وَكِرَابٍ وَصِنْفَ يَكْفَى وَيُظْعَنُونَ

و سے دیکھو ان لوگوں کو جو اپنے لیے دنیا کی چیزیں جمع کر رہے ہیں اور اللہ کی راہ میں خرچ نہیں کرتے۔

رواه في شرح الشفاء

روزنامه درستی

باب الاطعمه

باب در بیان احوال و عیال

روایت است از ابن عباس رضی اللہ عنہما کہ فرمود: آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

بسم الله الرحمن الرحيم

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَجِبُ لِحُلَاوَةِ الْعَسَلِ

بود پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم دوست میداشت حلوا را و شهدا

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ جَابِرٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رواه البخاری وروایت است از جابر رضی الله عنه که پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم

سَأَلَ أَهْلَهُ الْأَدَمَ فَقَالُوا مَا عِنْدَنَا إِلَّا خَلٌّ فَدَعَا بِهِ فَجَعَلَ

طایفه خانه خود را بخوریش را پس گفتند نیست نزد ما مگر سرکه پس طلبید سرکه را پس خوردن گرفت

يَا كُلِّيهِمْ وَيَقُولُ لِعَمَلِهِدَامُ الْخَلِّ لَعَمْرُ اللَّهِ إِنْ شِئْتُمْ لَأَكَلْتُمُ الْخَلَّ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

نابان سرکه میدگفت بقصدی که نیکو ناخوردش است سرکه نیکو ناخوردش است سرکه برکت آید و اسلم و از

أَبِي أَيُّوبَ قَالَ أَكُنَّا عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَرَّبَ طَعَامٌ

ابی ایوب روایت گفت بودیم ما نزد آنحضرت صلی الله علیه وسلم پس برنج و یک گردانیده شد

فَكَرَّارُ طَعَامٍ مَا كَانَ أَكْثَرَ تَرَكَةً مِنْهُ أَوَّلَ مَا أَكَلْنَا وَكَأَنَّ بَرَكَةً

پس ندیدیم اینچ طعامی را که بود عظیم تر از وی برکت از آن طعام در ابتدا وقت خوردن دادند

فِي الْخَيْرِ أَفَلَمْ نَكُنَّا يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ هَذَا قَالَ إِنْ أَتَاكُمْ نَاسٌ

در وقت آخر آن گفتیم نای رسول خدا چگونه بود حال این طعام که در اول برکت داشت و

اللَّهُ حِينَ أَكَلْنَا ثُمَّ قَعَدَ مَرَّاكَ لَوْ كُنَّا لَسَمِعْنَا اللَّهَ فَكُلْ

آنوقت برکت شد فرمود آنحضرت که ما خوردیم در ابتدا بنام خدا بیشتر است کیسه خود را بخورید

مَعَهُ الشَّيْطَانُ رَوَاهُ ابْنُ شَرَحٍ السُّنَنُ وَعَنْ عَائِشَةَ

باو شیطان سبب می برکتی این بود رواه ابن شریح سننه وروایت است از عایشه رضی الله عنها

قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَكَلْتُمْ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم چون بخورید یکی از شما

فَنَسِي أَنْ يَكُنْ كَرَامَةُ اللَّهِ عَلَى طَعَامِهِ فَلْيَقُلْ بِسْمِ اللَّهِ أَوَّلَهُ وَآخِرَهُ

پس فراموش کند ذکر کردن نام خدا را بر طعام خود و در اول پس باید که بگوید یا آخر یا آخر یا آخر یا آخر

الوزن مفتوح الواز
وسكون الازال المعجمة
جميع وزودو آن سكون
سكون

بازار کبابی
بازار کبابی
بازار کبابی

ماہنامہ شہسوار
کے برسرِ سبیل
میں

وہابیہ
میں
۱۸

مجلس شورای اسلامی

که در ویرانه های
شستن کفایت
گرچه ویرانه

وزیر اعظم
اسرائیل
است و یاس
اسرائیل

و منشا برتشت
۱۳۰۲

10

يَعْرِشُ هَذَا الْوَضْعُ مِمَّا خَبِرَتِ النَّارُ وَأَهْلُ التَّوْحِيدِ

ای عکراش این ضو از طعام است که تغییر داد بهمت آزا آتش و پنجه شده است و روایه ترمذی

وَعَدَ النَّسَبُ بْنُ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

و روایت است از انس بن مالک رضه گفت فرمود اخفیت صلی اللہ علیہ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَيِّدِ أُمَمِكُمُ الْمَلِكُ رَوَاهُ أَبُو مَاجَةَ وَعَنْ

علیه وسلم بهترین نان خورش شما نمک است رواه ابن ماجه و ایت است

اسماء بنت ابی بکرؓ انھا كانت اذا اتيت يثر ثديا مرت به

از آسمان بنت ابی نجر که بود عادت وی چون آورده میشد اشکن مرد و کسفر موی پوشیده نگاه میداشت

فَقَطَّيْ حَتَّى تَذْهَبَ فَوْرَةُ دُخَانِهِ وَتَقُولَ اِنْ سَمِعْتُمْ سَوْرَةً

پس بوشید تا آنکه برود و جوش غلیظه و دو گرجی و میگفت بدستی شنیدم آنحضرت را

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ هُوَ أَعْظَمُ لِبَرْكَهٖ رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ

سلی اند علیہ وسلم کہ میگفت این کتاب بشیخ طعام موجب باریک است و ادوی

وَعَدَ نَبِيَّيْهِ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ

وازنیشہ مروایت گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کہ

أَكَلَ فِي قَصْعَةٍ ثُمَّ لَحَسَهَا فَقَالَ لَهُ الْقَمْعَةُ أَعْتَقَكَ اللَّهُ

بخور در کاسه سبتر بنیسند و بیدار او را کاسه که آزاد کند ترا خدا

مِنَ النَّارِ كَمَا اعْتَقْتَنِي مِنَ الشَّيْطَانِ يَا قَاهِرُ زَيْنُ وَعَنْ أَنَسٍ

از آتش دوزخ چنانکه آزاد کردی تو مرا از شیطان رواه رزین و دروایت مست از افسان

قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَكْثُرُ مِنَ الْإِنْبَاءِ فَقُلْتُ

گفت بود آنحضرت صلی الله علیه و آله اکثرا روزی را میگردازد باین

يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ لَتَجِدُ الدُّبَّاءَ فَقَالَ الدُّبَّاءُ يُكَبِّرُ

ای رسول خدا بد رستیکه شما هر آینه دوست میدارید کرد و اینک منو کد و بزرگ می کند

الدِّمَاغُ وَيَزِيدُ فِي الْعَقْلِ الدَّيْلُ

دماغ را و زیاده میکند عقل را روایت کرد و دلیلی

بَابُ الْأَشْرَبَةِ وَبَيَانِ أَوَانِي الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ

باب در ذکر انواع شرابها و بیان ظروف زر و سیم

عَنْ أَنَسٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از انس گفت که بود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

يَتَنَفَّسُ فِي الشَّرَابِ ثَلَاثًا مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَزَادَ مُسْلِمٌ فِي رَوَايَةٍ

که نفس میبرد در آب خوردن سه نفس متفق علیه است و زیادت کرد مسلم در روایتی دیگر این لفظ

وَيَقُولُ إِنَّهُ أَزْوَى وَأَبْدَأُ وَأَمْرَأُ وَعَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أَنَّ

و میگفت آنحضرت که آب این صفت سیرکننده و محبت کننده و گوارا تر است و از ام سلمه روایت که

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الَّذِي يَشْرَبُ فِي آيَةِ

آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود آن کسی که می نوشد در آوند

الْفِضَّةِ أَمَّا يَجْرُ جُرٌّ فِي بَطْنِهِ أَوْ نَارُ جَهَنَّمَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَفِي

نقره گویا می نوشد آنکس جری جبرعه با و از در شکم خود آتش دوزخ را متفق علیه و در

رَوَايَةٍ مُسْلِمٌ أَنَّ الَّذِي يَأْكُلُ وَيَشْرَبُ فِي آيَةِ الْفِضَّةِ وَاللَّيْلِ

روایت دیگر مسلم را این عبارت است هر که می نوشد در آوند نقره و در

وَعَنْ جَدِّهِ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و روایت است از جدیفرم گفت شنیدم آنحضرت را صلی الله علیه وسلم

وَسَلَّمَ يَقُولُ لَا تَلْبَسُوا الْحَرِيرَ وَلَا الدِّيبَاجَ وَلَا تَشْرَبُوا فِي آيَةِ

مسلم که میگفت پوشید جاها می ابریشمی و نه دیبا و منو شید و آوند

الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَا تَأْكُلُوا فِيهَا فَإِنَّهَا لَهُمْ فِي الدُّنْيَا

طلا و نقره و خوردید در کاسه طلا و نقره زیرا که این اشیاء مکارفران است در دنیا

ع
جست و جوی
لفظی از شراب که می
که می گمزد آن را
در خنجر خود
می کنند در آوند
که نزد افغان و
که می کشند این
آوند جبرعه با صفت
مرد دارند و در
با صفت
نیز فرمودند که
میگویند که آن
است و فرغ
شماره

إِنِّي مَالِكُ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ كَيْفَ تَرَى نَاسَ مِنْ أُمَّتِي الْخَرَجَ يَمُوتُونَ بِأَسْمَاءِ سَمِيحَةٍ

ابن مالک اشعری رضی الله عنه شنید از حضرت رسول الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى أَبَا دَاوُدَ وَابْنَ مَاجَةَ وَعَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ السَّيِّدِ

علیه وسلم را که میگفت بر آنمینه باشد که بخورد بعضی مردمان از امت من خمر را نامی نهند خمر را

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ

رواه ابو داود و ابن ماجه و روایت است از جابر بن عبد الله شنیدم

السَّبِيحَةِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ دَائِمًا سَمِعْتُمْ نَبِيَّ الْكَلْبِ

پیغمبر خدا را می شنیدم که میگفت چون بگوید آواز سگ

وَنَهَقَ الْحَمِيرُ مِنَ الْبَلَاءِ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

و آواز خران را در شب پس بنیاد جوئید بخدا از شیطان رجیم

فَإِنَّهُمْ يَرَوْنَ مَا لَا تَرَوْنَ وَأَقْلُوا الْخُرُوجَ إِذَا هَدَّاهُ إِلَى الْأَرْضِ

زیرا که این سگمان و خران می بینند چیزی که نمی بینید شما و کمتر کنید بیرون آمدن را از خانه و فتنه سازان

إِنَّا نَالَهُ عَزَّ وَجَلَّ بَثٌّ مِنْ خَلْقِهِ فِي لَيْلَتِهِ مَا يَشَاءُ وَيُجِيفُوا

زیرا که خدا عز و جل بر او بگذرد در شبی که می خواهد و بریم ازین و بنده کنید

الْأَبْوَابَ ذَكَرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَفْتَحُ بَابًا

در خانه سزاو بگیرد نام خدا را بران زیرا که شیطان نمی تواند که بشود در را

إِذَا جِيفَ وَذَكَرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَطُوا الْجِرَارَ وَكَفُّوا

چون بسته شود و برده شود نام خدا و بهوشید و همان کوزه ها را که در رو

الْأَلْيَةِ وَأَوَّلُ الْقَرَبِ رَوَاهُ فِي شَدَحِ السَّنَةِ وَعَيْنِ

آنست و اولی که در نماز که عالی باشد از حیض است چیزی که در رو بخشد همان بر بنده و سزاوار رواه

ابْنُ عَبَّاسٍ قَالَ جَاءَتْ فَارَةُ بِجَنَّتِ الْفَتِيلَةَ فَالْقَتْلُ بَابُ

ابن عباس گفت آمدن فاره با کله یکشد این فاره فتنه را پس انداخت فتنه را

عَلَيْهِ

نام در تفسیر

ابن عباس

فی شرح

يَذِي رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْخَيْرِ الَّذِي

پیش آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم بر سجادہ خیزد از حصیر کہ آنحضرت بر آن تشریف

كَانَ قَاعِدًا عَلَيْهَا فَاحْرَقَتْ مِنْهَا مِثْلَ مَوْضِعِ الدِّهْنِ فَقَالَ

پس سوخت آن فاره ازان حمزه موضع مقدار دریم پس فرمود

إِذَا نَمَرُ فَاطِفٌ سُرَجَكُمُ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَدُلُّكُمْ هَذِهِ

پہون بجز ابید بکشد چہر اعنما کے خود را زیر اکہ شیطان راہ می نماید مثل این ہوش

عَلَى هَذَا نَقِيصُكُمْ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

بر این فعل پس میگوید شیطان باعث می شود بر سخن شمار و ایمان بوداود

باب الضيافة

باب بیان فضل ضیافت و آداب آن

عمر بن الخطاب رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

روایت است از ابی هریرہ رضی اللہ عنہ کہ گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

مَرْكَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلِأَكْبَرُ ضَعِيفَهُ وَمِنْ

کسیکه ایمان دارد سجد را در روز آخرت پسندید که اگر اقام کند مهمان خود را و سیکه

كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَمْ يُوَظَّظْ وَكَانَ

ایمان آر و سجدا و زحر جزا پس باید که ایذا نرساند چسبایه را و نیکه بارش.

يَوْمَ مِنْ بِلِلَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قُلْ خَيْرًا أَوْلَيْكُمْ مَسْئُومِي

ایمان دارنده بسجدا و روز جزا سخن نیک بگوید یا خاموش ماند

رَوِيَتْ بَدَلُ الْجَارِ مِنْ بَكَتِ يَوْمٍ مِنْ بَالِ اللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَيُصَلِّ

روایتی بدل جا رہا ہے۔ لفظ آمدہ لیکہ ایمان آ رہا ہے اور وزیر اعلیٰ نے اس پر ہنسی بھری نظر سے دیکھا ہے۔

حَمْدُكَ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي شَرِيحٍ الْكَلْبِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ

رم کند که موجب وصل شود سق علیہ روایت است از ابی سمرح لعلی بدین بیان محض

۴

دین و دنیا

اولیٰ تکلیف و در روزی
از بعد از استماع و در روزی
نیز بعد از استماع و در روزی

و مسعود و دوست بی خطه
و مستان و دوست بی خطه

عبدالله بن محمد بن عبدالمطلب

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَبِّهِمْ ذِكْرًا وَبُيُوتُهُمْ يُبَازِلُهُمْ

و لطف بود مرا در این

بسم الله الرحمن الرحيم

۲۴

پایان

مجلس شورای اسلامی

10

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّا نَأْكُلُ وَلَا نَشْبَعُ قَالَ فَلَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ

صلی اللہ علیہ وسلم ماہر خند میخوردیم سیر نمی شویم فرمود شاید جدا جدا میخوردید

قَالُوا نَعَمْ قَالَ فَاجْتَمِعُوا عَلَى طَعَامِكُمْ وَادْكُرُوا سَمِ اللَّهِ

گفتند صحابه آری ہمچنین بت فرمود آنحضرت پس اجتماع کنید بر طعام خود و ذکر کنید

بِأَرْحَمِكُمْ فِيهِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

تا برکت داده شود در شمارا بر طعام رواه ابو داود

بَابُ ذِكْرِ لِبَاسِ النَّبِيِّ وَالنَّهْيِ عَنِ الْإِسْبَالِ

باب در بیان لباس آنحضرت و نهی از جزو اسبال

وَالْأَحْرَاءُ الْحَرِيرُ وَجُلُودُ السَّبَاعِ وَتَقَبُّ الشَّهْرِ

در رنگ نرود لباس حریر و دیبا و پوست درنده و او پارچه که برای شربت است

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ أَخْرَجَتِ ابْنَتُ عَائِشَةَ كِسَاءً

روایت است از ابی ہریرہ کہ گفت بیرون آورد بسوی ما عایشہ چادر

مَلْبَدًا وَنَزَلْنَا غُلِيظًا فَقَالَتْ قَبْضٌ وَرَوَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

رقعا بر ہم دوخته و از آنکہ درشت برگفت قبض کرده شد روح پیغمبر صلی اللہ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي هَذَيْنِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ

علیہ وسلم درین دو جامہ متفق علیہ در روایت است از عایشہ کہ گفت

كَانَ فِرَاشُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الَّذِي يَنَامُ

بود بستر خواب آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کہ خواب کردی

عَلَيْهَا مَا حَشَرَهُ لَيْفٌ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْهَا قَالَتْ كَانَ

بر روی جرم بافت کرده شد کہ در میان او پست خواب بود و پیغمبر متفق علیہ ہم از عایشہ

وَسَادَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الَّذِي يَتَكِي عَلَيْهِ

آنرا آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم کہ تکیہ کرد بر روی

در غنیمت بود
چون جمع شد
و الوساو
بی الی و صا
جمع

از کمال

فرمودند و از کمال

من آدم وحش كَيْفَ لَوْ مُسْلِمٌ وَعَدِمَ أَمْسَلَهُ نَفَالِكٌ

از جرم و بافت کرده شد که آسمان و پوشت خرابه و در راه سلم و روایت است از امام علیه السلام گفت

كَانَ أَحَبُّ النَّبِيِّينَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْقَبْرِ

کرد و مستأثرتین جامعاً بسو آنحضرت صلی الله علیه و سلم پیوسته بود

رُكَّاهُ التَّوْحِيدِ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ

رواہ ترمذی و ابوداؤد و
دروایت از اسماء بنت یزید رضی

قَالَ كَانَ كَمْ نَهَضَ سَوْىَ لَهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى

گفت بود آستین پیرهن آخضرت صلی اللہ علیہ وسلم تا

الرَّصِیْحَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَعِدْرِ بْنُ عَمْرِو قَالَ

نبرد دست رواه ترمذی و ابوداؤد و روایت است از ابن عمر رضی اللہ عنہما گفت

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَعْمَرَ سَدَلَ بَيْنَ

بوالا حضرت صلے اللہ علیہ وسلم چون عازم بیت فرمودند بیت گوشت

كُتِبَ لَهُ رَوَاهُ ابْنُ مَرْزُوقٍ وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ قَالَ كَانَ كَمَا مَرَّاهُ

دوشانه خود رواه ترمذی و روایت هست از کبشه که گفت بود کلاه کایران

رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِطَيِّبَةِ رِوَاةِ التِّرْمِذِيِّ وَعَنْ سَهْلِ بْنِ

آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم چسپید و بشریہ فی قلوبہ و ارواحہ ترویج و ترویج است

إِنَّا نَسِيْنَا مَلَأَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالِ الْيَتِيمَ الثَّيَابُ كَبِيرًا فَرَامَا أَهْلَهُ

که تحقیق آن حضرت علی الهدی علیه السلام فرمود: «پوشید جامه های سفید را زیرا که جامه های سفید

وَاطِيبٌ وَكَفَنُوا فِيهَا مَنْ تَكَرَّرَ رِوَاةُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ

ایا کینه دوشتر است و کفن کند در آن مرده است در راه و ادا احد و ترغی و نسائی و ابن ماجه

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيْنَا

و در محبت از عبادہ رضا کہ گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم پرشما باد

بِالْعَالَمِينَ فَإِنَّهَا سَيَأْتِيَنَّكَ وَارْجِعْهَا خَلْفَ ظَهْرِكَ

وَسَارَكَ زِيَارَةً سَنَاءً لِمَنْ هِيَ وَبَكَرَ بِطَرَفِ عَالِمٍ رَاسِمْ نَفْسٍ خُودَا

رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ وَعَنْ عَبْدِ رُبِّ شُعْبَةَ

رواه بیهقی در شعب ایمان و روایت است از عمرو بن شعیب

عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

أَنْ يَرْشُدَ بِرَأْسِهِ وَأَنْ يَجِدَ عَمْرُوهُ كُنْزَ مَنْزِلِهِ

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يَرَى الْإِنْسَانَ عَلَى عِبَدَةِ رِوَاةِ التِّرْمِذِيِّ

درست که خدا دوست میدارد که دیدمشو انز نعمت خود بر بنده خود رواه ترمذی

وَعَنْ مُعَاذِ بْنِ أَنَسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از معاذ بن انس که آنحضرت صلی الله علیه وسلم

قَالَ مَنْ أَكَلَ طَعَامًا شَرَفًا لِحَمْدِ اللَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا

فرمود کسی که بخورد طعام را به سبب بگو به شکر مر خدا را که بخوراند مرا این خوردنی در سائید مرا

الطَّعَامُ وَرَزَقْنِيهِ مِنْ عَمَلِي حَلَالٍ وَلَا قُوَّةَ عَفْرَاهُ مَا تَقَدَّمَ

این طعام را بی حول من قوه که از جانب من باشد آمرزیده شود هر چه گذشته است

مِنْ دَنِيٍّ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَنَزَلَ أَبُو دَاوُدَ وَابْنُ أَبِي

از گمان او رواه ترمذی و زیاده کرد ابو داود و کسیکه بپوشد

ثَوْبًا فَقَالَ لِحَمْدِ اللَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا وَرَزَقْنِيهِ مِنْ عَمَلِي

جامه را پس بگو به شکر مر خدا را که پوشانید مرا این را و داد مرا این جامه را بی

حَلَالٍ وَلَا قُوَّةَ عَفْرَاهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ دَنِيٍّ وَمَا تَأَخَّرَ

حل و سنی قوه که از جانب من باشد آمرزیده شود مرا و هر چه گذشته است از گمان و

وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

روایت است از ابن عمر که گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

خدا دوست میدارد که دیدمشو انز نعمت خود بر بنده خود رواه ترمذی
درست که خدا دوست میدارد که دیدمشو انز نعمت خود بر بنده خود رواه ترمذی
روایت است از معاذ بن انس که آنحضرت صلی الله علیه وسلم
فرمود کسی که بخورد طعام را به سبب بگو به شکر مر خدا را که بخوراند مرا این خوردنی در سائید مرا
این طعام را بی حول من قوه که از جانب من باشد آمرزیده شود هر چه گذشته است
از گمان او رواه ترمذی و زیاده کرد ابو داود و کسیکه بپوشد
جامه را پس بگو به شکر مر خدا را که پوشانید مرا این را و داد مرا این جامه را بی
حل و سنی قوه که از جانب من باشد آمرزیده شود مرا و هر چه گذشته است از گمان و
روایت است از ابن عمر که گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

مَرْثِيَّةٌ يَقُومُ فِيهِمْ مِثْرُ رِوَاةِ أَحْمَدَ وَأَبُو دَاوُدَ وَعَيْنِ

هر کس که مشابه کرد و خدا بقوی پس آنکس از آن قوم است رواه احمد و ابوداؤد و ان

ابوعباس قال كل ما شئت والبس ما شئت ما خطأك

ابن عباس گفت سخن بر حذر را که منجی ای؛ پوش بر حذر را که منجی ای؛ دامی که نزد ترا

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَنَّ الْإِسْلَامَ دِينِي

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى رَسُوْلِكَ وَاٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ وَاَمْرًا بِمَعْرُوفٍ وَنَهْيًا عَنِ الْمُنْكَرِ

ادھتات اسرک سبر رواد بخاری رزق ربہ

وَعَنْ سَائِمِ بْنِ أَبِي جَعْفَرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ

و روایت است از سالم از پدرش و او از ائمه حضرت علی علیه السلام گفت

الإِسْتِثْنَاءُ فِي الْأَلَاءِ وَالْقِيَصْرِ الْعَامَّةِ مِنْ جَبَرِ مَنَاسِبِهَا شَيْعَا

که جبر و اسباب که حرام است نه تنها درازا است بلکه درازار و پیرامین عمامه نیز می باشد کسی که درازا کند

تَحْيَا لَمْ يَنْظِرِ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتَّيْسِيُّ

و بک د ازین جا مها بطریق تکبر نظر نه کند خدا تعالی بجا نبی روز قیامت رواه ابوداؤد و نسائی

وَابْرُمَاجَةَ وَعُرْبَانَ سَعِيدِ الْخَلْدَةِ قَالَ سَمِعْتُ

وابن ماجه وروایت است از ابی سعید خدری رض گفت شنیدم

سَوَّاهُ لِلَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هُوَ الَّذِي أَرْزَقَنَا فِي الْيَوْمِ

آنحضرت را صلوات الله علیه وسلم که میگفت یعنی حالت مجرده در ازا بگذردن مبدی نصف

[illegible]

استیلا لا جراح علیہ فیما بینہ ولای العین من اسفل

سایین است که ما به برسون و پس از آنکه صفی میاد و سقا میخیزد و این را در کتاب

ديك في النازل ديك تلت مرات وه ينظر الله يوم القيمة

پس آتش دوزخ است گفت از اسماء بار نظر رحمت می کند خدا تعالی روز قیامت

من جزائر الاندلس بطران والابو دواين ما بين

بچه کسی که دراز میکند از خود را بطریق تکبر و خيال در راه ابو داود و ابن ماجه روايت است از

درست است که در این میان، بیانی نفوذ عبارت از آنکه نیز ممکن است و با اینهمه بنفص حق

[illegible]

علی الد ... بر من او چاره نگین بوی صغیر پس از مژگ که این عاونا

10

مِنْ ثِيَابِ الْكُفَّارِ وَلَا تَلْبَسُهَا فِي رِوَايَةٍ قُلْتُ عَنْهُمَا قَالَ بَدَأَ

۱. جنس جامه‌های کافران است پس پوشش آنها را و در فریادی آمده است که گفت عبد الله تسبیح

أَحْمَرُهُمَا رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ

بستوان آن هر دو جامه را واهل و روایت است از عبدالمد بن عمر رضی که

مَرَّ جُلٌّ وَعَلَيْهِ نَفَاكٌ أَجْمَرُ أَنْ فَسَمَّرَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ

گذشت مردی و بروی دو جامه سرخ بود پس سلام کرد آنگرد بر پیغمبر خدا

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمْ يَرِدْ عَلَيْهِ رُقَاةُ النَّبِيِّ وَمِنْ وَأَبُو دَاوُدَ

صلی اللہ علیہ وسلم پس جواب سلام دی نهاد رواہ ترمذی و ابوداؤد

وَعَنْ عُمَرَ وَأَبِي وَائِلٍ الزُّبَيْرِيِّ أَبِي أُمَامَةَ رَضِيَ عَنْ

در روایت سبت از عم و الس و ابن زبیر و ابی امامه رض

النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَرَّ لَيْسَ بِالْحَيِّ يَرَى

اذا خفضت صلواتك على اهل بيته صلى الله عليه وسلم اذ برحمتك فرمود انخفضت ركعتك بشدة البر للشر

الدُّنْيَا بِلِسَانِهِ فِي الْأَخِرَةِ مُتَقَرَّبَةً عَلَيْهِ وَعَلَى

درنا نموده از را در آخرت منقذ گردد

تَالِقَاتُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَلْبَسُ الْحَبْلَ يَرْبِي الدِّبْيَا مِنْ لَحَاقِ لَحَى الْأَخْيَرِ مَعْنَى

حیرت در دنیا مرید است نه مراد در اخلاص مسفق

عليه وسعد بن حذيفة

علیه در روایت مست از عذیفه رح گفت که می کرد ما را آنحضرت

صلی اللہ علیہ وسلم ان یشتري بي انية الذهب الفضة

مجلسی احمد علیہ السلام از نوشتن در نظر منای طلال و نقره

د ازخوردن درین ظروف و از پوشیدن جامه بر شیمی و دیبا و از نشستن

بر حریر و دیبا متفق علیہ و روایت است از ابن عمر که آنحضرت صلی اللہ

علیه وسلم نمی کرد از پوشیدن جامه ابریشمی گریز نداشتن یعنی این مقدار و بر دست پیغمبر خدا

صلی الله علیه وسلم دو گشت خود را که میانه است و انگشتی که متصل است از جانب خود انگشت و بیست و پنجم

متفق علیہ درستی مسلم را آید که عمر رضه خطبه خواند بجایبیه

پس گفت در خطبه نهای کرد: پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم از پوشیدن

حریر مگر جای دو انگشت یا سه انگشت یا چهار انگشت و روایت است از ابی موسی

اشعری رمز سکه انحضرت صلی اللہ علیہ وسلم فرمود علال ساختہ

و علاج گروانیده شد از استعمال طلا و پوشیدن بر ششم مرزبان از ان وقت من حرام گردانیده استعمال هر یکی از آن

رواه ترمذی و نسائی دروایت است از ابی ریحان

که مخی گره آنحضرت صلی الله علیه و سلم اندوخته فضیلت از سیرت ابرارین در میان ما پدید آید

۵ زن زمان خود را
با یک کون اطراف
آن ایضاً می‌چرخان
می‌کنند تا شب است
و این کار را تا صبح

وَالْوَشِيرَ وَالنَّفِيرَ مَعَهُ الرَّجُلُ الْجُلُوعُ يَغِيرُ شِعَارَ

اطراف آن از خلا نیدن سوزن در پشته بر می پاشد و از کندن سوخته شود و درین از غنای

وَمَعَهُ الْمَاءُ الْمُرَّةُ يَغِيرُ شِعَارَهُ وَأَنْ يَجْعَلَ الرَّجُلُ

دیم خوابی مرد با مرد بجای که اگر خوف فتنه نباشد نمی گردانند بجای زن با زن بجای که نمی گردانند

فِي أَسْفَلِ تَيَابِئِهِ حَرِيرًا مِثْلَ أَعَاجِمِهِ أَوْ يَجْعَلَ عَلَى

رو در زیر جامه خود جامه بریشیر را مانند عجمان و نیز از گردانیدن مرد بر

مَنْكِبَيْهِ حَرِيرًا مِثْلَ أَعَاجِمِهِ وَعَبْرُ الشَّهْبِ وَشَنُ

دوشمای خود در بر عجمان و نهی کرد از

رَكُوبِ النَّفْلِ قُلُوبُ النَّخْلِ أَلَا الَّذِي سُلْطَانُ رَوَاهُ

غارت کردن مال مردم را و نهی کرد از سواری بر پوست نوزد از پوشیدن خانه را

أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

ابوداؤد و از ابی هریره رضی مرویست که گفت آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَقْعَبُ الْمَلِيكَ رَفَقَةً

صلی الله علیه وسلم همراه نمی روند فرشتگان گردوی را

فِيهَا جِلْدُ نَمْرٍ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ

که در آن گرده جلد درنده هست که آنرا یوز گویند رواه ابوداؤد و از ابن عمر مرویست

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ لَبَسَ

که فرمود آن حضرت صلی الله علیه وسلم کسیکه بپوشد

ثَوْبَ شَهْرَةٍ فِي الدُّنْيَا لَبَسَهُ اللَّهُ ثَوْبَ مَذَلَّةٍ وَفَلَاخَةٍ

ثوب شهرت را بپوشد در دنیا بپوشد او را ثوب مذلت و فلاخه

رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ وَابْنُ مَاجَةَ وَابْنُ أَبِي حَتْمٍ وَابْنُ أَبِي عَرَبَةَ

رواه احمد و ابوداؤد و ابن ماجه و ابی حاتم و ابی عربه

بایکدیگر از سلطان و نهی کرد از پوشیدن خانه را

ثوب شهرت را بپوشد در دنیا بپوشد او را ثوب مذلت و فلاخه

گفت عبدالله بن عباس رضی اللہ عنہما کہ آنحضرت صلی اللہ علیہ

دس لم دیدگمشتری را از طلا در دست مردی پس برکشید از این پس از خفت

پس فرمود: قصه میکنی بی از شما بسوی اعلیٰ از آتش دوزخ پس میگید اندازد در دست خود میگفته

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

تبر و جان آن صلح یافت آن مرد سولند و بدینسان از راه بر و حال انکه به تحقیق اذاعت

سے اللہ علیہ وسلم رواہ مسلم : واند علی رض مرویست کہ آنحضرت

مَنْ لَمْ يَلِدْ لَمْ يَمُتْ وَأَحَدُ حُرِّ يَجْعَلُ الْوَيْلَ لَكَ وَاحِدُ حُرِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و نهاده اند از روی چپ و راست فرمود که این دو چیز حرام است هر یک اران بر مردان است من

روا احمد بن ابی حنیفہ و ابن ماجہ و ترمذی و ابو داؤد و نسائی و مسند احمد و سنن ابی یوسف

صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَمْ يَأْتِ عَلَيْهِ خَاتَمٌ مِنْ

تغیبات و تبدلات در زندگی را به خود می‌پذیرد و به خود می‌آید

برنج چیست و آنکه میگوید که از آن

برج چیت مرا کہ می یاجم از نو بوسه برستان

فَطَرَحَهُ ثُمَّ جَاءَ عَلَيْهِ خَافِرٌ مِنْ حَيْدٍ فَقَالَ مَا لِي أَرَى

پس انداخت آنروز از خود انگشتری ایستاد آنروز دو حال آنکه بود بر سر انگشتری از آیین میزدند

عَلَيْكَ حُلِيَّةٌ أَهْلُ النَّارِ فَطَرَحَهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مِنْ آيٍ

بر تو زیور و پوشش دوزخیان پس انداخت آنروز آنرا پس عرض کرد ای رسول خدا آنچه

شَيْءٌ آتَيْتَنِي قَالَ مَرِيضٌ وَلَا تَقْبَلُهُ مُشَقَّكَ لَا رَأَى الْإِثْمَ مَدِيَّةً

چیز از من انگشتری را فرو بساز از فقر و تنگم کن انگشتری آتشقال بلکه کمتر از آن کن رفاقتی

وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَعَنْ ابْنِ الزُّبَيْرِ أَنَّ مَوْلَاةً لَهُمْ ذَهَبَةً

و ابوداود و نسائی و در ویست از عبد الله بن الزبیر زنی که مولا قاتل ان بود

بَابِنَا الزُّبَيْرِ إِلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ وَفِي رَجُلٍ بِأَجْرٍ فَقَطَعَهَا

در خبر از بیره را بسوئی عمر ابن الخطاب رض در ای دخترا که جرسها بود و بیست و دو

عُمَرُ ثُمَّ وَقَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

بر بیست جرس که آواز یکدیگر و شن جرس پس یا از اعراب گفت شنیدم پیغمبر خدا را صلی الله علیه و سلم گفت

مَعَ كُلِّ جَرَسٍ شَيْطَانٌ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ

با هر جرس شیطان است روای ابو داود و درایت می کند

بَنَانَةَ مَوْلَاةً عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنِ حَبَّانٍ الْأَيْصَارِيِّ

بنانه مولا عبد الرحمن بن حبان ایصاری

كَانَتْ عِنْدَ عَائِشَةَ إِذْ دَخَلَتْ عَلَيْهَا بَجَارَةٌ

از او که وی بنو نزد عائشه صدیق زنه ناگفته آورد و خبر عائشه و دختر که بود و بجان باریه

وَعَلَيْهَا كَأَجْلِ يَصَوْتٍ فَقَالَتْ لَا تَدْخُلْنَهَا عَلَيَّ إِلَّا أَنْ تَقْطَعَنَّ

بلا جل که آوازی کرد آن بلا جل پس گفت عائشه بای که و فراد آن کن که در تو بود

جَاجَهَا سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَا تَدْخُلَنَّ

بلا جل از دیگر کن شنیده ام پیغمبر خدا را صلی الله علیه و سلم گفت که نباید

و بیست و دو

این خبر از بیره را بسوئی

الْمَلِكُ بَيْتَانِيَهُ جَرَسَ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

فرشته گان خانه را که در و جرس است رواه ابو داود و روایت است از ابی هریره

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُحَلِّقَ

که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود کسی که دوست دارد که حلقه بزند

حَبِيبَهُ حَلَقَةً مِنْ نَارٍ فَلْيَحْلِقْ حَلَقَةً مِنْ ذَهَبٍ مِنْ أَحَبَّ أَنْ

دربنی یا برگوش دوست خود را از آتش و نخل پس گو که حلقه بپوشاند و از طلا و سکه

يَطُوقَ حَبِيبَهُ طَوْقًا مِنْ نَارٍ فَلْيَطُوقْ طَوْقًا مِنْ ذَهَبٍ مَنْ

که در گردن اندازد دوست خود را طوق از آتش پس گو که طوق سازد گردن او را از طلا و سکه

أَحَبَّ أَنْ يَسُوَّ حَبِيبَهُ سَوًّا مِنْ نَارٍ فَلْيَسُوَّ سَوًّا مِنْ ذَهَبٍ

دوست می دارد که بپوشاند دوست خود را دست بر بجن از آتش پس گو که بپوشاند دست او را

وَلَكِنْ عَلَيْكُمْ بِالْفِضَّةِ فَالْعَبَايَهُارَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَنْ

و لیکن شما باد که زیور کنید با زیور نقره ساز پس لبو لب کنید بفضنه و بسیار زیور را از رواه ابو داود

عَنْ عَقِبَةَ بْنِ عَامِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَمْنَعُ أَهْلَ

از رواه است از عقبه بن عامر که آنحضرت صلی الله علیه وسلم بود که منع میکرد آنها را که

الْحَلِيَّةَ وَالْحَدِيدَ يَقُولُ أَنْتُمْ تَحِبُّونَ حَلِيَّةَ الْجَنَّةِ وَحَدِيدَ

این بود و حریر بود و نواز پوشیدن آن و گفت اگر میستید شما که دوست میدارید زیور است را

فَالْهَبَسُوا مَا فِي الدُّنْيَا رَوَاهُ النَّسَائِيُّ وَمَنْعُولٌ عَنْ إِمَامِ مَالِكٍ رَحِمَهُ

پس بپوشید آنرا در دنیا رواه النسائی و منعول است از امام مالک رحم

قَالَ أَنَا أَكْرَهُ أَنْ يَلْبَسَ الْعِلْمَانُ شَيْئًا مِنَ الذَّهَبِ فَإِنَا أَكْرَهُ لِلرِّجَالِ

که میگفته من کرده می چندا برم که بپوشانده شود پیرگان را چیز از جنس طلا زیرا که من بپشت

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ اتِّخَاذِ الذَّهَبِ فَإِنَا أَكْرَهُ لِلرِّجَالِ

که پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم نهی کرد از پوشیدن طلا پس من کرده می چندا برم

باب در مسائل لجب و شوارب و منع برکندن

باب در مسائل لایحه و شوارب و منع برگزیدن

موسیٰ سفید و ذکر خفاب و قزع و سمر

وَحَبِيبٌ رَحِيمٌ

عن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

١٠٠

مخالفات کثیره بسترگان را پس وافر در ازمنه پستان را و لوا و دست لیه

وَمِنْهُمْ مَن يَخُصُّكَ فِي الْوَيْلِ وَالْجَنَابِ

ایک مرتبہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چنانچه بی سگان است و اسباب برپایه شمس و یزد سوم نو ماه گردان سبب

خندان است و با هر دو کندن می یغامت و غلام و روایت است از آن

وَاللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ ذَكِيٌّ ۝

وَيَعْنِي لَمَّا رَأَى الْإِسْلَامَ وَالْإِسْلَامَ

[illegible][illegible]

مجلس شریف
حضرت مولانا محمد شفیع صاحب دہلی
محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

قَالَ كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُصُّ وَيَأْخُذُ مِنْ

گفت که بود آنحضرت صلی الله علیه وسلم می بردیامی گرفت از

شَارِبِهِ وَكَانَ إِبرَاهِيمُ خَلِيلُ الرَّحْمَنِ يَفْعَلُهُ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

بروت خود و بود ابراهیم که آنرا می کرد ر واه ترمذی

وَعَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ

در روایت است از زید بن ارقم که آنحضرت صلی الله علیه

سَلَّمَ قَالَ مَنْ لَمْ يَأْخُذْ شَارِبَهُ فَلَيْسَ مِنَّا رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ

و سلم فرمود که یکدیگر از بروت خود و نیست نکرد آنرا پس نیست اکمل از ما رواه احمد و

وَالنَّسَائِيُّ وَعَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ

ترمذی و نسائی در روایت است از عمرو بن شعیب پدرش از جد عمر بن

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَأْخُذُ مِنْ لِحْيَتِهِ

که آنحضرت صلی الله علیه وسلم بود که میگرفت از لحیه مبارک خود را

مِنْ عَمْرٍأَ وَطَوَّلَهَا رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَعَنْ رُوَيْفِعِ

از پنهان سه و سه و درازی و بعضی از جانب لویه ر واه ترمذی است از ر ویفع

بْنِ ثَابِتٍ قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

بن ثابت رض گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم

يَا رُوَيْفِعُ لَعَلَّ الْحَيَاةَ سَتَطْوِلُ بِكَ بَعْدِي فَأَخْبَرَ النَّاسَ

ای ر ویفع شاید که زندگانی دراز گردد ترا پس از من پس خبر ده مردم را

أَنَّ مَرَّعَةَ لِحْيَتِهِ أَوْ تَقْلُدَهُ وَتَرَاهُ أَوْ اسْتَبْجَى بَرَجِيعَ

برستی کی که گره زنده ریش خود را یا سیکه قلاوه سازد زده را یا استنجا کند پس افکنده

دَابَّةً أَوْ عَظِيمٍ فَإِنَّ مُحَمَّدًا مِنْهُ بَرِيءٌ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

چار پای یا یا استخوان برستی که محمد صلی الله علیه وسلم از هر یک این دو پاکند نیز است

۲

و ترمذی و نسائی

کردی و نسائی

و ابی هر می

می بود و ابی هر

دفع نظر حفظ

آفات می آویختند

و کلمه می خواند

در این معنی

و عیب بود

رواه ابو داود

بَابِ آدَابِ الْخُلَاءِ مِنْ مُشْكُوهِ وَعَنْ أَبِي بَنْ سَعِيدٍ

باب آداب اخلاص از مشكوف و روايت است از يحيى بن سعيد رضى

أَنَّ هَاشِمَ بْنَ سَعِيدٍ قَالَ قَالَ الْمُسَيَّبُ يَقُولُ كَانَ إِبْرَاهِيمُ خَلِيلُ

که هاشم بن سعيد بن المسيب را که ميگفت بود ابراهيم خليل

الرَّحْمَنِ أَوَّلَ النَّاسِ ضَعِيفَ الضَّعِيفِ وَأَوَّلَ النَّاسِ اخْتَنَنَ

الرحمن اول کسيک ضيافت مهران کز اول کسيک کرده

وَأَوَّلَ النَّاسِ قَصَّ شَارِبَهُ وَأَوَّلَ النَّاسِ رَأَى الشَّيْبَ

و اول کسيک پست کرد بدست خود را و اول کسيک ديد پري را و موي مفيدي را

فَقَالَ يَا رَبِّ مَا هَذَا قَالَ الرَّبُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَقَارَهُ

پس گفت اي پروردگار من چيست اين گفت پروردگار تبارک تعالي اين غني است

يَا إِبْرَاهِيمُ قَالَ يَا رَبِّ زِدْنِي وَقَارًا رَوَاهُ مَالِكٌ

گفت ابراهيم اي پروردگار من بادت گردان مرا موجب قار رواه مالک

وَعَنْ كَعْبِ بْنِ مَرْثَدٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ سُوَيْدٍ رَوَاهُ

و روايت است از كعب بن مرقطه از انحضرت صلى الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَرُّ شَبَابٍ شَيْبَةٌ فِي الْإِسْلَامِ كَانَتْ لَهُ

عليه سلم که فرمود انحضرت کسيک پيشه در اسلامي ميشود مراد از شيبه

يَوْمَ الْقِيَمَةِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالتَّشَائِيُّ وَعَنْ عَمْرِو بْنِ

اوزقيمت رواه ترمذي و تشائي و روايت است از عمرو بن

شُعَيْبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

شعيب بن پدرش و او از پدر خود که جد عمر است گفت فرمود انحضرت صلى الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَنْقُوا الشَّيْبَ فَإِنَّهُ نُورٌ مُسْلِمٌ مَرُّ شَبَابٍ شَيْبَةٌ

عليه سلم نه چينيد موي را زير که پري نورانيت مسلمان است کسيک پري شود پري شاي در اسلام

و روايت است از كعب بن مرقطه از انحضرت صلى الله عليه وسلم

[illegible]

فَإِنَّ هَذَا زِيَّ الْيَهُودِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعِدْرِ ابْنُ عَبَّاسٍ

این مرد یهودیست رواه ابو داود و در روایت است از ابن عباس

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ اتَّخَذُوا يَا لَيْثُمِ

که آن حضرت صلوات الله علیه وسلم فرمود سر می کنید یا لئثم

فَانَّهُ يَحْمِلُوا الْبَصَرَ وَيَنْتِبِ الشَّعْرَ وَنَزَعَ عَمَّانَ الشَّيْبَ ص

زیر آنکه آن مرد جلا میدهم مینالی را و میرز یا ند موی بکشد او زخم کرد ابن عباس که آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَتْ لَهُ مُكَلَّمَةٌ يَكْتُمُ بِهَا كُلَّ

صلوات الله علیه وسلم بود مراد را سر مردان که سر میگوید بر

لَيْلَةٍ ثَلَاثَةٍ فِي هَذِهِ وَثَلَاثَةٌ فِي هَذِهِ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

شب سه بار درین یعنی چشم راست و سه بار درین یعنی چشم چپ رواه ترمذی

وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ لَعَنَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در روایت است از ابن عباس که گفت لعنت کرد پیغمبر خدا صلوات الله علیه وسلم

الْمُخَنَّثِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالْمُتَرَجِّلَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَقَالَ

مُخَنَّثَانِ مِنَ الرِّجَالِ وَنِسَاءَانِ مِنَ النِّسَاءِ وَفَرَّقُوا بَيْنَ الْمُخَنَّثِ وَالْمُتَرَجِّلِ

أَخْرَجَهُمْ مِنْ بَيُوتِهِمْ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْهُ قَالَ

بیرون کنی مخنثان از خانه های خود رواه بخاری و هم از ابن عباس روایت

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَعَنَ اللَّهُ الْمُتَشَبِّهِينَ

فرمود آنحضرت صلوات الله علیه وسلم لعنت کند خدا متعالی تشبیه کنندگان

مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ وَالْمُتَشَبِّهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ

از مردان بزنان و مشابه شوندگان از زنان ب مردان

رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ

رواه البخاری و روایت است از ابی هریره که گفت که لعنت کرد آن حضرت

پ
نسخه
کتاب
مجلس
مجلس
مجلس

سے امد علیہ وسلم مردی را کہ فی پوشہ پوشش زن را وزن را

که می پوشد پوششش مبرور را رواه ابوداؤد و روایت است از ابن

ابن مملوک گفت: رسید و شد مرا شش راکه زنی هست که می یوشد

نعمان که محمد صبح را بشد گفت لعنت کرد و آنحضرت صلی الله علیه و آله فرمود که لعنت کند

مشتاق به چشم مردان روانه آید و با خود
و مرد و سر و پا از آن سر سرور گفت

آوردن و دستنویز اصل الی علی

سفر من آن جناب است ص ۱۱۱ علی

سید احمد علی دانا بخش گفته که وی مشایخ مسلمان و غیره را در این امر فرستاده است

وَقَالَ لَهُمْ خُذُوا هَذِهِ السَّاعِيَةَ فَكَانَ لَكُمْ فِيهَا حَيَاتٌ

کتابخانه عمومی

وَقَدْ كَرَّمْنَا شِدْقَهُ

لغت ہمد میت عتبہ لغت الی رسول خدا بیت ابن ربیع مرزوا محضر

لَا أَبَايُكَ حَتَّى تُغَيِّرَ كَفِّكَ فَكَأَنَّهُمَا كَفَّ سَبْعَ

بیت نمی گز ترا تا آنکه تغیری برود و کف است خود را پس گویا دو کف تو دو کف در بیست

رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَبْدُ عَمَارِ بْنِ يَاسِرٍ قَالَ قَدِمْتُ

رواه ابو داود و روایت است از عمار بن یاسر که گفت آمدم به اهل و عیال خود

عَلَى أَهْلِي مَرَّ سَفَرٌ قَدْ تَشَقَّقَتْ يَدَايَ لِقَوْلِكَ عَفْرَاءُ فَعَدَوُ

از سفر حال آنکه تحقیق کفیده بود هر دو دست من بر پیش خلق الیدم را از عفران پس آدم با داد

عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ فَاذْكُرْ

بر پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم پس سلام گزدم بر آنحضرت پس

يُرُدُّ عَلَيَّ وَقَالَ أَذْهَبُ فَاغْسِلْ هَذَا عَنَّاكَ رَوَاهُ

نزد جواب سلام بر من و گفت برود پس بشو این را از خود رواه

أَبُو دَاوُدَ وَعَبْدُ عَمْرِو بْنِ مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

ابو داود و مرویت است از ابی موسی رضی الله عنهما گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةَ رَجُلٍ فِي صَلَاةٍ

صلی الله علیه وسلم قبول نمی کند خدا استقامت نماز مردی را که پیش درین او

شَيْءٌ مِنْ جَلْفٍ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَعَبْدُ عَمْرِو بْنِ مُوسَى

چیزی از جلف رواد ابو داود و روایت است از ابن عمر رضی

أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَعَنَ اللَّهُ الْوَالِيَةَ

که آنحضرت صلی الله علیه وسلم فرمود لعنت کند خدا را بر آنکه

وَالْمُسْتَقْ صِلَةٌ وَالْوَالِيَةُ وَالْمُسْتَقْ صِلَةٌ

مومنانی خود را به مومنانی دیگر و بی را که بگوید دیگری را که پیوند و لعنت کند خدا را بر او ستر شمر را

مُسْتَقْ صِلَةٌ

مستحق علی

از پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم
که نماز را از جلف
جنا مستحب است که آن
مکروه و گناه آن
مکروه است و آنرا
بر اهل بیت و صالحان
مکروه است که آنرا
نقد و زانی کنند
و اگر کسی بگوید
که پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم
فرمود که

باب التَّصَاوِيرِ

عَنْ ابْنِ طَلْحَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَدْخُلُ الْمَلَائِكَةُ بُيُوتًا فِيهَا كَلْبٌ وَلَا تَصَاوِيرُ

مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا نَحْمُ الْقِيَمَةِ

الَّذِينَ يَصْنَعُونَ بِحُلُقِ اللَّهِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

ابْنِ هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ يَقُولُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَهَبَ بِحُلُقِ

كَخَلْقِي فَلْيَخْلُقُوا ذَرَّةً أَوْ لِيَخْلُقُوا حَبَّةً أَوْ شَعِيرَةً مُتَّفِقٌ

عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ قَالَ سَمِعْتُ

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا

الَّذِينَ يَصْنَعُونَ بِحُلُقِ اللَّهِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

ابْنِ هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ يَقُولُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَهَبَ بِحُلُقِ

كَخَلْقِي فَلْيَخْلُقُوا ذَرَّةً أَوْ لِيَخْلُقُوا حَبَّةً أَوْ شَعِيرَةً مُتَّفِقٌ

عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ قَالَ سَمِعْتُ

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا

الَّذِينَ يَصْنَعُونَ بِحُلُقِ اللَّهِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

ابْنِ هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ يَقُولُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَهَبَ بِحُلُقِ

كَخَلْقِي فَلْيَخْلُقُوا ذَرَّةً أَوْ لِيَخْلُقُوا حَبَّةً أَوْ شَعِيرَةً مُتَّفِقٌ

عَلَيْهِ وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ قَالَ سَمِعْتُ

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا

الَّذِينَ يَصْنَعُونَ بِحُلُقِ اللَّهِ مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

التصاویر و مجسمات
نقش و نگاشته
ساختن مجسمات
ایجاد صنایع
فی الصلح تصاویر
صنایع مجسمه
از مجسمه و مجسم
خندان
نقش و نگاشته
ساختن مجسمات
ایجاد صنایع
فی الصلح تصاویر
صنایع مجسمه
از مجسمه و مجسم
خندان
نقش و نگاشته
ساختن مجسمات
ایجاد صنایع
فی الصلح تصاویر
صنایع مجسمه
از مجسمه و مجسم
خندان

عنه

عَنْدَ اللَّهِ الْمَصُولُونَ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِ

نمود خدا صواب نگراهند متفق علیه در روایت است از ابن عباس رَضِ

قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ كُلُّ

گفت که شنیدم آنحضرت صلی الله علیه وسلم را که میفرمود هر صورتی که

مَصُورٌ فِي النَّارِ يُجْعَلُ لَهُ بِكُلِّ صُورَةٍ صَوْرَةٌ لِنَفْسٍ أَتَتْهُ فِي

در دوزخ است گردانیده میشود در او را بهر صورتیکه ساخته است آنرا ذاتی بشخصه بر عذاب میکند

جَهَنَّمَ قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَإِنْ كُنْتَ لَا بَدَأَ عِلَّةً فَاصْنَعْ

در دوزخ گفت ابن عباس پس اگر مستقیم تو الهیته سازنده صورت پس بساز صورت

الشَّجَرِ وَمَا لَمْ يَرْوَحْ فِيهِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ

درخت را و چیزی که در آن درخت متفق علیه و از ابی هریره رَضِ

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَخْرُجُ عَنِ النَّارِ

گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم که بیرون می آید از دوزخ

النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَهَا عَيْنَانِ يُبْصِرَانِ وَأَذُنَانِ تَسْمَعَانِ

آنرا روز قیامت که باشد در آن را دو چشم که می بیند و دو گوش که می شنود

وَلِسَانٌ يَنْطِقُ يَقُولُ إِنِّي وَكَلْتُ بِشَلَّةٍ كُلَّ جَبَّارٍ عِنْدِي

و زبانیکه سخن بگوید میگوید بهر ستیکه من کین ساخته شده ام بستم کس که آنرا عذاب کنم که بگوید

وَمِنْ مَرْبَعٍ عَامٍ اللَّهُ إِلَهُهَا آخِرُهَا الْمَصُولُونَ رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ

و کسیکه بخواند با صدای عز وجل خدای دیگر و بصورت گران رواه ترمذی

وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي الْحَسَنِ قَالَ كُنْتُ عِنْدَ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِ

در روایت است از سعید بن ا حسین گفت بودم من نزد ابن عباس رَضِ

إِذْ جَاءَهُ رَجُلٌ فَقَالَ يَا ابْنَ عَبَّاسٍ لَوْ رَجُلٌ أَمَّا مَعِيشَتُهُ

چون ناگهان آمد ابن عباس را مردی که گفت آنرا می دانم که در دنیا که زیاده کاری است

این حدیث از ابن عباس است که در آنجا که میفرمود هر صورتی که در دوزخ است گردانیده میشود در او را بهر صورتیکه ساخته است آنرا ذاتی بشخصه بر عذاب میکند و از ابی هریره رَضِ گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم که بیرون می آید از دوزخ و زبانیکه سخن بگوید میگوید بهر ستیکه من کین ساخته شده ام بستم کس که آنرا عذاب کنم که بگوید و کسیکه بخواند با صدای عز وجل خدای دیگر و بصورت گران رواه ترمذی و سعید بن ا حسین گفت بودم من نزد ابن عباس رَضِ اذ جاءه رجل فقال يا ابن عباس لو رجل ائما معيشته چون ناگهان آمد ابن عباس را مردی که گفت آنرا می دانم که در دنیا که زیاده کاری است

بَنُو عَلَاقِبِهِ مَسْجِدًا ثُمَّ صَوَّرُوا فَيَدِ تِلْكَ الصُّورِ أَوَّلِيكَ

بنام خدا بر مرگوار او مسجد را پستتر تصویر میکنند در آن مسجد آن صورتها را آنجا

شَرَأُ خَلْقِ اللَّهِ مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنِ الْمُنِيِّ عِبَّاسٍ

بدترین خلق خدا اند متفق علیہ و مرویست از ابن عباس رضی

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ

گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم در استیکر

أَشَدَّ النَّاسِ عَنَّا يَا يُوحَىٰ وَالْقِيَمَةُ مَنْ قَتَلَ نَبِيًّا وَقَتْلَهُ

سخت ترین مردم از روی عذاب روز قامت کسیست که کشت پیغمبر یا یک مسلم کشت او را

نَبِيٍّ أَوْ قَتَلَ أَحَدًا وَلِلدِّيهِ وَالْمُصَوِّرُونَ وَعَالِمٌ لَمْ

پیغمبر یا کیم گشت کے از پدر و مادر خود را و صورت گران و عالمیکہ

يَنْتَفِعَ بِهِمْ رَوَاهُ الْإِسْهَاقُ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ

سودند نشد بعلم خود رواه البیهقی در شعب الایمان

بَابُ الْفَعَالِ وَالطَّيْرَةِ

91. $\frac{1}{2}$ - 2 - | 2 2 2 - | 5 - 4 3 2 -

ایہا نیرا فرماں سمیعت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

روایت است از ابی هریرہ رضی اللہ عنہ کہ گفت شنیدم آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم فرمود:

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَا طَيْرَ وَخَيْرُهَا الْفَالُ قَالَ أَوْ مَا

علیہ وسلم کہ میفرمود: تم کون برگزین را تا تیری میت و بهترین انسان را پیش خود برگزین

الغالب قال الكلمة الصارخة يسمعها احدكم متفق عليه

گفتند بیت فال فرمود سخی نیک که بجنود آفرایک از شما و فال گیر از آن

وَعَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

دہم از وی مروایت گفت فرمود آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

[illegible]

وَأَنَّ كَيْفَ اسْمِهِ أَرَأَيْي كَرَاهَةً ذَٰلِكَ فِي وَجْهِهِ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

و اگر ناخوشی نسبت نام او را ظاهر میشد از ناخوشی آن در روایت شریف وی صلوات الله علیه و آله

بَابُ الْلَهَائِنَةِ

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ عَنْهَا قَالَتْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى

از عائشه رضی عنہا گفت شنیدم رسول الله صلی الله علیه و آله

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَنْزِلُ فِي الْعِثَانِ

علیه وسلم را که سیف بود برستی که فرشتگان فرود می آیند در عثان

وَهُوَ السَّحَابُ قَدَرُ كَرَاهِيَةِ الْمُرْقُضِي فِي السَّمَاءِ فَتَسْتَرْقِي

که در سحاب است پس کسی که نذر کار که تقدیر کرده شده است در آسمان پس می زرد

الشَّيْطَانِ السَّمْعَ فَتَسْمَعُهُ فَيُؤْخِرُهَا إِلَى الْكُفَّانِ

شیاطین سماع را پس می شنوند پس میسراند آنرا بسوی کاهنان

فَيَكْزِبُونَ مَعَهَا مِائَةً كَذِبٍ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ رَوَاهُ

پس دروغ بر می بندند کاهنان با آن کلمات معده دروغ را از نزد خود رواه

الْبُخَارِيُّ وَعَنْ حَفْصَةَ رَضِيَ عَنْهَا قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

بخاری و روایت است از حفصه رضی عنہا گفت فرمود آنحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ لَبَّيْ عَرَفَ فَاغْتَسَلَهُ عَنْ شَيْءٍ

صلی الله علیه وسلم کسی که باید عرفان را پس برسد آنرا از چیزی

لَوْ تَقَبَّلَ لَهُ صَلَوةُ الرَّبِّ عَيْنِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ

بول کرده نشود آنکس از نماز پس شب و روز رواه مسلم و روایت است از

ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن عباس رضی عنہما گفت فرمود آن حضرت صلی الله علیه و آله

و اگر ناخوشی نسبت نام او را ظاهر میشد از ناخوشی آن در روایت شریف وی صلوات الله علیه و آله
از عائشه رضی عنہا گفت شنیدم رسول الله صلی الله علیه و آله
علیه وسلم را که سیف بود برستی که فرشتگان فرود می آیند در عثان
که در سحاب است پس کسی که نذر کار که تقدیر کرده شده است در آسمان پس می زرد
شیاطین سماع را پس می شنوند پس میسراند آنرا بسوی کاهنان
پس دروغ بر می بندند کاهنان با آن کلمات معده دروغ را از نزد خود رواه
بخاری و روایت است از حفصه رضی عنہا گفت فرمود آنحضرت
صلی الله علیه وسلم کسی که باید عرفان را پس برسد آنرا از چیزی
بول کرده نشود آنکس از نماز پس شب و روز رواه مسلم و روایت است از
ابن عباس رضی عنہما گفت فرمود آن حضرت صلی الله علیه و آله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَقْتَبَسَ عِلْمًا مِنَ الْجَوْوِ أَقْتَبَسَ شُعْبَةً مِنْ

علیه وسلم سبکه حاصل میکند باره از علم نجوم حاصل میکند شاسته از

السَّحَرِ لَهَا مَا زَادَ رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ

سحر زیادت کرد اقتباس سحر را چند کلمه زیادت کرد اقتباس نجوم را رواه احمد و ابو داود و ابن

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

و از ابی هریره رط گفت فرمود انحضرت صلی الله

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ كَانَ هَيَّافَصْدَقَهُ بِمَا يَقُولُ أَوْ آتَى

علیه وسلم هر که بیاوید که این را پس تصدیق کند در آنچه می گوید یا بیاید

إِمْرَأَتٌ مَخَائِضًا أَوْ آتَى امْرَأَتَهُ فِي دُبُرِهَا فَقَدْ بَرَّ

پسندید و بی گناه زن خود را در حالت حیض یا و بی گناه زن خود را در دبر او پس تحقیق بیزارش

مِمَّا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَوَاهُ

از آنچه فرستاده شده است بر محمد صلی الله علیه وسلم رواه

أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ وَابْنُ أَبِي شَيْبَةَ

احمد و ابو داود و ابن ماجه و ابن ابی شیبه

تَعَالَى هَذِهِ الْجَوْوِ وَلَيْسَ لَكَ جَعَلَهَا زِينَةً لِسَمَاءٍ وَرَحْمَةً

این ستاره ها را برای ستم فائده اول گردانیده است اندیشه است از زینت

لِلشَّيَاطِينِ وَعَلَامَاتٍ يُهْتَدَى بِهَا فَمَنْ تَوَلَّى

بر شیاطین را و نشانه های که راه یافته شود بدان پس سبکه میان کرد و در

بَعِيدَ ذَلِكَ أَخْطَأَ وَأَضَاعَ نَفْسِيهِ وَتَكَلَّفَ مَا لَا

سواي این خطا کرد از منج حواب و ضایع کرد بهره خود را و بر خود گرفت کاری را که می

يَعْلَمُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ تَعْلِيقًا وَسَيُفْرَدُ رَوَايَةً

نماید دانست روایت کرد بخاری بطریق تعلیق و در بعد روایت زمین این است

۴۸

احمد و ابو داود و ابن ماجه و ابن ابی شیبه

کرمه خوار از کمال

وَتَكْلَفُ مَا لَا يَنْبَغِيهِ وَمَا لَا عِلْمَ لَهُ بِهِ وَمَا عَجَزَ عَنْ عَلَيْهِ

و تکلف کرد چیزی که سودمند نیست و چیزی که نیست او را علم بدان و تکلف کرد و در این چیزی

الْأَنْبِيَاءُ وَالْمَلَائِكَةُ وَعَنِ الرَّسُولِ مِثْلَهُ وَزَادَ وَاللَّهُ مَا جَعَلَ

پیغمبران و فرشتگان و از رسیع مرویست مانند آن و زیاده کرد و سوگند بخواند اگر در

اللَّهُ فَيُجَمِّعُ حَيَاتُ أَحَدٍ وَلَا رِزْقًا وَلَا مَوْتًا وَآلِهَا لَيْفَتُونَ

اللہ تعالی در جمع کو یکپارچه زندگانی کسی و نه رزق کسی و نه موت کسی و در این نیست که برمی بندد

عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَيَتَعَلَّقُونَ بِالْجُحُومِ وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ

بر خدا استغالی دروغ را و بهانه می جویند به جحوم در روایت است از ابن عباس

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرِ قَتَبَسَ

گفت فرمود رسول خدا صلی الله علیه وسلم سیکه حاصل کند

يَا بَا مَرِ عِلْمَ الْجُحُومِ لَفِي مَا ذَكَرَ اللَّهُ فَقَدْ أَقْتَبَسَ

علم جحوم را برای علم کار که ذکر کرده است الله تعالی پس تحقیق حاصل کرد

شُعْبَةُ مِنَ الشَّجَرِ الْمُنْجَمِ كَاهِنٌ وَالْكَاهِنُ سَاحِرٌ

شعبه از سجد سنج حکم کاهن دارد و کاهن حکم ساحر

وَالسَّاحِرُ كَافِرٌ رَوَاهُ الزَّيْنِيُّ وَعَنِ ابْنِ سَعِيدٍ

و ساحر کافر است رواه زین و از ابی سعید رضی الله عنه

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَوْ

گفت فرمود انحضرت صلی الله علیه وسلم اگر

أَمْسَكَ اللَّهُ الْقَطْرَ عَنْ عِبَادِهِ خَمْسَ سِنِينَ لَمَّا أَرْسَلَهُ

بند کند خدا تعالی باران را از بندگان خود پنج سال مثلاً پستری بفرستد از آسمان

لَأَصْبَحَتْ طَائِفَةٌ مِنَ النَّاسِ كَافِرِينَ يَقُولُونَ سَقِينَا

بر آید هیچ کسند طائفه از مردم بحالت کفر میگویند آب داده شدیم ما

بمنزل نمر کہ نام کے مجددِ بہت رواہ نسائی

باب في الرؤيا

از ابی هریره رضی اللہ عنہ روایت کہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

فرمود کسیکه دید مرا در خواب پس تحقیق دید مرا زیرا که شیطان متشیل نمی تواند

در صورتی که من استشفق علیہ و از ابی ہریرہ ر. ع مرویست گفت فرمود بحکم

سید ویدما در خواب پس سید را بیدار کرد

در بیان اری و می تواند که مایل شد بسیار شود

بی سادہ سرگیت است

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَحْمَةٍ مِنَّا لِيُبَيِّنَ مَا نَالِ الْغَاثِ وَالْفَاطِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حضرت علیؓ
 این زبان آن حضرت
 است ای کجای
 نام مینویز
 اوراقی که
 شود بر رویت
 و بعضی که
 آنست مشرف
 بر سلیم

وَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَلَا يُخَدِّثْ بِهَا أَحَدًا فَإِنَّهَا لَبَظْفَرٌ

و باید که تف کند ستم بار و نگوید آن خواب را بکسی زیرا که نگفتن البته ضرر نمی کند و اورا

مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَدُ جَانِبٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى

تشفیق علیہ عوا از جابر رض مرویت گفت فرمود رسول خدا ص

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَأَى أَحَدَكُمْ الرُّوْيَا يَكْرِهَهَا

اللہ علیہ وسلم چون بیند یکے از شما خوابی را که ناخوش دارد آن را

فَلْيَبْصُرْ فِي هَٰئِهِ نَكَالًا لِّمَن كَانَ يَدْعُو إِلَى الْفِتْنَةِ ۖ وَهُوَ يُبْصِرُ ۚ وَلَيْسَتَعِزُّ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ نَكَالًا

پس باید که آب از زمین افکند بجانب دست چپ خود و شیهه بار و باید که نیاید چو یسخر از شیطان آید

وَلَيْتَمَّ لَعْنُ جَنْبِهِ الَّذِي كَانَ عَلَيْهِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

و باید که گردان بهای خود که بود بر آن بهای رواه مسلم

وَعَدُ الْآخِ زَيْنِ الْعَقْلِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

و از اهل رزمین عقده‌ها را دوست گفت و فرمود رسول خدا

مَا أَسْأَلُكَ إِلَّا وَاسْتَأْذَنُكَ مِنْهُ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

وَأَنْبِئْهُمْ أَنَّ الْمَالَ بَغْيٌ وَأَنَّ السَّمْعَ أَتَىٰ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ الْغُلَامَ أَن يَقُولَ لِقَوْمِهِ إِنِّي أَنَا مَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلُوبُكُم مَّرْكُومَةٌ

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

اصحاب ائمه اربعه و اخذوا من رجا و ثوبه و احسنوا

لَمَّا مَحَابِلُهَا فِي دَحْرَاتِ بَيْتِهَا وَبَيْتِهَا

پس میں گفت و حوالت باجمیر واقع ہوئی اور اس کے بعد جمیر وادی پورم حضرت

هـ حكايات هـ حبيبها اول بيبا رواه الرازي ميدي و...

امروزه خواب را بزرگوارتر از دوست و یار می دانند

رواه بریلی و مروی است

ابنِ جباریں فالِ سیمتِ رسولِ صلے اللہ علیہ

يَقُولُ مَنْ يَحْكُمُ بَحْثُكُمْ لَمْ يَرَوْكُمْ كَيْفَ أَنْ يَعْقِدَ بَيْنَ شَعِيرَتَيْنِ

که سیفر منو کسیکه دروغ بند و خوانی را که ندیده است آنرا تکلیف کرده میشود که بند و بینا

وَلَنْ يَفْعَلَ وَمَنْ اسْتَمَعَ إِلَى حَدِيثِ قَوْمٍ وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ

و هرگز نمی تواند کرد و کسیکه گوش شنهند و بسوی سخن قومی که آنرا بشنود و اگر آنرا نپسندد

أَوْ يَفِرُّ وَنَ مِنْهُ صَبَّ فِي ذُنُوبِهِ إِلَّا أَنْ يَكُونَ الْبُشْرَى

یا میگریزد از او و ریخته میشود در هر دو گوش و سرب

صَوْرَ صَوْرَةٍ عَذَابٍ وَكَيْفَ أَنْ يَنْفَخَ فِيهَا

و کسیکه تصویر کند صورتی را عذاب کرده میشود و تکلیف کرده میشود با اینکه روح در

وَلَيْسَ بِنَافِثٍ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

و نیست در دهنده روح رواه مسلم

وَتَكْلَفُ مَا لَا يُغْنِيهِ وَمَا لَا يَعْلَمُ لَهُ بِهِ وَمَا عَجَزَ عَنْ عَلَيْهِ
و تكلف کرد چیزی که سودمند نیست و چیزی که نیست او را علم بدان و تکلف کرد در این چیزی
الْأَنْبِيَاءُ وَالْمَلَائِكَةُ وَعَنِ الرَّسُولِ مِثْلَهُ وَزَادَ وَاللَّهُ مَا جَعَلَ
پیغمبران و فرشتگان و از رسول مراد است مانند آنچه و زیاده کرد و دو گوشتی اگر دانه
اللَّهُ مِنْ جَمْعِ حَيَاةٍ أَحَدٍ وَلَا رِزْقًا وَلَا مَوْتًا وَلَا مَنَافِعًا
اللہ تعالی در هیچ کوهی زندگی گاهی کسی و در رزق کسی و در موت کسی و جز این نیست که برمی بندد
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ وَيَعْمَلُونَ بِالْجُحُومِ وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ
بر خدا تعالی دروغ را و بهانه می جویند به جحوم در روایت است از ابن عباس
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرِ قَتَبَسَ
گفت فرمود رسول خدا صلی الله علیه وسلم سیکه حاصل کند
بَابُ مِنْ عِلْمِ الْجُحُومِ لِفَيْرِمَادَ كَرَأَلَهُ فَقَدْ أَقْبَسَ
باب جحوم را برای غیر ما ذکر کرده است الله تعالی پس تحقیق حاصل کرد
شُعْبَةُ مِنَ السَّحَرِ الْمَجْمُوعِ كَاهِنٌ وَالْكَاهِنُ سَاحِرٌ
شعبه از سحر مجمع کاهن دارد و کاهن حکم ساحر
وَالسَّاحِرُ كَافِرٌ رَوَاهُ الرِّزِّينُ وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ
و ساحر کافر است رواه رزین و از ابن عباس
قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَوْ
گفت فرمود آنحضرت صلی الله علیه وسلم اگر
أَمْسَكَ اللَّهُ الْقَطْرَ عَنْ عِبَادِهِ خَمْسَ سِنِينَ لَمَّا أَرْسَلَهُ
بند کند خدا تعالی باران را از بندگان خود پنج سال مثلاً پستری بپوشد باران را
لَا صَبَحَتْ طَائِفَةٌ مِنَ النَّاسِ كَافِرِينَ يَقُولُونَ سَقِيْنَا
هر آینه هیچ کسند طائفه از مردم بحالت کفر میگویند آب داده شدیم ما

بِفَوِّهِ الْمَجْدُ رَوَاهُ النَّسَائِيُّ

بمنزل فقر کہ نام کے مجددِ بہت رواہِ انسانی

باب في الرؤيا

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

از ابی هریره رضی عنہ روایت کہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم

قَالَ مَنْ رَأَى ابْنِي فِي الْمَنَامِ فَقَدْ رَأَى ابْنَ الشَّيْطَانِ لَا يَمُوتُ

فرمود که دیدم در خواب پس تحقیق دیدم زیرا که شیطان تمثیل نمی تواند

فِي صَوْرَتَيْهِ مَتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَدَّ ابْنُ كَرِيمٍ رَضَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

در صورتی من متفق علیہ و از ابی هریره رضا مرویست گفت فرمود انحضرت

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ رِبَايَ فِي الْمَنَامِ فُسَيْرَايَ

صلی اللہ علیہ وسلم سچیکہ دیدم در خواب پس قریب است کہ یہ عینہما

وَالْيَقِظَةُ وَلَا يَتَمَثَّلُ الشَّيْطَانُ لِي مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ

در بیداری و نمی تواند که تمثیل کند شیطان بصورت من متفوق علیه و از

أَبِي هَادَّةٍ رَضِيَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

ابن عباس رضی اللہ عنہما فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم

الرُّؤْيَا الصَّالِحَةِ فَمِنْ اللَّهِ وَالْحُلُمِ مِنَ الشَّيْطَانِ فَإِذَا رَأَى

«خواه‌های خوش از جانب خداست و علامت لطف اوست و خواه‌ها که ناخوش از شیطان است»

أَحَدُكُمْ مَا يَحِبُّ فَلَا يَحْدِثُ بِهِ إِلَّا مِنْ حُبٍّ وَإِذَا رَأَى

یکم از شما خوابی که خوش دارد آنرا پس بیا بیکه نگویید
مگر کسی را که دو دست دارد و چون ببیند

مَا يَكُرُهُ فُلَيْتَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ بَشَرٍ هَاوٍ مِنْ نَسْلِ الشَّيْطَانِ

خوابی را که ناخوشی و اجازت پس بیاورد که پناه جوید بخدا از شر آن

۴۵۹

وَلَيْتَقُلْنَا وَلَوْ لَا لَمْ يَخْلُفْ يَهَا أَحَدًا

و باید که تف کند سه بار و گوید آن خواب را بکسی

مُتَّفِقٌ عَلَيْهِ وَعَنْ جَابِرٍ رَضِيَ

متفق علیه و از جابر رضی مرویت گفت

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَأَى أَحَدًا

الله علیه و سلم چون یکی را از شما

فَلْيَبْصُقْ عَرَبِيَّةً ثَلَاثًا وَلَوْ

پس باید که آب از دهان انگند بجانب دست

وَلْيَتَحَوَّلْ عَنْ جَنْبِهِ الَّذِي

و باید که برگردد از پهلوی خود که بود

وَعَنْ رِزِّ بْنِ الْعَقْدِ

و از ابی رزین عقیله مروی

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صلی الله علیه و سلم

وَأَرْبَعِينَ جَنَاءً

و چهل باره نامی

مَا لَمْ يَخْلُفْ يَهَا

تا آنکه بگفته است آنرا پس

لَمْ يَخْلُفْ يَهَا أَحَدًا

که فرمود که خواب را نگردا دوست یا

ابْنُ عَبَّاسٍ قَالَ

ابن عباس رضی گفت

